Службен весник на Република Македонија

Број 27 **5 февруари 2014, среда** **година LXX**

www.slvesnik.com.mk **contact@slvesnik.com.mk**

С О Д Р Ж И Н А

		Стр.
920.	**Закон** за изменување и дополнување на Кривичниот законик	**2**
921.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за бесплатна правна помош	**21**
922.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост	**22**
923.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за експропријација	**29**
924.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за вршење на сметководствени работи	**31**
925.	**Закон** за дополнување на Законот за користење и располагање со стварите на државните органи	**32**
926.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри	**33**
927.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за спречување на насилството и недостојното однесување на спортските натпревари	**36**
928.	**Закон** за изменување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата	**42**
929.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за туристичката дејност	**43**
930.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за мирно решавање на работните спорови	**45**
931.	**Закон** за дополнување на Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија	**51**
932.	**Закон** за изменување на Законот за поштенските услуги	**51**
933.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за градење	**52**
934.	**Закон** за дополнување на Законот за земање и пресадување на делови на човечкото тело заради лекување	**54**
935.	**Закон** за изменување и дополнување на Законот за лековите и медицинските помагала	**55**
936.	**Закон** за користење на податоците од јавниот сектор	**59**
937.	**Закон** за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	**65**
938.	**Закон** за дополнување на Законот за идентификација и регистрација на животните	**100**
939.	**Закон** за вработените во јавниот сектор	**100**
940.	**Закон** за административни службеници	**117**
	Огласен дел	**1-20**

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

920.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 650/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13 и 82/13), во членот 33 став (1) точка 4 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во точката 5 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка 6, која гласи:

„6) забрана за посетување на спортски натпревари.“

По ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Казната забрана за посетување на спортски натпревари може да се изрече ако на осудениот му е изречена казна затвор, парична казна, условна осуда или судска опомена.“

Член 2

Во членот 35 став (1) бројот „15“ се заменува со бројот „20“, по зборовите: „изрече казна“ се додава зборот „долготраен“, а бројот „20“ се заменува со бројот „40“.

Во ставот (2) бројот „15“ се заменува со бројот „20“.

Член 3

Во членот 36 ставот (4) се менува и гласи:

„Осудениот на казна доживотен затвор условно не може да се отпушти пред да издржи најмалку 25 години казна затвор.“

Во ставот (5) се додава нова реченица која гласи: „При осуди на дела на насилство, судот може да одреди и забрана за посетување на спортски натпревари што ја спроведува Министерството за внатрешни работи.“

Член 4

По членот 38-г се додава нов наслов и нов член 38-д, кои гласат:

„Забрана за посетување на спортски натпревари

Член 38-д

Казната забрана за посетување на сите или на одредени спортски натпревари, судот ја изрекува за дела на насилство на спортски натпревари во траење од една до три години.“

Член 5

Во членот 39 ставот (5) се менува и гласи:

„При одмерување на казната судот посебно ќе има предвид дали кривичното дело е сторено против лице или група на лица или имот, непосредно или посредно, поради нивната припадност на одреден пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или ратификуван меѓународен договор.”

Член 6

Во членот 41 став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 зборовите: „или повеќе“ се бришат.

Член 7

Во членот 44 став (2) точката 1 се менува и гласи:

„за некое кривично дело во стек утврди казна доживотен затвор или долготраен затвор од 40 години, ќе ја изрече само таа казна;“.

Во точката 2 бројот „15“ се заменува со бројот „20“.

Член 8

Во членот 46 став (2) по зборовите: „За кривично дело сторено“ се додаваат зборовите: „пред да започнало издржувањето на казната или“, а по зборовите: „малолетнички затвор“ се додаваат зборовите: „по поранешна осуда“.

Член 9

Во членот 61 точка 3 запирката се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка 4, која гласи:

„4) медицинско-фармаколошко лекување на сторители на полов напад врз дете до 14 години.“

Член 10

Во членот 62 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Медицинско-фармаколошко лекување може да се изрече на сторител на полов напад врз дете до 14 години ако му е изречена казна затвор.“

Член 11

По членот 65 се додава нов наслов и нов член 65-а, кои гласат:

„Медицинско-фармаколошко лекување

Член 65-а

(1) На сторител на кривично дело полов напад врз дете до 14 години кога постои опасност и натаму да врши такви дела судот може да му изрече мерка на медицинско-фармаколошко лекување.

(2) Ако за делото е пропишана казна доживотен затвор судот може на сторителот да му изрече казна затвор од 40 години ако тој се согласи на медицинско-фармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(3) Ако за делото е пропишана долготрајна казна затвор од 40 години судот може на сторителот да му изречече казна затвор од 20 години ако тој се согласи на медицинско-фармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(4) Ако за делото е пропишана казна затвор од 20 години судот може на сторителот да му ја изречече минималната казна затвор пропишана за кривичното дело ако тој се согласи на медицинско-фармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(5) Мерката од ставот (1) на овој член се извршува на слобода во специјализирани медицински установи по издржување на казната затвор, а надзорот на извршувањето на мерката го спроведува Управата за извршување на санкции. Управата за извршување на санкциите најмалку еднаш на шест месеци го известува судот за извршувањето на мерката од ставот (1) на овој член и за потребата од нејзиното продолжување или прекинување.

(6) Ако сторителот во случаите од ставовите (2), (3) и (4) на овој член не се подложи на мерката медицинско-фармаколошко лекување или самоволно го напушти лекувањето судот може да определи мерката присилно да се изврши во здравствена или друга специјализирана установа.

(7) По исклучок од ставовите (2), (3) и (4) на овој член судот и без согласност на строителот задолжително ќе му ја изрече мерката од ставот (1) на овој член ако сторителот делото го сторил во поврат. Мерката медицинско-фармаколошко лекување ќе трае до крајот на животот на сторителот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(8) Начинот на извршувањето на мерката медицинско-фармаколошко лекување поблиску се уредува со Законот за извршување на санкции.“

Член 12

Во членот 96-в став (10) зборот „ликвидација“ се заменува со зборовите: „престанок на постоењето“.

Член 13

Во членот 96-и став (2) по зборовите: „нивните удели“ се става запирка и се додаваат зборовите: „ако со своите одлуки или постапки го оневозможиле или попречиле извршувањето на паричната казна“.

Член 14

Во членот 105 ставот (6) се менува и гласи:

„Судот може, на молба на осудениот да определи да се брише од казнена евиденција осудата на затвор: над три години до пет години во рок од пет години; над пет години до десет години во рок од десет години; над десет години до 20 години и од 40 години во рок од 20 години од денот на издржаната, застарената или простената казна, ако во тоа време осудениот не изврши ново кривично дело. При одлучувањето за бришењето на осудата, судот ќе води сметка за поведението на осудениот по издржаната казна, за природата на кривичното дело и за другите околности што можат да бидат од значење за оцената за оправданоста на бришењето на осудата.“

Член 15

Во членот 108 ставот (1) се менува и гласи:

„Застарувањето на кривичното гонење почнува од денот кога е сторено кривичното дело или настапила последицата. Ако делото е сторено спрема дете застарувањето на кривичното гонење почнува од денот на неговото полнолетство.“

Член 16

Во членот 117 по бројот “359-а“ се става запирка и се додаваат броевите „394-а до 394-г“.

Член 17

Во членот 123 став (2) по точката 5 се додава нова точка 6, која гласи:

„6) друг ќе лиши од живот заради вадење на орган, ткиво или клетки за пресадување;“.

Точките 6 и 7 стануваат точки 7 и 8.

Член 18

По членот 128 се додаваат два нови наслови и два нови члена 128-а и 128-б, кои гласат:

„Клонирање

Член 128-а

Тој што ќе создаде човечко суштество генетски истоветно со друго живо или мртво човечко суштество,

ќе се казни со затвор од три до десет години.

Недозволени генетски манипулации на оплодување

Член 128-б

Тој што ќе оплоди јајце клетка од жена со сперматозоид од животно или животинска јајце клетка со сперматозоид од маж, или го замени ембрионот со пресадување на делови од други човечки или животински ембриони, или човечки клетки или човечки ембрион внесе во животно или животинска јајце клетка или ембрион внесе кај жена,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 19

Насловот на членот 129 се менува и гласи: „Противправно прекинување на бременост и присилна стерилизација”.

Во членот 129 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Тој што без согласност или со доведување во заблуда или искористување на незнаењето на женско лице спротивно на закон, со хируршка интервенција или на друг начин ќе ја прекине нејзината способност за репродукција.

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Ставот (4) кој станува став (5) се менува и гласи:

„(5) Ако делото од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член на овој член е сторено спрема малолетно женско лице или настапило тешко телесно нарушување на здравјето или смрт на женското лице, сторителот

ќе се казни за делото од ставот (1) на овој член на овој член со затвор од шест месеци до пет години, а за делото од ставовите (2), (3) и (4) на овој член со затвор најмалку пет години.“

Член 20

Во членот 137 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врз основа на разлика на полот, расата, бојата на кожа, родот, припадноста на маргинализирана група, етничката припадност, јазикот, државјанството, социјалното потекло, религијата или верското уверување, други видови уверувања, образованието, политичката припадност, личниот или општественот статус, менталната или телесната попреченост, возраста, семејната или брачната состојба, имотниот статус, здравствената состојба, или која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор, ќе му одземе или ограничи права на човекот и граѓанинот, утврдени со Уставот на Република Македонија, закон или со ратификуван меѓународен договор или кој врз основа на овие разлики им дава на

граѓаните повластици спротивни на Уставот на Република Македонија, закон или ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.“

Член 21

Во членот 144 ставот (4) се менува и гласи:

„Тој што по пат на информатички систем ќе се закани дека ќе стори кривично дело за кое е пропишана казна затвор од пет години или потешка казна против некое лице поради нивната припадност на одреден пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здрвствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со казна затвор од една до пет години.”

Член 22

Во членот 186 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено врз дете кое наполнило 14 години сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 23

Во членот 187 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено врз дете кое наполнило 14 години сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборовите: „став (1)“ се додаваат зборовите: „и став (2)“.

Во ставот (3) кој станува став (4) зборот „дејство" се заменува со зборот „дејствие", зборовите: „од три години до пет години“ се заменуваат со зборовите: „од три до пет години“, а зборовите: „од три години до десет години“ се заменуваат со зборовите: „од три до десет години“.

Член 24

Насловот на членот 188 се менува и гласи: „Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години“.

Во членот 188 став (1) зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Во ставот (1) зборот „осум“ се заменува со бројот „12“.

Ставовите (2) и (3) се бришат.

Во ставот (4) кој станува став (2) зборовите: „делата од ставовите (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „ делото од став (1)“, а зборот „десет“ се заменува со бројот „15“.

Ставот (5) станува став (3).

Член 25

Во членот 189 ставот (2) се менува и гласи:

„Ако делото од ставот (1) на овој член го изврши крвен сродник во права линија или брат, односно сестра, наставник, воспитувач, посвоител, старател, очув, маќеа, лекар или друго лице со злоупотреба на својата положба или при вршење семејно насилство ќе изврши обљуба или друго полово дејствие со дете кое наполнило 14 години кое му е доверено заради учење, воспитување, чување или нега,

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Член 26

Во членот 190 ставот (2) се менува и гласи:

„Тој што пред дете кое наполнило 14 години врши полово дејствие или го наведува пред него или пред друг да врши такво дејствие,

ќе се казни со затвор од три до осму години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Тој што пред дете кое не наполнило 14 години врши полово дејствие или го наведува пред него или пред друг да врши такво дејствие,

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Член 27

Во членот 191 ставот (3) се брише.

Во ставот (4) кој станува став (3) броевите „1 до 3“ се заменуваат со броевите „(1) и (2)“.

Член 28

По членот 191 се додаваат нов наслов и нов член 191-а, кои гласат:

„Детска проституција

Член 191-а

(1) Тој што врбува, наведува, поттикнува или намамува дете кое наполнило 14 години на проституција или посредува, предава или учествува во предавање на друг заради вршење проституција, или овозможува на друг користење на неговите сексуални услуги , или на друг начин го користи за сексуални активности заради остварување на имотна или друга корист,

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено со употреба на сила или сериозна закана дека ќе се нападне врз животот или телото на детето или нему блиско лице, сторителот

ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(3) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.

(4) Тој што организира вршење на делата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, или делата ќе ги стори при вршење на семејно насилство,

ќе се казни со затвор од најмалку десет години.“

Член 29

Членот 192 се брише

Член 30

Во насловот на членот 193 зборот „малолетник“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 193 став (1) зборовите: „малолетник кој“ се заменуваат со зборовите: „дете кое“.

Во ставот (3) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

“(4) Ако делото од ставот (3) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „малолетник кој“ се заменуваат со зборовите: „дете кое“, а зборот „четири“ се заменува со зборот „десет“.

Ставот (6) станува став (7).

Во ставот (7) кој станува став (8) по бројот „(3)“ сврзникот „и“ се заменува со запирка, а по бројот „(4)“ се додаваат броевите „(5), (6) и (7)“

Член 31

Во насловот на членот 193-б зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменува со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Во членот 193-б зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Член 32

Во членот 194 став (2) зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Член 33

Во насловот на членот 197 и во членот 197 ставови (1) и (2) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Член 34

Во насловот на членот 198 зборот „малолетник“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 198 ставови (1), (2), (3) и (4) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Член 35

Во членот 200 зборовите: „три години до пет години“ се заменуваат со зборовите: „три до пет години“.

Член 36

Во насловот на членот 201 и во членот 201 ставови (1), (2) и (3) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Во ставот (1) зборовите: „најмалку пет години“ се заменуваат со зборовите: „од една до десет години“.

Во ставот (3) зборот „десет“ се заменува со зборот „пет“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Ако делото од ставовите (1), (2) или (3) на овој член е сторено спрема дете со давање наркотични дроги или психотропни супстанци, сторителот

ќе се казни со затвор најмалку осум години.“

Член 37

Во насловот на членот 204 зборот „малолетници“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 204 ставови (1) и (2) зборот „малолетник“ се заменува со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

Во ставот (3) по зборот „дете“ се додаваат зборовите: „кое не наполнило 14 години“.

Член 38

Во членот 210 став (1) зборовите: „медицинската струка или наука“ се заменуваат со зборот „закон“.

Во ставот (3) зборовите: „парична казна или затвор до три години“ се заменуваат со зборовите: „затвор од најмалку четири години“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Со казната од ставот (3) на овој член ќе се казни тој што спротивно на закон продава, посредува, огласува за потреби или за достапност на делови од човечкото тело заради остварување на имотна или друга корист.“

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Ако делото од овој член го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.“

Член 39

По членот 210 се додава нов наслов и нов член 210-а, кои гласат:

„Незаконско земање и користење на генетски и биолошки материјал

Член 210-а

Тој што неовластено зема, складира со намера да постапува со него или користи генетски биолошки материјал,

ќе се казни со парична казна или со казна затвор од една до три години.“

Член 40

Во членот 215 став (1) по зборот „неовластено“ се додава зборот „организира“ и се става запирка.

Во ставот (3) по зборот „посредници“ се додаваат зборовите: “или организирал дејствие од ставот (1) на овој член“.

Член 41

Во членот 216 став (2) зборот „малолетник“ се заменува со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ако делото од ставот (2) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Член 42

Во членот 218 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што со испуштање на отровни или издувни гасови, на поголемо количество од максимално дозволеното со закон на материјали или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почва или на друг начин може да предизвика или ќе предизвика значително оштетување на квалитетот на воздухот, водата или почвата или опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со затвор од четири до десет години.

(2) Службено или одговорно лице во правно лице кое со непридржување кон прописите за заштита на животната средина ќе пропушти да постави уреди за пречистување или ќе дозволи изградба, пуштање во дејство или користење на погон кој ја загадува животната средина или на друг начин ќе пропушти преземање мерки за спречување или оневозможување на загадување на воздух, почва, вода, кое ја надминува дозволената граница или за спречување бучава што значително ја надминува дозволената граница и со тоа ќе предизвика опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на животинскиот и растителниот свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со казна затвор најмалку четири години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни тој што спротивно на прописите управува или работи со постројка во која се вршат опасни активности или во која се чуваат или користат опасни материи или препарати, што надвор од постројката можат трајно или во значителна мера да го загрозат квалитетот на воздухот, водата или почвата или во значителна мера да го загрозат животот или здравјето на луѓето или во значителна мера на широко подрачје да го загрозат растителниот или животинскиот свет.“

Во ставот (3) кој станува став (4) бројот „и 2“ се заменува со броевите „(2) и (3)“.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (5) и (6).

Член 43

По членот 218 се додава нов наслов и нов член 218-а, кои гласат:

„Производство, трговија или употреба на супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка

Член 218-а

(1) Тој што произведува, увезува, извезува, пласира на пазарот или употребува недозволени супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка,

ќе се казни со затвор од три месеци до шест години или парична казна.

(2) Ако делото е сторено од небрежност, сторителот

ќе се казни со парична казна или затвор до една година.

(3) Ако делото го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.

(4) За делото од ставот (1) на овој член нема да се казни тој што употребува уреди во домаќинството набавени пред влегувањето во сила на овој закон.“

Член 44

Во членот 225-а ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врши експлоатација на песок, чакал или камен или други минерални суровини определени со закон, од поголема вредност без концесија или дозвола,

ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна.“

Член 45

Во членот 228 став (1) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Во ставот (2) зборот „една“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (3) зборовите: „три месеци до три години“ се заменуваат со зборовите: „шест месеци до пет години“.

Во ставот (4) зборовите: „со парична казна или со затвор до три години“ се заменуваат со зборовите: „со затвор од една до пет години“.

Член 46

По членот 228 се додава нов наслов и нов член 228-а, кои гласат:

„Неовластено ловење чување и отуѓување диви животни и птици

Член 228-а

(1) Тој што неовластено лови, превезува, пренесува, прикрива, чува, одгледува, купува, продава, или на кој било начин прибавува, отуѓува или препарира диви животни и птици во поголеми количини или од поголема вредност,

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член организира мрежа за извршување на делото или ако делото е сторено во состав на група или друго здружение или заради извезување на дивите животни или птици во странство,

ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 47

Насловот на членот 230 се менува и гласи: “Загрозување на животната средина и природата со отпад”.

Во членот 230 ставовите (1), (2), (3) и (4) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што со оставање, фрлање, собирање, со непрописно транспортирање на една или повеќе поврзани пратки, со преработка или отстранување на отпадот, со создавање на депонии спротивно на прописите за заштита на животната средина, пропуштање на вршење надзор над собирањето, со транспортот и преработката, со непрописно управување со отпадот, или на друг начин ќе предизвика или може да предизвика значително оштетување на квалитетот на почвата, воздухот или водата или опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено со опасен отпад што содржи супстанции кои имаат својство на експлозивност, реактивност, запаливост, надразливост, токсичност, инфективност, канцерогеност, мутагеност, тератогеност, екотоксичност или својство на испуштање отровни гасови преку хемиска реакција и биолошко разложување, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(3) Тој што неовластено тргува со отпад,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(4) Ако делото е сторено од организирана група составена од три или повеќе лица сторителот ќе се казни за делото од ставовите (1) и (3) на овој член со затвор најмалку четири години, а делото за ставот (2) на овој член најмалку осум години.“

Член 48

По членот 232 се додаваат три нови наслови и три нови члена 232-а, 232-б и 232-в, кои гласат:

„Убивање или уништување на заштитени видови на дива флора или фауна

Член 232-а

(1) Тој што убива, уништува, држи или одзема примероци на заштитени видови на дива флора или фауна во количина што има значително влијание врз нивната заштита,

ќе се казни со затвор од една до три години или со парична казна.

(2) Тој што со непридржување кон одредбите на овој закон, преземе дејствија со кои ќе отстрела, пресече, ископачи или на друг начин уништи примероци или популации од автохтон див вид и со тоа ќе предизвика истребување на автохтон див вид на територијата на Република Македонија,

ќе се казни за кривично дело истребување на автохтон див вид со затвор од една до три години.

(3) Ако со делото од ставот (1) на овој член сторителот ќе предизвика загрозување од истребување на автохтон див вид на територијата на Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор од шест месеци до една година.

(4) Тој што делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе го стори од небрежност,

ќе се казни со затвор до една година или парична казна.

Неовластено воведување на диви видови во природата

Член 232-б

(1) Тој што спротивно на закон, без дозвола изврши воведување на диви видови во природата на територијата на Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор од шест месеци до една година.

(2)Ако со делото од ставот (1) на овој член дошло до сериозни нарушувања на природната рамнотежа или нарушувања во биолошката разновидност на Република Македонија, сторителот

ќе се казни со затвор од една до три години.

(3) Ако делото од ставот (1) на овој член било сторено на тој начин што сторителот не се придржувал до мерките за превентивна заштита при одредени активности, сторителот

ќе се казни со парична казна или со казна затвор од шест месеци до една година.

Неовластено тргување, увезување или превезување дива флора или фауна

Член 232-в

(1) Тој што неовластено тргува, увезува, извезува или превезува жива или мртва единка на заштитен вид на дива флора или фауна во количина што има значително влијание врз нивната заштита, или делови или деривати од нив,

ќе се казни со затвор од една до три години или со парична казна.

(2) Ако делото е сторено од небрежност,

ќе се казни со парична казна или казна затвор до една година.“

Член 49

Во членот 233 став (1) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Во ставот (2) зборовите: „три месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Член 50

Во членот 234 став (1) зборовите: „218 ставови (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „218 ставови (1), (2) и (3)“.

Во ставот (2) зборовите: „218 став 3“ се заменуваат со зборовите: „218 ставови (3) и (4)“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Ако поради делата од оваа глава настапило значително влошување на животните услови во рамките на заштитено подрачје определено со закон, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку три години.“

Член 51

Во членот 236 став (4) по зборовите: „јавни инсталации“ запирката се брише и се додаваат зборовите: „или предмет во општа употреба“.

Член 52

Во членот 239 ставовите (4), (5) и (6) се менуваат и гласат:

„(4) Тој што противправно ќе присвои туѓ подвижен предмет што го нашол или до кој случајно дошол,

ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако вредноста на затаените предмети е значителна или предметите се добро под привремена заштита или културно наследство, сторителот

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(6) За делата од ставовите (2) и (4) на овој член гонењето се презема по приватна тужба, а за ставовите (1) и (3) на овој член по предлог.“

Член 53

Насловот на членот 254 се менува и гласи: „Намерно предизвикување стечај“.

Во членот 254 став (1) по зборовите: „признавање невистинити побарувања“ се додаваат зборовите: „или на друг начин намерно повласти доверители“.

Член 54

Во членот 255 став (1) пред зборот „неспособен“ се додава зборот „трајно“.

Член 55

Во членот 256 став (1) зборовите: „или побарување по лажен исплатен ред“ се бришат.

Член 56

Во члениот 257 ставови (1) и (2) пред зборот „неспособно“ се додава зборот „трајно“.

Член 57

Во членот 261 ставот (3) се менува и гласи:

„Ако вредноста на предметот или имотот од ставот (1) или (2) на овој член е значителна или предметот или имотот е добро под привремена заштита или културно наследство или уред или друг предмет од посебно значење за сигурноста на луѓето и имотот и сигурноста на јавниот сообраќај или објект на јавни инсталации или предмет во општа употреба, сторителот

ќе се казни со затвор од три до осум години.“

Член 58

Во членот 264 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што ќе оштети или уништи движно добро, археолошко наоѓалиште или друго недвижно добро под привремена заштита, културно наследство или природна реткост,

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(2) Тој што без дозвола од надлежен орган ќе изврши конзерваторски или реставраторски работи или без дозвола или спротивно на забраната врши археолошки ископувања или истражувања или други недозволени истражувачки работи на добра под привремена заштита или културно наследство или природна реткост, а знаел и бил должен или можел да знае дека се работи за такво добро,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ако поради делото од ставот (2) на овој член доброто под привремена заштита, културното наследство или природната реткост се оштетени или уништени, сторителот

ќе се казни со затвор од пет до десет години.“

Ставот (3) станува став (4).

По ставот (4) се додаваат два нови става (5) и (6), кои гласат:

„(5) Обидот на делото од ставот (2) на овој член е казнив.

(6) Средствата за извршување на делото и предметите на делото се одземаат.”

Член 59

Членот 265 се менува и гласи:

„(1) Тој што при археолошки ископувања, архивски истражувања, геолошко-палеонтолошки и минеролошко-петрографски истражувања, градежни или земјоделски ископувања или други истражувачки работи или на друг начин ќе присвои или ќе држи ископина, материјал или најден предмет што претставува добро под привремена заштита или културно наследство или природна реткост,

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член го стори носителот на дозволата или раководителот на истражувањата,

ќе се казни со казна затвор од најмалку четири години.“

Член 60

Насловот на членот 266 и членот 266 се менуваат и гласат:

“Изнесување во странство на добра под привремена заштита или културно наследство или природни реткости

Член 266

(1) Тој што без дозвола од надлежен орган ќе изнесе во странство добро под привремена заштита или културно наследство или предмет што претставува природна реткост,

ќе се казни со затвор од три до десет години.

(2) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори спрема добро под привремена заштита или културно наследство, а е археолошки, етнолошки, уметнички, историски предмети или иконописно дело кое е значајно добро или добро од особено значење за Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор најмалку четири години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.“

Член 61

Членот 266-а се менува и гласи:

„Тој што ќе продаде, подари или на друг начин трајно ќе отуѓи културно наследство во државна сопственост, ако не постојат обележја на некое друго потешко кривично дело,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 62

Насловот на членот 266-б и членот 266-б се менуваат и гласат:

“Внесување на противправно прибавени добра под привремена заштита, културно наследство и природни реткости

Член 266-б

Тој што ќе внесе во Република Македонија движно добро под привремена заштита, културно наследство и природни реткости за кое знае или бил должен или можел да знае дека е противправно прибавено на територијата на друга држава,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 63

По членот 266-б се додава нов наслов и нов член 266-в, кои гласат:

“**Неовластена трговија со добра под привремена заштита, културно наследство и природна реткост**

Член 266-в

(1) Тој што неовластено купува, продава, прима во залог или разменува предмети кои претставуваат добра под привремена заштита, културно наследство и природна реткост, чијшто промет е забранет или ограничен,

ќе се казни со парична казна или со затвор од една до пет години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член е сторено со цел изнесување на предметите во странство или делото е сторено во состав на група, банда или друго здружение или сторителот организирал мрежа на препродавачи или посредници,

ќе се казни со парична казна или со затвор од една до десет години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.

(4) Предметите и стоката на неовластена трговија ќе се одземат.“

Член 64

Во членот 268 став (2) по зборот „прибавува“ се додаваат зборовите: „или држи“.

Член 65

Во членот 269 став (2) по зборот „прибавува“ се додаваат зборовите: „или држи“.

Член 66

Во членот 274 став (2) зборовите: „или банкомат“ се бришат.

Член 67

По членот 275-в се додава нов наслов и нов член 275-г, кои гласат:

„Незаконито постапување на овластен проценувач

Член 275-г

(1) Овластен проценувач или проценувач кој ќе изврши процена или ревизија на процена спротивно на со закон определените методологија, правила или стандарди, како и на меѓународните стандарди за процена и со тие активности ќе предизвика за друг имотна штета или остварување на имотна корист,

ќе се казни со парична казна и затвор до пет години.

(2) Ако делото е сторено спрема повеќе физички или правни лица, сторителот

ќе се казни со парична казна и затвор од една до пет години.

(3) Ако со делото од ставовите (1) и (2) на овој член сторителот прибавил за себе или за друг поголема имотна корист или за друг предизвикал поголема имотна штета,

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.

(5) Судот на сторителот ќе му изрече забрана за вршење на професија, дејност или должност под условите определени со членот 38-б од овој законик.“

Член 68

Во членот 278 ставот (4) се менува и гласи:

„Тој што организира мрежа на препродавачи или посредници за растурање на нецаринети стоки или делото од ставот (1) на овој член го изврши вооружен со огнено оружје или со употреба на сила или закана, сторителот

ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 69

Во членот 278-а ставот (3) се брише.

Член 70

Во членот 283 став (1) зборовите: „договорена практика“ се заменуваат со зборовите: „усогласено однесување“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Одговорното лице во правното лице ќе се ослободи од казна, доколку открило или дало значителен придонес во откривањето на склучениот договор, донесена одлука или усогласено однесување забранети со закон, што имало за последица надлежниот орган за заштита на конкуренцијата во постапка за утврдување на постоење на картел, согласно со правилата за заштита на конкуренцијата да определи ослободување, односно намалување на глобата на правното лице.“

Член 71

Во членот 309 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 72

Во членот 310 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 73

Во членот 311 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 74

Насловот на членот 319 и членот 319 се менуваат и гласат:

“Предизвикување омраза, раздор или нетрпеливост врз национална, расна, верска и друга дискриминаторска основа

Член 319

(1) Тој што со присилба, малтретирање, загрозување на сигурноста, излагање на подбив на националните, етничките, верските и други симболи, со палење, уништување или на друг начин оштетување на знаме на Република Македонија или знамиња на други држави, со оштетување туѓи предмети, со сквернавење споменици, гробови или на друг дискриминаторен начин, непосредно или посредно, ќе предизвика или ќе разгори омраза, раздор или нетрпеливост врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Тој којшто делото од ставот (1) на овој член го врши со злоупотреба на положбата или на овластувањето или ако поради тие дела дошло до безредие и насилства спрема луѓе или до имотна штета од големи размери,

ќе се казни со затвор од една до десет години.”

Член 75

По членот 322 се додаваат нов наслов и нов член 322-а, кои гласат:

„Врбување за служба во странска војска

Член 322-а

(1) Тој што регрутира, повикува, поттикнува или на друг начин врбува граѓанин на Република Македонија во име на странска држава за служба во воена или паравоена формација или на друг начин го поврзува со таква формација, организира воена обука или транспорт на врбувани лица во странство,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Сторителот ќе се казни со затвор од најмалку четири години ако делото од ставот (1) на овој член е сторено во време кога во државата за која се врши регрутирање постои воена состојба или вооружен судир.“

Член 76

Во членот 367 ставот (1) се менува и гласи:

„Сведок, вештак, преведувач или толкувач кој пред суд, јавен обвинител, нотар, извршител, орган на управа или друг орган кој донесува одлуки во со закон уредена постапка ќе даде лажен исказ,

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни вештак кој ќе даде лажен наод и мислење во случаи определени со закон или по барање на заинтересирано лице - нарачател.“

Во ставот (2) кој станува став (3) зборот „процесна“ се заменува со зборот „парнична“.

Ставот (3) кој станува став (4) се менува и гласи:

„(4) Ако лажниот исказ од ставот (1) на овој член е даден во кривична постапка, сторителот ќе се казни:

1) со казна затвор од една до три години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор од шест месеци до пет години;

2) со казна затвор од една до пет години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор до десет години и

3) со казна затвор најмалку четири години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор до 20 години или доживотен затвор.“

По ставот (5) кој станува став (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.“

Член 77

Членот 386 се менува и гласи:

(1) Тој што друг малтретира, грубо навредува, ја загрозува неговата сигурност или врз него врши грубо насилство и со тоа во јавноста предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(2) Тој што со фрлање на пиротехнички средства или предмети со кои може да се загрози животот или телото на друг или имотот на објекти во спортски терен или гледалиште или со влегување во спортскиот терен со намера да предизвика тепачка или друго насилство,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(3) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е извршено во група од две или повеќе лица или насилството е извршено над повеќе граѓани или сторителот телесно повредил друг,

ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(4) Со казната од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе се казни сторителот на делото од ставот (1) на овој член поврзано со спортски натпревар и извршено за време, пред или по завршување на натпреварот.

(5) Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член имало за последица предизвикување на тепачка, нереди и оштетување на имот од поголема вредност, сторителот

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(6) Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член имало за последица тешка телесна повреда или смрт на некое лице, сторителот

ќе се казни со затвор од од три до десет години.

(7) Со казната од ставот (5) на овој член ќе се казни организаторот на групата што го извршила делото од ставовите (2) и (3) на овој член како и организаторот на спортскиот натпревар кој не преземал мерки за спречување на насилството.

(8) За делото од ставовите (2) и (3) на овој член со парична казна ќе се казни правното лице кое учествувало во организирање на натпреварот.“

Член 78

Во членот 394 став (1) зборот „ пет“ се заменува со зборот „десет“.

Во ставот 2 зборовите: „три месеци до три години“ со зборовите: „шест месеци до пет години“.

Член 79

Во членот 394-г ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што преку компјутерски систем во јавноста шири расистички и ксенофобичен пишан материјал, слика или друга репрезентација на идеја или теорија која помага, промовира или поттикнува омраза, дискриминација или насилство, против кое било лице или група, врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 80

Насловот на членот 396 се менува и гласи: „Неовластено изработување, држење, посредување и тргување со оружје или распрскувачки материи“.

Во членот 396 став (1) по зборот „набавува“ се става запирка и се додаваат зборовите: „посредува во трговија“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е поголемо количество на распрскувачки материи наменети за дозволени забавни, свечени и други активности, сторителот

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

Ставот (4) станува став (5).

Член 81

Во членот 398 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни тој што примамува, организира, дозволува, или на друг начин овозможува пристап на малолетно лице на игра на среќа во обложувалници, казина или други места каде што се игра на среќа.“

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 82

По членот 403-а се додаваат нов наслов и нов член 403-б, кои гласат:

„Злосторство на агресија

Член 403-б

(1) Тој што имајќи реална моќ да надгледува или управува со политичкото или военото дејствување на државата, ги употреби вооружените сили на една држава против суверенитетот, територијалниот интегритет или политичката независност на друга држава или на кој било друг начин спротивен на Повелбата на Обединетите нации изврши дејствие на агресија, кое по своите карактеристики, тежина и размер претставуваат особено кршење на Повелбата на Обединетите нации,

ќе се казни со казна затвор од најмалку пет години.

(2) Тој што учествува во дејствувањето на вооружените сили од ставот (1) на овој член,

ќе се казни со казна затвор од три до пет години.

(3) Тој што директно и јавно поттикнува на злосторство на агресија,

ќе се казни со казна затвор од една до десет години.

(4) Како агресија од ставот (1) на овој член без оглед на тоа дали претходно е објавена војна или не, ќе се смета:

1) инвазија или напад на вооружените сили на една држава на територијата на друга држава или воена окупација, макар и привремена, која е последица на таквата инвазија или напад, или припојување на целата или на дел од територијата на друга држава со примена на сила;

2) бомбардирање од страна на вооружените сили на една држава на територијата на друга држава или користење на какво било оружје на една држава на територијата на друга држава;

3) блокирање на пристаниште или крајбрежјето на една држава со вооружените сили на друга држава;

4) напад на вооружените сили на една држава на копнените, морските или воздушните сили на друга држава;

5) користење на вооружените сили на една држава кои се на подрачјето на друга држава, со нејзина согласност во спротивност со условите предвидени со нивниот договор или продолжување на присутноста на воените сили на подрачјето на друга држава по престанувањето на договорот;

6) давање дозвола за користење на територијата на една држава ставена на располагање на друга држава, да се користи за агресија против трета држава или

7) испраќање од страна или во име на државата на вооружени банди, групи, паравоени сили или платеници кои извршуваат вооружени акции против друга држава, кои по својата тежина одговараат на претходно наведените дејствија или нејзино значајно учествување во таквите акции.“

Член 83

Во членот 404 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што за време на војна, вооружен судир или окупација повредувајќи ги правилата на меѓународното право ќе нареди да се изврши напад на цивилното население, на населба, на одделни цивилни лица или на лица онеспособени за борба, што имало за последица смрт, тешка телесна повреда или тешко нарушување на здравјето на луѓето; напад без избор на целта со кој се погодува цивилното население; вршење спрема цивилното население убиства, мачења, нечовечки постапувања, биолошки, медицински или други научни експерименти, земање на ткива или органи заради пресадување, нанесување на големи страдања или повреди на телесниот интегритет или на здравјето; раселување или преселување или присилно однародување или преминување во друга вера; присилување на проституција или силување, сексуално ропство или предизвикување на присилна бременост, насилна стерилизација или друг вид сексуално насилство; применување на мерки на застрашување и терор, земање на заложници, колективно казнување, противзаконито одведување во концентрациони логори и други противзаконити затворања, лишување од правото на правилно и непристрасно судење; или извршување на казна или погубување без претходна пресуда донесена од законски заснован суд во постапка во која се обезбедени општоприфатените судски гаранции присилување на служба во вооружените сили на непријателска сила или во нејзина разузнавачка служба или администрација, запишување и регрутирање на лица помлади од 15 години во вооружените сили на државата или регрутирање на лица помлади од 18 години во вооружени групи кои не се вооружени сили на државата и нивно користење преку активно учество во вооружените дејствија спротивно на условите определени со правилата на меѓународното право; искористување на присуството на цивилно население или на други заштитени лица

како жив штит на определени места или подрачја на дејствување на вооружени сили; присилување на принудна работа, изгладнување на населението, отежнување на пристапот на хуманитарна помош, конфискување на имот, грабеж на имотот на населението, противзаконито и самоволно уништување или присвојување од поголеми размери на имоти што не е оправдано со воените потреби, земање на незаконита и несразмерно голема контрибуција и реквизиција, намалување на вредноста на домашните пари или противзаконито издавање на пари или тој којшто ќе изврши некое од наведените дела,

ќе се казни со затвор најмалку десет години или со доживотен затвор."

Член 84

Во членот 417 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врз основа на разлика на полот, расата, бојата на кожа, родот, припадноста на маргинализирана група, етничката припадност, јазикот, државјанството, социјалното потекло, религијата или верското уверување, други видови уверувања, образованието, политичката припадност, личниот или општествениот статус, менталната или телесната попреченост, возраста, семејната или брачната состојба, имотниот статус, здравствената состојба, или која било друга основа предвидено со закон или со ратификуван меѓународен договор, ги повредува основните човекови права и слободи признати од страна на меѓународната заедница,

ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години."

Член 85

Во членот 418-а став (1) зборот „фертилизација" се заменува со зборот „бременост", а по зборовите: „нему сличен однос" се става запирка и се додаваат зборовите: „питачење или експлотација заради со закон забранета активност".

Член 86

Во насловот на членот 41-г зборовите: „малолетно лице" се заменуваат со зборот „дете"

Во членот 418-г ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што ќе подведе дете на вршење полови дејствија или ќе овозможи вршење полови дејствија со дете или врбува, превезува, пренесува, купува, продава или нуди за продавање, прибавува, обезбедува, засолнува или прифаќа дете заради експлоатација по пат на негово користење во сексуални активности за паричен или друг надоместок или други форми на сексуална експлоатација, порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна фертилизација, незаконито посвојување или изнудување согласност како посредник да се посвои дете, недопуштено пресадување на делови од човеково тело,

ќе се казни со затвор најмалку осум години."

Член 87

Членот 223 од Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија" број 19/2004) се брише.

Член 88

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат членовите 138-а, 138-б и 138-в од Законот за управување со отпадот („Службен весник на Република Македонија" број 68/2004, 71/2004, 107/2007, 102/2008, 143/2008, 82/2009, 124/10, 51/11 и 123/12), членовите 175, 176, 177, 178, 179 и 180 од Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија" број 67/2004, 14/2006, 84/2007, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13), членовите 36 и 37 од Законот за прекинување на бременоста ("Службен весник на Република Македонија" број 87/13), членовите 68 и 69 од Законот за биомедицинско потпомогнато оплодување ("Службен весник на Република Македонија" број 37/2008) и членовите 65, 66, 67 и 68 од Законот за земање и пресадување на делови од човечкото тело заради лекување ("Службен весник на Република Македонија" број 47/11, 136/11 и 91/13).

Член 89

Членот 47 од овој закон во делот на комуналниот и друг вид неопасен отпад ќе затпочне да се применува од 1 јануари 2019 година, а во делот на фекалниот отпад од 1 јануари 2022 година.

Член 90

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Кривичниот законик.

Член 91

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E KODIT PENAL

Neni 1

Në Kodin penal ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13 dhe 82/13), në nenin 33 paragrafi (1) pika 4 lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje.

Në pikën 5 pika në fund të fjalisë zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet pikë e re 6, si vijon:

"6) ndalim për ndjekje të ndeshjeve sportive."

Pas paragrafit (8) shtohet paragraf i ri (9), si vijon:

"(9) Dënimi ndalim për ndjekje të ndeshjeve sportive mund t'i shqiptohet nëse të gjykuarit i është shqiptuar dënim me burg, dënim në para, dënim me kusht ose vërejtje gjyqësore."

Neni 2

Në nenin 35 në paragrafin (1) numri "15" zëvendësohet me numrin "20", pas fjalëve: "shqipton dënim" shtohet fjala "afatgjatë", ndërsa numri "20" zëvendësohet me numrin "40".

Në paragrafin (2) numri "15" zëvendësohet me numrin "20".

Neni 3

Në nenin 36 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

" I gjykuari me dënim me burg të përjetëshëm me kusht nuk mund të lëshohet para se të vuaj së paku 25 vjet dënim me burg."

Në paragrafin (5) shtohet fjali e re si vijon: "Gjatë gjykimeve të veparave të dhunës, gjykata mund të përcaktojë edhe ndalim për ndjekje të ndeshjeve sportive që e zbaton Ministria e Punëve të Brendshme."

Neni 4

Pas nenit 38-g shtohet titull i ri dhe neni i ri 38-d, si vijojnë:

"Ndalim për ndjeke të ndeshjeve sportive

Neni 38-d

Dënimi ndalim për ndjekje të të gjitha ose të ndeshjeve të caktuara sportive, gjykata e shqipton për vepra të dhunës në ndeshje sportive në kohëzgjatje prej një deri në tre vjet."

Neni 5

Në nenin 39 paragrafi (5) ndryshohet si vijon:

"Gjatë matjes së dënimit, gjykata veçanërisht do të ketë parasysh nëse vepra penale është kryer kundër personit ose grupit të personave ose pronës, drejtpërdrejtë apo tërthorazi, për shkak të përkatësisë së tyre të seksit të caktuar, rasës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, prejardhjes sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjeve, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, gjendjes familjare ose martesore, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paparë me ligj ose marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare."

Neni 6

Në nenin 41 paragrafi (1) në pikat 1, 2, 3), 4, 5 dhe 6 fjalët: "ose më shumë" shlyhen.

Neni 7

Në nenin 44 paragrafi (2) pika 1 ndryshohet si vijon:

"1) për ndonjë vepër penale në varg përcakton dënim burg të përjetshëm ose burg afatgjatë prej 40 vjetëshe, do ta shqiptojë vetëm atë dënim;".

Në pikën 2 numri "15" zëvendësohet me numrin "20".

Neni 8

Në nenin 46 në paragrafin (2) pas fjalëve: "Për vepër penale të kryer" shtohen fjalët: "para se të ketë filluar vuajtja e dënimit ose", ndërsa pas fjalëve: "burg i të miturve" shtohen fjalët: "sipas gjykimit të mëparshëm".

Neni 9

Në nenin 61 pika 3 presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet pikë e re 4), si vijon:

"4) mjekim mjekësor - farmakologjik të kryerësve të sulmit seksual mbi fëmijë deri në 14 vjet."

Neni 10

Në nenin 62 pas paragrafit (5) shtohet paragraf i ri (6), si vijon:

"(6) mjekim mjekësor - farmakologjik mund t'i shqiptohet kryerësit të sulmit seksual mbi fëmijë deri në 14 vjet nëse i është shqiptuar dënim me burg."

Neni 11

Pas nenit 65 shtohet titull i ri dhe nen i ri 65 -a, si vijon:

"Mjekimi mjekësor - farmakologjik

Neni 65-a

(1) Kryerësit të veprës penale sulm seksual mbi fëmijë deri në 14 vjet, kur ekziston rreziku që dhe më tej të kryejë vepra të tilla, gjykata mund t'i shqiptojë masë të mjekimit mjekësor - farmakologjik.

(2) Nëse për veprën është përcaktuar dënim me burg të përjetshëm, gjykata mund kryerësit t'i shqiptojë dënim me burg prej 40 vjetësh, nëse ai pajtohet për mjekim mjekësor – farmakologjik, i cili do të zgjatë deri në fund të jetës së tij ose deri në kohën deri në të cilën sipas vlerësimit të gjykatës nevojitet të zgjasë mjekimi.

(3) Nëse për veprën është përcaktuar dënim afatgjatë me burg prej 40 vjetësh, gjykata mund kryerësit t'i shqiptojë dënim me burg prej 20 vjetësh, nëse ai pajtohet për mjekim mjekësor – farmakologjik, i cili do të zgjatë deri në fund të jetës së tij ose deri në kohën deri në të cilën sipas vlerësimit të gjykatës nevojitet të zgjasë mjekimi.

(4) Nëse për veprën është përcaktuar dënim me burg prej 20 vjetësh gjykata mund kryerësit t'ia shqiptojë dënimin minimal me burg të përcaktuar për veprën penale nëse ai pajtohet për mjekim mjekësor – farmakologjik, i cili do të zgjatë deri në fund të jetës së tij ose deri në kohën deri në të cilën sipas vlerësimit të gjykatës nevojitet të zgjasë mjekimi.

(5) Masa nga paragrafi (1) i këtij neni, zbatohet në liri në institucione të specializuara mjekësore pas vuajtjes së dënimit me burg, ndërsa mbikëqyrjen e zbatimit të masës e zbaton Drejtoria për Zbatim të Sanksioneve. Drejtoria për Zbatim të Sanksioneve së paku një herë në gjashtë muaj e njofton gjykatën për zbatimin e masës nga paragrafi (1) i këtij neni dhe për nevojën nga vazhdimi i saj ose ndërprerja.

(6) Nëse kryerësi në rastet nga paragrafët (2), (3) dhe (4) nuk i nënshtrohet masës mjekim mjekësor - farmakologjik ose vullnetarisht e braktisë mjekimin, gjykata mund të caktojë që masa detyrimisht të zbatohet në institucion shëndetësor ose institucion tjetër të specializuar.

(7) Me përjashtim të paragrafëve (2), (3) dhe (4) të këtij neni edhe pa pëlqim të kryerësit, detyrimisht do t'ia shqiptojë masën nga paragrafi (1) i këtij neni, nëse kryerësi veprën e ka kryer në përsëritje. Masa mjekim mjekësor-farmakologjik do të zgjatë deri në fund të jetës së kryerësit ose deri në kohën deri në të cilën sipas vlerësimit të gjykatës nevojitet të zgjasë mjekimi.

(8) Mënyra e zbatimit të masës mjekim mjekësor - farmakologjik më afërsisht rregullohet me Ligjin për zbatim të sanksioneve."

Neni 12

Në nenin 96 - v në paragrafin (10) fjala "likuidim" zëvendësohet me fjalët: "ndërprerje të ekzistimit".

Neni 13

Në nenin 96 - i në paragrafin (2) pas fjalëve: "pjesëmarrjet e tyre" vihet presje dhe shtohen fjalët: "nëse me vendimet e tyre ose procedurat e kanë pamundësuar ose e kanë penguar zbatimin e dënimit me para".

Neni 14

Në nenin 105 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"(6) Gjykata mundet, me lutje të të gjykuarit të caktojë të shlyhet nga evidenca ndëshkuese gjykimi me burg: mbi tre vjet deri në pesë vjet në afat prej pesë vjetësh; mbi pesë vjet deri në dhjetë vjet në afat prej dhjetë vjetësh; mbi dhjetë vjet deri në 20 vjet dhe prej 40 vjet në afat prej 20 vjetësh, nga dita e dënimit të vuajtur, të parashkruar ose të falur, nëse në atë kohë i gjykuari nuk kryen vepër të re penale. Gjatë vendosjes për shlyerjen e gjykimit, gjykata do të mbajë llogari për sjelljen e të gjykuarit pas dënimit të vuajtur, për natyrën e veprës penale dhe për rrethana tjera të cilat mund të jenë me rëndësi për vlerësimin për arsyeshmërinë e shlyerjes së gjykimit."

Neni 15

Në nenin 108 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Parashkrimi i ndjekjes penale fillon nga dita kur është kryer vepra penale ose është shfaqur pasoja. Nëse vepra është kryer ndaj fëmijës, parashkrimi i ndjekjes penale fillon nga dita e hyrjes së tij në moshë madhore."

Neni 16

Në nenin 117 pas numrit "359-a" vihet presje dhe shtohen numrat "394-a deri në 394-g".

Neni 17

Në nenin 123 paragrafi (2) pas pikës 5 shtohet pikë e re 6, si vijon:

"6) tjetër do të privojë nga jeta për nxjerrje të organit, indit ose qelizave për transplantim."

Pikat 6 dhe 7 bëhen pika 7 dhe 8.

Neni 18

Pas pikës 128 shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 128-a dhe 128-b, si vijojnë:

"Klonimi

Neni 128-a

Ai i cili do të krijojë qenie njerëzore gjenetikisht të njëjtë me qenie tjetër njerëzore të gjallë apo të vdekur,

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet.

Manipulime të palejuara gjenetike të fekondimit

Neni 128-b

Ai i cili do të fekondojë qelizë-vezë nga gruaja me spermatozoid të kafshës ose qelizë-vezë të kafshës me spermatozoid prej burrit, ose e zëvendëson embrionin me transplantim të pjesëve prej embrioneve tjera njerëzore ose të kafshës, ose qelizë njerëzore ose embrion njerëzor fut në kafshë ose qelizë-vezë të kafshës ose embrion fut tek gruaja.

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet."

Neni 19

Titulli i nenit 129 ndryshohet si vijon:

"Ndërprerja e kundërligjshme e shtatzënisë dhe sterilizimi i detyrueshëm"

Në nenin 129 pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4) si vijon:

"(4) Ai i cili pa pëlqim ose me sjellje në huti ose shfrytëzim të mosdijes së personit femër në kundërshtim me ligj, me intervenim kirurgjik ose në mënyrë tjetër do ta ndërpresë aftësinë e saj për riprodhim.

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet. "

Paragrafi (4) i cili bëhet paragraf (5), ndryshohet si vijon:

"(5) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni është kryer ndaj personit të mitur femër ose ka ndodhur çrregullim i rëndë trupor i shëndetit ose vdekje e personit femër, kryerësi

do të dënohet për veprën nga paragrafi (1) i këtij neni me burg prej gjashtë muaj deri në pesë vjet, ndërsa për veprën nga paragrafët (2), (3), (4) të këtij neni me burg së paku pesë vjet."

Neni 20

Në nenin 137 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"(1) Ai i cili në bazë të dallimit të seksit, rasës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, prejardhjes sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjeve, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, gjendjes familjare ose martesore, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paraparë me ligj ose me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare, do t'ia heq ose kufizojë të drejtat e njeriut dhe qytetarit, të përcaktuara me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, ligj ose me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare ose i cili në bazë të këtyre dallimeve u jep qytetarëve privilegje në kundërshtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, ligj ose marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare,

do të dënohet me burg prej tre muaj deri në tre vjet. "

Neni 21

Në nenin 144 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili nëpërmjet sistemit informatik do të kërcënohet se do të kryejë vepër penale për të cilën është përcaktuar dënim me burg prej pesë vjetësh ose dënim më i rëndë kundër ndonjë personi për shkak të përkatësisë së tyre të seksit të caktuar, rasës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, prejardhjes sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjeve, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, gjendjes familjare ose martesore, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paraparë me ligj ose marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare,

do të dënohet me dënim me burg prej një deri në pesë vjet."

Neni 22

Në nenin 186 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"(2) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni, është kryer ndaj fëmijës i cili ka mbushur 14 vjet kryerësi

do të dënohet me burg së paku dhjetë vjet."

Paragrafët (2), (3) dhe (4) bëhen paragrafë (3), (4) dhe (5).

Neni 23

Në nenin 187 pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni është kryer mbi fëmijë i cili ka mbushur 14 vjet kryerësi

do të dënohet me burg së paku dhjetë vjet,"

Në paragrafin (2) i cili bëhet paragraf (3), pas fjalëve: "paragrafi (1)" shtohen fjalët: "dhe paragrafi (2)".

Në paragrafin (3) i cili bëhet paragraf (4) fjala "veprim" zëvendësohet me fjalën "veprim", fjalët: "prej tre vjet deri në pesë vjet" zëvendësohen me fjalët: "prej tre deri në pesë vjet", ndërsa fjalët: "prej tre vjet deri në dhjetë vjet" zëvendësohen me fjalët: "prej tre deri në dhjetë vjet".

Neni 24

Titulli i nenit 188 ndryshohet si vijon: "Sulm seksual mbi fëmijë i cili nuk ka mbushur 14 vjet"

Në nenin 188 paragrafi (1) fjalët: "i mitur i cili nuk i ka mbushur" zëvendësohen me fjalët: "fëmijë i cili nuk i ka mbushur"

Në paragrafin (1) fjala "tetë" zëvendësohet me numrin "12".

Paragrafët (2) dhe (3) shlyhen.

Në paragrafin (4) që bëhet paragraf (2) fjalët: "veprat nga paragrafët (1) dhe (2)" zëvendësohen me fjalët: "veprën nga paragrafi (1)", e fjala "dhjetë" zëvendësohet me numrin "15".

Paragrafi (5) bëhet paragraf (3).

Neni 25

Në nenin 189 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Nëse veprën nga paragrafi (1) e kryen familjar sipas gjakut në vijë të drejtë ose vëlla, përkatësisht motër, mësues, edukator, adoptues, kujdestar, njerk, njerkë, mjek ose person tjetër me keqpërdorim të pozitës së tij ose gjatë kryerjes së dhunës familjare do të kryejë përdhunim ose veprim tjetër seksual me fëmijë i cili ka mbushur 14 vjet, i cili i është besuar për mësim, edukim, ruajtje ose përkujdesje,

do të dënohet me burg së paku dhjetë vjet. "

Neni 26

Në nenin 190 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili para fëmijës i cili ka mbushur 14 vjet kryen veprim seksual ose e detyron që para tij ose para tjetrit të kryejë veprim të tillë

do të dënohet me burg prej tre deri në tetë vjet."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Ai që para fëmijës i cili nuk ka mbushur 14 vjet kryen veprim seksual ose e detyron që para tij ose para tjetrit të kryejë veprim të tillë

do të dënohet me burg prej së paku 4 vitesh."

Neni 27

Në nenin 191 paragrafi (3) shlyhet.

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (3) fjalët: “1 deri në 3" zëvendësohen me fjalët: “(1) dhe (2)".

Neni 28

Pas nenin 191 shtohet titull i ri dhe nen i ri 191-a, si vijojnë:

"Prostitucioni i fëmijëve

"Neni 191-a

(1) Ai që rekruton, detyron, nxit ose mashtron fëmijë që ka mbushur 14 vjet në prostitucion ose ndërmjetëson, dorëzon ose merr pjesë në dorëzimin e dikujt tjetër për kryerje të prostitucionit, ose i mundëson tjetrit shfrytëzimin e shërbimeve të tij seksuale, ose në ndonjë mënyrë e shfrytëzon për aktivitete seksuale për realizim të dobisë pronësore ose dobisë tjetër,

do të dënohet me burg prej së paku katër vitesh.

(2) Nëse vepra nga paragrafi (1) është kryer me përdorimin e forcës ose kërcënimit serioz se do të sulmohet mbi jetën ose trupin e fëmijës ose personin e afërt të tij, kryerësi

do të dënohet me burg së paku tetë vite.

(3) Nëse vepra nga paragrafët (1) dhe (2) është kryer ndaj fëmijës që nuk ka mbushur 14 vjet, kryerësi

do të dënohet me burg së paku dhjetë vite.

(4) Ai që do të organizojë kryerje të veprave nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, ose veprat do t'i kryejë gjatë kryerjes së dhunës familjare,

do të dënohet me burg prej së paku dhjetë vitesh."

Neni 29

Neni 192 fshihet

Neni 30

Në titullin e nenit 193 fjalët: "i mitur" zëvendësohen me fjalën "fëmijë".

Në nenin 193 paragrafi (1) fjalët: “i mitur i cili" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë i cili".

Në paragrafin (3) fjalët: “person i mitur" zëvendësohen me fjalët: "fëmijë i cili ka mbushur 14 vjet."

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Nëse vepra nga paragrafi (3)është kryer ndaj fëmijës i cili nuk ka mbushur 14 vjet, kryerësi

do të dënohet me burg prej së paku katër vitesh.”

Në paragrafin (4) që bëhet paragraf (5) fjalët: “person i mitur" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë i cili ka mbushur 14 vjet".

Në paragrafin (5) që bëhet paragraf (6) fjalët: "i mitur i cili" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë i cili", kurse fjala "katër" zëvendësohet me fjalën "dhjetë".

Paragrafi (6) bëhet paragraf (7).

Në paragrafin (7) që bëhet paragraf (8) pas numrit "(3)" lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje, kurse pas numrit "(4)" shtohen fjalët: “(5), (6) dhe (7)".

Neni 31

Në titullin e nenit 193-b fjalët: “i mitur që nuk ka mbushur" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë që nuk ka mbushur".

Në nenin 193-b fjalët: “i mitur që nuk ka mbushur" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë që nuk ka mbushur".

Neni 32

Në nenin 194-b fjalët: “i mitur që nuk ka mbushur" zëvendësohet me fjalët: “fëmijë që nuk ka mbushur".

Neni 33

Në titullin e nenit 197 dhe në nenin 197 në paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “person i mitur" zëvendësohen me fjalën "fëmijë".

Neni 34

Në titullin e nenit 198 fjalët: "i mitur" zëvendësohen me fjalën "fëmijë", kurse në nenin 198 në paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) fjalët: “person i mitur" zëvendësohen me fjalën “fëmijë".

Neni 35

Në nenin 200 fjalët: “tri vite deri në pesë vite" zëvendësohen me fjalët: “tre deri në pesë vite".

Neni 36

Në titullin e nenit 201 dhe në nenin 201 në paragrafët (1), (2) dhe (3) fjalët: “person i mitur" zëvendësohen me fjalën “fëmijë".

Në paragrafin (1) fjalët: “së paku pesë vite" zëvendësohen me fjalët: “një deri në dhjetë vite".

Në paragrafin (3) fjala "dhjetë" zëvendësohet me fjalën "pesë".

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4) si vijon:

"(4) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2) ose (3) është kryer ndaj fëmijës me dhënie të drogave narkotike apo substancave psikotropike, kryerësi

do të dënohet me burg së paku tetë vite.”

Neni 37

Në titullin e nenit 204 fjalët: "të mitur" zëvendësohen me fjalën "fëmijë", kurse në nenin 204 në paragrafët (1) dhe (2) fjalët: “i mitur" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë i cili ka mbushur 14 vjet".

Në paragrafin (3) pas fjalës "fëmijë" shtohen fjalët: “që nuk ka mbushur 14 vjet".

Neni 38

Në nenin 210 në paragrafin (1) fjalët: “drejtimi mjekësor ose shkenca" zëvendësohen me fjalën “ligj".

Në paragrafin (3) fjalët: “dënim në para ose burg deri në tri vite" zëvendësohen me fjalët: “burg prej së paku katër viteve".

Paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Me dënimin nga paragrafi (3) i këtij neni do të dënohet ai që në kundërshtim me ligjin shet, ndërmjetëson, shpall për nevoja ose për qasshmëri të pjesëve të trupit të njeriut për shkak të realizimit të dobisë pronësore ose dobisë tjetër."

Pas paragrafit (4) shtohet paragraf i ri (5) si vijon:

"(5) Nëse veprën e këtij neni e kryen person juridik,

do të dënohet me dënim në para."

Neni 39

Pas nenit 210 shtohet titull i ri dhe nen i ri 210-a, si vijojnë:

"Marrja e kundërligjshme dhe shfrytëzimi i materialit gjenetik dhe biologjik

Neni 210-a

Ai që në mënyrë të paautorizuar merr, magazinon me qëllim që të veprojë me të ose shfrytëzon material gjenetik biologjik,

do të dënohet me dënim në para ose me dënim me burg prej një deri në tri vite."

Neni 40

Në nenin 215 paragrafi (1) pas fjalës "paautorizuar" shtohet fjala "organizon" dhe vihet presje.

Në paragrafin (3) pas fjalës "ndërmjetësues" shtohen fjalët: “ose ka organizuar veprim nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 41

Në nenin 216-b paragrafi (2) fjalët: "i mitur" zëvendësohen me fjalët: “fëmijë që ka mbushur 14 vjet".

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Nëse vepra nga paragrafi (2) i këtij neni, është kryer ndaj fëmijës që nuk ka mbushur 14 vjet, kryerësi
do të dënohet me burg prej së paku katër vitesh."

Neni 42

Në nenin 218 paragrafët (1) dhe (2) ndryshohen si vijojnë:

"(1) Ai i cili me lëshimin e gazrave toksike apo të djegura, të sasisë më të madhe nga ajo maksimale e lejuar me ligj të materialeve ose rrezatimit jonizues në ajër, ujë apo tokë, ose në mënyrë tjetër mund të shkaktojë ose do të shkaktojë dëmtim të konsiderueshëm të cilësisë së ajrit, ujit apo tokës ose rrezik për jetën ose shëndetin e njerëzve apo shkatërrimin e botës bimore apo shtazore në përmasa më të mëdha ose të llojeve të rralla të bimëve ose shtazëve,
do të dënohet me burg prej katër deri në dhjetë vite."

(2) Personi zyrtar apo personi përgjegjës në personin juridik me mosrrespektimin e rregullave për mbrojtjen e mjedisit do të lëshojë të vendosë aparate për pastrim apo do të lejojë ndërtim, vënie në veprim ose shfrytëzim të repartit që e ndot mjedisin jetësor ose në mënyrë tjetër do të lëshojë marrje të masave për pengim ose pamundësim të ndotjes së ajrit, ujit, tokës, që e tejkalon kufirin e lejuar ose për pengim të zhurmës që në masë të konsiderueshme e tejkalon kufirin e lejuar dhe me këtë do të shkaktojë rrezik për jetën ose shëndetin e njerëzve apo shkatërrimin e botës bimore dhe shtazore në përmasa më të madhe, ose të llojeve të rralla të bimëve apo shtazëve,
do të dënohet me burg së paku katër vite."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me dënimin nga paragrafi (2) i këtij neni, do të dënohet ai që në kundërshtim me rregullat menaxhon apo punon me stabiliment në të cilin kryhen aktivitete të rrezikshme ose në të cilin ruhen ose shfrytëzohen materie të rrezikshme ose preparate, që jashtë stabilimentit munden në mënyrë permanente apo në masë të konsiderueshme ta rrezikojnë cilësinë e ajrit, ujit apo tokës ose në masë të konsiderueshme ta rrezikojnë jetën apo shëndetin e njerëzve apo në masë të konsiderueshme në rajon më të gjerë ta rrezikojnë botën bimore ose shtazore."

Në paragrafin (3) që bëhet paragraf (4) numri "dhe 2" zëvendësohen me numrat "(2) dhe (3)."

Paragrafët (4) dhe (5) bëhen paragrafë (5) dhe (6).

Neni 43

Pas nenit 218 shtohet titull i ri dhe nen i ri 218-a, si vijojnë:

"Prodhimi, tregtia apo përdorimi i substancave që e varfërojnë mbështjellësin e ozonit

Neni 218-a

(1) Ai që prodhon, importon, eksporton, plason në treg ose përdor substanca të palejuara që e varfërojnë mbështjellësin e ozonit,
do të dënohet me burg prej tre muaj deri në gjashtë vite ose dënim me para.

(2) Nëse vepra është kryer nga pakujdesia, kryerësi
do të dënohet me dënim në para ose burg deri në një vit.

(3) Nëse veprën e bën personi juridik,
do të dënohet me dënim në para.

(4) Për veprën nga paragrafi (1) i këtij neni nuk do të dënohet ai që përdor aparate në amvisëri të furnizuar para hyrjes në fuqi të këtij ligji."

Neni 44

Në nenin 225-a paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Ai që kryen eksploatim të rërës, çakëllit ose gurit ose lëndëve tjera të para minerale të caktuara me ligj, me vlerë më të madhe, pa koncesion ose leje,
do të dënohet me burg prej gjashtë muaj deri në tri vite ose me dënim me para."

Neni 45

Në nenin 228 në paragrafin (1) fjalët: "gjashtë muaj" zëvendësohen me fjalët: "një vit".

Në paragrafin (2) fjala "një" zëvendësohet me fjalën "tre".

Në paragrafin (3) fjalët: "tre muaj deri në tri vite" zëvendësohen me fjalët: "gjashtë muaj deri në pesë vite".

Në paragrafin (4) fjalët: "ndihmë në para ose me burg deri në tri vite" zëvendësohen me fjalët: "me burg prej një deri pesë vite".

Neni 46

Pas nenit 228 shtohet titull i ri dhe nen i ri 228-a, si vijojnë:

"Gjuajta, ruajta dhe tjetërsimi në mënyrë të paautorizuar i kafshëve dhe shpezëve të egra

Neni 228-a

(1) Ai që në mënyrë të paautorizuar gjuan, transporton, bart, fsheh, ruan, rrit, blen, shet, ose në mënyrë tjetër furnizon, tjetërson ose balsamon kafshë dhe shpezë të egra në sasi më të mëdha ose me vlerë më të madhe,
do të dënohet me dënim në para ose me burg deri në tri vite.

(2) Nëse kryerësi i veprës nga paragrafi (1) organizon rrjet për kryerje të veprës ose nëse vepra është kryer në përbërje të grupit apo bashkimit tjetër ose për eksportim të kafshëve të egra ose shpezëve jashtë vendit,
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vite."

Neni 47

Titulli i nenit 230 ndryshohet si vijon: "Rrezikimi i mjedisit jetësor dhe i natyrës me hedhurina".

Në nenin 230 paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) ndryshohen si vijojnë:

"(1) Ai që me lënien, hedhjen, grumbullimin, me transportimin e paligjshëm të një ose më shumë dërgesave të lidhura, me përpunim ose mënjanim të hedhurinave, me krijimin e deponive në kundërshtim me rregullat për mbrojtjen e mjedisit jetësor, lëshimin e kryerjes së mbikëqyrjes mbi grumbullimin, me transportin dhe përpunimin, me menaxhimin e paligjshëm të hedhurinave, ose në mënyrë tjetër do të shkaktojë ose mund të shkaktojnë dëmtim të konsiderueshëm të cilësisë së ajrit, tokës ose ujit ose rrezik për jetën ose shëndetin e njerëzve apo shkatërrim të botës bimore ose shtazore në përmasa më të mëdha, ose të llojeve të rralla të bimëve ose kafshëve,
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vite.

(2) Nëse vepra nga paragrafi (1), është kryer me hedhurina të rrezikshme që përmbajnë substanca të cilat kanë cilësi të eksplozivitetit, reaktivitetit, ndezshmërisë, ngacmimit, toksicitetit, infektivitetit, kancerogjenitetit, mutagjenitetit, teratogjenitetit, ekotoksicitetit, ose cilësi të lëshimit të gazrave helmuese përmes reagimit kimik dhe zbërthimit biologjik, kryerësi
do të dënohet me burg prej së paku katër vitesh.

(3) Ai që në mënyrë të paautorizuar tregton me hedhurina,
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vite.

(4) Nëse vepra është kryer nga grup i organizuar i përbërë nga tre ose më shumë persona, kryerësi do të dënohet për veprën nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni, me burg së paku katër vjet, kurse për veprën nga paragrafi (2) i këtij neni, së paku tetë vjet."

Neni 48

Pas nenit 232 shtohen tre tituj të rinj dhe tre nene të reja 232-a, 232-b dhe 232-v, si vijojnë:

"Vrasja ose shkatërrimi i llojeve të mbrojtura të florës dhe faunës së egër

Neni 232-a

(1) Ai që vret, shkatërron, mban ose merr ekzemplarë të llojeve të mbrojtura të florës dhe faunës së egër në sasi që ka ndikim të konsiderueshëm në mbrojtjen e tyre,

do të dënohet me burg prej një deri në tri vite ose me dënim në para.

(2) Ai që me mosrespektimin e dispozitave të këtij ligji, ndërmerr aktivitete me të cilat do të gjuajë, prejë, shkulë, ose në mënyrë tjetër shkatërrojë ekzemplarë ose popullata të llojit të egër autokton dhe më këtë do të shkaktojë shfarosje të llojit të egër autokton në territorin e Republikës së Maqedonisë,

do të dënohet për vepër penale shfarosje të llojit të egër autokton me burg prej një deri në tri vite.

(3) Nëse me veprën nga paragrafi (1) i këtij neni, kryerësi do të shkaktojë rrezikim nga shfarosja e llojit të egër autokton në territorin e Republikës së Maqedonisë,

do të dënohet me dënim me burg prej gjashtë muaj deri në një vit.

(4) Ai që veprën nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni do ta kryejë nga pakujdesia,

do të dënohet me burg deri në një vit ose dënim me para.

Vendosja në mënyrë të paautorizuar e llojeve të egra në natyrë

Neni 232-b

(1) Ai që në kundërshtim me ligjin, pa leje kryen vendosje të llojeve të egra në natyrë në territorin e Republikës së Maqedonisë,

do të dënohet me dënim me burg prej gjashtë muaj deri në një vit.

(2) Nëse me veprën nga paragrafi (1) i këtij neni, kanë ndodhur rrezikime serioze të baraspeshës natyrore ose çrregullime më shumëllojshmërinë biologjike të Republikës së Maqedonisë, kryerësi

do të dënohet me burg prej një deri në tri vite.

(3) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni është kryer në atë mënyrë që kryerësi nuk i ka respektuar masat për mbrojtje preventive gjatë aktiviteteve të caktuara, kryerësi

do të dënohet me dënim në para ose me dënim me burg prej gjashtë muaj deri në një vit.

Tregtimi, importimi ose transportimi i paautorizuar i florës dhe faunës së egër

Neni 232-v

(1) Personi i cili në mënyrë të paautorizuar tregton, importon, eksporton apo transporton njësi të gjallë apo të vdekur të llojit të mbrojtur të florës apo faunës së egër në sasi që ka ndikim të konsiderueshëm mbi mbrojtjen e tyre, apo pjesët ose derivatet e tyre,

do të dënohet me burg prej një deri në tri vite ose me dënim në para.

(2) Nëse vepra është kryer nga pakujdesia,

do të dënohet me dënim në para ose dënim me burg deri në një vit."

Neni 49

Në nenin 233 paragrafi (1) fjalët: "gjashtë muaj" zëvendësohen me fjalët: "një vit".

Në paragrafin (2) fjalët: "tre muaj" zëvendësohen me fjalët: "një vit".

Neni 50

Në nenin 234 në paragrafin (1) fjalët: "218 paragrafët (1) dhe (2)" zëvendësohen me fjalët: "218 paragrafët (1), (2) dhe (3)".

Në paragrafin (2) fjalët: "218 paragrafi 3" zëvendësohen me fjalët: "218 paragrafët (3) dhe (4)".

Pas paragrafit (4) shtohet paragraf i ri (5), si vijon:

"(5) Nëse për shkak të veprave nga ky kapitull ka ndodhur përkeqësim i dukshëm i kushteve jetësore në kuadër të rajonit të mbrojtur të përcaktuar me ligj, kryerësi

do të dënohet me burg prej së paku tri vjet. "

Neni 51

Në nenin 236 paragrafi (4) pas fjalëve: "instalime publike" presja fshihet dhe shtohen fjalët: "ose lëndë në përdorim të përgjithshëm,"

Neni 52

Në nenin 239 paragrafët (4), (5) dhe (6) ndryshohen si vijojnë:

"(4) Ai që në mënyrë të kundërligjshme do të përvetësojë send të huaj të tundshëm që e ka gjetur ose deri tek i cili ka ardhur rastësisht,

do të dënohet me dënim në para ose me burg deri në një vit.

(5) Nëse vlera e sendeve të fshehura është e konsiderueshme ose lëndët janë e mirë me mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore, kryerësi

do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vite.

(6) Për veprat nga paragrafët (2) dhe (4), ndjekja ndërmerret me padi private, kurse për paragrafët (1) dhe (3) me propozim. "

Neni 53

Titulli i nenit 254 ndryshohet si vijon: "Shkaktim i qëllimshëm i falimentimit"

Në nenin 254 paragrafi (1) pas fjalëve: "pranimi i kërkesave të pavërteta" shtohen fjalët: "ose në mënyrë tjetër me qëllim autorizon kreditorë".

Neni 54

Në nenin 255 paragrafi (1) para fjalëve: " i paaftë" shtohet fjala "përherë".

Neni 55

Në nenin 256 paragrafi (1) fjalët: "ose kërkesë me rend të rremë pagesor" shlyhen.

Neni 56

Në nenin 257 në paragrafët (1) dhe (2) para fjalëve: " i paaftë" shtohet fjala "përherë".

Neni 57

Në nenin 261 paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

"Nëse vlera e sendit ose pronës nga paragrafi (1) ose paragrafi (2) të këtij neni është e konsiderueshme ose sendi ose prona është e mirë nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore ose aparat ose send tjetër me rëndësi të veçantë për sigurinë e njerëzve ose pronës dhe sigurinë e komunikacionit publik ose objekt i instalimeve publike ose send në përdorim të përgjithshëm, kryerësi

do të dënohet me burg prej tri deri në tetë vjet."

Neni 58

Në nenin 264 paragrafët (1) dhe (2) ndryshohen si vijojnë:

"(1) Ai që do të dëmtojë ose shkatërrojë të mirë të tundshme, vendzbulim arkeologjik ose të mirë tjetër të patundshme nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore ose raritet natyror,

do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet.

(2) Ai i cili pa leje nga organ kompetent do të kryejë punë konservatore ose restauruese ose pa leje ose në kundërshtim me ndalimin kryen gërmime arkeologjike ose hulumtime ose punë tjera hulumtuese të palejuara të të mirave nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi

kulturore ose raritet natyror, ndërkaq e ka ditur dhe ka qenë i obliguar ose ka mundur të dijë se bëhet fjalë për të mirë të tillë,

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet.“

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Nëse për shkak të veprës nga paragrafi (2) i këtij neni e mira nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore ose raritet natyror dëmtohen ose shkatërrohen, kryerësi

do të dënohet me burg prej pesë deri në dhjetë vjet. “

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Pas paragrafit (4) shtohen dy paragrafë të rinj (5) dhe (6) si vijojnë:

"(5) Përpjekja e veprës nga paragrafi (2) është e ndëshkueshme.

(6) Mjetet për kryerjen e veprës dhe sendet e veprës konfiskohen."

Neni 59

Neni 265 ndryshohet si vijon:

"(1) Ai i cili gjatë gërmimeve arkeologjike, hulumtimeve arkivore, hulumtimeve gjeologjike - paleontologjie dhe mineralogjike – petrografike, gërmimeve ndërtimore apo bujqësore apo punëve tjera hulumtuese apo në mënyrë tjetër do të përvetësojë ose do të mbajë relikt, material ose send të gjetur që paraqet të mirë nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore ose raritet natyror,

do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet.

(2) Nëse veprën nga paragrafi (1) i këtij neni, bartësi i lejes ose udhëheqësi i hulumtimeve,

do të dënohet me burg së paku katër vjet."

Neni 60

Titulli i nenit 266 dhe neni 266 ndryshohen si vijojnë:

"Nxjerrja jashtë vendit i të mirave nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore ose raritet natyror

Neni 266

(1) Ai i cili pa lejen e organit kompetent do të nxjerrë jashtë vendit të mirë nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore ose send që paraqet raritet natyror, do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet.

(2) Ai i cili veprën nga paragrafi (1) do ta kryejë ndaj të mirës nën mbrojtje të përkohshme ose trashëgimi kulturore, ndërkaq është arkeologjike, etnologjike, artistike, sende historike ose vepër ikonografie, që është e mirë e rëndësishme ose e mirë me rëndësi të veçantë për Republikën e Maqedonisë, do të dënohet me burg së paku katër vjet.

(3) Nëse veprën të këtij neni e kryen person juridik,

do të dënohet me dënim me para.”

Neni 61

Neni 266-a ndryshohet si vijon:

"Ai i cili do të shesë, dhurojë ose në mënyrë tjetër në mënyrë të përhershme do të tjetërsojë trashëgimi kulturore në pronësi shtetërore, nëse nuk ekzistojnë shenja të ndonjë vepre tjetër penale më të rëndë,

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet."

Neni 62

Titulli i nenit 266-b dhe neni 266-b ndryshohen si vijojnë:

"Futja e të mirave nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore dhe raritete natyrore të siguruara në mënyrë të paligjshme

Neni 266-b

Ai i cili do të futë në Republikën e Maqedonisë të mirë të tundshme nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore dhe raritete natryrore për të cilën e di ose ka qenë i obliguar ose ka mundur të dijë se është futur në mënyrë të paligjshme në territorin e shtetit tjetër,

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet.“

Neni 63

Pas nenit 266-b shtohet titull i ri dhe nen i ri 266-v, si vijojnë:

"Tregtia e pa autorizuar me të mira nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore dhe raritet natyror

Neni 266-v

(1) Ai i cili në mënyrë të paautorizuar blen, shet, pranon si peng ose shkëmben sende të cilat paraqesin të mirë nën mbrojtje të përkohshme, trashëgimi kulturore dhe raritet natyror, qarkullimi i të cilës është i ndaluar ose i kufizuar,

do të dënohet me dënim me para ose me burg prej një deri në pesë vjet.

(2) Nëse kryerësi i veprës nga paragrafi (1) është kryer me qëllim të nxjerrjes së sendeve jashtë vendit ose vepra është kryer në përbërje të grupit, bandës ose bashkim tjetër ose kryerësi ka organizuar rrjet të stërshitësve ose ndërmjetësuesve,

do të dënohet me dënim me para ose me burg prej një deri në dhjetë vjet.

(3) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik,

do të dënohet me dënim me para.

(4) Sendet dhe malli nga tregtia e paautorizuar do të konfiskohen."

Neni 64

Në nenin 268 paragrafi (2) para fjalës "siguron" shtohen fjalët: “ose mban".

Neni 65

Në nenin 269 paragrafi (2) para fjalës "siguron" shtohen fjalët: “ose mban".

Neni 66

Në nenin 274 paragrafi (2) fjalët: “ose bankomat" shlyhen.

Neni 67

Pas nenit 275-v shtohet titull i ri dhe nen i ri 275-g, si vijojnë:

"Veprimi i paligjshëm i vlerësuesit të autorizuar

Neni 275-g

(1) Vlerësuesi i autorizuar ose vlerësuesi i cili bën vlerësim ose revizion të vlerësimit në kundërshtim me metodologjitë e përcaktuara me ligj, rregullat ose standardet, si dhe standardet ndërkombëtare për vlerësim dhe me ato aktivitete do të shkaktojë për tjetrin dëm pronësor ose realizim të dobisë pronësore,

do të dënohet me dënim me para dhe burg deri në pesë vjet.

(2) Nëse vepra është kryer ndaj më tepër personave fizikë ose juridikë, kryerësi
do të dënohet me dënim me para dhe burg prej një deri në pesë vjet.
(3) Nëse me veprën nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, kryerësi ka siguruar për vete ose për tjetër dobi më të madhe pronësore ose për tjetër ka shkaktuar dëm më të madh pronësor.
do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet.
(4) Nëse veprën të këtij neni e kryen person juridik,
do të dënohet me dënim në para.
(5) Gjykata kryerësit do t'i shqiptojë ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës nën kushtet e përcaktuara me nenin 38-b të këtij ligji."

Neni 68
Në nenin 278 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:
"Ai i cili organizon rrjet të stërshitësve ose ndërmjetësuesve për shpërndarjen e mallrave të padoganuara ose veprën nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen i armatosur me armë zjarri ose me përdorimin e forcës ose kërcënimit, kryerësi
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vjet."

Neni 69
Në nenin 278-a paragrafi (3) shlyhet.

Neni 70
Në nenin 283 paragrafi (1) fjalët: "praktika e kontraktuar" zëvendësohen me fjalët: "sjellje e harmonizuar".
Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2) si vijon:
"(2) Personi përgjegjës në personin juridik do të lirohet nga dënimi nëse ka zbuluar ose ka dhënë kontribut të konsiderueshëm në zbulimin e marrëveshjes së lidhur, vendimit të marrë ose sjelljes së harmonizuar të ndaluara me ligj, që ka pasur si pasojë organi kompetent për mbrojtjen e konkurrencës në procedurë për përcaktimin e ekzistimit të kartelit, në pajtim me rregullat për mbrojtjen e konkurrencës, të përcaktojë lirim, përkatësisht zvogëlim të gjobës së personit juridik."

Neni 71
Në nenin 309 pas fjalëve: "Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë", shtohen fjalët: "ose Prokurori Publik i Republikës së Maqedonisë".

Neni 72
Në nenin 310 pas fjalëve: "Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë", shtohen fjalët: "ose Prokurori Publik i Republikës së Maqedonisë".

Neni 73
Në nenin 311 pas fjalëve: "Gjykata Supreme e Republikës së Maqedonisë", shtohen fjalët: "ose Prokurori Publik i Republikës së Maqedonisë".

Neni 74
Titulli i nenit 319 dhe neni 319 ndryshohen si vijojnë:

"Shkaktimi i urrejtjes, përçarjes ose mostolerancës në bazë nacionale, racore, fetare dhe bazë tjetër të diskriminimit

Neni 319
(1) Ai i cili me dhunë, maltretim, cenim të sigurisë, shprehje të përqeshjes së simboleve nacionale, etnike, fetare dhe simboleve tjera, me ndezjen, shkatërrimin ose në mënyrë tjetër dëmtimin e flamurit të Republikës së Maqedonisë, flamujve të shteteve tjera, me dëmtimin e sendeve të huaja, me përdhosjen e përmendoreve, varrezave ose mënyrë tjetër diskriminuese, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë do të shkaktojë ose do të ndezë urrejtje, përçarje ose mostolerancë në bazë të seksit, racës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, origjinës sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjeve, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, statusit familjar ose martesor, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paraparë me ligj ose me marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare,
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vjet.
(2) Ai i cili veprën nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen me keqpërdorimin e pozitës ose të autorizimit ose nëse për shkak të atyre veprave është krijuar anarki dhe dhunë ndaj njerëzve ose dëmtim i pronës me përmasa të mëdha,
do të dënohet me burg prej një deri në dhjetë vjet."

Neni 75
Pas nenit 322 shtohen titull i ri dhe nen i ri 322-a, si vijojnë:

"Rekrutimi për shërbim në ushtri të huaj

Neni 322-a
(1) Ai i cili rekruton, thirr, nxit apo në mënyrë tjetër rekruton qytetar të Republikës së Maqedonisë në emër të shtetit të huaj për shërbim në formacion ushtarak ose paraushtarak apo në mënyrë tjetër e lidh me formacion tjetër, trajnim të organizuar ushtarak ose transport të personave të rekrutuar në vend të huaj,
do të dënohet me burg prej një deri në pesë vjet.
(2) Kryerësi do të dënohet me burg prej së paku katër viteve nëse vepra nga paragrafi (1) është bërë në kohën kur në shtetin për të cilin kryhet rekrutimi ekziston gjendje e luftës ose konflikt i armatosur."

Neni 76
Në nenin 367 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:
"Dëshmitari, eksperti, përkthyesi apo interpretuesi i cili para gjykatës, prokurorit publik, noterit, përmbaruesit, organit të administratës ose organit tjetër i cili miraton vendime në procedurë të rregulluar me ligj do të japë deklaratë të rrejshme,
do të dënohet me dënim me para ose me burg deri në tre vjet."
Pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:
"(2) Me dënimin nga paragrafi (1) i këtij neni, do të dënohet eksperti i cili do të japë konstatim dhe mendim të rrejshëm në raste të përcaktuara me ligj ose me kërkesë të personit të interesuar – porositës."
Në paragrafin (2) i cili bëhet paragraf (3) fjala "procesore" zëvendësohet me fjalën "kontestimore".
Paragrafi (3) i cili bëhet paragrafi (4) ndryshohet si vijon:
"(4) Nëse deklarata e rrejshme nga paragrafi (1) është dhënë në procedurë penale kryerësi do të dënohet:
1) Me dënim me burg prej një deri në tre vjet nëse për veprën për të cilën mbahet procedurë penale është përcaktuar dënim me burg prej 6 muaj deri në pesë vjet,
2) Me dënim me burg prej një deri në pesë vjet nëse për veprën për të cilën mbahet procedurë penale është përcaktuar dënim me burg deri në dhjetë vjet dhe
3) Me dënim me burg së paku katër vjet nëse për veprën për të cilën mbahet procedurë penale është përcaktuar dënim me burg deri në 20 vjet ose burg të përjetshëm."
Pas paragrafit (5) i cili bëhet paragrafi (6) shtohet paragraf i ri (7) si vijon:
"(7) Nëse veprën të këtij neni e bën personi juridik do të dënohet me dënim me para."

Neni 77

Neni 386 ndryshohet si vijon:

(1) Ai i cili maltreton tjetër, ofendon brutalisht, e rrezikon sigurinë e tij ose mbi të kryen dhunë brutale dhe me këtë në opinion shkakton ndjenjë të pasigurisë, rrezikimit ose frikës,

do të dënohet me burg prej tre muaj deri në tre vjet.

(2) Ai i cili me hedhjen e mjeteve piroteknike ose sendeve me të cilat mund të rrezikohet jeta ose trupi i tjetrit ose prona e objekteve në terren sportiv ose vendshikim ose me hyrje në terrenin sportiv me qëllim që të shkaktojë rrahje ose dhunë tjetër,

do të dënohet me burg prej tre muaj deri në tre vjet

(3) Nëse vepra nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni është kryer në grup prej dy apo më shumë personave ose dhuna është kryer mbi më shumë qytetarë ose kryerësi i ka shkaktuar lëndime trupore tjetrit,

do të dënohet me burg prej gjashtë muaj deri në pesë vjet.

(4) Me dënimin nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni do të dënohet kryerësi i veprës nga paragrafi (1) të këtij neni lidhur me ndeshje sportive dhe të kryer gjatë kohës, para ose pas përfundimit të ndeshjes.

(5) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, ka pasur për pasojë shkaktimin e rrahjes, tollovisë dhe dëmtimit të pronës me vlerë më të madhe, kryerësi

do të dënohet me burg prej një deri në pesë vjet.

(6) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni ka pasur për pasojë lëndim të rëndë trupor ose vdekje të ndonjë personi, kryerësi

do të dënohet me burg prej tre deri në dhjetë vjet.

(7) Me dënimin nga paragrafi (5) të këtij neni do të dënohet organizatori i grupit i cili e ka kryer veprën nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni si dhe organizatori i ndeshjes sportive i cili nuk ka ndërmarrë masa për parandalimin e dhunës.

(8) Për veprën nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni me dënim me para do të dënohet personi juridik i cili ka marrë pjesë në organizimin e ndeshjes."

Neni 78

Në nenin 394 paragrafi (1) fjala "pesë" zëvendësohet me fjalën "dhjetë".

Në paragrafin 2 fjalët: "tre muaj deri në tre vjet" me fjalët: "gjashtë muaj deri në pesë vjet".

Neni 79

Në nenin 394-g paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili nëpërmjet sistemit kompjuterik në publik përhap material të shkruar racist dhe ksenofobik, fotografi ose reprezentim tjetër të idesë ose teori e cila ndihmon, promovon ose nxit urrejtje, diskriminim ose dhunë, kundër cilitdo person ose grup, në bazë të seksit, racës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, prejardhjes sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjes, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, gjendjes familjare ose bashkëshortore, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paparë me ligj ose marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare,

do të dënohet me burg prej një deri në pesë vjet."

Neni 80

Titulli i nenit 396 ndryshohet si vijon: "Përpunimi i paautorizuar, mbajtja, ndërmjetësimi dhe tregtimi me armë ose materie shpërthyese"

Në nenin 396 në paragrafin (1) pas fjalës "furnizon" vihet presje dhe shtohen fjalët: "ndërmjetëson në tregti".

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Nëse lëndë e veprës nga paragrafi (1) të këtij neni është sasi më e madhe e materieve shpërthyese të dedikuara për aktivitete të lejuara argëtuese, solemne dhe aktivitete tjera, kryerësi

do të dënohet me dënim me para ose me burg deri në tre vjet. "

Paragrafi (4) bëhet paragraf (5).

Neni 81

Në nenin 398 shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me dënimin nga paragrafi (1) të këtij neni, do të dënohet ai i cili mashtron, organizon, lejon, ose në mënyrë tjetër mundëson qasje të personit të mitur në lojën e fatit në bastore, kazino ose vende tjera ku luhen lojëra të fatit."

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 82

Pas nenit 403 - a shtohen titull i ri dhe nen i ri 403-b, si vijon:

"Krimi i agresionit"

Neni 403-b

(1) Ai që duke pasur fuqi reale të mbikëqyrë dhe menaxhojë me veprimin politik ose ushtarak të shtetit, i përdor forcat e armatosura të një shteti kundër sovranitetit, integritetit territorial ose pavarësisë politike të shtetit tjetër ose cilëndo mënyrë tjetër në kundërshtim me Kartën e Kombeve të Bashkuara kryen veprim të agresionit, që sipas karakteristikave të veta, peshës dhe përmasës paraqesin shkelje të konsiderueshme të Kartës së Kombeve të Bashkuara,

do të dënohet me dënim me burg prej së paku pesë vjetësh.

(2) Ai i cili merr pjesë në veprimin e forcave të armatosura nga paragrafi (1) i këtij neni, do të dënohet

me dënim me burg prej tre deri në pesë vjet.

(3) Ai i cili në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe publikisht nxit në krim të agresionit, do të dënohet

me dënim me burg prej një deri në dhjetë vjet.

(4) Si agresion nga paragrafi (1) i këtij neni pa marrë parasysh nëse paraprakisht është shpallur luftë ose jo, do të llogaritet:

1) invazioni ose sulmi i forcave të armatosura të një shteti në territorin e shtetit tjetër ose okupimi ushtarak, qoftë edhe i përkohshëm, që është pasojë e invazionit të tillë ose sulmit, ose bashkimit të të gjithë ose të një pjese nga territori i shtetit tjetër me zbatimin e forcës;

2) bombardimi nga ana e forcave të armatosura të një shteti në territorin e shtetit tjetër ose shfrytëzimi i çfarëdo qoftë arme i një shteti në territorin e shtetit tjetër;

3) bllokimi i portit ose bregdetit të një shteti me forcat e armatosura të shtetit tjetër;

4) sulmi i forcave të armatosura të një shteti i forcave tokësore, detare ose ajrore të shtetit tjetër;

5) shfrytëzimi i forcave të armatosura të një shteti të cilët janë në rajonin e shtetit tjetër, me pëlqimin e tij në kundërshtim me kushtet të parapara me marrëveshjen e tyre ose vazhdimin e prezencës së forcave ushtarake në rajonin e shtetit tjetër pas ndërprerjes së marrëveshjes;

6) dhënia e lejes për shfrytëzimin e territorit të një shteti të vënë në disponim të shtetit tjetër, të shfrytëzohet për agresion kundër shtetit të tretë ose

7) dërgimi nga ana ose në emër të shtetit të bandave të armatosura, grupeve, forca paraushtarake ose mercenarëve të cilët kryejnë aksione të armatosura kundër shtetit tjetër, të cilët për nga rëndësia i përgjigjen veprimeve paraprakisht të theksuara ose pjesëmarrja e tyre e konsiderueshme në aksionet e tilla."

Neni 83

Në nenin 404 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili gjatë kohës së luftës, konfliktit të armatosur ose okupimit duke i shkelur rregullat e të drejtës ndërkombëtare do të urdhërojë të bëhet sulm ndaj popullatës civile, lagjes, personave të caktuar civilë ose personave të paaftë për luftë, që ka pasur për pasojë

vdekjen, lëndim të rënd trupor ose çrregullim të rëndë të shëndetit të njerëzve; sulm pa zgjedhje të qëllimit me të cilin goditet popullata civile; kryerje ndaj popullatës civile vrasje, tortura, veprime jonjerëzore, eksperimente biologjike, mjekësore ose eksperimente tjera shkencore, marrje e indeve ose organeve për transplantim, shkaktimi i vuajtjeve të mëdha ose lëndimeve të integritetit trupor ose të shëndetit; shpërngulje apo rishpërngulje apo zhbërje nacionale të detyrueshme ose ndryshim konvertim në fe tjetër; detyrim në prostitucion ose përdhunim, robëri seksuale ose shkaktim të shtatzënisë së detyrueshme, sterilizim i dhunshëm ose tjetër lloj të dhunës seksuale; zbatim i masave të frikësimit dhe terrorit, marrjen e pengjeve, dënim kolektiv, dërgimin e paligjshëm në kampe të përqendrimit dhe burgosje tjera të kundërligjshme, privim nga e drejta e gjykimit të drejtë dhe të paanshëm; ose zbatim të dënimit ose ekzekutim pas aktgjykim të miratuar nga gjykata e themeluar në mënyrë ligjore në procedurë në në të cilën janë siguruar garanci gjyqësore të gjithëpranueshme detyrim për shërbim në forcat e armatosura të forcës armiqësore ose në shërbimin e saj për zbulim ose administrim, regjistrim dhe rekrutim të personave më të rinj se 15 vjet në forcat e armatosura të shtetit ose rekrutim të personave më të rinj se 18 vjet në grupe të armatosura të cilët nuk janë forca të armatosura të shtetit dhe shfrytëzim të tyre përmes pjesëmarrjes aktive në veprimet e armatosura në kundërshtim me kushtet e caktuara me rregullat e të drejtës ndërkombëtare; shfrytëzim të pranisë së popullatës civile ose të personave tjerë të mbrojtur si mur i gjallë në vende të caktuara ose rajone të veprimeve të forcave të armatosura; detyrim në punë të detyrueshme, sjellja e popullsisë në gjendje urie, rëndimi i qasjes së ndihmës humanitare, konfiskimi i pronës, grabitjes së pronës së popullatës, shkatërrimi ose përvetësimi vullnetar dhe kundërligjor në përmasa të mëdha të pronave që nuk është e arsyeshme me nevojat ushtarake, marrje të kontributit dhe rekuizimit të madh të paligjshëm dhe joproporcional, zvogëlim të vlerës së parave vendore ose emetim kundërligjor të parave ose ai i cili do të kryejë ndonjë nga veprat e theksuara,

do të dënohet me burg së paku dhjetë vjet ose me burg të përjetshëm."

Neni 84

Në nenin 417 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili në bazë të dallimit të seksit, racës, ngjyrës së lëkurës, gjinisë, përkatësisë së grupit të margjinalizuar, përkatësisë etnike, gjuhës, shtetësisë, prejardhjes sociale, religjionit ose bindjes fetare, llojeve tjera të bindjes, arsimit, përkatësisë politike, statusit personal ose shoqëror, pengesës mentale ose trupore, moshës, gjendjes familjare ose bashkëshortore, statusit pronësor, gjendjes shëndetësore, ose në cilëndo bazë tjetër të paraparë me ligj ose marrëveshje të ratifikuar ndërkombëtare, i shkelë të drejtat themelore të njeriut dhe liritë e pranuara nga bashkësia ndërkombëtare,

do të dënohet me burg prej gjashtë muaj deri në pesë vjet."

Neni 85

Në nenin 418-a paragrafi (1) fjala "fertilizim" zëvendësohet me fjalën "shtatzëni" ndërsa pas fjalëve: "raport të ngjashëm me të" vendoset presje dhe shtohen fjalët: "lypje dhe eksplatim për shkak të aktivitetit të ndaluar me ligj."

Neni 86

Në titullin e nenit 41-g, fjalët: "person i mitur" zëvendësohen me fjalën "fëmijë"

Ne nenin 418-g paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Ai i cili do të mashtrojë fëmijë për kryerje të veprimeve seksuale ose do të mundësojë kryerjen e veprimeve seksuale me fëmijë apo rekruton, transporton , transferon, blen, shet ose ofron për shitje, siguron, dorëzon, strehon ose pranon fëmijë për shkak eksploatimit nëpërmjet për shfrytëzimit të tij në aktivitete seksuale për kompensim në para ose kompensim tjetër ose forma tjera të eksploatimit seksual, pornografisë, punës së detyruar ose shërbimit, robërisë, martesave të detyruara, fertilizimit të detyruar, adoptimit të paligjshëm ose zhvatjes së pëlqimit si ndërmjetës që të adoptohet fëmijë, transplantimit të paligjshëm të pjesëve të trupit të njeriut,

do të dënohet me burg së paku tetë vjet."

Neni 87

Neni 223 i Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Kodit penal ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 19/2004) shlyhet.

Neni 88

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji shfuqizohen nenet 138-a, 138-b dhe 138-v të Ligjit për menaxhim me hedhurina ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër nr. 68/2004, 71/2004, 107/2007, 102/2008, 143/2008, 82/2009, 124/10, 51/11 123/12), nenet 175,176, 177, 178, 179 dhe 180 të Ligjit për mbrojtjen e natyrës ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 67/2004, 14/2006, 84/2007, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 dhe 13/2013), nenet 36 dhe 37 të Ligji për ndërprerje të shtatzënisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 87/13), nenet 68 dhe 69 të Ligjit për fekondim të ndihmuar biomjekësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 37/2008) dhe nenet 65, 66, 67 dhe 68 të Ligjit për marrje dhe transplantim të pjesëve të trupit të njeriut për mjekim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 47/11, 136/11 dhe 91/13).

Neni 89

Neni 47 i këtij ligji në pjesën e hedhurinave komunale dhe hedhurinave tjera të parrezikshme do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2019, ndërsa në pjesën e hedhurinave fekale nga 1 janari 2022.

Neni 90

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Kodit penal.

Neni 91

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

921.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕСПЛАТНА ПРАВНА ПОМОШ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за бесплатна правна помош,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 651/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕСПЛАТНА ПРАВНА ПОМОШ

Член 1

Во Законот за бесплатна правна помош ("Службен весник на Република Македонија" број 161/2009 и 185/11), во членот 6 став (4) се додава нова алинеја, која гласи:

"- застапување во постапка пред Министерството за внатрешни работи и Центарот за социјални работи согласно со Законот за правда за децата,".

Член 2

Во членот 7 зборовите: "и Законот за малолетничка правда" се бришат.

Член 3

Во членот 8 став (2) зборовите: "и малолетници" се бришат.

Член 4

Во членот 12 став (2) се додаваат две нови алинеи, кои гласат:

"- дете во ризик,

- дете за кое постојат основи на сомневање дека сторило дејствие што со закон е предвидено како кривично дело или прекршок,".

Член 5

По членот 26 се додаваат два нови члена 26-а и 26-б, кои гласат:

"Член 26-а

(1) Право на бесплатна правна помош има дете од членот 12 став (2) од овој закон во постапките на заштита на правата и интересите на детето пред Министерството за внатрешни работи и центарот за социјални работи во случаи и под услови утврдени со Законот за правда за децата.

(2) За правото на бесплатна правна помош од ставот (1) на овој член, одлучува соодветниот центар за социјални работи со решение кое го доставува до Министерството за правда.

(3) Против решението со кое не се одобрува бесплатна правна помош незадоволната странка може да поведе управен спор.

Член 26-б

(1) Бесплатната правна помош од членот 26-а од овој закон се реализира од адвокат и ги опфаќа трошоците на адвокатот во постапка пред центарот за социјални работи или Министерството за внатрешни работи.

(2) Наградата на адвокатот за трошоците од ставот (1) на овој член се пресметува согласно со Тарифата за награди и надоместок на трошоците за работа на адвокатите намалена за 50%."

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR NDIHMË JURIDIKE FALAS

Neni 1

Në Ligjin për ndihmë juridike falas ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 161/2009 dhe 185/11) në nenin 6 paragrafi (4) shtohet alineja e re, si vijon:

"- përfaqësim në procedurë në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe Qendrën për Punë Sociale në pajtim me Ligjin për drejtësi për fëmijë;".

Neni 2

Në nenin 7 fjalët: "dhe Ligji për drejtësinë e të miturve" fshihen.

Neni 3

Në nenin 8 paragrafi (2) fjalët: "dhe të miturit" fshihen.

Neni 4

Në nenin 12 paragrafi (2) shtohen dy aline të reja, si vijojnë:

"- fëmijë në rrezik,

- fëmijë për të cilin ekzistojnë baza dyshimi se ka kryer veprim që me ligj është paraparë si vepër penale ose kundërvajtje,".

Neni 5

Pas nenit 26 shtohen dy nene të reja 26-a dhe 28-b, si vijojnë:

"Neni 26-a

(1) Të drejtë për ndihmë falas juridike ka fëmija nga neni 12 paragrafi (2) i këtij ligji në procedura për mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të fëmijës në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe Qendrën për Punës Sociale në raste dhe në kushte të përcaktuara me Ligjin për drejtësi për fëmijë.

(2) Për të drejtën e ndihmës juridike falas nga paragrafi (1) i këtij neni, vendos qendra adekuate për punë sociale me aktvendim që e dorëzon në Ministrinë e Drejtësisë.

(3) Kundër aktvendimit me të cilin nuk miratohet ndihma juridike falas, pala e pakënaqur mund të ngritë kontest administrativ.

Neni 26-b

(1) Ndihma juridike falas nga neni 26-a i këtij ligji realizohet nga avokati dhe i përfshin shpenzimet e avokatit në procedurë në Qendrën për Punë sociale ose Ministrinë e Punëve të Brendshme.

(2) Shpërblimi i avokatit për shpenzimet nga paragrafi (1) i këtij neni, llogaritet në pajtim me Tarifën për shpërblime dhe kompensimin e shpenzimeve për punë të avokatëve të zvogëluar për 50%. "

Neni 6

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

922.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 652/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈА И ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Во Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост ("Службен весник на Република Македонија" број 4/2005, 13/2007, 165/2008, 146/2009, 18/11 и 51/11), во членот 2 точка 5 зборовите: „ Долготраен закуп" се заменуваат со зборот „Закуп".

Точката 6 се брише.

Точките 7, 8 и 9 стануваат точки 6, 7 и 8.

Во точката 10 која станува точка 9 по зборот „недвижностите" се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Точката 11 станува точка 10.

Член 2

Во членот 3 став (1) зборовите: „долготраен закуп и времен закуп" се бришат.

Член 3

Во членот 5 ставот (1) се брише.

Во ставовите (2) и (3) кои стануваат ставови (1) и (2) зборот „долготраен" се брише.

Член 4

Во членот 8 по зборот "приватизација" запирката и зборовите: „долготраен закуп и времен закуп" се бришат.

Член 5

Во членот 9 по зборот „приватизацијата" запирката се брише, а зборовите: „долготрајниот закуп и времениот закуп" се заменуваат со зборовите: „и закупот".

Член 6

Во членот 11 по зборот „приватизација" запирката се брише, а зборовите: „долготрајниот закуп и времен закуп" се заменуваат со зборовите: „ и закуп".

Член 7

Во членот 13 став (1) зборовите: „евидентирани во катастарот на земјиште, односно" се бришат.

Во ставот (2) зборовите: „во катастарот на земјиште не се евидентирани односно" се бришат.

Во ставот (3) зборовите: „со увид на самото место" се заменуваат со зборовите: „врз основа на податоци од Јавната книга за запишување на правата на недвижностите".

Член 8

Во членот 14 став (5) зборовите: "„ евидентирано или" се бришат.

По ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Градежното земјиште на кое право на користење имаат физички или правни лица кои правото на користење на градежното земјиште го стекнале со или без надоместок може делумно да се приватизира во површина на земјиштето под објектот стекнат со правна основа како идеален дел од катастарската парцела, ако не е донесен акт урбанистичко планирање со кој се дефинира градежна парцела."

Член 9

Во членот 23 ставот (2) се брише.

Член 10

Во членот 29 став (2) алинејата 4 се менува и гласи:

„- висина и рок за плаќање на надоместокот, кој не може да биде подолг од 30 дена од правосилноста на решението,".

По алинејата 4 се додава нова алинеја 5, која гласи:

„ - клаузула за запишување како реален товар на обврската за плаќање на надоместокот за приватизација на градежното земјиште во Јавната книга за запишување на недвижности кога надоместокот за приватизација се плаќа на рати,".

Во алинејата 8 зборовите: „односно евидентирање" се бришат.

Во алинејата 9 зборот „неизградено" се брише.

Член 11

Во членот 31 став (1) зборовите: "Владата на Република Македонија" се бришат.

Во ставот (2) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: " и Државното правобранителство на Република Македонија."

Член 12

Во членот 32 став (3) зборовите: „Владата на Република Македонија" се бришат.

Во ставот (4) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: "и Државното правобранителство на Република Македонија."

Член 13

Насловот на Делот III се менува и гласи: „ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ".

Член 14

Членот 34 се менува и гласи:

„(1) Корисникот на градежно земјиште кое не е приватизирано се стекнува со закуп согласно со овој закон.

(2) За правото на закуп се плаќа закупнина."

Член 15

Членот 35 се менува и гласи:

„(1) Закупот се воспоставува со решение на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи по службена должност или по барање на корисникот на градежното земјиште.

(2) Решението на воспоставување на закуп има својство на извршна исправа.

(3) Закупот на градежно земјиште се воспоставува за период од десет години со можност по истекот на овој период закупот да продолжи за десет години."

Член 16

Членот 36 се менува и гласи:

„Висината на закупнината за градежното земјиште кое е предмет на закуп, како и начинот за наплата на закупнината, на предлог на министерот за финансии ги утврдува Владата на Република Македонија со посебен пропис."

Член 17

Членот 37 се менува и гласи:

"(1) Закупнината за воспоставениот закуп се плаќа во денари.

(2) Средствата од закупнината на градежното земјиште се уплатуваат на посебна сметка во рамките на трезорската сметка. Приходите од оваа сметка се распределуваат во сооднос 20% за Република Македонија и 80% за општините и општините во градот Скопје, во зависност од местоположбата на градежното земјиште на кое се воспоставува закуп.

(3) Средствата од ставот (2) на овој член кои се распределуваат меѓу општините од подрачјето на градот Скопје и градот Скопје, се распределуваат во сооднос 50% за општината од подрачјето на градот Скопје и 50% за градот Скопје.

(4) Обврзниците издадени од страна на Република Македонија за исплата на депонирани девизни влогови на граѓаните по кои гарант е Република Македонија и обврзниците од денационализација, можат да се користат за плаќање на закупнината за воспоставениот закуп на градежно земјиште.“

Член 18

Членот 38 се менува и гласи:

“(1) Градежното земјиште на кое е воспоставен закуп може да се приватизира во секое време, на барање на носителот на закупот.

(2) Висината на надоместокот за градежното земјиште што е предмет на приватизација по воспоставен закуп, како и начинот на наплата на надоместокот за приватизација, на предлог на министерот за финансии ги утврдува Владата на Република Македонија со посебен пропис.“

Член 19

Членот 39 се менува и гласи:

“Закупот на градежното земјиште се воспоставува во рамките на површината на запишаното право на користење во Јавната книга за запишување на правата на недвижностите.“

Член 20

Членовите 40, 41, 42 , 43 и 44 се бришат.

Член 21

Во Делот III насловот на Главата 2 се менува и гласи: „ПОСТАПКА ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ЗАКУП“.

Член 22

Членот 45 се менува и гласи:

„(1) Постапката за воспоставување на закуп на градежно земјиште на кое постои право на користење на физички и правни лица кои не поднеле барање за приватизација во законски рок или барањето за приватизација е правосилно одбиено или отфрлено се поведува по службена должност од страна на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи.

(2) По барање на корисникот на градежното земјиште може да се воспостави закуп пред истекот на рокот за поднесување на барања за приватизација.“

Член 23

Членот 46 се менува и гласи:

„(1) Кога постапката за воспоставување на закуп се поведува по барање на корисникот на градежното земјиште, барањето за воспоставување на закуп на градежното земјиште се поднесува до органот на државната управа надлежен за имотно правните работи на подрачјето каде што се наоѓа градежното земјиште што е предмет на стекнување на правото на закуп.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се приложува:

- доказ за идентификација на барателот (фотокопија од лична карта или патна исправа за физички лица), односно извод од соодветниот регистар за правни лица и
- имотен лист за земјиштето кое е предмет на барањето за воспоставување на закуп.

(3) Барањето и прилозите од ставовите (1) и (2) на овој член се доставуваат во два примерока од кои едниот е оригинал, а второто барање со прилозите во фотокопија.“

Член 24

Членот 47 се менува и гласи:

„(1) Кога постапката за воспоставување на закуп се поведува по службена должност, на барање на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи, Агенцијата за катастар на недвижности доставува податоци за земјиштето и корисникот на градежното земјиште чие земјиште не е приватизирано, заради покренување по службена должност на постапката од членот 45 став (1) од овој закон.

(2) По добивањето на бараните податоци од ставот (1) на овој член, органот на државната управа надлежен за имотноправните работи по претходно извршена проверка на податоците во евиденцијата од членот 33 став (1) од овој закон, донесува решение за воспоставување на закуп.“

Член 25

Членот 48 се менува и гласи:

„Решението за воспоставување на закуп содржи:

- податоци за лицето на кое му се воспоставува право на закуп на градежното земјиште (име и презиме, живеалиште и единствен матичен број за физичко лице и назив, седиште и единствен даночен број за правно лице),
- податоци за градежното земјиште предмет на закуп од Јавната книга за запишување на правата на недвижностите,
- времетраење на закупот,
- обврска за плаќање закупнина за воспоставеното право на закуп,
- висина, начин и рокови за плаќање на закупнината,
- сметка на која се плаќа закупнината,
- обврска за измена на решението во случај на промена на носителот на правото на закуп,
- клаузула за прибележување на закупот во Јавната книга за запишување на правата на недвижностите и
- клаузула за измена на висината на закупнината.“

Член 26

Членот 49 се менува и гласи:

„(1) Решението за воспоставување на закуп се доставува до носителот на правото на закуп на градежно земјиште и до Државното правобранителство на Република Македонија.

(2) До Државното правобранителство на Република Македонија заедно со решението за воспоставен закуп се доставува и примерок од документацијата врз основа на која е донесено решението за воспоставување на правото на закуп.“

Член 27

Членот 50 се менува и гласи:

„(1) Против решението за воспоставување на закуп може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(2) Правосилното решение за воспоставување на закуп по службена должност се доставува до Агенцијата за катастар на недвижности и до Државното правобранителство на Република Македонија.“

Член 28

Членот 51 се менува и гласи:

„Кога плаќањето на закупнината не се врши во согласност со решението со кое е воспоставен закуп, наплатата ќе се врши согласно со Законот за извршување.“

Член 29

Членот 52 се менува и гласи:

„(1) Органот на државната управа надлежен за имотноправните работи води евиденција за поднесените барања, за донесените и поништените решенија за воспоставување на закуп, за решенијата за времено ослободување од плаќање закупнина, за решенијата за престанок на правото на времено ослободување од плаќање на закупнина, како и за поднесените предлози за наплата на закупнината.

(2) Министерот за финансии ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на евиденцијата од ставот (1) на овој член.“

Член 30

Членовите 53, 54 и 55 се бришат.

Член 31

Делот IV Времен закуп на градежното земјиште и членовите 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 и 64 се бришат.

Член 32

Во членот 65 став (1) по зборот „приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „ долготраен закуп или на времен “ се бришат.

Член 33

Во членот 67 став (1) по зборот „приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „за долготраен закуп и времен закуп“ се бришат.

Во ставот (3) по зборот „приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „за долготраен закуп и времен закуп “ се бришат.

Во ставот (4) алинеја 2 по зборот „приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „за долготраен закуп, односно времен закуп“ се бришат.

Во алинејата 5 во заградата зборот „договор“ и запирката се бришат.

Во ставот (6) алинеја 1 по зборот “приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „за долготраен закуп и времен закуп“ се бришат.

Во алинејата 2 зборовите: „за долготраен закуп и времен закуп“ се бришат.

Во алинејата 3 по зборот “приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „за долготраен закуп и времен закуп“ се бришат.

Член 34

Во членот 68 ставот (1) се менува и гласи:

„Правосилното решение за времено ослободување од плаќање надоместок за приватизација и закуп се доставува до органот на државната управа надлежен за труд и социјална политика.“

Член 35

Во членот 70 став (1) зборовите: „Владата на Република Македонија“ се бришат.

Член 36

Во Делот V се додава нова Глава 3 и три нови члена 70-а, 70-б и 70-в, кои гласат:

„3. ПОСТАПКА ЗА ПРЕСТАНОК НА ВОСПОСТАВЕНИОТ ЗАКУП НА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Член 70-а

Со решение на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи ќе престане закупот на градежно земјиште во државна сопственост во случаи на:

- приватизација на градежното земјиште или
- реализација на јавен интерес утврден со закон.

Член 70-б

(1) Кога се врши реализација на јавен интерес од значење за Република Македонија постапката за престанок на закупот се покренува по предлог на Државното правобранителство на Република Македонија.

(2) Кога се врши реализација на јавен интерес од локално значење предлогот го поднесува градоначалникот на единицата на локалната самоуправа.

Член 70-в

Против решението од членот 70-а од овој закон може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Член 37

Во членот 74 ставот (2) се брише.

Во ставот (3) кој станува став (2) по зборовите: „управна постапка“ се додаваат зборовите: „или постои друга оправдана причина која го оневозможила започнување со градбата (неизградена инфраструктура - пат, водовод, канализација, електрична енергија и слично)“.

Ставот (4) станува став (3).

Ставот (5) се брише.

Член 38

По членот 76 се додава нов член 76-а, кој гласи:

„Член 76-а

Против решението за одземање на правото на користење на градежното земјиште од членовите 71, 72, 73 и 74 од овој закон може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Член 39

Членот 77 се брише.

Член 40

Членот 78 се брише

Член 41

Членот 79 се менува и гласи:

„(1) Правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост во целост или во дел може да престане по барање на корисникот на градежното земјиште.

(2) По барање на лице кое има правен интерес, правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост во целост или во дел може да престане со согласност на корисникот на градежното земјиште.

(3) Престанокот на правото на користење на градежното земјиште од ставовите (1) и (2) на овој член се утврдува со решение на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи.

(4) Правото на користење на градежното земјиште од членот 14 став (6) од овој закон престанува со решението на органот на управата надлежен за имотноправните работи со кои се врши приватизација на градежното земјиште на кое барателот има изградено објект со правна основа.

(5) Против решението од ставот (3) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Член 42

Во членот 80 став (1) по зборот „постојат“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во ставот (2) зборовите: „Владата на Република Македонија“ се бришат.

Член 43

Во Делот VI се додава нова Глава 3 и два нови члена 80-а и 80-б, кои гласат:

„ 3. ПОСЕБНИ СЛУЧАИ НА ПРЕСТАНОК НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ И ЗАКУП НА ГРАДЕЖНОТО ЗЕМЈИШТЕ

Член 80-а

(1) Градежното земјиште на кое право на користење имаат правни лица во стечај не е предмет на приватизација.

(2) Со решение на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи, а по барање на Државното правобранителство на Република Македонија ќе се утврди престанок на правото на користење на градежното земјиште во државна сопственост од ставот (1) на овој член.

(3)Против решението од ставот (2) на овој член може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од приемот на решението.

(4) Правосилното решение од ставот (2) на овој член по службена должност се доставува до Агенцијата за катастар на недвижности.

Член 80-б

(1) Со решение на органот на државната управа надлежен за имотноправните работи ќе престане правото на користење на физички и правни лица на градежно изградено земјиште, на барање на лица кои изградиле или стекнале во сопственост објект, односно посебен дел од објект со правен основ, а објектот е во рамките на дефинирана градежна парцела.

(2) Против решението од ставот (2) на овој член може да се изјави жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од приемот на решението.

(3) Конечното решение за престанок на правото на користење на градежното изградено земјиште, претставува основ за запишување во Јавната книга за запишување на правата на недвижностите.

(4) Како објект стекнат со правна основа, во смисла на ставот (1) на овој член, се смета објект изграден со градежно-техничка документација, како и објект чијшто правен статус е утврден согласно со Законот за постапување со бесправно изградени објекти. “

Член 44

Во Делот VII во насловот на Главата 2 зборот „долготраен“ се брише.

Член 45

Во членот 83 став (1) по зборот „приватизација“ запирката се заменува со сврзникот „и“, а зборовите: „ долготраен закуп и времен закуп“ се бришат.

Член 46

Членот 84 се брише.

Член 47

Подзаконските акти од членовите 16 и 18 од овој закон ќе се донесат во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 48

Корисниците на градежно земјиште кои не поднеле барање за приватизација во рокот до 31 декември 2012 година, можат да поднесат барање за приватизација во рок од девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

По истекот на рокот од ставот 1 на овој член на градежното земјиште ќе се воспостави закуп согласно со одредбите од овој закон.

Член 49

Започнатите постапки по барањата за закуп и престанок на правото на користење на градежното земјиште до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе продолжат според одредбите од овој закон.

Член 50

Започнатите постапки за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост по поднесени барања на правни лица во стечај до денот на влегувањето во сила на овој закон се запираат.

Член 51

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PRIVATIZIM DHE QIRAMARRJE TË TOKËS NDËRTIMORE NË PRONËSI SHTETËRORE

Neni 1

Në Ligjin për privatizim dhe qiramarrje të tokës ndërtimore në pronësi shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 4/2005, 13/2007, 165/2008, 146/2009, 18/11 dhe 51/11), në nenin 2 pika 5 fjalët: "Qiramarrje afatgjate" zëvendësohen me fjalën "Qiramarrje".

Pika 6 fshihet.

Pikat 7, 8 dhe 9 bëhen pika 6, 7 dhe 8.

Në pikën 10 që bëhet pikë 9 pas fjalës "patundshmëritë" vihet pikë, kurse fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Pika 11 bëhet pikë 10.

Neni 2

Në nenin 3 paragrafi (1) fjalët: “qiramarrje afatgjate dhe qiramarrje të përkohshme" fshihen.

Neni 3

Në nenin 5 paragrafi (1) fshihet.

Në paragrafët (2) dhe (3) që bëhen paragrafë (1) dhe (2) fjala "afatgjate" fshihet.

Neni 4

Në nenin 8 pas fjalës "privatizim" presja dhe fjalët: “qiramarrja afatgjate dhe e përkohshme" fshihen.

Neni 5

Në nenin 9 pas fjalës "privatizimi" presja fshihet kurse fjalët: “qiramarrja afatgjate dhe e përkohshme" zëvendësohen me fjalët: “dhe qiramarrja".

Neni 6

Në nenin 11 pas fjalës "privatizimi" presja fshihet kurse fjalët: "qiramarrja afatgjate dhe e përkohshme" zëvendësohen me fjalët: "dhe qiramarrja".

Neni 7

Në nenin 13 paragrafi (1) fjalët: “të evidentuara në kadastrën e tokës, respektivisht" fshihen.

Në paragrafi (2) fjalët: “në kadastrën e tokës nuk janë evidentuar, respektivisht" fshihen.

Në paragrafin (3) fjalët: “me inspektim në vendin e ngjarjes" zëvendësohen me fjalët: “në bazë të të dhënave nga Libri publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive".

Neni 8

Në nenin 14 paragrafi (5) fjalët "të evidentuara ose" fshihen.

Pas paragrafit (6) shtohet paragraf i ri (7), si vijon:

"(7) Toka ndërtimore për të cilën të drejtë shfrytëzimi kanë personat fizikë ose juridikë, që të drejtën e shfrytëzimit e kanë marrë me ose pa kompensim, mundet pjesërisht të privatizohet në sipërfaqe të tokës nën objektin e marrë me bazë juridike si pjesë ideale e parcelës kadastrale, nëse nuk është miratuar akt për planifikim urbanistik me të cilin definohet parcela ndërtimore."

Neni 9

Në nenin 23 paragrafi (2) fshihet.

Neni 10

Në nenin 29 paragrafi (2) alineja 4 ndryshohet si vijon:

"- lartësi dhe afat për pagesë të kompensimit, që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë nga plotfuqishmëria e aktvendimit,".

Pas alinesë 4 shtohet aline e re 5, si vijon:

„- klauzolë për regjistrim si ngarkesë reale të obligimit për pagesën e kompensimit për privatizimin e tokës ndërtimore në Librin publik për regjistrimin e patundshmërive kur kompensimi për privatizimin paguhet në këste,".

Në alinenë 8 fjalët: “respektivisht evidentimi" fshihen.

Në alinenë 9 fjala "pandërtuar" fshihet.

Neni 11

Në nenin 31 paragrafi (1) fjalët: “Qeveria e Republikës së Maqedonisë" fshihen.

Në paragrafin (2) pika në fund të fjalisë fshihet dhe shtohen fjalët: “dhe Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë.”

Neni 12

Në nenin 32 paragrafi (3) fjalët: “Qeveria e Republikës së Maqedonisë" fshihen.

Në paragrafin (4) pika në fund të fjalisë fshihet dhe shtohen fjalët: "dhe Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë ".

Neni 13

Titulli i Pjesës III, ndryshohet si vijon: "QIRAMARRJA E TOKËS NDËRTIMORE NË PRONËSI SHTETËRORE".

Neni 14

Neni 34 ndryshohet si vijon:

"(1) Shfrytëzuesi i tokës ndërtimore që nuk është privatizuar e merr të drejtën e qiramarrjes në pajtim me këtë ligj.

(2) Për të drejtën e qiramarrjes paguhet qira."

Neni 15

Neni 35 ndryshohet si vijon:

"(1) Qiramarrja vendoset me aktvendim të organit të administratës shtetërore kompetent për punët pronësore-juridike me detyrë zyrtare ose me kërkesë të shfrytëzuesit të tokës ndërtimore.

(2) Aktvendimi për vendosjen e qiramarrjes ka cilësinë e dokumentit përmbarues.

(3) Qiramarrja e tokës ndërtimore vendoset për periudhë prej dhjetë vitesh me mundësi që pas skadimit të kësaj periudhe qiramarrja të vazhdohet për dhjetë vite.“

Neni 16

Neni 36 ndryshohet si vijon:

"Lartësinë e qirasë për tokë ndërtimore që është lëndë e qiramarrjes, si dhe mënyrën e arkëtimit të qirasë, me propozim të ministrit të Financave, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me rregullë të veçantë."

Neni 17

Neni 37 ndryshohet si vijon:

"(1) Qiraja për qiramarrjen e vendosur paguhet në denarë.

(2) Mjetet e qirasë së tokës ndërtimore paguhen me llogari të veçantë në kuadër të llogarisë së thesarit. Të hyrat nga kjo llogari shpërndahen në përpjestim 20 % për Republikën e Maqedonisë dhe 80% për komunat dhe komunat e qytetin e Shkupit, varësisht nga vendpozita e tokës ndërtimore në të cilën vendoset qiramarrja.

(3) Mjetet nga paragrafi (2) të këtij neni që shpërndahen ndërmjet komunave të rajonit të qytetit të Shkupit dhe qytetit të Shkupit, shpërndahen në përpjestim 50 % për komunën nga rajoni i Qytetit të Shkupit dhe 50% për qytetin e Shkupit.

(4) Obligacionet e lëshuara nga ana e Republikës së Maqedonisë për pagesë të depozitave devizore të depozituara të qytetarëve për të cilat garant është Republika e Maqedonisë dhe obligacionet nga denacionalizimi, mund të shfrytëzohen për pagesë të qirasë për qiramarrjen e vendosur për tokën ndërtimore.”

Neni 18

Neni 38 ndryshohet si vijon:

"(1) Toka ndërtimore për të cilën është vendosur qiramarrje, mund të privatizohet në çdo kohë, me kërkesë të bartësit të qiramarrjes.

(2) Lartësinë e kompensimit për tokë ndërtimore që është lëndë e privatizimit, si dhe mënyrën e pagesës së qirasë, me propozim të ministrit të Financave, i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me rregullë të veçantë."

Neni 19

Neni 39 ndryshohet si vijon:

"Qiramarrja e tokës ndërtimore vendoset në kuadër të sipërfaqës së të drejtës së regjistruar për shfrytëzim në Librin publik për regjistrim të të drejtave të patundshmërive."

Neni 20

Nenet 40, 41, 42 , 43 dhe 44 fshihen.

Neni 21

Në Pjesën III titulli i Kreut 2 ndryshohet si vijon: "PROCEDURA E VENDOSJES SË QIRAMARRJES".

Neni 22

Neni 45 ndryshohet si vijon:

"(1) Procedura e vendosjes së qiramarrjes për tokë ndërtimore në të cilën ekziston e drejta e shfrytëzimit të personave fizikë dhe juridikë që nuk kanë parashtruar kërkesë për privatizim në afat ligjor ose kërkesa për privatizim është refuzuar apo hedhur poshtë në mënyrë të plotfuqishme, ngrihet me detyrë zyrtare nga ane e organit të administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike.

(2) Me kërkesë të shfrytëzuesit të tokës ndërtimore mund të vendoset qira para kalimit të afatit për parashtrim të kërkesave për privatizim."

Neni 23

Neni 46 ndryshohet si vijon:

"(1) Kur procedura për vendosje të qiramarrjes ngrihet me kërkesë të shfrytëzuesit të tokës ndërtimore, kërkesa për vendosjen e qiramarrjes për tokë bujqësore

parashtrohet te organi i administratës shtetërore kompetent për çështjet pronësore juridike në rajonin ku gjendet toka ndërtimore që është lëndë e marrjes së të drejtës së qiramarrjes.

(2) Kërkesës së paragrafit (1) të këtij neni i bashkëngjitet:

- dëshmi për identifikimin e kërkuesit (fotokopje nga letërnjoftimi ose dokumenti i udhëtimit për personat fizikë), respektivisht ekstrakt nga regjistri adekuat për persona juridikë dhe
- aktzotërim për tokën që është lëndë e kërkesës për vendosjen e qiramarrjes.

(3) Kërkesa dhe shtojcat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni dorëzohen në dy ekzemplarë prej të cilëve njëri është origjinal, kurse i dyti kërkesë me shtojcat në fotokopje."

Neni 24

Neni 47 ndryshohet si vijon:

"(1) Kur procedura e vendosjes së qiramarrjes ngrihet me detyrë zyrtare, me kërkesë të organit të administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike, Agjencia për Kadastër të Patundshmërive dorëzon të dhëna për tokën dhe shfrytëzuesin e tokës ndërtimore toka e të cilit nuk është privatizuar, për ngritje me detyrë zyrtare të procedurës nga neni 45 paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Pas marrjes së të dhënave të kërkuara nga paragrafi (1) i këtij neni, organi i administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike pas kontrollit të kryer paraprak të të dhënave në evidencën nga neni 33 paragrafi (1) i këtij ligji, miraton aktvendim për vendosje të qiramarrjes."

Neni 25

Neni 48 ndryshohet si vijon:

"Aktvendimi për vendosje të qiramarrjes i përmban:

- të dhëna për personin të cilit i vendoset e drejta e qiramarrjes së tokës ndërtimore (emri dhe mbiemri, vendbanimi dhe numri unik i amzës për person fizik dhe emërtimi, selia dhe numri unik tatimor për person juridik),
- të dhënat për tokën ndërtimore, lëndë e qiramarrjes nga Libri publik për regjistrim të të drejtave të patundshmërive,
- kohëzgjatjen e qiramarrjes,
- obligimin për pagesën e qirasë për të drejtën e vendosur të qiramarrjes,
- lartësinë, mënyrën dhe afatet për pagesë të qirasë,
- llogarinë në të cilën paguhet qiraja,
- obligimin për ndryshimin e aktvendimit në rast të ndryshimit të bartësit të së dejtës së qiramarrjes,
- klauzolën për shënimin e qirasë në Librin publik rër regjistrim të të drejtave të patundshmërive dhe
- klauzolën për ndryshimin e lartësisë së qirasë."

Neni 26

Neni 49 ndryshohet si vijon:

"(1) Aktvendimi për vendosjen e qiramarrjes dorëzohet te bartësi i së drejtës së qiramarrjes së tokës ndërtimore dhe te Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë.

(2) Te Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë, së bashku me aktvendimin për qiramarrje të vendosur dorëohet edhe ekzemplar nga dokumentacioni në bazë të të cilit është miratuar aktvendimi për vendosjen e të drejtës së qiramarrjes."

Neni 27

Neni 50 ndryshohet si vijon:

"(1) Kundër aktvendimit për vendosjen e qirasë mund të paraqitet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë.

(2) Aktvendimi i plotfuqishëm për vendosjen e qiramarrjes me detyrë zyrtare dorëzohet te Agjencia për Kadastër të Patundshmërive dhe te Avokatia Shtetërore e Republikës së Maqedonisë."

Neni 28

Neni 51 ndryshohet si vijon:

"Kur pagesa e qirasë nuk bëhet në pajtim me aktvendimin me të cilin është vendosur qiramarrja, arkëtimi do të bëhet në pajtim me Ligjin për përmbarim."

Neni 29

Neni 52 ndryshohet si vijon:

"(1) Organi i administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike mban evidencë për kërkesat e parashtruara, për aktvendimet e miratuara dhe të anuluara për vendosje të qiramarrjes, për aktvendimet për lirim të përkohshëm nga pagesa e qirasë, për aktvendimet për ndërprerjen e të drejtës për lirtim të përkohshëm nga pagesa e qirasë, si dhe për propozimet e paraqitura për arkëtimin e qirasë.

(2) Ministri i Financave i përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e udhëheqjes së evidencës nga paragrafi (1) i këtij neni."

Neni 30

Nenet 53, 54 dhe 55 fshihen.

Neni 31

Pjesa IV Qiramarrja e përkohshme e tokës ndërtimore dhe nenet 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 dhe 64 fshihen.

Neni 32

Në nenin 65 paragrafi (1) pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Neni 33

Në nenin 67 paragrafi (1) pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Në paragrafin (3) pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Në paragrafin (4) alineja 2 pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Në alinenë 5 në kllapë, fjala "marrëveshje" dhe presja fshihen.

Në paragrafin (6) alineja 1 pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Në alinenë 2 fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Në alinenë 3 pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Neni 34

Në nenin 68 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Aktvendimi i plotëfuqishëm për lirimin e përkohshëm nga pagesa të kompensimit për privatizim dhe qiramarrje dorëzohet te organi i adminsitratës shtetërore kompetent për punë dhe politikë sociale."

Neni 35

Në nenin 70 paragrafi (1) fjalët: "Qeveria e Republikës së Maqedonisë" fshihen.

Neni 36

Në pjesën V shtohet kreu i ri 3 dhe tri nene të reja 70-a, 70-b dhe 70-v, si vijojnë:

"3. PROCEDURA E NDËRPRERJES SË QIRAMARRJES TË VENDOSUR NË TOKË NDËRTIMORE NË PRONËSI SHTETËRORE

Neni 70-a

Me aktvendim të organit të administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike do të ndërpritet qiramarrja e tokës ndërtimore në pronësi shtetërore në raste të:

- privatizimit të tokës ndërtimore ose
- realizimit të interesit publik të përcaktuar me ligj.

Neni 70-b

(1) Kur bëhet realizimi i interesit publik me rëndësi për Republikën e Maqedonisë, procedura e ndërprerjes së qiramarrjes ngrihet me propozim të Avokatisë Shtetërore të Republikës së Maqedonisë.

(2) Kur bëhet realizimi i interesit publik me rëndësi lokale, propozimi parashtrohet nga kryetari i njësisë së vetëqeverisjes lokale.

Neni 70-v

Kundër aktvendimit nga neni 70-a mund të paraqitet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë."

Neni 37

Në nenin 74 paragrafi (2) fshihet.

Në paragrafin (3) që bëhet paragraf (2) pas fjalëve: "procedurë administrative", shtohen fjalët: "ose ekziston shkak tjetër i arsyeshëm që e ka pamundësuar fillimin e ndërtimit (infrastrukturë të pandërtuar – rrugë, ujësjellës, kanalizim, energji elektrike dhe ngjashëm)".

Paragrafi (4) bëhet paragraf (3).

Paragrafi (5) fshihet.

Neni 38

Pas nenit 76 shtohet nen i ri 76-a si vijon:

"Neni 76-a

"Kundër aktvendimit për heqjen e të drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore nga nenet 71, 72, 73 dhe 74 të këtij ligji, mund të parqitet ankesë te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë."

Neni 39

Neni 77 fshihet.

Neni 40

Neni 78 fshihet.

Neni 41

Neni 79 ndryshohet si vijon:

"(1) E drejta e shfrytëzimit të tokës ndërtimore në pronësi shtetërore në tërësi ose në pjesë mund të ndërpritet me kërkesë të shfrytëzuesit të tokës ndërtimore.

(2) Me kërkesë të personit i cili ka interes juridik, e drejta e shfrytëzimit të tokës ndërtimore në pronësi shtetërore në tërësi ose në pjesë mund të ndërpritet me pëlqim të shfrytëzuesit të tokës ndërtimore.

(3) Ndërprerja e të drejtës për shfrytëzimin e tokës ndërtimore nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, përcaktohet me aktvendim të organit të administratës shtetërore kompetent për punët pronësore juridike.

(4) E drejta për shfrytëzimin e tokës ndërtimore nga neni 14 paragrafi (6) i këtij ligji, ndërpritet me aktvendimin e organit të administratës shtetërore kompetent për punët juridike pronësore me të cilat bëhet privatizimi i tokës ndërtimore në të cilën kërkuesi ka ndërtuar objekt me bazë juridike.

(5) Kundër aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në afat prej 15 ditëve në Komisionin shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë."

Neni 42

Në nenin 80 paragrafi (1) pas fjalës "ekzistojnë" vihet pikë, kurse fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Në paragrafin (2) fjalët: "Qeveria e Republikës së Maqedonisë" shlyhen.

Neni 43

Në pjesën VI shtohet Kreu i ri 3 dhe dy nene të reja 80-a dhe 80-b, si vijojnë:

"3. RASTE TË VEÇANTA TË NDËRPRERJES SË TË DREJTËS SË SHFRYTËZIMIT DHE QIRAMARRJES SË TOKËS NDËRTIMORE

Neni 80-a

(1) Toka ndërtimore në të cilën të drejtë shfrytëzimi kanë personat juridikë në falimentim nuk është lëndë e privatizimit.

(2) Me aktvendim të organit të administratës shtetërore kompetent për punët juridike pronësore, kurse me kërkesë të Avokatisë Shtetërore të Republikës së Maqedonisë do të konstatohet ndërprerje e të drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore në pronësi shtetërore nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në Komisionin Shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë në afat prej 15 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

(4) Aktvendimi i plotfuqishëm nga paragrafi (2) i këtij neni me detyrë zyrtare parashtrohet në Agjencinë për Kadastër të Patundshmërive.

Neni 80-b

(1) Me aktvendim të organit të administratës shtetërore për punë juridike pronësore do të ndërpritet shfrytëzimi i të drejtës së personave fizikë dhe juridikë të tokës ndërtimore me ndërtime, me kërkesë të personave të cilët kanë ndërtuar ose kanë fituar pronësi mbi objektin, përkatësisht pjesës së veçantë të objektit me bazë juridike, kurse objekti është në suaza të parcelës së definuar ndërtimore.

(2) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në Komisionin shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedure të marrëdhënies së punës në shkallë të dytë në afat prej 15 ditëve nga pranimi i aktvendimit.

(3) Aktvendimi përfundimtar për ndërprerje të së drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore me ndërtime, paraqet bazë për regjistrim në Librin publik për regjistrimin e të drejtave të patundshmërive.

(4) Si objekt i fituar me bazë juridike, në aspekt të paragrafit (1) të këtij neni, konsiderohet objekti i ndërtuar me dokumentacion teknik ndërtimor, si dhe objekti statusi juridik i të cilit është përcaktuar në pajtim me Ligjin për veprim me objekte të ndërtuara pa leje."

Neni 44

Në Pjesën VII në titullin e Kreut 2 fjala "afatgjate" shlyhet.

Neni 45

Në nenin 83 paragrafi (1) pas fjalës "privatizim" presja zëvendësohet me lidhëzën "dhe", kurse fjalët: "qiramarrje afatgjate ose të përkohshme" fshihen.

Neni 46

Neni 84 shlyhet.

Neni 47

Aktet nënligjore nga nenet 16 dhe 18 të këtij ligji do të miratohen në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 48

Shfrytëzuesit e tokës ndërtimore të cilët nuk kanë parashtruar kërkesë për privatizim në afatin deri më 31 dhjetor 2012, mund të parashtrojnë kërkesë për privatizim në afat prej nëntë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Pas skadimit të afatit nga paragrafi (1) i këtij neni, në tokën ndërtimore do të vendoset qiramarrje në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 49

Procedurat e filluara për kërkesat për qiramarrje dhe ndërprerje të së drejtës së shfrytëzimit të tokës ndërtimore deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojnë sipas dispozitave të këtij ligji.

Neni 50

Procedurat e filluara për privatizim të tokës ndërtimore në pronësi shtetërore sipas kërkesave të parashtruara të personave juridikë në falimentim deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji ndërpriten.

Neni 51

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

923.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за експропријација,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-653/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Член 1

Во Законот за експропријација („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12, 131/12 и 24/13), во членот 11 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

“(2) Предлогот за востановување право на службеност го поднесува носителот на проектот на линиска инфраструктурна градба.“

Член 2

Во членот 28 став (1) алинеја 2 зборовите: „од членот 26 точка 3“ се заменуваат со зборовите: „од членот 26 точка 2“.

По ставот (1) се додаваат два нови става (2) и (3), кои гласат:

“(2) По прибележувањето од ставот (1) алинеја 2 на овој член не може да се врши промена во јавната книга за запишување на правата на недвижностите.

(3) Правното дело со кое се врши промет на недвижноста од ставот (2) на овој член е ништовно.“

Член 3

Во членот 31 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

“(3) Органот за експропријација е должен решението од ставот (1) на овој член да го донесе во рок од 20 дена од приемот на предлог за експропријација кој ги содржи податоците од членот 25 и доказите од членот 26 од овој закон.“

Член 4

Во членот 32 по ставот (1) се додаваат пет нови става (2), (3), (4), (5) и (6), кои гласат:

“(2) Управниот суд по приемот на тужба против решение за експропријација е должен препис од тужбата со прилозите во рок од три дена да ги достави на одговор до тужениот орган, кој е должен во рок од осум дена од денот на приемот на барањето од Управниот суд да достави одговор до Управниот суд со сите списи што се однесуваат на предметот.

(3) По приемот на списите советот кој одлучува по тужбата е должен да донесе одлука во рок од 30 дена од приемот на списите по предметот.

(4) Жалбата изјавена против одлуката од ставот (3) на овој член, Управниот суд заедно со списите по предметот е должен без одлагање, а најдоцна во рок од три дена од денот на приемот на жалбата да ја достави до Вишиот управен суд.

(5) Советот во Вишиот управен суд кој одлучува по жалбата изјавена против одлуката на Управниот суд со која е одлучено по тужба изјавена против решение за експропријација е должен да одлучи во рок од 30 дена од приемот на списите по предметот.

(6) Непостапувањето на советите во постапката утврдена во ставовите (3) и (5) на овој член, претставува основ за покренување на дисциплинска постапка за нестручно и несовесно постапување согласно со Законот за судови.“

Член 5

По членот 50 се додава нов член 50-а, кој гласи:

“Член 50-а

(1) Во постапката за одземање на правото на користење на градежното земјиште од членот 49 од овој закон соодветно се применуваат одредбите од овој закон кои се однесуваат на постапката за потполна експропријација.

(2) Кога се врши одземање на правото на користење на градежно земјиште заради реализација на јавен интерес од членот 6 од овој закон или јавен интерес од значење за Република Македонија утврден со други закони, предлогот за одземање на правото на користење го поднесува Државниот правобранител на Република Македонија.

(3) Кога се врши одземање на правото на користење на градежно земјиште заради реализација на јавен интерес од членот 7 од овој закон или јавен интерес од локално значење утврден со други закони, предлогот за одземање на правото на користење го поднесува единицата на локалната самоуправа, односно градот Скопје.“

Член 6

По членот 51 се додаваат две нови глави V и VI и два нови члена 51-а и 51-б, кои гласат:

„ V. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 51-а

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на одговорното лице и службеното лице во органот кој го донесол решението за експропријација, ако во утврдениот рок од членот 32 став (2) од овој закон не постапи по барањето поднесено од Управниот суд.

(2) Надлежен орган за изрекување на прекршочната санкција од ставот (1) на овој член е надлежниот суд.

VI. НАДЗОР

Член 51-б

Надлежен орган за вршење на надзор на постапката од членот 32 став (2) од овој закон е Државниот управен инспекторат.“

Член 6

Главата V станува Глава VII.

Член 7

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за експропријација.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR EKSPROPRIJIM

Neni 1

Në Ligjin për eksproprijim (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 95/12, 131/12 dhe 24/13), në nenin 11 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

"(2) Propozimin për vendosjen e të drejtës së servitutit e parashtron bartësi i proektit të ndërtimit të linjës infrastrukturore."

Neni 2

Në nenin 28 paragrafi (1) alineja 2 fjalët: "nga neni 26 pika 3" zëvendësohen me fjalët: "nga neni 26 pika 2".

Pas paragrafit (1) shtohen dy paragrafë të rinj (2) dhe (3), si vijojnë:

"(2) Pas shënimit nga paragrafi (1) alineja 2 e këtij neni nuk mund të kryhet ndryshim në librin publik për regjistrim të të drejtave të patundshmërive.

(3) Vepra juridike me të cilën kryhet qarkullim i patundshmërisë nga paragrafi (2) i këtij neni është e pavlefshme."

Neni 3

Në nenin 31 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Organi për eksproprijim detyrohet që aktvendimin nga paragrafi (1) i këtij neni ta miratojë në afat prej 20 ditësh nga pranimi i propozimit për eksproprijim, që i përmban të dhënat nga neni 25 dhe dëshmitë nga neni 26 i këtij ligji.”

Neni 4

Në nenin 32 pas paragrafit (1) shtohen pesë paragrafë të rinj (2), (3), (4), (5) dhe (6), si vijojnë:

“(2) Gjykata Administrative pas pranimit të padisë kundër aktvendimit për eksproprijim është i detyruar që përshkrimin nga padia me shtojcat në afat prej tri ditëve t’i dorëzojë për përgjigje në organin e paditur, i cili detyrohet që në afat prej tetë ditëve nga dota e pranimit të kërkesës nga Gjykata Administrative të dorëzojë përgjigje në Gjykatën Administrative me të gjitha shkresat që kanë të bëjnë me lëndën.

(3) Pas pranimit të shkresave këshilli që vendosë për padinë është i detyruar që të miratojë vendim në afat prej 30 ditësh nga pranimi i shkresave për lëndën.

(4) Ankesën e paraqitur kundër vendimit nga paragrafi (3) i këtij neni, Gjykata Administrative bashkë me shkresat për lëndën, detyrohet pa prolongim, ndërsa më së voni në afat prej tri ditëve nga dita e pranimit të ankesës ta dorëzojë në Gjykatën e Lartë Administrative.

(5) Këshilli i Gjykatës së Lartë Administrative i cili vendos për ankesën e paraqitur kundër vendimit të Gjykatës Administrative, me të cilin është vendosur për ankesën e paraqitur kundër aktvendimit për eksproprijim detyrohet të vendosë në afat prej 30 ditëve nga pranimi i shkresave për lëndën.

(6) Mosveprimi i këshillave në procedurën e përcaktuar në paragrafet (3) dhe (5) të këtij neni, parashtron bazë për inicimin e procedurave për veprim joprofesional dhe jo pa ndërgjegjshëm në pajtim me Ligjin për gjykata.”

Neni 5

Pas nenit 50 shtohet neni i ri 50-a, si vijon:

“Neni 50-a

(1) Në procedurën për heqjen e të drejtës për shfrytëzim të tokës ndërtimore nga neni 49 i këtij ligji, në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat e këtij ligji, që kanë të bëjnë me procedurën për eksproprijim të plotë.

(2) Kur kryhet heqja e të drejtës për shfrytëzim të tokës ndërtimore për realizim të interesit publik nga neni 6 i këtij ligji ose interesit publik me rëndësi për Republikën e Maqedonisë të përcaktuar me ligje tjera, propozimin për heqjen e të drejtës së shfrytëzimit e parashtron Avokati Shtetëror i Republikës së Maqedonisë.

(3) Kur kryhet heqja e të drejtës për shfrytëzim të tokës ndërtimore për realizim të interesit publik nga neni 7 i këtij ligji ose interesit publik me rëndësi lokale të përcaktuar me ligje tjera, propozimin për heqjen e të drejtës së shfrytëzimit e parashtron njësia e vetëqeverisjes lokale, përkatësisht qyteti i Shkupit."

Neni 6

Pas nenit 51 shtohen dy kapituj të rinj V dhe VI dhe dy nene të reja 51-a dhe 51-b, si vijojnë:

”V. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 51-a

(1) Gjobë në shumë prej 3 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës dhe nëpunësit zyrtar në organin që e ka miratuar aktvendimin për eksproprijim, nëse në afatin e përcaktuar nga neni 32 paragrafi (2) i këtij ligji nuk vepron për kërkesën e parashtruar nga Gjykata Administrative.

(2) Organ kompetent për shqiptimin e sanksionit për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni është gjykata kompetente.

VI. MBIKËQYRJA

Neni 51-b

Organ kompetent për kryerje të mbikëqyrjes në procedurën nga neni 32 paragrafi (2) i këtij ligji është Inspektorati Shtetëror Administrativ."

Neni 6

Kapitulli V bëhet Kapitull VII.

Neni 7

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për eksproprijim.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

924.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАБОТИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за вршење на сметководствени работи, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-654/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАБОТИ

Член 1

Во Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13), во членот 50 став (3) бројот „24" се заменува со бројот „48".

Член 2

Членот 52 се брише.

Член 3

Во членот 53 став (1) зборот „основањето" се заменува со зборовите: „изборот на Управниот одбор".

Во ставот (3) зборот „основањето" се заменува со зборовите: „изборот на Управниот одбор".

Член 4

Во членот 54 зборовите: „три месеци од денот на основањето" се заменува со зборовите: „девет месеци од денот на изборот на Управниот одбор".

Член 5

Лицата кои до истекот на роковите од членовите 48 став (1) и 49 став (1) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13) не поднеле барање за добивање уверение за сметководител или уверение за овластен сметководител, можат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон да поднесат барање до Министерството за финансии за добивање на уверение за сметководител или уверение за овластен сметководител и да доставаат докази за исполнетост на условите.

Лицата кои до денот на влегувањето во сила на овој закон ги исполниле условите од членот 48 став (1) или 49 став (1) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13), можат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон да поднесат барање до Министерството за финансии за добивање на уверение за сметководител или уверение за овластен сметководител и да доставаат докази за исполнетост на условите.

Лицата кои до денот на влегувањето во сила на овој закон ги исполниле условите за добивање на уверение за овластен сметководител согласно со членот 49 став (1) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13) и кои добиле уверение за сметководител, можат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон да поднесат барање до Министерството за финансии за добивање на уверение за овластен сметководител и да доставаат докази за исполнетост на условите.

Лицата кои до денот на влегувањето во сила на овој закон ги исполниле условите за добивање на уверение со трајна важност согласно со членот 50 став (4) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13) и кои добиле уверение за сметководител или овластен сметководител, можат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон да поднесат барање до Министерството за финансии за добивање на уверение со трајна важност и да доставаат докази за исполнетост на условите.

Лицата од ставовите 3 и 4 на овој член кон барањето за добивање на уверение задолжително го доставуваат и оригиналот од добиеното уверение за сметководител или овластен сметководител.

Министерството за финансии ги издава уверенијата од ставовите 1, 2, 3 и 4 на овој член во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето.

Со денот на издавањето на уверението од ставовите 3 и 4 на овој член престанува да важи претходно издаденото уверение.

Уверенијата од ставот 6 на овој член се со важност од 30 месеци од денот на издавањето.

По исклучок од ставот 8 на овој член на лицата со над 25 години работно искуство во вршење на сметководствени работи, министерот за финансии им издава уверение со трајна важност.

По истекот на рокот од ставот 8 на овој член лицето кое добило уверение за сметководител или овластен сметководител нема право да врши сметководствени работи, доколку не го положи испитот за сметководител или овластен сметководител.

Министерството за финансии води евиденција за издадените уверенија од ставот 6 на овој член согласно со членот 50 став (6) од Законот за вршење на сметководствени работи („Службен весник на Република Македонија" број 95/12 и 188/13).

Член 6

Уверенијата за сметководители и овластени сметководители, освен уверенијата со трајна важност што се издадени до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе важат 48 месеци сметано од денот на нивното издавање.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR KRYERJE TË PUNËVE TË KONTABILITETIT

Neni 1

Në Ligjin për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13), në nenin 50 paragrafi (3) numri "24" zëvendësohet me numrin "48".

Neni 2

Neni 52 shlyhet.

Neni 3

Në nenin 53 paragrafi (1) fjala "themelimi" zëvendësohet me fjalët: "zgjedhja e Këshillit Drejtues".

Në paragrafin (3) fjala "themelimi" zëvendësohet me fjalët: "zgjedhja e Këshillit Drejtues".

Neni 4

Në nenin 54 fjalët: "tre muaj nga dita e themelimit" zëvendësohet me fjalët: "nëntë muaj nga dita e zgjedhjes së Këshillit Drejtues".

Neni 5

Personat të cilët deri në skadimin e afateve nga nenet 48 paragrafi (1) dhe 49 paragrafi (1) të Ligjit për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13) nuk kanë paraqitur kërkesë për marrjen e certifikatës për kontabilist ose certifikatës për kontabilist të autorizuar, në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji mund të paraqesin kërkesë te Ministria e Financave për marrjen e certifikatës për kontabilist ose certifikatës për kontabilist të autorizuar dhe të paraqesin dëshmi për plotësimin e kushteve.

Personat të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji i kanë plotësuar kushtet nga nenet 48 paragrafi (1) ose 49 paragrafi (1) të Ligjit për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13), në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji mund të paraqesin kërkesë te Ministria e Financave për marrjen e certifikatës për kontabilist ose certifikatës për kontabilist të autorizuar dhe të paraqesin dëshmi për plotësimin e kushteve.

Personat të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji i kanë plotësuar kushtet për marrjen e certifikatës për kontabilist të autorizuar në pajtim me nenin 49 paragrafi (1) të Ligjit për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13) dhe të cilët kanë marrë certifikatë për kontabilist, në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji mund të paraqesin kërkesë te Ministria e Financave për marrjen e certifikatës për kontabilist të autorizuar dhe të paraqesin dëshmi për plotësimin e kushteve.

Personat të cilët deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji i kanë plotësuar kushtet për marrjen e certifikatës me vlefshmëri të përhershme në pajtim me nenin 50 paragrafi (4) të Ligjit për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13) dhe të cilët kanë marrë certifikatë për kontabilist ose kontabilist të autorizuar, në afat prej 90 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji mund të paraqesin kërkesë te Ministria e Financave për marrjen e certifikatës me vlefshmëri të përhershme dhe të paraqesin dëshmi për plotësimin e kushteve.

Personat nga paragrafët 3 dhe 4 të këtij neni, me kërkesën për marrjen e certifikatës detyrimisht e dorëzojnë edhe origjinalin e certifikatës së marrë për kontabilist ose kontabilist të autorizuar.

Ministria e Financave i lëshon certifikatat nga paragrafët 1, 2, 3, dhe 4 të këtij neni në afat prej 30 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës.

Me ditën e lëshimit të certifikatës nga paragrafët 3 dhe 4 shfuqizohet certifikata e lëshuar paraprakisht.

Certifikatat nga paragrafi 6 të këtij neni kanë vlefshmëri prej 30 muajsh nga dita e lëshimit.

Me përjashtim nga paragrafi 8 i këtij neni, personave me përvojë pune mbi 25 vjet në kryerjen e punëve të kontabilitetit, ministri i Financave u lëshon certifikatë me vlefshmëri të përhershme.

Pas kalimit të afatit nga paragrafi 8 i këtij neni personi që ka marrë certifikatë për kontabilist ose kontabilist të autorizuar, nuk ka të drejtë të kryejë punë të kontabilitetit nëse nuk e jep provimin për kontabilist ose kontabilist të autorizuar.

Ministria e Financave mban evidencë për certifikatat e lëshuara nga paragrafi 6 i këtij neni në pajtim me nenin 50 paragrafi 6 të Ligjit për kryerje të punëve të kontabilitetit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12 dhe 188/13).

Neni 6

Certifikatat për kontabilistë dhe kontabilistë të autorizuar, përveç certifikatave me vlefshmëri të përhershme që janë lëshuar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vlejnë 48 muaj duke llogaritur nga dita e lëshimit të tyre.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

925.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за користење и располагање со стварите на државните органи,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-655/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ СО СТВАРИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Член 1

Во Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ број 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12 и 137/13), во членот 20 став (1) по зборот „Македонија“ се додаваат зборовите: „со одлука“.

Член 2

По членот 93 се додава нов член 93-а, кој гласи:

"Член 93-а

Одредбите од овој закон кои се однесуваат на продажбата на недвижни ствари со електронско јавно наддавање соодветно се применуваат и при продажбата на недвижните ствари на единиците на локалната самоуправа и градот Скопје."

Член 3

По членот 96 се додава нов член 96-а, кој гласи:

"Член 96-а

Глоба во износ од 400 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на претседателот и членовите на комисиите кои спроведуваат постапка за продажба на недвижен имот во единиците на локалната самоуправа и градот Скопје и нивните заменици, доколку не ги почитуваат постапката и роковите утврдени со овој закон за продажба на недвижни ствари со електронско јавно наддавање."

Член 4

Одредбата од членот 2 со кој се додава нов член 93-а ќе започне да се применува од 1 јуни 2014 година.

Член 5

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHFRYTËZIM DHE DISPONIM ME SENDET E ORGANEVE SHTETËRORE

Neni 1

Në Ligjin për shfrytëzim dhe disponim me sendet e organeve shtetërore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 8/2005, 150/2007, 35/11, 166/12 dhe 137/13), në nenin 20 paragrafi (1) pas fjalës "Maqedonisë" shtohen fjalët: "me vendim".

Neni 2

Pas nenit 93 shtohet neni i ri 93-a, si vijon:

"Neni 93-a

Dispozitat e këtij ligji që kanë të bëjnë me shitjen e sendeve të patundshme me licitacion elektronik publik, në mënyrë përkatëse zbatohen edhe gjatë shitjes së sendeve të patundshme të njësive të vetëqeverisjes lokale dhe qytetit të Shkupit."

Neni 3

Pas nenit 96 shtohet neni i ri 96-a, si vijon:

"Neni 96-a

Gjobë në shumë prej 400 deri në 1 000 euro në kundërvlerë në denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje kryetarit dhe anëtarëve të komisioneve që e zbatojnë procedurën për shitjen e sendeve të patundshme në njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe Qytetit të Shkupit dhe zëvendësve të tyre, në rast se nuk i respektojnë procedurën dhe afatet e përcaktuara me këtë ligj për shitjen e sendeve të patundshme me licitacion elektronik publik."

Neni 4

Dispozita e nenit 2 me të cilën shtohet neni i ri 93-a do të fillojë të zbatohet nga 1 qershori 2014.

Neni 5

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

926.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИГРИТЕ НА СРЕЌА И ЗА ЗАБАВНИТЕ ИГРИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 656/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИГРИТЕ НА СРЕЌА И ЗА ЗАБАВНИТЕ ИГРИ

Член 1

Во Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија" број 24/11, 51/11, 148/11, 74/12 и 171/12), по членот 16 се додава нов член 16-а, кој гласи:

„Член 16-а

Од уплатените средства за посебната давачка од игрите на среќа, секоја година до 31 јануари се распределуваат средства во висина од 7% на сметка на Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот во Република Македонија, во рамките на Трезорската сметка."

Член 2

Во членот 17 став (1) точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "освен приходите кои се распределуваат на сметка на Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот во Република Македонија согласно со овој закон."

Член 3

Во членот 26 став (1) точката 9 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот."

Член 4

Во членот 40 став (3) точката 8 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот;".

Член 5

Во членот 88 став (5) точката на крајот од реченицата се брише и се додаваат зборовите: „и доказ за депониран депозит или обезбедена банкарска гаранција, во банка со седиште во Република Македонија за секој автомат за игри на среќа во деловната просторија во износ од 1.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплатата на депозитот, односно на денот на издавањето на банкарската гаранција.“

Член 6

Во членот 90 став (1) зборовите: “во износ од 10.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на депонирањето, односно на денот на издавањето на банкарската гаранција“ се заменуваат со зборовите: “во износ од 1.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплатата на депозитот, односно на денот на издавањето на банкарската гаранција, за секој автомат за игри на среќа поставен во автомат клубот”.

Член 7

Во членот 102 став (2) точката 6 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот;“.

Член 8

Во членот 104 став (2) точката 6 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот;“.

Член 9

Во членот 125 став (2) точката 7 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот.“

Член 10

Во членот 130 став (2) точката 7 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот.“

Член 11

Во членот 134 став (2) точката 3 се менува и гласи:

„информација за економско-финансиската состојба на субјектот, издадена од Централниот регистар на Република Македонија врз основа на годишната сметка за последната деловна година со која се потврдува економско-финансиската состојба во работењето на субјектот;“.

Член 12

Средствата од членот 1 од овој закон во период од 2014 до 2020 година ќе се распределат за:

- 2014 година не повеќе од 45.000.000 денари,
- 2015 година не повеќе од 50.000.000 денари,
- 2016 година не повеќе од 55.000.000 денари,
- 2017 година не повеќе од 60.000.000 денари,
- 2018 година не повеќе од 65.000.000 денари,
- 2019 година не повеќе од 70.000.000 денари и
- 2020 година не повеќе од 75.000.000 денари.

Член 13

Започнатите постапки по барања за зголемување на бројот на деловните простории кај приредувачите на игри на среќа во автомат клуб до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат согласно со одредбите од овој закон.

Член 14

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ број 74/12 и 171/12), во членот 63 став 1 зборовите: „во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон“ се заменуваат со датата „до 1 октомври 2014 година”.

Член 15

Во Законот за изменување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри (“Службен весник на Република Македонија” број 171/12), во членот 3 зборовите: „во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон” се заменуваат со датата “до 1 октомври 2014 година”.

Член 16

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR LOJËRA TË FATIT DHE LOJËRA ARGËTUESE

Neni 1

Në Ligjin për lojëra të fatit dhe lojëra argëtuese ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 24/11, 51/11, 148/11, 74/12 dhe 171/12), pas nenit 16 shtohet nen i ri 16-a, si vijon:

"Neni 16-a

Nga mjetet e paguara për taksën e veçantë nga lojërat e fatit, çdo vit deri më 31 janar ndahen mjete në lartësi prej 7% në llogari të Agjencisë për Promovim dhe Përkrahje të Turizmit në Republikën e Maqedonisë, në kuadër të Llogarisë së thesarit."

Neni 2

Në nenin 17 paragrafi (1) pika në fund të fjalisë zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "përveç të hyrave të cilat ndahen në llogari të Agjencisë për Promovim dhe Përkrahje të Turizmit në Republikën e Maqedonisë në pajtim me këtë ligj."

Neni 3

Në nenin 26 paragrafi (1) pika 9 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit.”

Neni 4

Në nenin 40 paragrafi (3) pika 8 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit;".

Neni 5

Në nenin 88 paragrafi (5) pika në fund të fjalisë shlyhet dhe shtohen fjalët: "dhe dëshmi për depozitë të depozituar ose garanci të siguruar bankare, në bankë me seli në Republikën e Maqedonisë për çdo automat për lojëra të fatit në lokalin afarist në shumë prej 1 000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e pagesës së depozitës, përkatësisht në ditën e dhënies së garancisë bankare."

Neni 6

Në nenin 90 paragrafi (1) fjalët: "në shumë prej 10 000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e depozitimit, përkatësisht në ditën e dhënies së garancisë bankare zëvendësohen me fjalët: "në shumë prej 1 000 euro në kundërvlerë me denarë sipas kursit të mesëm të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë në ditën e pagesës së depozitës, përkatësisht në ditën e dhënies së garancisë bankare, për çdo automat për lojëra të fatit të vendosur në klubin automat".

Neni 7

Në nenin 102 paragrafi (2) pika 6 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit;".

Neni 8

Në nenin 104 paragrafi (2) pika 6 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit;".

Neni 9

Në nenin 125 paragrafi (2) pika 7 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit."

Neni 10

Në nenin 130 paragrafi (2) pika 7 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit".

Neni 11

Në nenin 134 paragrafi (2) pika 3 ndryshohet si vijon:

"informatë për gjendjen ekonomike-financiare të subjektit, të lëshuar nga Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë në bazë të llogarisë vjetore për vitin e fundit afarist me të cilën vërtetohet gjendja ekonomike-financiare në punën e subjektit."

Neni 12

Mjetet nga neni 1 i këtij ligji në periudhën prej vitit 2014 deri në vitin 2020 do të ndahen për:

- vitin 2014 jo më shumë se 45 000 000 denarë,
- vitin 2015 jo më shumë se 50 000 000 denarë,
- vitin 2016 jo më shumë se 55 000 000 denarë,
- vitin 2017 jo më shumë se 60 000 000 denarë
- vitin 2018 jo më shumë se 65 000 000 denarë,
- vitin 2019 jo më shumë se 70 000 000 denarë dhe
- vitin 2020 jo më shumë se 75 000 000 denarë.

Neni 13

Procedurat e filluara për kërkesa për zmadhim të numrit të lokaleve afariste te organizatorët e lojërave të fatit në klub automat deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 14

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për lojërat e fatit dhe për lojërat argëtuese ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 74/12 dhe 171/12), në nenin 63 paragrafi 1 fjalët: "në afat prej dy vitesh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji" zëvendësohen me datën "deri më 1 tetor 2014".

Neni 15

Në Ligjin për ndryshimin e Ligjit për lojërat e fatit dhe për lojërat argëtuese ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 171/12), në nenin 3 fjalët: "në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji" zëvendësohen me datën "deri më 1 tetor 2014".

Neni 16

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

927.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА НАСИЛСТВОТО И НЕДОСТОЈНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПОРТСКИТЕ НАТПРЕВАРИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на насилството и недостојното однесување на спортските натпревари,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр.07-657/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА НАСИЛСТВОТО И НЕДОСТОЈНОТО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПОРТСКИТЕ НАТПРЕВАРИ

Член 1

Во Законот за спречување на насилството и недостојното однесување на спортските натпревари („Службен весник на Република Македонија“ број 89/2004, 142/2008 и 135/11), во членот 2 по ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Редари, во смисла на овој закон, се лица ангажирани од страна на организаторот, доброволно пријавени лица или членови на клубот, навивачи и други лица, како и работници за приватно обезбедување од правните лица кои вршат приватно обезбедување во вид на давање на услуги (во натамошниот текст: правните лица кои вршат приватно обезбедување).“

Член 2

Во членот 3 став 1 алинеја 4 зборовите: „ во натпреварувачкиот простор“ се заменуваат со зборовите: „на спортскиот терен“, по зборот „гледалиштето“ запирката се заменува со запирка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во алинејата 6 зборовите: „знаме на друг клуб“ се заменуваат со зборовите: „знамиња на клубови“.

Во алинејата 7 пред зборот „напад“ се додава зборот „физички“.

Во алинејата 9 зборовите: „во натпреварувачкиот простор“ се заменуваат со зборовите: „на спортскиот терен“.

Алинејата 10 се менува и гласи:

„- оштетување или уништување на спортскиот инвентар и други делови од спортскиот објект, како и на превозните средства во целиот временски период при доаѓање, за време и по одржување на спортскиот натпревар;“.

Член 3

Во членот 4 став 2 по зборот „органи“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

„Организаторот на спортскиот натпревар, зависно од видот на спортот и нивото на спортскиот натпревар, видот на спортскиот објект, очекуваниот број на гледачи и процената за опасност од насилство и недостојно однесување е должен на спортскиот натпревар да обезбеди доволен број редари.

Редарите од ставот 1 на овој член, освен ангажираните работници за приватно обезбедување, се должни да имаат на себе елек со светлоодбојни ленти на кои има натпис „Редар“ кој видливо се разликува од ознаките на припадниците на Министерството за внатрешни работи.

Организаторот на спортскиот натпревар може да договори со гостинскиот клуб редарските работи меѓу гледачите на гостинскиот клуб да ги вршат редари од гостинскиот клуб.“

Член 5

Во членот 6 став 1 алинеја 4 зборовите: „членот 4 став 2“ се заменуваат со зборовите: „членовите 4, 8 и 10“.

Член 6

Членот 7 се менува и гласи:

„Организаторот на спортскиот натпревар е должен да обезбеди доволен број редари заради:

- оневозможување на влез на лице кое не поседува влезница,
- забранување на пристап во објектот во кој се одржува натпреварот на лица кои се под дејство на алкохол или други опојни средства,
- оневозможување на внесување или продажба на алкохолни пијалаци во спортскиот објект,
- оневозможување на внесување предмети во спортскиот објект кои можат да се фрлаат, односно можат да се употребат за насилно однесување во спортскиот терен или гледалиштето,
- оневозможување на внесување на транспаренти и обележја со кои се поттикнува расна, национална, верска или друга нетрпеливост,
- предупредување, односно оддалечување на гледачите кои можат со пеење на песни или дофрлување на навредливи пораки да предизвикаат и поттикнат омраза врз основа на расна, национална и верска припадност,
- опоменување, односно оддалечување на гледачите со чие недостојно однесување може да се предизвика насилство на спортскиот натпревар,
- оневозможување на недозволено влегување на гледачите во спортскиот терен, како и во објектите кои се во функција на вршење на спортските активности,
- оневозможување на оштетување или уништување на спортскиот инвентар и други делови од спортскиот објект,
- оневозможување на недозволено влегување во делот на гледалиштето на спортскиот објект наменет за противничките навивачи,
- опоменување и оддалечување на навивачите кои престојуваат или се задржуваат во делот на гледалиштето, односно седат на место за кое не поседуваат влезница и
- оневозможување на каков било облик на насилно и недостојно однесување.

Обврските од ставот 1 на овој член редарите ги извршуваат со усно укажување, известување и давање насоки на јасен, разбирлив и недвосмислен начин, освен работниците за приватно обезбедување кои обврските ги вршат согласно со посебен закон.

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да изготви и достави план за обезбедување до Министерството за внатрешни работи најдоцна 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар.“

Член 7

По членот 8 се додаваат два нови члена 8-а и 8-б, кои гласат:

„Член 8-а

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги преземе и мерките утврдени во членот 10 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10,11 ,12, 13,15, 17 и 18 од овој закон.

Член 8-б

Гостинскиот спортски клуб кој учествува на спортски натпревар е должен да:

- ја извести надлежната национална спортска федерација за организираното доаѓање на неговите навивачи, најдоцна 72 часа пред почетокот на спортскиот натпревар,
- води евиденција за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар со податоци содржани во евиденцијата утврдена во членот 10 став 1 алинеја 16 од овој закон и
- преземе и други потребни мерки за клубот и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насилство и недостојно да се однесуваат на спортскиот натпревар.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 2 на овој член се чувааат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.“

Член 8

Во членот 9 став 1 алинеја 1 сврзникот „и“ се заменува со запирка.

Во алинејата 2 зборовите: „или навивачи на гостински клубови“ се заменуваат со сврзникот „и“.

По алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

„- спортски натпревари на кои се очекува присуство на навивачи на гостински клубови.“

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Спортските натпревари со зголемен ризик ги одредуваат надлежните национални спортски федерации и за нивното одржување се должни најдоцна во рок од 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар да го известат Министерството за внатрешни работи и спортските клубови кои се учесници на натпреварот.“

Член 9

Членот 10 се менува и гласи:

„ За спортските натпревари со зголемен ризик организаторот на спортскиот натпревар , покрај обврските од членот 7 од овој закон, е должен да:

- ги извести веднаш, а најдоцна во рок од 48 часа пред почетокот на спортскиот натпревар надлежните органи, спортските организации, како и спортистите кои учествуваат во спортскиот натпревар,
- одреди одговорно лице кое ќе раководи со спроведувањето на мерките за спречување на насилното и недостојното однесување на гледачите и за соработка со Министерството за внатрешни работи,
- достави до Министерството за внатрешни работи план за превентивно дејствување и организација на спортскиот натпревар и план за евакуација во случај на итност,
- оствари соработка со преставниците на клубовите на навивачите заради давање помош при одржувањето на редот на спортскиот натпревар,
- оствари соработка со Министерството за внатрешни работи заради постапување по насоките кои се однесуваат на обезбедување на јавниот ред и мир на спортскиот натпревар,
- обезбеди пред спортскиот објект раздвојување и упатување на противничките групи навивачи кон посебните влезови,
- обезбеди одвојување на домашните и гостинските навивачи во гледалиштето,
- пушти во продажба влезници во зависност од капацитетот на спортскиот објект,
- обезбеди на денот на одржувањето на спортскиот натпревар продажбата на влезниците да се врши на посебни продажни места надвор од спортскиот објект,
- обезбеди техничка опрема за следење и снимање на однесувањето на гледачите,
- обезбеди просторија за укажување на итна медицинска помош,
- обезбеди простор за безбедно сместување на превозните средства на гостинскиот клуб,
- ги преземе сите потребни мерки за домашниот клуб и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насилство и недостојно однесување на спортскиот натпревар,
- оствари координација со Министерството за внатрешни работи пред да ги пушти влезниците во продажба,
- обезбеди контролирана продажба на влезници со увид во документ за лична идентификација со можност едно лице да купи најмногу до пет влезници,
- води евиденција за продадени и отстапени влезници која особени содржи реден број, датум на продажба, име и презиме, назив на спортски клуб, адреса на живеење, односно престојување, трибина, блок, ред и седиште,
- не дозволи влез на навивачи од гостински спортски клуб за кои не бил претходно известен, согласно со членот 11 став 1 алинеја 1 од овој закон и
- дозволи влез на навивачи од гостински спортски клуб за кои бил претходно уредно известен согласно со членот 11 став 1 алинеја 1 од овој закон и да ги смести во делот на гледалиштето определен за гостински навивачи.

Кај спортските натпревари со зголемен ризик, за контрола на влез, преглед на гледачи, физичко обезбедување и внатрешно обезбедување на спортскиот објект, организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги користи услугите на правните лица кои вршат приватно обезбедување.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 16 на овој член се чувааат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.“

Член 10

Членот 11 се менува и гласи:

„Гостинскиот спортски клуб кој учествува на спортски натпревар со зголемен ризик е должен да:

- го извести организаторот на спортскиот натпревар за организираното доаѓање на неговите навивачи, како и за сите елементи битни за клубот и неговите навивачи, најдоцна 72 часа пред почетокот на спортскиот натпревар,
- ја утврди маршрутата на движење на неговите навивачи за кои претходно го известил организаторот на спортскиот натпревар во координација со Министерството за внатрешни работи,
- одреди редари и одговорно лице од клубот кои ќе патуваат заедно со неговите навивачи за кои претходно го известил организаторот на спортскиот натпревар и го задолжи одговорното лице да го информира Министерството за внатрешни работи за текот на организираното патување и пристигнување на навивачите,
- води евиденција за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар со податоци содржани во евиденцијата утврдена во членот 10 став 1 алинеја 16 од овој закон и
- преземе и други потребни мерки за клубот и неговите навивачи да не бидат причина за предизвикување на насилство и недостојно да се однесуваат на спортскиот натпревар.

Личните податоци од ставот 1 алинеја 4 на овој член се чувааат три години од денот на внесувањето во евиденцијата.“

Член 11

По членот 11 се додава нов членот 11-а, кој гласи:

„Член 11-а

Министерот за внатрешни работи ја пропишува формата и начинот на водење на евиденцијата за лица на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари и на евиденцијата за покренатите постапки за порамнување и за нивниот исход.

Функционерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на спортот ги пропишува формата и начинот на водење на евиденцијата што ја води организаторот на спортскиот натпревар за продадени и отстапени влезници и на евиденцијата што ја води гостинскиот навивачки клуб за отстапени влезници од организаторот на спортскиот натпревар.“

Член 12

Главата II-а „КАЗНЕНА ОДРЕДБА“ и членот 12-а се бришат.

Член 13

Во членот 13 по ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противврденост ќе му се изрече за прекршок на физичко лице доколку не постапи согласно со членот 13-в став 1 од овој закон.“

Член 14

По членот 13 се додаваат четири нови члена 13-а, 13-б, 13-в и 13-г, кои гласат:

„Член 13-а

За прекршоците утврдени во членот 13 ставови 1 и 2, а во врска со членот 3 став 1 алинеи 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10 од овој закон надлежниот суд на физичкото лице може да му изрече и прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари во траење најмногу до три години.

Член 13-б

Надлежниот суд за правосилната одлука со која е изречена прекршочна санкција, забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари го известува подносителот на барањето за поведување на прекршочна постапка, како и националните спортски федерации.

Националните спортски федерации од ставот 1 на овој член се должни да го известат организаторот на спортскиот натпревар за лицата на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари, како и спортскиот клуб доколку тие лица се негови регистрирани навивачи.

Организаторот на спортскиот натпревар или договорниот дистрибутер за продажба на влезници ќе одбијат да продадат или отстапат влезница за одреден натпревар на лице на кое е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари.

Организаторот на спортскиот натпревар е должен да ги преземе сите мерки за оневозможување на пристап во спортскиот објект на лице за кое знае или е должен да знае дека му е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари.

Член 13- в

Лицето на кое му е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари, е должно најдоцна два часа пред почетокот на спортскиот натпревар да дојде и остане во надлежната полициска станица според местото на живеење или престојување за време на спортскиот натпревар и еден час по завршување на спортскиот натпревар.

Во случај кога лицето од ставот 1 на овој член поради здравствени причини, професионални обврски или други оправдани причини, кои не трпат одложување, не е во можност да дојде и остане во надлежната полициска станица, е должно да ја извести надлежната полициска станица според местото на живеење или престојување за адресата на која ќе се наоѓа во временскиот период од ставот 1 на овој член.

Министерството за внатрешни работи проверува дали лицето од ставот 1 на овој член се наоѓа на адресата од ставот 2 на овој член.

Во случај кога лицето нема да се јави во надлежната полициска станица, Министерството за внатрешни работи, во рамките на своите овластувања ќе ги преземе сите неопходни мерки и дејствија за негово пронаоѓање, со цел за извршување на изречената прекршочна санкција.

Член 13-г

За лицата на кои им е изречена прекршочна санкција забрана за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари Министерството за внатрешни работи води евиденција.

Во евиденцијата од ставот 1 на овој член се собираат, обработуваат и чуваат особено следниве лични податоци: реден број, датум на евидентирање, име и презиме на сторителот на прекршокот, датум и место на раѓање, живеалиште, односно престојувалиште, вид на прекршокот, број и датум на правосилна одлука со која е изречена прекршочната санкција, за кои спортски натпревари се однесува забраната, времетраење на забраната за влез и присуство на сите или на одредени спортски натпревари и припадност на навивачка група.

Личните податоци од ставот 2 на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.“

Член 15

Во членот 14 став 1 алинеја 2 зборовите: „и не обезбеди доволен број редари“ се бришат.

Алинејата 3 се менува и гласи:

„- не обезбеди доволен број редари (член 5 став 1),“.

По алинејата 3 се додава нова алинеја 4, која гласи:

„- не постапи согласно со членот 7 од овој закон,“.

Во алинејата 4 која станува алинеја 5 сврзникот „и“ се заменува со запирка.

Во алинејата 5 која станува алинеја 6 зборовите: „членот 10 на“ се заменуваат со зборовите: „членот 10 од“, а точката се заменува со сврзникот „и“.

По алинејата 6 се додава нова алинеја 7, која гласи:

„- не постапи согласно со членот 13-б став 4 од овој закон.“

Член 16

По членот 14-а се додава нов член 14-б, кој гласи:

„Член 14-б

Глоба во износ од 1.100 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на надлежната национална спортска федерација доколку не постапи согласно со членот 9 став 3 од овој закон.

Глоба во износ од 1.100 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече за прекршок на националната спортска федерација доколку не го извести организаторот на спортскиот натпревар и спортскиот клуб за лицата на кои им е изречена прекршочната санкција (член 13 -б став 2).

Глоба во износ од 600 до 1.200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во националната спортска федерација за прекршоците од ставовите 1 и 2 на овој член.“

Член 17

Членот 15 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на гостинскиот спортски клуб, ако во рок од 72 часа не ја извести надлежната национална спортска федерација и организаторот на спортскиот натпревар и не ги преземе потребните мерки согласно со членовите 8-б и 11 од овој закон.

Глоба во износ од 600 до 1.200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на одговорното лице во спортскиот клуб за прекршокот од ставот 1 на овој член.“

Член 18

Во членот 15-а став 1 по бројот „14-а“ се додава бројот „14-б“.

Ставот 4 се менува и гласи:

„Износот на изречената глоба во платниот налог од ставот 3 на овој член е минимумот од утврдениот износ на глоба за прекршоците утврдени во членовите 13, 14, 14-а, 14-б и 15 од овој закон.“

Во ставот 7 по зборот „суд“ запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Во ставот 9 по зборот „податоци“ се додаваат зборовите: „реден број, датум на евидентирање“, а по зборот „број“ се додаваат зборовите: „и датум“.

Член 19

Членот 15-б се менува и гласи:

„За сите прекршоци предвидени со овој закон прекршочната постапка ја води надлежен суд.“

Член 20

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 21

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за спречување на насилството и недостојното однесување на спортските натпревари.

Член 22

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR PARANDALIMIN E DHUNËS DHE SJELLJES SË PAHIJSHME NË NDESHJE SPORTIVE

Neni 1

Në Ligjin për parandalimin e dhunës dhe sjelljes së pahijshme në ndeshjet sportive ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 89/2004, 142/2008 dhe 135/11), në nenin 2 pas paragrafit 4 shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

"Mbajtës të rendit në kuptim të këtij ligji janë personat e angazhuar nga ana e organizatorit, persona të paraqitur vullnetarisht, ose anëtarë të klubit, tifozë dhe persona tjera, si dhe punëtorë për sigurim privat nga personat juridikë që kryejnë sigurim privat në formë të dhënies së shërbimeve (në tekstin e mëtejmë: personat juridikë që kryejnë sigurim privat).”

Neni 2

Në nenin 3 paragrafi 1 alineja 4 fjalët: “në hapësirën garuese" zëvendësohen me fjalët: “në terrenin sportiv", pas fjalës "vendshikimi" presja zëvendësohet me pikëpresje, kurse fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Në alinenë 6 fjalët: “flamur të klubit tjetër" zëvendësohen me fjalët: “flamuj të klubeve".

Në alinenë 7 para fjalës "sulm" shtohet fjala "fizik".

Në alinenë 9 fjalët "në hapësirën e ndeshjes" zëvendësohen me fjalët: “në terrenin sportiv".

Alineja 10 ndryshohet si vijon:

"- dëmtim ose shkatërrim të inventarit sportiv dhe pjesëve tjera të objektit sportiv, si dhe të mjeteve transportuese gjatë tërë periudhës kohore gjatë ardhjes, gjatë mbajtjes dhe pas mbajtjes së ndeshjes sportive;".

Neni 3

Në nenin 4 paragrafi 2 pas fjalës "organe" vihet pikë, kurse fjalët deri në fund të fjalisë fshihen.

Neni 4

Neni 5 ndryshohet si vijon:

"Organizatori i ndeshjes sportive, varësisht nga lloji i sportit dhe niveli i ndeshjes sportive, lloji i objektit sportiv, numri i pritur i shikuesve dhe vlerësimi për rrezik nga dhuna dhe sjellja e pahijshme detyrohet në ndeshjen sportive të sigurojë numër të mjaftueshëm të mbajtësve të rendit.

Mbajtësit e rendit nga paragrafi 1 i këtij neni, përveç punëtorëve të angazhuar për sigurim privat, detyrohen të mbajnë në vete jelek me shirita fluoreshente, në cilat ka mbishkrim "Mbajtës i rendit", që dukshëm dallohet nga shenjat e pjesëtarëve të Ministrisë së Punëve të Brendshme.

Organizatori i ndeshjes sportive mund të merret vesh me klubin mysafir që punët e mbajtjes së rendit ndërmjet shikuesve të klubit mysafir t'i kryejnë mbajtësit e rendit nga klubi mysafir."

Neni 5

Në nenin 6 paragrafi 1 alineja 4 fjalët: “neni 4 paragrafi 2" zëvendësohen me fjalët: “ nenet 4, 8 dhe 10".

Neni 6

Neni 7 ndryshohet si vijon:

"Organizatori i ndeshjes sportive detyrohet të sigurojë numër të mjaftueshëm të mbajtësve të rendit për:

- pamundësim të hyrjes së personit i cili nuk posedon biletë hyrëse,
- ndalim për qasje në objekt në të cilën mbahet ndeshja të personave të cilët janë nën ndikim të alkoolit ose mjeteve tjera dehëse,
- pamundësim të futjes ose shitjes së pijeve alkoolike në objekt sportiv,
- pamundësim të futjes së sendeve në objekt sportive të cilat mund të hidhen, përkatësisht mund të përdoren për sjellje të dhunshme në terrenin sporti ose vendshikimin,
- pamundësim të futjes së transparentave dhe shenjave me të cilat nxitet jotoleranca rasore, nacionale, fetare ose jotoleranca tjetër,
- paralajmërim, përkatësisht largim të shikuesve të cilët mund me këndim të këngëve ose hedhin mesazhe ofenduese që të shkaktojnë dhe të nxitin urrejtje në bazë të përkatësisë rasore, nacionale dhe fetare,
- vërejtje, përkatësisht largim të shikuesve me sjelljen e pahijshme e të cilëve mund të shkaktohet dhunë në ndeshjen sportive,
- pamundësim të hyrjes së palejuar të shikuesve në terrenin sportiv, si dhe në objektet të cilat janë në funksion të kryerjes së aktiviteteve sportive,
- pamundësim të dëmtimit ose shkatërrimit të inventarit sportiv dhe pjesëve tjera nga objekti sportiv,
- pamundësim të hyrjes së palejuar në pjesën e vendshikimit të objektit sportiv të dedikuar për tifozët kundërshtarë,
- paralajmërim dhe largim të tifozëve të cilët qëndrojnë apo mbeten në pjesën e vendshikimit, përkatësisht ulen në vend për të cilin nuk posedojnë biletë hyrëse dhe
- pamundësim të çfarëdo qoftë forme të sjelljes së dhunshme dhe të pahijshme.

Obligimet nga paragrafi 1 i këtij neni, mbajtësit e rendit i kryejnë me sugjerim me gojë, njoftim dhe dhënie të orientimeve në mënyrë të qartë, të kuptueshme dhe të sigurt, përveç punëtorëve për sigurim privat të cilët obligimet i kryejnë në pajtim me ligj të veçantë.

Organizatori i ndeshjes sportive detyrohet të përgatit dhe të dorëzojë plan për sigurim te Ministria e Punëve të Brendshme më së voni 48 orë para fillimit të ndeshjes sportive."

Neni 7

Në nenin 8 shtohen dy paragrafë të rinj 8-a dhe 8-b, si vijojnë:

"Neni 8-a

Organizatori i ndeshjes sportive detyrohet t'i ndërmarrë edhe masat e përcaktuara në nenin 10 alinetë 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11,12, 13, 15, 17 dhe 18 të këtij ligji.

Neni 8-b

Klubi sportiv mysafir i cili merr pjesë në ndeshje sportive detyrohet që:

- ta njoftojë federatën sportive nacionale kompetente për ardhjen e organizuar të tifozëve të tij, më së voni 72 orë para fillimit të ndeshjes sportive,
- të mbajë evidencë për bileta hyrëse të lëna nga organizatori i ndeshjes sportive me të dhëna të përmbajtura në evidencën e përcaktuar në nenin 10 paragrafi 1 alineja 16 e këtij ligji dhe
- të ndërmarrë edhe masa tjera të veçanta që klubi dhe tifozët e tij të mos jenë shkak për shkaktimin e dhunës dhe të sillen në mënyrë të pahijshme në ndeshjen sportive.

Të dhënat personale nga paragrafi 1 alineja 2 e këtij neni ruhen tre vite nga dita e futjes në evidencë."

Neni 8

Në nenin 9 paragrafi 1 alineja 1 lidhëza "dhe" zëvendësohet me presje.

Në alinenë 2 fjalët: "ose tifozë të klubeve mysafire" zëvendësohen me lidhëzën "dhe".

Pas alinesë 2 shtohet aline e re 3, si vijon:

"-ndeshje sportive në të cilat pritet prani e tifozëve të klubeve mysafire".

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Ndeshjet sportive me rrezik të zmadhuar i caktojnë federatat sportive nacionale kompetente edhe për mbajtjen e tyre detyrohen më së voni në afat prej 48 orëve para fillimit të ndeshjes sportive ta njoftojnë Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe klubet sportive që janë pjesëmarrës në ndeshje."

Neni 9

Neni 10 ndryshohet si vijon:

"Për ndeshjet sportive me rrezik të zmadhuar organizatori i ndeshjes sportive, krahas obligimeve nga neni 7 i këtij ligji detyrohet që:

- t'i njoftojë menjëherë, kurse më së voni 48 orë para fillimit të ndeshjes sportive organet kompetente, organizatat sportive si dhe sportistët të cilët marrin pjesë në ndeshjen sportive,
- të caktojë person përgjegjës që do të udhëheq me zbatimin e masave për parandalimin e sjelljes dhunshme dhe të pahijshme të shikuesve dhe për bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Brendshme,
- të parashtrojë në Ministrinë e Punëve të Brendshme plan për veprim parandalues dhe organizim të ndeshjes sportive dhe plan për evakuim në rast të urgjencës,
- të realizojë bashkëpunim me përfaqësuesit e klubeve të tifozëve për dhënie të ndihmës gjatë mbajtjes së rendit në ndeshjen sportive,
- të realizojë bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Brendshme për veprim sipas udhëzimeve që kanë të bëjnë me sigurimin e rendit publik dhe qetësisë në ndeshjen sportive,
- të sigurojë para objektit sportiv veçim dhe udhëzim të grupeve kundërshtare të tifozëve drejt hyrjeve të veçanta,
- të sigurojë ndarje të tifozëve nikoqirë dhe mysafirë në vendshikim,
- të lëshojë në shitje bileta hyrëse varësisht nga kapaciteti i objektit sportiv,
- të sigurojë në ditën e mbajtjes së ndeshjes sportive shitja e biletave të bëhet në vende të veçanta të shitjes jashtë objektit sportiv,
- të sigurojë pajisje teknike për ndjekje dhe incizim të sjelljes së shikuesve,
- të sigurojë hapësirë për ofrim të ndihmës urgjente mjekësore,
- të sigurojë hapësirë për vendosje të sigurt të mjeteve transportuese të klubit mysafir,
- t'i ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme për klubin nikoqir dhe tifozët e tij që të mos jenë shkak për shkaktimin e dhunës dhe sjelljes së pahijshme në ndeshjen sportive,
- të realizojë koordinim me Ministrinë e Punëve të Brendshme para se t'i lëshojë biletat hyrëse në shitje,
- të sigurojë shitje të kontrolluar të biletave hyrëse me këqyrje në dokument për identifikim personal me mundësi një person të blejë më së shumti deri pesë bileta hyrëse,
- të mbajë evidencë për bileta hyrëse të shitura dhe të lëna, që veçanërisht përmban: numrin rendor, datën e shitjes, emrin dhe mbiemrin, emrin e klubit sportiv, adresën e jetesës, përkatësisht qëndrimit, tribunën, bllokun, rendin dhe selinë,
- nuk lejon hyrje të tifozëve të klubit sportiv mysafir për të cilët nuk ka qenë i njoftuar paraprakisht, në pajtim me nenin 11 paragrafi 1 alineja 1 e këtij ligji dhe
- lejon hyrje të tifozëve të klubit sportiv mysafir për të cilët ka qenë i njoftuar paraprakisht në mënyrë të rregullt në pajtim me nenin 11 paragrafin 1 alineja 1 e këtij ligji dhe i vendos në pjesën e stadiumit të caktuar për tifozët mysafirë.

Tek ndeshjet sportive me rrezik të zmadhuar, për kontroll të hyrjes, kontroll të shikuesve, sigurim fizik dhe sigurim të brendshëm të objektit sportiv, organizatori i ndeshjes sportive detyrohet t'i shfrytëzojë shërbimet e personave juridikë të cilët kryejnë sigurim privat.

Të dhënat personale nga paragrafi 1 alineja 16 e këtij neni ruhen tre vite nga dita e futjes në evidencë."

Neni 10

Neni 11 ndryshohet si vijon:

"Klubi sportiv mysafir i cili merr pjesë në ndeshje sportive me rrezik të zmadhuar detyrohet që:

- ta njoftojë organizatorin e ndeshjes sportive për ardhjen e organizuar të tifozëve të tij, si dhe për gjitha elementet e qenësishme për klubin dhe tifozët e tij, më së voni 72 orë para fillimit të ndeshjes sportive,
- ta përcaktojë marshrutën e lëvizjes së tifozëve të tij, për të cilët paraprakisht e ka njoftuar organizatorin e ndeshjes sportive në koordinim me Ministrinë e Punëve të Brendshme,
- të caktojë mbajtës të rendit dhe person përgjegjës nga klubi që do të udhëtojnë bashkë me tifozët e tij, për të cilët paraprakisht e ka njoftuar organizatorin e ndeshjes sportive dhe ta ngarkojë personin përgjegjës që ta informojë Ministrinë e Punëve të Brendshme për rrjedhën e udhëtimit të organizuar dhe arritjen e tifozëve,
- të mbajë evidencë për bileta hyrëse të lëna nga organizatori i ndeshjes sportive me të dhëna të përmbajtura në evidencën e përcaktuar në nenin 10 paragrafi 1 alineja 16 e këtij ligji dhe

- të ndërmarrë edhe masa tjera të nevojshme që klubi dhe tifozët e tij të mos jenë shkak për shkaktimin e dhunës dhe të sillen në mënyrë të pahijshme në ndeshjen sportive.

Të dhënat personale nga paragrafi 1 alineja 4 e këtij neni ruhen tri vite nga dita e futjes në evidencë."

Neni 11

Pas nenit 11 shtohet nen i ri 11-a, si vijon:

"Neni 11-a

Ministri i Punëve të Brendshme e përcakton formën dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës për persona të cilëve u është kumtuar sanksion për kundërvajtje ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive edhe të evidencës për procedura të ngritura për barazim dhe për rezultatin e tyre.

Funksionari i cili udhëheq organin e administratës shtetërore kompetent për punët nga sfera e sportit, e përcakton formën dhe mënyrën e mbajtjes së evidencës që e mban organizatori i ndeshjes sportive për bileta hyrëse të shitura dhe të lëna dhe të evidencës që e mban klubi i tifozëve mysafir për bileta të lëna nga organizatori i ndeshjes sportive."

Neni 12

Kapitulli II-a "DISPOZITË NDËSHKIMORE" dhe neni 12-a shlyhen.

Neni 13

Në nenin 13 pas paragrafit 3 shtohet paragraf i ri 4, si vijon:

"Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje personit fizik nëse nuk vepron në pajtim me nenin 13-v paragrafi 1 i këtij ligji."

Neni 14

Pas nenit 13 shtohen katër nene të reja 13-a, 13-b, 13-v dhe 13-g, si vijojnë:

"Neni 13-a

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 13 paragrafët 1 dhe 2, e në lidhje me nenin 3 paragrafi 1 alinetë 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 dhe 10, gjykata kompetente personit fizik mund t'i kumtojë edhe sanksion për kundërvajtje ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive në kohëzgjatje më së shumti deri në tri vite.

Neni 13-b

Gjykata kompetente, për vendimin e plotfuqishëm me të cilin është kumtuar sanksion për kundërvajtje, ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive e njofton parashtruesin e kërkesës për ngritjen e procedurës për kundërvajtje, si dhe federatat nacionale sportive.

Federatat nacionale sportive nga paragrafi 1 i këtij neni detyrohen ta njoftojnë organizatorin e ndeshjes sportive për personat të cilëve u është kumtuar sanksion për kundërvajtje ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive, si dhe klubin sportiv nëse ato persona janë tifoz të tij të regjistruar.

Organizatori i ndeshjes sportive ose distributori kontraktues për shitje të biletave hyrëse do të refuzojnë t'i shesin ose lënë biletë hyrëse për ndeshje të caktuar personit të cilit i është shqiptuar sanksion për kundërvajtje ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose ndeshje të caktuara sportive.

Organizatori i ndeshjes sportive detyrohet t'i ndërmarrë të gjitha masat për pamundësim të qasjes në objektin sportiv të personit për të cilin e di ose është i detyruar të dijë se i është kumtuar sanksion për kundërvajtje ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive.

Neni 13-v

Personit të cilit i është kumtuar sanksion për kundërvajtje, ndalim për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive, detyrohet më së voni dy orë para fillimit të ndeshjes sportive të vijë dhe të qëndrojë në stacionin policor kompetent sipas vendit të banimit ose qëndrimit gjatë kohës së ndeshjes sportive dhe një orë pas përfundimit të ndeshjes sportive.

Në rast kur personi nga paragrafi 1 i këtij neni për shkaqe shëndetësore, obligime profesionale ose shkaqe tjera të arsyeshme, të cilat nuk durojnë prolongim, nuk ka mundësi që të vijë dhe të qëndrojë në stacionin policor kompetent, detyrohet ta njoftojë stacionin policor kompetent sipas vendit të banimit ose qëndrimit për adresën në të cilën do të gjendet në periudhën kohore nga paragrafi 1 i këtij neni.

Ministria e Punëve të Brendshme kontrollon nëse personi nga paragrafi 1 i këtij neni gjendet në adresën nga paragrafi 2 i këtij neni.

Në rast kur personi nuk do të paraqitet në stacionin policor kompetent, Ministria e Punëve të Brendshme, në suaza të autorizimeve të veta do t'i ndërmarrë të gjitha masat e domosdoshme dhe veprimet për gjetjen e tij, me qëllim të zbatimit të sanksionit të shqiptuar për kundërvajtje.

Neni 13-g

Për personat të cilëve u është kumtuar sanksion për kundërvajtje për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive Ministria e Punëve të Brendshme mban evidencë.

Në evidencën nga paragrafi 1 i këtij neni grumbullohen, përpunohen dhe ruhen veçanërisht këto të dhëna personale: numri rendor, data e evidentimit, emri dhe mbiemri i kryerësit të kundërvajtjes, data dhe vendi i lindjes, vendbanimi, përkatësisht vendqëndrimi, lloji i kundërvajtjes, numri dhe data e vendimit të plotfuqishëm me të cilin është shqiptuar sanksioni për kundërvajtje, me cilat ndeshje sportive ka të bëjë ndalimi, kohëzgjatja për e ndalimit për hyrje dhe prezencë në të gjitha ose në ndeshje të caktuara sportive, dhe përkatësia e grupit të tifozëve.

Të dhënat personale nga paragrafi 2 i këtij neni, ruhen pesë vite nga dita e futjes në evidencë."

Neni 15

Në nenin 14 paragrafi 1 alineja 2 fjalët: "dhe nuk siguron numër të mjaftueshëm të mbajtësve të rendit" shlyhen.

Alineja 3 ndryshohet si vijon:

"- nuk siguron numër të mjaftueshëm të mbajtësve të rendit (neni 5 paragrafi 1),".

Pas alinesë 3 shtohet aline e re 4, si vijon:

"- nuk vepron në pajtim me nenin 7 të këtij ligji,".

Në alinenë 4 e cila bëhet aline 5 lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në alinenë 5 e cila bëhet aline 6 fjalët: "neni 10 i" zëvendësohen me fjalët: "neni 10 nga", kurse pika zëvendësohet me lidhëzën "dhe".

Pas alinesë 6 shtohet aline e re 7 si vijon:

"- nuk vepron në pajtim me nenin 13-b paragrafi 4 i këtij ligji."

Neni 16

Pas nenit 14-a shtohet nen i ri 14-b, si vijon:

"Neni 14-b

Gjobë në shumë prej 1 100 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje federatës nacionale sportive kompetente nëse nuk vepron në pajtim me nenin 9 paragrafi 3 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 1 100 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i kumtohet për kundërvajtje federatës nacionale sportive nëse nuk e njofton organizatorin e ndeshjes sportive dhe klubin sportiv për personat të cilëve u është shqiptuar sanksion për kundërvajtje (neni 13-b paragrafi 2).

Gjobë në shumë prej 600 deri në 1 200 euro do t'i kumtohet edhe personit përgjegjës të federatës nacionale sportive për kundërvajtjet nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni."

Neni 17

Neni 15 ndryshohet si vijon:

"Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje klubit sportiv mysafir, nëse në afat prej 72 orëve nuk e njofton federatën nacionale sportive kompetente dhe organizatorin e ndeshjes sportive dhe nuk i ndërmerr masat e nevojshme në pajtim me nenet 8-b dhe 11 të këtij ligji.

Gjobë në shumë prej 600 deri në 1 200 euro do t'i kumtohet edhe personit përgjegjës të klubit sportiv për kundërvajtjen nga paragrafi 1 i këtij neni."

Neni 18

Në nenin 15-a paragrafi 1 pas numrit "14-a" shtohet numri "14-b".

Paragrafi 4 ndryshohet si vijon:

"Shuma e gjobës së kumtuar në urdhërpagesën nga paragrafi 3 i këtij neni është minimumi nga shuma e përcaktuar për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 13, 14, 14-a, 14-b dhe 15 të këtij ligji."

Në paragrafin 7 pas fjalës "gjykatë" presja zëvendësohet me pikë, kurse fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Në paragrafin 9 pas fjalës "të dhëna" shtohen fjalët: "numri rendor, data e evidentimit", kurse pas fjalës "numri" shtohen fjalët: "dhe data".

Neni 19

Neni 15-b ndryshohet si vijon:

"Për të gjitha kundërvajtjet e parapara me këtë ligj procedurën e kundërvajtjes e mban gjykata kompetente."

Neni 20

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 21

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për parandalimin e dhunës dhe sjelljes së pahijshme në ndeshje sportive.

Neni 22

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

928.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА

Се прогласува Законот за изменување на Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр.07-658/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАЌАЈОТ НА ПАТИШТАТА

Член 1

Во Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на Република Македонија" број 54/2007, 86/2008, 98/2008, 64/2009, 161/2009, 36/11, 51/11 и 114/12), во членот 251 став (5) зборовите: „и печат на автошколата" се бришат.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PER SIGURI NË KOMUNIKACIONIN RRUGOR

Neni 1

Në Ligjin për siguri në komunikacionin rrugor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 54/2007, 86/2008, 98/2008, 64/2009, 161/2009, 36/11, 51/11 dhe 114/12), në nenin 251 paragrafi (5) fjalët: "dhe vulë të autoshkollës" shlyhen.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit ne "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

929.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТУРИСТИЧКАТА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за туристичката дејност,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр.07-659/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ТУРИСТИЧКАТА ДЕЈНОСТ

Член 1

Во Законот за туристичката дејност („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2004, 89/2008, 12/2009, 17/11, 47/11, 53/11, 123/12 и 164/13), по членот 8 се додава нов член 8-а, кој гласи:

“Член 8-а

Туристичката агенција која непосредно дава услуги на патник преку средства за електронска комуникација се должни да работат во согласност со одредбите од овој закон и прописите од областа на електронската трговија.“

Член 2

Во членот 37 по ставот 2 се додаваат три нови ставови 3, 4 и 5, кои гласат:

“Туристичката агенција - посредник со лиценцата Б која нуди продажба и продава туристичко патување на организаторот на патувањето, е должна во патничката програма и потврдата за патување да го назначи својството во кое настапува, бројот на лиценцата на организаторот на патувањето и на патникот да му ја врачи непосредно или по електронски пат, истовремено со издавање на потврдата за патување, програмата и општите услови на патување на организаторот на патување.

Туристичката агенција - посредник нуди и продава само туристички патувања на организаторите на патувања, со кои има склучено договор за посредување.

Туристичката агенција - посредникот е должен да нуди и продава туристички аранжмани под исти услови, како и организаторот на патувањата.“

Член 3

Во членот 39 став 2 зборовите: „планина и“ се бришат.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

“Водичите во планина кои водат туристички групи треба да имаат сертификат издаден од асоцијација која во Република Македонија е акредитирана за издавање на сертификат за интернационални водичи во планина.“

Член 4

Во членот 44 по ставот 1 се додава став 2, кој гласи:

“Туристичкиот водич при давањето на услуга мора на видно место да ја носи легитимацијата на туристички водич со која се потврдува неговото својство.“

Ставовите 2 и 3 стануваат ставови 3 и 4.

Во ставот 4 кој станува став 5 бројот “3“ се заменува со бројот “4“.

Ставот 5 станува став 6.

По ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:

“Легитимацијата на туристичкиот водич се ограничува на десет години со право да поднесе барање за добивање на нова.“

Член 5

Во членот 48 по ставот 1 се додава став 2, кој гласи:

“Туристичкиот придружник при давањето на услуга мора на видно место да ја носи легитимацијата на туристички придружник со која се потврдува неговото својство.“

Ставовите 2 и 3 стануваат ставови 3 и 4.

Во ставот 4 кој станува став 5 бројот “3“ се заменува со бројот “4“.

Ставот 5 станува став 6.

По ставот 6 се додава нов став 7, кој гласи:

“Легитимацијата на туристичкиот придружник се ограничува на десет години со право да поднесе барање за добивање на нова.“

Член 6

По членот 48-а се додава четири нови члена 48-б, 48-в, 48-г и 48-д, кои гласат:

“Член 48-б

Туристичкиот водич и туристичкиот придружник се должни да даваат услуги на туристички водич/туристички придружник, совесно и стручно во согласност со одредбите од овој закон, прописите донесни врз основа на него, добрите деловни обичаи во туризмот, статутот и актите на Здружението на туристички водичи и придружници, ако е нивен член.

Туристичката агенција е должна за вршење на дејноста туристички водич/придружник да ангажира лице кое има легитимација за туристички водич/придружник, согласно со која ја врши дејноста.

Член 48-в

Туристичката агенција е должна да води евиденција за туристичките водичи кои ги ангажира.

За ангажираните туристички водичи туристичката агенција доставува извештај до органот на државната управа надлежен за работите од областа на туризмот, како и до овластеното правно лице за издавање на легитимации за туристички водичи со следниве податоци:

- име презиме и ЕМБ на туристичкиот водич,
- туристичкиот локалитет на кој бил ангажиран и
- време, период на ангажирање.

Извештајот од ставот 2 на овој член се доставува најдоцна до 31 јануари во тековната за претходната година.

Член 48-г

Легитимацијата за работа на туристичкиот водич и туристичкиот придружник престанува да важи:

- на барање на труристичкиот водич или туристичкиот придружник или
- со одземање на легитимацијата за туристички водичи или туристички придружник.

Член 48-д

Легитимацијата за работа на туристичкиот водич и туристичкиот придружник ќе биде одземена, ако:

- е заснована на невистинити податоци, или фалсификувани документи или
- туристичкиот водич не дава услуги во согласност со членот 48-б од овој закон.

Правното лице од членот 44 став 4 од овој закон носи решение за престанок, односно одземање на легитимацијата за туристички водич/туристички придружник.

Постапката за одземање на легитимацијата на туристички водич и туристички придружник поблиску ја пропишува правното лице од членот 44 став 4 од овој закон.

Престанокот, односно одземањето на легитимацијата на туристички водич и туристички придружник се впишува во Регистарот на туристички водичи и придружници.“

Член 7

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за туристичката дејност.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR VEPRIMTARI TURISTIKE

Neni 1

Në Ligjin për veprimtari turistike (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 62/2004, 89/2008, 12/2009, 17/11, 47/11, 53/11, 123/12 dhe 164/13), pas nenit 8 shtohet nen i ri 8-a, si vijon:

“Neni 8-a

Agjencia turistike që drejtpërdrejt i ofrojnë shërbime udhëtarit nëpërmjet mjeteve për komunikim elektronik janë të obliguar të punojnë në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat nga fusha e tregtisë elektronike."

Neni 2

Në nenin 37 pas paragrafit 2 shtohen tre paragrafë të rinj 3, 4 dhe 5, si vijojnë:

“Agjencia turistike-ndërmjetës me licencë B që i ofron shitje dhe i shet udhëtim turistik organizatorit të udhëtimit, është e obliguar në programin e udhëtimit dhe vërtetimin për udhëtim ta shënojë cilësinë në të cilën paraqitet, numrin e licencës së organizatorit të udhëtimit dhe udhëtarit t'ia dorëzojë drejtpërdrejt ose në formë elektronike, njëkohësisht me dhënien e vërtetimit për udhëtim, programit dhe kushteve të përgjithshme të udhëtimit të organizatorit të udhëtimit.

Agjencia turistike – ndërmjetës ofron dhe shet vetëm udhëtime turistike organizatorëve të udhëtimeve, me të cilët ka lidhur marrëveshje për ndërmjetësim.

Agjencia turistike – ndërmjetës është e obliguar të ofrojë dhe shesë aranzhmane turistike në kushte të njëjta, si edhe organizatori i udhëtimeve."

Neni 3

Në nenin 39 paragrafi 2 fjalët: “mal dhe” shlyhen.

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

“Udhërrëfyesit në mal të cilët udhëheqin grupe turistike duhet të kenë certifikatë të lëshuar nga asociacioni që në Republikën e Maqedonisë është i akredituar për lëshim të certifikatës për udhërrëfyes ndërkombëtarë në mal.”

Neni 4

Në nenin 44 pas paragrafit 1 shtohet paragraf i 2, si vijon:

“Udhërrëfyesi turistik gjatë ofrimit të shërbimit doemos duhet në vend të dukshëm ta mbajë legjitimacionin e udhërrëfyesit turistik me të cilin vërtetohet cilësia e tij.”

Paragrafët 2 dhe 3 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Në paragrafin 4 që bëhet paragraf 5 numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Paragrafi 5 bëhet paragraf 6.

Pas paragrafit 6 shtohet paragraf i ri 7, si vijon:

“Legjitimacioni i udhërrëfyesit turistik kufizohet në dhjetë vite me të drejtë që të parashtrojë kërkesë për marrje të legjitimacionit të ri.”

Neni 5

Në nenin 48 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi 2, si vijon:

“Shoqëruesi turistik gjatë ofrimit të shërbimit doemos duhet në vend të dukshëm ta mbajë legjitimacionin e shoqëruesit turistik me të cilin vërtetohet cilësia e tij.”

Paragrafët 2 dhe 3 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Në paragrafin 4 që bëhet paragraf 5 numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Paragrafi 5 bëhet paragraf 6.

Pas paragrafit 6 shtohet paragraf i ri 7 si vijon:

”Legjitimacioni i shoqëruesit turistik kufizohet në dhjetë vite me të drejtë që të parashtrojë kërkesë për marrje të legjitimacionit të ri.”

Neni 6

Pas nenit 48-a shtohen katër nene të reja 48-b, 48-v, 48-g dhe 48-d, si vijojnë:

“Neni 48-b

Udhërrëfyesi turistik dhe shoqëruesi turistik është i obliguar të ofrojë shërbime të udhërrëfyesit turistik/ shoqëruesit turistik, në mënyrë të ndërgjegjshme dhe profesionale në pajtim me dispozitat e këtij ligji, rregullat e miratuara në bazë të tij, zakonet e mira afariste në turizëm, statutin dhe aktet e shoqatës së udhërrëfyesve dhe shoqëruesve turistikë, nëse është anëtar i tyre.

Agjencia turistike është e obliguar për kryerjen e veprimtarisë udhërrëfyes/shoqërues turistik të angazhojë person i cili ka legjitimacion për udhërrëfyes/shoqërues turistik, në pajtim me të cilin e kryen veprimtarinë.

Neni 48-v

Agjencia turistike është e obliguar të mbajë evidencë për udhërrëfyesit turistikë të cilët i angazhon.

Për udhërrëfyesit e angazhuar turistikë, agjencia turistike parashtron raport te organi i administratës shtetërore kompetent për punët nga fusha e turizmit, si dhe te personi i autorizuar juridik për lëshimin e legjitimacioneve për udhërrëfyes turistikë me të dhënat në vijim:

- emrin, mbiemri, dhe NUA të udhërrëfyesit turistik,
- lokalitetin turistik në të cilin ka qenë i angazhuar dhe
- kohën, periudhën e angazhimit.

Raporti nga paragrafi 2 i këtij parashtrohet më së voni deri më 31 janar në vitin rrjedhës për vitin paraprak.

Neni 48-g

Legjitimacioni për punë të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik shfuqizohet:

- me kërkesë të udhërrëfyesit turistik ose shoqëruesit turistik, ose
- me heqje të legjitimacionit për udhërrëfyes turistik ose shoqërues turistik.

Neni 48-d

Legjitimacioni për punë të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik do të hiqet nëse:

- është e bazuar në të dhëna të pavërteta, ose dokumente të falsifikuara ose
- nëse udhërrëfyesi turistik nuk ofron shërbime në pajtim me nenin 48-b të këtij ligji.

Personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 të këtij ligji, miraton aktvendim për ndërprerje, përkatësisht heqje të legjitimacionit për udhërrëfyes turistik/shoqërues turistik.

Procedurën për heqje të legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik më afërsisht e përcakton personi juridik nga neni 44 paragrafi 4 i këtij ligji.

Ndërprerja, përkatësisht heqja e legjitimacionit të udhërrëfyesit turistik dhe shoqëruesit turistik regjistrohet në Regjistrin e udhërrëfyesve dhe shoqëruesve turistikë."

Neni 7

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për veprimtari turistike.

Neni 8

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

930.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за мирно решавање на работните спорови,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-660/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИРНО РЕШАВАЊЕ НА РАБОТНИТЕ СПОРОВИ

Член 1

Во Законот за мирно решавање на работните спорови („Службен весник на Република Македонија" број 87/2007), во членот 1 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"Индивидуалните работни спорови можат да се решаваат и согласно со Законот за медијација."

Член 2

Во членот 3 став 1 зборот "најниската" се брише.

Член 3

Во членот 4 се додаваат два нови става 1 и 2, кои гласат:

"Помирување е учество на трето неутрално лице во посредување меѓу две спротивставени страни, со цел за постигнување спогодба за мирно решавање на колективен спор.

Арбитража е учество на трета независна страна во решавање на индивидуален спор, со цел за постигнување на обврзувачко решение за предметот на спорот."

Ставовите 1 и 2 стануваат ставови 3 и 4.

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

"Страните во колективен или индивидуален спор се слободни доброволно да одлучат за пристапување кон мирно решавање на спорот, ако со овој закон поинаку не е определено."

Член 5

Во насловот пред членот 6 зборот "трипартизам" се заменува со зборот "независност".

Член 6

Во членот 6 став 2 по зборот "постапува" се додава зборот "независно".

Член 7

Во насловот на Главата II зборовите: "Републички совет" се заменуваат со зборот "Постапка".

Пред членот 7 поднасловот се брише.

Член 8

Членот 7 се менува и гласи:

"Мирното решавање на колективните и индивидуалните спорови по повод откажување на договор за вработување и неисплата на плата го вршат помирувачи и арбитри, под услови и на начин утврдени со овој закон."

Член 9

Членот 8 се менува и гласи:

"Стручно-административните работи во врска со мирното решавање на колективните и индивидуалните спорови по повод откажување на договор за вработување и неисплата на плата ги врши министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Министерството надлежно за работите од областа на трудот ги врши работите кои се однесуваат на:

- водење на Регистар на помирувачи и арбитри (во натамошниот текст: Регистарот),
- обука и стручно усовршување на помирувачите и арбитрите,
- изземање на помирувачите и арбитрите,
- постапка за издавање и одземање на лиценци на помирувачи и арбитри, согласно со овој закон,
- водење на постапката за мирно решавање на работните спорови,
- евиденција за постапките за мирно решавање на работните спорови и
- други работи предвидени со закон.

Издавањето и одземањето на лиценци го врши министерството надлежно за работите од областа на трудот, на предлог на трипартитна комисија формирана од Економско-социјалниот совет, со претставници од Министерството за труд и социјална политика, од репрезентативните здруженија на рабодавачи и од репрезентативните синдикати."

Член 10

Поднасловот пред членот 9 и членот 9 се бришат.

Член 11

Насловот на Главата III и поднасловот "Заеднички одредби" пред членот 10 се бришат.

Член 12

Во членот 10 став 1 зборовите на крајот од реченицата: "до Советот" се заменуваат со зборовите: "во писмена форма до министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 13

Во членот 11 став 1 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот", а зборот "три" се заменува со зборовите: "пет работни дена".

Ставот 2 се менува и гласи:

"Ако во рокот од ставот 1 на овој член министерството надлежно за работите од областа на трудот не добие одговор за прифаќање на предлогот за мирно решавање на спорот од другата страна, ќе се смета дека предлогот за поведување постапка не е прифатен."

Член 14

Членот 12 се менува и гласи:

"Помирувачот, односно арбитерот спогодбено ги определуваат страните во спорот од Регистарот, во рок од пет работни дена од денот на прифаќањето на предлогот за мирно решавање на работниот спор.

Ако страните во спорот спогодбено не определат помирувач, односно арбитер го определува министерството надлежно за работите од областа на трудот од Регистарот."

Член 15

Во членот 13 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 16

Насловот пред членот 14 и членот 14 се менуваат и гласат:

"Надоместок за помирувач, односно арбитер

Член 14

Помирувачот, односно арбитерот, имаат право на надоместок во врска со мирното решавање на колективен, односно индивидуален спор.

Надоместокот од ставот 1 на овој член, се определува со Тарифник, кој го донесува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Надоместокот за помирувачот, односно арбитерот е на товар на министерството надлежно за работите од областа на трудот.

Средствата од ставот 1 на овој член се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија."

Член 17

Во поднасловот пред членот 16 по зборот "во" се додаваат зборовите: "процесот на".

Членот 16 се менува и гласи:

"Страните во колективното договарање (во натамошниот текст: страните), можат да поднесат предлог до министерството надлежно за работите од областа на трудот за учество на помирувач во процесот на колективно договарање во смисла на членот 2 став 1 од овој закон, со цел за укажување на помош и спречување на настанување на спор.

Страните можат да поднесат предлог заеднички или поединечно.

Ако предлогот го поднел еден од страните, министерството надлежно за работите од областа на трудот го доставува предлогот и документацијата до другите учесници, со барање во рок од пет работни дена да се изјаснат дали прифаќаат учество на помирувач во процесот на колективно договарање.

Предлогот содржи: вид на колективниот договор за кој се преговара, страните, местото и времето на преговорите и име и презиме на заеднички определениот помирувач.

Помирувачот во процесот на колективното договарање:

1) учествува во сите фази на процесот на колективно договарање;

2) им укажува на страните на предлозите кои не се во согласност со закон и другите прописи;

3) им дава стручна и друга помош на страните и

4) им помага на страните да постигнат спогодба, без право да наметне решение.

Помирувачот е должен да биде неутрален и непристрасен во текот на преговорите."

Член 18

Пред членот 17 се додава нов поднаслов кој гласи: "Учество на помирувачот во колективен спор".

Член 19

Членот 17 се менува и гласи:

"Страните на колективен спор, во смисла на членот 2 став 1 од овој закон, можат да поднесат предлог до министерството надлежно за работите од областа на трудот за учество на помирувач, за укажување на помош за решавање на спорот.

Помирувачот во постапката на помирување при колективен спор:

1) им помага на страните да изнајдат заедничко решение за решавање на спорот;

2) им укажува на страните на предлозите кои не се во согласност со закон и другите прописи;

3) им дава стручна и друга помош на страните на независен, неутрален и непристрасен начин и

4) им помага на страните да постигнат спогодба, без право да наметне решение во спорот, во согласност со принципите за мирно решавање на работните спорови."

Член 20

Поднасловот пред членот 18 се заменува со нов поднаслов кој гласи: "Учество на помирувачот во спорови во дејностите од општ интерес".

Член 21

Членот 18 се менува и гласи:

"Во случај на штрајк или спор во дејностите од општ интерес или во дејностите во кои прекинот на работата би можел да го загрози животот или здравјето на луѓето или да нанесе штета од поголеми размери, страните во спорот се должни веднаш да пристапат кон мирно решавање на колективниот спор.

Постапката за мирно решавање на колективниот спор од ставот 1 на овој член завршува во рок од десет дена од поднесувањето на предлогот за мирно решавање на спорот.

Дејности во смисла на ставот 1 на овој член се дејностите кои ги вршат работодавачите во областа на електростопанството, водостопанството, сообраќајот, радио-телевизијата чиј основач е Република Македонија или единиците на локалната самоуправа, поштенски услугите, комуналните дејности, производството на основни прехранбени производи, здравствената и ветеринарната заштита, образованието, заштитата на децата, социјалната заштита, полицијата и одбраната.

Во случај на штрајк во дејностите од ставот 3 на овој член за времетраење на постапката за мирно решавање на спорот од ставот 2 на овој член, штрајкот е во мирување."

Член 22

Членот 19 се менува и гласи:

"Во дејностите од членот 18 од овој закон страните во спорот се должни да поднесат заеднички предлог за помирување наредниот ден од денот на настанувањето на спорот.

Ако страните на спорот не поднесат заеднички предлог се должни да го известат министерството надлежно за работите од областа на трудот, кое во рок од два дена од денот на настанување на спор или штрајк во дејностите од членот 18 од овој закон, по службена должност покренува постапка за помирување и определува помирувач од Регистарот.

Помирувачот е должен да ја започне постапката за мирно решавање на спорот, наредниот ден од денот на приемот на предлогот и документацијата за предметот на спорот и за тоа да ги извести страните во спорот."

Член 23

Во членот 20 став 2 зборовите: "еден претставник" се заменуваат со зборовите: "еднаков број на претставници", а зборовите: "и помирувачот" се бришат.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

"Во постапката за помирување учествува и помирувачот, без право на одлучување."

Член 24

Членот 23 се менува и гласи :

"Во постапката за помирување, помирувачот им помага на страните да дојдат до заеднички прифатлива спогодба без да наметнува решенија за спорот.

Одборот ја заклучува расправата во рок од 20 дена од денот на отворањето на расправата и донесува препорака за начинот на решавање на спорот (во натамошниот текст: препорака)."

Член 25

Во членот 26 став 2 зборот "Советот" се заменува со зборовите: "министерството надлежно за работите од областа на трудот".

Член 26

Во членот 27 по зборот "склучат" се додаваат зборовите: "или не склучат", а бројот "30" се заменува со бројот "20".

Член 27

Членот 28 се брише.

Член 28

Во членот 29 став 1 по зборот "спор" се додаваат зборовите: "со заедничка согласност на страните во спорот".

Во ставот 1 точка 2 зборот "најниска" се брише.

Член 29

Членовите 31 и 33 се бришат.

Член 30

Членот 37 се менува и гласи:

"Помирувач, односно арбитер, може да биде лице кое има добиено лиценца од министерството надлежно за работите од областа на трудот, на предлог на Комисијата од членот 8 став 3 од овој закон.

За добивање на лиценца од ставот 1 на овој член лицето е потребно да ги исполнува следниве услови:

1) да е државјанин на Република Македонија;

2) да има висока стручна подготовка и најмалку пет години работно искуство во областа на работните односи;

3) да не му е изречена санкција забрана за вршење професија, дејност или должност;

4) да е достојно на должноста помирувач, односно арбитер и

5) да има сертификат од министерството надлежно за работите од областа на трудот за успешно завршена обука, според Програмата за обука на помирувачи и арбитри.

Лиценцата се издава на неопределено време, а истата се одзема со губење на својството на помирувач или арбитер, во случаите утврдени во членот 31-а од овој закон.

Формата и содржината на лиценцата, како и начинот на нејзиното издавање со акт ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот.

Програмата за обука на помирувачи и арбитри ја донесува министерот надлежен за работите од областа на трудот."

Член 31

Членовите 38, 39, поднасловот пред членот 40 и членот 40, поднасловот пред членот 41 и членот 41 се бришат.

Член 32

Членот 42 се менува и гласи:

"Регистарот ги содржи следниве податоци:

1) име и презиме на помирувачот, односно арбитерот;

2) адреса;

3) стручна подготовка;

4) број и датум на доделување на лиценцата;

5) број и датум на упис во Регистарот и

6) број и датум на бришење во Регистарот.

Формата, содржината и начинот на водење на регистарот од членот 8 став 2 алинеја 1 од овој закон ги пропишува министерот надлежен за работите од областа на трудот."

Член 33

Во членот 43 зборовите: "став 2 точки 2 и 4" се заменуваат со зборовите: "точки 1 и 2".

Член 34

Членот 44 се менува и гласи:

"Својството на помирувач и арбитер престанува:

1) ако дополнително се утврди дека не се исполнети условите од членот 37 од овој закон;

2) ако престанат да постојат условите од членот 37 од овој закон;

3) ако не постапува согласно со членот 50 од овој закон;

4) ако неоправдано не учествува во постапка за мирно решавање на работни спорови за која е избран, односно определен;

5) ако неоправдано ја одолжува постапката за мирно решавање на работните спорови или постапката не ја води согласно со закон;

6) на негово барање;

7) поради губење на деловната способност и

8) поради смрт."

Член 35

Членовите 45 и 46 се бришат.

Член 36

Во членот 47 ставови 1, 2 и 3 зборовите: "директорот на Советот" се заменуваат со зборовите: "министерот надлежен за работите од областа на трудот".

Член 37

Членот 49 се брише.

Член 38

Членот 50 се менува и гласи:

"Помирувачот и арбитерот, се должни да го известуваат министерството надлежно за работите од областа на трудот за покренувањето, текот и завршувањето на постапката за мирно решавање на работниот спор.

Помирувачот и арбитерот се должни по еден примерок од склучена спогодба за решавање на колективен спор, односно за донесено решение за индивидуален спор да доставаат до министерството надлежно за работите од областа на трудот, во рок од пет работни дена од денот на склучувањето на спогодбата, односно донесувањето на решението.”

Член 39

Поднасловот на членот 51 и членот 51 се бришат.

Член 40

Во членот 52 зборот “Советот” се заменува со зборовите: “Министерството надлежно за работите од областа на трудот“.

Член 41

Министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе ја донесе Програмата за обука за помирувачи и арбитри, во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконскиот акт за формата и содржината на лиценцата, како и начинот на нејзиното издавање од членот 37 став 4 од овој закон, министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе го донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Тарифникот за надоместокот на помирувачот и арбитерот од членот 14 став 2 од овој закон, министерот надлежен за работите од областа на трудот ќе го донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.”

Член 42

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за мирно решавање на работните спорови.

Член 43

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2015 година.

L I GJ
PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR ZGJIDHJE PAQËSISHT TË KONTESTEVE TË PUNËS

Neni 1

Në Ligjin për zgjidhje paqësisht të kontesteve të punës („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ numër 87/2007), në nenin 1 pas paragrafit 2 shtohet paragrafi i ri 3, si vijon:

"Kontestet individuale të punës mund të zgjidhen edhe në pajtim me Ligjin për ndërmjetësim."

Neni 2

Në nenin 3 paragrafi 1 fjalët: "më e ulët" shlyhen.

Neni 3

Në nenin 4 shtohen dy paragrafë të rinj 1 dhe 2, si vijojnë:

"Pajtim është pjesëmarrja e personit të tretë neutral në ndërmjetësim ndërmjet dy palëve kundërshtare, me qëllim arritjen e marrëveshjes për zgjidhjen paqësisht të kontestit kolektiv.

Arbitrazh është pjesëmarrja e palës së tretë të pavarur në zgjidhjen e kontestit individual, me qëllim arritjen e zgjidhjes obliguese për lëndën e kontestit."

Paragrafët 1 dhe 2 bëhen paragrafë 3 dhe 4.

Neni 4

Neni 5 ndryshohet si vijon:

"Palët në kontestin kolektiv ose individual janë të lira që vullnetarisht të vendosin për qasje në zgjidhje paqësore të kontestit, nëse me këtë ligj nuk është përcaktuar ndryshe."

Neni 5

Në titullin para nenit 6 fjala "tripartizmi" zëvendësohet me fjalën "pavarësisë".

Neni 6

Në nenin 6 paragrafi 2 pas fjalës "vepron" shtohet fjala "pavarur".

Neni 7

Në titullin e Kreut II fjalët "Këshilli Republikan" zëvendësohen me fjalën "Procedura".

Para nenit 7 nëntitulli shlyhet.

Neni 8

Neni 7 ndryshohet si vijon:

"Zgjidhjen paqësore të kontesteve kolektive dhe individuale me rastin e prishjes së marrëveshjes për punësim dhe mospagimit të pagës e kryejnë pajtues dhe arbitra, me kushte dhe mënyrë të përcaktuara me këtë ligj."

Neni 9

Neni 8 ndryshohet si vijon:

"Punët profesionale administrative në lidhje me zgjidhjen paqësisht të kontesteve kolektive dhe individuale me rastin e prishjes së marrëveshjes për punësim dhe mospagim të pagës i kryen ministria kompetente për çështje nga sfera e punës.

Ministria kompetente për çështje nga sfera e punës i kryen punët që kanë të bëjnë me:

- mbajtjen e Regjistrit të pajtuesve dhe arbitrave (në tekstin e mëposhtëm: Regjistri),
- trajnim dhe ngritje profesionale të pajtuesve dhe arbitrave,
- përjashtim të pajtuesve dhe arbitrave,
- procedurë për lëshimin dhe heqjen e licencave të pajtuesve dhe arbitrave, në pajtim me këtë ligj,
- mbajtje të procedurës për zgjidhjen paqësisht të kontesteve të punës,
- evidencë të procedurave për zgjidhje paqësisht të kontesteve të punës dhe
- punë tjera të parapara me ligj.

Lëshimin dhe heqjen e licencave e kryen ministria kompetente për çështje nga sfere e punës, me propozim të Komisionit Trepalësh, formuar nga Këshilli Ekonomik Social, me përfaqësuesit nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, nga shoqata reprezentative të punëdhënësve nga sindikata reprezentative."

Neni 10

Nëntitulli para nenit 9 dhe neni 9 shlyhen.

Neni 11

Titulli i Kreut III dhe nëntitulli "Dispozita të përbashkëta" para nenit 10 shlyhen.

Neni 12

Në nenin 10 paragrafi 1 fjalët në fund të fjalisë: "te Këshilli" zëvendësohen me fjalët: "me shkrim në ministrinë kompetente për çështje nga sfera e punës".

Neni 13

Në nenin 11 paragrafi 1 fjala "Këshilli" zëvendësohet me fjalët: "ministria kompetente për çështje nga sfera e punës", kurse fjala "tre" zëvendësohet me fjalët: "pesë ditë pune".

Paragrafi 2 ndryshohet si vijon:

"Nëse në afatin nga paragrafi 1 i këtij neni, ministria kompetente për çështje nga sfera e punës nuk merr përgjigje për pranimin e propozimit për zgjidhjen paqësore të kontestit nga pala tjetër, do të konsiderohet se propozimi për ngritjen e procedurës nuk është pranuar."

Neni 14

Neni 12 ndryshohet si vijon:

"Pajtuesin, respektivisht arbitrin me marrëveshje i përcaktojnë palët në kontest nga Regjistri, në afat prej pesë ditësh pune nga dita e pranimit të propozimit për zgjidhje paqësore të kontestit të punës.

Nëse palët në kontest me marrëveshje nuk përcaktojnë pajtues, respektivisht arbitër, e përcakton ministria kompetente për çështje nga sfera e punës nga Regjistri."

Neni 15

Në nenin 13 fjala "Këshilli" zëvendësohen me fjalët: "Ministria kompetente për çështje nga sfera e punës".

Neni 16

Titulli para nenit 14 dhe neni 14 ndryshojnë si vijojnë:

"Kompensimi për pajtues, respektivisht arbitër

Neni 14

"Pajtuesi, respektivisht arbitri, kanë të drejtë kompensimi në lidhje me zgjidhjen paqësore të kontestit kolektiv, respektivisht individual.

Kompensimi nga paragrafi 1 i këtij neni, përcaktohet me Tarifë, që e miraton ministri kompetent për çështje nga sfera e punës.

Kompensimi për pajtuesin, respektivisht arbitrin, është në llogari të ministrisë kompetente për çështje nga sfera e punës.

Mjetet nga paragrafi 1 i këtij neni, sigurohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë."

Neni 17

Në nëntitullin para nenit 16 pas fjalës: " në" shtohen fjalët: "procesin e".

Neni 16 ndryshohet si vijon:

"Palët në marrëveshje kolektive (në tekstin e më poshtëm: palët), mund të paraqesin propozim në ministrinë përkatëse për çështje nga sfera e punës për pjesëmarrje të pajtuesit në procesin e marrëveshjes kolektive sipas nenit 2 paragrafi 1 të këtij ligji, me qëllim të ofrimit të ndihmës dhe parandalimit të krijimit të kontestit.

Palët mund të paraqesin propozim bashkërisht ose individualisht.

Nëse propozimin e ka parashtruar njëra nga palët, ministria përkatëse për çështje nga sfera e punës e dorëzon propozimin dhe dokumentacionin te pjesëmarrësit tjerë, me kërkesë që në afat prej pesë ditësh pune të prononcohen nëse e pranojnë pjesëmarrjen e pajtuesit në procesin e marrëveshjes kolektive.

Propozimi i përmban: llojin e marrëveshjes kolektive për të cilën negociohet, palët, vendin dhe kohën e negociatave, dhe emrin dhe mbiemrin e pajtuesit të përcaktuar të përbashkët.

Pajtuesi në procesin e marrëveshjes kolektive:

1) merr pjesë në të gjitha fazat e procesit të marrëveshjes kolektive;

2) u sugjeron palëve të propozimeve që nuk janë në pajtim me ligjin dhe dispozitat tjera;

3) u jep ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër palëve dhe

4) u ndihmon palëve të arrijnë marrëveshje, pa të drejtë të imponojë zgjidhje.

Pajtuesi është i obliguar të jetë neutral dhe i paanshëm gjatë negociatave."

Neni 18

Para nenit 17 shtohet nëntitull i ri si vijon: "Pjesëmarrja e pajtuesit në kontestin kolektiv".

Neni 19

Neni 17 ndryshohet si vijon:

"Palët e marrëveshjes kolektive", sipas nenit 2 paragrafi 1 të këtij ligji, mund të paraqesin propozim në ministrinë kompetente për çështje nga sfera e punës për pjesëmarrje të pajtuesit, për ofrim të ndihmës për zgjidhjen e kontestit.

Pajtuesi në procedurë të pajtimit gjatë kontestit kolektiv:

1) u ndihmon palëve të gjejnë zgjidhje të përbashkët për zgjidhjen e kontestit;

2) u sugjeron palëve për propozimet që nuk janë në pajtim me ligjet dhe dispozitat tjera;

3) u ofron ndihmë profesionale dhe ndihmë tjetër palëve në mënyrë të pavarur, neutrale dhe të paanshme dhe

4) u ndihmon palëve të arrijnë marrëveshje, pa të drejtë të imponojë zgjidhje në kontest, në pajtim me principet për zgjidhje paqësore të kontesteve të punës.“

Neni 20

Nëntitulli para nenit 18 zëvendësohet me nëntitull të ri si vijon: "Pjesëmarrja e pajtuesit në konteste në veprimtaritë me interes të përgjithshëm".

Neni 21

Neni 18 ndryshohet si vijon:

"Në rast greve ose kontesti në veprimtari me interes të përgjithshëm ose në veprimtari në të cilat ndërprerja e punës do mund ta rrezikojë jetën ose shëndetin e njerëzve ose të shkaktojë dëm në përmasa më të mëdha, palët në kontest janë të obliguara që menjëherë të qasen drejt zgjidhjes paqësore të kontestit kolektiv.

Procedura për zgjidhje paqësore të kontestit kolektiv nga paragrafi 1 i këtij neni, mbaron në afat prej dhjetë ditësh nga parashtrimi i propozimit për zgjidhje paqësore të kontestit.

Veprimtari sipas paragrafit 1 të këtij neni, janë veprimtaritë që i kryejnë punëdhënësit në sferën e: elektroekonomisë, ekonomisë së ujërave, komunikacionit, radiotelevizionit themelues i të cilit është Republika e Maqedonisë ose njësitë e vetëqeverisjes lokale, shërbimeve postare, veprimtarive komunale, prodhimit të produkteve themelore ushqyese, mbrojtjes shëndetësore dhe veterinare, arsimit, mbrojtjes së fëmijëve, mbrojtjes sociale, policisë dhe mbrojtjes.

Në rast greve në veprimtaritë nga paragrafi 3 i këtij neni, për kohëzgjatjen e procedurës për zgjidhje paqësore të kontestit nga paragrafi 2 të këtij neni, greva është në pezullim."

Neni 22

Neni 19 ndryshohet si vijon:

"Në veprimtaritë nga neni 18 i këtij ligji, palët në kontest janë të obliguara që të paraqesin propozim të përbashkët për pajtim në ditën e ardhshme nga dita e ndodhjes së kontestit.

Nëse palët e kontestit nuk paraqesim propozim të përbashkët, janë të obliguara që ta njoftojë ministrinë përkatëse për punët nga sfera e punës, e cila në afat prej dy ditësh nga dita e ndodhjes së kontestit ose grevës në veprimtaritë nga neni 18 i këtij ligji, me detyrë zyrtare ngrit procedurë për barazim dhe cakton pajtues nga Regjistri.

Pajtuesi është i obliguar që ta fillojë procedurën për zgjidhje paqësore të kontestit, në ditën e ardhshme nga dita e pranimit të propozimit dhe dokumentacionit për lëndën e kontestit dhe për këtë t'i njoftojë palët në kontest."

Neni 23

Në nenin 20 paragrafi 2 fjalët: "një përfaqësues" zëvendësohen me fjalët: "numër i barabartë i përfaqësuesve", kurse fjalët: "dhe pajtuesi" shlyhen.

Pas paragrafit 2 shtohet paragraf i ri 3, si vijon:

"Në procedurën për barazim merr pjesë edhe pajtuesi, pa të drejtë të vendimmarrjes."

Neni 24

Neni 23 ndryshohet si vijon:

"Në procedurë për pajtim, pajtuesi u ndihmon palëve që të vijnë në marrëveshje të përbashkët të pranueshme pa imponuar zgjidhje për kontestin.

Këshilli e mbyll debatin në afat prej 20 ditësh nga dita e hapjes së debatit dhe miraton rekomandim për mënyrën e zgjidhjes së kontestit (në tekstin e mëtejmë: rekomandim)."

Neni 25

Në nenin 26 paragrafi 2 fjala "Këshilli" zëvendësohet me fjalët: "ministria kompetente për çështje nga sfera e punës".

Neni 26

Në nenin 27 pas fjalës "lidhin" shtohen fjalët: "ose nuk lidhin", kurse numri "30" zëvendësohet me numrin "20".

Neni 27

Neni 28 shlyhet.

Neni 28

Në nenin 29 paragrafi 1 pas fjalës "kontest" shtohen fjalët: "me pajtim të përbashkët të palëve në kontest".

Në paragrafin 1 pika 2 fjalët: "më e ulët" shlyhen.

Neni 29

Nenet 31 dhe 33 shlyhen.

Neni 30

Neni 37 ndryshohet si vijon:

"Pajtues, respektivisht arbitër, mund të jetë personi i cili ka marrë licencë nga ministria kompetente për çështje nga sfera e punës, me propozim të Komisionit nga neni 8 paragrafi 3 të këtij ligji.

Për marrjen e licencës nga paragrafi 1 i këtij neni, personi nevojitet t'i plotësojë kushtet në vijim:

1) të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë;

2) të ketë përgatitje të lartë profesionale dhe së paku pesë vjet përvojë pune në sferën e marrëdhënieve të punës;

3) të mos i jetë shqiptuar sanksion për ndalim të kryerjes së profesionit, veprimtarie ose detyrës;

4) të jetë i denjë në detyrën pajtues, respektivisht arbitër dhe

5) të ketë certifikatë nga ministria kompetente për çështje nga sfera e punës për trajnim të kryer të suksesshëm, sipas Programit për trajnim të pajtuesve dhe arbitrave.

Licenca lëshohet në kohë të pacaktuar, kurse e njëjta hiqet me humbjen e cilësisë pajtues ose arbitër, në rastet e përcaktuara në nenin 31-a të këtij ligji.

Formën dhe përmbajtjen e licencës, si dhe mënyrën e lëshimit të saj me akt i përcakton ministri kompetent për çështje nga sfera e punës.

Programin për trajnim të pajtuesve dhe arbitrave e miraton ministri kompetent për çështje nga sfera e punës."

Neni 31

Nenet 38, 39, nëntitulli para nenit 40 dhe neni 40, nëntitulli para nenit 41 dhe neni 41 shlyhen.

Neni 32

Neni 42 ndryshohet si vijon:

"Regjistri i përmban të dhënat në vijim:

1) emrin dhe mbiemrin e pajtuesit, respektivisht arbitrit;

2) adresën;

3) përgatitjen profesionale;

4) numrin dhe datën e ndarjes së licencës;

5) numrin dhe datën e regjistrimit në Regjistër dhe

6) numrin dhe datën e shlyerjes në Regjistër.

Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga neni 8 paragrafi 2 alineja 1 të këtij ligji i përcakton ministri kompetent për çështje nga sfera e punës."

Neni 33

Në nenin 43 fjalët: "paragrafi 2 pikat 2 dhe 4" zëvendësohen me fjalët: "pikat 1 dhe 2".

Neni 34

Neni 44 ndryshohet si vijon:

"Cilësia e pajtuesit dhe arbitrit pushon:

1) nëse në mënyrë plotësuese konstatohet se nuk janë plotësuar kushtet nga neni 37 të këtij ligji;

2) nëse pushojnë së ekzistojnë kushtet nga neni 37 të këtij ligji;

3) nëse nuk vepron në pajtim me nenin 50 të këtij ligji;

4) nëse pa arsye nuk merr pjesë në procedurë për zgjidhje paqësore të kontesteve të punës për të cilën është zgjedhur, respektivisht është përcaktuar;

5) nëse pa arsye e prolongon procedurën për zgjidhje paqësore të kontesteve të punëve ose procedurën nuk e mban në pajtim me ligjin;

6) me kërkesë të tij;

7) për shkak të humbjes së aftësisë së punës dhe

8) për shkak të vdekjes.“

Neni 35

Nenet 45 dhe 46 shlyhen.

Neni 36

Në nenin 47 paragrafët 1, 2 dhe 3 fjalët: "drejtori i Këshillit" zëvendësohen me fjalët: "ministri kompetent për çështje nga sfera e punës".

Neni 37

Neni 49 shlyhet.

Neni 38

Neni 50 ndryshohet si vijon:

"Pajtuesi dhe arbitri, janë të obliguar ta njoftojnë ministrinë kompetente për çështje nga sfera e punës për ngritjen, rrjedhën dhe mbarimin e procedurës për zgjidhje paqësore të kontestit të punës.

Pajtuesi dhe arbitri, janë të obliguar që nga një ekzemplar nga marrëveshja e lidhur për zgjidhjen e kontestit kolektiv, respektivisht për aktvendim të miratuar për konteste individuale, të dorëzojë në ministrinë kompetente për çështje nga sfera e punës, në afat prej pesë ditësh pune nga dita e lidhjes së marrëveshjes, respektivisht miratimit të aktvendimit."

Neni 39

Nëntitulli i nenit 51 dhe neni 51 shlyhen.

Neni 40

Në nenin 52 fjala "Këshilli" zëvendësohet me fjalët: "Ministria kompetente për çështje nga sfera e punës".

Neni 41

Ministria kompetente për çështje nga sfera e punës, do ta miratojë Programin për trajnim të pajtuesve dhe arbitrave, në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Aktin nënligjor për formën dhe përmbajtjen e licencës, si dhe mënyrën e lëshimit të tyre nga neni 37 paragrafi 4 të këtij ligji, ministri kompetent për çështje nga sfera e punës do ta miratojë në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Tarifën për kompensim të pajtuesit dhe arbitrit nga neni 14 paragrafi 2 të këtij ligji, ministri kompetent për çështje nga sfera e punës, do t'i miratojë në afat prej 60 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 42

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për zgjidhje paqësisht të kontesteve të punës.

Neni 43

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e do të fillojë të zbatohet nga 1 janari 2015.

931.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОДАЖБА И ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП НА ДЕЛОВНИТЕ ЗГРАДИ И ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-661/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПРОДАЖБА И ДАВАЊЕ ПОД ЗАКУП НА ДЕЛОВНИТЕ ЗГРАДИ И ДЕЛОВНИТЕ ПРОСТОРИИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Законот за продажба и давање под закуп на деловните згради и деловните простории на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 13/13 и 69/13), по членот 1 се додава нов член 1-а, кој гласи:

„Член 1-а

Одредбите на овој закон се применуваат и на деловен простор - спортски објекти над кои права, должности и одговорности во поглед на користењето, управувањето и располагањето има Република Македонија.“

Член 2

Одредбите на овој закон ќе се применуваат до 31 мај 2014 година.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR SHITJE DHE DHËNIE ME QIRA TË NDËRTESAVE AFARISTE DHE HAPËSIRAVE AFARISTE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

Neni 1

Në Ligjin për shitje dhe dhënie me qira të ndërtesave afariste dhe hapësirave afariste të Republikës së Maqedonisë („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 13/13 и 69/13), pas nenit 1 shtohet neni i ri 1-a, si vijon:

"Neni 1-a

Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe për hapësirë afariste - objekte sportive mbi të cilat të drejta, obligime dhe përgjegjësi në aspekt të shfrytëzimit, menaxhimit dhe disponimit ka Republika e Maqedonisë."

Neni 2

Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen deri më 31 maj 2014.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

932.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОШТЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за поштенските услуги,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 662/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОШТЕНСКИТЕ УСЛУГИ

Член 1

Во Законот за поштенските услуги („Службен весник на Република Македонија“ број 158/10), во членот 92 став (1) годината “2014“ се заменува со годината “2016“.

Член 2

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за поштенските услуги.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија.”

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN E LIGJIT PËR SHËRBIME POSTARE

Neni 1

Në Ligjin për shërbime postare („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 158/10), në nenin 92 paragrafi (1) viti "2014" zëvendësohet me vitin "2016".

Neni 2

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për shërbime postare.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë“.

933.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за градење,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-663/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ

Член 1

Во Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13 и 163/13), во членот 38 ставот (6) се менува и гласи:

“Во случаите од ставот (4) на овој член лиценцата се одзема по службена должност, а во случаите од ставот (5) на овој член лиценцата се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана неправилност, а за градбите од втора категорија од членот 57 од овој закон и врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од членот 58 од овој закон, за овој вид на градби, со записник за констатирана неправилност. Лиценцата се одзема со решение на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа за уредувањето на просторот од денот кога решението за одземање на лиценца станало правосилно. Против решението не може да се поднесе жалба, а е дозволена тужба пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.“

Ставот (8) се менува и гласи:

“Правно лице чија лиценца е одземена поради неправилностите наведени во ставовите (4) и (5) на овој член не може да добие лиценца согласно со одредбите од овој закон. Одговорното лице во правното лице на кое му е одземена лиценцата поради неправилностите наведени во ставот (4) на овој член, не може да основа друго правно лице за вршење на истата дејност која ја вршело правното лице на кое му е одземена лиценцата согласно со овој закон, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата. Одговорното лице во правното лице - изведувач на градби, на кое му е одземена лиценцата поради неправилностите наведени во ставот (5) на овој закон, не може да основа друго правно лице за вршење на истата дејност која ја вршело правното лице на кое му е одземена лиценцата согласно со овој закон, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата, а одговорното лице во правното лице за надзор над изградбата на градби и одговорното лице во правното лице за ревизија на проектна документација на кое му е одземена лиценцата поради неправилностите наведени во ставот (5) на овој закон, не може да основа друго правно лице за вршење на истата дејност која ја вршело правното лице на кое му е одземена лиценцата согласно со овој закон, во рок од пет години од денот на правосилноста на решението за одземање на лиценцата.“

Член 2

Во членот 39 ставот (6) се менува и гласи:

“Во случаите од ставот (4) на овој член овластувањето се одзема по службена должност, а во случаите од ставот (5) на овој член овластувањето се одзема врз основа на предлог на градежен или овластен градежен инспектор со записник за констатирана неправилност или врз основа на предлог на органот надлежен за издавање на одобрение за градење од членот 58 од овој закон со записник за констатирана неправилност или по службена должност. Овластувањето се одзема со решение на претседателот на Комората на овластени архитекти и овластени инженери од денот кога решението за одземање на лиценца станало правосилно. Против решението не може да се поднесе жалба, а е дозволена тужба пред Управниот суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.“

Ставот (8) се менува и гласи:

“Физичко лице чие овластување е одземено поради неправилностите наведени во ставот (4) на овој член, не може да добие овластување согласно со одредбите од овој закон за вршење на работите за кои е донесено решение за одземање на овластување, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на овластувањето. Физичко лице со овластување инженер за изведба чие овластување е одземено поради неправилностите наведени во ставот (5) на овој член, не може да добие овластување за инженер за изведба, во рок од една година од денот на правосилноста на решението за одземање на овластувањето, а физичко лице со овластување за ревизија на проектна документација и физичко лице со овластување за надзорен инженер чие овластување е одземено поради неправилностите наведени во ставот (5) на овој член, не може да добие овластување за ревизија на проектна документација, односно овластување за надзорен инженер, во рок од пет години од денот на правосилноста на решението за одземање на овластувањето.“

Член 3

Во членот 59 став (11) по втората реченица се додава нова реченица која гласи: “Барателот е должен надоместокот за уредување на градежно земјиште да го плати или да го уреди плаќањето на начин утврден во ставот (12) на овој член, во рок од 15 работни дена од приемот на известувањето со пресметка за плаќање на надоместокот.“

Ставот (12) се менува и гласи:

“Доколку барателот, односно инвеститорот во рокот од ставот (11) на овој член не го плати надоместокот за уредување на градежно земјиште, односно не склучи договор со општината за плаќање на надоместокот за уредување на градежно земјиште на рати или не склучи договор со кој е утврдено дека ќе го уреди земјиштето на сопствен трошок или не достави банкарска гаранција за плаќање на надоместокот или не востанови хипотека во корист на општината или не е донесен акт врз основа на кој барателот, односно инвеститорот е ослободен од плаќање на надоместокот, надлежниот орган ќе го одбие барањето за добивање на одобрение за градење.“

Член 4

Во членот 163 став (3) износите “од 1.000 до 2.000 евра“ се заменуваат со износите “од 3.000 до 5.000 евра“.

Член 5

Постапките за одземање на лиценци и овластувања кои се започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат согласно со одредбите од законот по кој се започнати.

Член 6

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за градење.

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR NDËRTIM

Neni 1

Në Ligjin për ndërtim ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 130/2009, 124/10, 18/11, 36/ 11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13 dhe 163/13), në nenin 38 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"Në rastet nga paragrafi (4) i këtij neni, licenca hiqet me detyrë zyrtare, kurse në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni, licenca hiqet në bazë të propozimit të inspektorit ndërtimor ose inspektorit të autorizuar ndërtimor me procesverbal për parregullsi të konstatuar, kurse për ndërtesat nga kategoria e dytë nga neni 57 i këtij ligji edhe në bazë të propozimit të organit kompetent për lëshim të lejes për ndërtim nga neni 58 i këtij ligji, për këtë lloj të ndërtesave0, me procesverbal për parregullsi të konstatuar. Licenca hiqet me aktvendim të ministrit i cili udhëheq me organin kompetent për kryerjen e punëve nga sfera për rregullimin e hapësirës, nga dita kur aktvendimi për heqjen e licencës është bërë i plotfuqishëm. Kundër aktvendimit nuk mund të paraqitet ankesë, kurse lejohet padi para Gjykatës Administrative në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit."

Paragrafi (8) ndryshohet si vijon:

"Personi juridik, licenca e të cilit është hequr për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni nuk mund të marrë licencë në pajtim me dispozitat e këtij ligji. Personi përgjegjës në personin juridik të cilit i është hequr licenca për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (4) të këtij neni, nuk mund të themelojë person tjetër juridik për kryerjen e veprimtarisë së njëjtë, të cilën e ka kryer personi juridik të cilit i është hequr licenca në pajtim me këtë ligj, në afat prej një viti nga dita e plotfuqishmërisë së akkvendimit për heqjen e licencës. Personi përgjegjës në personin juridik-realizues i ndërtimeve, të cilit i është hequr licenca për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (5) të këtij ligji, nuk mund të themelojë person tjetër juridik për kryerjen e veprimtarisë së njëjtë, të cilën e ka kryer personi juridik të cilit i është hequr licenca në pajtim me këtë ligj, në afat prej një viti nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për heqjen e licencës, kurse personi përgjegjës në personin juridik për mbikëqyrje mbi ndërtimin e ndërtesave dhe personi përgjegjës në personin juridik për revizion të dokumentacionit të projektit, të cilit i është hequr licenca për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (5) të këtij ligji, nuk mund të themelojë preson tjetër juridik për kryerjen e veprimtarisë së njëjtë, të cilën e ka kryer personi juridik të cilit i është hequr licenca në pajtim me këtë ligj, në afat prej pesë viteve nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për heqjen e licencës."

Neni 2

Në nenin 39 paragrafi (6) ndryshohet si vijon:

"Në rastet nga paragrafi (4) i këtij neni autorizimi i merret sipas detyrës zyrtare, kurse në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni autorizimi i merret në bazë të propozimit të inspektorit ndërtimore ose inspektorit të autorizuar ndërtimor me procesverbal për konstatim të parregullsive ose në bazë të propozimit të organit kompetent për lëshimin e lejes për ndërtim nga neni 58 nga ky ligj me procesverbal për parregullsi të konstatuar ose sipas detyrës zyrtare. Autorizimi hiqet me aktvendim të kryetarit të dhomës së arkitektëve të autorizuar ose inxhinierëve të autorizuar, nga dita kur aktvendimi për heqjen e licencës është bërë i plotfuqishëm. Kundër aktvendimit nuk mund të paraqitet ankesë, kurse lejohet padi para Gjykatës Administrative në afat prej 30 ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit."

Paragrafi (8) ndryshohet si vijon:

"Personi fizik autorizimi i të cilit është hequr për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (4) të këtij neni, nuk mund të marrë autorizim në pajtim me dispozitat e këtij ligji për kryerjen e punëve për të cilat është miratuar aktvendim për heqjen e autorizimit, në afat prej një viti nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për heqjen e autorizimit. Personi fizik me autorizim inxhinier për realizim autorizimi i të cilit është hequr për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (5) të këtij neni, nuk mund të marrë autorizim për inxhinier për realizim, në afat prej një viti nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për heqjen e autorizimit, kurse personi fizik me autorizim për revizion të dokumentacionit të projektit dhe personi fizik me autorizim për inxhinierit mbikëqyrës, autorizimi i të cilit është marrë për shkak të parregullsive të theksuara në paragrafin (5) të këtij neni, nuk mund të marrë autorizim për revizion të dokumentacionit të projektit respektivisht autorizim për inxhinier mbikëqyrës, në afat prej pesë viteve nga dita e plotfuqishmërisë së aktvendimit për heqjen e autorizimit.”

Neni 3

Në nenin 59 paragrafi (11) në fjalinë e dytë shtohet fjali e re si vijon: "Kërkuesi është i obliguar që kompensimin për rregullimin e tokës ndërtimore ta paguajë ose ta rregullojë pagimin në mënyrë të përcaktuar në paragrafin (12) të këtij neni, në afat prej 15 ditësh pune nga pranimi i njoftimit me llogaritje për pagim të kompensimit."

Paragrafi (12) ndryshohet si vijon:

"Nëse kërkuesi respektivisht investitori në afatin nga paragrafi (11) të këtij neni nuk e paguan kompensimin për rregullimin e tokës ndërtimore respektivisht nuk lidh marrëveshje me komunën për pagim të kompensimit për rregullimin e tokës ndërtimore në këste ose nuk lidh marrëveshje me të cilën është përcaktuar se do ta rregullojë tokën në shpenzim të tij ose nuk dorëzon garanci bankare për pagim të kompensimit ose nuk vendos hipotekë në dobi të komunës ose nuk është miratuar akt në bazë të të cilit kërkuesi respektivisht investitori është i liruar nga pagimi i kompensimit, organi kompetent do ta refuzojë kërkesën për marrjen e lejes për ndërtim."

Neni 4

Në nenin 163 paragrafi (3) shumat "prej 1 000 deri në 2 000 euro" zëvendësohen me shumat "prej 3 000 deri në 5 000 euro".

Neni 5

Procedurat për heqjen e licencave dhe autorizimeve të cilat kanë filluar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë në pajtim me dispozitat e ligjit sipas të cilit kanë filluar.

Neni 6

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për ndërtim.

Neni 7

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

934.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за земање и пресадување на делови на човечкото тело заради лекување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-664/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗЕМАЊЕ И ПРЕСАДУВАЊЕ НА ДЕЛОВИ НА ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ЗАРАДИ ЛЕКУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за земање и пресадување на делови на човечкото тело заради лекување („Службен весник на Република Македонија“ број 47/11, 136/11, 91/13 и 164/13), во членот 55 по ставот (10) се додаваат седум нови става (11), (12), (13), (14), (15), (16) и (17), кои гласат:

„(11) Владата на Република Македонија избира заменик на националниот координатор за трансплантација, по објавен оглас на предлог на министерот за здравство, со мандат од четири години.

(12) Заменикот го заменува националниот координатор за трансплантација во случај кога тој е отсутен или кога поради болест и други причини е спречен да ја врши својата функција, со сите негови овластувања и одговорности.

(13) Лицето од ставот (12) на овој член треба да ги исполнува условите од ставот (2) на овој член и да полага психолошки тест и тест за интегритет согласно со ставовите (4), (5) и (6) на овој член.

(14) Министерството за здравство, врз основа на исполнетоста на условите од ставот (2) точки 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 на овој член, подготвува листа на кандидати.

(15) Министерот за здравство до Владата на Република Македонија за заменик на националниот координатор за трансплантација го предлага прворангираниот кандидат од листата од ставот (14) на овој член.

(16) Заменикот на националниот координатор од ставот (15) на овој член, во рок од шест месеци од изборот, доставува доказ за исполнетост на условите од ставовите (2) точка 8 и (3) на овој член.

(17) Доколку заменикот на националниот координатор од ставот (15) на овој член не ги достави доказите од ставот (16) на овој член, му престанува мандатот со денот на истекот на шест месеци од денот на изборот.“

Член 2

Во членот 55-д по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) На заменикот на националниот координатор за трансплантација му се исплатува месечен надоместок во висина од 70% од месечниот надоместок што му се исплаќа на националниот координатор за трансплантација согласно со ставот (1) на овој член.“

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR MARRJE DHE TRANSPLANTIM TË PJESËVE TË TRUPIT TË NJERIUT PËR MJEKIM

Neni 1

Në Ligjin për marrje dhe transplantim të pjesëve të trupit të njeriut për mjekim ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 47/11, 136/11, 91/13 dhe 164/13) në nenin 55 pas paragrafit (10) shtohen shtatë paragrafë të rinj (11), (12), (13), (14), (15), (16) dhe (17), si vijojnë:

"(11) Qeveria e Republikës së Maqedonisë zgjedh zëvendës të Koordinatorit nacional për transplantim, sipas konkurs të shpallur me propozim të ministrit të Shëndetësisë, me mandat prej katër vitesh.

(12) Zëvendësi e zëvendëson Koordinatorin nacional për transplantim në rast kur ai mungon ose për shkak të sëmundjes dhe shkaqe tjera është i penguar ta kryejë funksionin e tij, me të gjitha autorizimet dhe përgjegjësitë e tij.

(13) Personi nga paragrafi (12) i këtij neni duhet t'i plotësojë kushtet nga paragrafi (2) i këtij neni dhe ta japë provimin psikologjik dhe testin për integritet në pajtim me paragrafët (4), (5) dhe (6) të këtij neni.

(14) Ministria e Shëndetësisë, në bazë të plotësimit të kushteve nga paragrafi (2) pikat 1, 2, 3, 4, 5, 6 dhe 7 të këtij neni, përgatitë listë të kandidatëve.

(15) Ministri i Shëndetësisë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë për zëvendës të Koordinatorit nacional për transplantim e propozon kandidatin e parë të ranguar nga lista nga paragrafi (14) i këtij neni.

(16) Zëvendësi i Koordinatorit nacional nga paragrafi (15) të këtij neni, në afat prej gjashtë muajsh nga zgjedhja, parashtron dëshmi për plotësimin e kushteve nga paragrafët (2) pika 8 dhe (3) të këtij neni.

(17) Nëse zëvendësi i Koordinatorit nacional nga paragrafi (15) i këtij neni nuk i parashtron dëshmitë nga paragrafi (16) i këtij neni, i pushon mandati me ditën e kalimit të gjashtë muajve nga dita e zgjedhjes."

Neni 2

Në nenin 55-d pas paragrafit (1) shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Zëvendësit të Koordinatorit nacional për transplantim i paguhet kompensim mujor në lartësi prej 70% të kompensimit mujor që i paguhet Koordinatorit nacional për transplantim në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni."

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

935.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за лековите и медицинските помагала,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-665/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛЕКОВИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ПОМАГАЛА

Член 1

Во Законот за лековите и медицинските помагала ("Службен весник на Република Македонија" број 106/2007, 88/10, 36/11, 53/11, 136/11, 11/12, 147/13 и 164/13), во членот 13 став 1 алинејата 2 се менува и гласи:

„- што се издава и/или се продава, без рецепт („over the counter" OTC) и".

Во ставот 2 по зборот „издава" се додаваат зборовите: „или продава".

Во ставовите 3 и 4 по зборот „издавање" се додаваат зборовите: „или продавање".

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Лекот за кој е издадено одобрение за ставање на лек во промет каде што лекот е класифициран како категорија што се издава во аптека без рецепт, може да се класифицира и како категорија што се продава без рецепт, врз основа на решение на Агенцијата."

Член 2

Во членот 73 по ставот 6 се додаваат два нови става 7 и 8, кои гласат:

„Правно лице кое врши промет на големо со лекови и правно лице кое врши промет на мало со лекови не смеат да бидат капитално, управувачки или роднински поврзани.

Како роднинска поврзаност во смисла на ставот 7 на овој член се смета доколку лицата кои се основачи, односно содружници на правното лице кое врши промет на големо со лекови и правното лице кое врши промет на мало со лекови се брачен другар, татко, мајка, брат, сестра, син, ќерка, посвоеник или посвоител."

Член 3

Во членот 74 по ставот 1 се додаваат три нови става 2, 3 и 4, кои гласат:

„Правно лице кое е регистрирано и врши промет на големо и промет на мало со храна, пијалаци и тутун и/или е регистрирано и врши трговија на мало со нафтени деривати на бензински станици според Законот за трговските друштва може да врши промет на големо и со лекови што се продаваат без рецепт.

Правното лице од ставот 2 на овој член треба да ги исполнува условите од ставот 1 алинеи 1, 4 и 5 на овој член и да има ангажирано лице со високо образование од областа на фармацијата кое ќе биде постојано на располагање и ќе биде одговорно за прием, складирање, транспорт, дистрибуција и испорака на лековите, како и заради надзор на документацијата од страна на Агенцијата со која се обезбедува следливост на лековите.

Правното лице од ставот 2 на овој член врши продажба на мало на лековите што се продаваат без рецепт само во сопствени продавници, во кои се врши и трговија на мало со храна, пијалаци и тутун и/или сопствени продавници во кои се врши трговија на мало со нафтени деривати на бензински станици."

Член 4

Во членот 80-б по ставот 3 се додаваат три нови става 4, 5 и 6, кои гласат:

„Правното лице кое врши промет на големо и промет на мало со лекови што се продаваат без рецепт исклучиво за сопствени потреби може да вршат паралелен увоз на лекови што се продаваат без рецепт.

Правното лице од ставот 4 на овој член не смее да врши промет на лековите увезени согласно со ставот 4 на овој член, со други правни лица.

Одредбите од членовите 80-а и 80-в од овој закон кои се однесуваат на постапката за паралелен увоз од здравствена установа соодветно се применуваат и на постапката за паралелен увоз од правното лице од ставот 4 на овој член."

Член 5

Во членот 81 по ставот 3 се додаваат два нови става 4 и 5, кои гласат:

„Основач на аптека може да биде само лице со завршено високо образование од областа на фармацијата или трговско друштво во форма на трговец поединец, ДОО или ДООЕЛ чиј основач, односно основачи се исклучиво лица со завршено високо образование од областа на фармацијата.

Основач на аптека, односно веледрогерија не може да биде вработен во Министерството за здравство, директорот на Агенцијата или лице вработено во Агенцијата или директорите или лице вработено во Фондот за здравствено осигурување на Македонија, или лице кое е брачен другар, татко, мајка, брат, сестра, син, ќерка, посвоеник или посвоител на вработен во Министер-

ството за здравство, директорот на Агенцијата или лице вработено во Агенцијата, или директорите или лице вработено во Фондот за здравствено осигурување на Македонија.“

Ставот 4 станува став 6.

По ставот 5 кој станува став 7 се додаваат три нови става 8, 9 и 10, кои гласат:

„За населените места во кои густината на населението е помало од 4.500 жители на километар квадратен, одобрението од ставот 6 на овој член може да се издаде само ако оддалеченоста од една до друга аптека изнесува најмалку 100 метри воздушно растојание.

По исклучок од ставот 1 на овој член за населени места со повеќе од 30.000 жители, промет на мало со лекови што се продаваат без рецепт се врши во продавница со површина од најмалку 100 м2 и опремена со посебни полици за лекови, во која се врши и трговија на мало со храна, пијалаци и тутун или во продавница со површина од најмалку 30 м2 и опремена со посебни полици за лекови, во која се врши трговија на мало со нафтени деривати на бензински станици. За населени места со помалку од 30.000 жители, промет на мало со лекови што се продаваат без рецепт се врши во продавница со површина од најмалку 50 м2 и опремена со посебни полици за лекови, во која се врши и трговија на мало со храна, пијалаци и тутун или во продавница со површина од најмалку 25 м2 и опремена со посебни полици за лекови, во која се врши трговија на мало со нафтени деривати на бензински станици.

Одобрение за промет на мало со лекови што се продаваат без рецепт во продавница или на бензинска станица од ставот 9 на овој член издава министерот за здравство во согласност со овој закон и Законот за трговските друштва.“

Член 6

По членот 81 се додаваат два нови члена 81-а и 81-б, кои гласат:

„Член 81-а

Правното лице кое врши промет на мало со лекови - аптека кое има две или повеќе организациони единици аптеки во негов состав на подрачјето на иста општина е обврзано на секои две организациони единици аптеки во негов состав да отвори и организациона единица - аптека или аптекарска станица во населено место во рурална средина.

Правното лице кое врши промет на мало со лекови - аптека кое нема две или повеќе организациони единици аптеки во негов состав на подрачјето на иста општина и има повеќе од пет или повеќе организациони единици аптеки на територијата на Република Македонија е должно на секои пет организациони единици аптеки на територијата на Република Македонија, да отвори и една аптека или аптекарска станица во населено место во рурална средина.

Министерот за здравство согласно со потребите утврдени во мрежата на здравствени установи, бројот на жителите во населените места, оддалеченоста и достапноста на населените места определува во кое населено место и во кој рок треба да бидат отворени аптеките или аптекарските станици од ставовите 1 и 2 на овој член.

На правното лице кое врши промет на мало со лекови во аптеки кое нема да отвори аптека или аптекарска станица согласно со ставот 3 на овој член, министерот за здравство му ги одзема дозволите за работа за сите аптеки или аптекарски станици, освен на една аптека.

Член 81-б

Правното лице кое врши промет на мало со лекови - аптека е должно да обезбеди работа во најмалку две смени, а во општина со над 30.000 жители и во трета смена.

Распоредот на аптеките кои ќе работат во трета смена го утврдува министерот за здравство.

По исклучок од ставот 1 на овој член заради обезбедување на непрекинато снабдување со лекови на населението во општина со над 30.000 жители, на правното лице кое врши промет на мало со лекови во аптека, согласно со прописите за здравствената заштита, може да му се издаде лиценца за вршење на дејност аптека со 24 часовна работа.“

Член 7

Членот 88 се менува и гласи:

„Здравствените работници кои доаѓаат во контакт со пациентот, производителите на лекови, носителите на одобрение и веледрогериите се должни да ја известат Агенцијата и правното лице од членот 87 став 2 од овој закон за:

- несакани реакции или несакани настани од употребата на лекот, во рок од 30 дена од денот на добивањето на информацијата и
- сериозни несакани реакции или несакани настани од употреба на лекот, во рок од 15 дена од денот на добивањето на информацијата, а за сериозни несакани реакции или настани со смртен исход, веднаш без одлагање или најдоцна во рок од 24 часа по добивањето на информацијата, писмено или телефонски.“

Член 8

Во членот 89 став 1 зборот „веднаш“ се заменува со зборовите: „во рок од 15 дена од денот на добивањето на информацијата“.

Во ставот 2 зборовите: „на секои шест месеци во периодот од првите две години по добивањето на одобрението за ставање во промет, еднаш годишно во наредните три години и еднаш на секои три години“ се бришат.

Член 9

По членот 89 се додава нов член 89-а, кој гласи:

„Член 89-а

Пациентите корисници на лекот во случај на сомневање на несакана реакција од употребата на лекот може и директно да ја известат Агенцијата или носителите на одобренијата.

Во случај на сомневање на несакана реакција од употребата на лекот кај работно неспособни лица, лица со тешки нарушувања на менталното здравје или малолетни лица, известувањето го врши родителот, старателот или законскиот застапник.“

Член 10

Во членот 90 по зборот „реакции“ се става запирка и се додаваат зборовите: „временските периоди во кои се поднесуваат извештаите за безбедноста на лекот“.

Член 11

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за лековите и медицинските помагала („Службен весник на Република Македонија“ број 88/10) во членот 13 годината „2017“ се заменува со датата „1 јануари 2016 година“.

Член 12

Одредбата од членот 2 од овој закон со која се додава нов став 7 ќе започне да се применува од 1 септември 2014 година.

На правните лица кои нема да ја усогласат структурата на основачите, односно содружниците согласно со одредбата од членот 73 став 7 од овој закон, престанува да важи одобрението за промет на големо со лекови, односно одобрението за промет на мало со лекови.

Член 13

Одредбата од членот 5 од овој закон со која се додаваат два нови става 4 и 5 ќе започне да се применува од 1 септември 2014 година.

На аптеката која нема да ја усогласи структурата на основачите согласно со одредбата од членот 81 ставови 4 и 5 од овој закон, престанува да важи одобрението за промет на големо со лекови, односно одобрението за промет на мало со лекови.

Член 14

Одредбата од членот 6 од овој закон ќе започне да се применува од 1 септември 2014 година.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR BARNA DHE MJETE NDIHMËSE MJEKËSORE

Neni 1

Me Ligjin për barna dhe mjete ndihmëse mjekësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 106/2007, 88/10, 36/11, 53/11, 136/11, 11/12, 147/13 dhe 164/13), në nenin 13 paragrafi 1 alineja 2 ndryshohet si vijon:

" - që jepet dhe/ose shitet, pa recetë ("over the counter" OTC) dhe ".

Në paragrafin 2 pas fjalës "jepet" shtohen fjalët: “ose shitet".

Në paragrafët 3 dhe 4 pas fjalës "lëshim" shtohen fjalët: “ose shitje".

Pas paragrafit 4 shtohet paragraf i ri 5, si vijon:

"Bari për të cilin është lëshuar leje për vënie të barit në qarkullim ku bari është i klasifikuar si kategori që jepet në barnatore pa recetë, në bazë të aktvendimit të Agjencisë."

Neni 2

Në nenin 73 pas paragrafit 6 shtohen dy paragrafë të rinj 7 dhe 8, si vijojnë:

"Personi juridik i cili kryen qarkullim me shumicë me barna dhe personi juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna nuk guxon të jenë të lidhur në mënyrë kapitale, menaxhuese apo farefisnore.

Si lidhje farefisnore në kuptim të paragrafit 7 të këtij neni konsiderohet nëse personat të cilët janë themelues përkatësisht bashkëpronarë të personit juridik i cili kryen qarkullim me shumicë me barna dhe personi juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna janë bashkëshort, baba, nënë, vëlla, motër, djalë, vajzë, i adoptuar ose adoptues."

Neni 3

Në nenin 74 pas paragrafit 1 shtohen tre paragrafë të rinj 2, 3 dhe 4, si vijojnë:

"Personi juridik i cili është regjistruar dhe kryen qarkullim me shumicë dhe qarkullim me pakicë me ushqim, pije dhe duhan dhe/ose është i regjistruar dhe kryen tregti me pakicë me derivate të naftës në stacione të benzinës sipas Ligjit për shoqëri tregtare mund të kryejë qarkullim me shumicë edhe me barna që shiten pa recetë.

Personi juridik nga paragrafi 2 i këtij neni duhet t’i plotësojë kushtet nga paragrafi 1 alinetë 1, 4 dhe 5 të këtij neni dhe të ketë të angazhuar person me arsim të lartë nga sfera e farmacisë që do të jetë përherë në dispozicion dhe do jetë përgjegjës për pranim, magazinim, transport, distribuim dhe dërgim të barnave, si dhe për mbikëqyrje të dokumentacionit nga ana e Agjencisë me të cilin sigurohet rrjedhshmëri e barnave.

Personi juridik nga paragrafi 2 i këtij neni kryen shitje me pakicë të barnave që shiten pa recetë vetëm në shitoret vetjake, në të cilat kryhet edhe tregti me pakicë me ushqim, pije dhe duhan dhe/ose shitoret vetjake në të cilat kryhet tregti me pakicë me derivate të naftës në stacione të benzinës."

Neni 4

Në nenin 80-b pas paragrafit 3 shtohen tre paragrafë të rinj 4, 5 dhe 6, si vijojnë:

"Personi juridik i cili kryen qarkullim me shumicë dhe qarkullim me pakicë me barna që shiten pa recetë ekskluzivisht për nevoja personale mund të kryejnë import paralel të barnave që shiten pa recetë.

Personi juridik nga paragrafi 4 i këtij neni nuk guxon të kryejë qarkullim të barnave të importuara në pajtim me paragrafin 4 të këtij neni, me persona tjerë juridikë.

Dispozitat nge nenet 80-a dhe 80-v të këtij ligji, që kanë të bëjnë me procedurën për import paralel nga institucioni shëndetësor në mënyrë përkatëse zbatohet dhe në procedurën për import paralel nga personi juridik nga paragrafi 4 i këtij neni.”

Neni 5

Në nenin 81 pas paragrafit 3 shtohen dy paragrafë të rinj 4 dhe 5, si vijojnë:

“Themelues i barnatores mund të jetë vetëm personi me arsim të lartë të kryer nga sfera e farmacisë ose shoqëria tregtare në formë të Tregtarit individ, SHPK ose SHPKNJP, themelues i të cilit përkatësisht themelues janë ekskluzivisht persona e arsim të lartë të kryer nga sfera e farmacisë .

Themelues i barnatores përkatësisht deposë farmaceutike nuk mund të jetë i punësuari në Ministrinë e Shëndetësisë, drejtori i Agjencisë ose personi i punësuar në Agjenci, ose drejtorët ose personi i punësuar në Fondin për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë, ose personi i cili është bashkëshort, baba, nënë, vëlla, motër, djalë, vajzë, i adoptuar ose adoptues, i të punësuarit në Ministrinë e Shëndetësisë, drejtorit të Agjencisë ose personit të punësuar në Agjenci, ose drejtorëve ose personit të punësuar në Fondin për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë.”

Paragrafi 4 bëhet paragraf 6.

Pas paragrafit 5 i cili bëhet paragraf 7 shtohen tre paragrafë të rinj 8, 9 dhe 10, si vijojnë:

“Për vendbanimet në të cilat dendësia e popullsisë është më e vogël se 4 500 banorë në kilometër katror, leja nga paragrafi 6 i këtij neni mund të jepet vetëm nëse largësia prej njërës barnatore te tjetra është së paku 100 metra distancë ajrore.

Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, për vendbanimet me më shumë se 30 000 banorë, qarkullim me pakicë me barna që shiten pa recetë kryhet në shitore me sipërfaqe prej së paku 100 м2 dhe e pajisur me rafte të veçanta për barna, në të cilën kryhet edhe tregti me pakicë me ushqim, pije dhe duhan ose në shitore me sipërfaqe prej së paku 30 м2 dhe të pajisur me rafte të veçanta për barna, në të cilën kryhet tregti me pakicë me derivate të naftës në stacione të benzinës. Për vendbanimet me më pak se 30 000 banorë, qarkullim me pakicë me barna që shiten pa recetë kryhet në shitore me sipërfaqe prej së paku 50 м2 dhe e pajisur me rafte të veçanta për barna, në të cilën kryhet edhe tregti me pakicë me ushqim, pije dhe

duhan ose në shitore me sipërfaqe prej së paku 25 м2 dhe e pajisje me rafte të veçanta për barna, në të cilën kryhet tregti me pakicë me derivate të naftës në stacione të benzinës.

Leje për qarkullim me pakicë për barna që shiten pa recetë në shitore ose në stacion të benzinës nga paragrafi 9 i këtij neni, jep ministri i Shëndetësisë në pajtim me këtë ligj dhe Ligjin për shoqëri tregtare."

Neni 6

Pas nenit 81 shtohen dy nene të reja 81-a dhe 81-b, si vijojnë:

"Neni 81-a

Personi juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna – barnatore e cila ka dy ose më shumë njësi organizative barnatore në përbërje të vet në territorin e të njëjtës komunë, detyrohet që në çdo dy njësi organizative barnatore në përbërje të tij të hap edhe njësi organizative – barnatore ose stacion të barnatores në vendbanim në mjedis rural.

Personi juridik i cili kryen qarkullim me pakicë të barnave- barnatore, që nuk ka dy ose më shumë njësi organizative barnatore në përbërje të vet në territorin e komunës së njëjtë dhe ka më shumë se pesë ose më shumë njësi organizative barnatore në territorin e Republikës së Maqedonisë, detyrohet që në çdo pesë njësi organizative barnatore në territorin e Republikës së Maqedonisë, të hap edhe një barnatore ose stacion të barnatores në vendbanim në mjedis rural.

Ministria e Shëndetësisë në pajtim me nevojat e përcaktuara në rrjetin e institucioneve shëndetësore, numrin e banorëve në vendbanime, largësinë dhe qasshmërinë e vendbanimeve përcakton në cilin vendbanim dhe në cilin afat duhet të hapen barnatoret ose stacionet e barnatores nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni.

Personit juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna në barnatore, i cili nuk do të hap barnatore ose stacion të barnatores në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni, ministri e Shëndetësisë ia heq lejet për punë për të gjitha barnatoret ose stacionet e barnatores, përveç një barnatoreje.

Neni 81 -b

Personi juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna – barnatore është i detyruar të sigurojë punë në së paku dy ndërresa, kurse në komunë me mbi 30. 000 banorë edhe në ndërresë të tretë.

Orarin e barnatoreve të cilat do të punojnë në ndërresë të tretë e përcakton ministri i Shëndetësisë.

Me përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, për shkak të sigurimit të furnizimit të pandërprerë me barna të popullsisë në komunë me mbi 30. 000 banorë, personit juridik i cili kryen qarkullim me pakicë me barna në barnatore, në pajtim me rregullat për mbrojtje shëndetësore, mund t'i jepet licencë për kryerjen e veprimtarisë barnatore me punë 24 orëshe."

Neni 7

Neni 88 ndryshohet si vijon:

"Punëtorët shëndetësorë të cilët vijnë në kontakt me pacientin, prodhuesit e barnave, bartësit e lejes dhe depotë farmaceutike janë të detyruar ta njoftojnë Agjencinë dhe personin juridik nga neni 87 paragrafi 2 i këtij ligji:

- për reagimet e padëshirueshme ose ngjarjet e padëshirueshme nga përdorimi i barit, në afat prej 30 ditësh nga dita e marrjes së informatës dhe

- për reagime serioze të padëshirueshme ose ngjarje të padëshirueshme nga përdorimi i barit, në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së informatës, kurse për reagime serioze të padëshirueshme ose ngjarje me pasojë vdekjeje, menjëherë pa prolongim ose më së voni në afat prej 24 orësh pas marrjes së informatës, me shkrim ose me telefon."

Neni 8

Në nenin 89 në paragrafin 1 fjala "menjëherë" zëvendësohet me fjalët: "në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së informatës".

Në paragrafin 2 fjalët: "në çdo gjashtë muaj në periudhë nga dy vjetët e para pas marrjes së lejes për vënie në qarkullim, një herë në vit në tre vitet e ardhshme dhe një herë në çdo tre vjet", shlyhen.

Neni 9

Pas nenit 89 shtohet nen i ri 89-a, si vijon:

"Neni 89-a

Pacientët shfrytëzues të barit në rast të dyshimit të reagimit të padëshirueshëm nga përdorimi i barit mund edhe në mënyrë të drejtpërdrejtë ta njoftojnë Agjencinë ose bartësit e lejes.

Në rast të dyshimit të reagimit të padëshirueshëm nga përdorimi i barit tek personat e paaftë për punës, persona me çrregullime të rënda të shëndetit mental ose persona të mitur, njoftimin e kryen prindi, kujdestari ose përfaqësuesi ligjor."

Neni 10

Në nenin 90 pas fjalës "reagime" vihet presje dhe shtohen fjalët: "periudhat kohore në të cilat parashtrohen raportet për siguri të barit".

Neni 11

Në Ligjin për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për barna dhe mjete ndihmëse mjekësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 88/10), në nenin 13 viti "2017" zëvendësohet me datën "1 janar 2016".

Neni 12

Dispozita e nenit 2 të këtij ligji në të cilën shtohet paragraf i ri 7, do të fillojë të zbatohet nga 1 shtatori 2014.

Personave juridikë të cilët nuk do ta harmonizojnë strukturën e themeluesve përkatësisht bashkëpronarëve në pajtim me dispozitën nga neni 73 paragrafi 7 i këtij ligji, u shfuqizohet leja për qarkullim me shumicë me barna, përkatësisht leja për qarkullim me pakicë me barna.

Neni 13

Dispozita e nenit 5 të këtij ligji me të cilën shtohen dy paragrafë të rinj 4 dhe 5, do të fillojë të zbatohet nga 1 shtatori 2014.

Barnatores që nuk do ta harmonizojë strukturën e themeluesve në pajtim me dispozitën nga neni 81 paragrafët 4 dhe 5 të këtij ligji, i shfuqizohet leja për qarkullim me shumicë me barna, përkatësisht leja për qarkullim me pakicë me barna.

Neni 14

Dispozita e nenit 6 të këtij ligji do të fillojë të zbatohet nga 1 shtatori 2014.

Neni 15

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

936.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ЈАВНИОТ СЕКТОР

Се прогласува Законот за користење на податоците од јавниот сектор,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-666/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ПОДАТОЦИТЕ ОД ЈАВНИОТ СЕКТОР

I. Општи одредби

Член 1

Предмет

Со овој закон се утврдува обврската на органите и институциите од јавниот сектор за јавно објавување на податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности согласно со закон, со цел да овозможат користење на тие податоци од страна на правни или физички лица за создавање на нови информации, содржини, апликации или услуги.

Член 2

Цел

Целта на овој закон е со користењето на податоците од јавниот сектор да се поттикне:

- иновации и создавање на нови информации, содржини и апликации преку комбинирање или вкрстување на податоците,
- создавање на нови услуги, креирање на работни места и социјална вклученост,
- зголемена отчетност и транспарентност на јавниот сектор,
- подобрување на квалитетот на податоците од јавниот сектор,
- развој на економијата и развој на конкуренцијата и
- развој на информатичкото општество во Република Македонија.

Член 3

Исклучоци од примената на Законот

Предмет на користење се сите податоци од јавниот сектор освен:

а) податоците што се исклучени со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер;

б) податоците до кои пристапот е ограничен со закон;

в) податоците чие создавање не е предмет на органот или институцијата од јавниот сектор;

г) податоците врз кои трети страни имаат право на интелектуална сопственост;

д) податоците што му припаѓаат на јавниот радиодифузен сервис, неговите дописништва и податоците на институциите задолжени за овозможување на емитувањето на јавниот радиодифузен сервис;

ѓ) податоците кои им припаѓаат на органите и институциите кои вршат образовна или истражувачка дејност, вклучително и организации основани за размена на истражувачки резултати и

е) податоците кои им припаѓаат на установите од областа на културата со исклучок на библиотеките, музеите и архивите.

Член 4

Дефиниции

Во смисла на овој закон одделни изрази го имаат следново значење:

1. „Органи и институции од јавниот сектор“ се органите на државната власт и други органи и организации утврдени со закон, органите на општините, градот Скопје и општините во градот Скопје, установите и јавните служби, јавните претпријатија, правни и физички лица што вршат јавни овластувања утврдени со закон;

2. „Информација“ е која било содржина без разлика на средството со кое се пренесува (напишано на хартија или зачувано во електронска форма како звук, визуелна или аудиовизуелна снимка) или кој било дел на таквата содржина;

3. „Податок“ е квалитативна или квантитативна вредност, односно засебен дел од една информација;

4. „Необработени податоци“ се збир на броеви и знаци структурирани табеларно во редови и колони (регистри, бази и табели);

5. „Метадата“ се податоци со кои се објаснува значењето на податоците, односно дескриптивни податоци;

6. „Податоци од јавен сектор“ се податоците кои органите и институциите од јавниот сектор ги создаваат во текот на работењето согласно со законските надлежности;

7. „Централен каталог на податоци од јавен сектор“ е на интернет достапна алатка која на корисниците преку целосен текст или уреден збир на метадата им овозможува пристап до податоци од документи или збирки во електронска форма;

8. „Компјутерски обработлив формат“ значи формат на документ структуриран на начин на кој софтверските апликации можат лесно да го идентификуваат, препознаат и да извлечат конкретни податоци од него, вклучително и посебните делови на податокот и нивната внатрешна структура и овозможува негово автоматско процесирање;

9. „Отворен формат“ е формат на податок кој не е зависен од платформата и е достапен на јавноста без никакви ограничувања со кои би се попречило користењето на податокот и

10. „Формален отворен стандард“ значи стандард кој е утврден во пишана форма и се однесува на обезбедување на софтверска интероперабилност.

II. Обврски за органите и институциите
од јавниот сектор

Член 5

Обврски на органите и институциите од јавниот сектор за овозможување на користењето на податоците

(1) Органите и институциите од јавниот сектор се должни согласно со нивните технички можности да објаваат податоци кои ги создаваат во вршењето на своите надлежности кои ќе ги направат достапни за користење, освен податоците од членот 3 од овој закон.

(2) Обврската од ставот (1) на овој член не се однесува за податоците со кои располагаат органите и институциите на јавниот сектор, а кои ги создал друг орган или институција од јавниот сектор.

(3) Доколку органите и институциите од јавниот сектор со користење на податоци кои ги создал друг орган или институција од јавниот сектор создале нови податоци, тогаш за новите податоци важи обврската од ставот (1) на овој член.

(4) Податоците од ставот (1) на овој член покрај во читлив формат треба да бидат објавени како необработени податоци во компјутерски обработлив формат и да бидат достапни во отворен формат заедно со нивната метадата до најниското нивно на деталност. Форматот и метадатата треба да бидат усогласени со формалните отворени стандарди за обезбедување на софтверска интероперабилност.

(5) Обврската од ставот (1) на овој член не се однесува на податоци чие прилагодување за користење, како што е вадење на делови од документи, би вклучувало неразумно поголем труд и ресурси во споредба со вообичаените задачи.

(6) Органите и институциите од јавниот сектор се должни податоците од ставот (1) на овој член да ги ажурираат согласно со динамиката што сами ја утврдуваат, обезбедувајќи точност на податоците, притоа наведувајќи го на видно место датумот на последното ажурирање.

(7) Минималните технички можности на органите и институциите од јавниот сектор за да објавуваат податоци согласно со ставот (1) на овој член, како и техничките нормативи за форматот на податоците и начинот на објавување на истите ги утврдува министерот за информатичко општество и администрација.

Член 6

Престанок на обврската за објавување на податоците од јавниот сектор

Ако органите и институциите од јавниот сектор престанат да создаваат или чуваат одредени податоци кои веќе биле објавени за користење, се должни престанокот на создавањето или чувањето на тие податоци да го објаваат на истата веб локација најдоцна во рок од три месеци од престанокот.

Член 7

Централен каталог на податоци од јавниот сектор

(1) Министерството за информатичко општество и администрација води централен каталог на податоците од јавниот сектор објавени за користење врз основа на каталог на податоци од органите и институциите од јавниот сектор и истиот го објавува на www.otvorenipodatoci.gov.mk.

(2) Органите и институциите од јавниот сектор се должни до Министерството за информатичко општество и администрација да доставаат во електронска форма каталог на податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности кои ги објавуваат за користење, вклучувајќи и датум за објавување на податоците (по податочни сетови) за нивно користење, динамика на нивно ажурирање (дневно, неделно, месечно и квартално) и поединечен линк, односно веб локација до местото каде што органот или институцијата од јавниот сектор ги објавува податоците, во рок од три месеци од објавувањето на податоците за користење.

(3) Секој орган или институција на јавниот сектор е должен да обезбеди редовно ажурирање на податоците кои ги објавил за користење, функционалност на веб локацијата каде што податоците се објавени и функционалност на линкот до централниот каталог на податоци од јавниот сектор на www.otvorenipodatoci.gov.mk.

(4) Во органите и институциите од јавниот сектор се определува контакт лице задолжено за техничко прилагодување и објавување на податоците за нивно користење, нивно објавување на веб страницата на органот и за обврските за ажурност на каталогот на податоци на www.otvorenipodatoci.gov.mk, како и непречено извршување на обврските од ставовите (2) и (3) на овој член и за тоа се известува Министерството за информатичко општество и администрација во рок од седум дена од денот на определувањето на лицето.

Член 8

Ревидирање на каталогот

(1) Министерството за информатичко општество и администрација врши редовно надополнување на централниот каталог на податоци од јавниот сектор објавени за користење.

(2) Секој орган или институција од јавен сектор е должен редовно, а најмалку квартално да го извести Министерството за информатичко општество и администрација за објавување на нови податоци за користење со цел за истите да бидат поврзани и објавени на централниот каталог на податоци од јавен сектор.

(3) Министерството за информатичко општество и администрација при ревидирање на каталогот на податоци од јавниот сектор може да го задолжи органот или институцијата на јавен сектор дополнително да објави податоци кои ги создава во вршењето на своите надлежности, а кои до тој момент не ги објавил за користење и кои не се спротивни на членот 3 од овој закон.

(4) Органот или институцијата од јавен сектор за податоците од ставот (3) на овој член треба да го извести Министерството за информатичко општество и администрација во кој рок ќе може истите да ги објави и на тој начин да ги направи достапни за користење.

(5) Доколку органот или институцијата од јавен сектор не постапи или не го почитува предвидениот рок согласно со ставот (4) на овој член, Министерството за информатичко општество и администрација ќе го извести Државниот управен инспекторат кој ќе постапи согласно со своите надлежности.

Член 9

Услови за користење на податоците

(1) Користењето на податоците од јавниот сектор е слободно.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, органите и институциите од јавниот сектор користењето на податоците кои ги објавиле можат да го ограничат со давање согласност за користење на начин што нема непотребно да го ограничи користењето на податоците или на начин со кој би се ограничила конкуренцијата. Согласноста за користење на податоците треба главно

да се однесуваат на обврска за цитирање на органот или институцијата од јавниот сектор чиј податок бил користен, не повикување или не цитирање на изворот ако била менувана или во друг контекст употребена содржината на податоците, правилна и точна примена на податоците во одредени случаи, одговорност за злоупотреба на податоците и слично.

(3) Органите и институциите од јавниот сектор треба согласноста од ставот (2) на овој член да ја процесираат електронски или во писмена форма.

Член 10

Начела за наплаќање, транспарентност и не дискриминација

(1) Користењето на објавените податоците од јавниот сектор е бесплатно.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не се применуваат врз:

а) органите и институциите од јавен сектор од кои се бара да создаваат приходи со цел да покријат битен дел од трошоците поврзани со извршувањето на нивните јавни овластувања;

б) податоци за кои од органот или институцијата од јавен сектор се бара да создаде одреден приход за да покрие битен дел од трошоците за нивно собирање, продуцирање, репродуцирање и дисеминација, согласно со закон и

в) библиотеките, вклучително и универзитетските библиотеки, музеите и архивите.

(3) Органот или институцијата на јавниот сектор за податоците чие користење го наплаќа е должен да состави тарифник и истиот да го објави.

(4) Кога користењето на податоците на органот или институцијата од јавниот сектор се наплаќа, таквите трошоците ќе важат и кон другите органи или институции од јавниот сектор, доколку таквите податоци ги користат како дополнување на нивните комерцијални активности, а надвор од јавните овластувања.

Член 11

Забрана за ексклузивни договори

(1) Органите и институциите од јавниот сектор не смеат да склучуваат договори со трети страни со кои ќе им дадат ексклузивни права за користење на нивните податоци.

(2) По исклучок, органите и институциите од јавниот сектор можат да склучат договори со трети страни со кои ќе им дадат ексклузивни права за користењето на нивните податоци само доколку предмет на договорот е давање на некоја јавна услуга или услуга од јавен интерес која органот или институцијата од јавниот сектор нема намера да ја обезбеди, а нејзиното обезбедување е условено од користењето на односните податоци. Ваквите договори можат да бидат склучени за период најмногу до три години.

(3) По истекот на периодот од ставот (2) на овој член податоците за чие користење биле дадени ексклузивните права треба да бидат јавно објавени за користење.

(4) Одредбите од овој член не важат за дигитализирање на културолошките ресурси. Ексклузивните права за дигитализација на културолошките ресурси можат да бидат максимум десет години, а онаму каде што периодот надминува десет години времетраењето треба да биде предмет на ревизија во текот на единаесеттата година и на секои седум години после тоа.

(5) Органите и институциите од јавниот сектор договорите од ставот (4) на овој член ги објавуваат на нивната веб страница.

(6) Во случај кога се дадени ексклузивни права за дигитализација на културолошките ресурси договорната страна треба да му даде на органот или институцијата од јавниот сектор бесплатна копија од дигитализираните културолошки ресурси, а таквата копија станува достапна за користење по истекот на рокот за ексклузивитет.

III. Надзор

Член 12

Надзор

Надзор врз спроведување на одредбите од овој закон врши Министерството за информатичко општество и администрација.

Член 13

Инспекциски надзор

Инспекциски надзор врз спроведување на обврските на институциите врши Државниот управен инспекторат, со исклучок на органите на судската власт, Собранието на Република Македонија и телата формирани од страна на Собранието на Република Македонија.

IV. Прекршочни одредби

Член 14

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членовите 5 ставови (1) и (6) и 7 ставови (2) и (3) од овој закон.

Член 15

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во Министерството за информатичко општество и администрација доколку не постапи во согласност со членовите 5 став (7) и 7 став (1) од овој закон.

Член 16

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членот 8 ставови (2) и (4) од овој закон.

Член 17

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во Министерството за информатичко општество и администрација доколку не постапи во согласност со членот 8 став (1) од овој закон.

Член 18

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор доколку не постапи во согласност со членовите 10 став (3) и 11 ставови (3) и (5) од овој закон.

Член 19

Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор кој ги користел, а не ги платил за дополнување на својата комерцијална активност податоците на друг

орган или институција од јавниот сектор чие користење се наплаќа, согласно со членот 10 став (4) од овој закон.

Член 20

Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на раководното лице во органот или институцијата од јавниот сектор кој не го најавил престанокот на натамошното создавање на податоците кои веќе биле објавени за користење, согласно со членот 6 од овој закон.

Член 21

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочната постапка се води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд согласно со Законот за прекршоците.

V. Преодни и завршни одредби

Член 22

Техничките нормативи од членот 5 став (7) од овој закон ќе се донесат во рок од еден месец од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 23

Органите и институциите од јавниот сектор се должни до Министерството за информатичко општество и администрација да го достават каталогот на податоците од членот 7 став (2) од овој закон во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 24

Органите и институциите од јавниот сектор известувањето за контакт лицето од членот 7 став (4) од овој закон ќе го достават во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 25

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I GJ
PËR SHFRYTËZIMIN E TË DHËNAVE NGA SEKTORI PUBLIK

I. Dispozita të përgjithshme

Neni 1

Lënda

Me këtë ligj përcaktohet obligimi i organeve dhe institucioneve nga sektori publik për shpalljen publike të të dhënave të cilat i krijojnë në realizimin e kompetencave të tyre në pajtim me ligjin, me qellim që të mundësojnë shfrytëzim të atyre të dhënave nga ana e personave fizikë ose juridikë për krijimin e informatave të reja, përmbajtjeve, aplikacioneve ose shërbimeve.

Neni 2

Qëllimi

Qëllimi i këtij ligji është që me shfrytëzimin e të dhënave të sektorit publik të nxitet:

- inovacionet dhe krijimi i informatave të reja, përmbajtjeve dhe aplikacioneve përmes kombinimit ose kryqëzimit të të dhënave,
- krijimi i shërbimeve të reja, krijimi i vendeve të punës dhe përfshirja sociale,
- llogaridhënia e zmadhuar dhe transparenca në sektorin publik,
- përmirësimi i kualitetit të të dhënave nga sektori publik,
- zhvillim i ekonomisë dhe zhvillim i konkurrencës dhe
- zhvillimi i shoqërisë informatike në Republikën e Maqedonisë.

Neni 3

Përjashtime nga zbatimi i ligjit

Lëndë e shfrytëzimit janë të gjitha të dhënat nga sektori publik, përveç:

a) të dhënave të cilat janë përjashtuar me Ligjin për qasje të lirë në informatat me karakter publik;

b) të dhënave në të cilat qasja është e kufizuar me ligj;

v) të dhënave krijimi i të cilave nuk është lëndë e organit ose institucionit nga sektori publik;

g) të dhënave mbi të cilat palët e treta kanë të drejtë të pronësisë intelektuale;

d) të dhënave të cilat i takojnë servisit radiodifuziv publik, zyrave të tij për korrespondencë dhe të dhënave të institucioneve të ngarkuara për mundësimin e emetimit të servisit radiodifuziv publik;

gj) të dhënave të cilat u takojnë organeve dhe institucioneve të cilat kryejnë veprimtari arsimore ose hulumtuese, duke përfshirë edhe organizatat e themeluara për këmbimin e rezultateve hulumtuese dhe

e) të dhënave të cilat u takojnë institucioneve nga sfera e kulturës me përjashtim të bibliotekave, muzeve dhe arkivave.

Neni 4

Definicione

Në kuptimin e këtij ligji, shprehje të veçanta e kanë kuptimin në vijim:

1. "Organe dhe institucione nga sektori publik" janë organet e pushtetit shtetëror dhe organet dhe organizatat tjera të përcaktuara me ligj, organet e komunave, Qytetit të Shkupit dhe komunave në Qytetin e Shkupit, institucionet dhe shërbimet publike, ndërmarrjet publike, personat juridikë dhe fizikë që kryejnë autorizime publike të përcaktuara me ligj;

2. "Informatë" është cilado përmbajtje pa dallim të mjetit me të cilin transmetohet (e shkruar në letër ose e ruajtur në formë elektronike si zë, incizim vizuel ose audiovizuel) ose cilado pjesë e përmbajtjes së tillë;

3. "E dhënë" është vlera kualitative ose kuantitative përkatësisht pjesa e veçantë e një informate;

4. "Të dhëna të papërpunuara" janë përmbledhje të numrave dhe shenjave të strukturuara në mënyrë tabelare në radhë dhe kolona (regjistra, baza, tabela);

5. "Metadatë" janë të dhëna me të cilat sqarohet domethënia e të dhënave, përkatësisht të dhënave deskriptive;

6. "Të dhëna nga sektori publik" janë të dhëna të cilat organet dhe institucionet e sektorit publik i krijojnë gjatë punës në pajtim me kompetencat ligjore;

7. "Katalog qendror i të dhënave nga sektori publik" është vegël e qasshme në internet e cila shfrytëzuesve përmes tekstit të plotë ose përmbledhjes së rregulluar të metadatës u mundëson qasje në të dhënat nga dokumente ose përmbledhjeve në formë elektronike;

8. "Format i përpunueshëm kompjuterik" do të thotë format i dokumentit të strukturuar në mënyrë në të cilën aplikacionet softuerike lehtësisht mund ta identifikojnë, njohin dhe të nxjerrin të dhëna konkrete nga ai, duke

përfshirë edhe pjesët e veçanta të të dhënës dhe strukturën e tyre të brendshme dhe mundëson procesuim të tij automatik;

9. "Format i hapur" është formati i të dhënës që është i pavarur nga platforma dhe është i qasshëm për publikun pa kurrfarë përkufizimesh me të cilat do të pengohej shfrytëzimi i të dhënës dhe

10. "Standardi i hapur formal" do të thotë standard i cili është i përcaktuar në formë të shkruar dhe ka të bëjë me sigurimin e interoperabiletit softuerik.

II. Obligime për organet dhe institucionet nga sektori publik

Neni 5

Obligime të organeve dhe institucioneve nga sektori publik për mundësimin e shfrytëzimit të të dhënave

(1) Organet dhe institucionet nga sektori publik janë të obliguara që në pajtim me mundësitë e tyre teknike të publikojnë të dhëna që i krijojnë gjatë kryerjes së kompetencave të tyre që do t'i bëjnë të kapshme për shfrytëzim, përveç të dhënave nga neni 3 i këtij ligji.

(2) Obligimi nga paragrafi (1) i këtij neni nuk ka të bëjë me të dhënat me të cilat disponojnë organet dhe institucionet e sektorit publik, e të cilat i ka krijuar ndonjë organ ose institucion tjetër nga sektori publik.

(3) Nëse organet dhe institucionet nga sektori publik me shfrytëzimin e të dhënave që i ka krijuar ndonjë organ ose institucion tjetër nga sektori publik, kanë krijuar të dhëna të reja, atëherë për të dhënat e reja vlen obligimi nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas në format të lexueshëm, duhet të publikohen si të dhëna të papërpunuara në format të përpunueshëm kompjuterik dhe të jenë të kapshme në format të hapur së bashku me të metadatën e tyre deri te niveli më i ulët i detajeve. Formati dhe metadata duhet të harmonizohen me standardet e hapura formale për sigurimin e interoperabilitetit softuerik.

(5) Obligimi nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk ka të bëjë me të dhënat harmonizimi i të cilave për shfrytëzim, siç është nxjerrja e pjesëve nga dokumente, do të përfshinte punë më të madhe të paarsyeshme dhe resurse në krahasim me detyrat e zakonshme.

(6) Organet dhe institucionet nga sektori publik janë të obliguara që të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni, t'i azhurnojnë në pajtim me dinamikën që e përcaktojnë vetë, duke siguruar saktësi të të dhënave, me këtë rast duke e shënuar në vend të dukshëm datën e azhurnimit të fundit.

(7) Kushtet minimale teknike të organeve dhe institucioneve të sektorit publik që të shpallin të dhëna sipas paragrafit (1) të këtij neni, si dhe normativat teknike për formatin e të dhënave si dhe mënyrën e publikimit të të njëjtave i përcakton Ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Neni 6

Ndërprerja e obligimit për publikimin e të dhënave nga sektori publik

Nëse organet dhe institucionet nga sektori publik ndërpresin të krijojnë ose ruajnë të dhëna të caktuara që tanimë janë publikuar për shfrytëzim, janë të obliguara që ndërprerjen e krijimit ose ruajtjes së atyre të dhënave ta publikojnë në ueb lokacionin e njëjtë më së voni në afat prej tre muajve nga ndërprerja.

Neni 7

Katalogu qendror i të dhënave nga sektori publik

(1) Ministria e Shoqërisë informatike dhe Administratës mban katalog qendror të të dhënave nga sektori publik të publikuara për shfrytëzim në bazë të katalogut të të dhënave nga organet dhe institucionet nga sektori publik dhe të njëjtin e publikon në www.otvorenipodatoci.gov.mk.

(2) Organet dhe institucionet nga sektori publik janë të detyruara që në Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe Administratës të paraqesin në formë elektronike katalog të të dhënave që i krijojnë në realizimin e kompetencave të tyre, që i publikojnë për shfrytëzim, duke përfshirë edhe datën për publikim të të dhënave (me sete të të dhënave) për shfrytëzim të tyre, dinamikën e azhurnimit të tyre (në bazë ditore, javore, mujore, tremujore) dhe link të veçantë ose ueb lokacion deri te vendi ku organi ose institucioni nga sektori publik i publikon të dhënat, në afat prej tre muajve nga publikimi i të dhënave për shfrytëzim.

(3) Çdo organ apo institucion i sektorit publik është i detyruar të sigurojë azhurnim të rregullt të të dhënave që i ka publikuar për shfrytëzim, funksionalitetin e ueb lokacionit, ku të dhënat janë publikuar dhe funksionalitetin e linkut te katalogu qendror i të dhënave nga sektori publik në www.otvorenipodatoci.gov.mk

(4) Në organet dhe institucionet e sektorit publik caktohet person për kontakt i ngarkuar për harmonizim teknik dhe publikim të të dhënave për shfrytëzimin e tyre, publikimin e tyre në ueb faqen e organit dhe për obligimet për azhurnitet të katalogut të të dhënave në www.otvorenipodatoci.gov.mk, si dhe realizimin e papenguar të obligimeve nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni dhe për këtë njoftohet Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës, në afat prej shtatë ditëve nga dita e caktimit të personit.

Neni 8

Revidimi i katalogut

(1) Ministria e Shoqërisë informatike dhe Administratës kryen plotësim të rregullt të katalogut qendror të të dhënave të sektorit publik të publikuara për shfrytëzim.

(2) Çdo organ ose institucion i sektorit publik është i obliguar që rregullisht e së paku në tre muaj ta njoftojë Ministrinë e Shoqërisë informatike dhe Administratës për publikimin e të dhënave të reja për shfrytëzim me qëllim që të njëjtat të lidhen dhe publikohen në katalogun qendror të të dhënave nga sektori publik.

(3) Ministria e Shoqërisë informatike dhe Administratës gjatë revidimit të katalogut të të dhënave nga sektori publik mund ta ngarkojë organin ose institucionin e sektorit publik që në mënyrë shtesë t'i publikojë të dhënat që i krijon gjatë kryerjes së kompetencave të veta, e të cilat deri në atë moment nuk i ka publikuar për shfrytëzim dhe që nuk janë në kundërshtim me nenin 3 të këtij ligji.

(4) Organi ose institucioni i sektorit publik për të dhënat e paragrafit (3) duhet ta njoftojë Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe Administratës se në cilin afat do të mund të njëjtat t'i publikojë dhe në atë mënyrë t'i bëjë të kapshme për shfrytëzim.

(5) Nëse organi ose institucioni i sektorit publik nuk vepron ose nuk e respekton afatin e paraparë në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni, Ministria e Shoqërisë informatike dhe Administratës do ta njoftojë Inspektoratit Shtetëror Administrativ, i cili do të veprojë në përputhje me kompetencat e veta.

Neni 9

Kushtet për shfrytëzimin e të dhënave

(1) Shfrytëzimi i të dhënave nga sektori publik është i lirë.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, organet dhe institucionet e sektorit publik, shfrytëzimin e të dhënave që i kanë publikuar mund ta kufizojnë me dhënien e pëlqimit për shfrytëzimin në mënyrë që nuk do ta kufizojë pa nevojë shfrytëzimin e të dhënave ose në mënyrë me të cilën do të kufizohej konkurrenca. (4) Pëlqimi për shfrytëzimin e të dhënave duhet kryesisht të kenë të bëjnë me obligimin për citimin e organit apo institucionit të sektorit publik, e dhëna e të cilit është shfrytëzuar, mosmbështetja ose moscitimi i burimit nëse është ndryshuar përmbajtja e të dhënave ose e përdorur në kontekst tjetër, zbatimi i rregullt dhe i saktë i të dhënave në raste të caktuara, përgjegjësi për keqpërdorim të të dhënave dhe të ngjashme.

(3) Organet dhe institucionet e sektorit publik duhet që pëlqimin nga neni (2) i këtij neni ta procesuojnë në formë elektronike ose në formë të shkruar.

Neni 10

Parime për arkëtim, transparencë dhe mosdiskriminim

(1) Shfrytëzimi i të dhënave të publikuara nga sektori publik është falas.

(2) Dispozitat e paragrafit (1) nuk zbatohen mbi:

a) organet dhe institucionet e sektorit publik, nga të cilat kërkohet që të krijojnë të hyra me qëllim që të mbulojnë pjesë të konsiderueshme të shpenzimeve në lidhje me kryerjen e autorizimeve të tyre publike;

b) të dhënat për të cilat nga organi ose institucioni i sektorit publik kërkohet që të krijojë të hyra të caktuara që të mbulojë pjesë të konsiderueshme të shpenzimeve për mbledhjen e tyre, prodhimin, riprodhimin dhe diseminimin, në pajtim me ligj dhe

v) bibliotekat, duke përfshirë edhe bibliotekat universitare, muzetë dhe arkivat.

(3) Organi ose institucioni i sektorit publik për të dhënat, shfrytëzimin e të cilave e arkëton, obligohet që të përpiljë Listë tarifore dhe të njëjtën ta publikojë.

(4) Kur shfrytëzimi i të dhënave të organit ose institucionit të sektorit publik arkëtohet, shpenzimet e tilla do të vlejnë edhe ndaj organeve tjera ose institucioneve nga sektori publik, nëse të dhënat e tilla i shfrytëzojnë si plotësim të aktiviteteve të tyre komerciale, jashtë autorizimeve publike.

Neni 11

Ndalim për marrëveshje ekskluzive

(1) Organet dhe institucionet e sektorit publik nuk guxojnë që të lidhin marrëveshje me palë të treta me të cilat do t'u japin të drejta ekskluzive për shfrytëzimin e të dhënave të tyre.

(2) Me përjashtim, organet dhe institucionet e sektorit publik mund të lidhin marrëveshje me palët e treta me të cilat do t'u japin të drejta ekskluzive për shfrytëzimin e të dhënave të tyre vetëm nëse lëndë e marrëveshjes është ofrimi i ndonjë shërbimi publik ose shërbimi me interes publik që organi apo institucioni i sektorit publik nuk ka për qëllim ta sigurojë, ndërsa sigurimi i tij është i kushtëzuar nga shfrytëzimi i të dhënave përkatëse. Marrëveshjet e këtilla mund të lidhen për periudhë më së shumti deri tri vite.

(3) Pas skadimit të periudhës nga paragrafi (2) të këtij neni, të dhënat për shfrytëzimin e të cilave janë dhënë të drejtat ekskluzive duhet të shpallen publikisht për shfrytëzim.

(4) Dispozitat e këtij neni nuk vlejnë për digjitalizimin e resurseve kulturologjike. (6) Të drejtat ekskluzive për digjitalizimin e resurseve kulturologjike mund të jenë maksimum dhjetë vjet, e atje ku periudha tejkalon dhjetë vjet kohëzgjatja duhet të jetë lëndë e revizionit gjatë vitit të njëmbëdhjetë dhe çdo shtatë vjet pas asaj.

(5) Organet dhe institucionet e sektorit publik, marrëveshjet e paragrafit (4) të këtij neni i publikojnë në ueb faqen e tyre.

(6) Në rast kur janë dhënë të drejta ekskluzive për digjitalizimin e resurseve kulturologjike, pala kontraktuese duhet t'i japë organit ose institucionit të sektorit publik kopje falas nga resurset e digjitalizuara kulturologjike, kurse kopja e tillë bëhet e kapshme për shfrytëzim pas skadimit të afatit për ekskluzivitet.

III. Mbikëqyrja

Neni 12

Mbikëqyrja

Mbikëqyrje mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji kryen Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Neni 13

Mbikëqyrje inspektuese

Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e obligimeve të institucioneve kryen Inspektorati Shtetëror Administrativ, me përjashtim të organeve të pushtetit gjyqësor, Kuvendit të Republikës së Maqedonisë dhe trupave të formuar nga Kuvendi i RM-së.

IV. Dispozita kundërvajtëse

Neni 14

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës të organit ose institucionit nga sektori publik, nëse nuk vepron në përputhje me nenet 5 paragrafët (1) dhe (6) dhe 7 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji.

Neni 15

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohetpersonit udhëheqës të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës, nëse nuk vepron në përputhje me nenet 5 paragrafi (7) dhe 7 paragrafi (1) të këtij ligji.

Neni 16

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës të organit ose institucionit nga sektori publik, nëse nuk vepron në përputhje me nenin 8 paragrafët (2) dhe (4) të këtij ligji.

Neni 17

Gjobë në shumë prej 1 000 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës në Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe Administratës nëse nuk vepron në pajtim me nenin 8 paragrafi (1) të këtij ligji.

Neni 18

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës të organit ose institucionit nga sektori publik, nëse nuk vepron në përputhje me nenet 10 paragrafi (3) dhe 11 paragrafët (3) dhe (5) të këtij ligji.

Neni 19

Gjobë në shumë prej 500 deri në 1 000 euro në kundërvlerë me denarë për kundërvajtje do t'i shqiptohet personit udhëheqës të organit ose institucionit të sektorit publik që i ka shfrytëzuar, e që nuk i ka paguar për plotësimin e aktivitetit të vet komercial, të dhënat e organit ose institucionit tjetër nga sektori publik shfrytëzimi i të cilave arkëtohet në pajtim me nenin 10 paragrafi (4) të këtij ligji.

Neni 20

Gjobë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës të organit ose institucionit të sektorit publik që nuk e ka paraqitur ndërprerjen e krijimit të mëtejmë të të dhënave që tanimë kanë qenë të publikuara për shfrytëzim, në përputhje me nenin 6 të këtij ligji.

Neni 21

Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksione kundërvajtëse shqipton gjykata kompetente në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

V. Dispozita kalimtare dhe të fundit

Neni 22

Normativat teknike nga neni 5 paragrafi (7) i këtij ligji do të miratohet në afat prej një muaji nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 23

Organet dhe institucionet e sektorit publik janë të detyruara që në Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe Administratës ta dorëzojnë katalogun e të dhënave nga neni 7 paragrafi (2) i këtij ligji, në afat prej tre muajve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 24

Organet dhe institucionet e sektorit publik, njoftimin për personin për kontakt nga neni 7 paragrafi (4) i këtij ligji do ta dorëzojnë në afat prej dy muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 25

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

937.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КВАЛИТЕТ И БЕЗБЕДНОСТ НА ЃУБРИЊА, БИОСТИМУЛАТОРИ И ПОДОБРУВАЧИ НА СВОЈСТВАТА НА ПОЧВАТА

Се прогласува Законот за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-667/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН
ЗА КВАЛИТЕТ И БЕЗБЕДНОСТ НА ЃУБРИЊА, БИОСТИМУЛАТОРИ И ПОДОБРУВАЧИ НА СВОЈСТВАТА НА ПОЧВАТА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Содржина

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за производство на ѓубриња, пласирањето на ѓубрињата на пазар, увоз, извоз на ѓубриња, употребата на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, видовите ѓубриња, идентификација, квалитет, состав, земање примероци, пакување, препакување, обележување, испитување, декларирање, следење, регистрирање и други прашања кои се однесуваат на ѓубрињата биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

Член 2

(1) Заради заштита на здравјето на луѓето и животната средина покрај условите утврдени со овој закон, за пласирање на пазар и употреба на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, доколку истите содржат опасни супстанции се применуваат и условите утврдени во прописите од областа на хемикалиите.

(2) Ако ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата од овој закон, содржат и средства за заштита на растенијата за нивното производство, пласирање на пазар, увоз и употреба се применуваат и прописите кои ја регулираат областа на фитофармација.

Поими

Член 3

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Ѓубриња" се хемиски соединенија чија главна функција е исхрана на растенијата кои може да бидат хемиски соединенија од минерално и органско потекло, како и мешавини од тие соединенија;

2. "Примарни макрохранливи елементи" (во натамошниот текст: макробиогени елементи) се азот, фосфор и калиум од кои растенијата имаат поголеми потреби за раст и развој;

3. "Секундарни макрохранливи елементи" (во натамошниот текст: макробиогени елементи) се калциум, магнезиум, сулфур и натриум од кои растенијата имаат помали потреби во однос на примарните макробиогени елементи;

4. "Микрохранливи елементи" (во натамошниот текст: микробиогени елементи) се железо, бор, цинк, манган, бакар, кобалт, молибден и селен од кои растенијата имаат многу помали потреби во однос на примарните и секундарните макробиогени елементи, но се од витално значење за растенијата;

5. "Хелатни облици (органоминерални комплекси) на микробиогени елементи" се микробиогени елементи врзани за молекулите EDTA, DTPA, EDDHA, HEETA, EDDHMA, EDDCHA;

6. "Видови на ѓубриња" се ѓубриња со единствен вид на ознака како што е пропишано со овој закон;

7. "Комплексни облици на микробиогени и макробиогени елементи" се микробиогени елементи и макробиогени елементи врзани за макромолекули од органско или друго потекло;

8. "Мешани ѓубриња" се ѓубриња добиени со суво мешање на неколку единични ѓубриња без хемиска реакција, со или без дополнувачи;

9. "Фолијарно ѓубре" е ѓубре наменето за фолијарна употреба, во кои хранливите елементи се во форма што е погодна за исхрана на растението преку надземните органи;

10. "Течно ѓубре" е ѓубре во форма на раствор или суспензија;

11. "Водорастворливи ѓубриња" се ѓубриња кои се целосно растворливи во вода;

12. "Суспензивни ѓубриња" се двофазни ѓубриња составени од течна и цврста фаза во кои цврстата фаза се одржува во суспензија во течна фаза;

13. "Органски ѓубриња" се ѓубриња од растително или животинско потекло кои содржат најмалку 30% органски материи и најмалку 1% азот, 1% фосфор и 1% калиум се внесуваат во почвата за подобрување на нејзините својства и исхрана на растенијата;

14. "Органско-минерални ѓубриња" се ѓубриња од органско и минерално потекло кои содржат најмалку 10% органски материи и 1% азот, 1% фосфорен (V) оксид и 1% калиум и се внесуваат во почвата за подобрување на нејзините својства и исхрана на растенијата;

15. "Шталско ѓубре" (арско) е органско ѓубре произведено или добиено од цврсти екстременти во шталски или други соодветни услови. Во шталско ѓубре спаѓаат кравјо, коњско, овчо, козјо, магарешко и свинско;

16. "Птичјо ѓубре" е органско ѓубре добиено од живинарските фарми при одгледување на кокошки, бројлери, пајки, мисирки и ноеви;

17. "Компост" е зрело органско ѓубре направено од разни земјоделски отпадни материи (слама, лисја, кујнски отпадоци и друго);

18. "Неоргански ѓубриња" се производи со кои хранливите елементи се внесуваат во почвата, во форма на неоргански соли кои се добиваат со различни технолошки постапки, кои содржат макробиогени, хелатни или комплексни форми на макробиогени елементи;

19. "Единични неоргански ѓубриња" се азотни, фосфорни и калиумови ѓубриња со точно одредена содржина на само еден од макробиогените елементи;

20. "Сложени неоргански ѓубриња" се ѓубриња кои имаат декларирана содржина најмалку на два макробиогени елементи кои се добиваат по хемиски пат со мешање или комбинација од двете постапки;

21. "Комплексни неорганski ѓубриња" се сложени ѓубриња добиени со хемиска реакција на соодветните компоненти во течна или во цврста состојба по пат на гранулирање, при што секоја гранула ги содржи сите хранливи елементи во декларираниот состав;

22. "Компост за печурки" е органско ѓубре кое се подготвува од слама, птичјо ѓубре и други минерални додатоци;

23. "Осока" е течниот дел на шталското ѓубре;

24. "Глистал" е биоѓубре добиено со преработка на зрело арско ѓубре преку учество на калифорниски црви и микроорганизми (хумификатори);

25. "Калифорниски црви" се живи организми кои заедно со микроорганизмите ја преработуваат органската материја до глистал (биохумус) кој претставува високо квалитетно органско ѓубре;

26. "Тресет" е полуразложена органска материја создадена во анаеробни услови кој има висок воден капацитет;

27. "Микробиолошки ѓубриња" се производи кои содржат високи титри на одредени корисни одбрани соеви на микроорганизми, а се користат за трансформација на органските и неорганските хранливи елементи во минерални форми достапни за растенијата;

28. "Биостимулатори" се физиолошки активни органски материи со ниска содржина на хранливи елементи од природно или синтетичко потекло (хормони, витамини, аминокиселини и хумусни киселини) кои во соодветни услови имаат стимулативно дејство на одделни физиолошко-биохемиски процеси во одделни фази од развојот на растението;

29. "Подобрувачите на својствата на почвата" се неоргански (варовник, гипс, доломит, песок, зеолит, бентонитска глина, водено стакло и друго), или органски материи, од природно или синтетичко потекло кои не содржат повеќе од 3% макробиогени и микробиогени елементи, не се сметаат за ѓубриња;

30. "Опасни ѓубриња" се ѓубриња кои ја надминуваат дозволената граница на тешки метали и амониум нитратните ѓубриња кои во својот состав содржат елементи на експлозивност поради што се опасни за растенијата, животните, животната средина и здравјето на луѓето;

31. "Производител" е домашно правно лице кое произведува и врши пакување на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својства на почвата и е одговорен за производство и пласирање на пазарот;

32. "Увозник" е домашно правно лице или застапник на странски производител кој е одговорен за увоз или пласирање на ѓубре, биостимулатори и подобрувачи на својства на почвата на пазарот;

33. "Декларација" е натпис отпечатен, обележан и прицврстен за амбалажата и претставува доказ кој ја идентификува содржината на хранливите елементи и нивните својства со пропишаните отстапувања;

34. "Декларирана содржина" е содржина на елементи или нивните оксиди кои се наведени во декларацијата или на соодветните придружни документи;

35. "Отстапување" е дозволено отстапување на вредностите на содржината на хранливите елементи од нивните декларирани вредности;

36. "Пакување" е пакет кој може трајно да се затвори, со кое може да се ракува и во кое може да се чува и дистрибуира ѓубре, а не содржи повеќе од 1.000 кг;

37. "Препакување" е пакување на ѓубре од поголема во помала количина, кое трајно се затвора при што не смеат да се менуваат својствата на ѓубрето;

38. "Ѓубре во ринфузна состојба" е производ кој не е спакуван на начин пропишан со точката 33 на овој член;

39. "Квалитет на ѓубре“ е степен на квалитативни својства и карактеристики кои ги исполнуваат стандардите или техничките прописи за квалитет;

40. "Пласирање на пазар" е трговија на големо и мало на ѓубриња на територијата на Република Македонија;

41. "Увоз" е влез на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата преку државната граница на Република Македонија;

42. “Извоз“ е излез на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата од царинското подрачје на Република Македонија;

43. "Шаржа" е количество од комплексни, единечни, сложени ѓубриња биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата или количеството на суровина за производство, која е произведена со исти технолошки постапки, во тек на еден производен процес, под исти услови и исто пропишан квалитет, означена под реден број или со датум на производство;

44. “Шаржа од мешани ѓубриња“ се ѓубриња кои се добиваат со исти технолошки постапки, во тек на еден производен процес, под исти услови и ист пропишан квалитет, означена под реден број или со датум на производство, кое веднаш се пакува;

45. "Пратка" е дел од шаржата, целата шаржа или повеќе шаржи од еден ист вид на ѓубре, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата или суровина која е во промет или пристигнала на граничен премин;

46. “Мониторинг“ е вршење на планирани следења или мерења со цел за добивање на преглед на состојбата на усогласеност со прописите за ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и

47. “Амониум нитратни ѓубриња“ се неоргански ѓубриња кои содржат неоргански или нереактивни супстанции и содржат повеќе од 28% (тежински) азот во форма на амониум нитрат.

II. ЃУБРИЊА

1. Пласирање на пазар на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата

Член 4

(1) Ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата може да се пласираат на пазар на територијата на Република Македонија, ако:

1) обезбедуваат ефикасна хранлива вредност и ги подобруваат својствата на почвата;

2) е обезбедено земање на примероци за чие испитување се користат соодветни признаени стандардни методи и

3) во услови на практична примена не влијаат неповолно на здравјето на луѓето, животните, растенијата и животната средина.

(2) Производителот е одговорен за сообразноста на ѓубрето кое се пласира на пазарот согласно со одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Член 5

Ако врз основа на научни и технички сознанија постои оправдана причина дека составот на ѓубрето, биостимулаторот, подобрувачот на својства на почвата или суровините, претставуваат ризик за безбедноста и здравјето на луѓето, животните и растенијата или ризик заради интеракција со вода или воздух можат да станат опасни производи, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе:

1) забрани привремено или трајно производство и пласирање на пазар на такво ѓубре, биостимулатор и подобрувач на својства на почвата во зависност од проценатa на ризикот по здравјето на луѓето, животните, растенијата и животната средина и

2) пропише посебни услови под кои ѓубрето, биостимулаторот и подобрувачот на својства на почвата ќе може да се произведуваат, пласираат на пазар и да се употребуваат.

2. Неоргански ѓубриња

Член 6

(1) Неорганските ѓубриња можат да се произведуваат, препакуваат, пласираат на пазарот, увезуваат, извезуваат и употребуваат во Република Македонија, ако се класифицирани и означени како неоргански ѓубриња.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува видовите на неорганските ѓубриња од ставот (1) на овој член, постапката и документите за класифицирање на новото ѓубре во одреден вид, начинот на означување и идентификација, начинот на изразување на содржината на макробиогени и микробиогени елементи, минимални и максимални количини на хранливи елементи и примеси во неор-ганското ѓубре.

3. Амониум нитратни ѓубриња со висока содржина на азот, мерки за безбедност, контрола и испитувања на отпорноста на детонација

Член 7

(1) Супстанциите кои се употребуваат за производство на амониум нитратни ѓубриња со висока содржина на азот, не смеат да ја зголемат нивната сензитивност кон топлина или нивна тенденција за детонација.

(2) За да се обезбеди следење на амониум нитратните ѓубриња со висока содржина на азот кои се пласираат на пазарот, производителот мора да ги чува податоците со назив и адреса на погоните во кои ѓубрињата и основните компоненти се произведени и податоците за одговорните лица кај производителот. Податоците треба да бидат достапни на Државниот земјоделски инспекторат се додека амониум нитратните ѓубриња се присутни на пазарот, и две години откако производителот ќе престане да го пласира на пазарот.

Член 8

(1) Производителот пред да ги пласира на пазар амониум нитратните ѓубриња со висока содржина на азот, треба да ја испита отпорноста на ѓубрињата на детонација и да докаже дека се извршени испитувања за отпорност на детонација.

(2) Производителот треба да ги достави резултатите од тестот за отпорноста на детонација на амониум нитратните ѓубриња со висока содржина на азот на Државниот инспекторат на земјоделството најмалку пет дена пред да се пласира на пазар и при увоз со пристигање на пратката на граничниот премин.

(3) Производителот треба да гарантира дека количините на амониум нитратни ѓубриња со висока содржина на азот кои се на пазарот во Република Македонија ги исполнуваат условите од испитувањата на тест за отпорноста на детонација.

(4) Амониум нитратните ѓубриња се пласираат на пазарот и мора да бидат достапни до крајниот корисник исклучиво во оригинално пакување.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува барањата кои треба да ги исполнуваат амониум нитратните ѓубриња со висока содржина на азот во однос на својствата, граничните

вредности, методите за испитување, испитувањето на отпорност на детонација и начинот на нивното сместување и ракување.

4. Органски и органоминерални ѓубриња

Член 9

(1) Органски и органоминерални ѓубриња може да се произведуваат, пласираат на пазарот, увезуваат, извезуваат и употребуваат во Република Македонија, ако се класифицирани како органски ѓубриња од одреден вид со најмалку 30% органски материи.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува видовите на ѓубриња од ставот (1) на овој член, постапката и документите за класификација на ново органско ѓубре во одреден вид, означувањето и идентификацијата, содржината на минималните и максималните количества на макробиогени и микробиогени елементи и примеси.

5. Микробиолошки ѓубриња

Член 10

(1) Микробиолошките ѓубриња можат да се произведуваат, пласираат на пазарот, увезуваат, извезуваат и употребуваат во Република Македонија, ако се класифицирани како микробиолошки ѓубриња.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува видовите на ѓубриња од ставот (1) на овој член, постапката и документите за класифицирање на ново микробиолошко ѓубре од одреден вид, начинот на означување и идентификација и содржината на минимални и максимални количества на микроорганизми и примеси.

III. БИОСТИМУЛАТОРИ И ПОДОБРУВАЧИ НА ПОЧВАТА

1. Биостимулатори

Член 11

(1) Биостимулаторите можат да се произведуваат, пласираат на пазарот, увезуваат, извезуваат и употребуваат во Република Македонија, ако се класифицирани како биостимулатори.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува видовите на биостимулаторите од ставот (1) на овој член, постапката и документите за класификација на нов биостимулатор во одреден вид, начинот на означување и идентификација и содржината на минималните и максималните количества хранливи елементи и примеси.

2. Подобрувачи на својствата на почвата

Член 12

(1) Подобрувачите на својствата на почвата можат да се произведуваат, пласираат на пазарот, увезуваат, извезуваат и употребуваат во Република Македонија, ако се класифицирани како подобрувачи на својствата на почвата.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува видовите на подобрувачи на својствата на почвата од ставот (1) на овој член, постапката и документите за класификација на нов подобрувач на својствата на почвата од одреден вид, означувањето, идентификацијата и содржината на минималните и максималните количества на макробиогените и микробиогените елементи и примеси.

IV. ПРОИЗВОДСТВО НА ЃУБРИЊА

1. Производство на ѓубриња

Член 13

(1) Со производство на ѓубриња може да се занимава правно лице кое ги исполнува следниве услови:

1) да има соодветен простор за производство и за пакување;

2) да има соодветна опрема за производство и за пакување;

3) да има магацински простор за сместување на суровините и на готовите ѓубриња и

4) да има вработено лице на неопределено работно време со најмалку високо образование од областа на биотехнички науки и хемија.

(2) Поблиските услови од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

(3) Правното лице кое сака да се занимава со производство на ѓубриња поднесува барање за упис во Регистарот на производители на ѓубриња до Фитосанитарната управа (во натамошниот текст: Управата).

(4) Управата во рок од 30 дена по приемот на барањето од ставот (3) на овој член утврдува дали се исполнети условите од ставот (1) на овој член и доколку истите се исполнети правното лице се запишува во Регистарот на производители врз основа на решение од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(5) Доколку правното лице не ги исполнува условите за вршење на дејноста барањето со решение се одбива како неосновано.

(6) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата, содржината на барањето од ставот (3) на овој член и потребната документација, формата и содржината и начинот на водење на Регистарот на производители на ѓубриња и постапката за запишување.

(7) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение по барањето од ставот (3) на овој член во рокот од ставот (4) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за донесување на решение.

(8) Формата и содржината на барањето од ставот (7) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(9) Кон барањето од ставот (7) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (3) на овој член.

(10) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (7) на овој член до писарницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(11) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (10) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(12) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (11) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, односно во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(14) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (13) на овој член инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (14) на овој член инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(16) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (11) на овој член подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(17) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (16) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (12) и (13) и/или не поднесол пријава согласно со ставот (15) на овој член ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, односно во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(18) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (17) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(19) Во случајот од ставот (18) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот.

(20) Во случаите од ставот (19) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето.

(21) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (17) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(22) Против решението на директорот на управата за одбивање на барањето од ставот (3) на овој член, барателот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(23) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (14) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(24) Постапката пред Управниот суд е итна.

Член 14

(1) Производителите пред да ги пушти на пазар ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата е должен до Управата да поднесе барање со потребна документација за нивно евидентирање во Листата на ѓубрења, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

(2) Увозникот на ѓубрења, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата 30 дена пред увозот е должен до Управата да поднесе барање со потребна документација за нивно евидентирање во Листата на ѓубрења, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

(3) Управата во рок од 20 дена по приемот на барањето од ставовите (1) и (2) на овој член утврдува дали параметрите, типот и видот на ѓубрења, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата содејствуваат со доставената документација и доколку истите се усогласени, по предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство да донесе решение за воведување во Листата на ѓубрења, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата по што и истите ги евидентира.

(4) Доколку ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата не содејствуваат со доставената документација барањето од ставовите (1) и (2) на овој член со решение се одбива како неосновано.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на барањето и потребната документација од ставот (1) на овој член.

(6) Управата води Регистар на производители на ѓубрења, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и Листата на ѓубрења, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата кои се објавуваат на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(7) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (2) на овој член, доставено од увозникот, за евидентирање на ѓубрињата кои се увезуваат, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за донесување на решение.

(8) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на барањето од ставот (7) на овој член.

(9) Кон барањето од ставот (7) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (2) на овој член.

(10) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (7) на овој член да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(11) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (10) на овој член подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(12) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (8) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(14) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (10) на овој член инспекторот од Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот од Државниот управен инспекторат за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член инспекторот од Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(16) Доколку инспекторот од Државниот управен инспекторат не постапи по известувањето од ставот (8) на овој член подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат.

(17) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (13) на овој член и доколку утврди дека инспекторот од Државниот управен инспекторат не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (9) и (10) и не поднесол пријава согласно со ставовите (11) и (12) на овој член, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот од Државниот управен инспекторат и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со овој закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(18) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (14) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот од Државниот управен инспекторат и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(19) Во случајот од ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор од Државниот управен инспекторат да го спроведе надзорот веднаш.

(20) Во случаите од ставот (16) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето.

(21) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (14) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(22) Против решението на Управата за одбивање на барањето од ставот (2) на овој член парабелот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(23) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(24) Постапката пред Управниот суд е итна.

2. Производител

Член 15

(1) Производителот е должен да врши контрола на квалитетот на производството на секоја шаржа на ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата пред да се пласираат на пазарот.

(2) Производителот е должен за произведените ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата да води евиденција и најдоцна до 31 март во тековната година до Управата да и доставува извештај за произведените ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата од претходната година.

(3) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на извештајот од ставот (2) на овој член.

(4) Евиденцијата од ставот (2) на овој член треба да му биде достапна на Државниот инспекторат за земјоделство сé додека ѓубрето биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата се наоѓаат на пазар и во период од две години по престанувањето на производството и пласирањето на пазарот.

IV. ПЛАСИРАЊЕ НА ПАЗАР НА ЃУБРИЊА И НИВНО СМЕСТУВАЊЕ

1. Пласирање на пазар на ѓубриња на големо

Член 16

(1) Пласирање на пазарот на ѓубриња на големо може да врши правно лице, доколку ги исполнува следниве услови:

1) да поседува магацини со задоволителен капацитет за сместување на ѓубриња кои овозможуваат одржување на квалитетот, правилно и безбедно ракување со ѓубрињата и да не се предизвикува загадување на животната средина и

2) да има вработено најмалку едно лице на неопределено време со најмалку средно образование од областа на земјоделството.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство поблиску ги пропишува условите за магаците и условите за сместување и чување на ѓубрињата од ставот (1) на овој член.

(3) Ако правното лице ги исполнува условите од ставовите (1) и (2) на овој член, по претходно поднесено барање, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 30 дена донесува решение за упис во Регистарот на правни лица за пласирање на пазар на ѓубриња на големо.

(4) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство нема да донесе решение по барањето од ставот (3) на овој член во пропишаниот рок,

подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за донесување на решение.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата, содржината и потребната документација за барањето од ставот (3) на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (4) на овој член.

(6) Кон барањето од ставот (4) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (3) на овој член.

(7) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (4) на овој член да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(8) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (7) на овој член подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(9) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (8) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, односно за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор писмено да го извести подносителот на барањето за преземените мерки.

(10) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(11) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (10) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (11) на овој член инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (9) на овој член подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат.

(14) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (13) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (9) и (10) и не поднесол пријава согласно со ставовите (11) и (12) на овој член, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (14) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(16) Во случајот од ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот.

(17) Во случаите од ставот (16) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето.

(18) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (14) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(19) Против решението на директорот на Управата за одбивање на барањето од ставот (3) на овој член, барателот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(20) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (11) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(21) Постапката пред Управниот суд е итна.

(22) Формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Пласирање на пазар на ѓубриња на мало

Член 17

(1) Пласирање на пазар на ѓубриња на мало може да врши правно лице под услов на продажното место за пласирање на пазарот да има:

1) посебно одвоен дел во магацини за сместување на ѓубрињата на палети кои овозможуваат одржување на квалитетот на ѓубрињата, правилно и безбедно ракување со ѓубрињата и

2) вработено лице на неопределено време со најмалку високо образование од областа на земјоделските наука кое има сертификат за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубрињата.

(2) Сертификатот од ставот (1) точка 2 на овој член го издава Министерството за земјоделство,шумарство и водостопанство.

(3) Испитот за добивање на сертификат од ставот (2) на овој член се полага пред комисија формирана од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство по програма изготвена од Управата.

(4) Комисијата од ставот (3) на овој член се состои од пет члена од кои три члена се од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и два члена од разни научни институции.

(5) Членовите на комисијата во својата работа добиваат надоместок.

(6) На кандидатите кои го положиле испитот им се издава сертификат за положен испит за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубрињата.

(7) За полагање на испитот за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубриња се плаќа надоместок.

(8) Висината на надоместокот треба да биде во рамките на направените трошоци за обука, литература, потрошен материјал, трошоци за испитна комисија и друго.

(9) Управата води евиденција за лицата кои го положиле испитот за добивање на сертификат за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубриња.

(10) Начинот и програмата за полагање на испитот за добивање на сертификат за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубриња, формата и содржината на уверението за положен испит на сертификатот за давање на совети по начелата за добра земјоделска пракса за употребата на ѓубриња ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(11) Доколку правното лице ги исполнува условите од ставот (1) на овој член поднесувачот на барањето се запишува во регистарот за правните лица за пласирање на пазарот на ѓубриња на мало.

(12) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува поблиските услови за магацините од ставот (1) точки 1 и 3 на овој член и условите за сместување и чување на ѓубриња.

(13) Ако правното лице ги исполнува условите од ставовите (1) и (2) на овој член, по претходно поднесено барање со придружна документација, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од 30 дена донесува решение за упис во Регистарот на правни лица за пласирање на пазарот за ѓубриња на мало.

(14) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение по барањето од ставот (13) на овој член во пропишаниот рок, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за донесување на решение.

(15) Формата и содржината на барањето и придружната документација од ставот (13) на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (14) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(16) Кон барањето од ставот (14) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (13) на овој член.

(17) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (14) на овој член да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(18) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (17) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(19) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (18) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(20) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(21) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (20) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(22) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (21) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(23) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (18) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(24) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (23) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (18) и (19) и не поднесол пријава согласно со ставовите (21) и (22) на овој член, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(25) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (24) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(26) Во случајот од ставот (25) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот веднаш.

(27) Во случаите од ставот (26) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето.

(28) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (27) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(29) Против решението на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за одбивање на барањето од ставот (13) на овој член парабелот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(30) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (21) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(31) Постапката пред Управниот суд е итна.

(32) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата, содржината и начинот на водењето на Регистарот од ставот (13) на овој член.

Член 18

Правните лица од членовите 15 став (1), 16 став (1), 17 став (1) и 21 став (1) од овој закон се должни телефонскиот број на Државниот инспекторат за земјоделство да го истакнат на видно место на влезот на продажните места, магацините и деловните простории.

Ѓубре во ринфузна состојба

Член 19

(1) Пласирање на пазар на ѓубриња во ринфузна состојба може да се врши само меѓу производител на ѓубриња и примарниот земјоделски производител.

(2) Составот на содржината на ѓубрето во ринфузна состојба при пласирање на пазарот треба да се наоѓа во документите кои ја придружуваат пратката која се испорачува. Оваа документација мора да им биде достапна на Државниот инспекторат за земјоделство.

(3) Не е дозволено пласирање на амониум нитратни ѓубриња во ринфузна состојба, во кои количеството на нитратниот азот е над дозволената максимална граница утврдена во декларацијата.

(4) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува начинот на пласирање на пазар на ѓубрињата во ринфузна состојба од ставовите (1) и (2) на овој член.

VI. УСЛОВИ ЗА УВОЗ НА ЃУБРИЊА И СУРОВИНИ

Увоз

Член 20

(1) Ѓубрињата можат да се увезуваат за пласирање на пазар на територијата на Република Македонија ако се евидентирани во Листата на ѓубриња што се води во Управата.

(2) Увоз на ѓубриња може да врши само увозник кој ги исполнува условите од членот 21 од овој закон.

Услови за увоз на ѓубриња и суровини

Член 21

(1) Увоз на ѓубриња можат да вршат правни лица доколку ги исполнуваат следниве услови:

1) да се регистрирани за вршење на дејност за надворешно-трговски работи и промет;

2) да поседуваат магацин за сместување на ѓубрињата и

3) да имаат вработено најмалку едно лице на неопределено време со најмалку средно образование од областа на земјоделството.

(2) Правното лице кое сака да се занимава со производство на ѓубриња поднесува барање со придружна документација за упис во Регистарот на производители на ѓубриња до Управата.

(3) Управата во рок од 30 дена по приемот на барањето од ставот (2) на овој член утврдува дали се исполнети условите од ставот (1) на овој член и доколку истите се исполнети правното лице се запишува во Регистарот на увозници врз основа на решение од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Доколку правното лице не ги исполнува условите за вршење на дејноста барањето од ставот (2) на овој член со решение се одбива како неосновано.

(5) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение по барањето во пропишаниот рок, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за донесување на решение.

(6) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на барањето и придружната документација од ставот (2) на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (3) на овој член.

(7) Кон барањето од ставот (3) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (2) на овој член.

(8) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (3) на овој член до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(9) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (8) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(10) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (9) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор писмено да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(11) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(12) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (11) на овој член, инспекторот од Државниот управен инспекторат ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот од Државниот управен инспекторат за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот од Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(13) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (12) на овој член, инспекторот од Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(14) Доколку инспекторот од Државниот управен инспекторат не постапи по известувањето од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат.

(15) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (14) на овој член и доколку утврди дека инспекторот од Државниот управен инспекторат не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (9) и (10) и не поднесол пријава согласно со ставовите (12) и (13) на овој член, ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот од Државниот управен инспекторат и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот од Државниот управен инспекторат ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(16) Доколку инспекторот од Државниот управен инспекторат не постапи и во дополнителниот рок од ставот (15) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот од Државниот управен инспекторат и во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(17) Во случајот од ставот (16) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат, најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор од Државниот управен инспекторат да го спроведе надзорот веднаш.

(18) Во случаите од ставот (17) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето.

(19) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (16) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(20) Против решението на министерот за земјоделство шумарство и водостопанство за одбивање на барањето од ставот (2) на овој член, парабелот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(21) Доколку министерот за земјоделство шумарство и водостопанство не одлучи во рок од ставот (8) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(22) Постапката пред Управниот суд е итна.

(23) Контролата за исполнување на условите за запишување во Регистарот на увозници на ѓубриња од ставот (1) на овој член ја врши Управата. Доколку не се исполнети условите од ставот (1) на овој член државниот инспектор за земјоделство наредува мерки согласно со членот (52) став (1) точки 11, 12 и 13 од овој закон.

(24) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува поблиските услови од ставот (1) на овој член, формата, содржината и начинот на водење на Регистарот од ставот (2) на овој член.

(25) Регистарот од ставот (2) на овој член се објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Услови за увоз на суровини

Член 22

(1) Суровини за производство на ѓубре можат да се увезуваат само за ѓубриња евидентирани во Листата на ѓубриња од членот 14 став (2) од овој закон.

(2) Увоз на суровини за производство на ѓубриња можат да вршат правни лица кои ги исполнуваат условите од членот 21 ставови (1) и (2) од овој закон.

Гранични премини и царински терминали

Член 23

Увоз на ѓубриња, биостимулатор и подобрувач на својства на почвата и на суровини за производство на ѓубриња може да се врши само преку гранични премини на кои фитосанитарна инспекција има организиран надзор и на царински терминал под надзор на Државниот инспекторат за земјоделство.

Преглед и земање на примероци од пратки при увоз на ѓубриња и суровини

Член 24

(1) Увозникот е должен за пристигнувањето на пратката да го извести фитосанитарниот инспектор на граничниот премин.

(2) Пратката по пристигнувањето на граничниот премин и документацијата што ја придружува пратката подлежат на преглед од фитосанитарниот инспектор.

(3) Видовите на документацијата од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Ако фитосанитарниот инспектор при прегледот на пратката утврди дека истата не ги исполнува стандардите за квалитет согласно со прописите на членот 32 став (2) од овој закон, или не е придружена со соодветна документација, донесува решение за забрана за увоз и наредува враќање на пратката на испраќачот.

(5) Ако фитосанитарниот инспектор при прегледот на пратката утврди дека истата ги исполнува условите за увоз согласно со одредбите на членот 26 од овој закон и е придружена со соодветна документација, фитосанитарниот инспектор дозволува ставање на пратката за контрола на државниот инспектор за земјоделство на местото на истовар.

(6) На царинскиот терминал фитосанитарниот инспектор при преглед на пратката по потреба зема примероци на трошок на увозникот и ги доставува до државната фитосанитарна лабораторија од членот 33 став (2) од овој закон за испитување на квалитетот.

(7) Ако резултатите од испитувањата се во согласност со декларираниот квалитет, државниот инспектор за земјоделство дозволува увоз и пласирање на пазарот.

(8) Ако резултатите од испитувањата не се во согласност со декларираниот квалитет, државниот инспектор за земјоделство донесува решение за забрана на увоз и наредува враќање на пратката на испраќачот.

Царинење на пратката

Член 25

Надлежниот царински орган не може да ја отвора пратката, да зема примероци и да започне со спроведување на царинска постапка се додека надлежниот фитосанитарен инспектор и државниот инспектор за земјоделство не извршат преглед и одобрат увоз на пратката.

VII. КВАЛИТЕТ И ОЗНАЧУВАЊЕ НА ЃУБРИЊА

Квалитет

Член 26

(1) Во Република Македонија е дозволено производство, пласирање на пазарот, увоз, извоз и употреба на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на свој-

ства на почвата, кои одговараат на квалитетот пропишан со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Квалитетот на ѓубрињата се идентификува и се означува со декларација.

Пакување

Член 27

Пакувањата на ѓубрињата, биостимулаторот и подобрувачот на својства на почвата доколку при пласирање на пазарот или при увозот се отворени или оштетени не смеат при натамошната употреба да бидат повторно препакувани.

Препакување

Член 28

(1) Увозникот може да врши препакување на ѓубрето, биостимулаторот и подобрувачот на својствата на почвата само доколку има добиено согласност од странско лице кое го произведува ѓубрето, под услов да не ги менува својствата на ѓубрето.

(2) Условите кои треба да ги исполнуваат правните лица за да вршат дејност препакување на ѓубрења, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата се идентични со условите од членот 13 од овој закон.

(3) Согласноста од ставот (1) на овој член мора да биде заверена кај нотар.

(4) Доколку увозникот врши препакување на ѓубрето, покрај исполнувањето на условите од членот 21 од овој закон треба да има и вработено најмалку едно лице на неопределено работно време, дипломиран земјоделски инженер, дипломиран хемиски инженер или дипломиран инженер технолог.

(5) Доколку увозникот ги исполнува условите од ставовите (1) и (4) на овој член, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство по поднесеното барање му издава решение за препакување во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за вршење на препакување на ѓубрења.

(6) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение по барањето од ставот (5) на овој член во рокот од ставот (5) на овој член, подносителот на барањето има право во рок од три работни дена од истекот на тој рок да поднесе барање до писарницата на министерот за земјоделство, шумарство и водосто-панство за донесување на решение. Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство нема писарница, барањето се поднесува во писарницата на седиштето на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(7) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината и потребната документација за барањето од ставот (5) на овој член, како и формата и содржината на барањето од ставот (6) на овој член.

(8) Кон барањето од ставот (6) на овој член подносителот на барањето доставува и копија од барањето од ставот (5) на овој член.

(9) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство е должен во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето од ставот (6) на овој член до писарницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство да донесе решение со кое барањето е уважено или одбиено.

(10) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не донесе решение во рокот од ставот (9) на овој член, подносителот на барањето може да го извести Државниот управен инспекторат во рок од пет работни дена.

(11) Државниот управен инспекторат е должен во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето од ставот (10) на овој член да изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, односно во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(12) Инспекторот од Државниот управен инспекторат по извршениот надзор согласно со закон донесува решение со кое го задолжува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во рок од десет дена да одлучи по поднесеното барање, односно да го уважи или одбие барањето и да го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање.

(13) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (12) на овој член, инспекторот ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ќе одлучи по поднесеното барање за што во истиот рок ќе го извести инспекторот за донесениот акт. Кон известувањето се доставува копија од актот со кој одлучил по поднесеното барање. Инспекторот во рок од три работни дена ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(14) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи и во дополнителниот рок од ставот (13) на овој член, инспекторот во рок од три работни дена ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител и во тој рок писмено ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(15) Доколку инспекторот не постапи по известувањето од ставот (10) на овој член, подносителот на барањето во рок од пет работни дена има право да поднесе приговор до писарницата на директорот на Државниот управен инспекторат. Доколку директорот нема писарница, приговорот се поднесува во писарницата на седиштето на Државниот управен инспекторат.

(16) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (15) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (10) и (11) и/или не поднесол пријава согласно со ставот (14) на овој член ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, односно во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор писмено да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(17) Директорот на Државниот управен инспекторат е должен во рок од три работни дена да го разгледа приговорот од ставот (16) на овој член и доколку утврди дека инспекторот не постапил по известувањето од подносителот на барањето согласно со ставовите (11) и (12) и/или не поднесол пријава согласно со ставот (14) на овој член ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка за прекршок утврден во Законот за управната инспекција за инспекторот и ќе определи дополнителен рок од пет работни дена во кој инспекторот ќе изврши надзор кај министерот за земјо-

делство, шумарство и водостопанство, односно во Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за да утврди дали е спроведена постапката согласно со закон и во рок од три работни дена од денот на извршениот надзор да го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(18) Доколку инспекторот не постапи и во дополнителниот рок од ставот (17) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат ќе поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител против инспекторот и во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето за преземените мерки.

(19) Во случајот од ставот (18) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат веднаш, а најдоцна во рок од еден работен ден, ќе овласти друг инспектор да го спроведе надзорот.

(20) Во случаите од ставот (19) на овој член директорот на Државниот управен инспекторат во рок од три работни дена писмено ќе го информира подносителот на барањето.

(21) Доколку директорот на Државниот управен инспекторат не постапи согласно со ставот (17) на овој член, подносителот на барањето може да поднесе пријава до надлежниот јавен обвинител во рок од осум работни дена.

(22) Против решението на директорот на управата за одбивање на барањето од ставот (9) на овој член, барателот има право на жалба во рок од 15 дена до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос.

(23) Доколку министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство не одлучи во рокот од ставот (12) на овој член, подносителот на барањето може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(24) Постапката пред Управниот суд е итна.

(25) Увозникот кој врши препакување на ѓубре е должен да води евиденција за набавените и препакуваните количини на ѓубриња и за препакуваните количини да изготви извештај кој е должен до Управата да го достави најдоцна до 31 март во тековната година за претходната година.

(26) Формата и содржината на извештајот од ставот (25) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Декларирање и означување

Член 29

(1) Ѓубрето кое се увезува и пласира на пазарот треба да има декларација врз основа на која може да се изврши негова идентификација.

(2) Декларацијата од ставот (1) на овој член се печати на македонски јазик, со кирилично писмо, освен заштитените трговски називи на ѓубрето, хемиските симболи на хранливите елементи, називот на производителот и единицата од SI-систем, кои се печатат на латинско писмо.

(3) Декларацијата покрај податоците од ставот (2) на овој член содржи ознаки на видовите на ѓубрето, формулациите, содржината на хранливите елементи, дозволените отстапувања од декларираната содржина, формата на изразување, податоци за начинот на складирање, ракување, употреба, рок и слично.

(4) Декларацијата треба да се наоѓа на видно место на пакувањето или на системот кој се користи за нејзино затворање и во документите кои ја придружуваат пратката, а за пратките во ринфузна состојба на документите кои ја придружуваат. Податоците во декларацијата треба да бидат јасно и читливо наведени и да не можат да се избришат или отстранат.

(5) Формата и содржината на декларацијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Производителот од членовите 15 став (1), 19 и 21 став (1) од овој закон или увозникот од членот 22 од овој закон се одговорни за штетата која може да настане поради погрешни, неточни или непотполни декларации.

Член 30

(1) Ѓубриња кои ги исполнуваат услови за квалитетот за пласирање на пазар од членот 27 од овој закон, а кои потекнуваат од земјите членки на Европската унија на пазарот во Република Македонија се означуваат со ознаката "EC FERTILIZER".

(2) Ознаката "EC FERTILIZER" не смее да се користи ако ѓубрето не е во согласност со пропишаните услови за квалитет за пласирање на пазар утврдени со овој закон.

(3) Документот од надлежниот орган или лабораторија од Европската унија со ознаката "EC FERTILIZER" за ѓубрето треба да им биде достапен на Управата и на Државниот инспекторат за земјоделство.

(4) Ѓубриња произведени во Република Македонија не можат да ја носат ознаката "EC FERTILIZER".

VIII. УПОТРЕБА НА ЃУБРИЊА БИОСТИМУЛАОРИ И ПОДОБРУВАЧИ НА СВОЈСТВАТА НА ПОЧВАТА

Употреба на ѓубриња

Член 31

(1) Ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачи на својствата на почвата се употребуваат во согласност со правилата за добра земјоделска пракса, што опфаќа употреба на ѓубриња од одреден вид во количества и во согласност со потребите на растенијата и почвата, земајќи ги предвид хранливите неоргански и органските материи во почвата и климатските услови во подрачјето.

(2) Правилата за добра земјоделска пракса од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

IX. ИСПИТУВАЊЕ НА ЃУБРИЊАТА И СУРОВИНИТЕ

Методи и стандарди

Член 32

(1) Испитување на ѓубриња опфаќа утврдување на усогласеноста на испитуваното ѓубре со одредбите од овој закон и со прописите донесени врз основа на овој закон, во однос на видовите на ѓубриња и усогласеноста на декларираната содржина на хранливи елементи со испитувањата.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува методите за испитување, стандардите за квалитет, дозволените отстапувања и начинот на земање на примероците за испитување на ѓубриња.

Лабораторија

Член 33

(1) Испитувањата на ѓубриња, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата кои се во постапка на евидентирање и контрола на производството, пласирање на пазарот, увозот и извозот ги вршат Државната фитосанитарна лабораторија и акредитираните лаборатории.

(2) Акредитацијата од ставот (1) на овој член може да се однесува на одредени видови на тестови или група на тестови со следниве методи:

- МКС EN 1482-2 - подготовка на работа за анализа,

- МКС EN13037 - определување на pH вредност,
- МКС ISO 760 - % на влага,
- МКС ISO 8397 - гранулација,
- МКС EN 15476 NO3, NH4 метод на Девард,
- МКС ISO 7497 - фосфор растворлив во киселини,
- МКС ISO 5316 - водорастворлив фосфор и
- МКС EN, 15447 - калиум.

(3) Акредитираната лабораторија од ставот (1) на овој член:

1) спроведува анализа, суперанализа и тестови за потврдување;

2) врши проверка на резултатите од тестот и применетите методи на тестирање;

3) чува референти примероци и стандардни реагенси;

4) подготвува, одржува и дистрибуира референтни материјали;

5) воведува нови методи и разработка на методи за тестирање во согласност со меѓународните стандарди;

6) учествува во меѓулабораториски споредбени тестови за компетентност кои се организирани на меѓународно ниво;

7) соработува со другите земји особено со референтни лаборатории на Европската унија и

8) врши и други задачи поврзани со лабораториски тестирања.

(4) Листата на акредитирани лаборатории се објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Супер анализа

Член 34

(1) Ако правно лице во постапката на контрола од членовите 16, 17, 18, 22 и 23 од овој закон не се согласува со добиените резултати од испитувањата од лабораторијата од членовите 33 и 66 од овој закон, може во рок од осум дена од денот на приемот на резултатите од испитувањата да поднесе барање за супер анализа.

(2) Супер анализата се врши во друга акредитирана лабораторија.

(3) Супер анализа може да побара и државниот инспектор за земјоделство.

(4) Резултатот од супер анализата е конечен.

X. ИСКЛУЧОЦИ И ДРУГИ УСЛОВИ

Исклучоци од евидентирања

Член 35

Во Листата на ѓубриња не се евидентираат ѓубрињата кои пробно се произведуваат или се производ на пуштање во работа на производен погон.

Сместување и уништување

Член 36

(1) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство ги евидентира заостанатите количини од ѓубриња и суровините од кои не може да се произведат ѓубриња, како и нивните пакувања, заради собирање, сместување и уништување на начин утврден согласно со прописите од областа на управувањето со отпад.

(2) Секое лице кое поседува ѓубриња, суровини и нивна амбалажа кои не се евидентирани е должно за тоа да ја извести Управата.

(3) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство го пропишува начинот на евидентирање на ѓубрињата, амбалажата и суровината од ставот (1) на овој член.

XI. ТРОШОЦИ

Трошоци за испитувањето

Член 37

(1) Трошоците за испитување на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, при стручна контрола на производство, увоз, извоз, пласирање на пазарот и употреба се на товар на:

1) Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство за испитување на примероците од членовите 15, 16, 17, 19, 21, 22 и 4 од овој закон дадени по налог на Државниот инспекторат за земјоделство, ако резултатите од испитувањата во лабораторија се позитивни, односно се во согласност со декларацијата;

2) производителот од членот 15 од овој закон за испитување на примероците, правни лица кои пласираат на пазар на големо и мало од членовите 16 и 17 од овој закон за испитување на примероци од членот 24 од овој закон, правно лице од членот 36 став (1) од овој закон, за испитувања со суперанализа, по налог на државниот инспектор за земјоделство , ако резултатите од испитувањата не се во согласност со декларацијата и

3) увозникот од членот 21 од овој закон за испитувањата на примероците од членовите 27 и 28 ставови (6) и (9) од овој закон ако резултатите од испитувањата не се во согласност со декларацијата, како и при пуштање во промет.

(2) Висината на трошоците од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство врз основа на видот на услугата и компонентите кои се анализираат и се приход на правното лице кое ги врши испитувањата.

(3) Трошоците од ставот (1) точка 1 на овој член ако резултатите се според декларацијата, се на товар на Буџетот на Република Македонија - Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Трошоците за испитување, повлекување и за отстранување на ѓубрето, како и трошоците во врска со спроведувањето на решенијата од членот 57 од овој закон ги поднесува правното лице што го произвело, увезло, односно пласирало на пазарот.

(5) Доколку испитувањата покажуваат дека ѓубрето, биостимулаторите, подобрувачите на својствата на почвата или суровината се исправни, трошоците за испитувањето се на товар на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

XII. НАДЛЕЖНОСТИ НА ДРЖАВНИТЕ ОРГАНИ

Министерство

Член 38

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство предлага и ја реализира политиката на Владата на Република Македонија во областа на квалитетот на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

Министер

Член 39

За целите на извршување на овој закон, развој и заштита од употребата на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство може да одобри правни лица да спроведуваат истражувања и развој на нови методи и системи од областа на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата и да дефинира правила за целите на истражувањето и развојот.

Стручен совет

Член 40

(1) Заради давање стручни совети и предлагање на мерки кои се однесуваат на заштита на здравјето на луѓето, животните и животната средина од внесување и употреба на одредени штетни агенси и ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, се формира Стручен совет кој е составен од пет члена и тоа од експерти од областа на агрохемијата, хемијата, микробиологијата и физиологијата на растенијата.

(2) Стручниот совет со решение го формира министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Стручниот совет дава мислења, сугестии и предлага мерки за:

1) заштита од внесување, производство, пласирање и употреба на ѓубриња и суровини за производство на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата;

2) минимизацијата на ризикот кој се однесува на мерките за употреба на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата;

3) приоритети во истражувањето;

4) иницирање соработка и контакти со меѓународни институции и

5) други значајни прашања од областа на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

(4) Стручниот совет дава извештај за својата работа по потреба и на барање на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, а најмалку еднаш годишно на крај од годината.

(5) Начинот на работа на стручниот совет и содржината на извештајот од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(6) Надоместокот за работа и другите трошоци за работа на стручниот совет ги утврдува Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, врз основа на вистински направени трошоци за работа на стручниот совет, а се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Управата

Член 41

Управата е надлежна за вршење на следниве задачи:

1) спроведува постапка за запишување во регистар и бришење од регистар на правни лица за производство, пласирање на пазар на големо и мало, увоз и евидентирање во Листата на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата;

2) ја следи состојбата од областа на употребата на ѓубривата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата и нивната ефикасност врз растенија или растителни производи, производството и пласирањето на пазарот;

3) изготвува годишна програма за мониторинг на контрола на квалитетот и декла-рирањето на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата;

4) соработува со други надлежни органи;

5) ја претставува Република Македонија во меѓународните организации од областа на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата и ја информира Европската унија за состојбата при појава на ризик од употребата на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата согласно со одредбите од Законот за здравје на растенијата;

6) воведува информативен систем, прибира, обработува, посредува и чува податоци за ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата;

7) организира обука на сите вклучени во пласирањето на пазарот, употребата на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, издава публикации и упатства и

8) извршува други работи определени со овој закон.

XIII. МОНИТОРИНГ

Член 42

(1) Управата спроведува мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, како и контрола на квалитетот на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата.

(2) Владата на Република Македонија на предлог на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесува годишна програма за спроведување на мониторингот од ставот (1) на овој член.

(3) Годишната програма за спроведување на мониторингот од ставот (1) на овој член особено содржи износ на средства за спроведување на активностите, видовите на мониторинг, видовите и типовите на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, вкупниот број на мостри за временскиот период на реализацијата на активностите и субјектите кои ќе ја спроведуваат програмата.

(4) Мониторингот се спроведува преку контрола на квалитетот на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, нивно производство, квалитет, информации од мерења, оцена и контрола на параметри за идентификација и докажување на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, при увоз и извоз, транзит, како и при следење на процесот во сите фази од процесот на производство.

(5) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство го пропишува начинот на вршење на мониторингот од ставот (4) на овој член.

(6) За реализација на годишната програма од ставот (2) на овој член на предлог на директорот на Управата, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство доставува извештај за тековната година, а најдоцна до крајот на април наредната година до Владата на Република Македонија за усвојување.

(7) Извештајот од ставот (6) на овој член се изготвува согласно со целите и приоритетите за контрола утврдени во стратегијата за фитосанитарна политика и се објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Годишен извештај за мониторинг

Член 43

(1) Годишниот извештај за мониторинг ги содржи:

1) сите активности извршени во мониторинг програмата;

2) резултатите од контролите и од увидите спроведени во тековната година врз основа на стратегијата за фитосанитарна политика;

3) видот и бројот на констатирани случаи на неусогласеност и

4) спроведените активности и добиените резултати од спроведувањето на фито-санитарната стратегија.

(2) Имајќи ги предвид резултатите од контролите и други соодветни информации, Управата во рамките на извештајот од ставот (1) на овој член дава препорака до Владата на Република Македонија во однос на:

1) можностите за подобрување на ефикасноста на преземените активности, вклучувајќи ги и целта, увидот, управувањето и спроведувањето;

2) посебните контроли кои се вршат во одделни области или активности, без оглед дали истите се опфатени со програмата и

3) координирани планови наменети за посебни цели.

(3) Годишната програма за спроведување на мониторинг се менува и дополнува врз основа на заклучоците и препораките содржани во извештајот од ставот (1) на овој член.

XIV. НАДЗОР

Член 44

(1) Надзор над спроведувањето од одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(2) Инспекциски надзор над спроведување на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши Државниот инспекторат за земјоделство, преку државни инспектори за земјоделство и фитосанитарни инспектори.

(3) За извршен инспекцискиот надзор државниот инспектор за земјоделство или фитосанитарниот инспектор за земјоделство е должен да состави записник.

Постапка за едукација

Член 45

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори утврди дека за прв пат е сторена неправилност од членот 57 став (1) од овој закон е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност, во рок од 15 дена и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за земјоделство, во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

(8) Доколку Државниот инспекторат за земјоделство преку државните инспектори за земјоделство и фитосанитарните инспектори при спроведувањето на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред прекршочна комисија.

(9) Државниот инспекторат за земјоделство води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 46

Државниот инспекторат за земјоделство за извршените контроли изготвува квартален извештај и го објавува на веб страницата на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 47

При вршење на контрола на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и суровини на граничниот премин фитосанитарниот инспектор при вршење на надзорот може да:

1) врши преглед на документацијата со пратката при увоз, извоз, како и идентификација на пратката;

2) контролира дали се исполнети условите за означување на ѓубрето со ознака "EC FERTILIZER";

3) поднесува барање за покренување на прекршочна постапка, поради повреда на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон и

4) нареди преземање и други мерки врз основа на овластувањата од овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Мерки на фитосанитарниот инспектор при увоз

Член 48

(1) Фитосанитарниот инспектор при вршење на надзорот може покрај мерките од членот 46 од овој закон при вршење на контрола на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата и суровини на гранични премини да:

1) забрани увоз или извоз и нареди враќање на пратката во согласност со членот 21 став (6) од овој закон и

2) нареди на увозникот бришење на ознаката "EC FERTILIZER" во согласност со членовите 30 став (2), 50 став (1) и 51 од овој закон.

(2) За мерките од ставовите (1) и (2) на овој член фитосанитарниот инспектор донесува решение.

(3) Контрола на условите за увоз на суровини за производство на ѓубриња врши Државниот инспекторат за земјоделство.

Надлежности на државниот инспектор за земјоделство

Член 49

(1) Државниот инспектор за земјоделство може да зема примероци од ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи и од крајниот корисник по негово барање и при вршење контрола на производство, пласирање на пазар и при увоз на царински терминал.

(2) Државниот инспектор за земјоделство при вршење на надзорот може да:

1) забрани пласирање на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, како и да забрани употреба на објектот во кој се врши производство и пласирање на пазарот, ако правното лице не е запишано во соодветниот регистар и ако не ги исполнува условите пропишани со овој закон;

2) забрани пласирање на пазарот на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, како и да забрани употреба на објектот во кој се врши производство и пласирање на пазарот на ѓубриња, би-

остимулатори и подобрувачи на својствата на почвата ако утврди недостатоци по однос на просторот, опремата, персоналот, односно вршење на дејноста поради која може да дојде до штетни последици по здравјето на луѓето и животните сé до отстранување на недостатоците во определениот рок;

3) забрани официјални испитувања и анализи на ѓубриња, биостимулатори и подо-брувачи на својствата на почвата на правни лица кои не ги исполнуваат условите за вршење на испитување согласно со условите пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон;

4) зема проби од ѓубриња, биостимулатори, подобрувачи на својствата на почвата и суровини за проверка дали одговараат на декларираната содржина, својства и дејство;

5) забрани пласирање на пазарот и употреба на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, доколку истите не се евидентирани во Листата на ѓубриња, се забранети или се со поминат рок на важност, според одредбите од овој закон;

6) забрани пласирање на пазарот и употреба на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, доколку не се во согласност со решението во однос на пакување, декларација, означување, физички и хемиски состав и друго;

7) привремено забрани пласирање на пазарот на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, односно нивни шаржи за кои ќе се посомнева дека не се исправни, додека со испитувањето не се утврди нивната исправност;

8) предложи на Управата поништување на решението за евидентирање во Листата на ѓубриња кога е констастатирана неправилност во пласирањето на пазарот;

9) одземе ѓубре, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, кои се со поминат рок на употреба, не се во оригиналното пакување од производителот, ако декларацијата не е во согласност со решението за евидентирање во Листата на ѓубриња, декларацијата не е печатена на македонски јазик и не е соодветно означена, ако е констатирана неправилност во пласирањето на пазарот;

10) контролира дали се исполнети условите за означување на ѓубрето со ознаката "EC FERTILIZER";

11) нареди соодветно сместување на заостанатите количества на ѓубриња и суровини кои не можат да се преформулираат, односно од кои не можат да се произведат ѓубриња;

12) нареди повлекување на неисправни ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата доколку се констатирани неправилности во пласирањето на пазарот;

13) нареди и други мерки и да определи рокови за нивно извршување заради усогласување на работењето на правните лица кои вршат производство или пласираат на пазарот ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон и

14) поведе прекршочна постапка против правните и физички лица, пред надлежните органи во случај на повреда на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Мерки на државниот инспектор за земјоделство

Член 50

Државниот инспектор за земјоделство покрај мерките од членот 50 од овој закон на правното лице може да му изрече и забрана за вршење на дејноста во траење од 90 дена, ако:

1) врши производство и пласира на пазар ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, а не се запишани во соодветниот регистар, како и да забрани употреба на објектот кој не ги исполнува условите согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон;

2) врши производство и пласира на пазар ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата во објекти забранети за употреба за производство, сместување или пласирање на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, ако утврди недостатоци по однос на просторот, опремата, персоналот, вршењето на дејноста поради што може да дојде до штетни последици по здравјето на луѓето, животните и растенијата;

3) во производството на ѓубриња и суровини употребува супстанции и материи за кои претходно не е обезбеден сертификат за пропишаниот квалитет, односно употребува неквалитетни или фалсификувани материјали;

4) пласира на пазарот неисправни ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и суровини;

5) официјални тестирања, лабораториски анализи на ѓубрињата, боистимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата не ги врши според услови, стандарди и методи пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон и

6) не дозволува увид на инспекторот или не ги даде потребните податоци, примероци и документација или на друг начин го попречува или оневозможува инспекцискиот надзор.

Контрола на ѓубриња, боистимулатори и подобрувачи на својствата на почвата

Член 51

(1) За утврдување на сообразноста на производите со декларираната содржина на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата Државниот инспекторат за земјоделство може да земе примероци.

(2) Методите за земање на примероци, методите за испитување, количеството на примероците, постапката за доставување на примероците до лабораторија, начинот на чување и уништување на примероците од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Стручна контрола на производството и пласирањето на пазар на ѓубриња

Член 52

Фитосанитарната управа врши стручна контрола над работата на правните лица кои произведуваат, препакуваат и ги менуваат својствата на ѓубрето, вршат официјални тестови на ѓубриња, анализи на ѓубриња, увоз-извоз на ѓубриња и пласирање на ѓубриња на големо и мало на пазарот.

Обврски на правните лица

Член 53

(1) Правните лица кои подлежат на контрола се должни на надлежниот инспектор да му овозможат вршење на контрола, да му ги дадат потребните податоци и да му обезбедат услови за работа.

(2) Правните лица од ставот (1) на овој член се должни на барање на надлежниот инспектор во одреден рок да доставаат податоци за вршење на инспекциски надзор.

Постапки на инспекторот

Член 54

(1) За извршениот инспекциски надзор и утврдената состојба инспекторот составува записник и еден примерок му доставува на правното лице.

(2) Надлежниот инспектор со решение ги определува мерките од членовите 23, 50, 51 и 53 од овој закон и согласно со Законот за општата управна постапка.

(3) Против решението на инспекторот од ставот (2) на овој член може да се поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Жалбата против решението од ставот (3) на овој член не го одлага неговото извршување.

Член 55

(1) На правното лице ќе му се поништи решението за запишување во соодветниот регистар доколку по втор пат му е изречена управна мерка од членовите 23 ставови (1), (2) и (3), 50, 51 и 52 од овој закон со правосилно решение на надлежниот инспектор.

(2) Решението за поништување на решението од ставот (1) на овој член го донесува директорот на Управата.

(3) Против решението од ставот (2) на овој член може да се поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(4) Жалбата против решението од ставот (3) на овој член не го одлага неговото извршување.

Член 56

(1) Државниот инспектор за земјоделство може да определи ѓубрињата, биостимулатори, подобрувачи на својствата на почвата или суровините кои ги забранил за пласирање на пазарот и употреба, да останат на чување кај правното или физичкото лице кај кое се затекнати или да бидат одземени.

(2) Ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата од ставот (1) на овој член се чуваат посебно одвоени, запакувани и обележани.

(3) Државниот инспектор за земјоделство кон записникот за земање на примероци и решението за изречената мерка го приложува и пописот на забранетите ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата од ставот (1) на овој член.

Член 57

(1) Ѓубрињата, биостимулаторите, подобрувачите на својствата на почвата и суровините се повлекуваат од употреба и пласирање на пазарот ако се утврди дека се употребуваат и пласираат на пазарот, спротивно на одредбите од овој закон и на прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) За ѓубрињата, биостимулаторите, подобрувачите на својствата на почвата и суровините од ставот (1) на овој член за кои е издадено решение за пласирање на пазарот, директорот на Управата ќе донесе решение за поништување на донесеното решение.

(3) Решението од ставот (2) на овој член се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Член 58

(1) Државниот инспектор за земјоделство е должен да нареди отстранување на ѓубрето, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата, ако:

1) утврди дека не одговара на условите наведени во решението врз основа на извршените лабораториски испитувања, има отстапување на содржината или врз основа на правосилно решение за забрана за производство или пласирање на пазарот и

2) сопственикот не оспорува дека истите не се исправни.

(2) Во случај сопственикот да ги оспорува резултатите од анализата се врши суперанализа и доколку и со извештајот од суперанализата се потврдат резултатите со претходните анализи ќе се изврши мерка отстранување и без согласност на сопственикот.

(3) Сопственикот кај кој ќе се затекне ѓубре, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата за кои е наредено отстранување е должен истите да ги складира во време и место одредени со решението.

(4) Доколку се утврди дека се работи за ѓубре кое е во Листата на опасен отпад отстранувањето на ѓубрето се врши согласно со Законот за управување со отпадот.

Член 59

Овластената или акредитираната лабораторија што ги вршела испитувањата ги поднесува трошоците за повлекување на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата од пазарот, ако дала погрешен извештај за нивната исправност врз основа на кој се повлечени од пласирање на пазарот.

XV. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Прекршочна постапка и постапка за порамнување

Член 60

(1) За прекршоците предвидени во членот 61 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд, а за прекршоците предвидени во членовите 62 и 63 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува прекршочна комисија составена од три члена при Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство од кои најмалку еден член е дипломиран правник со положен правосуден испит.

(2) Пред поднесување на барање за поведување на прекршочна постапка за прекршоците предвидени во овој закон државниот инспектор за земјоделство и фитосанитарниот инспектор спроведуваат постапка за порамнување согласно со Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

Прекршочни санкции на правни лица

Член 61

(1) Глоба во износ од 4.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) не чува податоци за називот и адресите на погоните во кои се произведуваат амониум-нитратни ѓубриња и податоците не му се достапни на фитосанитарниот инспектор (член 7);

2) пласира на пазарот амониум-нитратни ѓубриња, а не се исполнети условите (член 8 ставови (3) и (4));

3) произведува, пласира на пазарот, увезува и употребува органско ѓубре кое не е класифицирано како органско ѓубре од одреден вид според членот 9 став (2) од овој закон;

4) произведува, пласира на пазарот, увезува и употребува микробиолошко ѓубре кое не е класифицирано како микробиолошко ѓубриво од одреден вид (член 10 став (2));

5) произведува, пласира на пазарот, увезува и употребува биостимулатор кој не е класифициран како биостимулатор од одреден вид (член 11 став (2));

6) произведува, пласира на пазарот, увезува и употребува подобрувач на својствата на почвата кој не е класифициран како подобрувач на својствата на почвата од одреден вид (член 13 ставови (1) и (3));

7) произведува ѓубре, а не е запишан во Регистарот на производители на ѓубре и ако ѓубрето не е евидентирано во Листата на ѓубриња (член 14 став (1));

8) не врши контрола за квалитетот на производството на секоја шаржа на ѓубре пред пласирање на пазар и не води евиденција (член 15 став (1));

9) евидентирањето на производството на секоја шаржа на ѓубре пред пласирање на пазарот и не води евиденција (член 15 став (2));

10) пласира на пазар ѓубре на големо и мало, а не ги исполнува условите од членовите 16 и 17 ставови (1) и (2) и 20 од овој закон;

11) декларацијата што ја придружува пратката во ринфузна состојба не содржи податоци пропишани во членот 19 став (2) од овој закон;

12) увезува ѓубриња и суровини преку граничните премини и царинските терминали на кои не е организирана инспекција (член 23);

13) не пријави увоз на пратка на фитосанитарната инспекција на граничниот премин или царински терминал (член 25);

14) составот на ѓубрето не е во согласност со пропишаните отстапувања (член 26);

15) тој што увезува и пласира на пазарот ѓубриња кои не се означени во членот 30 од овој закон и

16) не му овозможи на надлежниот инспектор да врши контрола, не дава потребни информации, не му обезбедува услови за работа или не доставува документи во дадениот рок (член 53).

(2) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторениот прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) На правното лице покрај глобата од ставот (1) точки 2, 3 и 4 на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на производство и пласирање на пазар на производи во траење од шест месеца до една година.

(4) На одговорното лице во правното лице покрај глобата од ставот (2) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност во траење од една до две години.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

(6) Глоба во износ од 4.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(7) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на физичкото лице во правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

Член 62

(1) Глоба во износ од 2.500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) производителот кој пакува, произведува, дорабoтува и врши пакување или го менува својството на ѓубрето, а не ги исполнува условите од членот 15 од овој закон;

2) увезува заради пласирање на ѓубриња кои не се евидентирани во Управата (член 20);

3) пакува или доработува ѓубре без согласност од домашно или странско лице (членови 27 и 28);

4) пласира на пазар ѓубре во ринфузна состојба спротивно на членот 19 од овој закон;

5) пласира амониум-нитратно ѓубре со висок процент на азот во ринфузна состојба спротивно на членот 19 став (3) од овој закон;

6) врши пакување на ѓубриња спротивно на членот 27 од овој закон;

7) ѓубрињата произведени во Република Македонија ги пласира на пазар со "EC FERTILIZER" ознака спротивно од членот 30 став (4) од овој закон;

8) не поседува соодветен доказ за користење на "EC FERTILIZER" ознака (член 30 став (3)) и

9) врши испитување на ѓубре, а не ги исполнува условите од членот 33 став (3) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 800 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторениот прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

(4) Глоба во износ од 2.500 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(5) За прекршоците од ставот (1) на овој член покрај глобата на физичкото лице во правното лице ќе му се изрече и посебна прекршочна мерка одземање на производите.

Глоба на самото место

Член 63

(1) Глоба во износ до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице за прекршок, ако:

1) нема истакнато телефонски број на Државниот инспекторат за земјоделство на видливо место (член 18);

2) не го употребува ѓубрето на пропишаниот начин (член 31 став (2)) и

3) не ги сместува заостанатите ѓубриња и суровини кои не можат да се преформулираат, а за тоа нема да ја извести Управата (член 36 ставови (1) и (2)).

(2) Глоба во износ од 800 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за сторениот прекршок од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице во правното лице за прекршок од ставот (1) на овој член.

XVI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Спроведување на прописи

Член 64

(1) Прописите предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на прописите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постојните прописи.

Обврски на правните лица

Член 65

(1) Производителот, увозникот и правните лица кои вршат промет на големи и мало со ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својства на почвата се должни своето работење да го усогласат со одредбите од овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Ако лицата од ставот (1) на овој член не го усогласат своето работење со одредбите од овој закон во рокот од ставот (1) на овој член, Управата ќе ги избрише од соодветниот регистар.

Член 66

(1) Лабораториите кои биле овластени за вршење на испитување на ѓубриња согласно со Законот за ѓубриња (“Службен весник на Република Македонија“ број

110/2007, 20/2009, 17/11, 148/11, 69/13 и 127/13) продолжуваат да ги вршат работите на испитување на ѓубрења согласно со одредбите од овој закон, но треба да се акредитираат најдоцна до 31 декември 2014 година.

(2) Ако лабораториите од ставот (1) на овој член не се акредитираат до истекот на рокот од ставот (1) на овој член, овластувањата за вршење на лабораториските испитувања престануваат да важат.

Член 67

Одредбата на членот 30 став (4) од овој закон ќе се применува до пристапувањето на Република Македонија во Европската унија.

Престанок на важење

Член 68

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за ѓубрења ("Службен весник на Република Македонија" број 110/2007, 20/2009, 17/11, 148/11, 69/13 и 127/13).

Влегување во сила

Член 69

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I GJ
PËR CILËSI DHE SIGURI TË PLEHRAVE, BIOSTIMULUESVE DHE PËRMIRËSUESVE TË CILËSIVE TË TOKËS

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Përmbajtja

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kushtet për prodhim të plehrave, plasimi i plehrave në treg, importi, eksporti i plehrave, përdorimi i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, llojet e plehrave, identifikimi, cilësia, përbërja, marrja e ekzemplarëve, paketimi, ripaketimi, shënimi, analiza, deklarimi, ndjekja, regjistrimi dhe çështje tjera që kanë të bëjnë me plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës.

Neni 2

(1) Për mbrojtje të shëndetit të njerëzve dhe mjedisit jetësor krahas kushteve të përcaktuara me këtë ligj, për plasim në treg dhe përdorim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse këto përmbajnë substanca të rrezikshme zbatohen edhe kushtet e përcaktuara në rregullat nga sfera e kimikaleve.

(2) Nëse plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës të këtij ligji, përmbajnë edhe mjete për mbrojtjen e bimëve për prodhimin e tyre, plasimin në treg, importin dhe përdorimin zbatohen edhe rregullat që e rregullojnë sferën e fitofarmacisë.

Nocionet

Neni 3

Nocionet e veçanta të përdorura në këtë ligj e kanë kuptimin si vijon:

1. "Plehra" janë bashkëdyzime kimike, funksioni kryesor i të cilave është ushqyerja e bimëve që mund të kenë bashkëdyzime kimike me origjinë minerale dhe organike, si dhe përzierje të këtyre bashkëdyzimeve;

2. "Elemente makroushqyese primare" (në tekstin e mëtejshëm: elemente makrobiogjene) janë azoti, fosfori dhe kaliumi, nga të cilat bimët kanë nevoja më të mëdha për rritje dhe zhvillim;

3. "Elemente makroushqyese sekondare" (në tekstin e mëtejshëm: elemente makrobiogjene) janë kalciumi, magneziumi, sulfuri dhe natriumi nga të cilat bimët kanë nevoja më të vogla në krahasim me elementet makrobiogjene primare;

4. "Elemente mikroushqyese" (në tekstin e mëtejshëm: elemente mikrobiogjene) janë: hekuri, bori, zinku, mangani, bakri, kobalti, molibdeni dhe seleni nga të cilat bimët kanë nevoja shumë më të vogla në krahasim me elementet makrobiogjene primare dhe sekondare, por janë me rëndësi vitale për bimët;

5. "Forma helate (komplekse organo-minerale) të elementeve mikrobiogjene" janë elemente mikrobiogjene të lidhura për molekulat EDTA, DTPA, EDDHA, HEETA, EDDHMA, EDDCHA;

6. "Lloje të plehrave" janë plehrat me lloj të vetëm të shenjës siç është përcaktuar me këtë ligj;

7. "Forma komplekse të elementeve mikrobiogjene dhe makrobiogjene" janë elementet mikrobiogjene dhe elementet makrobiogjene të lidhura për makromolekulat me origjinë organike apo origjinë tjetër;

8. "Plehra të përziera" janë plehra të fituara me përzierje të thatë të disa plehrave të veçanta pa reaksion kimik, me apo pa shtesa;

9. "Pleh foliar" është plehu i dedikuar për përdorim foliar, në të cilat elementet ushqyese janë në formë që është e përshtatshme për ushqyerje të bimëve përmes organeve nëntokësore;

10. "Pleh i lëngët" është plehu në formë të tretësirës apo suspensionit;

11. "Plehra të tretshme në ujë" janë plehrat që janë plotësisht të tretshëm në ujë;

12. "Plehra suspenzive" janë plehrat dyfazore të përbëra nga faza e lëngët dhe e ngurtë në të cilat, faza e ngurtë mbahet në suspension në fazë të lëngët;

13. "Plehra organike" janë plehrat me origjinë bimore apo shtazore, që përmbajnë së paku 30% materie organike dhe së paku 1% azot, 1% fosfor dhe 1% kalium dhe futen në tokë për përmirësimin e cilësive të saj dhe ushqyerje të bimëve;

14. "Plehra organike-minerale" janë plehrat me origjinë organike dhe minerale, që përmbajnë së paku 10% materie organike dhe 1% azot, 1% oksid fosfori (V) dhe 1% kalium dhe futen në tokë për përmirësimin e cilësive të saj dhe ushqyerje të bimëve;

15. "Plehu i stallës (ahurit)" është plehu organik i prodhuar apo i fituar nga ekskrementet e ngurta në kushte të stallës apo kushte tjera përkatëse. Në pleh të stallës bëjnë pjesë plehu nga: lopa, kali, delja, dhia, gomari dhe derri;

16. "Plehu i shpendëve" është plehu organik i fituar nga fermat e shpendëve gjatë kultivimit të pulave, brojlerëve, rosave, gjelave të detit dhe strucëve;

17. "Kompost" është pleh i pjekur organik i bërë nga materie të hedhura të ndryshme bujqësore (kashtë, gjethe, mbeturina të kuzhinës etj.);

18. "Plehra inorganike" janë prodhimet me të cilat elementet ushqyese futen në tokë, në formë të kripërave inorganike që fitohen me procedura të ndryshme teknologjike, të cilat përmbajnë forma makrobiogjene, helate apo komplekse të elementeve makrobiogjene;

(19) "Plehra të veçanta inorganike" janë plehrat azotike, fosforike dhe të kaliumit me përmbajtje saktësisht të caktuar të vetëm njërit nga elementet makrobiogjene;

20. "Plehra të ndërlikuara inorganike" janë plehrat që kanë përmbajtje të deklaruar të së paku dy elementeve makrobiogjene të cilat fitohen në rrugë kimike, me përzierje apo kombinim të të dyja procedurave;

21. "Plehra inorganike komplekse" janë plehrat e ndërlikuara të fituara me reaksion kimik të komponentëve përkatës në gjendje të lëngët apo në gjendje të ngurtë në formë të granulimit, me ç'rast secila granulë i përmban të gjitha elementet ushqyese në përbërjen e deklaruar;

22. "Kompost për kërpudha" - është plehu organik që përgatitet nga kashta, plehu i shpendëve dhe shtesa tjera minerale;

23. "Ureja" është pjesa e lëngët e plehut të stallës;

24. "Glistal" - është biopleh i fituar me përpunimin e plehut të pjekur të ahurit përmes pjesëmarrjes së krimbave kalifornianë dhe mikroorganizmave (humifikatorëve);

25. "Krimbat kalifornianë" janë organizma të gjallë që së bashku me mikroorganizmat e përpunojnë materien organike deri në glistal (biohumus) i cili paraqet pleh organik me cilësi të lartë;

26. "Torfë" është materie organike gjysmë e zbërthyer e krijuar në kushte anaerobe, që ka kapacitet të lartë të ujit;

27. "Plehra mikrobiologjike" janë prodhimet që përmbajnë titra të larta të llojeve të zgjedhura të dobishme të caktuara të mikroorganizmave, ndërsa shfrytëzohen për transformimin e elementeve ushqyese organike dhe inorganike në forma minerale të arritshme për bimët;

28. "Biostimulues" janë materiet organike aktive fiziologjike me përmbajtje të ulët të elementeve ushqyese, me origjinë natyrore apo sintetike (hormone, vitamina, aminoacide, acide humike) të cilat në kushte përkatëse kanë veprim stimulativ të proceseve të veçanta fiziologjike-biokimike në faza të posaçme të zhvillimit të bimës;

29. "Përmirësues të cilësive të tokës" janë materiet inorganike (gëlqerori, gjipsi, dolomiti, rëra, zeoliti, argjila e bentonit, silikati i natriumit e të tjera), apo materiet organike me origjinë natyrore apo sintetike që nuk përmbajnë më tepër se 3% elemente makrobiogjene dhe mikrobiogjene, nuk konsiderohen plehra.

30. "Plehra të rrezikshme" janë plehrat që e tejkalojnë kufirin e lejuar të metaleve të rënda dhe plehrat e nitratit të amoniumit të cilat në përbërjen e tyre përmbajnë elemente të eksplozivitetit për ç'arsye janë të rrezikshme për bimët, kafshët, mjedisin jetësor dhe shëndetin e njerëzve;

31. "Prodhues" është personi juridik vendor që prodhon dhe kryen paketim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe është përgjegjës për prodhimin dhe plasimin në treg;

32. "Importues" është personi juridik vendor apo përfaqësuesi i prodhuesit të huaj që është përgjegjës për import apo plasim të plehut, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës në treg;

33. "Deklaratë" është mbishkrimi, i shtypur, i shënuar dhe i përngjitur për ambalazhin dhe paraqet dëshmi që e identifikon përmbajtjen e elementeve ushqyese dhe cilësitë e tyre me shmangiet e përcaktuara;

34. "Përmbajtje e deklaruar" është përmbajtja e elementeve apo oksideve të tyre, që theksohen në deklaratë apo në dokumentet shoqëruese përkatëse;

35. "Shmangie" është shmangia e lejuar e vlerave të përmbajtjes së elementeve ushqyese nga vlerat e tyre të deklaruara;

36. "Paketim" është pakoja që mund në mënyrë të përhershme të mbyllet, me të cilën mund të menaxhohet dhe në të cilën mund të ruhet dhe shpërndahet plehu, e që nuk përmban më tepër se 1000 kg;

37. "Ripaketim" është paketimi i plehut me sasi më e madhe në sasi më të vogël, që në mënyrë të përhershme mbyllet me ç'rast nuk guxojnë të ndryshohen cilësitë e plehut;

38. "Pleh në gjendje rinfuze" është prodhimi që nuk është i paketuar në mënyrën e përcaktuar me pikën 33 të këtij neni;

39. "Cilësi e plehut" është shkalla e cilësive kualitative dhe karakteristikave që i plotësojnë standardet apo rregullat teknike për cilësi;

40. "Plasim në treg" është tregtia me shumicë dhe pakicë e plehrave në territorin e Republikës së Maqedonisë;

41. "Import" është hyrja e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës përmes kufirit shtetëror të Republikës së Maqedonisë;

42. "Eksport" është dalja e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës nga zona doganore e Republikës së Maqedonisë;

43. "Sharzhë" është sasia e plehrave kompleks, të veçantë dhe të ndërlikuar, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës apo sasia e lëndës së parë për prodhim, që prodhohet me procedura të njëjta teknologjike, gjatë një procesi prodhues, në kushte të njëjta dhe cilësi të përcaktuar të njëjtë, të shënuar me numër rendor apo me datën e prodhimit; 44. "Sharzhë e plehrave të përzier" janë plehrat që fitohen me procedura të njëjta teknologjike, gjatë një procesi prodhues, në kushte të njëjta dhe cilësi të përcaktuar të njëjtë, të shënuar me numër rendor apo me datën e prodhimit, që menjëherë paketohet;

45. "Dërgesë" është pjesë e sharzhës, tërë sharzha apo më tepër sharzha të llojit të njëjtë të plehut, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës apo lëndës së parë, që është në qarkullim apo ka arritur në kalimin kufitar;

46. "Monitorim" është kryerja e ndjekjeve të planifikuara apo matjeve, me qëllim të fitimit të pasqyrës së gjendjes së harmonizimit me rregullat për plehra, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës dhe

47.“ "Plehra të nitratit të amoniumit" janë plehra inorganike që përmbajnë substanca inorganike apo joreaktive dhe përmbajnë më tepër se 28% azot (të peshës) në formë të nitratit të amoniumit.

II. PLEHRAT

1. Plasimi në treg i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës

Neni 4

(1) Plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës mund të plasohen në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë, nëse:

1) sigurojnë vlerë ushqyese efikase dhe i përmirësojnë cilësitë e tokës;

2) është siguruar marrja e ekzemplarëve, për shqyrtimin e të cilëve shfrytëzohen metodat standarde të pranuara përkatëse dhe

3) në kushte të zbatimit praktik nuk ndikojnë në mënyrë të pavolitshme në shëndetin e njerëzve, kafshëve, bimëve dhe mjedisit jetësor.

(2) Prodhuesi është përgjegjës për përshtatshmërinë e plehut që plasohet në treg në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji.

Neni 5

Nëse në bazë të njohurive shkencore dhe teknike, ekziston shkak i arsyeshëm se përbërja e plehut, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës apo lëndëve të para, paraqesin rrezik për sigurinë dhe shëndetin e njerëzve, kafshëve dhe bimëve apo rrezik për shkak të interaksionit me ujë apo ajër mund të bëhen prodhime të rrezikshme, ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do:

1) të ndalojë prodhim të përkohshëm apo të përhershëm dhe plasim në treg të plehut të tillë, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës në varësi nga vlerësimi i rrezikut për shëndetin e njerëzve, kafshëve, bimëve dhe mjedisit jetësor, dhe

2) të përcaktojë kushte të posaçme me të cilat plehu, biostimuluesi dhe përmirësuesi i cilësive të tokës do të mund të prodhohet, plasohet në treg dhe të përdoret.

2. Plehra inorganike

Neni 6

(1) Plehrat inorganike mund të prodhohen, ripaketohen, plasohen në treg, importohen, eksportohen dhe përdoren në Republikën e Maqedonisë, nëse janë të klasifikuara dhe të shënuara si plehra inorganike.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton llojet e plehrave inorganike nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën dhe dokumentet për klasifikim të plehut të ri në lloj të caktuar, mënyrën e shënimit dhe identifikimit, mënyrën e shprehjes së përmbajtjes së elementeve makrobiogjene dhe mikrobiogjene, sasitë minimale dhe maksimale të elementeve ushqyese dhe primesat në plehun joorganik.

3. Plehrat e nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit, masat për siguri, kontrolli dhe analiza e rezistencës së detonacionit

Neni 7

(1) Substancat që përdoren për prodhim të plehrave të nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit, nuk guxojnë ta rritin senzitivitetin e tyre ndaj nxehtësisë apo tendencën e tyre për detonacion.

(2) Që të sigurohet ndjekje e plehrave të nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit që plasohen në treg, prodhuesi doemos duhet t'i ruajë të dhënat me emër dhe adresë të reparteve në të cilat plehrat dhe komponentët themelorë prodhohen edhe të dhënat për personat përgjegjës tek prodhuesi. Të dhënat duhet të jenë të arritshme për Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë derisa plehrat e nitratit të amoniumit janë prezent në treg, dhe dy vjet pasi prodhuesi do të pushojë ta plasojë në treg.

Neni 8

(1) Prodhuesi para se t'i plasojë në treg plehrat e nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit, duhet ta analizojë rezistencën e plehrave të detonacionit dhe të dëshmojë se janë kryer analiza për rezistencën e detonacionit.

(2) Prodhuesi duhet t'i dorëzojë rezultatet e testit për rezistencën e detonacionit të plehrave të nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit te Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, së paku pesë ditë para se të plasohet në treg dhe gjatë importit me arritjen e dërgesës në kalimin kufitar.

(3) Prodhuesi duhet të garantojë se sasitë e plehrave të nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit që janë në treg në Republikën e Maqedonisë i plotësojnë kushtet nga analizat e testit për rezistencën e detonacionit.

(4) Plehrat e nitratit të amoniumit plasohen në treg dhe doemos duhet të jenë të arritshme te shfrytëzuesi i fundit ekskluzivisht në paketim origjinal.

(5) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton kërkesat që duhet t'i plotësojnë plehrat e nitratit të amoniumit me përmbajtje të lartë të azotit lidhur me cilësitë, vlerat kufitare, metodat për analizë, analizën e rezistencës së detonacionit dhe mënyrën e vendosjes së tyre dhe menaxhimit.

4. Plehra organike dhe organominerale

Neni 9

(1) Plehrat organike dhe organo-minerale mund të prodhohen, plasohen në treg, importohen, eksportohen dhe përdoren në Republikën e Maqedonisë, nëse janë të klasifikuara si plehra organike të llojit të caktuar me së paku 30% materie organike.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton llojet e plehrave nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën dhe dokumentet për klasifikim të plehut të ri organik në lloj të caktuar, shënimin dhe identifikimin, përmbajtjen e sasive minimale dhe maksimale të elementeve makrobiogjene dhe mikrobiogjene dhe primesave.

5. Plehra mikrobiologjike

Neni 10

(1) Plehrat mikrobiologjike mund të prodhohen, plasohen në treg, importohen, eksportohen dhe përdoren në Republikën e Maqedonisë, nëse janë të klasifikuara si plehra mikrobiologjike.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton llojet e plehrave nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën dhe dokumentet për klasifikim të plehut të ri mikrobiologjik nga lloji i caktuar, mënyrën e shënimit dhe identifikimit, përmbajtjen e sasive minimale dhe maksimale të mikroorganizmave dhe primesave.

III. BIOSTIMULUESIT DHE PËRMIRËSUESIT E TOKËS

1. Biostimuluesit

Neni 11

(1) Biostimuluesit mund të prodhohen, plasohen në treg, importohen, eksportohen dhe përdoren në Republikën e Maqedonisë, nëse janë të klasifikuar si biostimulues.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton llojet e biostimuluesve nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën dhe dokumentet për klasifikim të biostimuluesit të ri në lloj të caktuar, mënyrën e shënimit dhe identifikimit, përmbajtjen e sasive minimale dhe maksimale të elementeve ushqyese dhe primesave.

2. Përmirësuesit e cilësive të tokës

Neni 12

(1) Përmirësuesit e cilësive të tokës mund të prodhohen, plasohen në treg, importohen, eksportohen dhe përdoren në Republikën e Maqedonisë, nëse janë të klasifikuar si përmirësues të cilësive të tokës.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton llojet e përmirësuesve të cilësive të tokës nga paragrafi (1) i këtij neni, procedurën dhe dokumentet për klasifikim të përmirësuesit të ri të cilësive të tokës nga lloji i caktuar, shënimin, identifikimin dhe përmbajtjen e sasive minimale dhe maksimale të elementeve makrobiogjene dhe mikrobiogjene dhe primesave.

IV. PRODHIMI I PLEHRAVE

1. Prodhimi i plehrave

Neni 13

(1) Me prodhimin e plehrave mund të merret personi juridik që i plotëson kushtet në vijim:

1) të ketë hapësirë përkatëse për prodhim dhe për paketim;

2) të ketë pajisje përkatëse për prodhim dhe për paketim;

3) të ketë hapësirë të magazinës për vendosje të lëndëve të para dhe të plehrave të gatshme dhe

4) të ketë të punësuar person me orar pune të pacaktuar me së paku arsim të lartë nga sfera e shkencave bioteknike dhe kimisë.

(2) Kushtet më të përafërta nga paragrafi (1) i këtij neni i përcakton ministri.

(3) Personi juridik që dëshiron të merret me prodhim të plehrave parashtron kërkesë për regjistrim në Regjistrin e prodhuesve të plehrave te Drejtoria Fitosanitare (në tekstin e mëtejshëm: Drejtoria).

(4) Drejtoria në afat prej 30 ditësh pas pranimit të kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni, përcakton nëse janë plotësuar kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni, dhe nëse ato janë plotësuar, personi juridik regjistrohet në regjistrin e prodhuesve në bazë të aktvendimit të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(5) Nëse personi juridik nuk i plotëson kushtet për kryerje të veprimtarisë, kërkesa me aktvendim refuzohet si e pabazë.

(6) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, e përcakton formën, përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni dhe dokumentacionin e nevojshëm, formën dhe përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së Regjistrit të prodhuesve të plehrave dhe procedurën për regjistrim.

(7) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim, pas kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni në afatin nga paragrafi (4) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë në afat prej tri ditësh pune nga kalimi i këtij afati të parashtrojë kërkesë në sekretarinë e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratim të aktvendimit.

(8) Formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (7) i këtij neni i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(9) Me kërkesën nga paragrafi (7) i këtij neni parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje të kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni.

(10) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet në afat prej pesë ditësh pune nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (7) i këtij neni në sekretarinë e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave të miratojë aktvendim me të cilin kërkesa pranohet apo refuzohet.

(11) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin Shtetëror Administrativ në afat prej pesë ditësh pune.

(12) Inspektorati Shtetëror Administrativ detyrohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit nga paragrafi (11) i këtij neni, të bëjë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, përkatësisht në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar kërkesa në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së bërë ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(13) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së bërë në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në afat prej dhjetë ditësh të vendosë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë apo refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje e aktit me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(14) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (13) i këtij neni, inspektori do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksionin administrativ dhe do të përcaktojë afat shtesë prej pesë ditëve të punës në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(15) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin shtesë të paragrafit (14) të këtij neni, inspektori në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(16) Nëse inspektori nuk vepron sipas njoftimit nga paragrafi (11) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditëve të punës ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim në sekretarinë e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kundërshtimi parashtrohet në sekretarinë e selisë së Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(17) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (16) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (12) dhe (13) dhe/ose nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafin (15) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, përkatësisht në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(18) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin shtesë të paragrafit (17) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(19) Në rastin nga paragrafi (18) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ menjëherë, e më së voni në afat prej një dite të punës, do të autorizojë inspektor tjetër që ta zbatojë mbikëqyrjen.

(20) Në rastet nga paragrafi (19) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(21) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron sipas paragrafit (17) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditëve të punës.

(22) Kundër aktvendimit të drejtorit të drejtorisë për refuzim të kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës.

(23) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (14) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(24) Procedura para Gjykatës Administrative është urgjente.

Neni 14

(1) Prodhuesi para se t'i lëshojë në treg plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës detyrohet që te Drejtoria të parashtrojë kërkesë me dokumentacionin e nevojshëm për evidentimin e tyre në Listën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës.

(2) Importuesi i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës detyrohet që te Drejtoria të parashtrojë kërkesë me dokumentacionin e nevojshëm për evidentimin e tyre në Listën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës.

(3) Drejtoria në afat prej 20 ditëve pas pranimit të kërkesës nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përcakton nëse parametrat, tipi dhe lloji i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës përputhen me dokumentacionin e dorëzuar dhe nëse ato janë të harmonizuar, me propozim të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave të miratojë aktvendim për futje në listën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës me ç'rast ato i evidenton.

(4) Nëse plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës nuk përputhen me dokumentacionin e dorëzuar nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni me aktvendim refuzohet si e pabazë.

(5) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave e përcakton formën dhe përmbajtjen e kërkesës dhe dokumentacionin e nevojshëm nga paragrafi (1) i këtij neni.

(6) Drejtoria mban Regjistër të prodhuesve të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe Listë të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës që publikohen në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(7) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (2) i këtij neni, të dorëzuar nga importuesi, për evidentimin e plehrave që importohen, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej tri ditëve të punës nga skadimi i atij afatit të parashtrojë kërkesë te sekretaria e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratimin e aktvendimit.

(8) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (7) i këtij neni.

(9) Me kërkesën nga paragrafi (7) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga kërkesa e paragrafit (2) të këtij neni.

(10) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet që në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (7) i këtij neni të miratojë aktvendim me të cilin pranohet ose refuzohet kërkesa.

(11) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton vendim në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin Shtetëror Administrativ në afat prej pesë ditëve të punës.

(12) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet që në afat prej dhjetë ditëve nga dita e pranimit të njoftimit të paragrafit (8) të këtij neni të bëjë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për të përcaktuar nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditëve nga dita e mbikëqyrjes ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(13) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së realizuar në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që në afat prej dhjetë ditëve të vendos për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë ose refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(14) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të caktojë afat shtesë prej pesë ditëve të punës në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin e Inspektoratit Shtetëror Administrativ për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori në afat prej tri ditëve të punës me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(15) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin shtesë të paragrafit (11) të këtij neni, inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(16) Nëse inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (8) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditëve të punës ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(17) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (13) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (9) dhe (10) dhe/ose nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafët (11) dhe (12) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin e Inspektoratit Shtetëror Administrativ dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me këtë ligj dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(18) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin shtesë të paragrafit (14) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit nga Inspektorati Shtetëror Administrativ dhe në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(19) Në rastin nga paragrafi (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ menjëherë, e më së voni në afat prej një dite të punës, do të autorizojë inspektor tjetër të Inspektoratit Shtetëror Administrativ që ta zbatojë mbikëqyrjen menjëherë.

(20) Në rastet nga paragrafi (16) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(21) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron sipas paragrafit (14) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditëve të punës.

(22) Kundër aktvendimit të Drejtorisë për refuzim të kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës.

(23) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (11) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(24) Procedura para Gjykatës Administrative është urgjente.

2. Prodhuesi

Neni 15

(1) Prodhuesi detyrohet që të kryejë kontroll të cilësisë së prodhimtarisë të çdo sharzhe të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës para se të plasohen në treg.

(2) Prodhuesi detyrohet që për plehrat e prodhuara, biostimnuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës të mbajë evidencë dhe më së voni deri më 31 mars të vitit rrjedhës te Drejtoria të dorëzojë raport për plehrat e prodhuara, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës të vitit paraprak.

(3) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton formën dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) Evidenca nga paragrafi (2) i këtij neni duhet të jetë e kapshme për Inspektoratin shtetëror të bujqësisë, deri sa plehu, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës gjenden në treg edhe në periudhë prej dy viteve pas ndërprerjes së prodhimtarisë dhe plasimit në treg.

IV. PLASIMI NË TREG I PLEHRAVE DHE VENDOSJA E TYRE

1. Plasimi në treg i plehrave me shumicë

Neni 16

(1) Plasim në treg të plehrave me shumicë mund të kryejë personi juridik nëse i plotëson këto kushte:

1) të posedojë magazina me kapacitet të mjaftueshëm për vendosjen e plehrave, që mundësojnë ruajtjen e kualitetit, menaxhim të drejtë dhe të sigurt me plehrat dhe të mos shkaktohet ndotje e ambientit jetësor dhe

2) të ketë të punësuar së paku një person në kohë të pacaktuar me së paku arsim të mesëm nga sfera e bujqësisë.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave më afërsisht i përcakton kushtet për magazinat, kushtet për vendosje dhe ruajtje të plehrave nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Nëse personi juridik i plotëson kushtet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, me kërkesë të parashtruar paraprake, ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në afat prej 30 ditëve miraton aktvendim për regjistrim në Regjistrin e personave juridikë për plasim në treg të plehrave me shumicë.

(4) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (3) i këtij neni, në afatin e përcaktuar, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej tri ditëve të punës nga skadimi i atij afati të parashtrojë kërkesë te sekretaria e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratim të aktvendimit.

(5) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton formën dhe përmbajtjen si dhe dokumentacionin e nevojshëm për kërkesën nga paragrafi (3) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (4) i këtij neni.

(6) Me kërkesën nga paragrafi (4) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga kërkesa e paragrafit (3) të këtij neni.

(7) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet që në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (4) i këtij neni të miratojë aktvendim me të cilin pranohet ose refuzohet kërkesa.

(8) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (7) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin shtetëror administrativ në afat prej pesë ditëve të punës.

(9) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet që në afat prej dhjetë ditëve nga dita e pranimit të njoftimit të paragrafit (8) të këtij neni, të bëjë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për të përcaktuar nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditëve të punës nga dita e mbikëqyrjes së kryer me shkrim ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(10) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së realizuar në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që në afat prej dhjetë ditëve të vendosë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë ose refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(11) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (10) i këtij neni, inspektori do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtjen e përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të përcaktojë afat shtesë prej pesë ditëve të punës në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(12) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin shtesë të paragrafit (11) të këtij neni, inspektori në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(13) Nëse inspektori nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (9) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditëve të punës ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(14) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (13) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (9) dhe (10) dhe nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafët (11) dhe (12) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(15) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin shtesë të paragrafit (14) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit dhe në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(16) Në rastin nga paragrafi (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ menjëherë, e më së voni në afat prej një dite të punës, do të autorizojë inspektor tjetër që ta zbatojë mbikëqyrjen.

(17) Në rastet nga paragrafi (16) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(18) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron sipas paragrafit (14) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditëve të punës.

(19) Kundër aktvendimit të drejtorit të drejtorisë për refuzim të kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës.

(20) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (11) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(21) Procedura para Gjykatës Administrative është urgjente.

(22) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi (3) i këtij neni, i përcakton Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Plasimi në treg i plehrave me pakicë

Neni 17

(1) Plasim në treg të plehrave me pakicë mund të kryejë personi juridik me kusht që në vendin e shitjes për plasim në treg të ketë:

1) pjesë të veçantë të ndarë në magazina për vendosjen e plehrave në paleta që mundësojnë ruajtjen e kualitetit të plehrave, menaxhim të drejtë dhe të sigurt me plehra dhe

2) person të punësuar në kohë të pacaktuar me së paku arsim të lartë nga sfera e shkencave bujqësore që ka certifikatë për dhënien e këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave.

(2) Certifikatën nga paragrafi (1) pika 2 e këtij neni e jep Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(3) Provimi për marrjen e certifikatës nga paragrafi (2) i këtij ligji jepet para komisionit të formuar nga ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave sipas programit të përgatitur nga Drejtoria.

(4) Komisioni nga paragrafi (3) i këtij neni përbëhet nga pesë anëtarë pre të cilëve tre janë nga ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave dhe dy anëtarë nga institucione të ndryshme shkencore.

(5) Anëtarët e komisionit për punën e tyre marrin kompensim.

(6) Kandidatëve që e kanë dhënë provimin u jepet certifikatë për provim të dhënë për dhënie të këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave.

(7) Për dhënien e provimit për dhënie të këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave paguhet kompensim.

(8) Lartësia e kompensimit duhet të jetë në kuadër të shpenzimeve të bëra për: trajnim, literaturë, material të shpenzuar, shpenzime për komisionin e provimit e të tjera.

(9) Drejtoria mban evidencë për personat që e kanë dhënë provimin për marrje të certifikatës për dhënie të këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave.

(10) Mënyrën dhe programin për dhënien e provimit për marrjen e certifikatës për dhënie të këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave, formën dhe përmbajtjen e vërtetimit për provim të dhënë të certifikatës për dhënie të këshillave sipas parimeve për praktikë të mirë bujqësore për përdorimin e plehrave, i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(11) Nëse personi juridik i plotëson kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës regjistrohet në regjistrin e personave juridikë për plasim në treg me pakicë për plehra.

(12) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton kushtet më të afërta për magazinat nga paragrafi (1) pikat 1 dhe 3 të këtij neni dhe kushtet për vendosje dhe ruajtje të plehrave.

(13) Nëse personi juridik i plotëson kushtet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, me kërkesë të parashtruar paraprake me dokumentacion shoqërues, ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në afat prej 30 ditëve miraton aktvendim për regjistrim në Regjistrin e personave juridikë për plasim në treg të plehrave me pakicë.

(14) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (13) i këtij neni, në afatin e përcaktuar, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej tri ditëve të punës nga skadimi i atij afati të parashtrojë kërkesë te sekretaria e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratim të aktvendimit.

(15) Formën dhe përmbajtjen e kërkesës dhe dokumentacionit shoqërues nga paragrafi (13) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (14) i këtij neni, i përcakton Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(16) Me kërkesën nga paragrafi (14) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga kërkesa e paragrafit (13) të këtij neni.

(17) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet që në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (14) i këtij neni të miratojë aktvendim me të cilin pranohet ose refuzohet kërkesa.

(18) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (17) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin shtetëror administrativ në afat prej pesë ditëve të punës.

(19) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet që në afat prej dhjetë ditëve nga dita e pranimit të njoftimit të paragrafit (18) të këtij neni, të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për të përcaktuar nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditëve të punës nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(20) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së realizuar në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që në afat prej dhjetë ditëve të vendosë për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë ose refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(21) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (20) i këtij neni, inspektori do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksionin administrativ dhe do të caktojë afat shtesë prej pesë ditëve të punës në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar, për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(22) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin shtesë të paragrafit (21) të këtij neni, inspektori në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(23) Nëse inspektori nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (18) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditëve të punës ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kundërshtimi parashtrohet në sekretarinë e selisë së Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(24) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (23) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (18) dhe

(19) dhe nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafët (21) dhe (22) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(25) Nëse inspektori nuk vepron edhe në afatin shtesë të paragrafit (24) të këtij neni, inspektori në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në afat prej tri ditëve të punës me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(26) Në rastin nga paragrafi (25) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ më së voni në afat prej një dite të punës, do të autorizojë inspektor tjetër që ta zbatojë mbikëqyrjen menjëherë.

(27) Në rastet nga paragrafi (26) i këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(28) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron sipas paragrafit (27) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditëve të punës.

(29) Kundër aktvendimit të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për refuzim të kërkesës nga paragrafi (13) i këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës.

(30) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (21) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(31) Procedura para Gjykatës Administrative është urgjente.

(32) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi (13) i këtij neni.

Neni 18

Personat juridikë nga neni 15 paragrafi (1), neni 16 paragrafi (1), neni 17 paragrafi (1) dhe neni 21 paragrafi (1) të këtij ligji detyrohen që numrin e telefonit të Inspektoratit shtetëror për bujqësi ta vendosin në vend të dukshëm në hyrje të vendeve të shitjes, magazinave dhe lokaleve afariste.

Pleh në gjendje rinfuze

Neni 19

(1) Plasim në treg të plehrave në gjendje rinfuze, mund të kryhet vetëm ndërmjet prodhuesit të plehrave dhe prodhuesit primar bujqësor.

(2) Përbërja e përmbajtjes së plehut në gjendje rinfuze gjatë plasimit në treg duhet të gjendet në dokumentet që e shoqërojnë dërgesën që dërgohet. Ky dokumentacion doemos duhet të jetë i kapshëm për Inspektoratin shtetëror për bujqësi.

(3) Nuk lejohet plasimi i plehrave të nitratit të amoniumit në gjendje rinfuze, në të cilat sasia e azotit të nitratit është mbi kufirin e lejuar maksimal të përcaktuar me deklaratë.

(4) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton mënyrën e plasimit në treg të plehrave në gjendje rinfuze nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni.

VI. KUSHTET PËR IMPORT TË PLEHRAVE DHE LËNDËVE TË PARA

Importi

Neni 20

(1) Plehrat mund të importohen për plasim në treg në territorin e Republikës së Maqedonisë nëse janë të evidentuar në Listën e plehrave që udhëhiqet në Drejtori.

(2) Import të plehrave mund të kryejë vetëm importuesi që i plotëson kushtet nga neni 21 i këtij ligji.

Kushtet për import të plehrave dhe lëndëve të para

Neni 21

(1) Import të plehrave mund të kryejnë persona juridikë nëse i plotësojnë kushtet në vijim:

1) të jenë të regjistruar për kryerjen e veprimtarisë për punë të jashtme-tregtare, qarkullim;

2) të posedojnë magazinë për vendosjen e plehrave dhe

3) të kenë të punësuar së paku një person në kohë të pacaktuar me së paku arsim të mesëm nga sfera e bujqësisë.

(2) Personi juridik që dëshiron të merret me prodhimtarinë e plehrave parashtron kërkesë me dokumentacion përcjellës për regjistrim në Regjistrin e prodhuesve të plehrave te Drejtoria.

(3) Drejtoria në afat prej 30 ditëve pas pranimit të kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni përcakton nëse janë të plotësuar kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni dhe nëse të njëjtat janë të plotësuar personi juridik regjistrohet në Regjistrin e importuesve në bazë të aktvendimit nga ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(4) Nëse personi juridik nuk i plotëson kushtet për kryerjen e veprimtarisë, kërkesa nga paragrafi (2) i këtij neni, me aktvendim refuzohet si e pabazë.

(5) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim për kërkesën në afatin e përcaktuar, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë që në afat prej tri ditëve të punës nga skadimi i atij afati të parashtrojë kërkesë te sekretaria e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratim të aktvendimit.

(6) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton formën dhe përmbajtjen e kërkesës si dhe dokumentacionin shoqërues nga paragrafi (2) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni.

(7) Me kërkesën nga paragrafi (3) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje nga kërkesa e paragrafit (2) të këtij neni.

(8) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet që në afat prej pesë ditëve të punës nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni në sekretarinë e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave të miratojë aktvendim me të cilin pranohet ose refuzohet kërkesa.

(9) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (8) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin shtetëror administrativ në afat prej pesë ditëve të punës.

(10) Inspektorati shtetëror administrativ detyrohet që në afat prej dhjetë ditëve nga dita e pranimit të njoftimit të paragrafit (9) të këtij neni, të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për të përcaktuar nëse është zbatuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditëve të punës nga dita e mbikëqyrjes ta informojë me shkrim parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(11) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së realizuar në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që në afat prej dhjetë

ditëve të vendos për kërkesën e parashtruar, përkatësisht ta pranojë ose refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar.

(12) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (11) i këtij neni, inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të caktojë afat shtesë prej pesë ditëve të punës në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e parashtruar, për farë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin e Inspektoratit Shtetëror Administrativ për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e parashtruar. Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(13) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin shtesë të paragrafit (12) të këtij neni, inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në këtë afat do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(14) Nëse inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (9) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditëve të punës ka të drejtë të parashtrojë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(15) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (14) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (9) dhe (10) dhe nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafët (12) dhe (13) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin e Inspektoratit Shtetëror Administrativ dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(16) Nëse inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron edhe në afatin shtesë të paragrafit (15) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ dhe në afat prej tri ditëve të punës do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e ndërmarra.

(17) Në rastin nga paragrafi (16) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ më së voni në afat prej një dite të punës, do të autorizojë inspektor tjetër të Inspektoratit Shtetëror Administrativ që ta zbatojë mbikëqyrjen menjëherë.

(18) Në rastet nga paragrafi (17) i këtij neni drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ në afat prej tri ditëve të punës me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(19) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron sipas paragrafit (16) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtrojë kallëzim te prokurori publik kompetent në afat prej tetë ditëve të punës.

(20) Kundër aktvendimit të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për refuzimin e kërkesës nga paragrafi (2) i këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditëve te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë të marrëdhënies së punës.

(21) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (8) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(22) Procedura para Gjykatës Administrative është urgjente.

(23) Kontrollin për plotësim të kushteve për regjistrim në Regjistrin e importuesve të plehrave nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen Drejtoria. Nëse nuk janë plotësuar kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori shtetëror i bujqësisë urdhëron masa në pajtim me nenin (52) paragrafi (1) pikat 11, 12 dhe 13 të këtij ligji.

(24) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton kushtet e përafërta nga paragrafi (1) i këtij neni, formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së regjistrit nga paragrafi (2) i këtij neni.

(25) Regjistri nga paragrafit (2) i këtij neni, publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Kushtet për import të lëndëve të para

Neni 22

(1) Lëndët e para për prodhimin e plehut mund të importohen vetëm për plehra të evidentuara në Listën e plehrave nga neni 14 paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Import të lëndëve të para për prodhimtari të plehrave mund të kryejnë personat juridikë që i plotësojnë kushtet nga neni 21 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji.

Venkalimet kufitare dhe terminalet doganore

Neni 23

Import i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe të lëndëve të para për prodhimin e plehrave mund të kryhet vetëm përmes kalimeve kufitare, në të cilat inspeksioni fitosanitar ka të organizuar mbikëqyrje dhe në terminal doganor nën mbikëqyrje të Inspektoratit shtetëror të bujqësisë.

Kontrolli dhe marrja e ekzemplarëve nga dërgesat gjatë importit të plehrave dhe lëndëve të para

Neni 24

(1) Importuesi detyrohet që për arritjen e dërgesës ta njoftojë inspektorin fitosanitar të kalimit kufitar.

(2) Dërgesa pas arritjes në kalimin kufitar dhe dokumentacioni që e shoqëron dërgesën i nënshtrohen kontrollit nga inspektori fitosanitar.

(3) Llojet e dokumentacionit nga paragrafi (2) i këtij neni, i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(4) Nëse inspektori fitosanitar gjatë kontrollit të dërgesës përcakton se e njëjta nuk i plotëson standardet e kualitetit në përputhje me rregullat e nenit 32 paragrafi (2) të këtij ligji, ose nuk është shoqëruar me dokumentacion përkatës, miraton aktvendim për ndalimin e importit dhe urdhëron kthim të dërgesës dërguesit.

(5) Nëse inspektori fitosanitar gjatë kontrollit të dërgesës përcakton se e njëjta i plotëson kushtet për importim në përputhje me dispozitat e nenit 26 të këtij ligji, dhe është shoqëruar me dokumentacion përkatës, inspektori fitosanitar lejon vendosjen e dërgesës për kontroll inspektorit shtetëror për bujqësi në vendin e shkarkimit.

(6) Në terminalin doganor Inspektori fitosanitar gjatë kontrollit të dërgesës sipas nevojës merr ekzemplarë me shpenzim të importuesit dhe i dorëzon në Laboratorin fitosanitar shtetëror të nenit 33 paragrafi (2) të këtij ligji për analizë të kualitetit.

(7) Nëse rezultatet nga analizat janë në përputhje me cilësinë e deklaruar, inspektori shtetëror për bujqësi lejon import dhe plasim në treg.

(8) Nëse rezultatet e analizave nuk janë në përputhje me cilësinë e deklaruar, inspektori shtetëror për bujqësi miraton aktvendim për ndalim të importit dhe urdhëron kthim të dërgesës dërguesit.

Doganimi i dërgesës

Neni 25

Organi doganor kompetent nuk mund ta hapë dërgesën, të marrë ekzemplar dhe të fillojë me zbatimin e procedurës doganore derisa inspektori fitosanitar kompetent dhe inspektori shtetëror i bujqësisë nuk kryejnë kontroll dhe miratojnë import të dërgesës.

VII. KUALITETI DHE SHËNIMI I PLEHRAVE

Kualiteti

Neni 26

(1) Në Republikën e Maqedonisë lejohet prodhimi, plasimi në treg, importi, eksporti dhe përdorimi i plehrave, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës, që i përgjigjen kualitetit të përcaktuar me këtë ligj dhe rregullat të miratuara në bazë të këtij ligji.

(2) Kualiteti i plehrave identifikohet dhe shënohet me deklaratë.

Paketimi

Neni 27

Paketimet e plehrave, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës nëse gjatë plasimit në treg ose gjatë importit janë të hapura ose të dëmtuara nuk guxojnë që gjatë përdorimit të mëtejmë sërish të ripaketohen.

Ripaketimi

Neni 28

(1) Importuesi mund të kryejë ripaketim të plehut, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës vetëm nëse ka marrë pëlqim nga personi i huaj i cili e prodhon plehun, me kusht që të mos i ndryshojë cilësitë e plehut.

(2) Kushtet që duhet t'i plotësojnë personat juridikë për të kryer veprimtari të ripaketimit të plehrave, biostimulatorëve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës janë identike me kushtet nga neni 13 i këtij ligji.

(3) Pëlqimi nga paragrafi (1) i këtij neni, doemos duhet të jetë i verifikuar në noter.

(4) Nëse importuesi kryen ripaketim të plehrave, përveç plotësimit të kushteve nga neni 21 të këtij ligji duhet të ketë të punësuar së paku një person në orar pune të pacaktuar, inxhinier i diplomuar i bujqësisë, inxhinier i diplomuar i kimisë ose inxhinier i diplomuar teknolog.

(5) Nëse importuesi i plotëson kushtet nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni, ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave pas kërkesës së paraqitur i lëshon aktvendim për ripaketim në afat prej 30 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës për kryerjen e ripaketimit të plehrave.

(6) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim për kërkesën nga paragrafi (5) i këtij neni në afatin nga paragrafi (5) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë në afat prej tri ditësh pune nga skadimi i atij afati të paraqesë kërkesë te sekretaria e ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave për miratim të aktvendimit. Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk ka sekretari kërkesa paraqitet te sekretaria e selisë së Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(7) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton formën dhe përmbajtjen e dokumentacionit të nevojshëm për kërkesën e paragrafit (5) të këtij neni si dhe formën dhe përmbajtjen e kërkesës nga paragrafi (6) i këtij neni.

(8) Me kërkesën nga paragrafi (6) i këtij neni parashtruesi i kërkesës dorëzon edhe kopje të kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni.

(9) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave detyrohet që në afat prej pesë ditësh pune nga dita e pranimit të kërkesës nga paragrafi (6) të këtij neni te sekretaria e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, të miratojë aktvendim me të cilin kërkesa pranohet ose refuzohet.

(10) Nëse Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk miraton aktvendim në afatin nga paragrafi (9) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund ta njoftojë Inspektoratin Shtetëror Administrativ në afat prej pesë ditësh pune.

(11) Inspektorati Shtetëror Administrativ detyrohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e pranimit të njoftimit nga paragrafi (10) i këtij neni të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që të konstatojë nëse është realizuar procedura në pajtim me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(12) Inspektori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ pas mbikëqyrjes së kryer në pajtim me ligjin miraton aktvendim me të cilin e ngarkon ministrin e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që në afat prej dhjetë ditëve të vendosë për kërkesën e paraqitur, përkatësisht ta pranojë ose refuzojë kërkesën dhe ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet edhe kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e paraqitur.

(13) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (12) i këtij neni, inspektori do të paraqesë kërkesë për ngritjen e procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditësh pune, në të cilin ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave do të vendosë për kërkesën e paraqitur për çfarë në afatin e njëjtë do ta njoftojë inspektorin për aktin e miratuar. Me njoftimin dorëzohet kopje nga akti me të cilin ka vendosur për kërkesën e paraqitur. Inspektori në afat prej tri ditësh pune do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(14) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos edhe në afatin plotësues nga paragrafi (13) i këtij neni, inspektori në afat prej tri ditësh pune do të paraqesë kallëzim te prokurori publik kompetent dhe në atë afat me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(15) Nëse inspektori nuk vepron pas njoftimit nga paragrafi (10) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës në afat prej pesë ditësh pune ka të drejtë të paraqesë kundërshtim te sekretaria e drejtorit të Inspektoratit Shtetëror Administrativ. Nëse drejtori nuk ka sekretari, kundërshtimi parashtrohet në sekretarinë e selisë së Inspektoratit Shtetëror Administrativ.

(16) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (15) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (10) dhe

(11) dhe/ose nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafin (14) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, përkatësisht në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer me shkrim ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(17) Drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ, detyrohet që në afat prej tri ditëve të punës ta shqyrtojë kundërshtimin nga paragrafi (16) i këtij neni, dhe nëse konstaton se inspektori nuk ka vepruar pas njoftimit nga parashtruesi i kërkesës në përputhje me paragrafët (11) dhe (12) dhe/ose nuk ka paraqitur kallëzim në pajtim me paragrafin (14) të këtij neni, do të paraqesë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuar në Ligjin për inspeksion administrativ për inspektorin dhe do të caktojë afat plotësues prej pesë ditëve të punës në të cilin inspektori do të kryejë mbikëqyrje te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, përkatësisht në Ministrinë e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, që të përcaktojë nëse është zbatuar procedura në përputhje me ligjin dhe në afat prej tri ditësh pune nga dita e mbikëqyrjes së kryer ta informojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(18) Nëse Inspektori nuk vepron edhe në afatin plotësues nga paragrafi (17) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ do të paraqesë kallëzim te prokurori publik kompetent kundër inspektorit dhe në afat prej tri ditësh pune do ta njoftojë parashtruesin e kërkesës për masat e marra.

(19) Në rastin nga paragrafi (18) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ menjëherë, ndërsa më së voni në afat prej një ditë pune, do të autorizojë inspektor tjetër që ta kryejë mbikëqyrjen.

(20 Në rastet nga paragrafi (19) të këtij neni, drejtori i Inspektoratit shtetëror administrativ në afat prej tri ditësh pune me shkrim do ta informojë parashtruesin e kërkesës.

(21) Nëse drejtori i Inspektoratit Shtetëror Administrativ nuk vepron në pajtim me paragrafin (17) të këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të parashtroi fletë paraqitje për prokurorin publik kompetent në afat prej tetë ditë pune.

(22) Kundër aktvendimit të drejtorit të administratës për refuzimin e kërkesës të paragrafit (9) të këtij neni, kërkuesi ka të drejtë ankese në afat prej 15 ditësh te Komisioni shtetëror për vendimmarrje në procedurë administrative dhe procedurë nga marrëdhënia e punës.

(23) Nëse ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave nuk vendos në afatin nga paragrafi (12) i këtij neni, parashtruesi i kërkesës mund të ngrejë kontest administrativ para gjykatës kompetente.

(24) Procedura para Gjykatës administrative është urgjente.

(25) Importuesi i cili kryen ripaketim të plehrave është i detyruar që të mbajë evidencë për sasitë e furnizuara dhe të ripaketuara të plehrave dhe për sasitë e ripaketuara të përpilojë raport të cilin është i detyruar ta dorëzojë te Drejtoria më së voni deri më 31 mars të vitit rrjedhës për vitin paraprak.

(26) Formën dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (25) i këtij neni, i përcakton ministri i Bujqësisë, pylltarisë edhe ekonomisë së ujërave.

Deklarimi dhe shënimi

Neni 29

(1) Plehu që importohet dhe plasohet në treg duhet të kenë deklaratë në bazë të së cilës mund të kryhet identifikimi i tij.

(2) Deklarata nga paragrafi (1) i këtij neni, shtypet në gjuhën maqedonase me alfabetin cirilik, përveç emërtimeve të mbrojtura tregtare të plehut, simboleve kimike të elementeve ushqyese, emrit të prodhuesit dhe njësisë nga sistemi SI, të cilat shtypen në alfabetin latin.

(3) Deklarata krahas të dhënave nga paragrafi (2) i këtij neni përmban: shenja të llojeve të plehrave, formulimet, përmbajtjen e elementeve ushqyese, shmangiet e lejueshme nga përmbajtja e deklaruar, formën e shprehjes, të dhëna për mënyrën e magazinimit, menaxhimit, përdorimit, afatin dhe të ngjashme.

(4) Deklarata duhet të gjendet në vend të dukshëm në paketim ose në sistemin që shfrytëzohet për mbylljen e tij, dhe në dokumentet që e shoqërojnë dërgesën ndërsa për dërgesën në gjendje rinfuze në dokumentet që e shoqërojnë. Të dhënat në deklaratë duhet të jenë të theksuara në mënyrë të qartë dhe të lexueshme dhe të mos mund të fshihen ose mënjanohen.

(5) Formën dhe përmbajtjen e deklaratës i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(6) Prodhuesi nga neni 15 paragrafi (1), neni 19 dhe neni 21 paragrafi (1) i këtij ligji ose importuesi nga neni 22 i këtij ligji, janë përgjegjës për çdo dëm që mund të ndodh për shkak të deklaratave të gabuara, të pasakta ose të paplota.

Neni 30

(1) Plehrat që i plotësojnë kushtet për kualitet për plasim në treg nga neni 27 i këtij ligji, të cilat e kanë prejardhjen nga vendet anëtare të Bashkimit Evropian në tregun në Republikën e Maqedonisë shënohen me shenjën "EC FERTILIZER".

(2) Shenja "EC FERTILIZER" nuk guxon të shfrytëzohet nëse plehu nuk është në përputhje me kushtet e përcaktuara për kualitet për plasim në treg të përcaktuar me këtë ligj.

(3) Dokumenti nga organi kompetent ose laboratori i Bashkimit Evropian me shenjën "EC FERTILIZER" për plehun duhet të jetë i kapshëm për Drejtorinë dhe Inspektoratin shtetëror për bujqësi.

(4) Plehrat e prodhuara në Republikën e Maqedonisë nuk mund ta mbajnë shenjën "EC FERTILIZER".

VIII. PËRDORIMI I PLEHRAVE, BIOSTIMULUESVE DHE PËRMIRËSUESVE TË CILËSIVE TË TOKËS

Përdorimi i plehrave

Neni 31

(1) Plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit të cilësive të tokës përdoren në përputhje me rregullat e praktikës së mirë bujqësore, që përfshin përdorimin e plehrave të llojit të veçantë në sasi dhe në përputhje me nevojat e bimëve dhe të tokës, duke i marrë parasysh materiet ushqyese organike dhe inorganike të tokës dhe kushtet klimatike në zonë.

(2) Rregullat për praktikë të mirë bujqësore nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

IX. ANALIZA E PLEHRAVE DHE LËNDËVE TË PARA

Metoda dhe standarde

Neni 32

(1) Analiza e plehrave përfshin përcaktimin e harmonizimit të plehut të analizuar me dispozitat të këtij ligji dhe me rregullat të miratuara në bazë të këtij ligji, në lidhje me llojet e plehrave dhe harmonizimin e përmbajtjes së deklaruar të elementeve ushqyese me analizat.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i përcakton metodat për analizë, standardet për kualitet, shmangiet e lejuara dhe mënyrën e marrjes së ekzemplarëve për analizë të plehrave.

Laboratori

Neni 33

(1) Analizat e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës që janë në procedurë të evidentimit dhe kontrollit të prodhimtarisë, plasimit në treg, importit dhe eksportit i kryejnë Laboratori fitosanitar shtetëror dhe laboratorët e akredituar.

(2) Akreditimi nga paragrafi (1) i këtij neni mund të ketë të bëjë me lloje të caktuara të testeve ose grup të testeve me metodat në vijim:

- MKC EN 1482-2 - përgatitje e punës për analizë,
- MKC EN13037 - përcaktimi i vlerës pH,
- MKS ISO- 760 % e lagështisë,
- MKC ISO 8397 - granulimi,
- MKC EN 15476 NO3, NH4 Metoda e Devardit,
- MKC ISO 7497 - fosfor i tretshëm në acide,
- MKC ISO 5316 - fosfor i tretshëm në ujë dhe
- MKC EN, 15447 - kalium.

(3) Laboratori i akredituar nga paragrafi (1) i këtij neni:

1) zbaton analizë, superanalizë dhe teste për vërtetim;

2) kryen kontroll të rezultateve të testit, dhe metodave të aplikuara të testimit;

3) ruan ekzemplarë referentë dhe reagentë standardë;

4) përgatit, mirëmban dhe distribuon materiale referente;

5) vendos metoda të reja dhe përpunim të metodave për testim në përputhje me standardet ndërkombëtare;

6) merr pjesë në teste krahasimtare ndërlaboratorike për kompetencë që janë të organizuara në nivel ndërkombëtar;

7) bashkëpunon me vendet tjera veçanërisht me laboratorët referentë të Bashkimit Evropian dhe

8) kryen edhe detyra tjera të lidhura me testimet laboratorike.

(4) Lista e laboratorëve të akredituar publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Superanaliza

Neni 34

(1) Nëse personi juridik në procedurën e kontrollit nga nenet 16, 17, 18, 22 dhe 23 të këtij ligji nuk pajtohet me rezultatet e fituara nga analizat nga laboratori nga nenet 33 dhe 66 të këtij ligji, mundet, në afat prej tetë ditëve nga dita e pranimit të rezultateve nga analizat, të parashtrojë kërkesë për superanalizë.

(2) Superanaliza kryhet në laborator tjetër të akredituar.

(3) Superanalizë mund të kërkojë edhe inspektori shtetëror për bujqësi.

(4) Rezultati nga superanaliza është përfundimtar.

X. PËRJASHTIME DHE KUSHTE TJERA

Përjashtime nga evidentimet

Neni 35

Në listën e plehrave nuk evidentohen plehrat që në mënyrë provuese prodhohen ose janë prodhim i lëshimit në punë të repartit prodhues.

Vendosja dhe asgjësimi

Neni 36

(1) Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave i evidenton sasitë e mbetura të plehrave dhe lëndëve të para nga të cilat nuk mund të prodhohen plehra, si dhe paketimet e tyre për mbledhje, vendosje dhe asgjësim në mënyrë të caktuar në pajtim me rregullat nga sfera e menaxhim me hedhurina.

(2) Çdo person i cili posedon plehra, lëndë të para dhe ambalazh të tyre që nuk janë të evidentuara është i detyruar për këtë ta njoftojë Drejtorinë.

(3) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave e përcakton mënyrën e evidentimit të plehrave, ambalazhin dhe lëndët e para nga paragrafi (1) i këtij neni.

XI. SHPENZIME

Shpenzime për analizën

Neni 37

(1) Shpenzimet për analizë të plehrave, biostimuluesve dhe përmisuesve të cilësive të tokës, gjatë kontrollit profesional të prodhimit, importit, eksportit, plasimit në treg dhe përdorimit janë në ngarkim të:

1) Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, për analizë të ekzemplarëve nga nenet 15, 16, 17, 19, 21, 22 dhe 4 të këtij ligji janë dhënë me urdhëresë të inspektoratit shtetëror për bujqësi, nëse rezultatet nga analizat në laborator janë pozitive përkatësisht në përputhje me deklaratën;

2) prodhuesit nga neni 15 i këtij ligji për analizë të ekzemplarëve, personave juridikë që plasojnë në treg me shumicë dhe pakicë nga nenet 16 dhe 17 të këtij ligji për analizë të ekzemplarëve nga neni 24 të këtij ligji, personit juridik nga neni 36 paragrafi (1) të këtij ligji, për analiza me superanalizë, me urdhëresë të inspektorit shtetëror të bujqësisë, nëse rezultatet nga analizat nuk janë në përputhje me deklaratën dhe

3) importuesit nga neni 21 i këtij ligji për analizat e ekzemplarëve nga nenet 27 dhe 28 paragrafët (6) dhe (9) të këtij ligji nëse rezultatet e analizave nuk janë në përputhje me deklaratën si dhe gjatë lëshimit në qarkullim.

(2) Lartësinë e shpenzimeve nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në bazë të llojit të shërbimit dhe komponentëve që analizohen dhe janë të ardhura të personit juridik që i kryen analizat.

(3) Shpenzimet nga paragrafi (1) pika 1 të këtij neni, nëse rezultatet janë sipas deklaratës, janë në ngarkim të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë – Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(4) Shpenzimet për analizë, tërheqje dhe për largim të plehut, si dhe shpenzimet në lidhje me zbatimin e aktvendimeve të nenit 57 të këtij ligji, i bart personi juridik i cili e ka prodhuar, importuar, përkatësisht plasuar në treg.

(5) Nëse analizat tregojnë se plehu, biostimuluesit, përmirësuesit e cilësive të tokës ose lëndët e para janë në gjendje të rregullt, shpenzimet për analizë janë në ngarkim të Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

XII. KOMPETENCAT E ORGANEVE SHTETËRORE

Ministria

Neni 38

Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave propozon dhe e realizon politikën e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë në fushën e kualitetit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës.

Ministri

Neni 39

Për qëllime të zbatimit të këtij ligjit, zhvillim dhe mbrojtje nga përdorimi i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, ministri i Bujqësisë,

Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave mund të aprovojë persona juridikë të zbatojnë hulumtime dhe zhvillim të metodave të reja dhe sistemeve në fushën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe definon rregulla për qëllimet e hulumtimit dhe zhvillimit.

Këshilli profesional

Neni 40

(1) Për dhënie të këshillave profesionale, propozim të masave që kanë të bëjnë me mbrojtjen e shëndetit të njerëzve, kafshëve dhe mjedisit jetësor nga futja dhe përdorimi i agjentëve të caktuar të dëmshëm dhe plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, formohet Këshill profesional që është i përbërë nga pesë anëtarë, edhe atë nga ekspertët nga sfera e agrokimisë, kimisë, mikrobiologjisë dhe fiziologjisë së bimëve.

(2) Këshillin profesional me aktvendim e formon Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(3) Këshilli profesional jep mendime, sugjerime dhe propozon masa për:

1) mbrojtje nga futja, prodhimi, plasimi dhe përdorimi i plehrave dhe lëndëve të para për prodhimin e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës;

2) minimizim të rrezikut që ka të bëjë me masat për përdorimin e plehrave, biotimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës;

3) prioritetet në hulumtim;

4) inicim të bashkëpunimit dhe kontakteve me institucione ndërkombëtare dhe

5) çështje të tjera të rëndësishme nga sfera e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës.

(4) Këshilli profesional jep raport për punën e tij sipas nevojës dhe me kërkesë të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave, së paku një herë në vit në fund të vitit.

(5) Mënyrën e punës së Këshillit profesional dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (4) i këtij neni, i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(6) Kompensimin për punë dhe shpenzime tjera për punën e Këshillit profesional i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të ministrit të Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave në bazë të shpenzimeve të bëra reale për punën e Këshillit profesional, ndërsa sigurohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Drejtoria

Neni 41

Drejtoria është kompetente për kryerjen e detyrave në vijim:

1) zbaton procedurë për regjistrimin në regjistër dhe fshirjen nga regjistri të personave juridikë për prodhimin, plasimin në treg me shumicë dhe pakicë, importin dhe evidentimin në Listën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës;

2) e ndjek situatën në sferën e përdorimit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe efikasitetin e tyre mbi bimët ose produktet bimore, prodhimin dhe plasimin në treg;

3) përpilon program vjetor për monitorim të kontrollit të kualitetit dhe deklarimit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës;

4) bashkëpunon me organe tjera kompetente;

5) e përfaqëson Republikën e Maqedonisë në organizatat ndërkombëtare në fushën e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, dhe e informon Bashkimin Evropian për gjendjen në rast të paraqitjes së rrezikut nga përdorimi i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës në pajtim me dispozitat e Ligjit për shëndetin e bimëve;

6) vendos sistem informativ, mbledh, përpunon, ndërmjetëson dhe ruan të dhëna për plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës;

7) organizon trajnim për të gjithë të përfshirët në plasimin në treg, përdorimin e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, boton publikime dhe udhëzime dhe

8) kryen detyra të tjera të përcaktuara me këtë ligj.

XIII. MONITORIMI

Neni 42

(1) Drejtoria zbaton monitorim në fushën e prodhimit, përpunimit, magazinimit, shpërndarjes, përdorimit dhe përshtatëshmërisë së plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, si dhe kontroll të kualitetit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës.

(2) Qeveria me propozim të ministrit miraton program vjetor për zbatimit e monitorimit të paragrafit (1) të këtij neni.

(3) Programi vjetor për zbatimit e monitorimit të paragrafit (1) të këtij neni, përmban veçanërisht: shumën e mjeteve për zbatimin e aktiviteteve, llojet e monitorimit, llojet dhe tipat e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, numrin e përgjithshëm të mostrave për periudhën e kohës së realizimit të aktiviteteve dhe subjektet që do të zbatojnë programin.

(4) Monitorimi realizohet nëpërmjet kontrollit të kualitetit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, prodhimit të tyre, kualitetit, informacioneve nga matjet, vlerësimi dhe kontrolli i parametrave për identifikimin dhe dëshmimin e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, për import dhe eksport, transit, si dhe gjatë ndjekjes së procesit në të gjitha fazat e procesit të prodhimit.

(5) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave e përcakton mënyrën e kryerjes së monitorimit nga paragrafi (4) i këtij neni.

(6) Për realizimin e programit vjetor nga paragrafi (2) i këtij neni, me propozim të drejtorit të Drejtorisë, ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave dorëzon raport për vitin rrjedhës e më së voni deri në fund të prillit të vitit të ardhshëm te Qeveria e Republikës së Maqedonisë për miratim.

(7) Raporti nga paragrafi (6) i këtij neni përpilohet në përputhje me qëllimet dhe prioritetet për kontroll të përcaktuara në strategjinë për politikë fitosanitare dhe publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Raporti vjetor për monitorim

Neni 43

(1) Raporti vjetor për monitorim përmban:

1) të gjitha aktivitetet e kryera në programin e monitorimit;

2) rezultatet e kontrolleve dhe këqyrjeve të zbatuara në vitin rrjedhës në bazë të strategjisë për politikë fitosanitare;

3) llojin dhe numrin e rasteve të konstatuara të mosharmonizimit dhe

4) aktivitetet e zbatuara dhe rezultatet e marra nga zbatimi i strategjisë fitosanitare.

(2) Duke i marrë parasysh rezultatet e kontrolleve dhe informacionet tjera përkatëse, Drejtoria në kuadër të raportit nga paragrafi (1) i këtij neni, jep rekomandim te Qeveria e Republikës së Maqedonisë në lidhje me:

1) mundësitë për përmirësimin e efikasitetit të aktiviteteve të ndërmarra, duke i përfshirë qëllimin, këqyrjen, menaxhimin dhe zbatimin;

2) kontrollet e veçanta që kryhen në sfera të veçanta apo aktivitetet, pa dallim nëse ato janë të përfshira me programin dhe

3) planet e koordinuara të dedikuara për qëllime të veçanta.

(3) Programi vjetor për zbatimin e monitorimit ndryshohet dhe plotësohet në bazë të konkluzioneve dhe rekomandimeve të përmbajtura në raportin nga paragrafi (1) i këtij neni.

XIV. MBIKËQYRJA

Neni 44

(1) Mbikëqyre mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji kryen Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(2) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji kryen Inspektorati Shtetëror për Bujqësi, nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë.

(3) Për mbikëqyrje inspektuese të kryer, inspektori shtetëror për bujqësi ose inspektori fitosanitar për bujqësi janë të detyruar të përpilojnë procesverbal.

Procedura për edukim

Neni 45

(1) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese Inspektorati shtetëror i bujqësisë nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorët fitosanitarë konstatojnë që për herë të parë është kryer parregullsi nga neni 57 paragrafi (1) i këtij ligji , është i detyruar të përpilojë procesverbal në të cilin do ta përcaktojë parregullsinë me sugjerim për mënjanimin e parregullsisë në afat prej 15 ditëve, dhe me dorëzim të njëkohshëm të ftesës për zbatimin e edukimit të personit ose subjektit ku është përcaktuar parregullsia në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave e përcakton formën dhe përmbajtjen e ftesës për edukim, si dhe zbatimin e edukimit.

(3) Edukimin e organizon dhe zbaton Inspektorati Shtetëror për Bujqësi, në afat jo më të gjatë se tetë ditë nga dita e zbatimit të mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Edukimi mund të zbatohet për më tepër parregullsi të njëjta apo të njëllojshme për një ose më shumë subjekte.

(5) Nëse në terminin e caktuar, personi ose subjekti mbi të cilin zbatohet edukimi nuk paraqitet në edukim, do të konsiderohet se edukimi është zbatuar.

(6) Nëse personi ose subjekti mbi të cilin zbatohet edukimi paraqitet në edukimin e caktuar dhe të njëjtin e kryen, do të konsiderohet se është edukuar në lidhje me parregullsinë e konstatuar.

(7) Nëse Inspektorati shtetëror për bujqësi nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë gjatë zbatimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, miraton konkluzion me të cilin e ndalon procedurën e mbikëqyrjes inspektuese.

(8) Nëse Inspektorati shtetëror për bujqësi nëpërmjet inspektorëve shtetërorë të bujqësisë dhe inspektorëve fitosanitarë gjatë zbatimit të mbikëqyrjes kontrolluese konstaton se nuk janë mënjanuar parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) i këtij neni, parashtron kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse para komisionit kundërvajtës.

(9) Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë mban evidencë për edukimin zbatuar në mënyrën e përcaktuar nga ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Neni 46

Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, për kontrollet e kryera përpilon raport tremujor dhe e publikon në ueb faqen e Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Neni 47

Gjatë kryerjes së kontrollit të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës dhe lëndëve të para në kalimin kufitar inspektori fitosanitar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mund të:

1) kryen kontroll të dokumentacionit me dërgesën gjatë importit, eksportit dhe identifikimit të dërgesës;

2) kontrollon nëse janë përmbushur kushtet për shënimin e plehut me shenjën "EC FERTILIZER";

3) parashtron kërkesë për ngritje të procedurës për kundërvajtje, për shkak të shkeljes së dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji dhe

4) urdhëron ndërmarrje të masave tjera në bazë të autorizimeve të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji.

Masat e inspektorit fitosanitar gjatë importit

Neni 48

(1) Inspektori fitosanitar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes, përveç masave nga neni 46 i këtij ligji gjatë kryerjes së kontrollit mbi plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës dhe lëndëve të para në kalimet kufitare mund:

1) të ndalojë import ose eksport dhe urdhërojë kthim të dërgesës në pajtim me nenin 21 paragrafi (6) të këtij ligji dhe

2) t'i urdhërojë importuesit shlyerje të shenjës "EC FERTILIZER" në pajtim me nenin 30 paragrafi (2), nenin 50 paragrafi (1) dhe nenin 51 të këtij ligji.

(2) Për masat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni inspektori fitosanitar miraton aktvendim.

(3) Kontroll mbi kushtet për import të lëndëve të para për prodhimin e plehrave kryen Inspektorati shtetëror i bujqësisë.

Kompetencat e Inspektorit Shtetëror të Bujqësisë

Neni 49

(1) Inspektori shtetëror i bujqësisë mund të marrë ekzemplarë nga plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit edhe nga shfrytëzuesit e fundit me kërkesë të tij edhe gjatë kryerjes së kontrollit të prodhimit, plasimit në treg dhe gjatë importit në terminalin doganor.

(2) Inspektori shtetëror i bujqësisë gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mund të:

1) ndalojë plasim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, si dhe të ndalojë përdorimin e objektit në të cilin bëhet prodhimi dhe plasimi në treg, nëse personi juridik nuk është regjistruar në regjistrin përkatës dhe nëse nuk i përmbush kushtet e përcaktuara me këtë ligj;

2) ndalojë plasim në treg të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, si dhe të ndalojë përdorim të objektit në të cilin bëhet prodhimi dhe plasimi në treg i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse konstaton parregullsi lidhur me hapësirën, pajisjes, personelin, përkatësisht ushtrimin e veprimtarisë për shkak të së cilës mund të ndodhin pasoja të dëmshme për shëndetin e njerëzve, kafshëve deri në mënjanimin e parregullsive në afatin e caktuar;

3) ndalojë testime dhe analiza oficiale të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës personave juridikë që nuk i përmbushin kushtet për kryerjen e testimit në pajtim me kushtet e përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji;

4) marrë prova nga plehrat, biostimuluesit, përmirësuesit e cilësive të tokës dhe lëndët e para për kontroll nëse përkojnë me përmbajtjen e deklaruar, cilësitë dhe veprimin;

5) ndalojë plasim në treg dhe përdorim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse ato nuk janë të evidentuara në listën e plehrave, janë të ndaluara ose janë me afat të skaduar, sipas dispozitave të këtij ligji;

6) ndalojë plasim në treg dhe përdorim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse ato nuk janë në pajtim me aktvendimin lidhur me paketimin, deklarimin, shënimin, përbërjen fizike dhe kimike e të tjera;

7) ndalojë përkohësisht plasim në treg të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, përkatësisht sharzheve të tyre për të cilat do të dyshojë se janë të parregullta, deri sa me testimin nuk konstatohet rregullsia e tyre;

8) t'i propozojë Drejtorisë anulim të aktvendimit për evidentim në Listën e plehrave kur është konstatuar parregullsi në plasimin në treg;

9) marrë pleh, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës, që janë me afat të skaduar të përdorimit, nuk janë në paketim origjinal nga prodhuesi, nëse deklarata nuk është në pajtim me aktvendimin për evidentim në Listën e plehrave, deklarata nuk është shtypur në gjuhën maqedonase, nuk është shënuar në mënyrë adekuate, nëse është konstatuar parregullsi në plasimin në treg;

10) kontrollojë nëse janë përmbushur kushtet për shënimin e plehrave me shenjën "“EC FERTILIZER“;

11) urdhërojë vendosje adekuate të sasive të mbetura të plehrave dhe lëndëve të para që nuk mund të riformulohen, përkatësisht nga të cilat nuk mund të prodhohen plehra;

12) urdhërojë tërheqje të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës të në gjendje të parregullt nëse janë konstatuar parregullsi në plasimin në treg;

13) urdhërojë edhe masa tjera dhe të caktojë afate për kryerjen e tyre për harmonizim të punës së personave juridikë që kryejnë prodhim ose plasojnë në treg plehra, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji dhe

14) ngrejë procedurë për kundërvajtje kundër personave juridikë dhe fizikë, para organeve kompetente në rast të shkeljes së dispozitave të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji.

Masat e inspektorit shtetëror të bujqësisë

Neni 50

Inspektori shtetëror i bujqësisë, përveç masave nga neni 50 i këtij ligji personit juridik mund t'i shqiptojë edhe ndalim të ushtrimit të veprimtarisë në kohëzgjatje prej 90 ditësh, nëse:

1) kryen prodhim dhe plason në treg plehra, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës, e nuk janë të regjistruar në regjistrin përkatës, si dhe të ndalojë përdorim të objektit i cili nuk i përmbush kushtet në pajtim me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji;

2) kryen prodhim dhe plason në treg plehra, biostimulues dhe permirësues të cilësive të tokës në objekte të ndaluara për përdorim për prodhim, vendosje ose plasim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse konstaton parregullsi lidhur me hapësirën, pajisjen, personelin, përkatësisht ushtrimin e veprimtarisë për shkak të së cilës mund të ndodhin pasoja të dëmshme për shëndetin e njerëzve, kafshëve dhe bimëve;

3) në prodhimin e plehrave dhe lëndëve të para përdor substanca dhe materie për të cilat nuk është siguruar paraprakisht certifikatë për cilësinë e përcaktuar, përkatësisht përdor materiale jocilësore dhe të falsifikuara;

4) plason në treg plehra, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës dhe lëndë të para në gjendje të parregullt;

5) testimet, analizat laboratorike zyrtare të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës nuk i kryen sipas kushteve, standardeve dhe metodave të përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji dhe

6) nuk lejon këqyrje të inspektorit ose nuk i jep të dhënat, ekzemplarët dhe dokumentacionin e nevojshëm ose në mënyrë tjetër e pengon ose pamundëson mbikëqyrjen inspektuese.

Kontrolli i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës

Neni 51

(1) Për përcaktimin e përputhshmërisë së prodhimeve me përmbajtjen e deklaruar të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë mund të marrë ekzemplarë.

(2) Metodat për marrjen e ekzemplarëve, metodat e analizës, sasinë e ekzemplarëve, procedurën e dorëzimit të ekzemplarëve në laborator, mënyrën e ruajtjes dhe shkatërrimit të ekzemplarëve nga paragrafi (1) i këtij neni i përcakton ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

Kontroll profesional i prodhimeve dhe plasimit në treg të plehrave

Neni 52

Drejtoria fitosanitare kryen kontroll profesional mbi punën e personave juridikë të cilët: prodhojnë, ripaketojnë dhe i ndryshojnë cilësitë e plehrave, kryejnë teste zyrtare të plehrave, analiza të plehrave, import-eksport të plehrave dhe plasim të plehrave në treg me shumicë dhe pakicë.

Obligimet e personave juridikë

Neni 53

(1) Personat juridikë që i nënshtrohen kontrollit, janë të detyruar që inspektorit kompetent t'i mundësojnë kryerje të kontrollit, t'ia japin të dhënat e nevojshme dhe t'i sigurojnë kushte për punë.

(2) Personat juridikë nga paragrafi (1) i këtij neni janë të detyruar që me kërkesë të inspektorit kompetent në afat të caktuar të dorëzojnë të dhëna për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese.

Procedura të inspektorit

Neni 54

(1) Për mbikëqyrjen e kryer inspektuese dhe gjendjen e konstatuar inspektori përpilon procesverbal dhe një ekzemplar ia dorëzon personit juridik.

(2) Inspektori kompetent me aktvendim i përcakton masat nga nenet 23, 50, 51 dhe 53 të këtij ligji dhe në pajtim me Ligjin për procedurë të përgjithshme administrative.

(3) Kundër aktvendimit të inspektorit nga paragrafi (2) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave.

(4) Ankesa kundër aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni nuk e prolongon zbatimin e tij.

Neni 55

(1) Personit juridik do t'i anulohet aktvendimi për regjistrim në regjistrin përkatës nëse për të dytën herë i është shqiptuar masë administrative nga nenet 23 paragrafët (1), (2) dhe (3), 50, 51 dhe 52 të këtij ligji me aktvendim të plotfuqishëm të inspektorit kompetent.

(2) Aktvendimin për anulimin e aktvendimit nga paragrafi (1) i këtij neni e miraton drejtori i Drejtorisë.

(3) Kundër aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni mund të parashtrohet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit te ministri i Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë se Ujërave.

(4) Ankesa kundër aktvendimit nga paragrafi (3) i këtij neni nuk e prolongon zbatimin e tij.

Neni 56

(1) Inspektori shtetëror i bujqësisë mund të përcaktojë që plehrat, biostimuluesit, përmirësuesit e cilësive të tokës ose lëndët e para që i ka ndaluar për plasim në treg dhe përdorim, të mbeten për ruajtje te personi juridik ose fizik te i cili janë hasur ose të merren.

(2) Plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës nga paragrafi (1) i këtij neni ruhen të ndarë veçmas, të paketuara dhe të shënuara. (3) Inspektori shtetëror i bujqësisë procesverbalit për marrje të ekzemplarëve dhe aktvendimit për masën e shqiptuar ia bashkëngjit edhe regjistrimin e plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës të ndaluara nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 57

(1) Plehrat, biostimuluesit, përmirësuesit e cilësive të tokës dhe lëndët e para tërhiqen nga përdorimi dhe plasimi në treg nëse konstatohet se përdoren dhe plasohen në treg, në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji.

(2) Për plehrat, biostimuluesit, përmirësuesit e cilësive të tokës dhe lëndëve të parë nga paragrafi (1) i këtij neni, për të cilat është lëshuar aktvendim për plasim në treg, drejtori i Drejtorisë do të miratojë aktvendim për anulimin e aktvendimit të miratuar.

(3) Aktvendimi nga paragrafi (2) i këtij neni botohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 58

(1) Inspektori shtetëror i bujqësisë është i detyruar të urdhërojë mënjanim të plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse:

1) konstaton se nuk u përgjigjet kushteve të theksuara në aktvendimin në bazë të analizave të kryera laboratorike, ka shmangie në përmbajtjen ose në bazë të aktvendimit të plotfuqishëm për ndalim të prodhimit ose plasim në treg dhe

2) pronari nuk konteston se ato janë në gjendje të parregullt.

(2) Në rast që pronari t'i kontestojë rezultatet nga analiza kryhet superanalizë dhe nëse edhe me raportin nga superanaliza vërtetohen rezultatet me analizat paraprake do të zbatohet masa mënjanim edhe pa pëlqimin e pronarit.

(3) Pronari te i cili do të hasen plehrat, biostimuluesit dhe përmirësuesit e cilësive të tokës për të cilët është urdhëruar mënjanim është i detyruar që ato t'i magazinojë në kohë dhe vend të përcaktuar me aktvendimin.

(4) Nëse konstatohet se bëhet fjalë për pleh që është në Listën e hedhurinave të rrezikshme mënjanimi i plehut bëhet në pajtim me Ligjin për menaxhim me hedhurina.

Neni 59

Laboratori i autorizuar ose i akredituar që i ka kryer analizat i bart shpenzimet për tërheqjen nga tregu i plehrave, biostimuluesve dhe përmirësuesve të cilësive të tokës, nëse ka dhënë raport të gabuar për rregullshmërinë e tyre në bazë të të cilit janë tërhequr nga plasimi në treg.

XV. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Procedura kundërvajtëse dhe procedura për barazim

Neni 60

(1) Për kundërvajtjet e parapara në nenin 61 të këtij ligji procedurë për kundërvajtje udhëheq edhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente, ndërsa për kundërvajtjet e parapara në nenet 62 dhe 63 të këtij ligji, procedurë për kundërvajtje udhëheq dhe sanksion për kundërvajtje shqipton komisioni kundërvajtës i formuar prej tri anëtarësh pranë Ministrisë së Bujqësisë, Pylltarisë dhe Ekonomisë së Ujërave prej të cilëve së paku një anëtar është jurist i diplomuar me provim të dhënë të jurisprudencës.

(2) Para parashtrimit të kërkesës për ngritje të procedurës për kundërvajtje për kundërvajtjet e parapara në këtë ligj, inspektori shtetëror i bujqësisë dhe inspektori fitosanitar zbatojnë procedurë për barazim në pajtim me Ligjin për Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë.

Sanksione kundërvajtëse për personat juridikë

Neni 61

(1) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 8 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) nuk ruajnë të dhëna për emërtimin dhe adresat e reparteve në të cilat prodhohen plehra të nitratit të amoniumit, të dhënat nuk janë të arritshme për inspektorin fitosanitar (neni 7);

2) plason në treg plehra të nitratit të amoniumit, ndërsa nuk janë përmbushur kushtet (neni 8 paragrafët (3) dhe (4));

3) prodhon, plason në treg, importon dhe përdor pleh organik i cili nuk është i klasifikuar si pleh organik i llojit të caktuar sipas nenit 9 paragrafi (2) të këtij ligji;

4) prodhon, plason në treg, importon dhe përdor pleh mikrobiologjik i cili nuk është i klasifikuar si pleh mikrobiologjik i llojit të caktuar (neni 10 paragrafi (2));

5) prodhon, plason në treg, importon dhe përdor biostimulues i cili nuk është i klasifikuar si biostimulues i llojit të caktuar (neni 11 paragrafi (2));

6) prodhon, plason në treg, importon dhe përdor përmirësues të cilësive të tokës i cili nuk është i klasifikuar si përmirësues i cilësive të tokës i llojit të caktuar (neni 13 paragrafët (1) dhe (3));

7) prodhon pleh, ndërsa nuk është i regjistruar në Regjistrin e prodhuesve të plehrave dhe nëse plehu nuk është i evidentuar në Listën e plehrave (neni 14 paragrafi (1));

8) nuk kryen kontroll për cilësinë e prodhimit të çdo sharzhe të plehut para plasimit në treg dhe nuk mban evidencë (neni 15 paragrafi (1));

9) evidentimin e prodhimit të çdo sharzhe të plehut para plasimit në treg dhe nuk mban evidencë (neni 15 paragrafi (2));

10) plason në treg pleh me shumicë dhe pakicë, ndërsa nuk i përmbush kushtet nga nenet 16 dhe 17 paragrafët (1) dhe (2) dhe 20 të këtij ligji;

11) Deklarata që e shoqëron dërgesën në gjendje rinfuze nuk përmbajnë të dhëna të përcaktuara në nenin 19 paragrafi (2) i këtij ligji;

12) importon plehra dhe lëndë të para përmes kalimeve kufitare dhe terminaleve doganore, në të cilat nuk është organizuar inspeksion (neni 23);

13) nuk e paraqet importin e dërgesës te inspeksioni fitosanitar në kalimin kufitar ose terminalin doganor (neni 25);

14) përbërja e plehut nuk është në pajtim me shmangiet e përcaktuara (neni 26);

15) ai i cili importon dhe plasin në treg plehra të cilat nuk janë të shënuara neni 30 të këtij ligji dhe

16) nuk i mundëson inspektorit kompetent të kryejë kontroll, nuk jep informata të nevojshme, nuk i siguron kushte për punë ose nuk dorëzon dokumente në afatin e dhënë (neni 53).

(2) Gjobë në shumë prej 1 500 deri në 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtje të kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Personit juridik krahas gjobës nga paragrafi (1) pikat 2, 3 dhe 4 të këtij neni do t'i shqiptohet edhe sanksion për kundërvajtje ndalim i përkohshëm i prodhimit dhe plasimit në treg të prodhimeve në kohëzgjatje prej gjashtë muaj deri në një vit.

(4) Personit përgjegjës në personin juridik krahas gjobës nga paragrafi (2) i këtij neni, do t'i shqiptohet edhe sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrim të detyrës në kohëzgjatje prej një deri në dy vjet.

(5) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje marrje e prodhimeve.

(6) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 8 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(7) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit fizik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje marrje e prodhimeve.

Neni 62

(1) Gjobë në shume prej 2 500 deri në 4 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) prodhuesi i cili paketon, prodhon, përpunon dhe bën paketim, ose e ndryshon cilësinë e plehut, ndërsa nuk i përmbush kushtet nga neni 15 të këtij ligji;

2) importon për plasim plehra të cilat nuk janë të evidentuara në Drejtori (neni 20);

3) paketon ose përpunon në mënyrë plotësuese pleh pa pëlqimin e personit vendor ose të huaj sipas (neneve 27 dhe 28);

4) plason në treg pleh në gjendje rinfuze në kundërshtim me nenin 19 të këtij ligji;

5) plason pleh të nitratit të amonit me përqindje të lartë të azotit në gjendje rinfuze në kundërshtim me nenin 19 paragrafi (3) të këtij ligji;

6) kryen paketim të plehrave në kundërshtim me nenin 27 të këtij ligji;

7) plehrat e prodhuara në Republikën e Maqedonisë i plason në treg me shenjën "EC FERTILIZER" në kundërshtim me nenin 30 paragrafi (4) të këtij ligji;

8) nuk posedon dëshmi përkatëse për shfrytëzimin e shenjës EC neni 30 paragrafi (3) dhe

9) bën analizë të plehut, ndërsa nuk i përmbush kushtet nga neni 33 paragrafi (3) i këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 800 deri në 1 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjen e kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit juridik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje marrje e prodhimeve.

(4) Gjobë në shumë prej 2 500 deri në 4 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

(5) Për kundërvajtjet nga paragrafi (1) i këtij neni, krahas gjobës personit fizik do t'i shqiptohet edhe masë e veçantë për kundërvajtje marrje e prodhimeve.

Gjobë në vendin e ngjarjes

Neni 63

(1) Gjobë në shumë deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit juridik për kundërvajtje, nëse:

1) Nuk e ka vendosur numrin e telefonit të Inspektoratit shtetëror të bujqësisë në vend të dukshëm (neni 18);

2) Nuk e përdor plehun në mënyrën e përcaktuar (neni 31 paragrafi (2)) dhe

3) Nuk i vendos plehrat dhe lëndët e para të mbetura të cilat nuk mund të riformulohen, e për këtë nuk e njofton Drejtorinë (neni 36 paragrafët (1) dhe (2)).

(2) Gjobë në shume prej 800 eurosh në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik për kundërvajtjen e kryer nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë deri në 2 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni.

XVI. DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Zbatimi i rregullave

Neni 64

(1) Rregullat e parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej dy vitesh nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e rregullave nga paragrafi (1) i këtij neni do të zbatohen rregullat ekzistuese.

Obligimet e personave juridikë

Neni 65

(1) Prodhuesi, importuesi, personat juridikë që kryejnë qarkullim me plehra me shumicë dhe pakicë, biostimulues dhe përmirësues të cilësive të tokës janë të detyruar që punën e tyre ta harmonizojnë me dispozitat e këtij ligji në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Nëse personat nga paragrafi (1) i këtij neni nuk e harmonizojnë punën e tyre me dispozitat e këtij ligji në afatin nga paragrafi (1) i këtij neni, Drejtoria do t'i shlyejë nga regjistri përkatës.

Neni 66

(1) Laboratorët që kanë qenë të autorizuar për kryerjen e analizës së plehrave në pajtim me Ligjin për plehra ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 110/2007, 20/2009, 17/11, 148/11, 69/13, 127/13) vazhdojnë t'i kryejnë punët e analizës së plehrave në pajtim me dispozitat e këtij ligji, por duhet të akreditohen më së voni deri më 31 dhjetor 2014.

(2) Nëse laboratorët nga paragrafi (1) i këtij neni nuk akreditohen deri në skadimin e afatit nga paragrafi (1) i këtij neni, autorizimet për kryerjen e analizave laboratorike shfuqizohen.

Neni 67

Dispozita nga neni 30 paragrafi (4) i këtij ligji do të zbatohet deri në aderimin e Republikës së Maqedonisë në Bashkimin Evropian.

Shfuqizimi

Neni 68

Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji shfuqizohet Ligji për plehra ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 110/2007, 20/2009, 17/11, 148/11, 69/13, 127/13).

Hyrja në fuqi

Neni 69

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

938.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РЕГИСТРАЦИЈА НА ЖИВОТНИТЕ

Се прогласува Законот за дополнување на Законот за идентификација и регистрација на животните,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07-668/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорѓе Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И РЕГИСТРАЦИЈА НА ЖИВОТНИТЕ

Член 1

Во Законот за идентификација и регистрација на животните („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12), во членот 6 став (2) зборовите: „може да одобри“ се заменуваат со зборовите: „ќе донесе одлука за тешко достапни населени места (места со непристапни патишта, отсечени во одредни месеци заради временски услови или голема оддалеченост), како и“.

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

L I GJ
PËR PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR IDENTIFIKIMIN DHE REGJISTRIMIN E KAFSHËVE

Neni 1

Në Ligjin për identifikimin dhe regjistrimin e kafshëve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 95/12), në nenin 6 paragrafi (2) fjalët: "mund të miratojë" zëvendësohen me fjalët: "do të marrë vendim për vendbanime vështirë të arritshme (vende me rrugë të pakapshme, të shkëputura në muaj të caktuar për shkak të kushteve klimatike ose largësisë së madhe), si dhe".

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

939.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Се прогласува Законот за вработените во јавниот сектор,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр.07-675/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

ГЛАВА I
ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат општите начела, класификацијата на работните места, евиденцијата, видовите на вработувања, општите права, должности и одговорности, мобилноста, како и други општи прашања за вработените во јавниот сектор.

Работодавачи и вработени во јавниот сектор

Член 2

(1) Работодавачи во јавниот сектор (во натамошниот текст: институции), согласно со овој закон, се:

- органите на државната и на локалната власт и други државни органи основани согласно со Уставот и со закон и

- институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, спортот, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, а организирани како агенции, фондови, јавни установи и јавни претпријатија основани од Република Македонија или од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.

(2) Вработени во јавниот сектор се лицата кои засновале работен однос кај некој од работодавачите од ставот (1) на овој член.

(3) Функционерите, односно лицата кои добиле мандат да извршуваат функција на претседателски, парламентарни или на локални избори, лицата кои добиле мандат да извршуваат функции во извршната или во судската власт преку избор или именување од Собранието на Република Македонија или од органите на локалната власт, како и други лица кои согласно со закон се избрани или именувани на функција од носителите на законодавната, извршната или судската власт, во смисла на овој закон, не се сметаат за вработени во јавниот сектор.

Примена на Законот

Член 3

(1) За вработените во јавниот сектор се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од посебните закони, прописите донесени врз основа на овој закон и посебните закони и со колективните договори.

(2) За прашањата кои не се уредени со овој закон, како и за прашања за кои овој закон не упатува на примена на посебен закон и на колективен договор, а се однесуваат на работниот однос на вработениот, се применуваат општите прописи за работните односи.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член за военото и цивилниот персонал во служба на Армијата на Република Македонија, за овластените службени лица во Министерството за одбрана, во Министерството за внатрешни работи и во органите на државна управа во состав на Министерството за внатрешни работи, како и во Агенцијата за разузнавање, ќе се применуваат само одредбите од главите III и IV од овој закон.

(4) По исклучок од ставот (1) на овој член за помошно-техничкиот персонал се применува членот 5, како и одредбите од главите III и IV од овој закон, а за другите прашања во врска со работниот однос се применуваат општите прописи за работните односи и колективните договори.

ГЛАВА II

ОПШТИ НАЧЕЛА ЗА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Начело на законитост

Член 4

Вработените во јавниот сектор ги вршат работите и работните задачи во согласност со Уставот, закон, други прописи донесени врз основа на закон и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот.

Начело на еднакви услови, еднаков пристап до работно место, соодветна и правична застапеност

Член 5

(1) Институциите, согласно со начелото на еднакви услови и еднаков пристап за сите заинтересирани кандидати до работното место, имаат обврска слободните работни места и условите за нивно пополнување да ги огласуваат преку интерен, односно јавен оглас.

(2) Институциите имаат обврска да ги планираат вработувањата со годишни планови, согласно со нивните потреби, а врз основа на Методологијата за планирање на вработувањата во јавниот сектор согласно со начелото за соодветна и правична застапеност.

(3) Вработувањето во јавниот сектор се врши согласно со годишните планови на институциите за кои е добиена мислење од Министерството за информатичко општество и администрација дали годишниот план на институцијата е изработен во согласност со Методологијата од ставот (2) на овој член, согласност од Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор за институциите за кои е надлежен согласно со Законот за Владата на Република Македонија, како и согласност во однос на буџетот од:

- Министерството за финансии за буџетските корисници од прва линија кои се финансираат од Буџетот на Република Македонија и јавните претпријатија основани од Република Македонија,
- надлежниот министер за институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштита на децата, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон,
- советот на општината за единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа и
- други органи утврдени со закон.

(4) Методологијата за планирање од ставот (2) на овој член, која ги содржи формата, содржината и образецот на годишниот план за вработување, ја донесува министерот за информатичко општество и администрација во согласност со членот на Владата задолжен за спроведување на Рамковниот договор.

Начело на стручност и компетентност

Член 6

(1) Вработувањето во јавниот сектор се врши преку објавување на јавен оглас, при што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција, се избира најстручниот и најкомпетентниот кандидат за работното место.

(2) Унапредувањето во јавниот сектор се врши преку објавување на интерен оглас, при што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција, во која врз основа на оценката за учинокот, стручноста и компетентноста на кандидатите, се избира најдобриот кандидат за работното место од редот на вработените во институцијата.

(3) Постапката на селекција од ставовите (1) и (2) на овој член се утврдува со закон, а се состои од проверка на поднесените докази за исполнување на условите за работното место, полагање на квалификациски тестови во хартиена или во електронска форма, организирање на интервјуа и/или други форми на проверка на кандидатите.

Начело на управување со ефектот на вработените

Член 7

(1) Институциите се должни да воспостават процедури за управување со ефектот на вработените преку негово континуирано следење и оценување и предлагање на мерки за негово подобрување.

(2) Оценката за учинокот е мерка за придонесот на вработениот за ефикасно и ефективно функционирање на институцијата која се мери преку квалитетот, динамиката, почитувањето на роковите, нивото на исполнување на работните цели и задачи, сервисната ориентација, професионалноста и однесувањето на вработениот, како и преку други критериуми од интерес за институцијата.

(3) Оценката од ставот (2) на овој член е основ за зголемување или намалување на платата на вработениот, утврдување на парична или друг вид материјална или нематеријална награда, унапредување или распоредување на работно место на пониско ниво, или прекинување на работниот однос, на начин и во постапка утврдена со закон и со колективен договор.

Начело на сервисна ориентираност

Член 8

(1) Вработените во јавниот сектор работите и работните задачи ги вршат квалитетно, одговорно, стручно, навремено и совесно, согласно со правилата на професијата и роковите и постапките во согласност со закон.

(2) Вработените во јавниот сектор се сервисно ориентирани, односно активни, иновативни, кооперативни и флексибилни со цел за ефикасно и ефективно остварување на правата и на интересите на странките со истовремена грижа за јавниот интерес.

(3) Вработените во јавниот сектор се должни да обезбедат соодветно упатување на странките кон надлежните служби, заради остварување на нивните права и интереси.

Начело на професионална етика, непристрасност и објективност

Член 9

(1) При извршувањето на работите и на работните задачи, вработените во јавниот сектор задржуваат високи стандарди за личен интегритет, професионална етика и грижа за заштита на јавниот интерес и се придржуваат до актите кои ги уредуваат овие стандарди.

(2) Вработените во јавниот сектор при вршењето на работите и на работните задачи обезбедуваат непристрасна и објективна примена на законите и другите прописи, при што на граѓаните и на правните лица им овозможуваат заштита и остварување на правата, а тоа да не биде на штета на други граѓани и правни лица, ниту во спротивност со јавниот интерес, утврден со закон.

(3) Вработените во јавниот сектор работите и работните задачи ги вршат политички непристрасно, без влијание на своите политички уверувања и лични финансиски интереси.

(4) Вработените во јавниот сектор ги почитуваат целите, интересите, угледот и интегритетот на институциите во кои се вработени.

Начело на транспарентност и доверливост

Член 10

(1) Вработените во јавниот сектор при вршењето на работите и на работните задачи се должни да обезбедат пристап до информации од јавен карактер на начин и под услови утврдени со закон.

(2) Вработените во јавниот сектор во извршувањето на работите и на работните задачи на работното место со личните, службените и класифицираните податоци постапуваат на начин и под услови утврдени со закон.

Начело на одговорност

Член 11

Вработените во јавниот сектор одговараат пред институцијата во која се вработени за последиците од нивното постапување, непостапување или одлучување, односно неодлучување, како и за квалитетот, навременото и ефикасното извршување на доверените надлежности.

Начело на спречување судир на интереси

Член 12

Вработените во јавниот сектор не го доведуваат личниот материјален и нематеријален интерес во судир со јавниот интерес и со нивниот статус кој може да предизвика судир на интереси, во согласност со одредбите на овој или на друг закон.

Начело на економично користење на средства

Член 13

Вработените во јавниот сектор материјалните средства, опремата и другите средства за работа ги користат на економичен, разумен и ефикасен начин.

ГЛАВА III
КЛАСИФИКАЦИЈА НА РАБОТНИТЕ МЕСТА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Групи и подгрупи на работните места во јавниот сектор

Член 14

(1) Во институциите на јавниот сектор, работните места на вработените се групираат на следниов начин, и тоа:

група I - работни места на административни службеници, односно лица кои засновале работен однос во институциите на јавниот сектор заради вршење на работи од административна природа,

група II - работни места на службени лица со посебни овластувања, односно лица кои засновале работен однос во институциите на јавниот сектор од областа на безбедноста, одбраната и разузнавањето заради извршување на посебни овластувања,

група III - работни места на даватели на јавни услуги, односно лица кои засновале работен однос во институциите на јавниот сектор заради вршење на работи поврзани со дејностите од јавен интерес согласно со закон, кои не се од административна природа и

група IV - работни места на помошно-технички лица, односно лица кои засновале работен однос во институциите на јавниот сектор заради одржување, обезбедување, вршење на превоз, како и други помошни и технички работи со кои се обезбедува непречено функционирање на институциите.

(2) Во рамките на секоја група се утврдуваат една или повеќе подгрупи на работни места, и тоа:

- група I - работни места на административни службеници (во сите институции на јавниот сектор):
- подгрупа 1 - државни службеници, односно друг вид на службеници утврдени со посебни закони и
- подгрупа 2 - јавни службеници,
- група II - работни места на овластени службени лица во областа на безбедноста, одбраната и разузнавањето:
- подгрупа 1 - овластени службени лица во Министерството за внатрешни работи и во органите на државната управа во состав на Министерството за внатрешни работи,
- подгрупа 2 - овластени службени лица во службата за воена безбедност и разузнавање во Министерството за одбрана,
- подгрупа 3 - овластени службени лица во Агенцијата за разузнавање,
- подгрупа 4 - овластени службени лица во казнено-поправните и воспитно-поправните установи,
- подгрупа 5 - судска полиција,
- подгрупа 6 - јавно-обвинителска полиција,
- подгрупа 7 - шумска полиција,
- подгрупа 8 - финансиска полиција,
- подгрупа 9 - воен и цивилен персонал во служба на Армијата на Република Македонија и
- подгрупа 10 - други овластени службени лица во областа на безбедноста, одбраната и разузнавањето, утврдени со закон,
- група III - работни места на даватели на јавни услуги во јавните установи, јавните претпријатија основани од Република Македонија, од општините, од градот Скопје или од општините во градот Скопје:
- подгрупа 1 - даватели на јавни услуги во областа на здравството,
- подгрупа 2 - даватели на јавни услуги во областа на образованието и на науката,
- подгрупа 3 - даватели на јавни услуги во областа на трудот, социјалните работи и заштитата на децата,
- подгрупа 4 - даватели на јавни услуги во областа на културата и на јавното информирање,
- подгрупа 5 - даватели на јавни услуги во областа на комуналните дејности и на други дејности заради кои се основани јавните претпријатија и
- група IV - работни места на помошно-технички лица (во сите институции на јавниот сектор):
- подгрупа 1 - помошно-технички лица за одржување на објектите и на опремата,
- подгрупа 2 - помошно-технички лица за обезбедување на објектите и на опремата,

- подгрупа 3 - помошно-технички лица за превоз на лица и на опрема,
- подгрупа 4 - помошно-технички лица во кујна или во хотелско-угостителски објект и
- подгрупа 5 - други помошно-технички лица.

Категории и нивоа на работните места во јавниот сектор

Член 15

(1) Во рамките на секоја подгрупа од членот 14 став (2) од овој закон се утврдува една или повеќе категории на работни места.

(2) Во рамките на секоја категорија на работните места се утврдува едно или повеќе нивоа на работните места.

(3) Нивоата на работните места се опишуваат со звања, односно со стручен или со научен назив, при што најниско ниво во категоријата е влезното ниво.

(4) Категориите и нивоата од ставовите (1) и (2) на овој член се утврдуваат во посебните закони и со колективните договори согласно со видот на потребните стручни квалификации и работните компетенции, одговорноста, видот и сложеноста на работите и на работните задачи, како и согласно со други критериуми од значење за работното место.

Каталог на работните места во јавниот сектор

Член 16

(1) Каталогот на работните места во јавниот сектор (во натамошниот текст: Каталогот) е систематизирана листа на работни места во јавниот сектор, организирани во групи, подгрупи, категории и нивоа.

(2) Каталогот го води Министерството за информатичко општество и администрација.

(3) Работните места во Каталогот се заведуваат под шифра како единствена ознака за работното место, како и подгрупата, категоријата и нивото каде што припаѓа работното место.

(4) Освен со шифрата работните места во Каталогот можат да се опишат и со звањето, односно со стручниот или со научниот назив.

(5) Формата, содржината и начинот на водење на Каталогот, начинот на определување на шифрите на работните места, како и начинот на внесување и бришење на работните места од Каталогот ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Акти за внатрешна организација и систематизација на работните места

Член 17

(1) Со актот за внатрешната организација, за секоја институција на јавниот сектор, се утврдува видот и бројот на организациските единици и нивниот делокруг на работа, при што составен дел е графичкиот приказ на организацијата на институцијата (органограм).

(2) Со актот за систематизација на работните места, за секое работно место во институцијата на јавниот сектор, се утврдува групата, подгрупата, категоријата и нивото каде што припаѓа работното место, како и општите, посебните услови и описот на работите и на работните задачи за секое работно место.

(3) Актот од ставот (2) на овој член раководното лице на институцијата го донесува по претходна согласност од Министерството за информатичко општество и администрација, во делот на усогласеноста на описите на работните места со Каталогот, како и по претходна согласност од органот надлежен за давање на согласност на актот утврден со закон, освен ако со посебен закон поинаку не е утврдено.

(4) Во актите од ставот (2) на овој член некои работни места можат да бидат означени како посебни, при што истите не се евидентираат во Каталогот.

(5) Формата и содржината на актите од ставовите (1) и (2) на овој член ги пропишува министерот од надлежното министерство.

ГЛАВА IV

ЕВИДЕНЦИЈА НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Регистар на вработените во јавниот сектор

Член 18

(1) Заради единствено и квалитетно управување со човечките ресурси на ниво на институција, односно на ниво на јавен сектор, се воспоставува Регистар на вработените во јавниот сектор (во натамошниот текст: Регистарот).

(2) Регистарот го воспоставува и во електронска форма го води Министерството за информатичко општество и администрација, а пристап до него имаат вработените во организационите единици за управување со човечките ресурси во сите институции на јавниот сектор по претходно добиено овластување од функционерот кој раководи со институцијата.

(3) Формата и содржината на Регистарот, начинот на неговото водење, начинот на пристап, користење, обработката на податоците, како и начинот на обезбедување на одговорност за веродостојноста и безбедноста на податоците ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

Податоци во Регистарот

Член 19

(1) Регистарот ги содржи следниве податоци за вработените во јавниот сектор:

- лични податоци (име и презиме, име на еден од двата родителa, пол, ЕМБГ, датум на раѓање, место на раѓање, општина на раѓање, држава, припадност на заедница, адреса на живеење, место на живеење, општина на живеење, е-маил и телефон),
- податоци за тековното вработување и за претходните вработувања (група, подгрупа, категорија, ниво и работно место),
- податоци за образованието, стручните квалификации и работните компетенции,
- податоци за годишните оцени,
- податоци за поведена дисциплинска постапка, материјална одговорност и поведена прекршочна или кривична постапка,
- податоци за мобилност,
- податоци за висината на платата и на надоместоците од плата и
- други податоци за вработениот.

(2) Регистарот, покрај податоците од ставот (1) на овој член, содржи и податоци во врска со статусот, називот, надлежноста, односно дејноста, седиштето, организациската структура, работните места и други податоци во врска со институциите на јавниот сектор.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член за военото и цивилниот персонал во служба на Армијата на Република Македонија, за овластените службени лица во Министерството за одбрана, во Министерството за внатрешни работи и во органите на државната управа во состав на Министерството за внатрешни работи, како и во Агенцијата за разузнавање во Регистарот се содржани единствено податоци за вкупниот број на овие вработени.

(4) Личните податоци содржани во Регистарот се обработуваат и чуваат во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Годишен извештај за податоците од Регистарот

Член 20

(1) Министерството за информатичко општество и администрација подготвува годишен извештај за податоците од Регистарот.

(2) Годишниот извештај ги содржи следниве податоци:

- број, вид, назив, гранка на власт, дејност и основач - за институцијата на јавниот сектор и
- број, групи, подгрупи, категории, нивоа, звања, работни места, пол, возраст, степен на образование и припадност на заедница - за вработените во јавниот сектор.

(3) Податоците од ставот (2) на овој член, кога е тоа можно и логично, се претставуваат со меѓусебно вкрстување.

(4) Извештајот од ставот (1) на овој член може да содржи и дополнителни податоци и информации со кои располага Регистарот зависно од целите утврдени со овој закон и прописите за заштита на личните податоци.

(5) Извештајот се објавува на веб страницата на Министерството за информатичко општество и администрација најдоцна до крајот на првото тримесечје во тековната година, за претходната календарска година.

ГЛАВА V

ВИДОВИ НА ВРАБОТУВАЊА ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Видови вработувања

Член 21

(1) Работниот однос вработените во јавниот сектор го засноваат со склучување на договор за вработување, односно преку решение за вработување.

(2) Договорот за вработување се склучува, односно решението за вработување се носи на неопределено време, со полно, односно неполно работно време.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член работодавачот може да склучи договор, односно да донесе решение за вработување на определено време, со полно, односно неполно работно време.

Вработување на определено време

Член 22

(1) Раководното лице на институцијата во јавниот сектор може да пополни работно место преку склучување на договор за вработување на определено работно време заради:

- замена на привремено отсутен вработен, кој е отсутен повеќе од еден месец,
- привремено зголемен обем на работа,
- сезонска работа,
- непредвидливи краткотрајни активности што се јавуваат во вршењето на претежната дејност на работодавачот,
- работа на проект или
- пополнување на посебни работни места во кабинетите на претседателот на Република Македонија, претседателот на Собранието Република Македонија, потпретседателите на Собранието Република Македонија, претседателот на Владата на Република Македонија, замениците на претседателот на Владата на Република Македонија, министрите и генералниот секретар на Владата на Република Македонија, заради извршување на работни задачи на посебни советници.

(2) Вработувањето од ставот (1) алинеја 1 на овој член трае до истекот на одобреното отсуство на отсутниот вработен, а најдолго две години.

(3) Вработувањето од ставот (1) алинеи 2, 3 и 4 на овој член трае додека трае потребата на институцијата, а најдолго една година.

(4) Вработувањето од ставот (1) алинеја 5 на овој член трае до завршувањето на проектот, а најдолго пет години.

(5) Вработувањето од ставот (1) алинеја 6 на овој член трае до истекот на мандатот на функционерот во чиј кабинет е вработен.

(6) Проектната единица и работните места во проектната единица согласно со ставот (1) алинеја 5 на овој член, како и работните места на посебните советници согласно со ставот (1) алинеја 6 на овој член мора да бидат утврдени во актите за внатрешна организација и систематизација на работните места на институцијата.

(7) На посебните советници од ставот (1) алинеја 6 на овој член им мирува работниот однос за времетраењето на договорот за вработување во кабинетот.

(8) Заради вработување во случаите од ставот (1) алинеи 1, 2, 3, 5 и 6 на овој член, раководното лице на институцијата објавува јавен оглас согласно со општите прописи за работни односи, односно склучува договор за отстапување на вработен со Агенцијата за привремени вработувања.

(9) Заради вработување во случај од ставот (1) алинеја 4 на овој член за времетраење до 30 дена, раководното лице на институцијата ја објавува потребата за вработување во службата надлежна за посредување при вработување, без наплата, преку упатување на лица за вработување од евиденцијата на невработени лица, во согласност со општите прописи за работни односи.

(10) Раководното лице на институцијата може, согласно со ставот (9) на овој член, најмногу два пати годишно да вработи лица преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување, при што вкупниот број на вработени лица не смее да биде поголем од 5% од бројот на сите вработени во институцијата, освен во исклучителни случаи кога поради здравствени причини има потреба од вработување преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување, повеќе од два пати годишно, односно поголем број на лица, за што раководното лице на институцијата е должно да обезбеди соодветна медицинска документација.

(11) Бројот на посебни работни места на советниците од ставот (1) алинеја 6 на овој член не може да биде поголем од:

- пет работни места на посебни советници во Кабинетот на претседателот на Република Македонија,
- пет работни места на посебни советници во Кабинетот на претседателот на Собранието Република Македонија,
- едно работно место на посебни советници во кабинетите на потпретседателите на Собранието Република Македонија,
- по едно работно место на посебен советник за секој ресор на Владата на Република Македонија во Кабинетот на претседателот на Владата на Република Македонија,
- три работни места на посебни советници во кабинетите на замениците на претседателот на Владата на Република Македонија,
- три работни места на посебни советници во кабинетите на министрите кои водат министерства со над 100 вработени,
- три работни места на посебни советници во кабинетот на генералниот секретар на Владата на Република Македонија,

- две работни места на посебни советници во кабинетите на министрите кои водат министерства со помалку од 100 вработени и
- едно работно место на посебни советници во кабинетите на министрите без ресор.

(12) Во случај на склучување на договор за отстапување на вработен со Агенцијата за привремени вработувања од ставот (8) на овој член, времетраењето на договорот за отстапување на вработен за вршење на исти привремени работи може да се склучи за време додека трае потребата, но не подолго од една година за истиот вработен кај истиот работодавач.

(13) Договорите за вработување на определено време согласно со основите утврдени во ставот (1) на овој член може да се склучат само ако институцијата обезбедила согласност дека се обезбедени финансиски средства од органот надлежен за давање на согласност на годишниот план за вработување на институцијата во однос на буџетот.

(14) Правата и должностите од работен однос на вработените на определено време се уредуваат со општите прописи за работните односи.

(15) По исклучок од ставот (2) на овој член, доколку отсутниот вработен и по истекот на две години не се врати на работа, работниот однос на вработениот кој го заменува може да се трансформира од определено на неопределено време, по претходна согласност на органот надлежен за давање на согласност на годишниот план за вработување на институцијата во однос на буџетот.

Вработување на неполно работно време

Член 23

(1) Полното работно време на вработените во јавниот сектор изнесува 40 часа неделно.

(2) За неполно работно време се смета времето кое е пократко од полното работно време и истото може да изнесува најмалку 20, а најмногу 30 часа неделно.

(3) Раководното лице на институцијата, на барање на вработениот или по потреба на институцијата, може да донесе решение за неполно работно време заради:
- привремено намален обем на работа,
- грижа за прво дете до неговата двегодишна возраст,
- грижа за второ дете до неговата две и пол годишна возраст,
- грижа за трето дете до неговата тригодишна возраст и
- намалена работна способност, согласно со прописите за пензиско и инвалидско осигурување, прописите за здравствено осигурување или други прописи.

(4) Во условите од ставот (3) алинеја 1 на овој член раководното лице на институцијата може да побара од вработениот да работи со неполно работно време, за што раководното лице на институцијата, по претходна согласност на вработениот, во рок од 15 дена носи решение.

(5) Во условите од ставот (3) алинеи 2, 3 и 4 на овој член вработен во јавниот сектор може да поднесе барање до раководното лице во институцијата за работа со неполно работно време, ако работи со полно, или обратно, за што раководното лице на институцијата во рок од 15 дена може да донесе решение.

(6) Во условите од ставот (3) алинеја 5 на овој член, вработен во јавниот сектор, врз основа на решение од надлежен орган, може да поднесе барање до раководното лице во институцијата за работа со неполно работно време, за што раководното лице на институцијата во рок од 15 дена носи решение.

(7) Платата, придонесите од плата, додатоците на плата, одморот и другите услови за вработениот кој работи со неполно работно време, се определуваат во однос на бројот на работни часови неделно.

ГЛАВА VI

ОПШТИ ПРАВА, ДОЛЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ И ПРЕСТАНОК НА РАБОТНИОТ ОДНОС НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Основ на правата и должностите

Член 24

(1) Општите права и должности на вработените во јавниот сектор кои произлегуваат од работниот однос се уредуваат со овој закон.

(2) Со законите и со колективните договори согласно со членот 3 став (1) од овој закон за вработените во јавниот сектор може да се регулираат и други права и должности кои произлегуваат од работниот однос.

Право на плата и надоместоци од плата

Член 25

Вработените во јавниот сектор за својата работа имаат право на плата согласно со посебните закони, општите прописи за работните односи и колективните договори.

Право на одмори и отсуства

Член 26

Вработените во јавниот сектор имаат право на одмори и отсуства од работа согласно со посебните закони, општите прописи за работните односи и колективните договори.

Право на работа во соодветни работни услови

Член 27

Вработените во јавниот сектор имаат право на обезбедени организациски, просторни и технички услови за вршење на работите и работните задачи.

Право на стручно усовршување

Член 28

(1) Вработените во јавниот сектор имаат право на континуирано стручно усовршување за што институциите носат соодветни програми.

(2) По потреба, стручното усовршување може да се спроведе и на јазиците на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Право на заштита

Член 29

Вработените во јавниот сектор во остварувањето на правата и должностите од работниот однос имаат право да бараат заштита пред надлежниот суд, како и од друг надлежен орган во согласност со закон.

Право на заштита на вработени кои пријавиле сомневање или сознание за кривично дело или за незаконско или недозволиво постапување

Член 30

На вработените во јавниот сектор кои усно или писмено пријавиле сомневање или имаат сознание дека е извршено, или се извршува или е веројатно дека ќе се изврши кривично дело против службената должност или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се загрозува јавниот интерес, безбедноста и одбраната, им се обезбедува заштита согласно со закон и им се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кои тој тоа го бара.

Право на мирување на работен однос

Член 31

(1) На вработените во јавниот сектор кои се именувани на јавна функција утврдена со закон, кои се упатени на работа во странство во рамките на меѓународна, техничка, просветна, здравствена, културна, научна или друг вид на соработка, односно кои се упатени на работа во дипломатско или во конзуларно претставништво, им мируваат правата и должностите од работниот однос.

(2) Вработените од ставот (1) на овој член имаат право во рок од пет работни дена по престанувањето на вршењето на функцијата, или по враќањето од странство да се вратат во институцијата од каде што заминале на работно место најмалку на исто ниво со нивото на кое биле пред да заминат на функцијата или во странство.

(3) На вработените чии брачни другари се упатени на работа во странство во рамките на меѓународна, техничка, просветна, здравствена, културна, научна и друг вид на соработка, односно кои се упатени на работа во дипломатско или во конзуларно претставништво, им мируваат правата и должностите од работниот однос.

(4) Вработените од ставот (3) на овој член имаат право во рок од пет работни дена по престанувањето на работата на нивните брачни другари во странство да се вратат во институцијата од каде што заминале на работно место најмалку на исто ниво со нивото на кое биле пред да заминат во странство.

(5) Вработените во јавниот сектор, на нивно барање, а со согласност со функционерот кој раководи со институцијата, имаат право на неплатено отсуство во времетраење од најмногу две години, поради стручно усовршување кое не е финансирано од органот.

(6) На вработените од ставот (5) на овој член за времетраење на неплатеното отсуство, им мируваат правата од работниот однос.

(7) Доколку за времетраење на мирувањето на работниот однос на вработените од ставовите (1), (3) и (5) на овој член се променат посебните услови за нивното работно место, истите се должни да ги исполнат новите услови во рок од две години од денот на враќањето во институцијата.

Право на синдикално организирање и право на штрајк

Член 32

(1) Вработените во јавниот сектор, заради остварување на своите економски и социјални права, имаат право да се вклучат во основање, формирање и да членуваат во синдикат под услови и во постапка утврдени со закон и со актите на синдикатот.

(2) Вработените во јавниот сектор имаат право на штрајк организиран во согласност со Уставот, закон и ратификуваните меѓународни договори согласно со Уставот.

(3) При остварувањето на правото на штрајк вработените во јавниот сектор се должни да обезбедат минимум непречено извршување на функциите на институцијата и неопходно ниво на остварување на правата и интересите на граѓаните и на правните лица.

(4) Раководното лице на институцијата, согласно со закон и со колективен договор, со акт го определува начинот на извршувањето на надлежностите, односно дејностите од јавен интерес на институцијата за време на штрајк, бројот на вработени кои ќе ги извршуваат надлежностите за време на штрајк, како и начинот на обезбедување услови за правото на штрајк од ставот (3) на овој член.

Право на кандидирање на избори

Член 33

(1) Вработените во јавниот сектор имаат право да се кандидираат на парламентарни, на претседателски и на локални избори.

(2) Вработените во јавниот сектор имаат право на неплатено отсуство за време на изборната кампања за изборите од ставот (1) на овој член на кои учествуваат.

(3) Политичката определба и политичкото мислење на вработените во јавниот сектор изразени за време на неплатеното отсуство во текот на изборната кампања не смеат да влијаат на нивниот статус, на нивните права и обврски.

Должност за извршување на работите и на работните задачи

Член 34

(1) Вработените во јавниот сектор се должни да ги извршуваат работите и работните задачи опишани во актот за систематизација на работните места на институцијата.

(2) Вработените во јавниот сектор, врз основа на задолжение во писмена форма од непосредно претпоставениот, или од раководното лице на институцијата, се должни да извршуваат и работи и работни задачи кои не се содржани во описот од ставот (1) на овој член, а кои се соодветни со нивните професионални квалификации и со работните компетенции.

Должност за укажување на незаконски работни задачи

Член 35

(1) Вработените во јавниот сектор се должни да ги извршуваат работните задачи дадени од функционерот кој раководи со институцијата, односно од непосредно претпоставениот и да постапуваат по нив во согласност со Уставот, закон или друг пропис.

(2) Ако вработените сметаат дека дадената работна задача од ставот (1) на овој член не е во согласност со Уставот, со закон и со друг пропис се должни за тоа да му укажат на лицето кое им ја дало задачата.

(3) Вработените се должни да постапат по работната задача од ставот (2) на овој член дадена во писмена форма, освен ако оценат дека нејзиното извршување претставува кривично дело и веднаш за тоа писмено ќе го известат непосредно повисокиот претпоставен од оној кој им ја дал задачата, како и Државната комисија за спречување на корупција.

(4) Ако вработените не го предупредат непосредно претпоставениот дека задачата е неуставна, односно незаконита и ја извршат, тие ќе одговараат за нејзиното извршување, како и нивниот непосредно претпоставен.

(5) Вработените не можат да бидат повикани на одговорност заради даденото известување од ставот (3) на овој член.

Должност за известување за отсуство од работа

Член 36

(1) Вработените во јавниот сектор се должни да го почитуваат работното време на работодавачот.

(2) Во случај на спреченост за доаѓање на работа, вработените се должни да го известат непосредно претпоставениот, односно раководното лице на институцијата до истекот на дневното работното време на работодавачот.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член кога спреченоста за доаѓање на работа е настаната од виша сила, известувањето за спреченост за доаѓање на ра-

бота, вработените се должни да го доставаат веднаш по престанувањето на причината која го оневозможила известувањето.

Должност за постапување по барање за упатување

Член 37

(1) Во случај на вонредни околности (природни непогоди, епидемии, поплави и слично), вработените во јавниот сектор можат без нивна согласност да бидат упатени на извршување на работи и на работни задачи кај работодавачи надвор од местото на нивното живеалиште.

(2) Упатувањето од ставот (1) на овој член трае додека траат вонредните околности, но не подолго од три месеци.

(3) Во случаите на упатување на извршување на работите и на работните задачи од ставот (1) на овој член, вработените имаат право на надоместоци утврдени со општите прописи за работните односи.

Забрана за политичко дејствување на работно место

Член 38

(1) Вработените во јавниот сектор, со членството во политичка партија и со учеството во партиските активности, не смеат да го доведат во прашање вршењето на работите и на работните задачи од работното место во институцијата.

(2) Вработените при вршењето на работите и на работните задачи не смеат да ги искажуваат или да ги застапуваат своите политички и партиски уверувања.

(3) Вработените во текот на работното време не смеат директно да учествуваат во изборни активности или во други јавни настапи од таков вид.

(4) Вработениот во институцијата во која ги извршува работите и работните задачи не смее на себе да носи или да истакнува партиски симболи во работните простории и во просториите на институцијата.

Забрана за примање подароци

Член 39

(1) Вработените во јавниот сектор не смеат да примаат подароци поврзани со нивната работа со исклучок на протоколарни и повремени подароци од пониска вредност. Подароци што не ја надминуваат вредноста од 1.000 денари, или подароци добиени од иста личност чијашто вкупна вредност не надминува 3.000 денари во дадена година, се сметаат за подароци од пониска вредност. Подароци примени од страна на службени лица или од меѓународни организации, дадени за време на посети, гостувања или во други слични околности се сметаат за протоколарни подароци.

(2) Забраната и ограничувањата утврдени во ставот (1) на овој член, исто така, се однесуваат и на брачниот другар на вработениот, на лица кои живеат заедно со вработениот во вонбрачна заедница, на нивните деца, родители и на лица кои живеат во исто домаќинство.

(3) Вработените во јавниот сектор се обврзани да ги предупредат дарителите дека подароците што ја надминуваат вредноста изнесена во ставот (1) на овој член стануваат сопственост на работодавачот. Во случај дарителот да инсистира на примање на подарокот вработениот или лицата од ставот (2) на овој член се обврзани да го доставаат подарокот до работодавачот.

(4) Податоците за примените подароци, нивната вредност, дарителите и другите околности се внесуваат во евиденцијата на подароци. Вработените, исто така, се обврзани да ги пријаваат податоците што треба да се внесат во случаите од ставот (2) на овој член.

(5) Начинот на располагање со подароците од ставот (3) на овој член, начинот на управување со евиденцијата од ставот (4) на овој член и другите прашања во врска со примањето на подароци се уредува со уредба на Владата.

Одговорност за вршење на работите и на работните задачи

Член 40

(1) Вработените во јавниот сектор се лично одговорни за вршењето на работите и на работните задачи од работното место.

(2) Одговорноста на вработените од ставот (1) на овој член може да биде дисциплинска и/или материјална.

(3) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на вработените.

(4) Дисциплинската и/или материјалната одговорност на вработените во јавниот сектор се утврдува со закон.

Престанок на работен однос

Член 41

На вработените во јавниот сектор работниот однос им престанува со спогодба, по нивно барање, по сила на закон и во други случаи утврдени со закон и/или колективен договор.

ГЛАВА VII

МОБИЛНОСТ НА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЈАВНИОТ СЕКТОР

Мобилност

Член 42

(1) Мобилноста е хоризонтално движење на вработен од едно на друго работно место во рамките на истата група на работни места, утврдена со овој закон.

(2) Мобилноста се врши преку распоредување, односно преземање на вработениот на работно место на исто ниво, односно на работно место за кое вработениот ги исполнува општите и посебните услови утврдени во актот на систематизација на работни места во институцијата во која се распоредува или се презема.

(3) Мобилноста се врши без објавување на интерен, односно јавен оглас.

Мобилност преку распоредување

Член 43

(1) Вработениот во јавниот сектор, на негово барање или по потреба на институцијата, може да биде трајно распореден на друго работно место на исто ниво, односно на работно место за кое ги исполнува општите и посебните услови пропишани во актот за систематизација, за што раководното лице на институцијата носи решение за негово распоредување во институцијата.

(2) Вработениот во јавниот сектор, на барање на друга институција, заради времено зголемен обем на работа, може да биде времено распореден на работно место за кое ги исполнува општите и посебните услови пропишани во актот за систематизација на другата институција.

(3) Распоредувањето од ставот (2) на овој член се врши по претходна писмена согласност на вработениот и на раководните лица во институциите, а решението за времено распоредување за времетраење од најмалку еден месец, а најмногу една година, го носи раководното лице во институцијата во која истиот е вработен.

(4) Работното место на кое се распоредува вработениот од ставовите (1) и (2) на овој член не смее да биде оддалечено повеќе од 50 километри од работното место на кое истиот бил вработен пред распоредувањето.

Мобилност преку преземање

Член 44

(1) Вработениот во јавниот сектор, на негово барање, по потреба на институцијата во која е вработен или по потреба на друга институција, може да биде трајно преземен на работно место на исто ниво, односно на работно место за кое ги исполнува општите и посебните услови пропишани во актот за систематизација на другата институција, ако за тоа се согласат вработениот и раководните лица на двете институции, а по претходна согласност на Министерството за информатичко општество и администрација и органот надлежен за давање на согласност на годишниот план за вработување на институцијата во однос на буџетот.

(2) Заради потребите за мобилност на вработените во јавниот сектор, Министерството за информатичко општество и администрација подготвува и води трансфер - листи на можни преземања.

(3) Институција која се укинува, трансформира или чија надлежност се намалува е должна да поднесе листа на вработени чии работни места се укинуваат, а кои Министерството за информатичко општество и администрација ги внесува во листата од ставот (2) на овој член.

(4) Вработениот чие работно место се укинува се евидентира на листата од ставот (2) на овој член и во рок од два месеца од датумот на неговата евиденција се презема во друга институција, на работно место на исто ниво, односно на работно место за кое ги исполнува општите и посебните услови пропишани во актот за систематизација, ако за тоа се согласат вработениот и раководното лице на другата институција, а по претходна согласност на Министерството за информатичко општество и администрација и органот надлежен за давање на согласност на годишниот план за вработување на институцијата во однос на буџетот.

(5) Институцијата во која се презема вработениот од ставовите (1) и (4) на овој член не смее да биде оддалечена повеќе од 50 километри од институцијата во која истиот бил вработен пред преземањето.

(6) Ограничувањето од ставот (5) на овој член не важи доколку преземањето е на барање на вработениот.

(7) На вработениот кој нема да ја потпише понудената спогодба од ставот (4) на овој член му престанува работниот однос.

(8) Формата и содржината на листата од ставот (2) на овој член, како и начинот на водењето, начинот на пристап, како и начинот на обезбедување на одговорност за веродостојноста и безбедноста на податоците ги пропишува министерот за информатичко општество и администрација.

ГЛАВА VIII

НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Надзор

Член 45

(1) Надзор над спроведување на овој закон врши органот на управата надлежен за работите на државната управа.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на овој закон, за вработените во јавниот сектор од членот 2 став (1) алинеја 1 од овој закон врши Државниот управен инспекторат.

(3) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на овој закон, за вработените во јавниот сектор од членот 2 став (1) алинеја 2 од овој закон врши Државниот инспекторат за труд.

ГЛАВА IX

ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Глоби

Член 46

Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на функционерот кој раководи со институцијата, ако:

- вработувањето на определено време заради замена на привремено отсутен вработен, кој е отсутен повеќе од еден месец, трае подолго од рокот утврден во членот 22 став (2) од овој закон,
- вработувањето на определено време заради привремено зголемен обем на работа, сезонска работа, односно непредвидливи краткотрајни активности што се јавуваат во вршењето на претежната дејност на работодавачот, трае подолго од рокот утврден во членот 22 став (3) од овој закон,
- вработувањето на определено време заради работа на проект, трае додека трае проектот, но не подолго од рокот утврден во членот 22 став (4) од овој закон,
- вработувањето на определено време заради извршување на работни задачи на посебни советници трае подолго од рокот утврден во членот 22 став (5) од овој закон,
- повеќе од два пати годишно вработи лица преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување или вкупниот број на вработени лица преку упатување од службата надлежна за посредување при вработување е поголем од 5% од бројот на сите вработени во институцијата, спротивно на членот 22 став (10) од овој закон и
- склучи договор за отстапување на вработен со Агенцијата за привремени вработувања, подолго од една година со ист вработен во истата институција, спротивно на членот 22 став (11) од овој закон.

ГЛАВА X

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Водење на Каталогот

Член 47

Министерството за информатичко општество и администрација ќе го воспостави Каталогот на работни места во јавниот сектор најдоцна девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Воспоставување на Регистарот

Член 48

Министерството за информатичко општество и администрација ќе го воспостави Регистарот за вработени во јавниот сектор во рок од една година од денот на започнувањето со примената на овој закон.

Усогласување на законите

Член 49

Законите кои уредуваат прашања кои се предмет на уредување на овој закон, ќе се усогласат со одредбите од овој закон најдоцна девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Усогласување на актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места

Член 50

Институциите од јавниот сектор, актите за внатрешна организација и актите за систематизација на работните места ќе ги усогласат со одредбите од овој закон најдоцна до денот на започнувањето со примената на овој закон.

Донесување на подзаконските акти

Член 51

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Методологија за планирање на вработувања и годишни планови за вработување

Член 52

(1) Методологијата за планирање на вработувања во јавен сектор ќе се донесе во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Годишните планови за вработување институциите ќе ги донесат во рок од девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Влегување во сила

Член 53

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува по истекот на една година од денот на неговото влегување во сила.

L I G J
PËR TË PUNËSUARIT NË SEKTORIN PUBLIK

KAPITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Lënda e Ligjit

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen parimet e përgjithshme, klasifikimi i vendeve të punës, evidenca, llojet e punësimeve, të drejtat e përgjithshme, detyrat dhe përgjegjësitë, mobiliteti, si dhe çështje tjera të përgjithshme për të punësuarit në sektorin publik.

Punëdhënësit dhe të punësuarit në sektorin publik

Neni 2

(1) Punëdhënës në sektorin publik (në tekstin e mëtejmë: institucione), në pajtim me këtë ligj, janë:

- organet e pushtetit shtetëror dhe lokal, dhe organet tjera shtetërore të themeluara në pajtim me Kushtetutën dhe me ligj dhe
- institucionet të cilat kryejnë veprime nga sfera e arsimit, shkencës, shëndetësisë, kulturës, punës, mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijës, sportit, si dhe në veprimtari tjera me interes publik të përcaktuar me ligj, ndërsa të organizuara si agjenci, fonde, institucione publike dhe ndërmarrje publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë ose nga komunat, nga Qyteti i Shkupit, si dhe nga komunat në Qytetin e Shkupit.

(2) Të punësuar në sektorin publik janë personat të cilët kanë themeluar marrëdhënie pune te ndonjë prej punëdhënësve nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Funksionarët, përkatësisht personat të cilët kanë fituar mandat që të kryejnë funksion në zgjedhje presidenciale, parlamentare ose lokale, personat të cilët kanë fituar mandat të kryejnë funksione në pushtetin ekzekutiv ose gjyqësor nëpërmjet zgjedhjes dhe emërimit nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë ose nga organet e pushtetit lokal, si dhe personat tjerë të cilët në pajtim me ligjin janë zgjedhur ose emëruar në funksion nga bartësit e pushtetit ligjvënës, ekzekutiv ose gjyqësor, në kuptim të këtij ligji, nuk konsiderohen si të punësuar në sektorin publik.

Zbatimi i Ligjit

Neni 3

(1) Për të punësuarit në sektorin publik zbatohen dispozitat e këtij ligji, dispozitat e ligjeve të veçanta, rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji dhe ligjeve të veçanta dhe me marrëveshjet kolektive.

(2) Për çështjet të cilat nuk janë rregulluar me këtë ligj, si dhe për çështjet për të cilat ky ligj nuk sugjeron zbatim të ligjit të veçantë dhe të marrëveshjes kolektive, ndërsa kanë të bëjnë me marrëdhëniet e punës të të punësuarit, zbatohen rregullat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, për personelin ushtarak dhe civil në shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë, për personat e autorizuar zyrtarë në Ministrinë e Mbrojtjes, në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe në organet e administratës shtetërore në përbërje të Ministrisë së Punëve të Brendshme, si dhe në Agjencinë për Zbulim, do të zbatohen vetëm dispozitat nga Kapitulli III dhe Kapitulli IV të këtij ligji.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni për personelin ndihmës-teknik zbatohet neni 5, si dhe dispozitat nga Kapitulli III dhe Kapitulli IV të këtij ligji, kurse për çështjet tjera në lidhje me marrëdhënien e punës zbatohen rregullat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës dhe marrëveshjet kolektive.

KAPITULLI II
PARIMET E PËRGJITHSHME PËR TË PUNËSUARIT NË SEKTORIN PUBLIK

Parimi i ligjshmërisë

Neni 4

Të punësuarit në sektorin publik i kryejnë punët dhe detyrat e punës në pajtim me Kushtetutën, ligjin, rregullat tjera në bazë të ligjit dhe marrëveshjeve të ratifikuara ndërkombëtare në pajtim me Kushtetutën.

Parimi i kushteve të barabarta, qasja e barabartë në vendin e punës, përfaqësimi i drejtë dhe adekuat

Neni 5

(1) Institucionet, në pajtim me parimin e kushteve të barabarta dhe qasjes së barabartë për të gjithë kandidatët e interesuar në vendin e punës, kanë për obligim që vendet e lira të punës dhe kushtet për plotësimin e tyre t'i shpallin nëpërmjet shpalljes interne, përkatësisht publike.

(2) Institucionet kanë për obligim që t'i planifikojnë punësimet në pajtim me nevojat e tyre, dhe në bazë të Metodologjisë për planifikim të punësimeve në sektorin publik në pajtim me parimin për përfaqësim të drejtë dhe adekuat.

(3) Punësimi në sektorin publik kryhet në pajtim me planet vjetore të institucioneve, për të cilat është marrë pëlqim nga Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës nëse plani vjetor i institucionit është përpiluar në pajtim me Metodologjinë nga paragrafi (2) i këtij neni, pëlqim nga Sekretariati për Implementimin e

Marrëveshjes së Ohrit për institucionet për të cilat është kompetent në pajtim me Ligjin për Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, si dhe pëlqim në lidhje me buxhetin nga:

- Ministria e Financave për shfrytëzuesit buxhetorë në vijë të parë që financohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe ndërmarrjet publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë,
- ministri kompetent për institucionet që kryejnë veprimtari nga sfera e arsimit, shkencës, shëndetësisë, kulturës, punës, mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijës, si dhe në veprimtari tjera me interes publik, të përcaktuar me ligj,
- këshilli i komunës për njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe ndërmarrjet publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe
- organe tjera të përcaktuara me ligj.

(4) Metodologjinë për planifikim nga paragrafi (2) i këtij neni, që i përmban formën, përmbajtjen dhe formularin e planit vjetor për punësim e miraton ministri i Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës në pajtim me anëtarin e Qeverisë të ngarkuar për zbatimin e Marrëveshjes Kornizë.

Parimi i profesionalizmit dhe kompetencës

Neni 6

(1) Punësimi në sektorin publik kryhet nëpërmjet publikimit të shpalljes publike, me ç'rast në procedurë transparente, të drejtë dhe konkurrente të seleksionimit, zgjidhet kandidati më profesional dhe më kompetent për vendin e punës.

(2) Avancimi në sektorin publik, kryhet nëpërmjet publikimit të shpalljes interne, me ç'rast në procedurë transparente, të drejtë dhe konkurrente të seleksionimit, në të cilën në bazë të vlerësimit për rezultatin, profesionalizmin dhe kompetencën, zgjidhet kandidati më i mirë për vendin e punës nga radhët e të punësuarve në institucion.

(3) Procedura e seleksionimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përcaktohet me ligj, ndërsa përbëhet nga kontrolli i dëshmive të paraqitura për plotësimin e kushteve për vendin e punës, dhënien e testeve kualifikuese në formë në letër apo elektronike, organizimin e intervistave, dhe/ose forma tjera të kontrollit të kandidatëve.

Parimi i menaxhimit me rezultatin e të punësuarve

Neni 7

(1) Institucionet detyrohen të vendosin procedura për menaxhim me rezultatin e të punësuarve nëpërmjet përcjelljes së tij të vazhdueshme dhe vlerësimit dhe propozimit të masave për përmirësimin e tij.

(2) Vlerësimi për rezultatin është masë për kontributin e të punësuarit për funksionim efikas dhe efektiv të institucionit, që matet nëpërmjet kualitetit, dinamikës, respektimit të afateve, nivelit të plotësimit të qëllimeve dhe detyrave të punës, orientimin servisor, profesionizmin dhe sjelljen e të punësuarit, si dhe nëpërmjet kritereve tjera me interes për institucionin.

(3) Vlerësimi nga paragrafi (2) i këtij neni është bazë për: zmadhimin ose zvogëlimin e rrogës së të punësuarit, përcaktimin e shpërblimit në para ose llojit tjetër të shërbimit material ose jomaterial, avancimin ose sistemimin në vend pune të nivelit më të ulët, ose ndërprerjen e marrëdhënies së punës, në mënyrë dhe në procedurë të përcaktuar me ligj dhe me marrëveshje kolektive.

Parimi i orientimit servisor

Neni 8

(1) Të punësuarit në sektorin publik punët dhe detyrat e punës i kryejnë në mënyrë cilësore, të përgjegjshme, profesionale, në kohë dhe të ndërgjegjshme, në pajtim me rregullat e profesionit dhe afatet dhe procedurat në pajtim me ligjin.

(2) Të punësuarit në sektorin publik janë me orientim servisor, përkatësisht aktivë, inovativë, kooperativë dhe fleksibilë me qëllim të realizimit efikas dhe efektiv të të drejtave dhe të interesave të palëve, me kujdes të njëkohshëm për interesin publik.

(3) Të punësuarit në sektorin publik, detyrohen të sigurojnë dërgim përkatës të palëve te shërbimet kompetente, për realizim të të drejtave të tyre dhe interesave.

Parimi i etikës profesionale, paanshmërisë dhe objektivitetit

Neni 9

(1) Gjatë kryerjes së punëve dhe të detyrave të punës, të punësuarit në sektorin publik mbajnë standarde të larta për integritet personal, etikë profesionale dhe kujdes për mbrojtjen e interesit publik dhe u përmbahen akteve të cilat i rregullojnë këto standarde.

(2) Të punësuarit në sektorin publik gjatë kryerjes së punëve dhe të detyrave të punës sigurojnë zbatim të paanshëm dhe objektiv të ligjeve dhe rregullave tjera, me ç'rast qytetarëve dhe personave juridikë u mundësojnë mbrojtje dhe realizim të të drejtave, e kjo të mos jetë në dëm të qytetarëve dhe personave tjerë juridikë, as në kundërshtim me interesin publik, të përcaktuar me ligj.

(3) Të punësuarit në sektorin publik punët dhe detyrat e punës i kryejnë me paanshmëri politike, pa ndikimin e bindjeve të veta politike dhe interesave financiare personale.

(4) Të punësuarit në sektorin publik i respektojnë qëllimet, interesat, prestigjin dhe integritetin e institucioneve në të cilat janë të punësuar.

Parimi i transparencës dhe besueshmërisë

Neni 10

(1) Të punësuarit në sektorin publik gjatë kryerjes së punëve dhe të detyrave të punës detyrohen të sigurojnë qasje te informatat me karakter publik, në mënyrë dhe në kushte të përcaktuara me ligj.

(2) Të punësuarit në sektorin publik në kryerjen e punëve dhe të detyrave të punës në vendin e punës, me të dhënat personale, zyrtare dhe të klasifikuara veprojnë në mënyrë dhe në kushte të përcaktuara me ligj.

Parimi i përgjegjësisë

Neni 11

Të punësuarit në sektorin publik përgjigjen para institucionit në të cilin janë punësuar për pasojat për veprimin e tyre, mosveprimit ose vendimmarrjen, përkatësisht mosvendimmarrjen, si dhe për kualitetin, kryerjen në kohë dhe në mënyrë efikase të kompetencave të besuara.

Parimi i pengimit të konfliktit të interesave

Neni 12

Të punësuarit në sektorin publik nuk e shpien interesin personal material dhe jomaterial në konflikt me interesin publik, dhe me statusin e tyre i cili mund të shkaktojë konflikt të interesave, në pajtim me dispozitat e këtij ligji ose të ligjit tjetër.

Parimi i shfrytëzimit të mjeteve ekonomikisht

Neni 13

Të punësuarit në sektorin publik mjetet materiale, pajisjen dhe mjetet tjera për punë i shfrytëzojnë në mënyrë ekonomike, të arsyeshme dhe efikase.

KAPITULLI III
KLASIFIKIMI I VENDEVE TË PUNËS NË SEKTORIN PUBLIK

Grupet dhe nëngrupet e vendeve të punës në sektorin publik

Neni 14

(1) Në institucionet e sektorit publik, vendet e punës për të punësuarit grupohen në mënyrën në vijim, edhe atë:

grupi I - vende pune të nëpunësve administrativë, përkatësisht personave të cilët kanë themeluar marrëdhënie në institucionet e sektorit publik, për kryerje të punëve të natyrës administrative,

grupi II - vende pune të personave zyrtarë me autorizime të veçanta, përkatësisht personave të cilët kanë themeluar marrëdhënie pune në institucionet e sektorit publik nga sfera e sigurisë, mbrojtjes dhe zbulimit për kryerje të autorizimeve të veçanta,

grupi III - vende pune të dhënësve të shërbimeve publike, përkatësisht personave të cilët kanë themeluar marrëdhënie pune në institucionet e sektorit publik, për kryerje të punëve të lidhura me veprimtaritë me interes publik në pajtim me ligjin, të cilat nuk janë të natyrës administrative dhe

grupi IV - vende pune të personave ndihmës-teknikë, përkatësisht personave të cilët kanë themeluar marrëdhënie pune në institucionet e sektorit publik për mirëmbajtje, sigurim, kryerje të transportit, si dhe punë tjera ndihmëse dhe teknike me të cilat sigurohet funksionimi i papenguar i institucioneve.

(2) Në suaza të çdo grupi, përcaktohen një ose më shumë nëngrupe të vendeve të punës, edhe atë:

- grupi I - vende pune të nëpunësve administrativë (në të gjitha institucionet në sektorin publik):

- nëngrupi 1 - nëpunës shtetërorë, përkatësisht lloj tjetër të nëpunësve të përcaktuar me ligje të veçanta dhe

- nëngrupi 2 - nëpunës publikë,

- grupi II - vende pune të personave të autorizuar zyrtarë në sferën e sigurisë, mbrojtjes dhe zbulimit:

- nëngrupi 1 - persona të autorizuar zyrtarë në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe në organet e administratës shtetërore në përbërje të Ministrisë së Punëve të Brendshme,

- nëngrupi 2 - persona të autorizuar zyrtarë në shërbimin për siguri ushtarake dhe zbulim në Ministrinë e Mbrojtjes;

- nëngrupi 3 - persona të autorizuar zyrtarë në Agjencinë për Zbulim,

- nëngrupi 4 - persona të autorizuar zyrtarë në institucionet ndëshkuese-përmirësuese dhe edukative-përmirësuese,

- nëngrupi 5 - policia gjyqësore,

- nëngrupi 6 - policia e prokurorisë publike,

- nëngrupi 7 - policia pyjore,

- nëngrupi 8 - policia financiare,

- nëngrupi 9 - personeli ushtar dhe civil në shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë dhe

- nëngrupi 10 - persona tjerë të autorizuar zyrtarë në sferën e sigurisë, mbrojtjes dhe zbulimit, të përcaktuara me ligj,

- grupi III - Vende të punës të dhënësve të shërbimeve publike në institucionet publike, ndërmarrjet publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë, nga komunat, nga Qyteti i Shkupit, ose nga komunat në Qytetin e Shkupit:

- nëngrupi 1 - dhënës të shërbimeve publike në sferën e shëndetësisë,

- nëngrupi 2 - dhënës të shërbimeve publike në sferën e arsimit dhe të shkencës,

- nëngrupi 3 - dhënës të shërbimeve publike në sferën e punës, punëve sociale dhe mbrojtjes së fëmijëve,

- nëngrupi 4 - dhënës të shërbimeve publike në sferën e kulturës dhe të informimit publik,

- nëngrupi 5 - dhënës të shërbimeve publike në sferën e veprimtarive komunale dhe të veprimtarive tjera për shkak të të cilave janë themeluar ndërmarrjet publike dhe

- grupi IV - Vende të punës të personave ndihmës-teknikë (në të gjitha institucionet në sektorin publik):

- nëngrupi 1 - persona ndihmës-teknikë për mirëmbajtjen e objekteve dhe të pajisjes,

- nëngrupi 2 - persona ndihmës-teknikë për sigurimin e objekteve dhe të pajisjes,

- nëngrupi 3 - persona ndihmës-teknikë për transportin e personave dhe të pajisjes,

- nëngrupi 4 - persona ndihmës-teknikë në kuzhinë ose në objekt bujtine-hotelerik dhe

- nëngrupi 5 - persona tjerë ndihmës-teknikë.

Kategoritë dhe nivelet e vendeve të punës në sektorin publik

Neni 15

(1) Në suaza të çdo nëngrupi nga neni 14 paragrafi (2) i këtij ligji, përcaktohen një ose më shumë kategori të vendeve të punës.

(2) Në suaza të çdo kategorie të vendeve të punës, përcaktohen një ose më shumë nivele të vendeve të punës.

(3) Nivelet e vendeve të punës përshkruhen me tituj, përkatësisht me emër profesional ose shkencor, me ç'rast niveli më i ulët në kategori është niveli hyrës.

(4) Kategoritë dhe nivelet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përcaktohen në ligjet e veçanta dhe me marrëveshjet kolektive në pajtim me llojin e kualifikimeve profesionale të nevojshme dhe kompetencat e punës, përgjegjësinë, llojin dhe ndërlikueshmërinë e punëve dhe të detyrave të punës, si dhe në pajtim me kriteret tjera me rëndësi për vendin e punës.

Katalogu i punëve në sektorin publik

Neni 16

(1) Katalogu i vendeve të punës në sektorin publik (në tekstin e mëtejmë: Katalogu) është listë e sistematizuar e vendeve të punës në sektorin publik, të organizuara në grupe, nëngrupe, kategori dhe nivele.

(2) Katalogun e mban Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

(3) Vendet e punës në Katalog regjistrohen me shifër si shenjë unike për vendin e punës, si dhe nëngrupi, kategoria dhe niveli ku bën pjesë vendi i punës.

(4) Përveç se me shifrën, vendet e punës në Katalog mund të përshkruhen edhe me titullin, përkatësisht me emrin profesional ose shkencor.

(5) Formën, përmbajtjen dhe mënyrën e mbajtjes së Katalogut, mënyrën e caktimit të shifrave të vendeve të punës, si dhe mënyrën e futjes dhe shlyerjes së vendeve të punës nga Katalogu, i përcakton ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Akte për organizim dhe sistematizim të brendshëm të vendeve të punës

Neni 17

(1) Me aktin për organizim të brendshëm, për çdo institucion në sektorin publik, përcaktohet lloji dhe numri i njësive organizative dhe fushëveprimi i tyre i punës, me ç'rast pjesë përbërëse është pasqyra grafike e organizimit të institucionit (organogrami).

(2) Me aktin për sistematizimin e vendeve të punës, për çdo vend pune në institucionin e sektorit publik, përcaktohet grupi, nëngrupi, kategoria dhe niveli ku bën pjesë vendi i punës, si dhe kushtet e përgjithshme dhe të veçanta dhe përshkrimi i punëve dhe i detyrave të punës për çdo vend pune.

(3) Aktin nga paragrafi (2) i këtij neni, personi udhëheqës i institucionit e miraton me pëlqim paraprak nga Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, në pjesën e harmonizimit të përshkrimeve të vendeve të punës me Katalogun, si dhe me pëlqim paraprak të organit kompetent për dhënien e pëlqimit të aktit, të përcaktuar me ligj, përveç nëse me ligj të veçantë nuk është përcaktuar ndryshe.

(4) Në aktet nga paragrafi (2) i këtij neni, disa vende pune mund të shënohen si të veçanta, me ç'rast ato nuk evidentohen në Katalog.

(5) Formën dhe përmbajtjen e akteve nga paragrafët (1) dhe (2) i këtij neni e përcakton ministri i ministrisë kompetente.

KAPITULLI IV
EVIDENCA E TË PUNËSUARVE NË SEKTORIN PUBLIK

Regjistri i të punësuarve në sektorin publik

Neni 18

(1) Për menaxhim unik dhe kualitativ me resurset njerëzore në nivel të institucionit, përkatësisht në nivel të sektorit publik, themelohet Regjistri i të punësuarve në sektorin publik (në tekstin e mëtejmë: Regjistri).

(2) Regjistrin nga paragrafi (1) i këtij neni e themelon edhe në formë elektronike e mban Ministria për Shoqëri Informatike dhe Administratë, e qasje në të kanë të punësuarit në njësitë organizative për menaxhim me resurset njerëzore në të gjithë institucionet e sektorit publik, me autorizim të marrë paraprakisht nga funksionari i cili udhëheq me institucionin.

(3) Formën dhe përmbajtjen e Regjistrit, mënyrën e mbajtjes së tij, mënyrën e qasjes, shfrytëzimin, përpunimin e të dhënave, si dhe mënyrën e sigurimit të përgjegjësisë për autenticitet dhe siguri të të dhënave, i përcakton ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

Të dhënat në Regjistër

Neni 19

(1) Regjistri i përmban të dhënat në vijim për të punësuarit në sektorin publik:

- të dhëna personale (emrin dhe mbiemrin, emrin e njërit nga të dy prindërit, gjininë, NUAQ, datëlindjen, vendlindjen, komunën e lindjes, shtetin, përkatësinë e bashkësisë, adresën e jetesës, vendbanimin, komunën e jetesës, e-mailin dhe telefonin),
- të dhëna për punësimin rrjedhës dhe punësimet paraprake (grupi, nëngrupi, kategoria, niveli, vendi i punës),
- të dhëna për arsimin, kualifikimet profesionale dhe kompetencat e punës,
- të dhëna për vlerësimet vjetore,
- të dhëna për procedurën e ngritur disiplinore, përgjegjësinë materiale, procedurën e ngritur kundërvajtëse ose penale,
- të dhëna për mobilitet,
- të dhëna për lartësinë e rrogës dhe të kompensimeve të rrogës dhe
- të dhëna tjera për të punësuarin.

(2) Regjistri, krahas të dhënave nga paragrafi (1) i këtij neni, përmban edhe të dhëna lidhur me statusin, emrin, kompetencën, përkatësisht veprimtarinë, selinë, strukturën organizative, vendet e punës dhe të dhënat tjera lidhur me institucionet në sektorin publik.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, për personelin ushtarak dhe civil në shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë, për personat e autorizuar zyrtarë në Ministrinë e Mbrojtjes, në Ministrinë e Punëve të Brendshme dhe në organet e administratës shtetërore në përbërje të Ministrisë së Punëve të Brendshme, si dhe në Agjencinë për Zbulim, në Regjistër përmbahen vetëm të dhënat për numrin e përgjithshëm të këtyre të punësuarve.

(4) Të dhënat personale të përmbajtura në Regjistër përpunohen dhe ruhen në pajtim me rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Raport vjetor për të dhënat nga Regjistri

Neni 20

(1) Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës përgatit Raport vjetor për të dhënat nga Regjistri.

(2) Raporti vjetor i përmban të dhënat në vijim:

- numrin, llojin, emrin, degën e pushtetit, veprimtarinë dhe themeluesin – për institucionin e sektorit publik dhe
- numrin, grupet, nëngrupet, kategoritë, nivelet, titujt, vendet e punës, gjininë, moshën, nivelin e arsimimit dhe përkatësinë e bashkësisë - për të punësuarit në sektorin publik.

(3) Të dhënat nga paragrafi (2) i këtij neni, kur kjo është e mundur dhe e logjikshme, paraqiten me kryqëzim të ndërsjellë.

(4) Raporti nga paragrafi (1) i këtij neni mund të përmbajë edhe të dhëna plotësuese dhe informacione me të cilat disponon Regjistri varësisht nga qëllimet e përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat për mbrojtjen e të dhënave personale.

(5) Raporti publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës deri në fund të tremujorit të parë të vitit rrjedhës, për vitin kalendarik paraprak.

KAPITULLI V
LLOJET E PUNËSIMEVE NË SEKTORIN PUBLIK

Llojet e punësimeve

Neni 21

(1) Marrëdhënien e punës të punësuarit në sektorin publik e themelojnë me lidhje të marrëveshjes për punësim, përkatësisht nëpërmjet aktvendimit për punësim.

(2) Marrëveshja për punësim lidhet, përkatësisht aktvendimi për punësim miratohet për kohë të pacaktuar, me kohë të plotë, përkatësisht të paplotë të punës.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, punësdhënësi mund të lidhë marrëveshje, përkatësisht të miratojë aktvendim për punësim, me kohë të plotë, përkatësisht të paplotë të punës.

Punësimi me kohë të caktuar

Neni 22

(1) Personi udhëheqës i institucionit në sektorin publik mund të plotësojë vendin e punës nëpërmjet lidhjes së marrëveshjes për punësim me kohë të caktuar të punës për:

- zëvendësim të të punësuarit që mungon përkohësisht, i cili mungon më shumë se një muaj,
- vëllim të rritur përkohësisht të punës,
- punë sezonale,
- aktivite afatshkurtra të paparashikueshme që paraqiten në kryerjen e veprimtarisë kryesore të punëdhënësit,
- punë në projektë ose
- plotësim të vendeve të punës të veçanta në kabinetet e Presidentit të Republikës së Maqedonisë, Kryetarit të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, nënkryetarëve të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Kryetarit të

Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, zëvendëskryetarëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, ministrave, Sekretarit të Përgjithshëm të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, për kryerje të detyrave të punës të këshilltarëve të veçantë.

(2) Punësimi nga paragrafi (1) alineja 1 e këtij neni zgjatë deri në kalimin e mungesës së lejuar të të punësuarit që mungon, ndërsa më së gjati dy vjet.

(3) Punësimi nga paragrafi (1) alinetë 2, 3 dhe 4 të këtij neni, zgjatë derisa zgjatë nevoja e institucionit, ndërsa më së gjati një vit.

(4) Punësimi nga paragrafi (1) alineja 5 e këtij neni, zgjat deri në përfundimin e projektit, ndërsa më së gjati pesë vjet.

(5) Punësimi nga paragrafi (1) alineja 6 e këtij neni, zgjat deri në kalimin e mandatit të funksionarit në kabinetin e të cilit është punësuar.

(6) Njësia projektuese dhe vendet e punës në njësinë projektuese në pajtim me paragrafin (1) alineja 5 të këtij neni, si dhe vendet e punës të këshilltarëve të veçantë në përputhje me paragrafin (1) alineja 6 të këtij neni, doemos duhet të përcaktohen në aktet për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në institucion.

(7) Këshilltarëve të veçantë nga paragrafi (1) alineja 6 e këtij neni, u pezullohet marrëdhënia e punës për kohëzgjatjen e marrëveshjes për punësim në kabinet.

(8) Për punësim në rastet nga paragrafi (1) alinetë 1, 2, 3, 5 dhe 6 të këtij neni, personi udhëheqës i institucionit publikon shpallje publike, në pajtim me rregullat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës përkatësisht lidh marrëveshje për kalimin e të punësuarit me Agjencinë për punësime të përkohshme.

(9) Për punësim në rastin nga paragrafi (1) alineja 4 të këtij neni, për për kohëzgjatje deri në 30 ditë, personi udhëheqës i institucionit e shpallë nevojën për punësim në shërbimin kompetent për ndërmjetësim gjatë punësimit, pa arkëtim, nëpërmjet dërgimit të personave për punësim nga evidenca e personave të papunësuar në pajtim me rregullat e përgjithshme për marrëdhënie të punës.

(10) Personi udhëheqës i institucionit mund, në pajtim me paragrafin (9) të këtij neni, më së shumti dy herë në vit, të punësojë persona nëpërmjet dërgimit nga shërbimi kompetent për ndërmjetësim gjatë punësimit, me ç'rast numri i përgjithshëm i të punësuarve nuk guxon të jetë më i madh se 5 % nga numri i të gjithë të punësuarve në institucion, përveç në raste të jashtëzakonshme kur për shkaqe shëndetësore ka nevojë për punësim përmes dërgimit nga shërbimi kompetent për ndërmjetësim gjatë punësimit, më tepër se dy herë në vit, respektivisht numër më të madh të personave, për çfarë personi udhëheqës i institucionit është i obliguar që të sigurojë dokumentacion mjekësor përkatës.

(11) Numri i vendeve të punës të veçanta të këshilltarëve nga paragrafi (1) alineja 6 të këtij neni nuk mund të jetë më i madh se:

- pesë vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetin e Presidentit të Republikës së Maqedonisë,
- pesë vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetin e Kryetarit të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë,
- një vend pune të këshilltarit të veçantë në kabinetet e nënkryetarëve të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë,
- nga një vend pune të këshilltarit të veçantë për secilin sektor të Qeverisë së Repubikës së Maqedonisë në kabinetin e Kryetarit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
- tri vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetet e Zëvendëskryetarëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
- tri vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetet e ministrave të cilët udhëheqin ministri me mbi 100 të punësuar,
- tri vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetin e Sekretarit të Përgjithshëm të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
- dy vende të punës të këshilltarëve të veçantë në kabinetet e ministrave të cilët udhëheqin ministri me më pak se 100 të punësuar dhe
- një vend pune të këshilltarëve të veçantë në kabinetet e ministrave pa resor.

(12) Në rastin e lidhjes së marrëveshjes për kalimin e të punësuarit me Agjencinë për punësime të përkohshme, nga paragrafi (8) i këtij neni, kohëzgjatja e marrëveshjes për kalim të të punësuarit për kryerjen e punëve të njëjta të përkohshme mund të lidhet derisa zgjat nevoja, por jo më gjatë se një vit për të punësuarin e njëjtë tek punëdhënësi i njëjtë.

(13) Marrëveshjet për punësim në kohë të caktuar në përputhje me bazat e përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni, mund të lidhen vetëm nëse institucioni ka siguruar pëlqim se janë siguruar mjete financiare nga organi kompetent për dhënien e pëlqimit për planin vjetor për punësim të institucionit lidhur me buxhetin.

(14) Të drejtat dhe detyrimet nga marrëdhënia e punës të të punësuarve në kohë të caktuar rregullohen me rregullat e përgjithshme për marrëdhënie të punës.

(15) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, nëse i punësuari që mungon edhe pas kalimit të dy viteve nuk kthehet në punë, marrëdhënia e punës e të punësuarit që e zëvendëson mund të transformohet nga kohë e caktuar në kohë të pacaktuar pas pëlqimit paraprak të organit kompetent për dhënien e pëlqimit për planin vjetor për punësim të institucionit lidhur me buxhetin.

Punësimi me kohë të paplotë të punës

Neni 23

(1) Koha e plotë e punës e të punësuarve në sektorin publik është 40 orë në javë.

(2) Si kohë e paplotë e punës konsiderohet koha që është më e shkurtër se koha e plotë, dhe e njëjta mund të jetë së paku 20, e më së shumti 30 orë në javë.

(3) Personi udhëheqës i institucionit, me kërkesë të të punësuarit ose sipas nevojës së institucionit mund të miratojë aktvendim për kohë të paplotë të punës për:

- vëllimi të punës të zvogëluar përkohësisht,
- kujdes për fëmijën e parë, deri në moshën e tij dyvjeçare,
- kujdes për fëmijën e dytë, deri në moshën e tij dyvjeç e gjysmë,
- kujdes për fëmijën e tretë, deri në moshën e tij trevjeçare dhe
- zvogëlim të aftësisë së punës, në përputhje me rregullat për sigurim pensional dhe invalidor, rregullat për sigurim shëndetësor ose rregullat tjera.

(4) Në kushte nga paragrafi (3) alineja 1 e këtij neni, personi udhëheqës i institucionit mund të kërkojë nga i punësuari që të punojë me kohë të paplotë të punës, për çfarë personi udhëheqës i institucionit, me pëlqim paraprak të të punësuarit, në afat prej 15 ditësh miraton aktvendim.

(5) Në kushtet nga paragrafi (3) alinetë 2, 3 dhe 4 të këtij neni, i punësuari në sektorin publik mund të paraqesë kërkesë te personi udhëheqës i institucionit për punë me kohë të paplotë të punës, nëse punon kohë të plotë ose e kundërta, për ç'farë personi udhëheqës i institucionit, në afat prej 15 ditëve mund të miratojë aktvendim.

(6) Në kushtet nga paragrafi (3) alineja 5 e këtij neni, i punësuari në sektorin publik në bazë të aktvendimit nga organi kompetent mund të paraqesë kërkesë te personi udhëheqës i institucionit për punë me orar të paplotë të punës, për çfarë personi udhëheqës i institucionit në afat prej 15 ditëve miraton aktvendim.

(7) Rroga, kontributet e rrogës, shtesat e rrogës, pushimi dhe kushtet tjera për të punësuarin që punon me kohë të paplotë të punës, përcaktohen në raport me numrin e orëve javore të punës.

KAPITULLI VI TË DREJTAT E PËRGJITHSHME, DETYRAT DHE PËRGJEGJËSITË DHE NDËRPRERJA E MARRËDHËNIES SË PUNËS TË TË PUNËSUARVE NË SEKTORIN PUBLIK

Baza e të drejtave dhe detyrave

Neni 24

(1) Të drejtat e përgjithshme dhe detyrat të të punësuarve në sektorin publik që rrjedhin nga marrëdhënia e punës rregullohen me këtë ligj.

(2) Me ligjet dhe me marrëveshjet kolektive në përputhje me nenin 3 paragrafi (1) të këtij ligji, për të punësuarit në sektorin publik mund të rregullohen edhe të drejtat dhe detyrat tjera që rrjedhin nga marrëdhënia e punës.

E drejta e rrogës dhe kompensimeve të rrogës

Neni 25

Të punësuarit në sektorit publik për punën e tyre kanë të drejtë të rrogës në pajtim me ligjet e veçanta, rregullat e përgjithshme për marrëdhëniet e punës dhe marrëveshjet kolektive.

E drejta e pushimeve dhe mungesave

Neni 26

Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë të pushimeve dhe mungesave nga puna në pajtim me ligjet e veçanta, rregullat e përgjithshme për marrëdhënie pune dhe marrëveshjet kolektive.

E drejta për punë në kushte përkatëse të punës

Neni 27

Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë në kushte të siguruara organizative, hapësinore dhe teknike për kryerjen e punëve dhe detyrave të punës.

E drejta për përsosje profesionale

Neni 28

(1) Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë për përsosje të vazhdueshme profesionale, për çfarë institucionet miratojnë programe përkatëse.

(2) Sipas nevojës, përsosja profesionale mund të realizohet dhe në gjuhët e bashkësive që nuk janë shumicë në Republikën e Maqedonisë.

E drejta për mbrojtje

Neni 29

Të punësuarit në sektorin publik në realizimin e të drejtave dhe detyrave nga marrëdhënia e punës kanë të drejtë të kërkojnë mbrojtje para gjykatës kompetente, si dhe nga organi tjetër kompetent në pajtim me ligjin.

E drejta për mbrojtje të të punësuarve që kanë paraqitur dyshim ose njohuri për vepër penale ose për veprim të paligjshëm ose të palejuar

Neni 30

Të punësuarit në sektorin publik me gojë ose me shkrim kanë paraqitur dyshim ose kanë njohuri që është kryer, ose kryhet ose ka gjasa që të kryhet vepër penale okundër detyrës zyrtare ose veprim tjetër i paligjshëm ose i palejuar me të cilin rrezikohet interesi publik, siguria dhe mbrojtja, u sigurohet mbrojtje në pajtim me ligjin dhe u garantohet anonimiteti dhe besuesshmëria deri në shkallë dhe në moment deri në të cilat ai e kërkon atë.

E drejta për pezullim të marrëdhënies së punës

Neni 31

(1) Të punësuarve në sektorin publik të cilët janë emëruar në funksion publik të përcaktuar me ligj, që cilët janë dërguar për punë jashtë vendit në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar, teknik, arsimor, shëndetësor, kulturor, shkencor ose llojit tjetër të bashkëpunimit, përkatësisht të cilët janë dërguar për punë në përfaqësi diplomatike apo konsullore, u pezullohen të drejtat dhe detyrat nga marrëdhënia e punës.

(2) Të punësuarit nga paragrafi (1) i këtij neni kanë të drejtë, që në afat prej pesë ditëve të punës pas ndërprerjes së kryerjes së funksionit , ose pas kthimit nga jashtë, të kthehen në institucionin nga i cili janë larguar në vend pune së paku në nivelin e njëjtë me nivelin në të cilin kanë qenë para se të shkojnë në funksionin ose jashtë vendit.

(3) Të punësuarve bashkëshortët e të cilëve janë dërguar për punë jashtë vendit në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar, teknik, arsimor, shëndetësor, kulturor, shkencor ose llojit tjetër të bashkëpunimit, përkatësisht të cilët janë dërguar për punë në përfaqësi diplomatike apo konsullore, u pezullohen të drejtat dhe detyrat nga marrëdhënia e punës.

(4) Të punësuarit nga paragrafi (3) i këtij neni kanë të drejtë që në afat prej pesë ditëve të punës pas ndërprerjes së punës të bashkëshortëve të tyre jashtë vendit, të kthehen në institucionin nga i cili janë larguar në vend pune së paku në nivelin e njëjtë me nivelin në të cilin kanë qenë para se të shkojnë jashtë vendit.

(5) Të punësuarit në sektorin publik, me kërkesë të tyre, ndërsa me pëlqim me funksionarin që udhëheq me institucionin, kanë të drejtë në mungesë të papaguar në kohëzgjatje prej më së shumti dy vjet, për shkak të përsosjes profesionale që nuk financohet nga organi.

(6) Të punësuarve nga paragrafi (5) i këtij neni, për kohëzgjatjen e mungesës së papaguar, u pezullohen të drejtat nga marrëdhënia e punës.

(7) Nëse për kohëzgjatjen e pezullimit të marrëdhënies së punës të të punësuarve nga paragrafët (1), (3) dhe (5) të këtij neni, ndryshohen kushtet e veçanta për vendin e tyre të punës, të njëjtët janë të detyruar t'i plotësojnë kushtet e reja në afat prej dy viteve nga dita e kthimit në institucion.

E drejta e organizimit sindikal dhe e drejta e grevës

Neni 32

(1) Të punësuarit në sektorin publik, për shkak të realizimit të të drejtave të tyre ekonomike dhe sociale, kanë të drejtë të përfshihen në themelimin, formimin dhe të anëtarësohen në sindikatë me kusht dhe me procedurë të përcaktuara me ligj dhe me aktet e sindikatës.

(2) Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë të grevës të organizuar në pajtim me Kushtetutën, ligjin, dhe marrëveshjet e ratifikuara ndërkombëtare në pajtim me Kushtetutën.

(3) Gjatë realizimit të së drejtës së grevës të punësuarit në sektorin publik janë të detyruar të sigurojnë minimum kryerje të papenguar të funksioneve të institucionit dhe nivel të domosdoshëm të realizimit të të drejtave dhe interesave të qytetarëve dhe të personave juridikë.

(4) Personi udhëheqës i institucionit, në pajtim me ligjin dhe /ose marrëveshje kolektive, me akt e përcakton mënyrën e realizimit të kompetencave, përkatësisht veprimtarive me interes publik të institucionit gjatë kohës së grevës, numrin e të punësuarve që do t'i realizojnë kompetencat gjatë kohës së grevës, si dhe mënyrën e sigurimit të kushteve për të drejtën e grevës nga paragrafi (3) i këtij neni.

E drejta e kandidimit në zgjedhje

Neni 33

(1) Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë të kandidohen në zgjedhje parlamentare, presidenciale dhe lokale.

(2) Të punësuarit në sektorin publik kanë të drejtë të mungesës së papaguar gjatë kohës së fushatës zgjedhore për zgjedhjet nga paragrafi (1) i këtij neni në të cilat marrin pjesë.

(3) Përcaktimi politik dhe mendimi politik i të punësuarve në sektorin publik të shprehura gjatë kohës së mungesës së papaguar gjatë fushatës zgjedhore nuk guxojnë të ndikojnë në statusin e tyre, në të drejtat e tyre dhe detyrimet.

Detyra për kryerje të punëve dhe të detyrave të punës

Neni 34

(1) Të punësuarit në sektorin publik janë të detyruar t'i kryejnë punët dhe detyrat e punës, të përshkruara në aktin për sistematizim të vendeve të punës në institucion.

(2) Të punësuarit në sektorin publik, në bazë të detyrimit në formë të shkruar nga eprori i drejtpërdrejtë, ose nga personi udhëheqës i institucionit, janë të detyruar të kryejnë edhe punë dhe detyra të punës të cilat nuk janë të përmbajtura në përshkrimin e paragrafit (1) të këtij neni, ndërsa të cilat janë përkatëse me kualifikimet e tyre profesionale dhe me kompetencat e punës.

Detyrimi për sugjerim për detyra të paligjshme të punës

Neni 35

(1) Të punësuarit në sektorin publikë janë të detyruar për realizojnë detyrat e punës të dhëna nga funksioneri që udhëheq me institucionin , përkatësisht menaxhuesi i drejtëplërdrejtë dhe të veproj mbi ta në pajtim me Kushtetutën, ligjin ose rregullore të tjera .

(2) Nëse të punësuarit konsiderojnë se detyra e dhënë e punës nga paragrafit (1) të këtij neni nuk është në pajtim me Kushtetutën, me ligjin dhe me rregull tjetër janë të detyruar që për këtë t'i sugjerojnë personit që ua ka dhënë detyrën.

(3) Të punësuarit janë të detyruar të veprojnë sipas detyrës së punës nga paragrafi (2) të këtij neni, të dhënë në formë me shkrim, përveç nëse vlerësojnë se kryerja e saj paraqet vepër penale dhe menjëherë për këtë ta njoftojnë me shkrim eprorin e drejtëpërdrejtë më të lartë nga ai që ua ka dhënë detyrën, si dhe Komisionin Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit.

(4) Nëse të punësuarit nuk e paralajmërojnë eprorin e drejtpërdrejtë se detyra është jokushtetuese, përkatësisht e paligjshme dhe e kryejnë, ata do të përgjigjen për kryejen e saj, si edhe eprori i drejtpërdrejtë.

(5) Të punësuarit nuk mund të thirren për përgjegjësi për shkak të njoftimit të dhënë nga paragrafi (3) të këtij neni.

Detyrimi për njoftim për mungesë nga puna

Neni 36

(1) Të punësuarit në sektorin publik janë të detyruar ta respektojnë kohën e punës të punëdhënësit.

(2) Në rast të pengimit për të ardhur në punë, të punësuarit duhet ta njoftojnë eprorin e drejtëpërdrejtë, përkatësisht personin udhëheqës të institucionit, deri në kalimit e kohës ditore të punës të punëdhënësit.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, kur pengimi për ardhje në punë është krijuar nga fuqia madhore, njoftimin për pengim për ardhje në punë, të punësuarit detyrohen ta dorëzojnë menjëherë pas ndërprerjes së shkakut që e ka pamundësuar njoftimin.

Detyrimi për veprim sipas kërkesës për dërgim

Neni 37

(1) Në rast të rrethanave të jashtëzakonshme (fatkeqësitë natyrore, epidemi, vërshime e ngjashëm), të punësuarit në sektorin publik pa pëlqimin e tyre mund të dërgohen në kryerje të punës dhe të detyrave të punës te punëdhënësi jashtë vendbanimit të tyre.

(2) Dërgimi nga paragrafi (1) i këtij neni zgjat deri sa të zgjasin rrethanat e jashtëzakonshme por jo më gjatë se tre muaj.

(3) Në rastet e dërgimit për kryerje të punëve dhe të detyrave të punës nga paragrafi (1) i këtij neni, të punësuarit kanë të drejtë për kompensime të përcaktuara me rregullat e përgjithshme për marrëdhënie pune.

Ndalimi për veprim politik në vendin e punës

Neni 38

(1) Të punësuarit në sektorin publik, me anëtarësimin në parti politike dhe me pjesëmarrje në aktivitete partiake, nuk guxojnë ta vënë në pikëpyetje kryerjen e punëve dhe të detyrave të punës nga vendi i punës në institucion.

(2) Të punësuarit, gjatë kryerjes së punëve dhe të detyrave të punës nuk guxojnë t'i shprehin apo t'i paraqesin bindjet e tyre politike dhe partiake.

(3) Të punësuarit, gjatë kohës së punës nuk guxojnë të marrin pjesë drejtpërdrejt në aktivitete zgjedhore ose në ngjarje të tjera publike të atij lloji.

(4) I punësuari, në institucionin në të cilin i kryen punët dhe detyrat e punës nuk guxon në vete të mbajë ose të vendosë simbole partiake në lokalet e punës dhe në lokalet e institucionit.

Ndalimi për pranim të dhuratave

Neni 39

(1) Të punësuarit në sektorin publik nuk guxojnë të pranojnë dhurata të lidhura me punën e tyre, me përjashtim të dhuratave protokollare, dhe të përkohshme me në vlerë më të ulët. Dhurata të cilat nuk e tejkalojnë vlerën e 1 000 denarëve, ose dhurata të marra nga personi i njëjtë vlera e përgjithshme e së cilës nuk tejkalon 3 000 denarë në vitin e dhënë, konsiderohen dhurata me vlerë më të ulët. Dhuratat e pranuara nga ana e personave zyrtarë ose nga organizata ndërkombëtare, të dhëna gjatë vizitave, të qenët mysafir ose rrethana tjera të ngjashme, konsiderohen dhurata protokollare.

(2) Ndalimi dhe kufizimet e përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni gjithashtu kanë të bëjnë edhe me bashkëshortin e të punësuarit, personat që jetojnë së bashku me të punësuarin në bashkësi jashtëmartesore, me fëmijët e tyre, prindërit dhe personat që jetojnë në ekonomi të njëjtë familjare.

(3) Të punësuarit në sektorin publik janë të detyruar t'i paralajmërojnë dhuruesit që dhuratat që e tejkalojnë vlerën e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, bëhen pronësi e punëdhënësit. Në rast që dhuruesi të insistojë për pranim të dhuratës, i punësuar, ose personat nga paragrafi (2) të këtij neni detyrohen ta dorëzojnë dhuratën te punëdhënësi.

(4) Të dhënat për dhuratat e pranuara, vlerën e tyre, dhuruesit dhe rrethanat tjera futen në evidencën e dhuratave. Të punësuarit gjithashtu janë të detyruar që t'i paraqesin të dhënat që duhet të futen në rastet nga paragrafi (2) të këtij neni.

(5) Mënyra e disponimit me dhuratat nga paragrafi (3) i këtij neni, mënyra e menaxhimit me evidencën nga paragrafi (4) i këtij neni, dhe çështje tjera në lidhje me pranimin e dhuratave, rregullohet me dekret të Qeverisë.

Përgjegjësia për kryerjen e punëve dhe të detyrave të punës

Neni 40

(1) Të punësuarit në sektorin publik janë personalisht përgjegjës për kryerjen e punëve dhe të detyrave të punës nga vendi i punës.

(2) Përgjegjësia e të punësuarve nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jetë disiplinore dhe/ose materiale.

(3) Përgjegjësia për vepër të kryer penale, përkatësisht kundërvajtje nuk e përjashton përgjegjësinë disiplinore të të punësuarve.

(4) Përgjegjësia disiplinore dhe/ose materiale e të punësuarve në sektorin publik, përcaktohet me ligj.

Ndërprerja e marrëdhënies së punës

Neni 41

Të punësuarve në sektorin publik marrëdhënia e punës u ndërpritet me marrëveshje, me kërkesë të tyre, me fuqi të ligjit dhe në raste tjera të përcaktuara me ligj dhe/ose marrëveshje kolektive.

KAPITULLI VII
MOBILITETI
I TË PUNËSUARVE NË SEKTORIN PUBLIK

Mobiliteti

Neni 42

(1) Mobiliteti është lëvizja horizontale e të punësuarit nga një vend pune në tjetër në suaza të grupit të njëjtë të vendeve të punës, të përcaktuar me këtë ligj.

(2) Mobiliteti kryhet nëpërmjet sistemimit, përkatësisht marrjes së të punësuarit në vendin e punës në nivelin e njëjtë , përkatësisht në vendin e punës për të cilin i punësuari i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin e sistematizimit të vendeve të punës në institucionin në të cilin sistemohet ose merret.

(3) Mobiliteti kryhet pa publikim të shpalljes interne, përkatësisht publike.

Mobiliteti përmes sistemimit

Neni 43

(1) Të punësuarit në sektorin publik, me kërkesë të tij ose sipas nevojës së institucionit , mund të sistemohet në mënyrë të përhershme në vend tjetër të punës në nivel të njëjtë, përkatësisht në vend pune për të cilin i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin për sistematizim, për çfarë personi udhëheqës i institucionit, miraton aktvendim për sistemimin e tij në institucion.

(2) Të punësuarit në sektorin publik, me kërkesë të institucionit tjetër për shkak të vëllimit të zmadhuar përkohësisht të punës, mund të sistemohet përkohësisht në vendin e punës për të cilin i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin për sistematizim të institucionit tjetër.

(3) Sistemimi nga paragrafi (2) i këtij neni kryhet me pëlqimin paraprak me shkrim të të punësuarit dhe të personaveudhëheqës të institucioneve, ndërsa aktvendimin për sistemim për kohëzgjatje prej së paku një muaji e më së shumti një vit, e miraton personi udhëheqës i institucionit në të cilin ai është i punësuar.

(4) Vendi i punës në të cilin sistemohet i punësuari nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk guxon të jetë në largësi më shumë se 50 kilometra nga vendin e punës në të cilin i njëjti ka qenë i punësuar para sistemimit.

Mobiliteti nëpërmjet marrjes

Neni 44

(1) I punësuari në sektorin publik, me kërkesë të tij, sipas nevojës së institucionit në të cilin është i punësuar ose sipas nevojës së institucionit tjetër mund të merret në mënyrë të përhershme në vend pune të nivelit të njëjtë, përkatësisht në vend pune për të cilin i plotëson kushtet përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin për sistematizim të institucionit tjetër nëse për këtë pajtohen i punësuari dhe personat udhëheqës të të dyja institucioneve, e pas pëlqimit paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe organit kompetent për dhënien e pëlqimit për planin vjetor për punësim të institucionit lidhur me buxhetin.

(2) Për shkak të nevojave për mobilitetit të të punësuarve në sektorin publik, Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës përgatit dhe mban transfer-lista të marrjeve të mundshme.

(3) Institucioni i cili shuhet, transformohet, ose kompetenca e të cilit zvogëlohet, detyrohet të paraqesë listë të të punësuarve vendet e punës të të cilëve janë hequr, e të cilët Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës i fut në listën nga paragrafi (2) i këtij neni.

(4) I punësuari vendi i punës i të cilit hiqet, evidentohet në listën nga paragrafi (2) i këtij neni, dhe në afat prej dy muajve nga data e evidencës së tij, merret në institucion tjetër, në vend pune në nivel të njëjtë, përkatësisht në vend të punës për të cilin që i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara në aktin për sistematizim, nëse për këtë pajtohen i punësuari dhe personi udhëheqës i institucionit tjetër, e pas pëlqimit paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe organit kompetent për dhënien e pëlqimit për planin vjetor për punësim të institucionit lidhur me buxhetin.

(5) Institucioni në të cilin merret i punësuari nga paragrafët (1) dhe (4) të këtij neni nuk guxon të jetë në largësi më shumë se 50 kilometra nga institucioni në të cilin i njëjti ka qenë i punësuar para marrjes.

(6) Kufizimi i paragrafit (5) të këtij neni nuk vlen nëse marrja është me kërkesë të të punësuarit.

(7) Të punësuarit i cili nuk do ta nëshkruajë marrëveshjen e ofruar nga paragrafi (4) të këtij neni do t'i ndërpritet marrëdhënia e punës.

(8) Formën dhe përmbajtjen e listës nga paragrafi (2) i këtij neni, si dhe mënyrën e mbajtjes, mënyrën e qasjes, si dhe përgjegjësinë për autenticitetin dhe sigurinë e të dhënave, i përcakton Ministri i Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

KAPITULLI VIII
MBIKËQYRJE MBI ZBATIMIN E LIGJIT

Mbikëqyrja

Neni 45

(1) Mbikëqyrje mbi zbatimin e këtij ligji kryen organi i administratës kompetent për punët e administratës shtetërore.

(2) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, si dhe të rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, për të punësuarit në sektorin publik nga neni 2 paragrafi (1) alineja 1 të këtij ligji, kryen Inspektorati Shtetëror Administrativ.

(3) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, si dhe të rregullave të miratuara në bazë të këtij ligji, për të punësuarit në sektorin publik nga neni 2 paragrafi (1) alineja 1 të këtij ligji, kryen Inspektorati Shtetëror i Punës.

KAPITULLI IX
DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Gjoba

Neni 46

Gjobë në shumë prej 7 500 deri 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet funksionarit i cili udhëheq me institucionin nëse:

- punësimi në kohë të caktuar për shkak të zëvendësimit të punësuarit që mungon përkohësisht, i cili mungon më shumë se një muaj, zgjatë më gjatë se afati i përcaktuar në nenin 22 paragrafi (2) të këtij ligji,
- punësimi në kohë të caktuar për shkak të vëllimit të rritur përkohësisht të punës, punë sezonale, përkatësisht aktivitete të paparapara afatshkurtra që paraqiten në kryerjen e veprimtarisë kryesore të punëdhënësit, zgjatë më gjatë se afati i përcaktuar në nenin 22 paragrafi (3) të këtij ligji,
- punësimi në kohë të caktuar për shkak të punimit të projektit, zgjatë derisa zgjatë projekti, por jo më gjatë se afati i përcaktuar në nenin 22 paragrafi (4) të këtij ligji,
- punësimi në kohë të caktuar për kryerje të detyrave të punës të këshilltarëve të veçantë, zgjatë më gjatë se afati i përcaktuar në nenin 22 paragrafi (5) të këtij ligji,
- më shumë se dy herë në vit punëson persona nëpërmjet dërgimit nga shërbimi kompetent për ndërmjetësim gjatë punësimit ose numri i përgjithshëm i personave të punësuar nëpërmjet dërgimit të shërbimit kompetent për ndërmjetësim gjatë punësimit është më i madh se 5% nga numri i të gjithë të punësuarve në institucion, në kundërshtim me nenin 22 paragrafi (10) të këtij ligji dhe
- lidh marrëveshje për kalim të të punësuarit me Agjencinë për Punësime të Përkohshme, më gjatë se një vit me të punësuar të njëjtë në institucionin e njëjtë, në kundërshtim me nenin 22 paragrafi (11) të këtij ligji.

KAPITULLI X
DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Mbajtja e Katalogut

Neni 47

Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës do ta vendos Katalogun e vendeve të punës në sektorin publik më së voni nëntë muaj nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Themelimi i Regjistrit

Neni 48

Ministria e Shoqërisë Informative dhe Administratës do ta themelojë Regjistrin për të punësuarit në sektorin publik në afat prej një viti nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Harmonizimi i ligjeve

Neni 49

Ligjet që rregullojnë çështje të cilat janë lëndë e rregullimit të këtij ligji, do të harmonizohen me dispozitat e këtij ligji më së voni nëntë muaj nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Harmonizimi i akteve për organizim të brendshëm dhe akteve për sistematizimin e vendeve të punës

Neni 50

Institucionet e sektorit publik, aktet për organizim të brendshëm dhe aktet për sistematizim të vendeve të punës do t'i harmonizojnë me dispozitat e këtij ligji më së voni deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Miratimi i akteve nënligjore

Neni 51

Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Metodologjia për planifikim të punësimeve dhe planeve vjetore për punësim

Neni 52

(1) Metodologjia për planifikim të punësimeve në sektorin publik do të miratohet në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Planet vjetore për punësim institucionet do t'i miratojnë në afat prej nëntë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Hyrja në fuqi

Neni 53

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", e do të fillojë të zbatohet pas kalimit të një viti nga dita e hyrjes së tij në fuqi.

940.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Се прогласува Законот за административни службеници,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 – 677/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

ГЛАВА I
ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

(1) Предмет на овој закон се статусот, класификацијата, вработувањето, унапредувањето, стручното усовршување и оспособување, мерењето на ефектот и други прашања во врска со работниот однос на административните службеници.

(2) Предмет на овој закон е и статусот и надлежноста на Агенцијата за администрација.

Административни работи

Член 2

Административни работи се стручно-административни, нормативно-правни, извршни, статистички, административно-надзорни, плански, информатички, кадровски, материјални, финансиски, сметководствени, информативни и други работи од административна природа.

Административен службеник

Член 3

(1) Административен службеник е лице кое засновало работен однос заради вршење на административни работи во некоја од следниве институции:

- органите на државната и локалната власт и другите државни органи основани согласно со Уставот и со закон и

- институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, спортот, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, а организирани како агенции, фондови, јавни установи и јавни претпријатија основани од Република Македонија или од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје.

(2) Во зависност од институцијата во која е вработен, административниот службеник може да биде:

- државен службеник, односно друг вид на службеник утврден со посебен закон во институциите од ставот (1) алинеја 1 на овој член или

- јавен службеник во институциите од ставот (1) алинеја 2 на овој член.

Опфат на Законот

Член 4

(1) Со овој закон се уредува статусот и други прашања во врска со работниот однос на административните службеници.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член определени прашања во врска со работниот однос на административните службеници во судството и јавното обвинителство, дипломатијата, царинската и даночната администрација, инспекциските служби, државната ревизија и ревизијата на ИПА, регулаторните тела и Народната банка на Република Македонија, во целост или делумно, можат да бидат уредени со закон и со колективен договор, на начин различен од овој закон.

(3) Постапката за вработување на административни службеници регулирана со овој закон е задолжителна и за вработување на административни службеници во дипломатијата, царинската и даночната администрација, инспекциските служби, државната ревизија и ревизијата на ИПА, како и регулаторните тела.

(4) За административните службеници од ставот (2) на овој член ќе се применуваат одредбите од овој закон за сите прашањата кои се однесуваат на нивниот работен однос кои не се уредени со посебните закони и со колективните договори.

(5) За прашањата кои се однесуваат на работниот однос на административните службеници, а кои не се уредени со овој закон, со Законот за вработени во јавниот сектор или со посебните закони и со колективните договори, се применуваат општите прописи за работните односи.

Поимник

Член 5

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Работно место“ е најмалата единица во организациската структура на институцијата која во актот за систематизација е опишана со ниво, општи и посебни услови, цели и работни задачи и други податоци од интерес за работното место;

2. „Сродни работни места“ се работни места од исто ниво за кои се бара ист степен и ист вид на образование;

3. „Влезни нивоа“ се нивоата В4 и Г4 согласно со класификацијата на работни места на административни службеници;

4. „Стручни квалификации“ се формалното образование и другите форми на стручно образование на вработениот за кои поседува диплома или сертификат;

5. „Работно искуство во струка“ е периодот евидентиран во агенција за вработување како работен стаж, кој вработениот го поминал во работен однос после стекнување на определен степен и вид на образование и во кој вршел работи и работни задачи за кој е потребен таков степен и вид на образование;

6. „Работни компетенции“ се збир од знаења, вештини и способност на вработениот за да ги извршува работите и работните задачи на работното место и истите можат да бидат општи и посебни и

7. „Орган надлежен за буџетот на институцијата“ е Министерството за финансии за буџетските корисници од прва линија кои се финансираат од Буџетот на Република Македонија и јавните претпријатија основани од Република Македонија, надлежното министерство за институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, советот на општината за единиците на локалната самоуправа и јавните установи и претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа и други органи утврдени со закон.

Глава II

КООРДИНАЦИЈА НА РАБОТАТА НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Органи за координација со работата

Член 6

(1) На ниво на јавен сектор надлежни институции за координација со работата на административните службеници се:

- Министерството за информатичко општество и администрација,

- Министерството за финансии,

- Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор и

- Агенцијата за администрација, посебно уредена во Главата III.

(2) На ниво на институција надлежни за управување со човечките ресурси се:

- раководното лице,

- секретарот и

- организационите единици за управување со човечки ресурси.

Министерство за информатичко општество и администрација

Член 7

(1) Министерството за информатичко општество и администрација (во натамошниот текст: Министерството), во смисла на овој закон, има надлежност да:

1) креира политики и стратегии од областа на управување со човечките ресурси во јавниот сектор;

2) изготвува закони и прописи од областа на човечките ресурси и ја следи нивната примена;

3) дава предлози за подобрување и го надгледува усогласувањето на посебните закони и прописи во делот на управување со човечките ресурси со законите и прописите од негова надлежност;

4) ги пропишува содржината и начинот на подготовката на актите за внатрешна организација и систематизација на работните места на административни службеници;

5) дава согласност за актите за систематизација на работните места во институциите, во делот на усогласеноста на описите на работните места на административни службеници со овој закон и со Каталогот на работни места во јавниот сектор;

6) дава мислења за примената на Методологија за планирање на вработувања во јавниот сектор;

7) ја пропишува Рамката за општи компетенции на административни службеници;

8) го пропишува Кодексот за административни службеници;

9) го води Регистарот за вработени во јавниот сектор;

10) го води Каталогот на работни места во јавниот сектор;

11) ја води трансфер - листата на можни преземања;

12) го води Регистарот на оцени на административните службеници;

13) ја води евиденцијата на ментори;

14) изготвува и донесува годишна програма за генерички обуки на административните службеници;

15) ги формира и ревидира базите на прашања на испитот за административен службеник и испитот за административно управување и тестот на личност;

16) ги формира базите на прашања на тестот на личност;

17) изготвува и донесува годишна програма за обука и испит за административно управување;

18) организира, координира и спроведува обуки за административните службеници;

19) издава потврди за успешно реализирани обуки;

20) издава потврди за положен испит за административно управување и

21) врши други работи утврдени со закон.

(2) За извршување на надлежностите од ставот (1) алинеи 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 на овој член Министерството формира организациона единица за стручно усовршување на административните службеници како Академија за стручно усовршување на административните службеници (во натамошниот текст: Академијата).

(3) Заради извршување на надлежностите од ставот (1) алинеи 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 на овој член Министерството може да соработува со стручни, високообразовни и научноистражувачки институции од земјата и од странство и да ангажира експерти од соодветните области.

(4) Министерството може да организра, координира и спроведува генерички и специјализирани обуки за стручно усовршување и за вработени во јавниот сектор кои немаат статус на административни службеници, за што наплаќа надоместок.

(5) Министерството на институциите им наплаќа надоместок и за организација, координирање и спроведување на специјализираната обука за административно управување.

(6) Висината на надоместокот од ставовите (4) и (5) на овој член го утврдува Владата на Република Македонија со тарифник.

(7) Министерството може на институциите од ставот (3) на овој член да им исплати надоместок за набавка на услуги за развој на содржини за обуки, за спроведување на обуките, како и за формирање на базите на прашања за испитот за административно управување, за што истата склучува договори за набавка на услуги.

Министерство за финансии

Член 8

Министерството за финансии, во смисла на овој закон, има надлежност да дава согласности на годишните планови на буџетските корисници од прва линија кои се финансираат од Буџетот на Република Македонија и јавните претпријатија основани од Република Македонија за вработување на административни службеници, како и да дава согласности за обезбедени средства во Буџетот на Република Македонија за пополнување на секое работно место на административни службеници за кое платата и надоместоците на плата се исплаќаат од Буџетот на Република Македонија.

Секретаријат за спроведување на Рамковниот договор

Член 9

Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор (во натамошниот текст: Секретаријатот), во смисла на овој закон, има надлежност да дава согласности на годишните планови на органите на државната управа за вработување на административни службеници и да учествува во комисиите за селекција на администратративни службеници во овие органи, согласно со закон.

Раководно лице

Член 10

Раководното лице, односно функционерот кој раководи со институцијата (во натамошниот текст: раководното лице), во смисла на овој закон, обезбедува услови за ефикасна примена на законите и прописите кои се однесуваат на работниот однос на административните службеници, донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работните места во институцијата и други акти на институцијата кои се однесуваат на работниот однос на административните службеници, донесува годишни планови за вработување на административни службеници, како и решава за правата од работен однос на административните службеници во институцијата согласно со законот со кој е избран или именуван на функција.

Секретар

Член 11

Секретарот, во смисла на овој закон, раководи со административните службеници, дава упатства на раководните и другите службеници и вработени во институцијата, особено во контекст на управувањето со човечките ресурси, како и решава за правата, обврските и одговорностите на административните службеници на начин и во постапки утврдени со овој закон.

Организациона единица за управување со човечки ресурси

Член 12

(1) Организационата единица за управување со човечки ресурси се формира во институции со најмалку 30 вработени, обезбедува ефикасна примена на законите, прописите, правилата и постапките за управување со човечките ресурси во институцијата, учествува во постапките на вработување, унапредување и мобилност на административни службеници и други вработени во институцијата, ги организира и координира стручното усовршување и управувањето со учинокот на административните службеници и другите вработени во институцијата, како и врши други работи во врска со човечките ресурси во институцијата.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член во институциите во кои има помалку од 30 вработени, работите на организационата единица за управување со човечки ресурси, може да ги врши еден административен службеник.

(3) Со цел за успешно извршување на работите од ставот (1) на овој член организационите единици за управување со човечки ресурси се организираат во Мрежа на организационите единици за управување со човечки ресурси, со која претседава државниот секретар за информатичко општество и администрација.

(4) Мрежата на организационите единици за управување со човечки ресурси за својата работа усвојува деловник за работа.

Глава III

АГЕНЦИЈА ЗА АДМИНИСТРАЦИЈА

Правен статус на Агенцијата за администрација

Член 13

(1) Агенцијата за администрација (во натамошниот текст: Агенцијата) е самостоен државен орган со својство на правно лице со права, обврски и одговорности утврдени со овој закон.

(2) Агенцијата за својата работа за претходната година до Собранието на Република Македонија доставува годишен извештај најдоцна до 31 март во тековната година.

Надлежност на Агенцијата

Член 14

Агенцијата е надлежна да ги врши следниве работи:

- објавување на огласи за вработување на административни службеници,
- организација на постапки за селекција на административни службеници,
- постапување по жалби и приговори на административните службеници во втор степен,
- спроведување на испитот за административен службеник, испитот за административно управување и тестот на личност,
- водење на евиденција на кандидати кои доставиле лажни докази во пријавата за вработување и
- други работи утврдени со закон.

Раководење со Агенцијата

Член 15

(1) Со Агенцијата раководи директор кој го именува и го разрешува Собранието на Република Македонија, на предлог на Владата на Република Македонија за време од шест години.

(2) Директорот на Агенцијата има заменик кој го именува и го разрешува Собранието на Република Македонија, на предлог на Владата на Република Македонија за време од шест години.

(3) За својата работа и за работата на Агенцијата директорот и неговиот заменик одговараат пред Собранието на Република Македонија.

Услови за именување и надлежности на директорот и неговиот заменик

Член 16

(1) За директор на Агенцијата и за заменик на директорот може да биде именувано лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- активно да го користи македонскиот јазик,
- во моментот на изборот со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност,
- не е член на органи на политичка партија,
- има ниво на квалификации VI А според Македонската рамка на квалификации или стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС, односно завршен VII/1 степен на образование,
- има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен образование од областа на правото или областа на управување со човечки ресурси,
- најмалку шест години работно искуство во струката, од кои најмалку две години на раководно работно место во јавен сектор, односно најмалку десет години работно искуство во струката од кои најмалку три години на раководно работно место во приватен сектор,
- поседува меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на Б2 (B2) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 5-6 поени, ФЦЕ, БЕК В, ИЛЕК, ИКФЕ, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ (TOEFL PBT) најмалку 500 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ (TOEFL CBT) најмалку 175 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ (TOEFL IBT) најмалку 60 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ или Гете сертификат, ТестДаФ и
- поседува сертификат за познавање на компјутерски програми за канцеларско работење.

(2) Директорот на Агенцијата:

- ја координира и организира работата и раководи со работењето на Агенцијата,
- ја претставува и ја застапува Агенцијата,
- ги презема сите правни дејствија во име и за сметка на Агенцијата,
- одговара за законитоста во работењето на Агенцијата,
- одлучува по правата и обврските на вработените во Агенцијата,
- ги донесува актите за внатрешна организација и систематизација на Агенцијата,
- донесува финансиски, стратешки планови и годишна програма за работа на Агенцијата и го организира нивното спроведување,
- донесува прописи и други акти за кои е овластен,
- се грижи за јавноста на работата на Агенцијата и
- презема други мерки од надлежност на Агенцијата во согласност со закон.

(3) Заменикот го заменува директорот во случај на негово отсуство или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција, со сите негови овластувања и одговорности во раководењето.

(4) Заменикот во соработка со директорот врши работи од надлежност на директорот што истиот ќе му ги довери.

Разрешување на директорот и заменикот на директорот на Агенцијата

Член 17

Директорот на Агенцијата, односно неговиот заменик може да биде разрешен и пред истекот на мандатот за кој е именуван и во следниве случаи:

- по негово барање,
- ако со правосилна судска одлука е осуден за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеци,
- ако со правосилна судска одлука му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност и
- поради загубена способност за вршење на функцијата, што се докажува со соодветна медицинска потврда.

Сектор за селекција на кандидати за вработување

Член 18

(1) Заради поефикасно извршување на своите надлежности Агенцијата формира Сектор за селекција на кандидати за вработување како организациона единица која се грижи за спроведување на постапките за селекција на кандидати за вработување на работни места на административни службеници.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член Агенцијата може да организира, координира и спроведува постапки на селекција и за вработени во јавниот сектор кои немаат статус на административни службеници, за што на институциите може да им наплати надоместок.

(3) Висината на надоместокот од ставот (2) на овој член го утврдува Агенцијата со тарифник.

Комисија за одлучување по жалби и приговори на административните службеници во втор степен

Член 19

(1) Агенцијата во своите рамки формира Комисија за одлучување по жалби и приговори на административните службеници во втор степен (во натамошниот текст: Комисијата).

(2) Комисијата одлучува по жалби и приговори на административните службеници во втор степен.

(3) Комисијата е составена од претседател и четири члена и нивни заменици од редот на административните службеници во Агенцијата.

(4) Претседателот и членовите на Комисијата и нивните заменици со решение ги определува директорот на Агенцијата врз основа на начелата на стручност и компетентност и согласно со начелото за соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците.

(5) Претседателот и членовите на Комисијата не можат да учествуваат во постапки на селекција како членови на комисиите за селекција на административни службеници.

(6) Комисијата одлучува со мнозинство гласови од вкупниот број на членови.

(7) Жалбата го одлага извршувањето на одлуките.

(8) Комисијата одлучува во рок од осум работни дена од денот на приемот на жалбата.

(9) За донесената одлука по изјавената жалба Комисијата ја известува институцијата и подносителот на жалбата во рок од три дена од донесувањето на истата.

(10) Против одлуката на Комисијата може да се поднесе тужба пред надлежен суд во рок од 15 дена од денот на нејзиниот прием.

(11) Доколку Комисијата не донесе одлука во рок од осум дена од денот на приемот на жалбата кандидатот, во рок од 15 дена по истекот на осумте дена, има право да поднесе тужба пред надлежен суд.

(12) За работата на Комисијата директорот на Агенцијата донесува Деловник за работа.

Вработени во Агенцијата

Член 20

(1) Вработените во Агенцијата, освен помошно-техничките лица, имаат статус на административни службеници.

(2) Вработените во Агенцијата имаат право на жалба против решенијата со кои се одлучува за нивните права и обврски од работниот однос.

(3) Жалбата од ставот (2) на овој член се поднесува до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

(4) Кандидатите за вработување во Агенцијата, против одлуката за избор, имаат право на жалба до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Глава IV

КЛАСИФИКАЦИЈА НА РАБОТНИ МЕСТА НА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Класификација на работни места на административни службеници

Член 21

(1) Работните места на административни службеници се класифицираат согласно со:

- одговорноста, целите, видот и сложеноста на работите и работните задачи на работното место и
- потребните стручни квалификации, работното искуство во струката, општите и посебните работни компетенции и други критериуми од значење за работното место.

(2) Општите работни компетенции се утврдуваат во Рамката на општи компетенции за административни службеници и истата ја пропишува министерот.

(3) Критериумите од ставот (1) алинеја 2 на овој член во актот за систематизација на работни места на институцијата се утврдуваат како посебни услови за работното место.

Категории на работни места на административни службеници

Член 22

(1) Согласно со критериумите од членот 21 став (1) од овој закон работните места на административни службеници се класифицираат во четири категории, и тоа:

- категорија А - секретари,
- категорија Б - раководни административни службеници,
- категорија В - стручни административни службеници и
- категорија Г - помошно-стручни административни службеници.

(2) Во рамките на секоја категорија од ставот (1) на овој член се утврдуваат повеќе нивоа на работни места на административни службеници.

(3) Уредбата за описите на категориите и нивоата на работните места на административните службеници, на предлог на министерот за информатичко општество и администрација (во натамошниот текст: министерот), ја донесува Владата на Република Македонија.

Нивоа на работни места на административни службеници од категоријата А - секретари

Член 23

(1) Во рамките на категоријата А се утврдуваат следниве нивоа на работни места на секретар:

- А1 - државен секретар,
- А2 - генерален секретар,
- А3 - секретар на градот Скопје,
- А4 - секретар на општина со седиште во град и
- А5 - секретар на општина со седиште во село.

(2) Државен секретар се назначува во министерствата, Секретаријатот за европски прашања и Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор.

(3) Генерален секретар се назначува во Уставниот суд на Република Македонија, Судскиот совет на Република Македонија, Советот на јавни обвинители на Република Македонија, Народниот правобранител, Државното правобранителство на Република Македонија, Инспекцискиот совет, Државниот завод за ревизија, Државната изборна комисија, Државната комисија за спречување на корупцијата, Комисијата за верификација на фактите, Комисијата за заштита на конкуренцијата, Комисијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер, Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен, Агенцијата и Дирекцијата за заштита на личните податоци.

(4) Секретар на градот Скопје се назначува во градот Скопје.

(5) Секретар на општина се назначува во општините со седиште во град и во општините со седиште во село.

(6) Секретарот од ставот (1) алинеја 1 на овој член од редот на административните службеници од категоријата Б, односно од редот на раководните вработени го назначува министерот и истиот треба да ги исполнува посебните услови за работното место за нивото Б4 на раководни административни службеници.

(7) Секретарот од ставот (1) алинеја 2 на овој член од редот на административните службеници од категоријата Б, односно од редот на раководните вработени го назначува раководното лице на институцијата од ставот (3) на овој член и истиот треба да ги исполнува посебните услови за работното место за нивото Б4 на раководни административни службеници.

(8) Секретарот од ставот (1) алинеи 3, 4 и 5 на овој член од редот на административните службеници од категоријата Б го назначува градоначалникот и истиот треба да ги исполнува посебните услови за работното место за нивото Б4 на раководни административни службеници.

(9) Мандатот на секретарот од ставот (1) на овој член завршува со мандатот на функционерот кој го назначил и по истекот на мандатот истиот се распоредува на работно место на исто ниво со нивото на работно место на кое работел пред да биде назначен за секретар.

Нивоа на работни места на административни службеници од категоријата Б - раководни

Член 24

(1) Во рамките на категоријата Б се утврдуваат следниве нивоа на работни места на административни службеници:

- Б1 - раководен административен службеник од прво ниво,
- Б2 - раководен административен службеник од второ ниво,
- Б3 - раководен административен службеник од трето ниво и
- Б4 - раководен административен службеник од четврто ниво.

(2) Раководниот административен службеник од категоријата Б треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

а) стручни квалификации за сите нивоа - ниво на квалификациите VI А според Македонската рамка на квалификации и најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

б) работно искуство, и тоа:

- за нивото Б1 најмалку шест години работно искуство во струката од кои најмалку две години на раководно работно место во јавен сектор, односно најмалку десет години работно искуство во струката од кои најмалку три години на раководно работно место во приватен сектор,
- за нивото Б2 најмалку пет години работно искуство во струката од кои најмалку две години на раководно работно место во јавен сектор, односно најмалку осум години работно искуство во струката од кои најмалку три години на раководно работно место во приватен сектор или
- за нивоата Б3 и Б4 најмалку четири години работно искуство во струката од кои најмалку една година на работно место во јавен сектор, односно најмалку шест години работно искуство во струката од кои најмалку две години на раководно работно место во приватен сектор;

в) општи работни компетенции за сите нивоа - категорија Б согласно со Рамката на општи работни компетенции и

г) посебни работни компетенции за сите нивоа - активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење, за сите нивоа - потврда за положен испит за административно управување, за сите нивоа - други посебни работни компетенции утврдени во актот за систематизација на работни места за соодветното работно место, како и познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски), и тоа:

- за нивоата Б1 и Б2 преку поседување на меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на Б2 (B2) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 5-6 поени, ФЦЕ, БЕК В, ИЛЕК, ИКФЕ, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 500 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 175 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 60 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат, ТестДаФ и
- за нивоата Б3 и Б4 преку поседување на меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на Б1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат.

(3) Секој од меѓународно признатите сертификати од ставот (2) точка г) алинеи 1 и 2 на овој член имаат неограничена временска важност за работното место за чие пополнување ги приложил административниот службеник, а истите административниот службеник може да ги користи при аплицирање на интерен или јавен оглас во рок од пет години од датумот на издавањето и за други работни места, освен ако издавачот не предвидел подолг рок на важност.

Нивоа на работни места на административни службеници од категоријата В - стручни

Член 25

(1) Во рамките на категоријата В се утврдуваат следниве нивоа на работни места на административни службеници:

- В1 - стручен административен службеник од прво ниво,
- В2 - стручен административен службеник од второ ниво,
- В3 - стручен административен службеник од трето ниво и
- В4 - стручен административен службеник од четврто ниво.

(2) Стручниот административен службеник од категоријата В треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

а) стручни квалификации, и тоа:

- за нивото В1 ниво на квалификациите VI А според Македонската рамка на квалификации и стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен и
- за нивоата В2, В3 и В4 ниво на квалификациите VI Б според Македонската рамка на квалификации и стекнати најмалку 180 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

б) работно искуство, и тоа:

- за нивото В1 најмалку три години работно искуство во струката,
- за нивото В2 најмалку две години работно искуство во струката,
- за нивото В3 најмалку една години работно искуство во струката или
- за нивото В4 со или без работно искуство во струката;

в) општи работни компетенции за сите нивоа - категоријата В согласно со Рамката на општи работни компетенции и

г) посебни работни компетенции за сите нивоа - активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење, други посебни работни компетенции утврдени во актот за систематизација на работни места за соодветното работно место, како и активно познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на А2 (А2) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно КЕТ, ИЕЛТС со максимум 3 поени, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 400 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 95 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 30 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат.

(3) Секој од меѓународно признатите сертификати од ставот (2) точка г) на овој член имаат неограничена временска важност за работното место за чие пополнување ги приложил административниот службеник, а истите административниот службеник може да ги користи при аплицирање на интерен или јавен оглас во рок од пет години од датумот на издавањето и за други работни места, освен ако издавачот не предвидел подолг рок на важност.

Нивоа на работни места на административни службеници од категорија Г -помошно-стручни

Член 26

(1) Во рамките на категорија Г се утврдуваат следниве нивоа на работни места административни службеници:

- Г1 - помошно-стручен административен службеник од прво ниво,
- Г2 - помошно-стручен административен службеник од второ ниво,
- Г3 - помошно-стручен административен службеник од трето ниво и
- Г4 - помошно-стручен административен службеник од четврто ниво.

(2) Помошно-стручниот административен службеник од категоријата Г треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

а) стручни квалификации: за сите нивоа - ниво на квалификациите V А или ниво на квалификации IV според Македонската рамка на квалификации и стекнати 180 или 240 кредити според ЕЦВЕТ или МКСОО или најмалку вишо или средно образование.

б) работно искуство, и тоа:

- за нивото Г1 најмалку три години работно искуство во струката,
- за нивото Г2 најмалку две години работно искуство во струката,
- за нивото Г3 најмалку една години работно искуство во струката или
- за нивото Г4 со или без работно искуство во струката;

в) општи работни компетенции за сите нивоа - категоријата Г согласно со Рамката на општи работни компетенции и

г) посебни работни компетенции за сите нивоа - активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење, други посебни работни компетенции утврдени во актот за систематизација на работни места за соодветното работно место, како и активно познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) преку поседување на меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис; или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат.

(3) Секој од меѓународно признатите сертификати од ставот (2) точка г) на овој член имаат неограничена временска важност за работното место за чие пополнување ги приложил административниот службеник, а истите административниот службеник може да ги користи при аплицирање на интерен или јавен оглас во рок од пет години од датумот на издавање и за други работни места, освен ако издавачот не предвидел подолг рок на важност.

Звања

Член 27

(1) За административните службеници, нивоата во рамките на категориите дополнително се опишуваат со звање, и тоа:

- Б1 - државен советник,
- Б2 - раководител на сектор,
- Б3 - помошник раководител на сектор,
- Б4 - раководител на одделение,
- В1 - советник,
- В2 - виш соработник,
- В3 - соработник,
- В4 - помлад соработник,
- Г1 - самостоен референт,
- Г2 - виш референт,
- Г3 - референт или
- Г4 - помлад референт.

(2) По исклучок на ставот (1) на овој член за административните службеници во судството и јавното обвинителство, дипломатијата, царинската и даночната администрација, инспекциските служби, државната ревизија, ревизијата на ИПА, регулаторните тела, Народната банка на Република Македонија, како и во институциите кои вршат дејности од областа на образованието, науката, здравството, културата, трудот, социјалната заштита и заштитата на детето, спортот, како и во други дејности од јавен интерес утврден со закон, а организирани како агенции, фондови, јавни установи и јавни претпријатија основани од Република Македонија или од општините, од градот Скопје, како и од општините во градот Скопје, нивоата во рамките на категориите можат дополнително да се опишат со звања утврдени во посебните закони.

ГЛАВА V
КАБИНЕТИ

Кабинетски службеници

Член 28

(1) Определени работни места во кабинетите на претседателот на Република Македонија, претседателот на Собранието на Република Македонија, претседателот на Владата на Република Македонија, потпретседателите на Собранието на Република Македонија, замениците на претседателот на Владата на Република Македонија, генералниот секретар на Владата на Република Македонија и кабинетите на министрите, утврдени со актите за систематизација на работни места се утврдуваат како посебни работни места во кабинет.

(2) Посебните работни места во кабинетите можат да се пополнат со административни службеници од истата или од друга институција (во натамошниот текст: кабинетски службеници) преку постапка на мобилност.

(3) По истекот на мандатот на функционерот кој го распоредил во кабинетот, со решение на новиот функционер, кабинетскиот службеник од ставот (2) на овој член се распоредува на работно место на исто ниво со нивото на работно место на кое работел пред да биде распореден во кабинетот и тоа во истата институцијата во која бил претходно вработен.

(4) Пред истекот на мандатот на функционерот кој го распоредил во кабинетот, на барање на функционерот или на негово барање, кабинетскиот службеник од ставот (2) на овој член со решение на функционерот се распоредува на работно место на исто ниво со нивото на работно место на кое работел пред да биде распореден во кабинетот и тоа во истата институцијата во која бил претходно вработен.

Број на кабинетски службеници

Член 29

Бројот на посебни работни места на кабинетски службеници од членот 28 став (2) од овој закон не може да биде поголем од:

- пет работни места на кабинетски службеници во Кабинетот на претседателот на Република Македонија,
- пет работни места на кабинетски службеници во Кабинетот на претседателот на Собранието Република Македонија,
- десет работни места на кабинетски службеници во Кабинетот на претседателот на Владата на Република Македонија,
- едно работно место на кабинетски службеник во кабинетите на потпретседателите на Собранието на Република Македонија,
- три работни места на кабинетски службеници во кабинетите на замениците на претседателот на Владата на Република Македонија,
- три работни места на кабинетски службеници во кабинетите на министрите кои водат министерства со над 100 вработени,
- три работни места на кабинетски службеници во Кабинетот на генералниот секретар на Владата на Република Македонија,
- две работни места на кабинетски службеници во кабинетите на министрите кои водат министерства со помалку од 100 вработени и
- едно работно место на кабинетски службеници во кабинетите на министрите без ресор.

ГЛАВА VI
ПОПОЛНУВАЊЕ НА РАБОТНИ МЕСТА НА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Начини на пополнување на работни места на административни службеници

Член 30

(1) Пополнувањето на работно место на административни службеници се врши преку спроведување на постапка за:

- вработување,
- унапредување и
- мобилност преку распоредување или преземање.

(2) Постапката за вработување започнува со објавување на јавен оглас, по што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција се избира најдобриот кандидат за работното место и истиот заснова работен однос со работодавачот.

(3) Постапките за унапредување започнуваат со објавување на интерен оглас, по што во транспарентна, фер и конкурентна постапка на селекција се избира најдобриот кандидат од редот на вработените во институцијата и истиот преминува на работно место на повисоко ниво.

(4) Постапките за мобилност се спроведуваат во транспарентна и фер постапка на распоредување, односно преземање на вработен на работно место во исто ниво во истата или друга институција согласно со Законот за вработени во јавниот сектор.

(5) Постапките за пополнување на работното место од ставот (1) на овој член се спроведуваат по претходно известување за обезбедени финансиски средства од Министерството за финансии, односно од органот надлежен за издавање на финансиска согласност за пополнување на работни места во институцијата.

Општи и посебни услови за пополнување на работни места

Член 31

(1) За пополнување на работно место на административен службеник кандидатот треба да ги исполни следниве општи услови:

- да е државјанин на Република Македонија,
- активно да го користи македонскиот јазик,
- да е полнолетен,
- да има општа здравствена способност за работното место и
- со правосилна судска пресуда да не му е изречена казна забрана на вршење професија, дејност или должност.

(2) Покрај општите услови за пополнување на работно место на административен службеник од ставот (1) на овој член кандидатот треба да ги исполни следниве посебни услови:

- да има соодветни стручни квалификации потребни за работното место,
- да има соодветно работно искуство потребно за работното место,

- да поседува соодветни општи работни компетенции потребни за работното место пропишани со Рамката на општи компетенции и
- да поседува соодветни посебни работни компетенции потребни за работното место.

(3) Како дополнителен услов за пополнување на работно место на административен службеник може да се утврди и:
- статус на дете без родители и без родителска грижа кое до својата осумнаесетгодишна возраст имало ваков статус, согласно со закон,
- статус на лице со посебни потреби, согласно со закон или
- статус на корисник на државна стипендија, согласно со закон.

ГЛАВА VII
ВРАБОТУВАЊЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Обврска за планирање на административни службеници

Член 32

(1) Институциите имаат обврска да ги планираат вработувањата на административните службеници врз основа на Методологијата за планирање утврдена во Законот за вработени во јавен сектор, за што раководното лице на институцијата подготвува годишен план за вработувања на административни службеници за следната календарска година (во натамошниот текст: годишен план), кој ги содржи следниве податоци:
- тековна состојба на пополнетост на работни места на административни службеници според категории и нивоа,
- тековна состојба на пополнетост на работни места на административни службеници според пол, возраст, образование и припадност на заедница,
- тековна состојба на пополнетост на работни места на административни службеници според начин на вработување - неопределено, определено, неполно работно време,
- работни места кои ќе се испразнат и основите за нивното испразнување,
- предлози за нови вработувања во институцијата,
- финансискиот план на институцијата за наредната календарска година и
- други податоци од значење за работните места.

(2) Раководното лице на институцијата е должно, најдоцна до 1 март, да го достави планот од ставот (1) на овој член на согласност до органот надлежен за буџетот на институцијата, за што истиот во рамките на својата надлежност, согласно со ставот (1), алинеи 5 и 6 на овој член во рок од два месеца е должен да му одговори.

(3) Врз основа на добиената согласност, а најдоцна до 15 јуни, раководното лице на институцијата е должно да го достави планот од ставот (1) на овој член на согласност до Секретаријатот за спроведување на Рамковен договор за што истиот, во рамките на својата надлежност, согласно со ставот (1) алинеја 5 на овој член во рок од три месеци е должен да му одговори.

(4) Доколку органот надлежен за буџетот на институцијата и/или Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор во роковите од ставовите (2) и (3) на овој член не одговорат, ќе се смета дека согласноста е дадена.

(5) Врз основа на согласноста од ставот (3) на овој член, а во рок од еден месец од приемот на согласноста, односно истекот на рокот од ставот (3) на овој член, раководното лице на институцијата е должно да го донесе годишниот план и да го достави до Министерството за информатичко општество и администрација.

(6) Во рок од два месеца од денот на приемот на планот од ставот (5) на овој член, Министерството за информатичко општество и администрација е должно да даде мислење по однос на примената на Методологијата за планирање во годишниот план на институцијата.

(7) Планот од ставот (5) на овој член во текот на годината на која се однесува може да се менува само по претходно добиена согласност од органот надлежен за буџетот на институцијата и Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор.

(8) По исклучок од ставовите (3), (4), (5), (6) и (7) на овој член Собранието на Република Македонија, државните органи формирани од Собранието на Република Македонија, единиците на локалната самоуправа, како и агенциите, фондовите, јавните установи и јавните претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа, годишните планови ги донесуваат и ги доставуваат најдоцна до 1 мај, на мислење до Министерството за информатичко општество и на увид до Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор.

(9) Институциите се должни во рок од 15 дена од донесувањето да ги достават годишните планови до Агенцијата.

Известување за реализација на плановите

Член 33

(1) Институциите два пати годишно известуваат за реализација на плановите, за што раководното лице на институцијата, најдоцна до 15 јули за периодот јануари - јуни, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули - декември, испраќа извештај до Министерството за информатичко општество и администрација и Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор.

(2) Формата и содржината на образецот на извештаите за реализација на планот ги пропишува министерот.

Поединечна, групна и посебна постапка за вработување

Член 34

(1) За започнување на постапка за вработување на административен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар до Агенцијата доставува барање во кое го назначува бројот, нивоата и описите на работните места кои се предлагаат за пополнување.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, задолжително го приложува изводот од годишниот план на институцијата во кој е предвидено пополнување на работното место, односно работните места, како и известувањето за обезбедени финансиски средства од членот 30 став (5) од овој закон.

(3) За пополнување на едно работно место во една институција, на ниво различно од влезните нивоа, се спроведува поединечна постапка за вработување.

(4) За пополнување на повеќе сродни работни места во една институција, на ниво различно од влезните нивоа, се спроведува групна постапка за вработување.

(5) За пополнување на едно или повеќе сродни работни места на влезните нивоа се спроведува посебна постапка за вработување на влезно ниво.

(6) Во посебната постапка од ставот (5) на овој член барањето за пополнување на едно или повеќе сродни работни места на кое било од влезните нивоа во една институција, чека до истекот на тековниот месец во кој

Агенцијата собира барања и од други институции лоцирани на подрачјето на истата општина, а кои се однесуваат на пополнување на едно или повеќе сродни работни места на истото ниво.

(7) Доколку до истекот на тековниот месец во Агенцијата пристигнат барања согласно со ставот (6) на овој член се спроведува групна постапка за вработување, за што Агенцијата во рок од пет дена по истекот на тековниот месец ќе објави јавен оглас.

(8) Доколку до истекот на тековниот месец во Агенцијата не пристигнат барања согласно со ставот (6) на овој член во зависност од бројот на работни места во барањето на институцијата од ставот (1) на овој член се спроведува поединечна, односно групна постапка, за што Агенцијата во рок од пет дена од истекот на тековниот месец ќе објави јавен оглас.

(9) По исклучок од ставовите (6), (7) и (8) на овој член за вработување на административни службеници на влезните нивоа во дипломатијата, царинската и даночната администрација и инспекциските служби, државната ревизија и ревизијата на ИПА, како и за регулаторните тела не се спроведува посебна постапка за вработување на влезно ниво.

(10) За спроведување на постапките од ставот (3) и/или (4) на овој член во истата институција Агенцијата во рок од пет дена од приемот на барањето ќе објави јавен оглас.

Јавен оглас

Член 35

(1) Јавниот оглас за вработување се објавува на интернет страница на Агенцијата за администрација, како и во најмалку три дневни весници, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(2) Во јавниот оглас се назначува нивото и посебните услови за пополнување на работните места.

(3) Рокот за пријавување на јавниот оглас од ставот (1) на овој член не може да биде пократок од 15 дена, односно подолг од 20 дена од денот на неговото објавување во дневните весници.

(4) Јавниот оглас за вработување го објавува Агенцијата, а трошоците за објавување на огласот паѓаат на товар на Агенцијата.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член трошоците за објавување на огласите на единиците на локалната самоуправа и јавните установи и претпријатија основани од единиците на локалната самоуправа паѓаат на товар на институцијата за чии потреби се објавува огласот.

(6) Во случај на групен оглас за кој трошоците треба да паднат на товар и на Агенцијата согласно со ставот (4) на овој член и на институцијата за чии потреби се објавува огласот согласно со ставот (5) на овој член, истите се делат пропорционално на бројот на огласени работни места.

(7) Агенцијата спроведува постапка за јавна набавка на услуги за објавување на јавните огласи во дневните весници за период од една година согласно со ставот (1) на овој член, при што критериумот за избор на најповолни понудувачи ќе биде економска најповолна понуда, односно 70% квалитет и 30% цена.

(8) Квалитетот на понудата од ставот (7) на овој член се утврдува преку бројот на продадени весници на територија на цела Република Македонија за претходната година, за што понудувачот доставува изјава чија веродостојност ја проверува Агенцијата во соработка со Управата за јавни приходи и Централниот регистар.

(9) За цената на понудата од ставот (7) на овој член задолжително се спроведува електронска аукција.

Пријава за вработување на административни службеници

Член 36

(1) Кандидатите за административни службеници ја пополнуваат електронската пријава која ги содржи најмалку следниве податоци:

- име и презиме, матичен број, датум и место на раѓање, адреса и место на живење, адреса на електронска пошта и припадност на заедница,
- последен степен на образование и стекнати дипломи, претходни степени на образование и стекнати дипломи (за кандидатите со магистратура и/или докторат), датуми на стекнување на дипломите, броеви на дипломите, образовни институции кои ги издале,
- претходно работното искуство, да/не, детален опис (доколку има), вклучувајќи име на работодавачот, позиција, опис на работното место, должина на работниот стаж, адреса на работодавачот и причини за напуштање на работното место,
- познавање на странски јазици, да/не, јазик, ниво според ЦЕФР (CEFR) или бодови според ТОЕФЕЛ ПБТ, ЦБТ или ИБТ,
- познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење, да/не, кои и
- причини за аплицирање за конкретното работно место, очекувања од работата и цели во кариерата.

(2) Кон пријавата кандидатите задолжително ги прикачуваат следниве докази за податоците внесени во истата, во скенирана форма:

- доказ за државјанство на Република Македонија,
- доказ за неизречена казна забрана на вршење на професија, дејност или должност,
- уверение/диплома за завршен степен на образование,
- меѓународно признат сертификат за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) или потврда за завршен прв, втор или трет циклус на студии на еден од 200 највисоко рангирани факултети на Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities) на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски), за кои студии кандидатот поседува нострифицирана диплома,
- потврда за работа со програми за канцелариско работење и
- потврда за положен стручен испит или лиценца или уверение од соодветната стручна област, доколку истите се посебен услов за работното место и се назначени во јавниот оглас.

(3) Кон пријавата кандидатите можат да прикачат и:

- извод од историјатот на вработувања, доколку кандидатот бил претходно вработен, издаден од агенција за вработување,
- препораки од претходните работни места, кои содржат контакт податоци од лицето кое го препорачува,
- потврди за посетувани обуки, стручни сертификати од други стручни квалификации и специјализации, трудови и публикации,
- меѓународно признат сертификат за познавање на еден од шесте официјални јазици на Обединетите нации,
- потврда за волонтерски стаж, издадена од волонтерскиот регистар на Министерството за труд и социјална политика, односно волонтерска книшка, издадена од Министерството за труд и социјална политика, а потпишана од раководното лице на институцијата и
- изјави или други документи од интерес на работното место.

(4) Откако ќе ја пополнат пријавата кандидатите се должни под материјална и кривична одговорност да потврдат дека податоците во пријавата се точни, а доставените докази се верни на оригиналот.

(5) Со пополнување на пријавата кандидатите добиваат идентификациски код кој ги поврзува со резултатите од фазите на селекција.

Комисија за селекција за вработување

Член 37

(1) Агенцијата формира Комисија за селекција за поединечна постапка за вработување или Комисија за селекција за групна постапка за вработување.

(2) Комисијата за селекција за поединечна постапка е составена од тројца раководни административни службеници и тоа претседател и два члена од кои претседателот е од Агенцијата, а двата члена се непосредниот раководител и раководителот на организационата единица за управување со човечки ресурси, односно административниот службеник кој ги врши надлежностите на организационата единица за управување со човечки ресурси ако нема организациона единица од институцијата која вработува, како и нивни заменици.

(3) Комисијата за селекција за групна постапка е составена од раководни административни службеници од кои претседателот е од Агенцијата, еден член е од Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор и онолку други членови од организационите единици во кои е предвидено пополнување на работните места колку што има институции кои вработуваат, како и нивни заменици.

(4) Комисијата за селекција за групна постапка во една институција е составена од раководни административни службеници од кои претседателот е од Агенцијата, еден член е од Секретаријатот за спроведување на Рамковниот договор, и онолку други членови од организационите единици во кои е предвидено пополнување на работните места колку што има организациони единици во кои работните места се пополнуваат, како и нивни заменици.

(5) По исклучок од ставовите (2), (3) и (4) на овој член во новооснованата институција во која нема вработени административни службеници, или во институцијата во која нема раководни административни службеници, членовите на Комисијата за селекција се определуваат од редот на стручните административни службеници од институцијата или од Агенцијата.

(6) Членовите на комисиите за селекција од ставовите (2), (3), (4) и (5) на овој член ги определува раководното лице на институцијата во која се пополнуваат работните места со решение.

Постапка за селекција за вработување

Член 38

Постапката за селекција за вработување се состои од четири фази административна селекција, испит за административен службеник, проверка на веродостојност на докази и интервју, како и тест на личност.

Фаза 1 - административна селекција за вработување

Член 39

(1) Административната селекција се состои од проверка на внесените податоци во пријавата за вработување со условите утврдени во јавниот оглас, приложените докази во пријавата и нивно бодирање.

(2) За кандидатите кои при административната селекција се утврди дека не ги исполнуваат условите утврдени во јавниот оглас, постапката на селекција завршува.

(3) Вкупниот број на бодови за секој пријавен кандидат се утврдува врз основа на бодовите од бодовите од стручните квалификации, работното искуство во струката, познавањето на странски јазици, како и познавањето на работа со компјутерски програми за канцелариско работење.

(4) Стручните квалификации се вреднуваат во однос на формалното и неформалното образование.

(5) Формалното образование на кандидатите за административни службеници од категоријата Г се вреднува согласно со постигнатиот успех во средното и/или кратките стручни студиски програми во рамките на првиот циклус, односно вишото образование.

(6) Формалното образование на кандидатите за административни службеници од категориите Б и В се вреднува согласно со постигнатиот успех на сите циклуси на студии кои ги завршил кандидатот и од рангирањето на универзитетот според ранг-листата на домашни универзитети согласно со Законот за високот образование и ранг-листите на странски универзитети и тоа следниве: Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities), Times Higher Education - World University Rankings и QS World University Rankings.

(7) Неформалното образование на кандидатите за административни службеници се вреднува во зависност од бројот и релевантноста на меѓународно признатите стручни сертификати или уверенија за работното место.

(8) Работното искуство во струката, доколку кандидатот бил вработен се вреднува во зависност од времетраењето и од видот на одговорноста на работното место (раководно/нераководно). Дополнителни бодови носат позитивните препораки на кандидатот од претходните работни места и волонтерскиот стаж на кандидатот во институциите на јавниот сектор.

(9) Познавањето на странски јазик на утврденото ниво за работното место се докажува со приложување на еден од следните меѓународно признати сертификати или меѓународно употребувани уверенија: АПТИС (APTIS), БУЛАТС (BULATS), ЦАЕ (CAE), ИЕЛТС (IELTS), ФЦЕ (FCE), БЕК (BEC), ПЕТ (PET), КЕТ (KET), ИЛЕК (ILEC), ТОЕФЕЛ ПБТ (TOEFL PBT), ТОЕФЕЛ ЦБТ (TOEFL CBT), ТОЕФЕЛ ИБТ (TOEFL IBT) за англиски јазик, односно ДЕЛФ (DELF), ДАЛФ (DALF), ТЦФ (TCF), ТЕФ (TEF), БУЛАТС (BULATS) за француски јазик, односно Гете Сертификат (Goethe-Zertifikat), ТестДаФ (TestDaF) и БУЛАТС (BULATS) за германски јазик или друг меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или други меѓународни организации, а за едно од нивоата на Европската јазична рамка на Советот на Европа ЦЕФР (CEFR), при што познавање на странски јазик на повисоко ниво од утврденото ниво за работното место и познавање на втор странски јазик од шестте официјални јазици на Обединетите нации се вреднува со дополнителни бодови. Потврдата за завршен прв, втор или трет циклус на студии на еден од 200 највисоко рангирани факултети на Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities) на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски), се вреднува на Б2 (B2) ниво според ЦЕФР (CEFR) за завршен прв циклус, односно на Ц2 (C2) за завршен втор или трет циклус на студии.

(10) Познавањето на работа со компјутерски програми за канцелариско работење се докажува со приложување на потврда, при што поседување на меѓународно признат сертификат за положен Certiport: IC3 GS4 Key Applications, Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен, или ECDL: Core се вреднува со дополнителни бодови.

(11) Административната селекција завршува најдоцна во рок од 15 дена по истекот на рокот за пријавување на кандидатите на јавните огласи, за што Комисијата за секоја постапка подготвува листа со идентификациските кодови на кандидатите за кои постапката на селекција завршила и ранг-листата со идентификациските кодови на кандидатите кои ја поминале административната селекција и ги објавува на веб страницата на Агенцијата.

(12) Датумот и времето на одржување на следната фаза на селекција се објавуваат заедно со ранг-листата од ставот (11) на овој член и истиот не може да биде пократок од десет дена, а подолг од 30 дена од денот на објавувањето на ранг листа.

(13) Најмногу десет пати повеќе кандидати од бројот на работните места за кои се спроведува постапката, а кои биле најдобро рангирани на листата од ставот (11) на овој член, се преминуваат во следната фаза на селекција.

(14) Во следната фаза на селекција учествуваат и кандидатите кои имаат ист број на бодови со последно рангираните кандидати од ставот (13) на овој член.

Фаза 2 - испит за административен службеник

Член 40

(1) Кандидатот за административен службеник полага испит за административен службеник кој го организира и спроведува Агенцијата.

(2) Испитот за административен службеник се состои од два дела и тоа стручен дел и дел за процена на интелектуалниот капацитет на кандидатот.

(3) Со стручниот дел, преку одговарање на прашања во вид на компјутерско тестирање, се проверуваат познавањата на кандидатот во следниве области:

- уставниот поредок на Република Македонија,
- системот на локалната самоуправа,
- системот на управно право, управна постапка и управен спор,
- положбата и други општи прашања за вработените во јавниот сектор,
- правата од работен однос на административните службеници и
- Кодексот за административни службеници.

(4) Со делот за проценка на интелектуалниот капацитет на кандидатот се проверува способноста на кандидатот за апстрактно расудување преку компјутерска тест - матрица за когнитивни способности, како и способноста за логичко расудување преку компјутерски тест за силогизми.

(5) Базата на прашања за стручниот дел ја формира Министерството во соработка со Агенцијата, при што најмалку еднаш годишно истата се ревидира.

(6) Базата на прашања од ставот (5) на овој член е јавно достапна на веб страниците на Министерството и Агенцијата и содржи најмалку 500 прашања, за кои се посочени прописите од кои произлегуваат прашањата и истата се зголемува за најмалку 10% годишно.

(7) Јавно достапни и објавени на веб страниците на Министерството и Агенцијата се и литературата, односно законите и подзаконските акти врз основа на кои е подготвена базата на прашања од ставот (5) на овој член.

(8) При ревизијата на прашањата од ставот (5) на овој член, Министерството особено ги има предвид измените на правните прописи на кои е засновано прашањето, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговорите на истите, како и други околности кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базата, при што одлучува определени прашања да бидат изменети или целосно отстранети од базата од ставовите (5) и (6) на овој член.

(9) Прашањата од стручниот дел на испитот, во зависност од тежината, се вреднуваат со определен број на бодови, кои се наведени за секое прашање за време на полагањето и истите за секој кандидат се бираат по случаен избор од базата на прашања од ставот (5) на овој член.

(10) По исклучок од ставот (3) на овој член со стручниот дел од испитот за административните службеници во дипломатијата, царинската и даночната администрација и инспекциските служби, државната ревизија и ревизијата на ИПА, како и во ревизорските тела може да се проверуваат познавањата на кандидатот во други области утврдени со посебните закони.

(11) Базите на прашања за стручниот испит за административните службеници од ставот (10) на овој член ги формира и ревидира институцијата за која се спроведува испитот во соработка со Министерството и Агенцијата.

(12) Базата на прашања за делот за процена на интелектуалниот капацитет на кандидатот ги обезбедува Министерството во соработка со стручна институција за процена на интелектуалниот и психометрискиот капацитет на кандидати за вработување.

(13) Во рок од три дена од денот на спроведувањето на испитот, согласно со освоените бодови од административната селекција и испитот, Комисијата подготвува и ја објавува на веб страницата на Агенцијата, ранг-листа со идентификациски кодови на кандидатите.

(14) Датумот и времето на одржување на следната фаза на селекција се објавуваат заедно со ранг-листата од ставот (13) на овој член и истиот не може да биде подолг од десет дена од денот на објавувањето.

(15) Најмногу пет пати повеќе кандидати од бројот на работни места за кои се спроведува постапката, а кои биле најдобро рангирани на листата од ставот (13) на овој член, преминуваат во следната фаза на селекција.

(16) Во следната фаза на селекција учествуваат и кандидатите кои имаат ист број на бодови со последно рангираните кандидати од ставот (13) на овој член.

Постапка на полагање на испити и тестови

Член 41

(1) Испитот за административен службеник, испитот за административно управување и тестот на личност се полагаат во специјално опремена просторија со информатичка опрема, интернет врска, опрема за снимање на полагањето и дисплеј за објавување на резултати со димензии најмалку 2x2 метра.

(2) Полагањето на испитот, односно на тестот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Агенцијата, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката се поставува на веб страницата на Агенцијата.

(3) На кандидатот за време на полагањето на испитот, односно на тестот, не му се дозволува користење на литература, закони, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства и не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица од Агенцијата освен со информатичар вработен во Агенцијата, доколку има технички проблем со компјутерот на кој го полагал испитот, односно тестот.

(4) Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за 30 минути испитот, односно тестот продолжува, а доколку не бидат отстранети, истиот само за тој кандидат се прекинува и ќе може да го полага во нов термин најдоцна во рок од три дена од денот во кој испитот е прекинат.

(5) Доколку кандидатот при полагањето постапува спротивно од ставот (3) на овој член нема да му се дозволи натамошно полагање.

(6) Резултатот, односно бројот на бодови од испитот за административен службеник на кандидатот му е достапен на компјутерот на кој го полагал, веднаш по неговото завршување и истиот резултат се евидентира во Агенцијата и може да се искористи за други постапки на селекција во рок од една година сметано од денот на првото полагање.

(7) Резултатот од испитот за административно управување (положил/не положил), на кандидатот му е достапен на компјутерот на кој го полагал веднаш по неговото завршување и за истиот, во рок од пет дена од денот на полагањето, Агенцијата до Министерството испраќа известување.

(8) Во рок од пет дена од приемот на известувањето од ставот (7) на овој член Министерството на кандидатот му издава потврда доколку е положен и истовремено ја известува институцијата во која е вработен за резултатот од испитот.

(9) Освен на компјутерот, резултатот од ставовите (6) и (7) на овој член, заедно со името и презимето на кандидатот, се објавува и на дисплејот од ставот (1) на овој член веднаш по завршување на полагањето од страна на секој кандидат, при што објавата на дисплејот трае најмалку десет минути по завршување на полагањето од страна на сите кандидати кои во истиот термин го полагале испитот.

(10) Веднаш по завршување на полагањето од страна на сите кандидати кои во истиот термин го полагале испитот, камерата го зумира и најмалку пет минути во живо, на веб страницата на Агенцијата, го емитува дисплејот со резултатите на сите кандидати кои го полагале испитот, односно резултатите од полагањето на сите кандидати рангирани според освоените бодови на испитот се објавуваат на веб страницата на Агенцијата и веднаш се доставуваат на адресите на електронска пошта на сите кандидати кои полагале.

(11) Доколку поради технички причини снимањето се прекине во текот на испитот, составен дел од снимката која се поставува на веб страницата на Агенцијата е и снимката од дисплејот со резултатите на сите кандидати кои го полагале испитот.

(12) Снимките од полагањето за секој испит се чуваат во Агенцијата во период од најмалку две години од датумот на полагањето.

(13) За време на полагањето на вработените во Агенцијата им се забранува мрежен пристап до компјутерите во просторијата за полагање, како и мрежен пристап до модулот и базата на прашања за испити и тестови, освен на информатичарите кога поради технички причини е потребно да интервенираат.

(14) Мрежниот пристап до компјутерите во просторијата за полагање, како и мрежниот пристап до модулот и базата на прашања за испити и тестови, за време на полагањето, спротивно на ставот (13) на овој член, претставува злоупотреба на службена положба и овластување согласно со закон.

(15) Агенцијата води евиденција на мрежни пристапи до компјутерите во просторијата за полагање и до модулот и базата на прашања за испити и тестови, со време на пристап, корисничко име на вработениот кој пристапил и акции кои ги извршил при пристапот.

(16) Начинот на спроведување на испитот, односно тестот критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање од ставот (1) на овој член, како и формата и содржината на известувањата од ставовите (7) и (8) на овој член и на потврдата од ставот (8) на овој член ги пропишува министерот.

Фаза 3 - проверка на веродостојност на докази и интервју

Член 42

(1) Проверката на доказите ја врши Комисијата за селекција најмалку три часа пред почетокот на интервјуто, за што кандидатите се должни да ги донесат на увид во оригинал или заверен препис, сите докази наведени во членот 36 ставови (2) и (3) од овој закон.

(2) За кандидатите кои нема да ги доставаат доказите согласно со ставот (1) на овој член или истите нема да ја поминат проверката на веродостојност, постапката на селекција завршува.

(3) Кандидатите за кои постои сомневање дека доставиле лажни докази согласно со ставот (2) на овој член, се евидентираат привремено во Агенцијата и истата е должна во рок од седум дена да ги информира надлежните органи за утврдување на вистинитоста на доставените докази.

(4) Доколку надлежните органи ќе утврдат вина на кандидатот за доставување на лажни докази, се должни во рок од 30 дена да ја известат Агенцијата, при што кандидатот се евидентира во Агенцијата и не може да се вработи како административен службеник во период од десет години од денот на неговото евидентирање во Агенцијата.

(5) Доколку надлежните органи не утврдат вина на кандидатот за доставување на лажни докази, се должни во рок од 30 дена да ја известат Агенцијата, при што кандидатот се брише од евиденцијата на Агенцијата и истиот има право да се пријави на следните јавни огласи.

(6) Кандидатите кои успешно ја поминале проверката на веродостојност на докази имаат право да продолжат на интервју.

(7) На интервјуто, преку ситуациони прашања, се проверуваат потребните општи работни компетенции за категоријата на која припаѓа работното место, а преку стручни прашања или практични задачи, се проверуваат посебните работни компетенции од делокругот на работното место.

(8) Интервјуто од ставот (7) на овој член се спроведува усно и/или писмено.

(9) Во рок од три дена од денот на спроведувањето на интервјуто, согласно со освоените бодови од административната селекција, писмените тестови и интервјуто, за кандидатите кои освоиле најмалку 60% од максималниот број бодови во сите претходни фази на постапката на селекција, Комисијата подготвува и ја објавува на веб страницата на Агенцијата, ранг-листа со идентификациски кодови на кандидатите.

(10) Датумот и времето на оддржување на последната фаза на селекција, тестот на личност, се објавуваат заедно со ранг листата од ставот (9) на овој член и истиот не може да биде подолг од 15 дена од денот на објавувањето.

Фаза 4 - тест на личност

Член 43

(1) Со тестот на личност се проверува соодветноста на кандидатот за работно место за кое аплицирал, преку полагање на валидиран тест за користење во Република Македонија базиран на стандардизиран петфакторски модел со кој се проверуваат социјалните особини, одредени аспекти на интегритетот на личноста, пристапот кон учењето, како и другите психолошки особини во функција на извршувањето на работите и работните задачи за соодветната категорија на работни места.

(2) Кандидатите кои успешно го поминале тестот на личност и се покажале како соодветни за работното место, остануваат на конечната ранг-листа, додека за другите постапката на селекција завршува.

(3) Базата на прашања на тестот на личност ја обезбедува Министерството во соработка со стручна институција за процена на интелектуалниот и психометрискиот капацитет на кандидати за вработување.

Избор на кандидати

Член 44

(1) Комисијата за селекција ја дели конечната ранглиста на подлисти по припадност на заедниците во Република Македонија.

(2) Во случај на поединечна постапка за вработување Комисијата за селекција, во зависност од потребите од годишниот план на институцијата, го избира најдобро рангираниот кандидат од соодветната подлиста и рок од три дена и го предлага на институцијата.

(3) Во случај на групна постапка за вработување во една институција Комисијата за селекција, во зависност од потребите во годишните планови од најдобро рангираните кандидати на подлистите, ја формира конечната ранг-листа на брани кандидати и во рок од три дена и ги предлага на раководното лице во институцијата.

(4) Во случај на групна постапка за вработување во повеќе институции Комисијата за селекција, во зависност од бројот на работни места за кои е објавен огласот и потребите во годишните планови на институците од најдобро рангираните кандидати на подлистите, ја формира конечната ранг-листа на избрани кандидати, подготвува предлог за нивно распоредување по институциите и истиот во рок од три дена го доставува до нивните раководни лица.

(5) Во случај на поединечна постапка за вработување, кога нема ниту еден кандидат на соодветната подлиста од ставот (2) на овој член, Комисијата за селекција не подготвува предлог до раководното лице на институцијата, при што јавниот оглас се повторува.

(6) Во случај на групна постапка за вработување, кога било која од подлистите од ставот (1) на овој член, во целост или делумно, нема да ги задоволи потребите од годишните планови на институциите, за тие работни места Комисијата за селекција не подготвува предлог до раководното лице на институцијата и за истите работни места јавниот оглас се повторува.

Одлука за избор за вработување

Член 45

(1) Секретарот, односно раководното лице во институциите во кои не се назначува секретар, во рок од пет дена по добивањето на предлогот од членот 44 ставови (2), (3) или (4) од овој закон е должен да донесе одлука за избор.

(2) Одлуката за избор се доставува до избраниот кандидат и се објавува на интернет страницата и на огласната табла на Агенцијата.

(3) Против одлуката од ставот (1) на овој член незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

Донесување на решение за вработување

Член 46

(1) Во рок од пет дена од конечноста на одлуката за избор раководното лице на институцијата носи решение, односно склучува договор за вработување на неопределено време.

(2) На избраниот кандидат му се врачува решението, односно договорот му се обезбедува пристап до актите за внатрешна организација и систематизација на институцијата, до Кодексот за административните службеници, до законите и подзаконските акти од областа на надлежност на институцијата и други релевантни акти, за што административниот службеник потпишува потврда за прием која се чува во неговото досие.

(3) Избраниот кандидат пред раководното лице на институцијата ја потпишува Декларацијата за заедничката мисија на вработените во јавниот сектор, која е составен дел од Кодексот за административните службеници.

(4) Примерок од потпишаната Декларација од ставот (3) на овој член му се врачува на вработениот, а еден примерок се чува во неговото работно досие.

Правилник за спроведување на постапката за вработување

Член 47

Формата и содржината на поединечниот и на групниот јавен оглас, начинот на пресметка на трошоците за објава на групен оглас, начинот на поднесување на пријавата, соодветното бодирање на меѓународно признатите сертификати, начинот на спроведување на административната селекција, испитите, проверката на веродостојност на докази и интервјуто, тестот на личност, како и начинот на нивно бодирање и максималниот број на бодови од постапката на селекција во зависност од категориите на работни места, како и други прашања во врска со постапката на селекција, ги пропишува министерот.

Глава VIII

УНАПРЕДУВАЊЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Интерен оглас

Член 48

(1) Постапката на унапредување има за цел да им овозможи на административните службеници кариерно напредување, односно преминување од пониски на повисоки работни места.

(2) При постапката на унапредување се почитува начелото за соодветна и правична застапеност.

(3) За започнување на постапка за унапредување на административен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, до организационата единица надлежна за управување со човечки ресурси во институцијата, односно административниот службеник кој ги врши надлежностите на организационата единица за управување со човечки ресурси ако институцијата нема организациона единица доставува барање за започнување на постапка за унапредување на административен службеник, во кое го назначува нивото и описот на работно место кое се предлага за пополнување.

(4) Доколку институцијата има добиено известување за обезбедени финансиски средства согласно со членот 30 став (5) од овој закон, организационата единица надлежна за управување со човечки ресурси, на веб страницата на институцијата, објавува интерен оглас и образец за пријава за унапредување.

(5) На интерниот оглас може да се јави административен службеник, вработен во истата институција, кој ги исполнува општите и посебните услови за пополнување на работното место пропишани за соодветното ниво во овој закон и во актот за систематизација како и:

- да е оценет со оцена „особено се истакнува" или „се истакнува“ при последното оценување,
- да е на работно место на непосредно пониско ниво од работното место за кое е објавен интерниот оглас,
- да поминал најмалку две години на тековното работно место и
- да не му е изречена дисциплинска мерка во последната година пред објавувањето на интерниот оглас.

Пријава за унапредување

Член 49

(1) Кандидатите за унапредување се пријавуваат на интерниот оглас од членот 48 став (5) од овој закон со поднесување на пополнетата пријава и докази за податоците содржани во пријавата и истата преку архивата на институцијата ја доставуваат до организационата единица за управување со човечки ресурси во институцијата.

(2) Рокот за пријавување на огласот не може да биде пократок од пет, односно подолг од десет дена од денот на неговото објавување.

(3) Пријавата од ставот (1) на овој член содржи име и презиме, тековно работно место, ниво и работно искуство на пријавениот кандидат.

(4) Кон пријавата кандидатите можат да ги приложат следниве докази во скенирана форма:
- потврди за успешно реализирани обуки и/или
- потврди за успешно реализирано менторство (како ментор или менториран административен службеник).

(5) Во пријавата кандидатите се должни под материјална и кривична одговорност да потврдат дека податоците во пријавата се точни а доставените докази верни на оригиналот.

Комисија за селекција за унапредување

Член 50

(1) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, формира комисија за селекција за унапредување.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член е составена од тројца административни службеници и тоа претседател и два члена и нивни заменици.

(3) Претседател на комисијата од ставот (1) на овој член е раководниот административен службеник од организационата единица во која се вработува административниот службеник, а два члена се од организационата единица надлежна за управување со човечки ресурси.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член во институција во која организационата единица во која се вработува административниот службеник нема раководен административен службеник, претседател на комисијата е лице назначено од секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(5) По исклучок од ставот (3) на овој член во институција во која во организационата единица надлежна за управување со човечки ресурси има само еден вработен, вториот член на комисијата е вработен во Агенцијата, и истиот не може да бидат од редот на членовите на комисијата која одлучува по жалби и пригговори на административните службеници во втор степен.

Постапка за селекција за унапредување

Член 51

(1) Постапката за селекција за унапредување се состои од две фази административна селекција и интервју.

(2) Административната селекција се состои од проверка на внесените податоци во пријавата со условите утврдени во членот 48 став (5) од овој закон и приложените докази во пријавата и нивно бодирање.

(3) За кандидатите за кои при административната селекција ќе се утврди дека не ги исполнуваат условите утврдени во интерниот оглас, постапката на селекција завршува.

(4) Бодовите за административна селекција за секој пријавен кандидат се утврдуваат врз основа на збирот на последните три оцени, реализираните обуки и потврдите за менторство, согласно со доставените докази од членот 49 став (4) од овој закон.

(5) Врз основа на бодовите од административната селекција, комисијата составува ранг-листа, при што со најмногу пет најдобро рангирани кандидати, во рок од пет дена по административната селекција, комисијата спроведува интервју.

(6) Врз основа на бодовите од административната селекција и интервјуто, комисијата составува финална ранг-листа и му го предлага прворангираниот кандидат на секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(7) По исклучок од ставот (5) на овој член за унапредување на административен службеник на работно место на кое било ниво во категоријата Б, интервјуто го врши секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, за што до комисијата за селекција доставува извештај.

Одлука и решение за избор за унапредување

Член 52

(1) Во рок од три дена од добивањето на предлогот секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, е должно да донесе одлука за избор.

(2) Одлуката за избор од ставот (1) на овој член се доставува до кандидатите за унапредување и се објавува на интернет страницата на институцијата.

(3) Ако во рокот од ставот (1) на овој член секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, донесе одлука за невршење на избор, во истата е должен да ги наведе причините за нејзиното донесување.

(4) Интерниот оглас може да се повтори пред да се донесе одлука за објавување на јавен оглас.

(5) Против одлуката од ставот (1) на овој член незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

(6) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, во рок од пет дена по конечноста на одлуката, донесува решение за унапредување на административниот службеник.

Правилник за спроведување на постапката за унапредување

Член 53

Формата и содржината на интерниот оглас, начинот на поднесување на пријавата за унапредување, начинот на спроведување на административната селекција и интервјуто, како и начинот на нивно бодирање и максималниот број на бодови од постапката на селекција, во зависност од категоријата на работно место за кое е објавен јавниот оглас, ги пропишува министерот.

Глава IX

СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Стручно усовршување на административни службеници

Член 54

(1) Административниот службеник има право и обврска во текот на годината стручно да се усовршува врз основа на индивидуалниот план за стручно усовршување, како и должност да го пренесе стекнатото знаење на другите административни службеници.

(2) Планот од ставот (1) на овој член е дел од системот за управување со ефектот на административниот службеник. Во планот за стручно усовршување на административниот службеник можат да бидат предвидени обуки и менторство.

Обуки за административни службеници

Член 55

(1) Обуките за стручно усовршување на административни службеници можат да бидат генерички и специјализирани и истите можат да бидат организирани во училница или преку интернет пристап од работното место на административниот службеник до електронскиот систем за управување со обуки.

(2) Генеричките обуки се вршат заради стручно усовршување на административните службеници согласно со рамката на општи компетенции.

(3) Специјализираните обуки се вршат заради стручно усовршување на административните службеници во однос на посебните компетенции и истите можат да бидат организирани во Академијата.

(4) За изработка и спроведување на генеричките обуки се обезбедуваат средства од буџетот на Министерството, а за спроведување на специјализираните обуки од сопствениот буџет на институциите.

(5) Институцијата која ја спроведува обуката, по завршената обука, на административниот службеник му издава потврда за успешно реализирана обука.

(6) Меѓусебните права и обврски на институцијата и административниот службеник кој е упатен на специјализирана обука за потребите на институцијата, се уредуваат со писмен договор во кој се утврдува точниот датум до кој административниот службеник не може да побара престанок на работниот однос, како и неговата материјална одговорност сразмерна на средствата потрошени за реализација на обуката, доколку по негова вина или на негово барање му престане работниот однос пред утврдениот датум.

(7) Начинот на организирање и спроведување на обуките во училница и преку електронскиот систем за управување со обуки, како и времетраењето и вредноста на обуките за кои не мора да се склучи писмен договор со административен службеник го пропишува министерот.

Годишна програма за генерички обуки за административни службеници

Член 56

(1) Министерството подготвува годишна програма на генерички обуки за административни службеници која министерот ја донесува најдоцна до 1 јули во тековната година за наредната.

(2) Врз основа на програмата од ставот (1) на овој член секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар е должно за секој административен службеник во институцијата да избере најмалку пет генерички обуки годишно и истите да ги внесе во неговиот индивидуален план за стручно усовршување.

(3) Содржината и формата на годишната програма од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Годишна програма за обука за административно управување

Член 57

(1) Министерството подготвува годишна програма за обука за административно управување која министерот ја донесува најдоцна до 1 јули во тековната година, за наредната.

(2) Врз основа на програмата од ставот (1) на овој член секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар е должно за секој административен службеник во институцијата на работно место на нивото В1, да предвиди обука за административно управување и истата да ја внесе во неговиот индивидуален план за стручно усовршување.

(3) Содржината и формата на годишната програма од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Годишен план за обуки на административни службеници

Член 58

(1) Врз основа на обуките од индивидуалните планови за стручно усовршување секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, подготвува годишен план за обуки на сите административни службеници во институцијата и истиот, по претходно добиено мислење од Министерството, го донесува најдоцна до 31 декември во тековната година за наредната.

(2) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, е должен два пати годишно, најдоцна до 15 јули за периодот јануари - јуни, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули - декември, до Министерството да испраќа извештаи за реализација на планот од ставот (1) на овој член.

(3) Содржината и формата на годишниот план од ставот (1) на овој член и извештајот од ставот (2) на овој член ги пропишува министерот.

Испит за административно управување

Член 59

(1) Испитот за административно управување е стручен испит и истиот, согласно со закон, е посебен услов за унапредување на административен службеник на работно место од категоријата Б.

(2) Испитот за административно управување може да го полага најмногу три пати годишно секој кандидат за пополнување на работно место од категоријата Б кој посетувал обука за административно управување.

(3) Испитот за административно управување го организира и спроведува Агенцијата во соработка со Министерството најмалку еднаш неделно и истиот се состои од два дела, и тоа:

- теоретски дел со кој преку одговарање на прашања во вид на компјутерски тест се проверува знаењето на кандидатот за општите прописи од административната област и посебните прописи од областа на работното место и
- практичен дел со кој преку студии на случај во електронска форма се проверува способноста на кандидатот за управување со јавни финансии, управување со проекти и познавање на Кодексот за административни службеници.

(4) Базата од најмалку 200 прашања за теоретскиот дел и најмалку 50 студии на случај од практичниот дел од ставот (3) на овој член ги формира Министерството во соработка со високообразовна институција при што најмалку еднаш годишно истите се ревидираат.

(5) Базата на прашања, литературата, односно законите и подзаконските акти врз основа на кои е подготвена базата на прашања од ставот (4) на овој член е јавно достапна на веб страниците на Министерството и Агенцијата.

(6) Испитот од ставот (1) на овој член се спроведува во постапка утврдена во членот 41 од овој закон.

(7) Начинот на спроведување на испитот, како и формата и содржината на потврдата од ставот (6) на овој член ги пропишува министерот.

Менторство

Член 60

(1) Менторство е метод на пренесување на знаења и вештини меѓу административните службеници и истото може да биде советодавно или практично.

(2) Советодавното менторство е пренесување на знаења и вештини преку конкретни совети на менторот и се врши заради развој на општите компетенции на вработениот.

(3) Практичното менторство се остварува преку набљудување на работата на менторираниот административен службеник, постојани консулатции и преку практична работа и се врши заради развој на посебните компетенции на вработениот.

(4) Ментор може да биде секој административен службеник кој е распореден на работно место на повисоко ниво од административниот службеник кој е менториран и кој завршил обука за ментор.

(5) Министерството води Регистар на ментори кој содржи податоци за менторот (име и презиме, работна позиција и институција), а кој е јавно објавен на веб страницата на Министерството.

(6) Менторот и менторираниот административен службеник, по успешно завршеното менторство, подготвуваат изјави за завршено менторство.

(7) Начинот на вршење на менторската работа и водењето на Регистарот на ментори ги пропишува министерот.

Глава X

УПРАВУВАЊЕ СО ЕФЕКТОТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Систем за управување со ефектот

Член 61

(1) Институциите воспоставуваат систем за управување со ефектот на административните службеници.

(2) Системот од ставот (1) на овој член го сочинуваат утврдување на работните цели и задачи, утврдување на индивидуалниот план за стручно усовршување, како и постапка за оценување на ефектот на административниот службеник.

Утврдување на работните цели и задачи

Член 62

(1) Работните цели и задачи на административниот службеник се утврдуваат врз основа на стратешкиот план и/или согласно со годишната програма за работа на институцијата.

(2) Работните цели и задачи на административниот службеник треба да бидат јасни, прецизни, мерливи и со утврдена временска рамка за извршување.

(3) Работните цели и задачи се утврдуваат од страна на претпоставениот административен службеник во соработка со административниот службеник на крајот на постапката на оценување на работните достигнувања во декември во тековната година за наредната.

Утврдување на план за стручно усовршување

Член 63

(1) Во индивидуалниот план за стручно усовршување се утврдува потребата за стручно усовршување на административниот службеник, заради ефикасно извршување на утврдените работни цели и задачи и потребата од развој и унапредување на работните компетенции.

(2) Индивидуалниот план за стручно усовршување се утврдува од страна на претпоставениот административен службеник во соработка со административниот службеник по поставувањето на работните цели и задачи.

Континуирано следење на ефектот и полугодишно интервју

Член 64

(1) Непосредно претпоставениот административен службеник е должен континуирано да го следи ефектот на административниот службеник во текот на целата година и по потреба да предлага мерки за подобрување на истиот.

(2) Како дел од процесот на континуирано следење на ефектот на административниот службеник, најдоцна до 31 мај во годината, се спроведува полугодишно интервју.

(3) По спроведување на полугодишното интервју се пополнува извештајот за полугодишно интервју, кој го потпишуваат административниот службеник и неговиот непосредно претпоставен.

(4) Копија од извештајот од ставот (3) на овој член му се доставува на административниот службеник.

(5) Доколку во извештајот за полугодишното интервју, непосредно претпоставениот административен службеник, врз основа на докази, утврди дека административниот службеник не ги исполнил поставените цели, односно покажува незадоволителни резултати за време на полугодишниот период, не покажува потребна стручност и компентентност, има значителни грешки во работата и постапувањето, работните задачи ги извршува ненавремено, односно не покажува интерес за квалитетот на извршување на работните задачи, истиот ќе започне постапка за подобрување на ефектот.

(6) Во постапката за подобрување на ефектот се предлагаат дополнителни обуки или менторство и се изрекува писмена опомена во која административниот службеник се предупредува на можноста да биде оценет со негативна оцена доколку и покрај укажувањата и предложените мерки, до истекот на годината за која се врши оценувањето, не го подобри својот ефект.

(7) Доколку административниот службеник нема непосредно претпоставен административен службеник, интервјуто од ставот (2) на овој член го врши, извештајот од ставот (3) на овој член го потпишува и постапката за подобрување на ефектот ја води претпоставениот административен службеник од категоријата Б, односно секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(8) Начинот на спроведување на полугодишното интервју, како и формата и содржината на извештајот од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот.

Оценување на ефектот на административниот службеник

Член 65

(1) Административните службеници, освен секретарот и кабинетските службеници, задолжително се оценуваат еднаш годишно и тоа најдоцна до 1 декември за тековната година.

(2) Оценувањето на административниот службеник го врши непосредно претпоставениот административен службеник, односно раководниот административен службеник, односно секретарот или раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар во случаите кога административниот службеник нема непосредно претпоставен административен службеник (во натамошниот текст: оценувач).

(3) Оценувачот со оценка "1", "2", "3", "4" или "5" ја оценува работата на административниот службеник во однос на квалитетот, ефективноста и ефикасноста на работењето, почитувањето на роковите и нивото на исполнување на утврдените работни цели и задачи, нивото на вклученост и посветеност на работата, придонесот во реализацијата на стратешкиот план на институцијата, реализацијата на индивидуалниот план за стручно усовршување и однесувањето на административниот службеник, а го зема предвид и извештајот од полугодишното интервју.

(4) Со оценка "5" може да бидат оценети најмногу 5% од вработените административни службеници во институцијата за што секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар ги координира оценувачите.

(5) Годишната оцена на административниот службеник се добива врз основа на оценката на оценувачот која учествува со 65%, како и од просечната оценка од четири други административни службеници со кои административниот службеник непосредно соработувал и тоа двајца на пониско и двајца на исто ниво, како и двајца оценувачи кои не се вработени во институцијата, а со кои административниот службеник има непосредна соработка (во натамошниот текст: други оценувачи), која учествува со 35%.

(6) Во институциите во кои нема административни службеници кои ги исполнуваат условите од ставот (5) на овој член, други оценувачи ќе бидат административни службеници од кое било ниво.

(7) Другите оценувачи ги бира административниот службеник во договор со неговиот оценувач и истите со оценки "1", "2", "3", "4" или "5" ги оценуваат општите работни компетенции на административниот службеник и предлагаат начини на подобрување на работата на административниот службеник.

(8) За административниот службеник кој при извршувањето на работните задачи има постојан непосреден контакт со граѓани и за кој постои механизам за оценување на неговата работата од страна на граѓаните, во годишната оцена за ефектот како други оценувачи кои не се вработени во институцијата, се сметаат граѓаните.

(9) Оценувачите од ставот (2) на овој член се должни на пропишан образец во координација со секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, да ги оценат административните службеници и најдоцна до 1 ноември да му ги достават обрасците за оценување.

(10) За спроведување на оценувањето од страна на четирите други административни службеници со кои административниот службеник непосредно соработувал секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, најдоцна до 1 октомври е должен да донесе решение во кое ќе го назначи времето и местото на спроведување на оценувањето и ќе формира комисија за спроведување на оценувањето, составена од пет члена од кои еден е претставник на синдикатот доколку таков е вработен во институцијата, а кои не може да бидат од редот на оценувачите од ставот (2) на овој член.

(11) Административните службеници од ставот (10) на овој член најдоцна до 1 ноември ги даваат оценките анонимно, на образец на кој задолжително е внесено името и презимето на административниот службеник кој се оценува, како и општите работни компетенции по однос на кои се оценува.

(12) Образецот од ставот (11) на овој член се остава во прозрачна кутија за оценки сместена во посебна просторија во присуство на комисијата од ставот (10) на овој член.

(13) По завршување на оценувањето од ставот (11) на овој член членовите на комисијата со записник ги предаваат обрасците за оценување до секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(14) Најдоцна до 1 ноември секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар ги добива и оценките од двајцата оценувачи кои не се вработени во институцијата.

(15) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар во соработка со оценувачите од ставот (2) на овој член и организационата единица за управување со човечки ресурси се должни најдоцна до 15 декември на пропишан образец да ја пресметаат годишната оцена за административниот службеник.

(16) По завршувањето на оценувањето копија од образецот од ставот (15) на овој член се доставува и до административниот службеник.

(17) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар е должен да подготви и најдоцна до 31 декември до Министерството да достави извештај со ранг-листа на годишни оцени за сите оценети административни службеници во институцијата за тековната година.

(18) Поблиските критериуми за начинот на оценување на административниот службеник, како и начинот на оценување на административен службеник во институции со помалку од 20 административни службеници, формата и содржината на обрасците од ставовите (9), (11) и (15) на овој член, како и формата и содржината на извештајот од ставот (17) на овој член ги пропишува министерот.

(19) Министерството води Регистар за годишни оцени на административни службеници за претходната година за кој подготвува годишен извештај и најдоцна до 1 февруари го доставува до Владата.

(20) Државниот управен инспекторат најмалку еднаш годишно врши надзор над спроведувањето на ставот (4) на овој член во сите институции од членот 3 став (1) од овој закон.

(21) Против постапката за оценување незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

Постапка на оценување во други околности

Член 66

(1) Административниот службеник кој во текот на годината за која се врши оценувањето, бил отсутен од работа подолго од шест месеци (боледување, неплатено отсуство и друго), како и административниот службеник кој за прв пат се вработил како административен службеник и работел пократко од шест месеци во периодот за кој се врши оценувањето, нема да биде оценуван.

(2) Оценувањето на административниот службеник, кој во текот на годината за која се врши оценувањето, преку постапка на мобилност се распоредени, односно преземени на друго работно место, го врши новиот, врз основа на писмен извештај од претходниот оценувач.

(3) Доколку оценувачот во текот на годината за која се врши оценувањето го промени работното место, или ќе му престане работниот однос, оценувањето на административните службеници со кои раководел, го врши новиот, врз основа на писмен извештај од претходниот оценувач.

(4) Содржината на извештаите од ставовите (2) и (3) на овој член и начинот на оценување на административните службеници ги пропишува министерот.

Годишна оцена на административниот службеник

Член 67

Годишната оцена на административниот службеник може да биде:

- „особено се истакнува", доколку има вредност од 4,51 до 5,00,
- „се истакнува", доколку има вредност од 3,51 до 4,50,
- „задоволува", доколку има вредност од 2,51 до 3,50,
- „делумно задоволува", доколку има вредност од 1,51 до 2,50 и
- „не задоволува", доколку има вредност од 1,00 до 1,50.

Одличен и слаб ефект

Член 68

(1) Административните службеници од ранг-листата од членот 65 став (17) од овој закон за кои годишната оцена е "особено се истакнува", ќе бидат наградени со бонус во износ од најмногу една плата примена во последниот месец во годината во која се вршело оценувањето.

(2) На последните 5% административни службеници од ранг-листата од членот 65 став (17) од овој закон ќе им:

- престане работниот однос доколку се оценети со оцена „не задоволува",
- биде намалена платата во износ од 20% во период од шест месеци доколку се оценети со оцена „делумно задоволува" и
- биде намалена платата во износ од 10% во период од шест месеци доколку спаѓаат во последните 5% од ранг-листата, а не се оценети со оцена „не задоволува" или „делумно задоволува".

(3) На административниот службеник кој е оценет со оцена „делумно задоволува" во две последователни оценувања му престанува работниот однос.

(4) За реализирање на мерките за одличен и слаб ефект од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, раководното лице на институцијата донесува решение најдоцна до 15 февруари во тековната за претходната година.

(5) Начинот на реализација на мерките за одличен и слаб ефект за административен службеник за институции во кои се вработени помалку од 20 административни службеници го пропишува министерот.

(6) Државниот управен инспекторат најмалку еднаш годишно врши надзор над спроведувањето на ставовите (1), (2) и (3) на овој член, во сите институции од членот 3 став (1) од овој закон.

Глава XI

ПОСЕБНА ДОЛЖНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Должност за учество во работата на изборните органи и надгледување на екстерното проверување

Член 69

(1) Административните службеници, освен оние кои со Изборниот законик се ослободени, се должни да учествуваат во работата на органите во кои се избрани за организирање и спроведување на изборна постапка, односно попис на населението во Република Македонија.

(2) Административните службеници се должни да го надгледуваат реализирањето на екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците во основните и средните училишта доколку се определени како набљудувачи од страна на Државниот испитен центар.

(3) Административните службеници можат да не ја прифатат должноста од ставовите (1) и (2) на овој член, само од здравствени или од семејни причини при што се должни да доставаат соодветна документација, согласно со закон.

Глава XII

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Дисциплинска одговорност

Член 70

(1) Административниот службеник е лично одговорен за вршењето на работите и работните задачи од работното место.

(2) За повреда на службената должност административниот службеник, освен секретарот одговара дисциплински.

(3) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на административниот службеник.

Видови на дисциплинска одговорност

Член 71

Административниот службеник одговара дисциплински за дисциплинска неуредност и дисциплински престап.

Дисциплинска неуредност

Член 72

Дисциплинската неуредност претставува полесна повреда на работната дисциплина, работните задачи, угледот на институцијата или на административниот службеник, и тоа:

1) непочитување на работното време, распоредот и користењето на работното време;

2) неуредно чување на службените списи и податоци;

3) недоаѓање на работа два работни дена во текот на една календарска година без оправдување;

4) непочитување на обврската за носење на ознаките со личното име и звањето или називот;

5) неизвршување, несовесно, ненавремено или небрежно вршење на работните задачи со полесни последици од повредата;

6) непристојно однесување на административниот службеник при вршење на работа и работни задачи со полесни последици од повредата;

7) недомаќинско користење и употреба на доверените финансиски средства и средствата за работа;

8) неоправдано неизвестување на непосредно претпоставениот административен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар за спреченоста за недоаѓање на работа во рок од три часа и

9) одбивање на стручно оспособување и усовршување на кое административниот службеник се упатува.

Дисциплински престап

Член 73

Дисциплински престап претставува потешка повреда на службената должност, работната дисциплина, угледот на институцијата или угледот на административниот службеник, и тоа:

1) неизвршување, несовесно, ненавремено или небрежно вршење на работните задачи;

2) непристојно однесување на административниот службеник при вршење на работа и работни задачи;

3) искажување и застапување на политичко уверување во вршењето на работните задачи, учество во изборни активности или други јавни настапи од таков карактер во текот на работното време, доведување во прашање на својот статус на административен службеник со вршење на партиски активности, носење или истакнување на партиски симболи во работната просторија;

4) одбивање на давање или давање на неточни податоци на институциите, односно на граѓаните и правните лица, доколку давањето на податоци е утврдено со закон;

5) незаконито располагање со материјалните и финансиските средства;

6) одбивање на вршење на работни задачи поврзани со работното место на кои е распореден;

7) одбивање на писмена наредба за извршување на работни задачи поврзани со работата на институцијата издадени од непосредно претпоставениот административен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата, во случај на неодложна потреба;

8) непреземање или нецелосно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети во работа;

9) предизвикување на материјална штета со намера или од крајно невнимание;

10) повторување на дисциплинска неуредност повеќе од два пати во тековната година;

11) примање на подароци или друг вид на корист;

12) злоупотреба на статусот на административен службеник;

13) злоупотреба на доверените овластувањата во вршењето на работните задачи;

14) злоупотреба на боледување;

15) злоупотреба на лични податоци;

16) злоупотреба на доверливи податоци;

17) одавање на класифицирана информација со степен на тајност утврдена со закон;

18) внесување и употреба, како и работење под дејство на алкохол или наркотични средства;

19) непридржување кон прописите за заштита од болест, безбедност и здравје при работа, пожар, експлозија, штетно дејствување на отрови и други опасни материи и на прописите за заштита на животната средина;

20) поставување на личен финансиски интерес во судир со положбата и статусот на административен службеник;

21) навредливо или насилничко однесување на работното место;

22) однесување спротивно на одредбите на Кодексот;

23) неоправдано одбивање на учество во работата на органите во кои е избран за спроведување на изборна постапка, попис, како и во други постапки утврдени со закон;

24) неоправдано одбивање да го надгледува реализирањето на екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците во основните и средните училишта;

25) спречување на избори и гласање, повреда на избирачкото право и на слободата на определување на избирачите, поткуп при избори, повреда на тајноста на гласањето, уништување на изборни исправи, или изборна измама кои како член на изборен орган, ги извршил административниот службеник;

26) неизвршување или несовесно извршување на должностите како набљудувач и непридржување кон упатствата добиени од страна на Државниот испитен центар при набљудувањето на реализацијата на екстерното проверување на постигањата на успехот на учениците во основните и средните училишта и

27) непостапувањето по обврската за оценување на административен службеник.

Дисциплински мерки

Член 74

(1) Со одлука за утврдена дисциплинска неуредност на административниот службеник може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена и
- парична казна во висина од 20% од висината на едномесечниот износ на нето платата исплатена во последниот месец пред дисциплинска неуредност, во траење од еден до три месеци.

(2) Со одлука за утврден дисциплински престап на административниот службеник може да му се изрече една од следниве дисциплински мерки:

- парична казна во висина од 30% од висината на едномесечниот износ на нето платата исплатена во последниот месец пред дисциплинскиот престап во траење од еден до шест месеци,
- распоредување на работно место во непосредно пониско ниво и
- престанок на работниот однос кога настапиле штетни последици за институцијата, а притоа не се утврдени олеснителни околности за административниот службеник кој го сторил престапот.

(3) При изрекување на дисциплинските мерки од ставовите (1) и (2) на овој член се земаат предвид тежината на повредата, последиците од повредата, степенот на одговорноста на административниот службеник, околностите под кои е сторена повредата, неговото поранешно однесување и вршењето на работите, како и други олеснителни и отежителни околности кои се од значење за изрекување на дисциплинската мерка.

(4) Збирот на паричните казни изречени на административниот службеник во еден месец за дисциплинска неуредност, дисциплински престап и намалувањето на плата заради слаб ефект не може да надмине 30% од износот на неговата вкупна нето плата за тој месец.

Изрекување на дисциплинска мерка

Член 75

(1) Дисциплинските мерки против административниот службеник за дисциплинска неуредност ги изрекува секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, во рок од седум дена од денот на добиениот писмен извештај од претпоставениот административен службеник.

(2) По исклучок, доколку нема претпоставен административен службеник, писмениот извештај го поднесува раководен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(3) Пред изрекување на мерката административниот службеник се известува писмено за наводите што постојат против него и тој има можност во рок од три дена да даде писмен одговор на извештајот од ставот (1) на овој член.

(4) Против одлуката од ставот (1) на овој член незадоволниот административен службеник има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

Дисциплинска постапка по дисциплински престап

Член 76

(1) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, со решение формира комисија за водење на дисциплинска постапка за дисциплински престап (во натамошниот текст: дисциплинска комисија), во рок од осум дена од денот на поднесувањето на предлогот за покренување на дисциплинска постапка во кој задолжително се содржани причините за поведување на постапката.

(2) Дисциплинската комисија е составена од претседател, шест члена и нивни заменици.

(3) Претседател на дисциплинската комисија е раководен административен службеник, а членови се административни службеници од кои еден е претставник на синдикатот, доколку таков е вработен во институцијата.

(4) Доколку во институцијата нема раководни административни службеници претседател може да биде друг административен службеник.

(5) Доколку во институцијата нема доволен број на административни службеници претседателот и членовите се определуваат од редот на другите вработени.

(6) Доколку во институцијата нема седум вработени другите членови на дисциплинската комисија се определуваат од вработените во Агенцијата кои не се од редот на членовите на комисијата која одлучува по жалби и приговори на административни службеници во втор степен.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар на денот на поднесувањето на предлогот за покренување на дисциплинска постапка доставува барање до директорот на Агенцијата за номинирање на членови на дисциплинската комисија и нивни заменици, а директорот на Агенцијата е должен да ги номинира членовите во рок од два дена од приемот на барањето.

(8) Претседателот е должен најдоцна во рок од 20 дена од денот на формирањето на дисциплинската комисија да свика седница за која уредно ги поканува членовите и административниот службеник против кој е поведена постапката, десет дена пред денот на одржувањето на седницата.

(9) На седницата ќе се изведат доказите и административниот службеник против кој е поведена постапката лично ќе се произнесе по наводите во предлогот за покренување на дисциплинска постапка, а доколку од оправдани причини не може да присуствува на седницата писмено ќе се произнесе и ќе приложи документација, односно докази со кои ќе го оправда отсуството.

(10) Доколку административниот службеник против кој е поведена постапката лично или писмено не се произнесе по наводите во предлогот за покренување на дисциплинска постапка, дисциплинската комисија ќе ја спроведе дисциплинската постапка без неговото произнесување.

(11) Дисциплинската комисија, по изведувањето на доказите и произнесувањето на административниот службеник против кој е поведена постапката, со мнозинство гласови преку тајно гласање, се изјаснува за дисциплинската одговорност на административниот службеник.

(12) Доколку дисциплинската комисија ќе утврди дека административниот службеник не е одговорен му предлага на секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, да го отфрли предлогот за што секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар во рок од три дена е должен да донесе решение за отфрлање на предлогот.

(13) Доколку дисциплинската комисија утврди дека административниот службеник е одговорен, претседателот и секој од членовите на дисциплинската комисија тајно гласаат за една од трите дисциплинските мерки од членот 74 став (2) од овој закон, по што онаа дисциплинска мерка која има најмногу гласови се смета за усвоена.

(14) Доколку две дисциплински мерки од членот 74 став (2) од овој закон имаат еднаков број гласови, поголем од бројот на гласови на третата дисциплинска мерка, тајното гласање се повторува за тие две мерки, а за усвоена се смета онаа мерка која добила мнозинство гласови.

(15) По усвојување на дисциплинската мерка истата му се предлага на секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, кој во рок од три дена е должен да донесе решение за изрекување на дисциплинска мерка.

(16) Доколку како дисциплинска мерка биде изречена парична казна согласно со членот 74 став (2) алинеја 1 од овој закон секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, го определува времетраењето на дисциплинската мерка.

(17) Доколку секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар изрече дисциплинска мерка различна од онаа која му е предложена од дисциплинската комисија согласно со ставот (15) на овој член е должен истата особено да ја образложи со наведување на причините поради кои изрекол мерка различна од предложената.

(18) Претседателот и членовите на дисциплинската комисија не може да бидат воздржани при гласањето за утврдување на дисциплинска одговорност и за изрекување на дисциплинска мерка.

(19) Решението за отфрлање на предлогот од ставот (12) на овој член, односно решението за изрекување на дисциплинската мерка од ставот (15) на овој член се врачува лично на административниот службеник, по правило, во работните простории на институцијата во која административниот службеник работи, односно на адреса на живеалиштето, односно престојувалиштето од кое административниот службеник секојдневно доаѓа на работа.

(20) Ако административниот службеник не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се објавува на огласната табла во институцијата. По изминувањето на осум работни дена од денот на објавувањето на огласната табла се смета дека врачувањето е извршено.

(21) Начинот на водење на дисциплинската постапка и образецот за тајното гласање го пропишува министерот.

(22) Против решението од ставот (15) на овој член незадоволниот административен службеник има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата.

Право на поднесување на иницијатива за дисциплинска постапка

Член 77

(1) Секој административен службеник и друго лице, во согласност со закон, има право да поднесе иницијатива за покренување на дисциплинска постапка против административен службеник која треба да биде образложена.

(2) Иницијатива за покренување на дисциплинска постапка против административен службеник за дисциплински престап од членот 73 став (1) точки 23 и 24 од овој закон поднесува Државната изборна комисија, односно Државниот завод за статистика.

(3) Иницијатива за покренување на дисциплинска постапка против административен службеник за дисциплински престап од членот 73 став (1) точки 24 и 26 од овој закон поднесува Државниот испитен центар.

(4) Предлог за покренување на дисциплинска постапка против административниот службеник поднесува непосредно претпоставениот административен службеник, секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(5) Предлогот од ставот (3) на овој член се доставува до административниот службеник.

Застареност на поведување на дисциплинска постапка

Член 78

(1) Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминал еден месец од денот кога непосредно раководниот административен службеник, односно секретарот во институцијата, дознал за повредата на службената должност.

(2) Дисциплинската постапка не може да се поведе ако поминале три месеци од денот кога е сторена повредата на службената должност, освен кога дисциплинската постапка се поведува по наод на внатрешна ревизија за што рокот на застареност е една година.

(3) Ако повредата на службената должност повлекува и кривична одговорност, дисциплинската постапка за утврдување на одговорноста на административниот службеник застарува во рок од две години од денот на дознавањето за повредата.

Извршување на парична казна

Член 79

(1) Задршката од плата на име изречени парични казни на административниот службеник за сторена дисциплинска неуредност или дисциплински престап, во текот на еден месец не може да надмине една третина од износот на неговата вкупна нето плата за тој месец.

(2) Ако на вработениот административен службеник му престане работниот однос во институцијата во која му била изречена парична казна, наплатата на изречената парична казна, по барање на институцијата во која што казната е изречена, ќе ја спроведе новиот работодавач или надлежен орган во постапка утврдена со закон.

Суспензија

Член 80

(1) Административниот службеник може да биде суспендиран од институцијата врз основа на решение на секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар.

(2) Административниот службеник може да биде суспендиран од институцијата во случаи кога против него е покренатa кривична постапка за кривично дело сторено на работа или во врска со работата или е покренатa дисциплинска постапка за дисциплински престап, а повредата е од таква природа што неговото натамошно присуство во институцијата додека трае постапката штетно ќе се одрази врз институцијата, односно ќе го осуети или оневозможи утврдувањето на одговорноста за дисциплински престап.

(3) Суспензијата од ставот (2) на овој член трае до донесувањето на правосилно решение.

Глава XIII

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Надоместок за причинета штета

Член 81

(1) Административниот службеник, кој на работа или во врска со работата, намерно или од крајна небрежност ќе предизвика штета на институцијата, е одговорен за настанатата штета и е должен да ја надомести.

(2) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, со решение формира комисија за утврдување на материјална одговорност на административниот службеник.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член е составена од три члена и нивни заменици.

(4) Претседател на комисијата е раководен административен службеник, а членови се двајца административни службеници на исто ниво како административниот службеник против кого се води постапка за утврдување на материјална одговорност.

(5) По исклучок од ставот (4) на овој член во институциите во кои нема раководни административни службеници, комисијата ја сочинуваат кои било тројца административни службеници од институцијата.

(6) Комисијата од ставот (2) на овој член ја утврдува материјалната одговорност за постоење на сторена материјална штета, нејзината висина и начинот на сторување, кој ја предизвикал штетата и кој ќе ја надомести.

(7) Комисијата од ставот (2) на овој член за утврдената фактичка состојба поднесува извештај, врз основа на кој секретарот на институцијата, донесува одлука за надоместок на штета.

(8) Против одлуката од ставот (7) на овој член незадоволниот кандидат има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

Постапка за утврдување на материјална одговорност

Член 82

(1) Предлог за покренување на постапка за утврдување на материјална одговорност против административниот службеник поднесува непосредно претпоставениот администратвивен службеник, односно секретарот на институцијата.

(2) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се поведе ако поминале 30 дена од денот кога непосредно раководниот административен службеник, односно секретарот на институцијата дознал за тоа, освен кога постапката се поведува по наод на внатрешна ревизија за што рокот на застареност е една година.

(3) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се поведе ако од денот кога е сторена материјалната штета поминала една година.

(4) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се води подолго од 60 дена, сметано од денот на донесувањето на решението за формирање на комисијата од членот 81 став (2) од овој закон.

(5) Против административниот службеник, кој во рок од 60 дена од конечноста на одлуката за надоместок на штета, не ја надомести штетата, институцијата поведува постапка пред надлежниот основен суд.

(6) Секретарот на институцијата, може целосно или делумно да го ослободи административниот службеник од надоместување на штетата, доколку таа не е сторена со намера или доколку со исплата на надоместок за настанатата штета се загрозува егзистенцијата на административниот службеник и неговото семејство или во други случаи утврдени со колективен договор.

(7) Начинот на водењето на постапка за уредување на материјална одговорност, како и формата и содржината на решението од членот 81 став (7) од овој закон ги пропишува министерот.

Надоместок за претрпена штета

Член 83

(1) Ако административниот службеник претрпи штета на работа или во врска со работата, институцијата е должна да му ја надомести штетата согласно со одредбите од Законот за облигационите односи.

(2) Институцијата е должна да ја надомести материјалната штета што административниот службеник во вршењето на работите и работните задачи ја предизвикал кон трети лица.

Доставување на извештај за изречени мерки

Член 84

(1) Секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар е должен до Министерството да достави годишен извештај за изречените мерки за утврдена дисциплинска и материјална одговорност на административните службеници, најдоцна до 31 јануари во тековната година за претходната.

(2) Содржината и формата на извештајот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот.

Глава XIV

ПЛАТА И НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Плата и надоместоци

Член 85

(1) Административниот службеник има право на плата и надоместоци на плата под услови и критериуми утврдени со овој закон, освен ако со посебен закон и со колективен договор поинаку не е уредено.

(2) Платите и надоместоците на плати на административните службеници се обезбедуваат во Буџетот на Република Македонија, во буџетите на единиците на локалната самоуправа, како и од други извори на средства утврдени со закон.

(3) Платите на административните службеници се пресметуваат во бруто износ, а се исплатуваат во нето паричен износ еднаш месечно во тековниот месец за претходниот месец.

(4) Придонесите и персоналниот данок од доход на административниот службеник ги плаќа институцијата со исплата на платата во согласност со закон.

(5) Институцијата е должна да води евиденција на платите, додатоците на платите, надоместоците на платите и исплатените придонеси од плата и персоналниот данок од доход и за нив на административниот службеник му издава потврда дека се исплатени, најдоцна до 1 февруари во тековната година, а за претходната година.

Компоненти на плата

Член 86

Платата на административниот службеник се состои од следниве компоненти:

- основна компонента и
- исклучителна компонента.

Основна компонента на плата

Член 87

(1) Основната компонента на плата ја сочинуваат:

- дел на плата за степен на образование,
- дел на плата за ниво и
- дел на плата за стаж.

(2) Делот на плата за степенот на образование кое го стекнал административниот службеник се вреднува на следниов начин:

НИВО НА КВАЛИФИКАЦИИ/ ОБРАЗОВАНИЕ	БОДОВИ
Ниво на квалификации VIII, 480 кредити според ЕКТС или завршен VII/3 степен	250
Ниво на квалификации VII, 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/2 степен	225
Ниво на квалификации VI А, 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен	200
Ниво на квалификации VI Б или 180 кредити според ЕКТС	175
Ниво на квалификации V А, 60 до 120 кредити според ЕКТС или вишо образование	150
Ниво на квалификации IV, 240 кредити според ЕЦВЕТ или МКСОО или четиригодишно средно образование	100

(3) Делот на плата за нивото на кое е распореден административниот службеник се вреднува на следниов начин:

НИВО	БОДОВИ
А1 - секретар од прво ниво	845
А2 - секретар од второ ниво	706
А3 - секретар од трето ниво	661
А4 - секретар од четврто ниво	596
А5 - секретар од петто ниво	506
Б1 - раководен административен службеник од прво ниво	516
Б2 - раководен административен службеник од второ ниво	496
Б3 - раководен административен службеник од трето ниво	406
Б4 - раководен административен службеник од четврто ниво	346
В1 - стручен административен службеник од прво ниво	281
В2 - стручен административен службеник од второ ниво	246
В3 - стручен административен службеник од трето ниво	231
В4 - стручен административен службеник од четврто ниво	201

Г1 - помошно-стручен административен службеник од прво ниво	196
Г2 - помошно-стручен административен службеник од второ ниво	181
Г3 - помошно-стручен административен службеник од трето ниво	166
Г4 - помошно-стручен административен службеник од четврто ниво	146

(4) Делот на плата за работниот стаж на административниот службеник се вреднува во износ од 0,5% од деловите на платата за степен на образование и за ниво, за секоја навршена година работен стаж, а најмногу до 20%.

Вредност на бод

Член 88

(1) Вредноста на бодот за пресметување на платите на државните службеници се утврдува секоја година со одлука на Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии, која се донесува во рок од десет дена од денот на донесувањето на Буџетот на Република Македонија, а во рамките на предвидениот буџет и врз основа на вкупниотрој на административни службеници распоредени по соодветните нивоа за тековната година.

(2) Вредноста на бодот за пресметување на платата на државните службеници во општините, градот Скопје и општините во градот Скопје се утврдува секоја година со одлука на советот која, на предлог на градоначалникот, се донесува во рок од десет дена од денот на донесувањето на одлуката за извршување на буџетот, а во рамките на предвидениот буџет и врз основа на вкупниот број на административни службеници распоредени по соодветните нивоа за тековната година.

(3) Вредноста на бодот за пресметување на платите на јавните службеници се утврдува секоја година со одлука на основачот која, на предлог на надлежниот функционер, се донесува во рок од десет дена од денот на влегувањето во сила на буџетот на институцијата, а во рамките на предвидениот буџет и врз основа на вкупниот број на административни службеници распоредени по соодветните нивоа за тековната година.

(4) Вредноста на бодот од ставовите (2) и (3) на овој член не може да биде повисока од вредноста на бодот од ставот (1) на овој член.

Исклучителна компонента на плата

Член 89

Исклучителната компонента ја сочинуваат:

- додаток на плата за посебни услови за работа,
- додаток на плата заради прилагодување кон пазарот на трудот и/или
- додаток на плата за ноќна работа, работа во смени и прекувремена работа.

Додаток на плата за посебни услови за работа

Член 90

(1) Административниот службеник има право на додаток на платата за посебни услови за работа, и тоа за:

- работа изложена на висок ризик или
- работа во кабинет.

(2) Работните места под посебни услови од ставот (1) на овој член треба да бидат предвидени во актот за систематизација на работните места во институциите.

(3) Административниот службеник кој при вршењето на работите е изложен на висок ризик по неговиот живот и здравје има право на додаток на плата, во зависност од видот на ризикот, во висина од 10% до 30% од износот на основната плата, согласно со закон.

(4) Кабинетскиот службеник од членот 28 став (2) од овој закон, заради специфичните должности и работни задачи и 24-часовната достапност на функционерот во чиј кабинет работи, има право на додаток на плата за работа во кабинет, во висина од 10% до 30% од износот на основната плата.

(5) Работните места од ставот (3) на овој член ги пропишува министерот, а висината на износот од ставот (3) на овој член ја утврдува Владата, на предлог на Министерството за финансии.

Додаток на плата заради прилагодување кон пазарот на труд

Член 91

(1) Административниот службеник има право на додаток на плата заради прилагодување кон пазарот на трудот за што Министерството, во соработка со Министерството за финансии и Министерството за труд и социјална политика, може да побара од Владата да одобри додаток на плата.

(2) Барањето за одобрување на додатокот од ставот (3) на овој член треба да биде засновано на анализа која ќе покаже дека:

- платите на пазарот на трудот за таквите работни места се значително повисоки од платите на административните службеници кои извршуваат исти работи,
- вработувањето е отежнато или стапката на напуштање на работните места е неприфатливо висока,
- пазарот на трудот нуди ограничен број на квалификувани поединци за таквата работа или
- административните службеници биле подложени на повеќегодишно стручно усовршување и нивното напуштање на работното место би предизвикало големи фискални импликации по институцијата.

(3) Доколку Владата, врз основа на анализата од ставот (2) на овој член, оцени дека додатокот на плата ќе го постигне саканиот ефект на вработливост и задржливост, ќе донесе одлука со која ќе го утврди износот на додатокот и датумот од кој истиот ќе влезе во сила.

Додаток на плата за ноќна работа, работа во смени и прекувремена работа

Член 92

(1) Административниот службеник има право на додаток на плата за:

- ноќна работа,
- работа во смени,
- работа за време на неделен одмор,
- работа за време на празници утврдени со закон и
- работа подолго од полното работно време.

(2) Додатоците на плата од ставот (1) алинеи 1 и 2 на овој член треба да бидат предвидени во актот за систематизација на работните места во институциите.

(3) Додатокот на плата за ноќна работа по час се вреднува во износ од 35% од износот на основната плата по час.

(4) Додатокот на плата за работа во смени по час се вреднува во износ од 5% од износот на основната плата пресметана по час.

(5) Административниот службеник кој бил ангажиран да работи согласно со условите од ставот (1) алинеи 3, 4 и 5 на овој член има право на онолку слободни часови, односно денови, колку што бил ангажиран за работата надвор од редовното работно време.

(6) Слободните часови, односни денови од тековниот месец административниот службеник ги користи до крајот на наредениот месец, по месецот во кој бил ангажиран.

(7) Доколку на административниот службеник не му се обезбеди користење на слободни часови, односно денови согласно со ставот (6) на овој член му се исплатува додаток на плата во износ од 35% од износот на основната плата, пресметана по час.

(8) Додатоците на плата од ставот (1) на овој член меѓусебно не се исклучуваат.

(9) Евидентирањето на работните часови поминати на работа под условите утврдени во ставот (1) на овој член се врши согласно со закон.

Други надоместоци на плата

Член 93

(1) Административниот службеник има право на надоместоци на плата и други надоместоци согласно со овој закон и општите прописи за работни односи, и тоа за:

- патни, дневни и други трошоци за службени патувања во земјата и во странство,
- трошоци за користење на возила во лична сопственост за службени цели,
- трошоци за одвоен живот од семејството,
- селидбени трошоци,
- трошоци за работа на терен,
- трошоци за погреб во случај на смрт на административен службеник или член на неговото потесно семејство (брачниот другар и децата родени во брак или надвор од брак, посиноците, посвоените деца и децата земени на издржување),
- штета при елементарни непогоди и
- трошок при подолго боледување на административниот службеник.

(2) Висината на надоместоците од ставот (1) на овој член за секоја година се утврдуваат со Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија, односно со одлуката за извршување на буџетот на единицата на локалната самоуправа.

Надоместок за време на привремена неспособност за работа

Член 94

(1) Ако кај административниот службеник настапи привремена неспособност за работа има право на надоместок на плата во висина утврдена согласно со закон.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член за секоја година се утврдува со Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија, односно со одлуката за извршување на буџетот на единицата на локалната самоуправа.

Плата за време на годишен одмор или специјализирана обука

Член 95

За време на користење на годишен одмор или специјализирана обука за стручно усовршување, административниот службеник има право на плата во висина на платата што би ја примил во тековниот месец кога би бил на работа, без додатокот на плата по основ на членот 90 став (3) од овој закон.

Плата за време на суспензија

Член 96

Административниот службеник кој врз основа на решение е суспендиран од институцијата, за времетраење на суспензијата има право на плата во износ од 60% од платата што ја примил за последниот месец пред донесување на решението за суспензија.

Плата за време на штрајк

Член 97

За време на штрајк административниот службеник има право на плата во висина од 60% од платата што ја примил претходниот месец.

Глава XV

ПРЕСТАНОК НА РАБОТНИОТ ОДНОС НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Видови на престанок на работен однос

Член 98

(1) На административниот службеник му престанува работниот однос:

- со спогодба,
- по негово барање,
- по сила на закон и
- во други случаи утврдени со овој и друг закон и колективен договор.

(2) На административниот службеник му престанува работниот однос со спогодба кога со раководното лице на институцијата ќе склучи писмена спогодба за престанок на работниот однос.

(3) На административниот службеник му престанува работниот однос во институцијата ако поднесе писмено барање за престанок на работниот однос.

(4) Во случај на престанок на работниот однос по барање на административниот службеник, отказниот рок трае 30 дена од денот на поднесувањето на барањето за престанок на работниот однос, освен ако со закон поинаку не е утврдено.

(5) На административниот службеник му престанува работниот однос по сила на закон, ако:

- ја загуби работната способност со денот на доставувањето на правосилното решение за утврдување на загубената работна способност,
- му престане државјанството на Република Македонија, со денот на доставувањето на решението за отпуст од државјанство на Република Македонија,
- биде осуден за кривично дело во врска со службената должност, со денот на правосилноста на пресудата,
- му е изречена казна забрана за вршење на професија, дејност или должност, со денот на правосилноста на пресудата,
- поради издржување на казна затвор во траење подолго од шест месеци, со денот на започнувањето на издржување на казната,
- наврши 64 години старост,
- неоправдано отсуствува од работа најмалку три работни дена последователно во еден месец,
- се утврди дека при вработувањето премолчил или дал невистинити податоци во однос на општите и посебните услови за вработување,
- во рок од три работни дена не се врати на работа по завршувањето на неплатеното отсуство поради стручно оспособување или усовршување,
- органот на државната управа надлежен за инспекциски надзор во рок од една година утврди дека вработениот е вработен спротивно на одредбите од овој закон и

- други услови согласно со овој закон и посебните закони.

(6) Решението за престанок на работниот однос на административниот службеник го донесува раководното лице на институцијата.

(7) Решението за престанок на работниот однос се врачува лично на административниот службеник, по правило, во работните простории на институцијата во која работи, односно на адреса на неговото живеалиште, односно престојувалиште.

(8) Ако административниот службеник не може да се пронајде на адресата на живеалиштето, односно престојувалиштето или ако го одбие врачувањето, решението се прикачува на огласната табла во институцијата и по изминувањето на осум дена од денот на огласувањето се смета дека врачувањето е извршено.

(9) Против решението од ставот (6) на овој член административниот службеник има право во рок од осум дена да поднесе жалба до Агенцијата, односно до надлежен орган согласно со овој закон.

ГЛАВА XVI

СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Надзор над спроведување на Законот

Член 99

(1) За спроведување на овој закон се грижи органот на државната управа надлежен за работите од областа на државната управа.

(2) Инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон, како и на прописите донесени врз основа на овој закон, врши Државниот управен инспекторат.

Годишен извештај за спроведени надзори

Член 100

(1) Државниот управен инспекторат за спроведените инспекциски надзори над спроведувањето на одредбите од овој закон, најдоцна до 1 март во тековната година изготвува и до Владата на Република Македонија доставува годишен извештај за претходната година.

(2) Содржината на извештајот од ставот (1) на овој член ја пропишува министерот.

ГЛАВА XVII

ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Глоби

Член 101

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на директорот на Агенцијата, ако:

- не спроведе постапка за јавна набавка на услуги за објавување на јавните огласи спротивно на членот 35 став (7) од овој закон,
- не ги снима, не ги емитува во живо на веб страницата на Агенцијата или не ги постави снимките од испитите и тестовите на веб страницата на Агенцијата, спротивно на членот 41 став (2) од овој закон,
- не ги чува снимките од полагањето за секој испит во Агенцијата во период од најмалку две години од датумот на полагањето спротивно на членот 41 став (11) од овој закон,
- не обезбеди емитување на резултатите од полагањето на испитот на веб страницата на Агенцијата или не обезбеди нивно доставување на адресите на електронска пошта на кандидатите спротивно на членот 41 став (10) од овој закон и
- не води евиденција на мрежни пристапи до компјутерите во просторијата за полагање и до модулот и базата на прашања за испити и тестови, со време на пристап, корисничко име на вработениот кој пристапил и акции кои ги извршил при пристапот, спротивно на членот 41 став (15) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 7.500 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на раководното лице на институцијата, ако:

- не назначи секретар од редот на раководните административни службеници, спротивно на членот 23 ставови (6), (7) и (8) од овој закон во рок од два месеца од денот на неговото именување на функција,
- не го донесе годишниот план за вработувања, спротивно на членот 32 ставови (5) и (8) од овој закон,
- не достави извештаи за реализација на годишниот план за вработувања, спротивно на членот 33 став (1) од овој закон и
- не донесе решение за реализација на мерките за одличен и слаб ефект, спротивно на членот 68 став (4) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 3.500 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на секретарот, односно на раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, ако:

- не го донесе годишниот план за обуки, спротивно на членот 58 став (1) од овој закон,
- не достави извештаи за реализација на годишниот план за обуки, спротивно на членот 58 став (2) од овој закон,
- не постапи по обврската за континуирано следење на ефектот на административен службеник, спротивно на членот 64 став (7) од овој закон,
- не ги координира оценувачите, спротивно на членот 65 став (4) од овој закон,
- не формира комисија за спроведување на постапката за оценување, спротивно на членот 65 став (10) од овој закон,
- не достави до Министерството извештај со ранглиста на годишни оцени за сите административни службеници во институцијата, спротивно на членот 65 став (17) од овој закон и
- не достави до Министерството извештај за изречени мерки, спротивно на членот 84 став (1) од овој закон.

Прекршочна постапка

Член 102

(1) За прекршоците утврдени со овој закон прекршочната постапка ја води и прекршочни санкции изрекува надлежниот суд.

(2) Пред поднесување на барање за покренување на прекршочна постапка до надлежниот суд се врши порамнување согласно со Законот за прекршоците.

ГЛАВА XVIII

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Агенција за администрација

Член 103

(1) Агенцијата за администрација со денот на започнувањето со примена на овој закон, продолжува да работи согласно со надлежностите утврдени со овој закон.

(2) Директорот и заменикот на директорот на Агенцијата за администрација, со денот на започнувањето со примената на овој закон, ја извршуваат својата функција се до денот на истекување на нивниот мандат, согласно со Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број

59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 и 106/13).

(3) Доколку на директорот или на заменикот на директорот на Агенцијата му истече мандатот пред денот на започнувањето со примената на овој закон, истиот ќе продолжи да ја врши функцијата се до денот на започнувањето со примената на овој закон по што се избира нов директор, односно заменик на директорот согласно со одредбите од овој закон.

Државни секретари

Член 104

(1) Државните секретари ја извршуваат својата функција се до денот на истекувањето на нивниот мандат, согласно со Законот за Владата на Република Македонија, а со права, должности и овластувања утврдени согласно со овој закон.

(2) Државните секретари од ставот (1) на овој член, доколку ги исполнуваат посебните услови од овој закон, имаат право по истекот на нивниот мандат да бидат распоредени на работни места на административни службеници од категоријата Б во министерството во кое ја вршеле функцијата државен секретар.

Донесување на подзаконски акти

Член 105

(1) Уредбата за описите на нивоата на работни места на административните службеници ќе се донесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Другите акти за спроведување на овој закон ќе се донесат во рок од девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Усогласување на актите за систематизација на работни места

Член 106

Актите за систематизација на работни места на институциите ќе се усогласат со овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на Уредбата за описите на нивоата на работни места на административните службеници.

Усогласување со посебните закони

Член 107

Одредбите од посебните закони со кои се регулираат прашања во врска со вработените кои немаат статус на државни или јавни службеници, а согласно со одредбите од овој закон треба да стекнат статус на административни службеници, ќе се усогласат со овој закон најдоцна девет месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Исполнување на посебни услови

Член 108

(1) Административниот службеник кој засновал работен однос во институцијата заклучно со денот на започнувањето со примената на овој закон треба до секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење, соодветни на нивото на неговото работно место, во рок од две години од денот на започнувањето со примената на овој закон.

(2) Административниот службеник кој нема да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење согласно со ставот (1) на овој член со решение на секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар, ќе биде распореден на работно место за едно ниво пониско од работното место на кое бил во моментот на влегување во сила на овој закон, освен административните службеници кои на денот на започнувањето со примената на овој закон биле распоредени на работно место од влезно ниво на кои ќе им биде намалена платата во износ од 10%.

(3) Административниот службеник на кој согласно со ставот (2) на овој член платата му била намалена во износ од 10% може во секој момент да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење до раководното лице на институцијата по што секретарот, односно раководното лице на институцијата во која не се назначува секретар носи решение со кое решението за намалувањето на платата престанува да важи.

(4) Ставовите (1) и (2) на овој член не важат за административните службеници кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на започнувањето со примената на овој закон.

(5) Државниот управен инспекторат, во рок од три месеци по истекот на рокот од ставот (1) на овој член, ќе изврши надзор над спроведувањето на ставовите (1) и (2) на овој член во сите институции од членот 3 став (1) од овој закон.

Административно управување

Член 109

(1) Потврдата за испит за административно управување ќе стане посебен услов за вработување на административни службеници од категоријата Б две години од денот на започнувањето со примената на овој закон.

(2) Административниот службеник од категоријата Б, кој засновал работен однос во институцијата заклучно со денот на влегувањето во сила на овој закон, треба да достави потврда за положен испит за административно управување, најдоцна во рок од две години од денот на започнувањето со примената на овој закон, во спротивно, ќе биде распореден на работно место од категоријата В.

(3) Ставот (2) на овој член не важи за административните службеници од категоријата Б кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на започнувањето со примената на овој закон.

(4) Државниот управен инспекторат, во рок од три месеци по истекот на рокот од ставот (2) на овој член, ќе изврши надзор над спроведувањето на ставот (2) на овој член во сите институции од членот 3 став (1) од овој закон.

Рангирање на универзитети

Член 110

(1) Рангирањето на универзитетите согласно со ранг-листата на домашни универзитети утврдена во Законот за високото образование и ранг-листите на странските универзитети ќе се вреднува по истекот на една година од денот на започнувањето со примената на овој закон.

(2) До рокот утврден во ставот (1) на овој член, формалното образование на кандидатите за административни службеници од категориите Б и В ќе се вреднува согласно со постигнатиот успех на сите циклуси на студии кои ги завршил кандидатот.

Започнати постапки

Член 111

(1) Постапките за државните службеници кои се однесуваат на вработување, со и без пробна работа, дисциплинските постапки и постапките за оценување, започнати до денот на започнувањето на примената на овој закон, односно жалбите и приговорите поднесени до Агенцијата до денот на започнувањето на примената на овој закон, ќе се завршат според Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 и 106/13).

(2) Постапките за јавните службеници кои се однесуваат на вработување, со и без пробна работа, дисциплинските постапки и постапките за оценување, започнати до денот на започнувањето на примената на овој закон, односно жалбите и приговорите поднесени до Агенцијата до денот на започнувањето на примената на овој закон, ќе се завршат според Законот за јавните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 52/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 и 106/13).

(3) Бодовите на плата во делот на образованието за државниот службеник со ниво на квалификациите VI Б, односно стекнати 180 кредити според ЕКТС, кој засновал работен однос во институцијата заклучно со денот на започнувањето со примената на овој закон, ќе продолжат да се вреднуваат согласно со Законот за државните службеници, односно со 200 бода.

(4) На државниот службеник на кој до денот на влегувањето во сила на овој закон му се исплаќа додаток за степен на кариера согласно со Законот за државните службеници, износот на додатокот за степен на кариера ќе му биде пресметан како дополнителни бодови во вредност на исплатениот додаток, во делот на плата за нивото од членот 87 став (3) од овој закон.

Престанок на важност

Член 112

(1) Со денот на започнувањето со примената на овој закон престануваат да важат Законот за државните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 и 106/13) и Законот за јавните службеници („Службен весник на Република Македонија“ број 52/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 и 106/13).

(2) Со започнувањето на примената на овој закон престануваат да важат одредбите од Главата IX-а членови 39-а, 39-б и 39-в од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/10 и 51/11).

Влегување во сила и примена

Член 113

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе започне да се применува една година од денот на влегувањето во сила.

L I GJ
PËR NËPUNËS ADMINISTRATIVË

KREU I
DISPOZITA THEMELORE

Lënda e ligjit

Neni 1

(1) Lëndë e këtij ligji janë statusi, klasifikimi, punësimi, avancimi, përsosja profesionale dhe aftësimi, matja e kontributit dhe çështje tjera lidhur me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë.

(2) Lëndë e këtij ligji është edhe statusi dhe kompetenca e Agjencisë së Administratës.

Punë administrative

Neni 2

Punë administrative janë punë profesionale-administrative, juridike normative, përmbaruese, statistikore, administrative mbikëqyrëse, planifikuese, informatike, kadrovike, materiale, financiare, kontabiliteti, informative dhe punë tjera të natyrës administrative.

Nëpunës administrativ

Neni 3

(1) Nëpunësi administrativ është personi i cili ka themeluar marrëdhënie të punës për kryerje të punëve administrative në një prej institucioneve në vijim:

- organet e pushtetit shtetëror dhe lokal dhe organeve tjera shtetërore të themeluara në pajtim me Kushtetutën dhe me ligjin dhe
- institucionet që kryejnë veprimtari nga sfera e arsimit, shkencës, shëndetësisë, kulturës, punës, mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijëve, sportit, si dhe në veprimtari tjera me interes publik të përcaktuar me ligj, e të organizuara si agjenci, fonde, institucione publike dhe ndërmarrje publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë ose komunat, nga Qyteti i Shkupit, si dhe nga komunat e Qytetit të Shkupit.

(2) Varësisht nga institucioni në të cilën është punësuar, nëpunësi administrativ mund të jetë:

- nëpunës shtetëror, përkatësisht nëpunës i llojit tjetër i përcaktuar me ligj të veçantë në institucionet nga paragrafi (1) alineja 1 të këtij neni ose
- nëpunës publik në institucionet nga paragrafi (1) alineja 2 të këtij neni.

Përfshirja e ligjit

Neni 4

(1) Me këtë ligj rregullohen statusi dhe çështje tjera lidhur me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, çështje të caktuara lidhur me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë në gjyqësi dhe prokurori publike, diplomaci, administratë doganore dhe tatimore, shërbime inspektuese, revizion shtetëror dhe revizionin e IPA-s, trupa rregullatorë dhe Bankën Popullore të Republikës së Maqedonisë, në tërësi ose pjesërisht mund të rregullohen me ligj dhe me marrëveshje kolektive, në mënyrë të ndryshme nga ky ligj.

(3) Procedura për punësim të nëpunësve administrativë e rregulluar me këtë ligj është e obligueshme edhe për punësim të nëpunësve administrativë në diplomaci, administratë doganore dhe tatimore, shërbime inspektuese, revizion shtetëror dhe revizionin e IPA-s, si dhe trupa rregullatorë.

(4) Për nëpunësit administrativë nga paragrafi (2) i këtij neni, do të zbatohen dispozitat e këtij ligji për tërë çështjet që kanë të bëjnë me marrëdhënien e tyre të punës të cilat nuk janë të rregulluara me ligjet e veçanta dhe me marrëveshjet kolektive.

(5) Për çështjet që kanë të bëjnë me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë, e të cilat nuk janë rregulluar me këtë ligj, me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik ose me ligjet e veçanta dhe me marrëveshjet kolektive, zbatohen rregullat e përgjithshme për marrëdhënie të punës.

Lista e nocioneve

Neni 5

Shprehje të veçanta të përdoruara në këtë ligj, e kanë domethënien në vijim:

1. "Vend i punës" është njësia më e vogël në strukturën organizative të institucionit që në aktin e sistematizimit është përshkruar me nivel, kushte të përgjithshme dhe të veçanta, qëllime dhe detyra të punës dhe të dhëna tjera me interes për vendin e punës;

2. "Vende të ngjashme të punës" janë vende pune të nivelit të njëjtë për të cilat kërkohet shkallë e njëjtë dhe lloj i njëjtë i arsimit;

3. "Nivele hyrëse" janë nivelet V4 dhe G4 në pajtim me klasifikimin e vendeve të punës së nëpunësve administrativë;

4. "Kualifikime profesionale" janë arsimi formal dhe forma tjera të arsimimit profesional të të punësuarit, për të cilat posedon diplomë ose certifikatë;

5. "Përvojë pune në profesion" është periudha e evidentuar në agjenci për punësim si stazh pune, që i punësuari e ka kaluar në marrëdhënie të punës pas marrje së shkallës dhe llojit të caktuar të arsimit, dhe në të cilin ka kryer edhe detyra të punës për të cilin nevojitet shkallë dhe lloj i tillë i arsimit;

6. "Kompetenca pune" janë përmbledhja e diturive, shkathtësive dhe aftësive të të punësuarit që t'i kryejë punët dhe detyrat e punës në vendin e punës dhe të njëjtat mund të jenë të përgjithshme dhe të veçanta dhe

7. "Organ kompetent për buxhetin e institucionit" është: Ministria e Financave për shfrytëzuesit buxhetorë të vijës së parë të cilët financohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe ndërmarrjet publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë; ministria kompetente për institucionet të cilat kryejnë veprimtari nga sfera e arsimit, shkencës, shëndetësisë, kulturës, punës, mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijës, si dhe në veprimtari tjera me interes publik të përcaktuar me ligj, këshilli i komunës për njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe institucionet dhe ndërmarrjet publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe organet tjera të përcaktuara me ligj.

Kreu II

KOORDINIMI I PUNËS SË NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Organe për koordinim me punën

Neni 6

(1) Në nivel të sektorit publik, institucione kompetente për koordinim me punën e nëpunësve administrativë, janë:

- Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës,
- Ministria e Financave,
- Sekretariati për Zbatimin e Marrëveshjes Kornizë dhe
- Agjencia e Administratës, e rregulluar veçanërisht në Kreun III.

(2) Në nivel të institucionit, kompetent për menaxhim me resurse njerëzore janë:

- personi udhëheqës,
- sekretari dhe
- njësitë organizative për menaxhim me resurse njerëzore.

Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës

Neni 7

(1) Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës (në tekstin e mëtejmë: Ministria), në aspekt të këtij ligji ka kompetencë që:

1) të krijojë politika dhe strategji nga sfera e menaxhimit me resurse njerëzore në sektorin publik;

2) të përpilojë ligje dhe dispozita nga sfera e resurseve njerëzore dhe ta përcjellë zbatimin e tyre;

3) të japë propozime për përmirësimin dhe ta mbikëqyrë harmonizimin e ligjeve dhe dispozitave të veçanta në pjesën e menaxhimit me resurse njerëzore me ligje dhe dispozita nga kompetenca e saj;

4) t'i përcaktojë përmbajtjen dhe mënyrën e përgatitjes së akteve për organizim dhe sistematizim të brendshëm të vendeve të punës së nëpunësve administrativë;

5) të japë pëlqim për aktet për sistematizim të vendeve të punës në institucione, në pjesën e harmonizimit të përshkrimeve të vendeve të punës së nëpunësve administrativë me këtë ligj dhe me Katalogun e vendeve të punës në sektorin publik;

6) të japë mendime për zbatimin e Metodologjisë për planifikim të punësimeve në sektorin publik;

7) të përcaktojë Kornizë për kompetenca të përgjithshme të nëpunësve administrativë;

8) të përcaktojë Kodeksin për nëpunës administrativë;

9) ta mbajë Regjistrin për të punësuarit në sektorin publik;

10) ta mbajë Katalogun e vendeve të punë në sektorin publik;

11) ta mbajë listën e transferit të marrjeve të mundshme;

12) ta mbajë Regjistrin e vlerësimeve të nëpunësve administrativë;

13) ta mbajë evidencën e mentorëve;

14) të përpilojë dhe miratojë program vjetor për trajnime gjenerike të nëpunësve administrativë;

15) t'i formojë dhe azhurnojë bazat e pyetjeve të provimit për nëpunës administrativ dhe provimit për menaxhim administrativ dhe të testit të personalitetit;

16) t'i formojë bazat e pyetjeve të testit të personalitetit;

17) të përpilojë dhe miratojë program për trajnim dhe provim për menaxhim administrativ;

18) organizojë, koordinojë dhe zbatojë trajnime për nëpunësit administrativë;

19) të lëshojë vërtetime për trajnime të realizuara me sukses;

20) të lëshojë vërtetime për provim të dhënë për menaxhim administrativ dhe

21) të kryejë punë tjera të përcaktuara me ligj.

(2) Për kryerjen e kompetencave nga paragrafi (1) alinetë 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20 të këtij neni, Ministria formon njësi organizative për përsosje profesionale të nëpunësve administrativë si Akademia për Përsosje Profesionale të Nëpunësve Administrativë (në tekstin e mëtejmë: Akademia).

(3) Për realizimin e kompetencave nga paragrafi (1) alinetë 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20 të këtij neni, Ministria mund të bashkëpunojë me institucione profesionale, të arsimit të lartë dhe shkencore hulumtuese nga vendi dhe nga jashtë dhe të angazhojë ekspertë nga sferat përkatëse.

(4) Ministria mund të organizojë, koordinojë dhe zbatojë trajnime gjenerike dhe të specializuara për përsosje profesionale edhe për të punësuar në sektorin publik të cilët nuk kanë status të nëpunësve administrativë, për çfarë arkëton kompensim.

(5) Ministria, institucioneve u arkëton kompensim edhe për organizim, koordinim dhe zbatim të trajnimit të specializuar për menaxhim administrativ.

(6) Lartësinë e kompensimit nga paragrafët (4) dhe (5) të këtij neni e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë me listë tarifore.

(7) Ministria mundet, institucioneve nga paragrafi (3) i këtij neni t'u paguajë kompensim për blerje të shërbimeve për zhvillim të përmbajtjeve të trajnimeve, për zbatimin e trajnimeve, si dhe formimin e bazave të pyetjeve për provimin për menaxhim administrativ, për çfarë e njëjta nënshkruan marrëveshje për blerje të shërbimeve.

Ministria e Financave

Neni 8

Ministria e Financave, në aspekt të këtij ligji, ka kompetencë të japë pëlqime për planet vjetore të shfrytëzuesve buxhetorë të vijës së parë të cilët financohen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe ndërmarrjeve publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë për punësim të nëpunësve administrativë, si dhe të japë pëlqime për mjete të siguruara në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë për plotësim të çdo vendi të punës së nëpunësve administrativë për të cilin rroga dhe kompensimet e rrogës paguhen nga Buxheti i Republikës së Maqedonisë.

Sekretariati për Zbatimin e Marrëveshjes Kornizë

Neni 9

Sekretariati për Zbatimin e Marrëveshjes Kornizë (në tekstin e mëtejmë: Sekretariati), në aspekt të këtij ligji, ka kompetencë të japë pëlqime të planeve vjetore të organeve të administratës shtetërore për punësim të nëpunësve administrativë dhe të marrë pjesë në komisionet për seleksionim të nëpunësve administrativë në këto organe, në pajtim me ligjin.

Personi udhëheqës

Neni 10

Personi udhëheqës, përkatësisht funksionari i cili udhëheq me institucionin (në tekstin e mëtejmë: personi udhëheqës), në aspekt të këtij ligji, siguron kushte për zbatim efikas të ligjeve dhe rregullave që kanë të bëjnë me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë, miraton akte për organizim dhe sistematizim të brendshëm të vendeve të punës në institucion dhe akte tjera të institucionit që kanë të bëjnë me marrëdhënien e punës së nëpunësve administrativë, miraton plane vjetor për punësim të nëpunësve administrativë, si dhe vendos për të drejtat e marrëdhënieve të punës së nëpunësve administrativë në institucion në pajtim me ligjin me të cilin është zgjedhur ose emëruar në funksion.

Sekretari

Neni 11

Sekretari, në aspekt të këtij ligji, menaxhon me nëpunësit administrativë, u jep udhëzime nëpunësve udhëheqës dhe nëpunësve të punësuarve të tjerë në institucionin, veçanërisht në kontekst të menaxhimit me resurse njerëzore, si dhe vendos për të drejtat, obligimet dhe përgjegjësitë e nëpunësve administrativë në mënyrë dhe në procedura të përcaktuara me këtë ligj.

Njësia organizative për menaxhim me resurse njerëzore

Neni 12

(1) Njësia organizative për menaxhim me resurse njerëzore formohet në institucione me së paku 30 të punësuar, siguron zbatim efikas të ligjeve, dispozitave, rregullave dhe procedurave, rregullave dhe procedurave për menaxhim me resurse njerëzore në institucion, merr pjesë në procedurat e punësimit, avancimit dhe mobilitetit të nëpunësve administrativë dhe të punësuarve tjerë në institucione, i organizon dhe koordinon përsosjen dhe menaxhimin me kontributin e nëpunësve administrativë dhe të punësuarit tjerë në institucion, si dhe kryen punë tjera lidhur me resurset njerëzore në institucion.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, në institucionet në të cilat ka së paku 30 të punësuar, punë e njësisë organizative për menaxhim me resurse njerëzore, mund t'i kryejë një nëpunës administrativ.

(3) Me qilim të realizimit të suksesshëm të punëve nga paragrafi (1) i këtij neni njësitë organizative për menaxhim me resurse njerëzore organizohen në Rrjet të njësive organizative për menaxhim me resurse njerëzore, me të cilin kryeson sekretari shtetëror për shoqëri informatike dhe administratë.

(4) Rrejti i njësive organizative për menaxhim me resurse njerëzore, për punën e tij miraton rregullore për punë.

Kreu III

AGJENCIA E ADMINISTRATËS

Statusi juridik i Agjencisë së Administratës

Neni 13

(1) Agjencia e Administratës është organ i pavarur shtetëror me cilësi të personit juridik me të drejta, obligime dhe përgjegjësi të përcaktuara me këtë ligj.

(2) Agjencia për punën e vet për vitin paraprak në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë parashtron raport vjetor më së voni deri më 31 mars në vitin rrjedhës.

Kompetenca e Agjencisë

Neni 14

(1) Agjencia është kompetente t'i kryejë punët në vijim:

- publikon shpallje për punësim të nëpunësve administrativë,
- organizon procedura për seleksionim të nëpunësve administrativë,
- vepron për ankesa dhe kundërshtime të nëpunësve administrativë në shkallë të dytë,
- e realizon provimin për nëpunës administrativ, provimin për menaxhim administrativ dhe testin e personalitetit,
- mban evidencë të kandidatëve të cilët kanë parashtruar dëshmi të rrejshme në fletëparaqitje për punësim dhe
- punë tjera të përcaktuara me ligj.

Udhëheqja me Agjencinë

Neni 15

(1) Me Agjencinë udhëheq drejtori, të cilin e emëron dhe shkarkon Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, me propozim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë për kohë prej gjashtë vitesh.

(2) Drejtori i Agjencisë ka zëvendës, të cilin e emëron dhe shkarkon Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, me propozim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë për kohë prej gjashtë vitesh.

(3) Për punën e vet dhe për punën e Agjencisë, drejtori dhe zëvendësi i tij përgjigjen para Kuvendit të Republikës së Maqedonisë.

Kushte për emërim dhe kompetenca të drejtorit dhe zëvendësit të tij

Neni 16

(1) Drejtor i Agjencisë dhe zëvendësdrejtor mund të emërohet person i cili:

- është shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- në mënyrë aktive e flet gjuhë maqedonase,
- në momentin e zgjedhjes me aktgjykim të plotfuqishëm nuk i është kumtuar dënim ose sanksion për kundërvajtje ndalim për kryerje të profesionit, veprimtarisë ose detyrës,
- nuk është anëtar i organeve të partisë politike,
- ka nivel të kualifikimeve VI A sipas Kornizës maqedonase të kualifikimeve ose ka fituar së paku 240 kredi sipas SETK, përkatësisht ka përfunduar shkallë VII/1 të arsimit,
- ka marrë së paku 240 kredi sipas SETK ose ka mbaruar shkallën VII/1 të arsimit në fushën e drejtësisë ose fushën e menaxhimit me resurse njerëzore,
- ka së paku gjashtë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku dy vite në vend pune udhëheqës në sektor publik, përkatësisht së paku dhjetë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku tri vite në vend udhëheqës në sektorin privat,
- posedon ceritifikatë të njohur ndërkombëtarisht të lëshuar nga testues zyrtarë evropianë, anëtar i shoqatës ALTE të testuesve evropianë të nivelit B2 (B2) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS me 5-6 pikë, FCE, BEK V, ILEK, IKFE, BULLATS ose Aptis, ose TOEFELL PBT (TOEFL PBT) së paku 500 pikë, TOEFELL CBT (TOEFL CBT) së paku 175 pikë ose TOEFELL IBT (TOEFL IBT) së paku 60 pikë, ose DELLF, TCF, TEF, ose Gete Certifikatë, TestDaF dhe
- posedon certifikatë për njohje të programeve kompjuterike për punë në zyrë.

(2) Drejtori i Agjencisë:

- i koordinon dhe organizon punën dhe udhëheq me punën e Agjencisë,
- e prezanton dhe përfaqëson Agjencinë,
- i ndërmerr të gjitha veprimet juridike në emër dhe në llogari të Agjencisë,
- përgjigjet për ligjshmërinë në punën e Agjencisë,
- vendos për të drejtat dhe obligimet e të punësuarve në Agjenci,
- i miraton aktet për organizim dhe sistematizim të brendshëm të Agjencisë,
- miraton plane financiare, strategjike dhe program vjetor për punë të Agjencisë dhe e organizon zbatimin e tyre,
- miraton rregulla dhe akte tjera për të cilat është i autorizuar,
- kujdeset për transparencën e punës së Agjencisë dhe
- ndërmerr masa tjera nga kompetenca e Agjencisë në pajtim me ligjin.

(3) Zëvendësi e zëvendëson drejtorin në rast të mungesës së tij ose kur për shkak të sëmundjes dhe shkaqe tjera nuk është në gjendje ta kryejë funksionin e tij, me tërë autorizimet dhe përgjegjësitë e tij në udhëheqje.

(4) Zëvendësi në bashkëpunim me drejtorin kryen punë nga kompetenca e drejtorit që i njëjti do t'ia ngarkojë.

Shkarkimi i drejtorit dhe zëvendësdrejtorit të Agjencisë

Neni 17

Drejtori i Agjencisë, përkatësisht zëvendësi i tij mund të shkarkohen edhe para skadimit të mandatit për të cilin është emëruar dhe në rastet si vijojnë:

- me kërkesë të tij,
- nëse me vendim gjyqësor të plotfuqishëm është dënuar për vepër penale me dënim pa kusht me burg prej së paku gjashtë muajsh,
- nëse me vendim të plotfuqishëm gjyqësor i është kumtuar dënim për ndalim për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës dhe
- për shkak të humbjes së aftësisë për kryerjen e funksionit, që dëshmohet me vërtetim mjekësor përkatës.

Sektori për seleksionimin e kandidatëve për punësim

Neni 18

(1) Për realizim më efikas të kompetencave të veta, Agjencia formon Sektor për seleksionimin e kandidatëve për punësim, si njësi organizative e cila kujdeset për realizimin e procedurave për seleksionimin e kandidatëve për punësim në vendet e punës të nëpunësve administrativë.

(2) Me përjashtim nga paragrafit (1) i këtij neni, Agjencia mund të organizojë, koordinojë dhe zbatojë procedura për seleksionim edhe për të punësuar në sektorin publik që nuk e kanë statusin e nëpunësve administrativë, për çfarë institucioneve mund t'u arkëtojë kompensim.

(3) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni e përcakton Qeveria me listë tarifore.

Komisioni për Vendimmarrje për Ankesa dhe Parashtresa të Nëpunësve Administrativë në Shkallë të Dytë

Neni 19

(1) Agjencia në kuadër të saj formon Komision për Vendimmarrje për Ankesa dhe Parashtresa të Nëpunësve Administrativë në Shkallë të Dytë (në tekstin në vijim: Komisioni).

(2) Komisioni vendos për ankesa dhe parashtresa të nëpunësve administrativë në shkallë të dytë.

(3) Komisioni përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë dhe zëvendës të tyre nga radhët e nëpunësve administrativë të Agjencisë.

(4) Kryetarin dhe anëtarët e Komisionit dhe zëvendësit e tyre me aktvendim i cakton Drejtori i Agjencisë në bazë të parimeve të profesionalizimit dhe kompetencës dhe në pajtim me parimet e përfaqësimit përkatës dhe të drejtë të pjesëtarëve të bashkësive.

(5) Kryetari dhe anëtarët e Komisionit nuk mund të marrin pjesë në procedura të seleksionimit si anëtarë të Komisionit për seleksionimin e nëpunësve administrativë.

(6) Komisioni vendos me shumicë votash nga numri i përgjithshëm i anëtarëve.

(7) Ankesa e prolongon zbatimin e vendimeve.

(8) Komisioni vendos në afat prej tetë ditësh pune nga dita e pranimit të ankesës.

(9) Për vendimin e marrë për ankesën e paraqitur, Komisioni e njofton institucionin dhe paraqitësin e ankesës, në afat prej tri ditësh nga dita e dorëzimit të së njëjtës.

(10) Kundër vendimit të Komisionit mund të paraqitet padi në gjykatën kompetente në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të tij.

(11) Nëse Komisioni nuk merr vendim në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të ankesës, kandidati në afat prej 15 ditësh pas skadimit të tetë ditëve, ka të drejtë të paraqesë padi në gjykatën kompetente.

(12) Për punën e Komisionit, drejtori i Agjencisë miraton Rregullore të punës.

Të punësuarit në Agjenci

Neni 20

(1) Të punësuarit në Agjenci, përveç personave ndihmës teknikë, kanë status të nëpunësve administrativë.

(2) Të punësuarit në Agjenci kanë të drejtë ankese kundër aktvendimeve me të cilat vendoset për të drejtat dhe obligimet e tyre të marrëdhënies së punës.

(3) Ankesa nga paragrafi (2) i këtij neni parashtrohet në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

(4) Kandidatët për punësim në Agjencinë, kundër aktvendimit për zgjedhje, kanë të drejtë ankese në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Kreu IV

KLASIFIKIMI I VENDEVE TË PUNËS TË NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Klasifikimi i vendeve të punës të nëpunësve administrativë

Neni 21

(1) Vendet e punës të nëpunësve administrativë klasifikohen në pajtim me:

- përgjegjësinë, qëllimet, llojin dhe kompleksitetin e vendeve të punës dhe detyrat e punës në vendin e punës dhe
- kualifikimet e duhura profesionale, përvojën e punës në profesionin, kompetencat e përgjithshme dhe të veçanta dhe kritere tjera me rëndësi për vendin e punës.

(2) Kompetencat e përgjithshme të punës përcaktohen në Kornizën e kompetencave të përgjithshme për nëpunës administrativë dhe të njëjtën e përcakton ministri.

(3) Kriteret nga paragrafi (1) alineja 2 të këtij neni, në aktin për sistematizim të vendeve të punës në institucion, përcaktohen si kushte të veçanta për vendin e punës.

Kategoritë e vendeve të punës të nëpunësve administrativë

Neni 22

(1) Në pajtim me kriteret nga neni 21 paragrafi (1) të këtij ligji, vendet e punës të nëpunësve administrativë klasifikohen në katër kategori, si vijojnë:

- kategoria A – sekretarë,
- kategoria B – nëpunës administrativë udhëheqës,
- kategoria V – nëpunës administrativë profesionalë dhe
- kategoria G – nëpunës administrativë ndihmës profesionalë.

(2) Në kuadër të secilës kategori nga paragrafi (1) i këtij neni, përcaktohen më shumë nivele të vendeve të punës së nëpunësve administrativë.

(3) Dekretin për përshkrimet e kategorive dhe niveleve të vendeve të punës të nëpunësve administrativë, me propozim të ministrit të Shoqërisë Informatike dhe Administratës (në tekstin e mëtejmë: ministri), e miraton Qeveria e Republikës së Maqedonisë.

Nivele të vendeve të punës të nëpunësve administrativë nga kategoria A – sekretarë

Neni 23

(1) Në kuadër të kategorisë A, përcaktohen nivelet në vijim të vendeve të punës së sekretarit:

- A1 – Sekretar shtetëror,
- A2 – Sekretar i Përgjithshëm,
- A3 – Sekretar i Qytetit të Shkupit,
- A4 – Sekretar i komunës me seli në qytet dhe
- A5 – Sekretar i komunës me seli në fshat.

(2) Sekretari shtetëror caktohet në: ministri, Sekretariatin për Çështje Evropiane dhe Sekretariatin për Zbatimin e Marrëveshjes Kornizë.

(3) Sekretar i Përgjithshëm caktohet në: Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë, Këshillin Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë, Këshillin e Prokurorëve Publikë të Republikës së Maqedonisë, Avokatin e Popullit, Avokati Shtetërore të Republikës së Maqedonisë, Këshillin Inspektues, Entin Shtetëror të Revizionit, Komisionin Shtetëror të Zgjedhjeve, Komisionin Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit, Komisionin për Verifikimin e Fakteve, Komisionin për Mbrojtje të Konkurrencës, Komisionin për Mbrojtjen e të Drejtës për Qasje të Lirë në Informatat me Karakter Publik, Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë, Agjencinë për Administratë dhe Drejtorinë për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

(4) Sekretari i Qytetit të Shkupit caktohet në Qytetin e Shkupit.

(5) Sekretar i komunës caktohet në komunat e selisë në qytet dhe në komunat me seli në fshat.

(6) Sekretarin nga paragrafi (1) alineja 1 të këtij neni, nga radhët e nëpunësve administrativë të kategorisë B, përkatësisht nga radhët e të punësuarve udhëheqës e cakton ministri, dhe i njëjti duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës për nivelin B4 të nëpunësve administrativë udhëheqës.

(7) Sekretarin nga paragrafi (1) alineja 2 të këtij neni, nga radhët e nëpunësve administrativë të kategorisë B, përkatësisht nga radhët e nëpunësve udhëheqës e cakton personi udhëheqës i institucionit nga paragrafi (3) i këtij neni, dhe i njëjti duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës për nivelin B4 të nëpunësve administrativë udhëheqës.

(8) Sekretarin nga paragrafi (1) alineja 3, 4 dhe 5 të këtij neni, nga radhët e nëpunësve administrativë të kategorisë B e cakton kryetari i komunës dhe i njëjti duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës për nivelin B4 të nëpunësve administrativë udhëheqës.

(9) Mandati i sekretarit nga paragrafi (1) i këtij neni përfundon me mandatin e funksionarit që e ka caktuar, dhe pas skadimit të mandatit, i njëjti sistematizohet në vend të punës në nivel të njëjtë me nivelin e vendit të punës në të cilin ka punuar para se të caktohet për sekretar.

Nivele të vendeve të punës së nëpunësve administrativë nga kategoria B - udhëheqës

Neni 24

(1) Në kuadër të kategorisë B, përcaktohen nivelet vendeve të punës së nëpunësve administrativë në vijim:

- B1 – nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të parë,
- B2 – nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të dytë,
- B3 – nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të tretë dhe
- B4 – nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të katërt.

(2) Nëpunësi udhëheqës administrativ nga kategoria B, duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës në vijim:

a) Kualifikime profesionale për: të gjitha nivelet-niveli i kualifikimeve VI A sipas Kornizës maqedonase të kualifikimeve dhe së paku 240 kredi të fituara sipas SETK ose shkallën VII/1 të përfunduar.

b) Përvojë pune si vijon:

- për nivelin B1 së paku gjashtë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku dy vite në vend pune udhëheqës në sektor publik, përkatësisht së paku dhjetë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku tre vite në vendin udhëheqës të punës në sektor privat,
- për nivelin B2 së paku pesë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku dy vite në vend pune udhëheqës në sektor publik, përkatësisht së paku dhjetë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku tri vite në vendin e udhëheqësit në sektor privat ose
- për nivelet B3 dhe B4 së paku katër vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku një vit në vend pune udhëheqës në sektor publik, përkatësisht së paku gjashtë vite përvojë pune në profesion, prej të cilave së paku dy vite në vend udhëheqës të punës në sektor privat;

v) Kompetenca të përgjithshme pune për të gjitha nivelet – kategoria B, në pajtim me Kornizën e kompetencave të përgjithshme të punës dhe

g) Kompetenca të veçanta të punës për tërë nivelet – njohje aktive e programeve kompjuterike për punë në zyre, për tërë nivelet – vërtetim për provim të dhënë për udhëheqje administrative, për tërë nivelet - kompetenca tjera të veçanta të punës të caktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës për vendin përkatës të punës, si dhe njohje të një prej gjuhëve më së shumti të përdorura në Bashkimin Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) si vijon:

- për nivelet B1 dhe B2 me posedimin e certifikatës së njohur ndërkombëtarisht të lëshuar nga testuesi zyrtar evropian, anëtar i shoqërisë ALTE të testuesve evropianë të nivelit B2 (B2) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS me 5-6 pikë, FCE, BEK V, ILEK, IKFE, BULLATS, ose Aptis ose TOEFELL PBT së paku 500 pikë, TOEFELL CBT së paku 175 pikë ose TOEFELL IBT së paku 60 pikë, ose DELLF, TCF, TEF, ose Gete Certifikatë, TestDaF dhe
- për nivelet B3 dhe B4 me posedim të ceritifikatës së njohur në nivel ndërkombëtar të lëshuar nga testuesi zyrtar evropian, anëtar i shoqerisë ALTE të testuesve evropianë të nivelit B1 (B1) të CEFR (CEFR), përkatësisht IELTS me 3,5-4,5 pikë, FCE, BEK P, ILEK, IKFE, BULLATS, ose Aptis, ose TOEFELL PBT së paku 450 pikë, TOEFELL CBT së paku 135 pikë ose TOEFELL IBT së paku 45 pikë, ose DELLF, TCF, TEF, ose Gete Certifikatë.

(3) Secila nga certifikatat e pranuara ndërkombëtarisht nga paragrafi (2) pika g) alinetë 1 dhe 2 të këtij neni kanë vlefshmëri të pakufizuar kohore për vendin e punës për plotësimin e të cilit i ka dorëzuar nëpunësi administrativ, ndërsa të njëjtat nëpunësi administrativ mund t'i shfrytëzojë gjatë aplikimit në konkursin intern ose publik në afat prej pesë viteve nga data e lëshimit edhe për vende tjera të punës përveç nëse lëshuesi nuk ka paraparë afat më të gjatë të vlefshmërisë.

Nivele të vendeve të punës të nëpunësve administrativë nga kategoria V - profesionalë

Neni 25

(1) Në kuadër të kategorisë V, përcaktohen nivelet e vendeve të punës të nëpunësve administrativë në vijim:

- V1 – nëpunës administrativ profesional i nivelit të parë,
- V2 – nëpunës administrativ profesional i nivelit të dytë,
- V3 – nëpunës administrativ profesional i nivelit të tretë dhe
- V4 – nëpunës administrativ profesional i nivelit të katërt.

(2) Nëpunësi udhëheqës administrativ i kategorisë V, duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës në vijim:

a) Kualifikime profesionale si vijon:

- për nivelin B1 niveli i kualifikimeve VI A sipas Kornizës maqedonase të kualifikimeve dhe së paku 240 kredi të fituara sipas SETK ose shkallën VII/1 të përfunduar dhe
- për nivelet B2, B3 dhe B4 niveli i kualifikimeve VI B sipas Kornizës maqedonase të kualifikimeve dhe së paku 180 kredi të fituara sipas SETK ose shkallën VII/1 të përfunduar;

b) Përvojë pune, si vijon:

- për nivelin V1 së paku tre vite përvojë pune në profesionin,
- për nivelin V2 së paku dy vite përvojë pune në profesionin,
- për nivelin V3 së paku një vit përvojë punë në profesionin ose
- për nivelin V4 me ose pa përvojë pune në profesionin;

v) Kompetenca të përgjithshme pune për të gjitha nivelet – kategoria V, në pajtim me Kornizën së kompetencave të përgjithshme të punës dhe

g) Kompetenca të veçanta të punës për të gjitha nivelet - njohje aktive e programeve kompjuterike për punë në zyre, kompetenca tjera të veçanta të caktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës për vendin përkatës të punës, si dhe njohje aktive të një prej tre gjuhëve më së shumti të përdorura në Bashkimin Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) me posedim të certifikatës së njohur në nivel ndërkombëtar të lëshuar nga testuesi evropian zyrtar, anëtar i shoqatës ALTE të testuesve evropianë të nivelit A2 (A2) të CEFR (CEFR), përkatësisht KET, IELTS me maksimum 3 pikë, BULLATS, ose Aptis, ose TOEFELL PBT së paku 400 pikë, TOEFELL CBT së paku 95 pikë ose TOEFELL IBT së paku 30 pikë ose DELLF, TCF, TEF, ose Gëte Certifikatë.

(3) Secila nga certifikatat e pranuara ndërkombëtarisht nga paragrafi (2) pika g) të këtij neni kanë vlefshmëri të pakufizuar kohore për vendin e punës për plotësimin e të cilit i ka dorëzuar nëpunësi administrativ, ndërsa të njëjtat nëpunësi administrativ mund t'i shfrytëzojë gjatë aplikimit në konkursin intern ose publik në afat prej pesë viteve nga data e lëshimit edhe për vende tjera të punës përveç nëse lëshuesi nuk ka paraparë afat më të gjatë të vlefshmërisë.

Nivele të vendeve të punës të nëpunësve administrativë nga Kategoria G – ndihmës-profesionalë

Neni 26

(1) Në kuadër të kategorisë G, përcaktohen nivelet e vendeve të punës së nëpunësve administrativë në vijim:

- G1 – nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të parë,
- G2 – nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të dytë,
- G3 – nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të tretë dhe
- G4 – nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të katërt;.

(2) Nëpunësi profesional ndihmës administrativ nga kategoria G, duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta për vendin e punës në vijim:

a) Kualifikime profesionale: për të gjitha nivelet-niveli i kualifikimeve V A ose niveli i kualifikimeve IV sipas Kornizës maqedonase të kualifikimeve dhe 180 ose 240 kredi të fituara sipas ECVET ose SKMAP ose së paku arsim të lartë ose të mesëm.

b) Përvojë pune si vijon:

- për nivelin G1 së paku tri vite përvojë pune në profesionin,
- për nivelin G2 së paku dy vite përvojë pune në profesionin,
- për nivelin G3 së paku një vit përvojë pune në profesionin ose
- për nivelin G4 me ose pa përvojë pune në profesionin.

v) Kompetenca të përgjithshme pune për të gjitha nivelet – kategoria G, sipas Kornizës së kompetencave të përgjithshme të punës.

g) Kompetenca të veçanta të punës për të gjitha nivelet - njohje aktive e programeve kompjuterike për punë në zyre, kompetenca tjera të veçanta të përcaktuara në aktin për sistematizim të vendeve të punës për vendin përkatës të punës, si dhe njohje aktive të një prej tri gjuhëve më së shumti të përdorura në Bashkimin Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) me posedim të certifikatës së njohur në nivel ndërkombëtar të lëshuar nga testuesi evropian zyrtar, anëtar i shoqatës ALTE të testuesve evropianë të nivelit A1 (A1) të CEFR (CEFR), përkatësisht BULLATS ose Aptis, ose TOEFELL PBT së paku 310 pikë, TOEFELL CBT së paku 35 pikë ose TOEFELL IBT së paku 10 pikë, ose DELLF, TCF, TEF, ose Gete Certifikatë.

(3) Secila nga certifikatat e pranuara ndërkombëtarisht nga paragrafi (2) pika g) të këtij neni kanë vlefshmëri të pakufizuar kohore për vendin e punës për plotësimin e të cilit i ka dorëzuar nëpunësi administrativ, ndërsa të njëjtat nëpunësi administrativ mund t'i shfrytëzojë gjatë aplikimit në konkursin intern ose publik në afat prej pesë viteve nga data e lëshimit edhe për vende tjera të punës përveç nëse lëshuesi nuk ka paraparë afat më të gjatë të vlefshmërisë.

Tituj

Neni 27

(1) Për nëpunësit administrativë, nivelet në kuadër të kategorive në mënyrë plotësuese përshkruhen me titull si vijojnë:

- B1 – këshilltar shtetëror,
- B2 – udhëheqës i sektorit,
- B3 – ndihmësudhëheqës i sektorit,
- B4 – udhëheqës i seksionit,
- V1 – këshilltar,
- V2 - bashkëpunëtor i lartë,
- V3 – bashkëpunëtor,
- V4 – bashkëpunëtor i ri,
- G1 - referent i pavarur,
- G2 referent i lartë,
- G3 – referent ose
- G4 - referent i ri.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) të këtij neni, për nëpunësit administrativë në gjyqësi dhe prokurori publike, diplomaci, administratë doganore dhe tatimore, shërbime inspektuese, revizion shtetëror, revizion të IPA-s, trupa rregullatorë, Bankën Popullore të Republikës së Maqedonisë, si dhe në institucione që kryejnë veprimtari nga sfera e arsimit, shkencës, shëndetësisë, kulturës, punës, mbrojtjes sociale dhe mbrojtjes së fëmijës, sportit, si dhe në veprimtari tjera me interes publik të përcaktuar me ligj, e të organizuara si agjenci, fonde, institucione publike dhe ndërmarrje publike të themeluara nga Republika e Maqedonisë ose nga komunat, nga Qyteti i Shkupit, si dhe nga komunat në Qytetin e Shkupit, nivelet në kuadër të kategorive në mënyrë plotësuese mund të përshkruhet me titujt e caktuar në ligje të veçanta.

KREU V
KABINETE

Nëpunës të kabineteve

Neni 28

(1) Vende të caktuara të punës në kabinetet e Presidentit të Republikës së Maqedonisë, Kryetarit të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Kryetarit të Qeverisë së

Republikës së Maqedonisë, Nënkryetarëve të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë, Zëvendëskryetarëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, Sekretarit të Përgjithshëm të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe kabinetet e ministrave, të përcaktuar me aktet për sistematizim të vendeve të punës, përcaktohen si vende të veçanta të punës në kabinet.

(2) Vendet e veçanta të punës në kabinete mund të plotësohen me nëpunës administrativë nga institucioni i njëjtë ose nga institucioni tjetër (në tekstin e mëtejmë: nëpunës të kabineteve) përmes procedurës së mobilitetit.

(3) Pas kalimit të mandatit të funksionarit që e ka sistemuar në kabinet, me aktvendim të funksionarit të ri, nëpunësi i kabinetit nga paragrafi (2) i këtij neni, sistemohet në vend të punës në nivel të njëjtë me nivelin e vendit të punës në të cilin ka punuar para se të sistemohet në kabinet, dhe atë në të njëjtin institucion në të cilin ka qenë paraprakisht i punësuar.

(4) Para kalimit të mandatit të funksionarit që e ka sistemuar në kabinet, me kërkesë të funksionarit ose me kërkesë të tij, nëpunësi i kabinetit nga paragrafi (2) i këtij neni, me aktvendim të funksionarit sistemohet në vend të punës në nivel të njëjtë me nivelin e vendit të punës në të cilin ka punuar para se të sistemohet në kabinet, dhe atë në të njëjtin institucion në të cilin ka qenë paraprakisht i punësuar.

Numri i nëpunësve të kabineteve

Neni 29

Numri i vendeve të veçanta të punës të nëpunësve të kabinetit nga neni 28 paragrafi (2) të këtij ligji, nuk mund të jetë më i madh se:

- pesë vende të punës të nëpunësve të kabinetit në kabinetin e Presidentit të Republikës së Maqedonisë,
- pesë vende të punës së nëpunësve të kabinetit në kabinetin e Kryetarit të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë,
- dhjetë vende të punës së nëpunësve të kabinetit në kabinetin e Kryetarit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
-një vend pune të nëpunësit të kabinetit në kabinetet e Nënkryetarëve të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë,
- tri vende të punës së nëpunësve të kabinetit në kabinetet e Zëvendëskryetarëve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
- tri vende të punës të nëpunësve të kabinetit në kabinetet e ministrave që udhëheqin me ministri me mbi 100 të punësuar,
- tri vende të punës së nëpunësve të kabinetit në kabinetin e Sekretarit të Përgjithshëm të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë,
- dy vende të punës të nëpunësve të kabinetit në kabinetet e ministrave që udhëheqin ministri me më pak se 100 të punësuar dhe
- një vend pune të nëpunësve të kabinetit në kabinetet e ministrave pa resor.

KREU VI
PLOTËSIMI I VENDEVE TË PUNËS TË NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Mënyra e plotësimit të vendeve të punës të nëpunësve administrativë

Neni 30

(1) Plotësimi i vendit të punës të nëpunësve administrativë bëhet nëpërmjet zbatimit të procedurës për:

- punësim,
- avancim dhe
- mobilitetit nëpërmjet sistemimit ose marrjes.

(2) Procedura për punësim fillon me shpalljen e konkursit publik, pas çfarë në procedurë transparente, të drejtë dhe konkurrente të seleksionimit zgjidhet kandidati më i mirë për vendin e punës dhe i njëjti themelon marrëdhënie të punës me punëdhënësin.

(3) Procedurat për avancim fillojnë me shpalljen e konkursit intern, pas çfarë në procedurë transparente, të drejtë dhe konkurrente të përzgjedhjes zgjidhet kandidati më i mirë nga radhët e të punësuarve në institucionin, dhe i njëjti kalon në vend pune në nivel më të lartë.

(4) Procedurat për mobilitet zbatohen në procedurë transparente dhe të drejtë të sistemimit, përkatësisht marrjes së të punësuarit në vend pune në nivel të njëjtë në institucionin e njëjtë ose tjetër në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik.

(5) Procedurat për plotësimin e vendit të punës nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohen pas njoftimit paraprak për mjete të siguruara financiare nga Ministria e Financave, përkatësisht nga organi kompetent për lëshimin e pëlqimit financiar për plotësimin e vendeve të punës në institucionin.

Kushtet e përgjithshme dhe të posaçme për plotësimin e vendeve të punës

Neni 31

(1) Për plotësimin e vendit të punës të nëpunësit administrativ, kandidati duhet t'i plotësojë kushtet e përgjithshme në vijim:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë,
- në mënyrë aktive ta përdorë gjuhën maqedonase,
- të jetë i moshës madhore,
- të ketë aftësi të përgjithshme shëndetësore për vendin e punës dhe
- me aktvendim të plotfuqishëm gjyqësor të mos i është shqiptuar dënimi ndalim i kryerjes së profesionit, veprimtarisë apo detyrës.

(2) Krahas kushteve të përgjithshme për plotësimin e vendit të punës së nëpunësit administrativ nga paragrafi (1) i këtij neni, kandidati duhet t'i plotësojë kushtet e posaçme në vijim:

- të ketë kualifikime profesionale përkatëse të nevojshme për vendin e punës,
- të ketë përvojë pune përkatëse të nevojshme për vendin e punës,
- të posedojë kompetenca përkatëse të përgjithshme të punës të nevojshme për vendin e punës të përcaktuara me Kornizën e kompetencave të përgjithshme dhe
- të posedojë kompetenca së posaçme përkatëse të punës të nevojshme për vendin e punës.

(3) Si kusht plotësues për plotësimin e vendit të punës të nëpunësit administrativ mund të përcaktohet edhe:

- statusi i fëmijës pa prindër dhe pa kujdes prindëror, i cili deri në moshën e tij 18 vjeçare ka pasur status të këtillë në pajtim me ligjin,
- statusi i personit me nevoja të posaçme, në pajtim me ligjin ose
- statusi i shfrytëzimit të bursës shtetërore, në pajtim me ligjin.

KREU VII
PUNËSIMI I NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Obligimi për planifikimin e nëpunësve administrativë

Neni 32

(1) Institucionet kanë obligim t'i planifikojnë punësimet e nëpunësve administrativë në bazë të Metodologjisë për planifikim të përcaktuar në Ligjin për të punësuarit në sektorin publik, për çfarë personi udhëheqës i institucionit përgatit plan vjetor për punësime të nëpunësve administrativë për vitin e ardhshëm kalendarik (në tekstin e mëtejshëm: plani vjetor), që i përmban të dhënat në vijim:

- gjendjen rrjedhëse të plotësimit të vendeve të punës të nëpunësve administrativë sipas kategorive dhe niveleve,
- gjendjen rrjedhëse të plotësimit të vendeve të punës të nëpunësve administrativë sipas gjinisë, moshës, arsimit dhe përkatësisë së bashkësisë,
- gjendjen rrjedhëse të plotësimit të vendeve të punës të nëpunësve administrativë sipas mënyrës së punësimit - me kohë të pacaktuar, të caktuar, me orar jo të plotë të punës,
- vendet e punës që do të zbrazen dhe bazat për zbrazjen e tyre,
- propozimet për punësime të reja në institucionin,
- planin financiar të institucionit për vitin e ardhshëm kalendarik dhe
- të dhënat tjera me rëndësi për vendet e punës.

(2) Personi udhëheqës i institucionit detyrohet që më së voni deri më 1 mars, ta dorëzojë planin nga paragrafi (1) i këtij neni në pëlqim te organi kompetent për buxhetin e institucionit, për çfarë i njëjti në korniza të kompetencës së saj, në pajtim me paragrafin (1) alinetë 5 dhe 6 të këtij neni, në afat prej dy muajsh, detyrohet t'i përgjigjet.

(3) Në bazë të pëlqimit të marrë, e më së voni deri më 15 qershor, personi udhëheqës i institucionit detyrohet ta dorëzojë planin nga paragrafi (1) i këtij neni për pëlqim te Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë për çfarë i njëjti, në korniza të kompetencës së tij, në pajtim me paragrafin (1), alineja 5 të këtij neni në afat prej tre muajsh detyrohet t'i përgjigjet.

(4) Nëse organi kompetent për buxhetin e institucionit dhe/apo Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë në afatet nga paragrafi (2) dhe paragrafi (3) të këtij neni nuk përgjigjen, do të konsiderohet se pëlqimi është dhënë.

(5) Në bazë të pëlqimit nga paragrafi (3) i këtij neni, e në afat prej një muaji nga pranimi i pëlqimit, përkatësisht kalimi i afatit nga paragrafi (3) i këtij neni, personi udhëheqës i institucionit detyrohet ta miratojë planin vjetor dhe ta dorëzojë në Ministrinë e Shoqërisë Informatike dhe Administratës.

(6) Në afat prej dy muajsh nga dita e pranimit të planit nga paragrafi (5) i këtij neni, Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës detyrohet të japë mendim lidhur me zbatimin e Metodologjisë për planifikim në planin vjetor të institucionit.

(7) Plani nga paragrafi (5) i këtij neni gjatë vitit për të cilin ka të bëjë mund të ndryshohet vetëm me pëlqim të marrë paraprakisht nga organi kompetent për buxhetin e institucionit dhe Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë.

(8) Me përjashtim nga paragrafëve (3), (4), (5), (6) dhe (7) të këtij neni, Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, organet shtetërore të formuara nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, njësitë e vetëqeverisjes lokale, si dhe agjencitë, fondet, institucionet publike dhe ndërmarrjet publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale, planet vjetore i miratojnë dhe i dorëzojnë më së voni deri më 1 maj, për mendim te Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe për këqyrje në Sekretariatin për Implementim të Marrëveshjes Kornizë.

(9) Institucionet detyrohen në afat prej 15 ditëve nga miratimi, t'i dorëzojnë planet vjetore në Agjenci.

Njoftimi për realizimin e planeve

Neni 33

(1) Institucionet dy herë në vit njoftojnë për realizimin e planeve, për çfarë personi udhëheqës i institucionit, më së voni deri më 15 korrik për periudhën janar - qershor, përkatësisht më së voni deri më 15 janar për periudhën korrik - dhjetor, dërgon raport te Ministria e Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë.

(2) Formën dhe përmbajtjen e formularit të raporteve për realizimin e planit i përcakton ministri.

Procedura e veçantë, grupore dhe e posaçme për punësim

Neni 34

(1) Për fillimin e procedurës për punësim të nëpunësit administrativ, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretari, në Agjenci dorëzon kërkesë në të cilën e shënon numrin, nivelet dhe përshkrimet e vendeve të punës që propozohen për plotësim.

(2) Me kërkesën nga paragrafi (1) i këtij neni, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilën nuk emërohet sekretar, detyrimisht e bashkëngjit ekstraktin e planit vjetor të institucionit në të cilën parashihet plotësimi i vendit të punës, përkatësisht vendeve të punës, si dhe njoftimin për mjetet e siguruara financiare nga neni 30, paragrafi (5) të këtij ligji.

(3) Për plotësimin e një vendi të punës në një institucion, në nivel të ndryshëm nga nivelet hyrëse, zbatohet procedura e veçantë për punësim.

(4) Për plotësimin e më tepër vendeve të përafërta të punës në një institucion, në nivel të ndryshëm nga nivelet hyrëse, zbatohet procedura grupore për punësim.

(5) Për plotësimin e një apo më tepër vendeve të përafërta të punës në nivelet hyrëse, zbatohet procedurë e posaçme për punësim në nivel hyrës.

(6) Në procedurën e posaçme nga paragrafi (5) i këtij neni, kërkesa për plotësimin e një apo më tepër vendeve të përafërta të punës në cilindo nga nivelet hyrëse në një institucion, pret deri në kalimin e muajit rrjedhës, në të cilën Agjencia grumbullon kërkesa edhe nga institucione tjera të vendosura në rajonin e komunës së njëjtë, e të cilat i referohen plotësimit të një apo më tepër vendeve të përafërta të punës të nivelit të njëjtë.

(7) Nëse deri në kalimin e muajit rrjedhës në Agjenci arrijnë kërkesa në pajtim me paragrafin (6) të këtij neni, zbatohet procedura grupore për punësim, për çfarë Agjencia në afat prej pesë ditësh pas kalimit të muajit rrjedhës, do të publikojë shpallje publike.

(8) Nëse deri në kalimin e muajit rrjedhës në Agjenci nuk arrijnë kërkesa në pajtim me paragrafin (6) të këtij neni, varësisht nga numri i vendeve të punës në kërkesën e institucionit nga paragrafi (1) i këtij neni, zbatohet procedurë e veçantë, përkatësisht procedurë grupore, për çfarë Agjencia në afat prej pesë ditësh nga kalimi i muajit rrjedhës, do të publikojë shpallje publike.

(9) Me përjashtim të paragrafëve (6), (7) dhe (8) të këtij neni për punësim të nëpunësve administrativë në nivelet hyrëse në diplomaci, administratë doganore dhe tatimore dhe shërbime inspektuese, revizion shtetëror dhe revizion të IPA-s, si dhe për trupa rregullatorë nuk zbatohet procedurë e posaçme për punësim të nivelit hyrës.

(10) Për zbatim të procedurave nga paragrafi (3) dhe/ose paragrafit (4) të këtij neni në institucionin e njëjtë, Agjencia në afat prej pesë ditësh nga pranimi i kërkesës, do të publikojë shpallje publike.

Shpallja publike

Neni 35

(1) Shpallja publike për punësim publikohet në faqen e internetit të Agjencisë së Administratës, si dhe në së paku tri gazeta ditore, nga të cilat një nga gazetat që botohen në gjuhën që e flasin së paku 20% të qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(2) Në shpalljen publike shënohen niveli dhe kushtet e posaçme për plotësimin e vendeve të punës.

(3) Afati për paraqitje në shpallje publike nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të jetë më i shkurtër se 15 ditë, përkatësisht më i gjatë se 20 ditë nga dita e publikimit të saj në gazetat ditore.

(4) Shpalljen publike për punësim e publikon Agjencia për Administratë, ndërsa shpenzimet për publikim të shpalljes janë në ngarkim të Agjencisë.

(5) Me përjashtim të paragrafit (4) të këtij neni, shpenzimet për publikimin e shpalljeve të njësive të vetëqeverisjes lokale dhe të institucioneve dhe ndërmarrjeve publike të themeluara nga njësitë e vetëqeverisjes lokale janë në ngarkim të institucioneve për nevojat e të cilit publikohet shpallja.

(6) Në rast të shpalljes grupore për të cilën shpenzimet duhet të jenë në ngarkim edhe të Agjencisë në pajtim me paragrafin (4) të këtij neni dhe të institucionit për nevojat e të cilit publikohet shpallja në pajtim me paragrafin (5) të këtij neni, të njëjtat ndahen në mënyrë proporcionale në bazë të numrit të vendeve të punës të shpallura.

(7) Agjencia zbaton procedurë për furnizim publik të shërbimeve për publikimin e shpalljeve publike në gazetat ditore për periudhë prej një viti në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, me ç'rast kriteri për zgjedhjen e ofertuesve më të volitshëm do të jetë oferta më e volitshme ekonomike, përkatësisht 70 % kualiteti dhe 30% çmimi.

(8) Kualiteti i ofertës nga paragrafi (7) të këtij neni përcaktohet përmes numrit të gazetave të shitura në territorin e tërë Republikës së Maqedonisë për vitin paraprak, për çfarë ofertuesi dorëzon deklaratë, autenticitetin e së cilës e kontrollon Agjencia në bashkëpunim me Drejtorinë e Ardhurave Publike dhe Regjistrin Qendror.

(9) Për çmimin e ofertës nga paragrafi (7) i këtij neni, detyrimisht realizohet ankand elektronik.

Fletëparaqitja për punësim të nëpunësve administrativë

Neni 36

(1) Kandidatët për nëpunës administrativë e plotësojnë fletëparaqitjen elektronike që i përmban së paku të dhënat në vijim:

- emrin dhe mbiemrin, numrin e amzës, datën dhe vendlindjen, adresën e postës elektronike, përkatësinë e bashkësisë,
- shkallën e fundit të arsimit dhe diplomat e marra, shkallët paraprake të arsimit dhe diplomat e marra (për kandidatët me magjistraturë dhe/apo doktoraturë), datat e marrjes së diplomave, numrat e diplomave, institucionet arsimore që i kanë lëshuar,
- përvojën paraprake të punës, po/jo, përshkrimin e hollësishëm (nëse ka), duke e përfshirë emrin e punëdhënësit, pozitën, përshkrimin e vendit të punës, gjatësinë e përvojës së punës, adresën e punëdhënësit dhe shkaqet për lëshimin e vendit të punës,
- njohjen e gjuhëve të huaja, po/jo, gjuhës, nivelin sipas CEFR apo pikët sipas TOEFEL, LBT, CBT apo IBT,
- njohjen e punës me programe kompjuterike për punë në zyrë, po/jo, cilat, dhe
- shkaqe për aplikim për vendin konkret të punës, pritjet nga puna dhe qëllimet në karrierë.

(2) Me fletëparaqitje kandidatët detyrimisht i bashkëngjisin dëshmitë vijuese për të dhënat e futura në të, në formë të skanuar:

- dëshminë për shtetësinë e Republikës së Maqedonisë,
- dëshminë për mosshqiptim të dënimit ndalim të kryerjes të profesionit, veprimtarisë apo detyrës,
- certifikatën/diplomën për shkallën e mbaruar të arsimit,
- certifikatën e njohur ndërkombëtarisht për njohjen e njërës nga tri gjuhët më shpesh të shfrytëzuara të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) apo vërtetimin për ciklin e mbaruar të parë, të dytë apo të tretë të studimeve në njërin nga 200 fakultetet me rangim më të lartë të Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities) në njërën nda tri gjuhët më shpesh të shfrytëzuara të Bashkimit Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht) studime për cilat kandidati posedon diplomë të nostrifikuar,
- vërtetimin për punën me programe për punën në zyrë dhe
- vërtetimin për provimin e dhënë profesional apo licencën apo certifikatën nga sfera profesionale përkatëse, nëse këto janë kusht i posaçëm për vendin e punës dhe shënohen në shpalljen publike.

(3) Me fletëparaqitjen kandidatët mund të paraqesin edhe:

- ekstrakt nga historiati i punësimeve, nëse kandidati ka qenë paraprakisht i punësuar, të lëshuar nga Agjencia për Punësim,

- rekomandime të vendeve paraprake të punës, që përmbajnë të dhëna kontakti nga personi që i rekomandon,
- vërtetime për trajnimet e kryera, certifikata profesionale nga kualifikime dhe specializime tjera, punimet dhe publikimet profesionale,
- certifikatë të pranuar ndërkombëtarisht për njohjen e njërës ndër gjashtë gjuhët zyrtare të Kombeve të Bashkuara,
- vërtetim për stazhin e volonterit, të lëshuar nga regjistri i volonterit i Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale, përkatësisht librezë të volonterit të lëshuar nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale, e të nënshkruar nga personi udhëheqës i institucionit dhe
- deklarata apo dokumente tjera me interes të vendit të punës.

(4) Pasi do ta plotësojnë fletëparaqitjen kandidatët detyrohen nën përgjegjësi materiale dhe penale, të vërtetojnë se të dhënat në fletëparaqitje janë të sakta, kurse dëshmitë e dorëzuara autentike me origjinalin.

(5) Me plotësimin e fletëparaqitjes kandidatët marrin kod identifikimi që i lidh me rezultatet e fazave të seleksionimit.

Komisioni për Seleksionim për Punësim

Neni 37

(1) Agjencia formon Komision për Seleksionim për Procedurë të Veçantë për Punësim apo Komision për Seleksionim për Procedurë Grupore për Punësim.

(2) Komisioni për Seleksionim për Procedurë të Veçantë përbëhet nga tre nëpunës administrativë udhëheqës, edhe atë: kryetari dhe dy anëtarë, nga të cilët kryetari është i Agjencisë, kurse dy anëtarët janë udhëheqësi i drejtpërdrejtë dhe udhëheqësi i njësisë organizative për menaxhim me resurse njerëzore, përkatësisht nëpunësi administrativ që i kryen kompetencat e njësisë organizative për menaxhim me resurse njerëzore nëse nuk ka njësi organizative nga institucioni që punëson, si dhe zëvendësit e tyre.

(3) Komisioni për Seleksionim për Procedurë Grupore përbëhet nga nëpunësit administrativë udhëheqës nga të cilët kryetari është nga Agjencia, një anëtar është nga Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë dhe aq anëtarë tjerë të njësive organizative në të cilat parashihet plotësimi i vendeve të punës sa ka institucione që punësojnë, si dhe zëvendësit e tyre.

(4) Komisioni për Seleksionim për Procedurë Grupore në një institucion përbëhet nga nëpunësit administrativë udhëheqës nga të cilët kryetari është nga Agjencia, një anëtar është nga Sekretariati për Implementim të Marrëveshjes Kornizë, dhe aq anëtarë tjerë të njësive organizative në të cilat parashihet plotësimi i vendeve të punës sa ka njësi organizative në të cilat vendet e punës plotësohen, si dhe zëvendësit e tyre.

(5) Me përjashtim nga paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij neni, në institucionin e sapothemeluar në të cilin nuk ka të punësuar nëpunës administrativë, apo në institucionin në të cilën nuk ka nëpunës administrativë udhëheqës, anëtarët e Komisionit për Seleksionim caktohen nga radhët e nëpunësve administrativë profesionalë nga institucioni apo nga Agjencia.

(6) Anëtarët e Komisionit për Seleksionim nga paragrafët (2), (3), (4) dhe (5) të këtij neni, i cakton personi udhëheqës i institucionit në të cilin plotësohen vendet e punës, me aktvendim.

Procedura për seleksionim për punësim

Neni 38

Procedura për seleksionim për punësim përbëhet nga katër faza: seleksionimi administrativ, provimi i nëpunësit administrativ, kontrolli i autenticitetit të dëshmive dhe intervista, si dhe testi i personalitetit.

Faza 1 - Seleksionimi administrativ për punësim

Neni 39

(1) Seleksionimi administrativ përbëhet nga kontrolli i të dhënave të futura në fletëparaqitjen për punësim me kushtet e përcaktuara në shpalljen publike, dëshmitë e bashkëngjitura në fletëparaqitjen dhe ndarja e pikëve të tyre.

(2) Për kandidatët që gjatë seleksionimit administrativ përcaktohet se nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara në shpalljen publike, procedura e seleksionimit mbaron.

(3) Numri i përgjithshëm i pikëve për çdo kandidat të paraqitur përcaktohet në bazë të pikëve nga pikët e kualifikimeve profesionale, përvoja e punës në profesion, njohja e gjuhëve të huaja, si njohja e punës me programe kompjuterike për punë në zyrë.

(4) Kualifikimet profesionale vlerësohen lidhur me arsimin formal dhe joformal.

(5) Arsimi formal i kandidatëve për nëpunës administrativë nga kategoria G, vlerësohet në pajtim me suksesin e arritur në arsimin e mesëm dhe/ose programet e shkurtra studimore profesionale në korniza të ciklit të parë, përkatësisht arsimin e lartë.

(6) Arsimi formal i kandidatëve për nëpunës administrativë nga kategoritë B dhe V vlerësohet në pajtim me suksesin e arritur në të gjitha ciklet e studimeve që i ka kryer kandidati dhe nga rangimi i universitetit sipas ranglistës së universiteteve vendore në pajtim me Ligjin për arsim të lartë dhe ranglistës së universiteteve të huaja edhe atë si vijon: Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings dhe QS World University Ranking.

(7) Arsimi joformal i kandidatëve për nëpunës administrativë vlerësohet në varësi nga numri dhe relevanca e certifikatave profesionale të pranuara ndërkombëtarisht apo vërtetimeve për vendin e punës.

(8) Përvoja e punës në profesion, nëse kandidati ka qenë i punësuar, vlerësohet në varësi nga kohëzgjatja dhe nga lloji i përgjegjësisë së vendit të punës (udhëheqës/joudhëheqës). Pikët shtesë sjellin rekomandime pozitive të kandidatit nga vendet e punës paraprake dhe stazhi i volonterit i kandidatit në institucionet e sektorit publik.

(9) Njohja e gjuhës së huaj në nivel të përcaktuar për vendin e punës dëshmohet me parashtrimin e njërës prej certifikatave të pranuara ndërkombëtarisht apo vërtetimeve të përdorura ndërkombëtarisht: APTIS (APTIS), BULATS (BULATS), CAE (CAE), IELTS (IELTS), FCE (FCE),

BEK (BEC), PET (PET), KET (KET), ILEC (ILEC), TOEFËL PBT (TOEFL PBT), TOEFEL CBT (TOEFL CBT), TOEFEL IBT (TOEFL IBT) për gjuhën angleze, përkatësisht DELF (DELF), DALF (DALF), TCF (TCF), TEF (TEF), BULATS (BULATS) për gjuhën frënge, përkatësisht Gete Certifikatë (Goethe-Zertifikat), TestDaf (TestDaF) dhe BULATS (BULATS) për gjuhën gjermane apo certifikatë tjetër të pranuar ndërkombëtarisht të lëshuar nga testuesi evropian zyrtar, anëtari i shoqatës ALTE i testuesve evropianë, apo organizatave tjera ndërkombëtare, kurse për njërin nga nivelet e Kornizës Gjuhësore Evropiane të Këshillit të Evropës CEFR (CEFR), me ç'rast njohja e gjuhës së huaj në nivel më të lartë nga niveli i përcaktuar për vendin e punës dhe njohja e gjuhës së dytë të huaj nga gjashtë gjuhët zyrtare të Kombeve të Bashkuara, vlerësohet me pikë shtesë. Vërtetimi për ciklin e mbaruar të parë, të dytë apo të tretë të studimeve në njërin nga 200 fakultet me rangim më të lartë në Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities) në njërën nga tri gjuhët më shpesh të përdorura në Bashkimin Evropian (anglisht, frëngjisht, gjermanisht), vlerësohet në nivelin B2 (B2) sipas CEFR (CEFR) për mbarimin e ciklit të parë, përkatësisht C2 (C2) për mbarimin e ciklit të dytë apo të tretë të studimeve.

(10) Njohja e punës me programet kompjuterike për punës në zyrë dëshmohet me parashtrimin e vërtetimit, me ç'rast posedimi i certifikatës së pranuar ndërkombëtarisht Cartiport: IC3 GS4 Key Applications, Microsoft: MOS Word apo MOS Excell – të dhënë, apo ECDL Core vlerësohet me pikë shtesë.

(11) Seleksionimi administrativ mbaron më së voni në afat prej 15 ditësh pas kalimit të afatit për paraqitjen e kandidatëve në shpalljet publike, për çfarë Komisioni për secilën procedurë përpilon listë me kodet e identifikimit të kandidatëve për të cilët procedura e seleksionimit ka mbaruar dhe ranglistë me kodet e identifikimit të kandidatëve që e kanë kaluar seleksionimin administrativ, dhe i publikon në ueb faqen e Agjencisë.

(12) Data dhe koha e mbajtjes së fazës vijuese të seleksionimit publikohen së bashku me ranglistën nga paragrafi (11) i këtij neni, dhe i njëjti nuk mund të jetë më e shkurtër se dhjetë ditë e më e gjatë se 30 ditë nga dita e publikimit të ranglistës.

(13) Më së shumti dhjetë herë më tepër kandidatë nga numri i vendeve të punës për të cilat zbatohet procedura, e të cilët kanë qenë të ranguar më mirë në listën nga paragrafi (11) i këtij neni, kalojnë në fazën e ardhshme të seleksionimit.

(14) Në fazën e ardhshme të seleksionimit marrin pjesë edhe kandidatët që kanë numër të njëjtë të pikëve me kandidatët e ranguar të fundit nga paragrafi (13) i këtij neni.

Faza 2 - provimi i nëpunësit administrativ

Neni 40

(1) Kandidati për nëpunës administrativ jep provim për nëpunës administrativ, të cilin e organizon dhe zbaton Agjencia.

(2) Provimi për nëpunës administrativ, përbëhet prej dy pjesëve, edhe atë: pjesa profesionale dhe pjesa vlerësim të kapacitetit intelektual të kandidatit.

(3) Me pjesën profesionale, nëpërmjet përgjigjes së pyetjeve në formë të testimit kompjuterike, kontrollohen njohuritë e kandidatit në sferat në vijim:

- rregullimi kushtetues i Republikës së Maqedonisë,
- sistemi i vetëqeverisjes lokale,
- sistemi i të drejtës administrative, procedura administrative dhe kontesti administrativ,
- pozita dhe çështje tjera të përgjithshme për të punësuarit në sektorin publik,
- të drejtat nga marrëdhënia e punës të nëpunësve administrativë dhe
- kodeksi për nëpunës administrativë.

(4) Me pjesën e vlerësimit të kapacitetit intelektual të kandidatit, kontrollohet aftësia e kandidatit për gjykim abstrakt nëpërmjet test-matricës kompjuterike për aftësitë kognitive, si dhe aftësia për gjykim logjik nëpërmjet testit kompjuterik për silogjizma.

(5) Bazën e pyetjeve për pjesën profesionale e formon Ministria në bashkëpunim me Agjencinë, me ç'rast së paku një herë në vit, e njëjta revidohet.

(6) Baza e pyetjeve nga paragrafi (5) i këtij neni, është e arritshme publikisht në ueb faqet e Ministrisë dhe Agjencisë dhe përmban së paku 500 pyetje, për të cilat janë orientuar rregullat nga të cilat dalin pyetjet, dhe e njëjta zmadhohet për së paku 10% në vit.

(7) Publikisht të arritshme dhe të publikuara në ueb faqen e Ministrisë dhe Agjencisë janë edhe literatura, përkatësisht ligjet dhe aktet nënligjore në bazë të të cilëve është përgatitur baza e pyetjeve nga paragrafi (5) i këtij neni.

(8) Gjatë revizionit të pyetjeve nga paragrafi (5) i këtij neni, Ministria veçanërisht i ka parasysh ndryshimet e rregullave juridike në të cilat është bazuar pyetja, numrin e kandidatit të cilët i janë përgjigjur, suksesshmërinë në përgjigjet e tyre, si dhe rrethana tjera të cilat mund të ndikojnë në përmirësimin e kualitetit të bazës, me ç'rast vendos që pyetje të caktuara të ndryshohen ose tërësisht të mënjanohen nga baza nga paragrafët (5) dhe (6) të këtij neni.

(9) Pyetjet nga pjesa profesionale e provimit, varësisht nga pesha, vlerësohet me numër të caktuar të pikëve, të cilat janë theksuar për çdo pyetje gjatë kohës së dhënies së provimit, dhe të njëjtat për çdo kandidat zgjidhen me zgjedhje të rastësishme nga baza e pyetjeve nga paragrafi (5) i këtij neni.

(10) Me përjashtim nga paragrafi (3) i këtij neni, me pjesën profesionale nga provimi për nëpunës administrativë në diplomaci, administratën doganore dhe tatimore dhe shërbimet inspektuese, revizionin shtetëror dhe revizionin e IPA, si dhe në trupa revizorë mund të kontrollohen njohuritë e kandidatit në sfera tjera përcaktuara me ligje të veçanta.

(11) Bazat e pyetjeve për provimin profesional për nëpunës administrativë nga paragrafi (10) i këtij neni i formon dhe revidon institucioni për të cilin zbatohet provimi në bashkëpunim me Ministrinë dhe Agjencinë.

(12) Bazën e pyetjeve për pjesën për vlerësim të kapacitetit intelektual të kandidatit, i siguron Ministria në bashkëpunim me institucionin profesional për vlerësim të kapacitetit intelektual dhe psikometrik të kandidatëve për punësim.

(13) Në afat prej tri ditësh nga dita e zbatimit të provimit, në pajtim me pikët e fituara nga seleksionimi administrativ dhe provimi, Komisioni përgatit dhe publikon në ueb faqen e Agjencisë, ranglistë me kodet e identifikimit të kandidatit.

(14) Data dhe koha e mbajtjes së fazës vijuese të seleksionimit publikohet së bashku me ranglistën nga paragrafi (13) i këtij neni, dhe ajo nuk mund të jetë më e gjatë se dhjetë ditë nga dita e publikimit.

(15) Më së shumti pesë herë më shumë kandidatë nga numri i vendeve të punës për të cilat zbatohet procedura, e që kanë në qenë të ranguar më së miri në listat nga paragrafi (13) të këtij neni, kalohet në fazën e ardhshme të seleksionimit.

(16) Në fazën e ardhshme të seleksionimit marrin pjesë edhe kandidatë të cilët kanë numër të njëjtë të pikëve me kandidatit e ranguar të fundit nga paragrafi (13) i këtij neni.

Procedura për dhënien e provimeve dhe testeve

Neni 41

(1) Provimi për nëpunës administrativ, provimi për menaxhim administrativ dhe testi për personalitet jepet në hapësirë speciale të pajisur me pajisje informatike, lidhje interneti, pajisje për incizim të dhënies së provimit dhe displej për publikim të rezultateve me dimensione së paku 2x2 metra.

(2) Dhënia e provimit, përkatësisht e testit incizohet edhe drejtpërdrejt emitohet në ueb faqen e Agjencisë, e nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet, incizimi vendoset në ueb faqen e Agjencisë.

(3) Kandidatit gjatë kohës së dhënies së provimit, përkatësisht testit, nuk i lejohet shfrytëzimi i literaturës, ligjeve, telefonave mobilë, aparateve kompjuterike portative dhe mjeteve tjera teknike dhe informatike, dhe nuk i lejohet të kontaktojë me kandidatë tjerë ose persona nga Agjencia, përveç me informatikanin e punësuar në Agjencinë, nëse ka problem teknik me kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, përkatësisht testin.

(4) Nëse problemet teknike me kompjuterin mënjanohen për 30 minuta, provimi, përkatësisht testi vazhdon, e nëse nuk mënjanohen, ai vetëm për atë kandidat ndërpritet dhe do të mund ta japë në termin të ri më së voni në afat prej tri ditësh nga dita në të cilën është ndërprerë provimi.

(5) Nëse kandidati gjatë dhënies së provimit vepron në kundërshtim me paragrafin (3) të këtij neni, nuk do t'i lejohet dhënie e mëtejshme e provimit.

(6) Rezultati, përkatësisht numri i pikëve nga provimi për nëpunës administrativ, kandidatit i është i arritshëm në kompjuterin në të cilin e ka dhënë provimin, menjëherë pas mbarimit të tij dhe ai rezultat evidentohet në Agjencinë dhe mund të shfrytëzohet për procedura tjera të seleksionimit në afat prej një viti duke llogaritur nga dita e dhënies së parë.

(7) Rezultati nga provimi për menaxhim administrativ (kaloi/nuk kaloi), kandidatit i është i arritshëm në kompjuterin në të cilin e ka dhënë, menjëherë pas mbarimit të tij dhe për të njëjtin, në afat prej pesë ditësh nga dita dhënies, Agjencia te Ministria dërgon njoftim.

(8) Në afat prej pesë ditëve nga pranimi i njoftimit nga paragrafi (7) i këtij neni, Ministria kandidatit i lëshon vërtetim nëse është dhënë dhe njëkohësisht e njofton institucionin në të cilin është i punësuar për rezultatin nga provimi.

(9) Përveç në kompjuter, rezultati nga paragrafët (6) dhe (7) të këtij neni, së bashku me emrin dhe mbiemrin e kandidatit publikohet edhe në displejin nga paragrafi (1) i këtij neni, menjëherë pas mbarimit të dhënies nga ana e secilit kandidat, me ç'rast publikimi në displej zgjat më së paku dhjetë minuta pas mbarimit të dhënies nga ana e të gjithë kandidatëve të cilat në terminin e njëjtë e kanë dhënë provimin.

(10) Menjëherë pas mbarimit të dhënies së provimit nga ana e të gjithë kandidatëve të cilët në terminin e njëjtë e kanë dhënë provimin, kamera e zmadhon dhe së paku pesë minuta drejtpërdrejt, në ueb faqen Agjencisë, e emiton displejin me rezultatet e të gjithë kandidatëve të cilët e kanë dhënë provimin, përkatësisht rezultatet nga hyrja në provim të të gjithë kandidatëve të ranguar sipas pikëve të fituara në provim publikohen në ueb faqen e Agjencisë dhe menjëherë dorëzohen në adresat e postës elektronike të të gjithë kandidatëve që kanë hyrë në provim.

(11) Nëse për shkaqe teknike incizimi ndërpritet gjatë provimit, pjesë përbërëse e incizimit e cila vendoset në ueb faqen e Agjencisë është edhe incizimi nga displeji me rezultatet e të gjithë kandidatëve të cilët e kanë dhënë provimin.

(12) Incizimet nga dhënia e provimit, për çdo provim ruhen në Agjenci në periudhë prej së paku dy vitesh nga data e dhënies së provimit.

(13) Gjatë kohës së dhënies së provimit, të punësuarve në Agjenci u ndalohet qasja në rrjet te kompjuterët në hapësirën për dhënie, si dhe qasje në rrjet te moduli dhe baza e pyetjeve për provim dhe teste, përveç të informatikanëve kur për shkaqe teknike nevojitet të intervenojnë.

(14) Qasja në rrjet te kompjuterët në hapësirën për dhënie, si dhe qasja në rrjet te moduli dhe baza e pyetjeve për provimet dhe testet, gjatë kohës së dhënies, në kundërshtim me paragrafin (13) të këtij neni, paraqet keqpërdorim të pozitës zyrtare dhe autorizimit në pajtim me ligjin.

(15) Agjencia mban evidencë të qasjes në rrjet te kompjuterët në hapësirën për dhënie dhe te moduli dhe baza e pyetjeve për provimet dhe testet, me kohën e qasjes, emrin e shfrytëzuesit të të punësuarit i cili ka hyrë dhe aksionet të cilat i ka kryer gjatë qasjes.

(16) Mënyrën e zbatimit të provimit, përkatësisht testit, kriteret në lidhje me kushtet hapësinore dhe materiale-teknike dhe pajisjen informatike të hapësirave për dhënien e provimit nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e njoftimeve nga paragrafët (7) dhe (8) të këtij neni dhe të vërtetimit nga paragrafi (8) i këtij neni, i përcakton ministri.

Faza 3- kontrolli i autenticitetit të dëshmive dhe intervista

Neni 42

(1) Kontrollin e dëshmive e kryen Komisioni për seleksionim së paku tri orë para fillimit të intervistës, për çfarë kandidatët detyrohen t'i sjellin për këqyrje në origjinal ose përshkrim të verifikuar, të gjitha dëshmitë e theksuara në nenin 36 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji.

(2) Për kandidatët të cilët nuk do t'i dorëzojnë dëshmitë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, ose të njëjtët nuk e kalojnë kontrollin e autenticitetit, procedura e seleksionimit mbaron.

(3) Kandidatët për të cilët ekziston dyshim se kanë dorëzuar dëshmi të rreme në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni, evidentohen përkohësisht në Agjencinë dhe e njëjta detyrohet në afat prej shtatë ditësh t'i informojë organet kompetente për përcaktimin e vërtetësisë së dëshmive të dorëzuara.

(4) Nëse institucionet kompetente konstatojnë faj të kandidatit për dorëzim të dëshmive të rreme, detyrohen në afat prej 30 ditësh ta njoftojë Agjencinë, me ç'rast kandidati evidentohet në Agjencinë dhe nuk mund të punësohet si nëpunës administrativ për periudhë prej dhjet vjetësh nga dita e evidentimit të tij në Agjenci.

(5) Nëse organet kompetente nuk konstatojnë faj të kandidatit për dorëzimin e dëshmive të rreme, detyrohen në afat prej 30 ditësh ta njoftojnë Agjencinë, me ç'rast kandidati fshihet nga evidenca e Agjencisë dhe i njëjti ka të drejtë të paraqitet në shpalljet publike që pasojnë.

(6) Kandidatët të cilët me sukses e kanë kaluar kontrollin e autenticitetit të dëshmive kanë të drejtë të vazhdojnë në intervistë.

(7) Në intervistë, nëpërmjet pyetjeve të situatës, kontrollohen kompetencat e përgjithshme të nevojshme të punës për kategorinë të cilës i takon vendi i punës, kurse nëpërmjet pyetjeve profesionale ose detyrave praktike, kontrollohen kompetencat e veçanta të punës nga fushëveprimi i vendit të punës.

(8) Intervista nga paragrafi (7) i këtij neni zbatohet me gojë dhe/ose me shkrim.

(9) Në afat prej tri ditësh nga dita e zbatimit të intervistës, në pajtim me pikët e fituara nga seleksionimi administrativ, testet me shkrim dhe intervista, për kandidatët të cilët kanë fituar së paku 60% nga numri maksimal i pikëve në të gjitha fazat paraprake të procedurës së seleksionimit, Komisioni përgatit dhe e publikon në ueb faqen e Agjencisë, ranglistën me kodet e identifikimit të kandidatëve.

(10) Data dhe koha e mbajtjes së fazës së fundit të seleksionimit, testit të personalitetit, publikohet së bashku me ranglistën nga paragrafi (9) i këtij neni, dhe ajo nuk mund të jetë më e gjatë se 15 ditë nga dita e publikimit.

Faza 4 - testi i personalitetit

Neni 43

(1) Me testin e personalitetit kontrollohet përshtatshmëria e kandidatit për vendin e punës për të cilin ka aplikuar, nëpërmjet dhënies së testit të validuar për shfrytëzim në Republikën e Maqedonisë bazuar në në modelin e standardizuar pesë-faktorësh me të cilin vlerësohen cilësitë sociale, aspekte të caktuara të integritetit të personalitetit, qasja ndaj mësimit, si dhe cilësitë tjera psikologjike në funksion të kryerjes së punëve dhe detyrave të punës për kategorinë përkatëse të vendeve të punës.

(2) Kandidatët të cilët me sukses e kanë kaluar testin e personalitetit dhe janë dëshmuar si të përshtatshëm për vendin e punës, mbeten në ranglistën përfundimtare, kurse për të tjerët procedura e seleksionimit mbaron.

(3) Bazën e pyetjeve të testit të personalitetit e siguron Ministria në bashkëpunim me institucionin profesional për vlerësim të kapacitetit intelektual dhe psikometrik të kandidatëve për punësim.

Zgjedhja e kandidatëve

Neni 44

(1) Komisioni për seleksionim e ndan ranglistën përfundimtare në nënlista sipas përkatësisë së bashkësive në Republikën e Maqedonisë.

(2) Në rast të procedurës individuale për punësim, Komisioni për seleksionim, varësisht nga nevojat nga plani vjetor të institucionit, e zgjedh kandidatin të ranguar më mirë nga nënlista përkatëse dhe afat prej tri ditësh dhe ia propozon institucionit.

(3) Në rast të procedurës grupore për punësim në një institucion, Komisioni për seleksionim, varësisht nga nevojat në planet vjetore, nga kandidatët të ranguar më mirë të nënlistës, e formon ranglistën përfundimtare të kandidatëve të zgjedhur dhe afat prej tri ditësh dhe ia propozon personit udhëheqës të institucionit.

(4) Në rast të procedurës grupore për punësim në më shumë institucione, Komisioni për seleksionim, varësisht nga numri i vendeve të punës për të cilat është publikuar shpallje dhe nevojat në planet vjetore të institucioneve, nga kandidatët të ranguar të mirë në nënlistat, e formon ranglistën përfundimtare të kandidatëve të zgjedhur, përgatit propozim për sistemimin e tyre nëpër institucione dhe të njëjtin në afat prej tri ditësh e ua dorëzon personave të tyre udhëheqës.

(5) Në rast të procedurës individuale për punësim, kur nuk ka asnjë kandidat në nënlistën përkatëse nga paragrafi (2) i këtij neni, Komisioni për seleksionim nuk përgatit propozim te personi udhëheqës i institucionit, me ç'rast shpallja publike përsëritet.

(6) Në rast të procedurës grupore për punësim, kur cilado nga nënlistat nga paragrafi (1) i këtij neni, në tërësi ose pjesërisht nuk do t'i përmbushë nevojat nga planet vjetore të institucioneve, për ato vende pune Komisioni për seleksionim nuk përgatit propozim te personi udhëheqës i institucionit, dhe për vendet e njëjta të punës shpallja publike përsëritet.

Vendimi për zgjedhje për punësim

Neni 45

(1) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës në institucionet në të cilat nuk emërohet sekretar, në afat prej pesë ditësh pas marrjen së propozimit nga neni 44 paragrafët (2), (3) dhe (4) të këtij ligji, detyrohet të miratojë vendim për zgjedhje.

(2) Vendimi për zgjedhje dorëzohet te kandidati i zgjedhur dhe publikohet në internet faqen dhe në tabelën e shpalljeve të Agjencisë.

(3) Kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni kandidati i pakënaqur ka të drejtë në afat prej tetë ditësh të paraqesë ankesë te Agjencia, përkatësisht organi kompetent në pajtim me këtë ligj.

Miratimi i aktvendimit për punësim

Neni 46

(1) Në afat prej pesë ditësh nga finaliteti i vendimit për zgjedhje, personi përgjegjës i institucionit, miraton aktvendim, përkatësisht lidh marrëveshje për punësim në kohë të pacaktuar.

(2) Kandidatit të zgjedhur i dorëzohet aktvendimi, përkatësisht marrëveshja, i sigurohet qasje te aktet për organizim të brendshëm dhe sistematizim të institucionit, te Kodeksi për nëpunës administrativë, te ligjet dhe aktet nënligjore nga sfera e kompetencave të institucionit dhe aktet tjera relevante, për çfarë nëpunësi administrativ nënshkruan vërtetim për pranim i cili ruhet në dosjen e tij.

(3) Kandidati i zgjedhur para personit udhëheqës të institucionit e nënshkruan Deklaratën për mision të përbashkët të të punësuarve në sektorin publik, e cila është pjesë përbërëse e Kodeksit për nëpunës administrativë.

(4) Ekzemplar nga Deklarata e nënshkruar nga paragrafi (3) i këtij neni i jepet të punësuarit, kurse një ekzemplar ruhet në dosjen e tij të punës.

Rregullore për zbatimin e procedurës për punësim

Neni 47

Formën dhe përmbajtjen e shpalljes individuale dhe të shpalljes grupore publike, mënyrën e përllogaritjes së shpenzimeve për publikim të shpalljes grupore, mënyrën e parashtrimit të fletëparaqitjes, ndarjen e pikëve në mënyrë përkatëse për certifikatat e njohura ndërkombëtarisht, mënyrën e zbatimit të seleksionimit administrativ, provimet, kontrollin e autenticitetit të dëshmive dhe intervistën, testin e personalitetit, si dhe mënyrën e ndarjes së pikëve për to dhe numrin maksimal të pikëve nga procedura e seleksionimit varësisht nga kategoritë e vendeve të punës, si dhe çështje tjera në lidhje me procedurën e seleksionimit, i përcakton ministri.

Kreu VIII

AVANCIMI I NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Shpallja interne

Neni 48

(1) Procedura e avancimit ka për qëllim që t'u mundësojë nëpunësve administrativë avancim me karrierë, përkatësisht kalim nga vende pune më të ulta, në vende pune më të larta.

(2) Gjatë procedurës për avancim respektohet parimi i përfaqësimit të drejtë dhe adekuat.

(3) Për fillimin e procedurës për avancim të nëpunësit administrativ, sekretari, përkatësisht personi përgjegjës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, te njësia organizative kompetente për menaxhim me resurse njerëzore në institucion, përkatësisht nëpunësi administrativ i cili i kryen kompetencat e njësisë organizative për menaxhim me resurse njerëzore nëse institucioni nuk ka njësi organizative dorëzon kërkesë për fillimin e procedurës për avancim të nëpunësit administrativ, në të cilën e shënon nivelin dhe përshkrimin e vendit të punës në të cilin propozohet plotësimi.

(4) Nëse institucioni ka marrë njoftim për mjete të siguruara financiare në pajtim me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji, njësia organizative kompetente për menaxhim me resurse njerëzore, në ueb faqen e institucionit, publikon shpallje interne dhe formular për paraqitje për avancim.

(5) Në shpalljen interne mund të paraqitet nëpunësi administrativ, i punësuar në institucionin e njëjtë, i cili i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta për plotësimin e vendit të punës të përcaktuar për nivelin përkatës në këtë ligj dhe në aktin për sistematizimit si edhe:

- të jetë i vlerësuar me notën "veçanërisht dallohet" ose "dallohet" gjatë vlerësimit të fundit,
- të jetë në vendin e punës në nivel të më të ulët të drejtpërdrejtë nga vendi i punës për të cilin është shpallur shpallja interne,
- të ketë kaluar së paku dy vjet në vendin rrjedhës të punës dhe
- të mos i jetë shqiptuar masë disiplinore në vitin e fundit para publikimit të shpalljes interne.

Paraqitja për avancim

Neni 49

(1) Kandidatët për avancim paraqiten në shpalljen interne nga neni 48 paragrafi (5) i këtij ligji me parashtrimin e fletëparaqitjes së plotësuar dhe dëshmi për të dhënat e përmbajtura në fletëparaqitjen dhe të njëjtën nëpërmjet arkivit të institucionit e dorëzojnë te njësia organizative për menaxhim me resurse njerëzore në institucion.

(2) Afati për paraqitje në shpallje nuk mund të jetë më i shkurtër se pesë përkatësisht më i gjatë se dhjetë ditë nga dita e publikimit të saj.

(3) Fletëparaqitja nga paragrafi (1) i këtij neni përmban emrin dhe mbiemrin, vendin rrjedhës të punës, nivelin, dhe përvojën e punës të kandidatit të paraqitur.

(4) Me fletëparaqitjen kandidatët mund t'i dorëzojnë dëshmitë në vijim në formë të skanuar:

- vërtetime për trajnime të realizuara me sukses dhe/ose
- vërtetime për mentorim të realizuar me sukses (si mentor ose nëpunës administrativ i mentoruar).

(5) Në fletëparaqitje kandidatët detyrohen nën përgjegjësi materiale dhe penale të vërtetojnë se të dhënat në fletëparaqitje janë të sakta kurse dëshmitë e dorëzuara janë autentike me origjinalin.

Komisioni për seleksionim për avancim

Neni 50

(1) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin emërohet sekretar, formon Komisionin për seleksionim për avancim.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni, përbëhet nga tre nëpunës administrativë, edhe atë kryetari dhe dy anëtarë dhe zëvendës të tyre.

(3) Kryetar i Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni është nëpunësi administrativ udhëheqës nga njësia organizative në të cilin punësohet nëpunësi administrativ, ndërsa dy anëtarë janë të njësisë organizative, kompetente për menaxhim me resurse njerëzore.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (3) i këtij neni, në institucionin në të cilin njësia organizative në të cilën punësohet nëpunësi administrativ nuk ka nëpunës administrativ udhëheqës, kryetar i Komisionit është personi i emëruar nga sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(5) Me përjashtim nga paragrafi (3) i këtij neni, në institucionin në të cilin në njësinë organizative kompetente për menaxhim me resurse njerëzore ka vetëm një të punësuar, anëtari i dytë i Komisionit është i punësuari në Agjenci, dhe i njëjti nuk mund të jetë nga radhët e anëtarëve të Komisionit i cili vendos për ankesa dhe kundërshtime të nëpunësve administrativë në shkallë të dytë.

Procedura për seleksionim për avancim

Neni 51

(1) Procedura për seleksionim për avancim përbëhet nga dy faza: seleksionimi administrativ dhe intervista.

(2) Seleksionimi administrativ përbëhet nga kontrolli i të dhënave të futura në fletëparaqitje me kushtet e përcaktuara në nenin 48 paragrafi (5) të këtij ligji dhe dëshmitë e bashkëngjitura në fletëparaqitje dhe ndarja e pikëve për to.

(3) Për kandidatët për të cilët gjatë seleksionimit administrativ do të përcaktohet nuk i plotësojnë kushtet e përcaktuara në shpalljen interne, procedura për seleksionim përfundon.

(4) Pikët për seleksionim administrativ për çdo kandidat të paraqitur përcaktohen në bazë të shumës të tri notave të fundit, trajnimet e realizuara dhe vërtetimet për mentori, në pajtim me dëshmitë e dorëzuara nga neni 49 paragrafi (4) i këtij ligji.

(5) Në bazë të pikëve nga seleksionimi administrativ, komisioni përpilon ranglistë, me ç'rast me më së shumti pesë kandidatët e ranguar më mirë, në afat prej pesë ditëve pas seleksionimit administrativ, komisioni zbaton intervistë.

(6) Në bazë të pikëve nga seleksionimi administrativ dhe intervista, Komisioni përpilon ranglistë finale dhe ia propozon kandidatin e parë të ranguar sekretarit, përkatësisht personit të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(7) Me përjashtim nga paragrafi (5) i këtij neni, për avancimin e nëpunësit administrativ në vendin e punës në cilindo nivel të kategorisë B, intervistën e kryen sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, për çfarë te Komisioni për seleksionim dorëzon raport.

Vendim dhe aktvendim për zgjedhje për avancim

Neni 52

(1) Në afat prej tri ditëve nga marrja e propozimit, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, detyrohet të miratojë vendim për zgjedhje.

(2) Vendimi për zgjedhje nga paragrafi (1) i këtij neni, dorëzohet te kandidatët për avancim dhe publikohet në faqen e internetit të institucionit.

(3) Nëse në afatin nga paragrafi (1) i këtij neni sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, miraton vendim për moskryerjen e zgjedhjes, në të cilin detyrohet t'i shënojë shkaqet për miratimin e tij.

(4) Shpallja interne mund të përsëritet para miratimit të vendimit për publikimin e shpalljes publike.

(5) Kundër vendimit të paragrafit (1) të këtij neni kandidati i pakënaqur ka të drejtë në afat prej tetë ditëve të ngrejë ankesë në Agjenci, përkatësisht te organi kompetent në pajtim me këtë ligj.

(6) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, në afat prej pesë ditëve pas finalitetit të vendimit, miraton aktvendim për avancim të nëpunësit administrativ.

Rregullore për zbatimin e procedurës për avancim

Neni 53

Formën dhe përmbajtjen e shpalljes interne, mënyrën e paraqitjes së fletëparaqitjes për avancim, mënyrën e zbatimit të seleksionimit administrativ dhe intervistës, si dhe mënyrën e ndarjes së pikëve për to dhe numrin maksimal të pikëve nga procedura e seleksionimit, varësisht nga kategoria e vendit të punës për të cilin është publikuar shpallja publike, i përcakton ministri.

Kreu IX

PËRSOSJA PROFESIONALE E NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Përsosja profesionale e nëpunësve administrativë

Neni 54

(1) Nëpunësi administrativ ka të drejtë dhe obligim, që gjatë vitit profesionalisht të përsoset në bazë të planit individual për përsosje profesionale, si dhe detyrim që t'ua bart njohurinë e fituar nëpunësve tjerë administrativë.

(2) Plani nga paragrafi (1) i këtij neni është pjesë e sistemit për menaxhim me kontributin e nëpunësit administrativ. Në planin për përsosje profesionale të nëpunësit administrativ mund të parashihen trajnime dhe mentori.

Trajnime për nëpunësit administrativë

Neni 55

(1) Trajnimet për përsosje profesionale të nëpunësve administrativë mund të jenë gjenerike dhe të specializuara, dhe të njëjtat mund të organizohen në klasë ose nëpërmjet

qasjes së internetit nga vendi i punës të nëpunësit administrativ, te sistemi elektronik për menaxhim me trajnime.

(2) Trajnimet gjenerike bëhen për përsosje profesionale të nëpunësve administrativë në pajtim me kornizën e kompetencave të përgjithshme.

(3) Trajnimet e specializuara kryhen për përsosje profesionale të nëpunësve administrativë lidhur me kompetencat e veçanta, dhe të njëjtat mund të organizohen në Akademinë.

(4) Për përpunimin dhe zbatimin e trajnimeve gjenerike sigurohen mjete nga buxheti i Ministrisë, ndërsa për zbatimin e trajnimeve të specializuara nga buxheti personal i institucioneve.

(5) Institucioni i cili e zbaton trajnimin, pas trajnimit të përfunduar, nëpunësit administrativ i jep vërtetim për realizimin e suksesshëm të trajnimit.

(6) Të drejtat e ndërsjella dhe obligimet e institucionit dhe nëpunësit administrativ i cili është i dërguar në trajnim të specializuar për nevojat e institucionit, rregullohen me marrëveshje me shkrim në të cilën përcaktohet data e saktë deri në të cilën nëpunësi administrativ nuk mund të kërkojë ndërprerje të marrëdhënies së punës, si dhe përgjegjësi të tij materiale në proporcion me mjetet e shpenzuara për realizimin e trajnimit, nëse me faj të tij ose me kërkesë të tij i ndërpritet marrëdhënia e punës para datës së përcaktuar.

(7) Mënyrën e organizimit dhe zbatimit të trajnimeve në klasa dhe nëpërmjet sistemit elektronik për menaxhim me trajnime, si dhe kohëzgjatjen dhe vlerën e trajnimeve për të cilat nuk është e domosdoshme të lidhet marrëveshje me shkrim me nëpunës administrativ, i përcakton ministri.

Programi vjetor për trajnime gjenerike për nëpunës administrativë

Neni 56

(1) Ministri përgatit program vjetor të trajnimeve gjenerike për nëpunës administrativë, të cilin ministri e miraton më së voni deri më 1 korrik në vitin rrjedhës, për vitin e ardhshëm.

(2) Në bazë të programit nga paragrafi (1) i këtij neni, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar detyrohet, për çdo nëpunës administrativ në institucion të zgjedhë së paku pesë trajnime gjenerike në vit dhe të njëjtat t'i fut në planin e tij individual për përsosje profesionale.

(3) Përmbajtjen dhe formën e programit vjetor nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri.

Programi vjetor për trajnim për menaxhim administrativ

Neni 57

(1) Ministri përgatit program vjetor për trajnim për menaxhim administrativ, të cilin ministri e miraton më së voni deri më 1 korrik në vitin rrjedhës, për vitin e ardhshëm.

(2) Në bazë të programit nga paragrafi (1) i këtij neni, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar detyrohet, për çdo nëpunës administrativ në institucion në vendin e punës në nivelin V1, të parasheh trajnim për menaxhim administrativ dhe të njëjtin ta fut në planin e tij individual për përsosje profesionale.

(3) Përmbajtjen dhe formën e programin vjetor të paragrafit (1) të këtij neni e përcakton ministri.

Plani vjetor për trajnime të nëpunësve administrativë

Neni 58

(1) Në bazë të trajnimeve nga planet individuale për përsosje profesionale, sekretari përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, përgatit plan vjetor për trajnimin e të gjithë nëpunësve administrativë në institucion, dhe të njëjtin, me mendim të marrë paraprakisht nga Ministria, e miraton më së voni deri më 31 dhjetor në vitin rrjedhës për vitin paraprak.

(2) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, detyrohet që dy herë në vit, më së voni deri më 15 korrik për periudhën janar-qershor, përkatësisht më së voni deri më 15 janar për periudhën korrik-dhjetor, në Ministrinë të dorëzojë raporte për realizimin e planit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Përmbajtjen dhe formën e planit vjetor nga paragrafi (1) i këtij neni dhe raportin nga paragrafi (2) i këtij neni, i përcakton ministri.

Provimi për menaxhim administrativ

Neni 59

(1) Provimi për menaxhim administrativ është provim profesional dhe i njëjti, në pajtim me ligjin, është kusht i veçantë për avancim të nëpunësit administrativ në vendin e punës nga kategoria B.

(2) Provimin për menaxhim administrativ mund ta japë më së shumti tri herë në vit secili kandidat për plotësimin e vendit të punës nga kategoria B i cili ka ndjekur trajnim për menaxhim administrativ.

(3) Provimin për menaxhim administrativ e organizon dhe zbaton Agjencia në bashkëpunim me ministrinë së paku një herë në javë, dhe i njëjti përbëhet prej dy pjesëve, edhe atë:

- pjesa teorike, me të cilën nëpërmjet përgjigjeve të pyetjeve në formë të testit kompjuterik, kontrollohet njohuria e kandidatit për rregullat e përgjithshme nga sfera administrative dhe rregulla të veçanta nga sfera e vendit të punës dhe
- pjesa praktike, me të cilën nëpërmjet studimeve të rastit në formë elektronike, kontrollohet aftësia e kandidatit për menaxhim me financa publike, menaxhim me projekte dhe njohje të Kodeksit për nëpunës administrativë.

(4) Bazën prej së paku 200 pyetje për pjesën teorike dhe së paku 50 studime të rastit nga pjesa praktike nga paragrafi (3) i këtij neni, i formon Ministria në bashkëpunim me institucionin e arsimit të lartë me ç'rast së paku një herë në vit, të njëjtat revidohen.

(5) Baza e pyetjeve, literatura, përkatësisht ligjet dhe aktet nënligjore në bazë të të cilave është përgatitur baza e pyetjeve nga paragrafi (4) i këtij neni është publikisht e kapshme në ueb faqet e Ministrisë dhe Agjencisë.

(6) Provimi nga paragrafi (1) i këtij neni zbatohet në procedurë të përcaktuar në nenin 41 të këtij ligji.

(7) Mënyrën e zbatimit të provimit, si dhe formën dhe përmbajtjen e vërtetimit nga paragrafi (6) i këtij neni, i përcakton ministri.

Mentoria

Neni 60

(1) Mentoria është metodë e transferimit të diturive dhe shkathtësive ndërmjet nëpunësve administrativë dhe e njëjta mund të jetë këshilluese ose praktike.

(2) Mentoria këshillëdhënëse është bartje e njohurive dhe shkathtësive nëpërmjet këshillave konkrete të mentorit, dhe kryhet për zhvillim të kompetencave të përgjithshme të të punësuarit.

(3) Mentoria praktike realizohet nëpërmjet vëzhgimit të punës së nëpunësit administrativ të mentoruar, konsultimeve të vazhdueshme edhe nëpërmjet punës praktike, dhe bëhet për zhvillim të kompetencave të veçanta të të punësuarit.

(4) Mentor mund të jetë çdo nëpunës administrativ i cili është sistemuar në vendin e punës në nivel më të lartë nga nëpunësi administrativ i cili është i mentoruar dhe i cili ka mbaruar trajnim për mentor.

(5) Ministria mban Regjistër të mentorëve i cili përmban të dhëna për mentorin (emri dhe mbiemri, pozicioni i punës dhe institucioni), e i cili është i shpallur publikisht në ueb faqen e Ministrisë.

(6) Mentori dhe nëpunësi administrativ i mentoruar, pas mentorisë së mbaruar me sukses, përgatisin deklarata për mentorinë e mbaruar.

(7) Mënyrën e kryerjes së punës së mentorit dhe mbajtjen e Rergjistrit të mentorëve e përcakton ministri.

KREU X

MENAXHIMI ME KONTRIBUTIN E NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Sistemi për menaxhim me kontributin

Neni 61

(1) Institucionet themelojnë sistem për menaxhim me kontributin e nëpunësve administrativë.

(2) Sistemin nga paragrafi (1) i këtij neni e përbëjnë: përcaktimi i detyrave të punës dhe qëllimeve, përcaktimi i planit individual për përsosje profesionale, si dhe procedura për vlerësim të kontributit të nëpunësit administrativ.

Përcaktimi i detyrave dhe qëllimeve të punës

Neni 62

(1) Qëllimet dhe detyrat e punës të nëpunësit administrativ përcaktohen në bazë të planit strategjik dhe/ose në pajtim me programin vjetor për punë të institucionit.

(2) Qëllimet dhe detyrat e punës të nëpunësit administrativ duhet të jenë të qarta, precize, të matshme dhe me kornizë kohore të përcaktuar për zbatim.

(3) Qëllimet dhe detyrat e punës përcaktohen nga ana e nëpunësit administrativ epror në bashkëpunim me nëpunësin administrativ në fund të procedurës së vlerësimit të arritjeve të punës, në muajin dhjetor gjatë vitit rrjedhës për vitin e ardhshëm.

Përcaktimi i planit për përsosje profesionale

Neni 63

(1) Në planin individual për përsosje profesionale përcaktohet nevoja për përsosje profesionale të nëpunësit administrativ, për shkak të kryerjes efikase të qëllimeve dhe detyrave të përcaktuara të punës dhe nevojës për zhvillim dhe avancim të kompetencave të punës.

(2) Plani individual për përsosje profesionale përcaktohet nga ana e nëpunësit administrativ epror, në bashkëpunim me nëpunësin administrativ, pas vendosjes së qëllimeve dhe detyrave të punës.

Ndjekja e vazhdueshme e kontributit dhe intervista gjysmëvjetore

Neni 64

(1) Nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë detyrohet në vazhdimësi ta ndjekë kontributin e nëpunësit administrativ gjatë gjithë vitit dhe sipas nevojës të propozojë masa për përmirësimin e tij.

(2) Si pjesë e procesit të ndjekjes së vazhdueshme të kontributit të nëpunësit administrativ, më së voni deri më 31 maj të vitit, zbatohet intervistë gjysmëvjetore.

(3) Pas zbatimit të intervistës gjysmëvjetore plotësohet raporti për intervistën gjysëmvjetore, të cilën e nënshkruajnë nëpunësi administrativ dhe eprori i tij i drejtpërdrejtë.

(4) Kopje nga raporti i paragrafit (3) i këtij neni i dërgohet nëpunësit administrativ.

(5) Nëse në raportin për intervistë gjysmëvjetore, nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, në bazë të dëshmive, konstaton se nëpunësi administrativ nuk i ka plotësuar qëllimet e vendosura përkatësisht tregon rezultate të pamjaftueshme gjatë kohës së periudhës gjysmëvjetore, nuk tregon profesionalizëm të nevojshëm dhe kompetencë, ka gabime të konsiderueshme në punë dhe veprim, detyrat e punës i kryen jo në kohë, përkatësisht nuk tregon interes për cilësinë e kryerjes së detyrave të punës, i njëjti do të fillojë procedurë për përmirësimin e kontributit.

(6) Në procedurën për përmirësim të kontributit propozohen trajnime shtesë ose mentori dhe shqiptohet vërejtje me shkrim në të cilën nëpunësi administrativ paralajmërohet për mundësinë që të vlerësohet me notë negative nëse edhe krahas sugjerimeve dhe masave të propozuara, deri në kalimin e vitit për të cilin bëhet vlerësimi, nuk e përmirëson kontributin e tij.

(7) Nëse nëpunësi administrativ nuk ka nëpunës administrativ epror të drejtpërdrejtë, intervistën nga paragrafi (2) i këtij neni e kryen, raportin nga paragrafi (3) i këtij neni e nënshkruan dhe procedurën për përmirësim të kontributit e mban nëpunësi administrativ epror nga kategoria B, përkatësisht sekretari, përkatësisht personi udhëheqës në institucionin në të cilin nuk emërohet sekretar.

(8) Mënyrën e zbatimit të intervistës gjysmëvjetore, si dhe formën dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (3) i këtij neni, i përcakton ministri.

Vlerësimi i kontributit të nëpunësit administrativ

Neni 65

(1) Nëpunësit administrativë, përveç sekretarit dhe nëpunësve të kabinetit, detyrimisht vlerësohen një herë në vit, edhe atë më së voni deri më 1 dhjetor për vitin rrjedhës.

(2) Vlerësimin e nëpunësit administrativ e kryen nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, përkatësisht nëpunësi administrativ udhëheqës, përkatësisht sekretari ose personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar në rastet kur nëpunësi administrativ nuk ka nëpunës administrativ epror të drejtpërdrejtë (në tekstin e mëtejmë: vlerësues).

(3) Vlerësuesi me notë "1", "2", "3", "4" apo "5" e vlerëson punën e nëpunësit administrativ në lidhje me cilësinë, efektivitetin dhe efikasitetin e punës, respektimin e afateve dhe nivelin e përmbushjes së qëllimeve dhe detyrave të përcaktuara të punës, nivelin e përfshirjes dhe përkushtimit në punë, kontributin në realizimin e planit strategjik të institucionit, realizimin e planit individual për përsosje profesionale dhe sjelljen e nëpunësit administrativ, ndërsa e merr parasysh edhe raportin nga intervista gjysmëvjetore.

(4) Me notë "5" mund të vlerësohen më së shumti 5% nga nëpunësit administrativë të punësuar në institucionin, për çfarë sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, i koordinon vlerësuesit.

(5) Nota vjetore e nëpunësit administrativ fitohet në bazë të notës së vlerësuesit, i cili merr pjesë me 65%, si dhe nga nota mesatare e katër nëpunësve tjerë administrativë me të cilët nëpunësi administrativ drejtpërdrejt ka bashkëpunuar, edhe atë dy të nivelit më të ulët dhe dy të nivelit të njëjtë, si dhe dy vlerësues që nuk janë të punësuar në institucion, e me të cilët nëpunësi administrativ ka bashkëpunim të drejtpërdrejtë (në tekstin e mëtutjeshëm: vlerësues tjerë), që merr pjesë me 35%.

(6) Në institucionet në të cilat nuk ka nëpunës administrativë të cilët i plotësojnë kushtet nga paragrafi (5) i këtij neni, vlerësues tjerë do të jenë nëpunës administrativë prej cilitdo nivel.

(7) Vlerësuesit tjerë i zgjedh nëpunësi administrativ në marrëveshje me vlerësuesin e tij dhe ato me nota "1", "2", "3", "4" apo "5" i vlerësojnë kompetencat e përgjithshme të punës së nëpunësit administrativ dhe propozojnë mënyra të përmirësimit të punës së nëpunësit administrativ.

(8) Për nëpunësin administrativ i cili gjatë kryerjes së detyrave të punës ka kontakt të drejtpërdrejtë të përhershëm me qytetarë dhe për të cilin ekziston mekanizëm për vlerësimin e punës së tij nga ana e qytetarëve, në notën vjetore për kontributin, si vlerësues tjerë të cilët nuk janë të punësuar në institucion, konsiderohet qytetarët.

(9) Vlerësuesit nga paragrafi (2) i këtij neni, kanë për detyrë që në formular të përcaktuar në koordinim me sekretarin, përkatësisht me personin udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, t'i vlerësojnë nëpunësit administrativ dhe më së voni deri më 1 nëntor t'ia dorëzojnë formularët për vlerësim.

(10) Për realizimin e vlerësimit nga ana e katër nëpunësve administrativë tjerë me të cilët nëpunësi administrativ ka bashkëpunuar drejtpërdrejt, sekretari përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, më së voni deri më 1 tetor është i detyruar të miratojë aktvendim në të cilin do ta caktojë kohën dhe vendin e realizimit të vlerësimit dhe do të formojë komision për realizimin e vlerësimit, të përbërë prej pesë anëtarësh nga të cilët njëri është përfaqësues i sindikatës nëse i tillë është i punësuar në institucion, e të cilët nuk mund të jenë nga radhët e vlerësuesve nga paragrafi (2) i këtij neni.

(11) Nëpunësit administrativë nga paragrafi (10) i këtij neni më së voni deri më 1 nëntor i japin notat në mënyrë anonime, në formular në të cilin detyrimisht është shënuar emri dhe mbiemri i nëpunësit administrativ i cili vlerësohet si dhe kompetencat e përgjithshme të punës në lidhje me të cilat vlerësohet.

(12) Formulari nga paragrafi (11) i këtij neni, lihet në kuti të tejdukshme për nota, e vendosur në hapësirë të veçantë në prani të komisionit nga paragrafi (10) i këtij neni.

(13) Pas përfundimit të vlerësimit nga paragrafi (11) i këtij neni, anëtarët e komisionit me procesverbal ia dorëzojnë formularët për vlerësim sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(14) Më së voni deri më 1 nëntor, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar i merr edhe notat nga dy vlerësuesit që nuk janë të punësuar në institucion.

(15) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar në bashkëpunim me vlerësuesit nga paragrafi (2) i këtij neni dhe njësia organizative për menaxhim me resurse njerëzore janë të detyruar që më së voni deri më 15 dhjetor në formular të përcaktuar ta përllogarisin notën vjetore për nëpunësin administrativ.

(16) Pas përfundimit të vlerësimit, një kopje nga formulari nga paragrafi (15) i këtij neni i dorëzohet edhe nëpunësit administrativ.

(17) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, është i detyruar që të përgatisë dhe më së voni deri më 31 dhjetor, në Ministrinë të dorëzojë raport me ranglistë të notave vjetore për të gjithë nëpunësit e vlerësuar administrativë në institucionin për vitin rrjedhës.

(18) Kriteret më të afërta për mënyrën e vlerësimit të nëpunësit administrativ, si dhe mënyrën e vlerësimit të nëpunësit administrativ në institucionet me më pak se 20 nëpunës administrativë, formën dhe përmbajtjen e formularëve nga paragrafët (9), (11) dhe (15) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e raportit nga paragrafi (17) të këtij neni i përcakton ministri.

(19) Ministria mban Regjistër për notat vjetore të nëpunësve administrativë për vitin paraprak, për të cilin përgatit raport vjetor dhe më së voni deri më 1 shkurt ia dorëzon Qeverisë.

(20) Inspektorati shtetëror administrativ së paku njëherë në vit kryen mbikëqyrje mbi zbatimin e paragrafit (4) të këtij neni, në të gjithë institucionet nga neni 3 paragrafi (1) i këtij ligji.

(21) Kundër procedurës për vlerësim kandidati i pakënaqur ka të drejtë që në afat prej tetë ditësh të parashtrojë ankesë në Agjenci, përkatësisht te organi kompetent në pajtim me këtë ligj.

Procedura e vlerësimit në rrethana tjera

Neni 66

(1) Nëpunësi administrativ i cili gjatë vitit për të cilin bëhet vlerësimi, ka munguar nga puna më gjatë se gjashtë muaj (pushim mjekësor, pushim pa pagesë e të tjera), si dhe nëpunësi administrativ i cili për herë të parë është punësuar si nëpunës administrativ dhe ka punuar më pak se gjashtë muaj në periudhën për të cilën bëhet vlerësimi, nuk do të vlerësohet.

(2) Vlerësimi i nëpunësit administrativ, i cili gjatë vitit për të cilin bëhet vlerësimi, nëpërmjet procedurës së mobilitetit janë sistemuar, përkatësisht janë marrë në vend tjetër pune, e kryen vlerësuesi i ri, në bazë të raportit me shkrim nga vlerësuesi paraprak.

(3) Nëse vlerësuesi gjatë vitit për të cilin bëhet vlerësimi e ndryshon vendin e punës, ose i pushon marrëdhënia e punës, vlerësimin e nëpunësve administrativë me të cilët ka udhëhequr, e kryen i vlerësuesi i ri në bazë të raportit me shkrim nga vlerësuesi paraprak.

(4) Përmbajtjen e raporteve nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni dhe mënyrën e vlerësimit të nëpunësve administrativë i përcakton ministri.

Nota vjetore e nëpunësit administrativ

Neni 67

Nota vjetore e nëpunësit administrativ mund të jetë:

- "veçanërisht dallohet", nëse ka vlerë prej 4,51 deri në 5,00,
- "dallohet", nëse ka vlerë prej 3,51 deri në 4,50,
- "mjaftueshëm", nëse ka vlerë prej 2,51 deri në 3,50,
- "pjesërisht mjaftueshëm", nëse ka vlerë prej 1,51 deri në 2,50 dhe
- “pamjaftueshëm", nëse ka vlerë prej 1,00 deri në 1,50.

Kontributi i shkëlqyeshëm dhe i dobët

Neni 68

(1) Nëpunësit administrativë të ranglistës nga neni 65 paragrafi (17) të këtij ligji për të cilët nota vjetore është "veçanërisht dallohet", do të shpërblehen me bonus në shumë prej një rroge të marrë në muajin e fundit në vitin në të cilin është bërë vlerësimi.

(2) 5% të nëpunësve administrativë të fundit nga ranglista nga neni 65 paragrafi (17) i këtij ligji do t'u:

- ndërpritet marrëdhënia e punës nëse vlerësohet me notë "pamjaftueshëm",
- zvogëlohet rroga në shumë prej 20% në periudhë prej gjashtë muajsh nëse vlerësohen me notë "pjesërisht mjaftueshëm",
- zvogëlohet rroga në shumë prej 10% në periudhë prej gjashtë muajsh nëse bëjnë pjesë në 5 % të fundit nga ranglista, ndërsa nuk janë vlerësuar me notë "pamjaftueshëm" ose "pjesërisht mjaftueshëm”.

(3) Nëpunësit administrativ i cili është vlerësuar me notë "pjesërisht mjaftueshëm" në dy vlerësime të njëpasnjëshme i ndërpritet marrëdhënia e punës.

(4) Për realizimin e masave për kontribut të shkëlqyeshëm dhe të dobët nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, personi udhëheqës i institucionit miraton aktvendim më së voni deri më 15 shkurt në vitin rrjedhës, për vitin paraprak.

(5) Mënyrën e realizimit të masave për kontribut të shkëlqyeshëm dhe të dobët për nëpunës administrativ, për institucione në të cilat janë punësuar më pak se 20 nëpunës administrativë, e përcakton ministri.

(6) Inspektorati Shtetëror Administrativ së paku njëherë në vit kryen mbikëqyrje mbi zbatimin e paragrafëve (1), (2) dhe (3) të këtij neni, në të gjitha institucionet nga neni 3 paragrafi (1) i këtij ligji.

Kreu XI

DETYRIMI I VEÇANTË I NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Detyrimi për pjesëmarrje në punën e organeve zgjedhore dhe mbikëqyrje të kontrollit ekstern

Neni 69

(1) Nëpunësit administrativë, përveç atyre të cilët me Kodin zgjedhor janë të liruar, janë të detyruar të marrin pjesë në punën e organeve në të cilat janë zgjedhur për organizimin dhe zbatimin e procedurës zgjedhore, përkatësisht regjistrimin e popullsisë në Republikën e Maqedonisë.

(2) Nëpunësit administrativë, janë të detyruar ta mbikëqyrin realizimin e kontrollit ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në shkollat fillore dhe të mesme nëse janë caktuara si mbikëqyrës nga ana e Qendrës Shtetërore të Provimeve.

(3) Nëpunësit administrativë mund ta mos e pranojnë detyrën nga paragrafët (1) dhe paragrafi (2) të këtij neni, vetëm për shkaqe shëndetësore ose familjare me ç'rast janë të detyruar të dorëzojnë dokumentacion përkatës, në pajtim me ligjin.

Kreu XII

PËRGJEGJËSIA DISIPLINORE E NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Përgjegjësia disiplinore

Neni 70

(1) Nëpunësi administrativ përgjigjet personalisht për kryerjen e punëve dhe detyrave të punës në vendin e punës.

(2) Për shkeljen e detyrës zyrtare nëpunësi administrativ, përveç sekretarit, përgjigjet në mënyrë disiplinore.

(3) Përgjegjësia për veprën e kryer penale, përkatësisht kundërvajtjen nuk e përjashton përgjegjësinë disiplinore të nëpunësit administrativ.

Llojet e përgjegjësisë disiplinore

Neni 71

Nëpunësi administrativ përgjigjet në mënyrë disiplinore për parregullsi disiplinore dhe kundërvatje disiplinore.

Parregullsia disiplinore

Neni 72

Parregullsia disiplinore paraqet shkelje më të lehtë të disiplinës së punës, detyrave të punës, prestigjit të institucionit ose të nëpunësit administrativ, edhe atë:

1) mosrespektimi i kohës së punës, orarit dhe shfrytëzimi i kohës së punës;

2) ruajtja e parregullt e shkresave zyrtare dhe të dhënave;

3) mosardhja në punë dy ditë pune gjatë një viti kalendarik pa arsyetim;

4) mosrespektimi i detyrimit për mbajtjen e shenjave me emrin personal dhe titullin ose emërtimin;

5) moskryerja, kryerja e pandërgjegjshme, jo në kohë ose në mënyrë të pakujdesshme e detyrave të punës me pasoja më të lehta nga shkelja;

6) sjellja e pahijshme e nëpunësit administrativ gjatë kryerjes së punës dhe detyrave të punës me pasoja më të lehta nga shkelja;

7) shfrytëzimi dhe përdorimi joekonomik i mjeteve të besuara financiare dhe mjeteve për punë;

8) mosnjoftimi i paarsyeshëm i nëpunësit administrativ epror i drejtpërdrejtë, sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, për pengimin për mosardhje në punë në afat prej tre orësh dhe

9) refuzimi i aftësimit dhe përsosjes profesionale në të cilat nëpunësi administrativ dërgohet.

Kundërvajtje disiplinore

Neni 73

Kundërvajtje disiplinore paraqet shkelje më rëndë të detyrës zyrtare, disiplinës në punë, prestigjit të institucionit ose prestigjit të nëpunësit administrativ, edhe atë:

1) moskryerja, kryerja e pandërgjegjshme, jo në kohë ose në mënyrë të pakujdesshme e detyrave të punës;

2) sjellja e pahijshme e nëpunësit administrativ gjatë kryerjes së punës dhe detyrave të punës;

3) shprehja dhe përfaqësimi i bindjes politike në kryerjen e detyrave të punës, pjesëmarrja në aktivitete zgjedhore ose ngjarje tjera publike me karakter të tillë gjatë kohës së punës, sjellja në pikëpyetje e statusit të vet të nëpunësit administrativ me kryerjen e aktiviteteve partiake, mbajtja ose vendosja e simboleve partiake në hapësirën e punës;

4) refuzimi i dhënies ose dhënia e të dhënave të pasakta institucioneve, përkatësisht qytetarëve dhe personave juridikë, nëse dhënia e të dhënave është përcaktuar me ligj;

5) disponimi i paligjshëm me mjetet materiale dhe financiare;

6) refuzimi i kryerjes së detyrave të punës të lidhura me vendin e punës në të cilin është sistemuar;

7) refuzimi i urdhrit me shkrim për kryerjen e detyrave të punës lidhur me punën e institucionit të lëshuara nga nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit, në rast të nevojës së paprolongueshme;

8) mosmarrja ose marrja e paplotë e masave të përcaktuara për garantimin e sigurisë së lëndëve të besuara në punë;

9) shkaktimi i dëmit material me qëllim ose nga pakujdesia e skajshme;

10) përsëritja e parregullsisë disiplinore më shumë se dy herë gjatë vitit rrjedhës;

11) pranimi i dhuratave ose llojit tjetër të dobisë;

12) keqpërdorimi i statusit të nëpunësit administrativ;

13) keqpërdorimi i autorizimeve të besuara në kryerjen e detyrave të punës;

14) keqpërdorimi i pushimit mjekësor;

15) keqpërdorimi i të dhënave personale,

16) keqpërdorimi i të dhënave të besueshme;

17) dhënia e informatës së klasifikuar me shkallë të fshehtësisë të përcaktuar me ligj;

18) futja dhe përdorimi, si dhe puna nën ndikimin e alkoolit ose mjeteve narkotike;

19) mosrespektimi i rregullave për mbrojtje nga sëmundja, siguria dhe shëndeti gjatë punës, zjarri, eksplozioni, veprimi i dëmshëm i helmeve dhe materieve tjera të rrezikshme dhe i rregullave për mbrojtje të mjedisit jetësor;

20) vendosja e interesit financiar personal në konflikt me pozitën dhe statusin e nëpunësit administrativ;

21) sjellja ofenduese ose e dhunshme në vendin e punës;

22) sjellja në kundërshtim me dispozitat e Kodeksit;

23) refuzimi i paarsyeshëm për pjesëmarrje në punën e organeve në të cilat është zgjedhur për zbatimin e procedurës zgjedhore, regjistrim dhe në procedura tjera të përcaktuara me ligj;

24) refuzimi i paarsyeshëm që ta mbikëqyrë realizimin e kontrollit ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në shkollat fillore dhe të mesme.

25) pengimi i zgjedhjeve dhe votimit, cenimi i të drejtës së zgjedhësit dhe lirisë së përcaktimit të zgjedhësve, mitë gjatë zgjedhjeve, cenimi i fshehtësisë së votimit, shkatërrimi i dokumenteve zgjedhore, ose mashtrimi zgjedhor, që si anëtar i organit zgjedhor, i ka kryer nëpunësi administrativ;

26) moskryerja ose kryerja në mënyrë të pandërgjegjshme e detyrave si mbikëqyrës ose mosrespektimi i udhëzimeve të marra nga ana e Qendrës Shtetërore të Provimeve gjatë mbikëqyrjes së realizimit të kontrollit ekstern të arritjeve të suksesit të nxënësve në shkollat fillore dhe të mesme dhe

27) mosveprimi sipas detyrimit për vlerësim të nëpunësit administrativ.

Masa disiplinore

Neni 74

(1) Me vendim për parregullsi të përcaktuar disiplinore nëpunësit administrativ mund t'i shqiptohet një nga masat disiplinore vijuese:

- vërejtje me shkrim dhe

- dënim në para në lartësi prej 20% nga lartësia e shumës njëmujore të neto rrogës së paguar në muajin e fundit para parregullsisë disiplinore, në kohëzgjatje prej një deri në tre muaj.

(2) Me vendim për kundërvajtje të përcaktuar disiplinore nëpunësit administrativ mund t'i shqiptohet një nga masat disiplinore vijuese:

- dëniim në para në lartësi prej 30% nga lartësia e shumës njëmujore të neto rrogës së paguar në muajin e fundit para kundërvajtjes disiplinore, në kohëzgjatje prej një deri në gjashtë muaj,

- sistemim në vendin e punës në nivel më të ulët të drejtpërdrejtë dhe

- ndërprerje e marrëdhënies së punës kur janë krijuar pasoja të dëmshme për institucionin, ndërsa me këtë rast nuk janë përcaktuar rrethana lehtësuese për nëpunësin administrativ i cili e ka kryer kundërvajtjen.

(3) Gjatë shqiptimit të masave disiplinore nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni merren parasysh pesha e shkeljes, pasojat nga shkelja, shkalla e përgjegjësisë së nëpunësit administrativ, rrethanat në të cilat është kryer shkelja, sjellja e tij e mëparshme dhe kryerja e punëve, si dhe rrethana tjera lehtësuese dhe vështirësuese të cilat janë me rëndësi për shqiptimin e masës disiplinore.

(4) Shuma e dënimeve në para të shqiptuara nëpunësit administrativ në një muaj për parregullsi disiplinore, kundërvajtje disiplinore dhe zvogëlimi i rrogës për shkak të kontributit të dobët nuk mund të tejkalojë 30% nga shuma e neto rrogës së përgjithshme të tij për atë muaj.

Shqiptimi i masës disiplinore

Neni 75

(1) Masat disiplinore kundër nëpunësit administrativ për parregullsi disiplinore i shqipton sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, në afat prej shtatë ditësh nga dita e raportit të marrë me shkrim nga nëpunësi administrativ epror.

(2) Me përjashtim, nëse nuk ka nëpunës administrativ epror, raportin me shkrim e paraqet nëpunësi udhëheqës, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(3) Para shqiptimit të masës nëpunësi administrativ njoftohet me shkrim për konstatimet që ekzistojnë kundër tij dhe ai ka mundësi në afat prej tri ditësh të japë përgjigje me shkrim për raportin nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni nëpunësi i pakënaqur administrativ ka të drejtë që në afat prej tetë ditësh të parashtrojë ankesë në Agjencinë, përkatësisht, në organin kompetent në pajtim me këtë ligj.

Procedura disiplinore për kundërvajtje disiplinore

Neni 76

(1) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, me aktvendim formon Komision për mbajtjen e procedurës disiplinore për kundërvajtje disiplinore (në tekstin e mëtutjeshëm: komision disiplinor), në afat prej tetë ditësh nga dita e parashtrimit të propozimit për ngritjen e procedurës disiplinore në të cilën detyrimisht janë përfshirë shkaqet për ngritje të procedurës.

(2) Komisioni disiplinor përbëhet prej kryetarit, gjashtë anëtarëve dhe zëvendësve të tyre.

(3) Kryetar i komisionit disiplinor është nëpunësi administrativ udhëheqës, ndërsa anëtarë janë nëpunës administrativë, prej të cilëve një është përfaqësues i sindikatës nëse të tillë ka të punësuar në institucion.

(4) Nëse në institucionin nuk ka nëpunës administrativë udhëheqës, kryetar mund të jetë nëpunës tjetër administrativ.

(5) Nëse në institucionin nuk ka numër të mjaftueshëm të nëpunësve administrativë, kryetari dhe anëtarët caktohet nga radhët e të punësuarve tjerë.

(6) Nëse në institucionin nuk ka shtatë të punësuar, anëtarët tjerë të komisionit disiplinor caktohen nga të punësuarit në Agjenci, të cilët nuk janë nga radhët e anëtarëve të Komisionit, i cili vendos për ankesa dhe kundërshtime të nëpunësve administrativë në shkallë të dytë.

(7) Në rastet nga paragrafi (6) i këtij neni, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar në ditën e parashtrimit të propozimit për ngritje të procedurës disiplinore, parashtron kërkesë te drejtori i Agjencisë për emërim të anëtarëve të komisionit disiplinor dhe zëvendësve të tyre, ndërsa drejtori i Agjencisë është i detyruar t'i emërojë anëtarët në afat prej dy ditësh nga pranimi i kërkesës.

(8) Kryetari është i detyruar që më së voni në afat prej 20 ditësh nga dita e formimit të komisionit disiplinor të konvokojë mbledhje, për të cilën rregullisht i fton anëtarët dhe nëpunësin administrativ kundër të cilit është ngritur procedura, dhjetë ditë para ditës së mbajtjes së mbledhjes.

(9) Në mbledhje do të paraqiten dëshmi dhe nëpunësi administrativ kundër të cilit është ngritur procedura personalisht do të prononcohet për konstatimet në propozimin për ngritjen e procedurës disiplinore, ndërsa nëse për shkaqe të arsyeshme nuk mund të jetë i pranishëm në mbledhje, do të prononcohet me shkrim, dhe do të dorëzojë dokumentacion, përkatësisht dëshmi me të cilat do ta arsyetojë mungesën.

(10) Nëse nëpunësi administrativ kundër të cilit është ngritur procedura personalisht ose me shkrim nuk prononcohet për konstatimet në propozimin për ngritje të procedurës disiplinore, komisioni disiplinor do ta zbatojë procedurën disiplinore pa prononcimin e tij.

(11) Komisioni disiplinor, pas paraqitjes së dëshmive dhe pas prononcimit të nëpunësit administrativ kundër të cilit është ngritur procedurë displinore, me shumicë votash përmes votimit të fshehtë prononcohet për përgjegjësinë disiplinore të nëpunësit administrativ.

(12) Nëse komisioni disiplinor konstaton se nëpunësi administrativ nuk është përgjegjës, i propozon sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, ta hedh poshtë propozimin, për çfarë sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar në afat prej tri ditësh është i detyruar të miratojë aktvendim për hedhjen poshtë të propozimit.

(13) Nëse komisioni disiplinor konstaton se nëpunësi administrativ është përgjegjës, kryetari dhe secili prej anëtarëve të komisionit disiplinor votojnë fshehtas për njërën prej tre masave disiplinore nga neni 74 paragrafi (2) i këtij ligji, me ç'rast ajo masë disiplinore e cila ka më së shumti vota konsiderohet si e miratuar.

(14) Nëse dy masa disiplinore nga neni 74 paragrafi (2) i këtij ligji kanë numër të barabartë të votave, më shumë se numri i votave të masës së tretë disiplinore, votimi i fshehtë përsëritet për ato dy masa, ndërsa e miratuar konsiderohet ajo masë e cila ka marrë shumicë votash.

(15) Pas miratimit të masës disiplinore, e njëjta i propozohet sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, i cili në afat prej tri ditësh është i detyruar të miratojë aktvendim për shqiptimin e masës disiplinore.

(16) Nëse si masë disiplinore shqiptohet dënim në para në pajtim me nenin 74 paragrafi (2) alineja 1 e këtij ligji, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, e cakton kohëzgjatjen e masës disiplinore.

(17) Nëse sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar shqipton masë disiplinore të ndryshme nga ajo e cila i është propozuar nga komisioni disiplinor në pajtim me paragrafin (15) të këtij neni, është i detyruar që të njëjtën veçanërisht ta arsyetojë me theksim të shkaqeve për të cilat ka shqiptuar masë të ndryshme nga e propozuara.

(18) Kryetari dhe anëtarët e komisionit disiplinor nuk mund të jenë të përmbajtur gjatë votimit për konstatimin e përgjegjësisë disiplinore dhe për shqiptimin e masës disiplinore.

(19) Aktvendimi për hedhjen poshtë të propozimit nga paragrafi (12) i këtij neni, përkatësisht aktvendimi për shqiptimin e masës disiplinore nga paragrafi (15) i këtij neni i dorëzohet personalisht nëpunësit administrativ, sipas rregullës në hapësirat e punës të institucionit në të cilin nëpunësi administrativ punon përkatësisht në adresën e vendbanimit përkatësisht vendqëndrimit nga i cili nëpunësi administrativ vjen çdo ditë në punë.

(20) Nëse nëpunësi administrativ nuk mund të gjendet në adresën e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit ose nëse e refuzon dorëzimin. aktvendimi publikohet në tabelën e shpalljes në institucion. Pas kalimit të tetë ditëve të punës nga dita e publikimit në tabelën e shpalljeve konsiderohet se dorëzimi është kryer.

(21) Mënyrën e mbajtjes së procedurës disiplinore dhe formularin për votimin e fshehtë e përcakton ministri.

(22) Kundër aktvendimit nga paragrafi (15) të këtij neni nëpunësi i pakënaqur administrativ ka të drejtë që në afat prej tetë ditësh të paraqesë ankesë në Agjenci.

E drejta e parashtrimit të iniciativës për procedurë disiplinore

Neni 77

(1) Çdo nëpunës administrativ dhe person tjetër, në pajtim me ligjin, ka të drejtë të parashtrojë iniciativë për ngritje të procedurës disiplinore kundër nëpunësit administrativ e cila duhet të arsyetohet.

(2) Iniciativë për ngritjen e procedurës disiplinore kundër nëpunësit administrativ për kundërvajtje disiplinore nga neni 73 paragrafi (1) pikat 23 dhe 24 të këtij ligji parashtron Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve, përkatësisht Enti Shtetëror i Statistikës.

(3) Iniciativë për ngritjen e procedurës disiplinore kundër nëpunësit administrativ për kundërvajtje disiplinore nga neni 73 paragrafi (1) pikat 24 dhe 26 të këtij ligji parashtron Qendra Shtetërore e Provimeve.

(4) Propozim për ngritjen e procedurës disiplinore kundër nëpunësit administrativ parashtron nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(5) Propozimi nga paragrafi (3) i këtij neni, i dorëzohet nëpunësit administrativ.

Parashkrimi i ngritjes së procedurës disiplinore

Neni 78

(1) Procedurë disiplinore nuk mund të ngrihet nëse ka kaluar një muaj nga dita kur nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë përkatësisht sekretari në institucion, ka kuptuar për shkeljen e detyrës zyrtare.

(2) Procedura disiplinore nuk mund të ngrihet nëse kanë kaluar tre muaj nga dita kur është kryer shkelja e detyrës zyrtare, përveç kur procedura disiplinore ngrihet sipas konstatimit të revizionit të brendshëm për çfarë afati i parashkrimit është një vit.

(3) Nëse shkelja e detyrës zyrtare tërheq edhe përgjegjësi penale, procedura disiplinore për përcaktimin e përgjegjësisë së nëpunësit administrativ parashkruhet në afat prej dy vitesh nga dita e kuptimit për shkeljen.

Zbatimi i dënimit në para

Neni 79

(1) Heqja nga rroga, në emër dënime të shqiptuara në para të nëpunësit administrativ për parregullsi disiplinore ose kundërvajtje disiplinore gjatë një muaji nuk mund të tejkalojë një të tretën e shumës së neto rrogës së përgjithshme të tij për atë muaj.

(2) Nëse nëpunësit të punësuar administrativ, i ndërpritet marrëdhënia e punës në institucionin në të cilin i është shqiptuar dënimi në para, arkëtimin e dënimit në para, me kërkesë të institucionit në të cilin është shqiptuar dënimi, do ta bëjë punëdhënësi i ri ose organi kompetent në procedurën e përcaktuar me ligj.

Suspendimi

Neni 80

(1) Nëpunësi administrativ mund të suspendohet nga institucioni në bazë të aktvendimit të sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar.

(2) Nëpunësi administrativ mund të suspendohet nga institucioni, në raste kur kundër tij është ngritur procedurë penale për vepër penale të kryer në punë ose në lidhje me punën ose është ngritur procedurë disiplinore për kundërvajtje disiplinore, ndërsa shkelja është e natyrës së tilli që prezenca e tij e mëtutjeshme në institucion derisa zgjat procedura dëmshëm do të reflektohet mbi institucionin, përkatësisht do ta pengojë ose pamundësojë përcaktimin e përgjegjësisë për kundërvajtje disiplinore.

(3) Suspendimi nga paragrafi (2) i këtij neni zgjat deri në miratimin e aktvendimit të plotfuqishëm.

Kreu XIII

PËRGJEGJËSIA MATERIALE E NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Kompensimi për dëmin e shkaktuar

Neni 81

(1) Nëpunësi administrativ, i cili në punë ose në lidhje me punën me qëllim ose nga pakujdesia e skajshme do t'i shkaktojë dëm institucionit, është përgjegjës për dëmin e shkaktuar dhe është i detyruar ta kompensojë.

(2) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, me aktvendim formon Komision për përcaktimin e përgjegjësisë materiale të nëpunësit administrativ.

(3) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni përbëhet prej tre anëtarëve dhe zëvendësve të tyre.

(4) Kryetar i komisionit është nëpunësi administrativ udhëheqës, ndërsa anëtarë janë dy nëpunës administrativë të nivelit të njëjtë si nëpunësi administrativ kundër të cilit udhëhiqet procedurë për përcaktimin e përgjegjësisë materiale.

(5) Me përjashtim nga paragrafi (4) i këtij neni, në institucionet në të cilat nuk ka nëpunës administrativ udhëheqës, komisionin e përbejnë cilëtdo qofshin tre nëpunës administrativë të institucionit.

(6) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni e përcakton përgjegjësinë materiale për ekzistimin e dëmit të shkaktuar material, lartësinë e tij dhe mënyrën e shkaktimit, kush e ka shkaktuar dëmin dhe kush do ta kompensojë.

(7) Komisioni nga paragrafi (2) i këtij neni, për përcaktimin e gjendjes faktike parashtron raport, në bazë të të cilit sekretari i institucionit, miraton vendim për kompensim të dëmit.

(8) Kundër vendimit nga paragrafi (7) i këtij neni kandidati i pakënaqur ka të drejtë që në afat prej tetë ditësh të parashtrojë ankesë në Agjencinë, përkatësisht në organin kompetent në pajtim me këtë ligj.

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale

Neni 82

(1) Propozim për ngritjen e procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë materiale kundër nëpunësit administrativ parashtron nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, përkatësisht sekretari i institucionit.

(2) Procedurë për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të ngrihet, nëse kanë kaluar 30 ditë nga dita kur nëpunësi administrativ epror i drejtpërdrejtë, përkatësisht sekretari i institucionit, ka kuptuar për atë, përveç kur procedura ngrihet sipas konstatimit të revizionit të brendshëm për çfarë afati i parashkrimit është një vit.

(3) Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të ngrihet, nëse nga dita kur është kryer dëmi material ka kaluar një vit.

(4) Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale nuk mund të udhëhiqet më gjatë se 60 ditë, duke llogaritur nga dita e miratimit të aktvendimit për formimin e Komisionit nga neni 81 paragrafi (2) i këtij ligji.

(5) Kundër nëpunësit administrativ, i cili në afat prej 60 ditësh nga finaliteti i vendimit për kompensim të dëmit, nuk e kompenson dëmin, institucioni ngre procedurë para gjykatës themelore kompetente.

(6) Sekretari i institucionit, mund plotësisht ose pjesërisht ta lirojë nëpunësin administrativ nga kompensimi i dëmit, nëse ai nuk është kryer me qëllim ose nëse me pagesë të kompensimit për dëmin e shkaktuar rrezikohet ekzistenca e nëpunësit administrativ dhe familjes së tij ose në raste tjera të përcaktuara me marrëveshje kolektive.

(7) Mënyrën e udhëheqjes së procedurës për rregullimin e përgjegjësisë materiale, si dhe formën dhe përmbajtjen e aktvendimit nga neni 81 paragrafi (7) të këtij ligji i përcakton ministri.

Kompensimi për dëmin e pësuar

Neni 83

(1) Nëse nëpunësi administrativ pëson dëm në punë ose në lidhje me punën, institucioni është i detyruar t'ia kompensojë dëmin në pajtim me dispozitat e Ligjit për marrëdhënie obligative.

(2) Institucioni është i detyruar ta kompensojë dëmin material të cilin nëpunësi administrativ në kryerjen e punëve dhe detyrave të punës e ka shkaktuar ndaj personave të tretë.

Dorëzimi i raportit për masat e shqiptuara

Neni 84

(1) Sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, është i detyruar që Ministrisë t'i dorëzojë raport për masat e shqiptuara për përgjegjësi të përcaktuara disiplinore dhe materiale të nëpunësve administrativë, më së voni deri më 31 janar në vitin rrjedhës, për vitin paraprak.

(2) Përmbajtjen dhe formën e raportit nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri.

Kreu XIV

RROGA DHE KOMPENSIMET E RROGËS TË NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Rroga dhe kompensime

Neni 85

(1) Nëpunësi administrativ ka të drejtë të rrogës dhe kompensimeve të rrogës në kushte dhe kritere të përcaktuara me këtë ligj, përveç nëse me ligj të veçantë dhe me marrëveshje kolektive nuk është rregulluar ndryshe.

(2) Rrogat dhe kompensimet e rrogave të nëpunësve administrativë sigurohen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë, në buxhetin e njësive të vetëqeverisjes lokale, si dhe nga burime tjera të mjeteve të përcaktuara me ligj.

(3) Rrogat e nëpunësve administrativë përllogariten në shumë bruto, ndërsa paguhen në shumë monetare neto njëherë në muaj gjatë muajit rrjedhës për muajin paraprak.

(4) Kontributet dhe tatimin personal mbi të ardhura të nëpunësit administrativ i paguan institucioni me pagesë të rrogës në pajtim me ligjin.

(5) Institucioni është i detyruar të mbajë evidencë për rrogat, shtesat e rrogave, kompensimet e rrogave dhe kontributet e paguara nga rroga dhe tatimi personal mbi të

ardhura dhe për to nëpunësit administrativ i lëshon vërtetim se janë paguar, më së voni deri më 1 shkurt në vitin rrjedhës, e për vitin paraprak.

Komponentët e rrogës

Neni 86

(1) Rroga e nëpunësit administrativ përbëhet nga komponentët në vijim:

- komponenti themelor dhe
- komponenti ekskluziv.

Komponenti themelor i rrogës

Neni 87

(1) Komponentin themelor të rrogës e përbëjnë:

- pjesa e rrogës për shkallën e arsimit,
- pjesa e rrogës për nivelin dhe
- pjesa e rrogës për stazhin.

(2) Pjesa e rrogës për shkallën e arsimit që e ka fituar nëpunësi administrativ vlerësohet në mënyrën në vijim:

NIVELI I KUALIFIKIMEVE/ARSIMIT	PIKËT
Niveli i kualifikimeve VIII, 480 kredi sipas SETK ose shkallë të kryer VII/3	250
Niveli i kualifikimeve VII, 300 kredi sipas SETK ose shkallë të kryer VII/2	225
Niveli i kualifikimeve VI A, 240 kredi sipas SETK ose shkallë të kryer VII/1	200
Niveli i kualifikimeve VI B ose 180 kredi sipas SETK	175
Niveli i kualifikimeve V A 60 deri 120 kredi sipas SETK ose arsim të lartë	150
Niveli i kualifikimeve IV, 240 kredi sipas ECVET ose SKMAP ose arsim të mesëm katërvjeçar	100

(3) Pjesa e rrogës për nivelin në të cilin është sistemuar nëpunësi administrativ vlerësohet në mënyrën në vijim:

NIVELI	PIKËT
A1 - sekretar i nivelit të parë	845
A2 - sekretar i nivelit të dytë	706
A3 - sekretar i nivelit të tretë	661
A4 - sekretar i nivelit të katërt	596
A5 - sekretar i nivelit të pestë	506
B1- nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të parë	516
B2- nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të dytë	496
B3- nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të tretë	406
B4- nëpunës administrativ udhëheqës i nivelit të katërt	346
V1- nëpunës administrativ profesional i nivelit të parë	281
V2- nëpunës administrativ profesional i nivelit të dytë	246
V3- nëpunës administrativ profesional i nivelit të tretë	231
V4- nëpunës administrativ profesional i nivelit të katërt	201
G1- nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të parë	196
G2- nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të dytë	181
G3- nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të tretë	166
G4- nëpunës administrativ ndihmës-profesional i nivelit të katërt	146

(4) Pjesa e rrogës për stazhin e punës të nëpunësve administrativë vlerësohet në shumë prej 0,5% nga pjesët e rrogës për shkallën e arsimit dhe për nivelin, për çdo vit të mbushur të stazhit të punës, e më së shumti deri 20%.

Vlera e pikës

Neni 88

(1) Vlera e pikës për përllogaritje të rrogave të nëpunësve shtetërorë, përcaktohet çdo vit me vendim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë me propozim të ministrit të Financave, që miratohet në afat prej 10 ditësh nga dita e miratimit të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, ndërsa në kuadër të buxhetit të paraparë dhe në bazë të numrit të përgjithshëm të nëpunësve administrativë të sistemuar sipas niveleve përkatëse për vitin rrjedhës.

(2) Vlera e pikës për përllogaritjen e rrogës të nëpunësve shtetërorë në komunat, Qytetin e Shkupit dhe komunat në Qytetin e Shkupit, përcaktohet çdo vit me vendim të këshillit, i cili me propozim të kryetarit të komunës miratohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e miratimit të vendimit për realizimin e buxhetit, ndërsa në kuadër të buxhetit të paraparë dhe në bazë të numrit të përgjithshëm të nëpunësve administrativë të sistemuar sipas niveleve përkatëse për vitin rrjedhës.

(3) Vlera e pikës për përllogaritjen e rrogave të nëpunësve publikë, përcaktohet çdo vit me vendim të themeluesit, që me propozim të funksionarit kompetent, miratohet në afat prej dhjetë ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të buxhetit të institucionit, ndërsa në kuadër të buxhetit të paraparë dhe në bazë të numrit të përgjithshëm të nëpunësve administrativë të sistemuar sipas niveleve përkatëse për vitin rrjedhës.

(4) Vlera e pikës nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni nuk mund të jetë më e lartë se vlera e pikës nga paragrafi (1) i këtij neni.

Komponenti ekskluziv i rrogës

Neni 89

Komponentin ekskluziv e përbëjnë:

- shtesa e rrogës për kushte të veçanta për punë,
- shtesa e rrogës për përshtatje në tregun e punës dhe/ose
- shtesa e rrogës për punë nate, punë në ndërresa dhe punë jashtë orarit.

Shtesa e rrogës për kushte të veçanta për punë

Neni 90

(1) Nëpunësi administrativ ka të drejtë të shtesës së rrogës për kushte të veçanta për punë, dhe atë për:

- punë të ekspozuar në rrezik të lartë ose
- punë në kabinet.

(2) Vendet e punës në kushte të veçanta nga paragrafi (1) i këtij neni, duhet të parashihen në aktin për sistematizim të vendeve të punës në institucionet.

(3) Nëpunësi administrativ i cili gjatë kryerjes së punëve është i ekspozuar në rrezik të lartë për jetën dhe shëndetin e tij ka të drejtë të shtesës së rrogës, varësisht nga lloji i rrezikut, në lartësi prej 10-30% nga shuma e rrogës bazë, në pajtim me ligjin.

(4) Nëpunësi i kabinetit nga neni 28 paragrafi (2) i këtij ligji, për shkak të detyrave specifike dhe detyrave të punës dhe qasshmërisë 24 orëshe të funksionarit në kabinetin e të cilit punon, ka të drejtë të shtesës së rrogës për punë në kabinet, në lartësi prej 10-30% nga shuma e rrogës bazë.

(5) Vendet e punës nga paragrafi (3) i këtij neni i përcakton ministri, ndërsa lartësinë e shumës nga paragrafi (3) i këtij neni e përcakton Qeveria, me propozim të Ministrisë së Financave.

Shtesa e rrogës për përshtatje në tregun e punës

Neni 91

(1) Nëpunësi administrativ ka të drejtë të shtesës së rrogës për përshtatje në tregun e punës, për çfarë Ministria në bashkëpunim me Ministrinë e Financave dhe Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale, mund të kërkojë nga Qeveria të aprovojë shtesë të rrogës.

(2) Kërkesa për aprovimin e shtesës nga paragrafi (3) i këtij neni duhet të bazohet në analizën e cila do të tregojë se:

- rrogat e tregut të punës për vende të tilla të punës janë shumë më të larta se rrogat e nëpunësve administrativë të cilët kryejnë punë të njëjta,
- punësimi është vështirësuar ose shkalla e braktisjes së vendeve të punës është e lartë e papranueshme,
- tregu i punës ofron numër të kufizuar të individëve të kualifikuar për punën e tillë ose
- nëpunësit administrativë i janë nënshtruar përsosjes profesionale shumëvjeçare dhe braktisja e vendit të punës nga ana e tyre do të shkaktonte implikime të mëdha fiskale për institucionin.

(3) Nëse Qeveria, në bazë të analizës nga paragrafi (2) i këtij neni, vlerëson se shtesa e rrogës do ta arrijë efektin e dëshiruar të punësimit dhe mbajtjes në punë, do të miratojë vendim me të cilin do ta përcaktojë shumën e shtesës dhe datën nga e cila i njëjti do të hyjë fuqi.

Shtesa e rrogës për punë nate, punë në ndërresa dhe punë jashtë orarit

Neni 92

(1) Nëpunësi administrativ ka të drejtë të shtesës së rrogës për:

- punë nate,
- punë në ndërresa,
- punë gjatë kohës së pushimit javor,
- punë gjatë kohës së festave të përcaktuara me ligj dhe
- punë më gjatë se orari i plotë i punës.

(2) Vendet e punës nga paragrafi (1) alinetë 1 dhe 2 të këtij neni, duhet të parashihen në aktin për sistematizim të vendeve të punës në institucione.

(3) Shtesa e rrogës për punë të natës për orë vlerësohet në shumë prej 35% nga shuma e rrogës bazë për orë.

(4) Shtesa e rrogës për punë në ndërresa për orë vlerësohet në shumë prej 5% nga shuma e rrogës bazë të përllogaritur për orë.

(5) Nëpunësi administrativ i cili është angazhuar të punojë në pajtim me kushtet në paragrafin (1) alinetë 3, 4 dhe 5 të këtij neni ka të drejtë në aq orë, përkatësisht ditë të lira, sa ka qenë i angazhuar për punë jashtë orarit të rregullt të punës.

(6) Orët, përkatësisht ditët e lira, nga muaji rrjedhës, nëpunësi administrativ i shfrytëzon deri në fund të muajit të ardhshëm, pas muajit në të cilin ka qenë i angazhuar.

(7) Nëse nëpunësit administrativ nuk i sigurohet shfrytëzimi i orëve, përkatësisht ditëve të lira, në pajtim me paragrafin (6) të këtij neni, i paguhet shtesë e rrogës në shumë prej 35% nga shuma e rrogës bazë, e përllogaritur për orë.

(8) Shtesat e rrogës nga paragrafi (1) i këtij neni, ndërmjet veti nuk përjashtohen.

(9) Evidentimi i orëve të punës të kaluara në punë me kushte të përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni kryhet në pajtim me ligjin.

Kompensime tjera të rrogës

Neni 93

(1) Nëpunësi shtetëror ka të drejtë për kompensime të rrogës dhe kompensime tjera në pajtim me këtë ligj dhe rregullat e përgjithshme për marrëdhënie të punës, edhe atë:

- për shpenzime rrugore, ditore dhe të tjera për udhëtime zyrtare në vend dhe jashtë vendit,
- për shpenzime për shfrytëzimin e automjeteve në pronësi personale për qëllime zyrtare,
- për shpenzime për jetë të ndarë nga familja,
- për shpenzime për shpërngulje,
- për shpenzime për punë në terren,
- për shpenzime për varrim në rast të vdekjes së nëpunësit administrativ ose anëtarit të familjes së tij më të ngushtë (bashkëshortit dhe fëmijëve të lindur në martesë ose jashtë martese, të birësuarit, fëmijëve të adoptuar dhe fëmijëve të marrë në përkujdesje),
- për dëm gjatë fatkeqësive elementare dhe
- për shpenzim gjatë pushimit më të gjatë mjekësor të nëpunësit administrativ.

(2) Lartësia e kompensimeve nga paragrafi (1) i këtij neni për çdo vit përcaktohen me Ligjin për realizim të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, përkatësisht me vendimin për realizim të buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes lokale.

Kompensimi gjatë kohës së paaftësisë së përkohshme për punë

Neni 94

(1) Nëse te nëpunësi administrativ ndodh paaftësi e përkohshme për punë ka të drejtë në kompensim të rrogës në lartësi të përcaktuar në pajtim me ligj.

(2) Lartësia e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni për çdo vit përcaktohet me Ligjin për realizim të Buxhetit të Republikës së Maqedonisë, përkatësisht me vendimin për realizim të buxhetit të njësisë së vetëqeverisjes lokale.

Rroga gjatë kohës së pushimit vjetor ose trajnimit të specializuar

Neni 95

Gjatë kohës së shfrytëzimit të pushimit vjetor ose trajnimit të specializuar për përsosje profesionale, nëpunësi administrativ ka të drejtë për rrogë në lartësi të rrogës të cilën do ta pranonte në muajin rrjedhës kur do të ishte në punë, pa shtesë të rroge në bazë të nenit 90 paragrafi (3) të këtij ligji.

Rroga gjatë kohës së suspendimit

Neni 96

Nëpunësi administrativ i cili në bazë të aktvendimit është i suspenduar nga institucioni, gjatë kohëzgjatjes së suspendimit ka të drejtë për rrogë në shumë prej 60% nga rroga të cilën e ka pranuar për muajin e fundit para miratimit të aktvendimit për suspendim.

Rroga gjatë kohës së grevës

Neni 97

Gjatë kohës së grevës nëpunësi administrativ ka të drejtë për rrogë në lartësi prej 60% nga rroga të cilën e ka pranuar muajin paraprak.

Kreu XV

NDËRPRERJA E MARRËDHËNIES SË PUNËS TË NËPUNËSVE ADMINISTRATIVË

Llojet e ndërprerjes së marrëdhënies së punës

Neni 98

(1) Nëpunësit administrativ i ndërpritet marrëdhënia e punës:

- me marrëveshje,
- me kërkesë të tij,
- me fuqi të ligjit dhe
- në raste tjera të përcaktuara me këtë ligj dhe ligj tjetër dhe marrëveshje kolektive.

(2) Nëpunësit administrativ i ndërpritet marrëdhënia e punës me marrëveshje, kur me personin udhëheqës të institucionit, do të lidh marrëveshje me shkrim për ndërprerje të marrëdhënies së punës.

(3) Nëpunësit administrativ i ndërpritet marrëdhënia e punës në institucion, nëse parashtron kërkesë me shkrim për ndërprerje të marrëdhënie së punës.

(4) Në rast të ndërprerjes të marrëdhënies së punës me kërkesë të nëpunësit administrativ, afati i skadimit zgjat 30 ditë nga dita e parashtrimit të kërkesës për ndërprerje të marrëdhënies së punës, përveç nëse me ligj nuk është përcaktuar ndryshe.

(5) Nëpunësit administrativ i ndërpritet marrëdhënia e punës me fuqi të ligjit, nëse:

- e humb aftësinë për punë me ditën e dorëzimit të aktvendimit të plotfuqishëm për përcaktim të aftësisë së humbur për punë,
- i hiqet shtetësia e Republikës së Maqedonisë, me ditën e dorëzimit të aktvendimit për heqje të shtetësisë së Republikës së Maqedonisë,
- gjykohet për vepër penale në lidhje me detyrën zyrtare, me ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit,
- i është shqiptuar dënim ndalim për ushtrim të profesionit, veprimtarisë ose detyrës, me ditën e plotfuqishmërisë së aktgjykimit,
- për shkak të vuajtjes së dënimit me burg në kohëzgjatje më gjatë se gjashtë muaj, me ditën e fillimit të vuajtjes së dënimit,
- i mbush 64 vjet,
- mungon pa arsye nga puna së paku tri ditë pune të njëpasnjëshme në një muaj,
- përcaktohet se gjatë punësimit ka heshtur ose ka dhënë të dhëna të pasakta në lidhje me kushtet e përgjithshme dhe të veçanta për punësim,
- në afat prej tri ditësh pune nuk kthehet në punë pas përfundimit të mungesës së papaguar për shkak të aftësimit profesional ose përsosjes,
- organi i administratës shtetërore, kompetent për mbikëqyrje inspektuese, në afat prej një viti përcakton se i punësuari është i punësuar në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe
- kushte tjera në pajtim me këtë ligj dhe ligjet e veçanta.

(6) Aktvendimin për ndërprerje të marrëdhënies së punës të nëpunësit administrative miraton personi udhëheqës i institucionit.

(7) Aktvendimi për ndërprerje të marrëdhënies së punës i dorëzohet personalisht nëpunësit administrativ, sipas rregullës në hapësirat e punës të institucionit në të cilën punon, përkatësisht në adresën e vendbanimit të tij, përkatësisht vendqëndrimit.

(8) Nëse nëpunësi administrativ nuk mund të gjendet në adresën e vendbanimit, përkatësisht vendqëndrimit ose nëse e refuzon dorëzimin, aktvendimi ngjitet në tabelën e shpalljeve në institucionin dhe pas kalimit të tetë ditëve nga dita e shpalljes konsiderohet se dorëzimi është kryer.

(9) Kundër aktvendimit nga paragrafi (6) i këtij neni, nëpunësi administrativ ka të drejtë që në afat prej tetë ditësh të parashtrojë ankesë te Agjencia, përkatësisht te organi kompetent në pajtim me këtë ligj.

KREU XVI

ZBATIMI I LIGJIT

Mbikëqyrje mbi zbatimin e ligjit

Neni 99

(1) Për zbatimin e këtij ligji kujdeset organi i administratës shtetërore kompetent për punët e administratës shtetërore.

(2) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, si dhe të rregullave të miratuara mbi bazë të këtij ligji, kryen Inspektorati Shtetëror Administrativ.

Raporti vjetor për mbikëqyrje të kryera

Neni 100

(1) Inspektorati Shtetëror Administrativ për mbikëqyrjet e kryera inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji, më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës përpilon dhe te Qeveria e Republikës së Maqedonisë dorëzon raport vjetor për vitin paraprak.

(2) Përmbajtjen e raportit nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri.

KREU XVII

DISPOZITA PËR KUNDËRVAJTJE

Gjoba

Neni 101

(1) Gjobë në shumë prej 4 000 deri në 5 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet drejtorit të Agjencisë, nëse:

- nuk zbaton procedurë për furnizim publik të shërbimeve për publikim të shpalljeve publike në kundërshtim me nenin 35 paragrafi (7) të këtij ligji,
- nuk i incizon, nuk i emiton drejtpërdrejt në ueb faqen e Agjencisë ose nuk i vendos incizimet nga provimet dhe testet në ueb faqen e Agjencisë, në kundërshtim me nenin 41 paragrafi (2) të këtij ligji,
- nuk i ruan incizimet nga dhënia për çdo provim në Agjencinë në periudhë prej së paku dy vjet nga data e dhënies në kundërshtim me nenin 41 paragrafi (11) të këtij ligji,
- nuk siguron emitim të rezultateve nga dhënia e provimit në ueb faqen e Agjencisë ose nuk siguron dorëzim të tyre në adresat e postës elektronike të kandidatëve në kundërshtim me nenin 41 paragrafi (10) të këtij ligji dhe
- nuk mban evidencë të qasjeve në rrjet te kompjuterët në hapësirën për dhënie të provimit dhe në modulin dhe bazën e pyetjeve për provime dhe teste, me kohë të qasjes, emër të shfrytëzuesit të të punësuarit i cili është qasur dhe aksionet të cilat i ka kryer gjatë qasjes, në kundërshtim me nenin 41 paragrafi (15) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 7 500 deri në 15 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit udhëheqës të institucionit, nëse:

- nuk emëron sekretar nga radhët e nëpunësve administrativë udhëheqës, në kundërshtim me nenin 23 paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji në afat prej dy muajsh nda dita e emërimit të tij në funksion,
- nuk e miraton planin vjetor për punësime, në kundërshtim me nenin 32 paragrafët (5) dhe (8) të këtij ligji,
- nuk dorëzon raporte për realizim të planit vjetor për punësime, në kundërshtim me nenin 33 paragrafi (1) të këtij ligji dhe

- nuk miraton aktvendim për realizimin e masave për kontribut të shkëlqyeshëm dhe të dobët, në kundërshtim me nenin 68 paragraf (4) të këtij ligji.

(3) Gjobë në shumë prej 3 500 deri në 7 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, nëse:

- nuk e miraton planin vjetor për trajnime, në kundërshtim me nenin 58 paragrafi (1) i këtij ligji,
- nuk dorëzon raporte për realizim të planit vjetor për trajnime, në kundërshtim me nenin 58 paragrafi (2) të këtij ligji,
- nuk vepron sipas detyrimit për ndjekje të vazhdueshme të kontributit të nëpunësit administrativ, në kundërshtim me nenin 64 paragrafi (7) të këtij ligji,
- nuk i koordinon vlerësuesit, në kundërshtim me nenin 65 paragrafi (4) të këtij ligji,
- nuk formon komision për zbatimin e procedurës për vlerësim, në kundërshtim me nenin 65 paragrafi (10) të këtij ligji,
- nuk dorëzon te Ministria raport me ranglistë të notave vjetore për të gjithë nëpunësit administrativë në institucion, në kundërshtim me nenin 65 paragrafi (17) të këtij ligji dhe
- nuk dorëzon te Ministria raport për masa të shqiptuara në kundërshtim me nenin 84 paragrafi (1) të këtij ligji.

Procedura për kundërvajtje

Neni 102

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj procedurë për kundërvajtje mban edhe sanksione kundërvajtëse shqipton gjykata kompetente.

(2) Para parashtrimit të kërkesës për ngritje të procedurës për kundërvajtje te gjykata kompetente kryhet barazim në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

KREU XVIII

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Agjencia për Administratë

Neni 103

(1) Agjencia për Administratë me ditën e fillimit me zbatim të këtij ligji, vazhdon të punojë në pajtim me kompetencat e përcaktuara me këtë ligj.

(2) Drejtori dhe zëvendësdrejtori i Agjencisë për Administratë, me ditën e fillimit me zbatim të këtij ligji, e kryejnë funksionin e tyre deri në ditën e kalimit të mandatit të tyre, në pajtim me Ligjin për nëpunës shtetërorë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 dhe 106/13).

(3) Nëse drejtorit ose zëvendësdrejtorit të Agjencisë i skadon mandati para ditës së fillimit të zbatimit të këtij ligji, ai do të vazhdojë ta kryejë funksionin deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, me ç'rast zgjidhet drejtori i ri, përkatësisht zëvendësdrejtori në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

Sekretarët shtetërorë

Neni 104

(1) Sekretarët shtetërorë e kryejnë funksionin e tyre deri në ditën e kalimit të mandatit të tyre, në pajtim me Ligjin për Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, ndërsa me të drejta, detyra dhe autorizime të përcaktuara në pajtim me këtë ligj.

(2) Sekretarët shtetërorë nga paragrafi (1) i këtij neni, nëse i plotësojnë kushtet e veçanta të këtij ligji, kanë të drejtë pas kalimit të mandatit të tyre, të sistemohen në vende pune të nëpunësve administrativë nga kategoria B në ministrinë në të cilën e kanë kryer funksionin sekretar shtetëror.

Miratimi i akteve nënligjore

Neni 105

(1) Dekreti për përshkrimet e niveleve të vendeve të punës të nëpunësve administrativë do të miratohet në afat prej tre muajve nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

(2) Aktet tjera për zbatim të këtij ligji do të miratohen në afat prej nëntë muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Harmonizimi i akteve për sistematizim të vendeve të punës

Neni 106

Aktet për sistematizim të vendeve të punës të institucioneve do të harmonizohen me këtë ligj në afat prej gjashtë muajve nga hyrja në fuqi e Dekretit për përshkrimet e niveleve të vendeve të punës të nëpunësve administrativë.

Harmonizimi me ligjet e veçanta

Neni 107

Dispozitat nga ligjet e veçanta me të cilat rregullohen çështjet lidhur me të punësuarit që nuk kanë status të nëpunësve shtetërorë ose publikë, e në pajtim me dispozitat e këtij ligji duhet të marrin status të nëpunësve administrativë, do të harmonizohen me këtë ligj më së voni nëntë muaj nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

Plotësimi i kushteve të veçanta

Neni 108

(1) Nëpunësi administrativ i cili ka themeluar marrëdhënie të punës në institucion përfundimisht me ditën e fillimit me zbatim të këtij ligji, duhet te sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar të dorëzojë dëshmi për njohje të gjuhëve të huaja dhe njohje të punës me programe kompjuterike për punë në zyrë, të përshtatshëm me nivelin e vendit të tij të punës, në afat prej dy vjetësh nga dita e fillimit me zbatim të këtij ligji.

(2) Nëpunësi administrativ i cili nuk do të dorëzojë dëshmi për njohjen e gjuhëve të huaja dhe njohjen e punës me programe kompjuterike për punë në zyrë në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, me aktvendim të sekretarit, përkatësisht personit udhëheqës të institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, do të sistemohet në vendin e punës për një nivel më të ulët në të cilin ka qenë në momentin e hyrjes në fuqi të ligjit, përveç nëpunësve administrativë të cilët në ditën e fillimit me zbatim të këtij ligji kanë qenë të sistemuar në vendin e punës të nivelit hyrës, të cilëve do t'u zvogëlohet rroga në shumë prej 10%.

(3) Nëpunësi administrativ të cilit në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni i është zvogëluar rroga për 10% mund në çdo moment të dorëzojë dëshmi për njohje të gjuhëve të huaja dhe njohje të punës me kompjuter për punë në zyrë te personi udhëheqës i institucionit, me ç'rast sekretari, përkatësisht personi udhëheqës i institucionit në të cilin nuk emërohet sekretar, miraton aktvendim, me të cilin aktvendimi për zvogëlimin e rrogës shfuqizohet.

(4) Paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, nuk vlejnë për nëpunësit administrativë, të cilët do të realizojnë të drejtë të pensionit në afat prej dhjetë vjetësh nga dita e fillimit me zbatim të këtij ligji.

(5) Inspektorati Shtetëror Administrativ, në afat prej tre muajve pas kalimit të afatit nga paragrafi (1) i këtij neni, do të kryejë mbikëqyrje mbi zbatimin e paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni, në të gjitha institucionet nga neni 3 paragrafi (1) i këtij ligji.

Menaxhimi administrativ

Neni 109

(1) Vërtetimi për provim për menaxhim administrativ do të bëhet kusht i veçantë për punësim të nëpunësve administrativë nga kategoria B, dy vjet nga dita e fillimit me zbatim të këtij ligji.

(2) Nëpunësi administrativ nga kategoria B, i cili ka themeluar marrëdhënie të punës në institucion përfundimisht me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, duhet të dorëzojë vërtetim për provim të dhënë për menaxhim administrativ, më së voni në afat prej dy vjetësh nga dita e fillimit me zbatim të këtij ligji, në të kundërtën, do të sistemohet në vend pune nga kategoria V.

(3) Paragrafi (2) i këtij neni nuk vlen për nëpunësit administrativë nga kategoria B të cilët do të realizojnë të drejtë pensioni në afat prej dhjetë vitesh nga dita e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

(4) Inspektorati Shtetëror Administrativ, në afat prej tre muajve pas kalimit të afatit nga paragrafi (2) i këtij neni, do të kryejë mbikëqyrje mbi zbatimin e paragrafit (2) të këtij neni, në të gjitha institucionet nga neni 3 paragrafi (1) i këtij ligji.

Rangimi i universiteteve

Neni 110

(1) Rangimi i universiteteve në pajtim me ranglistën e universiteteve vendore të përcaktuar në Ligjin për arsim sipëror dhe ranglistat e universiteteve të huaja do të vlerësohet pas kalimit të një viti nga dita e fillimit me zbatim të këtij ligji.

(2) Deri në afatin e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, arsimi formal i kandidatëve për nëpunës administrativë nga kategoritë B dhe V do të vlerësohet në pajtim me suksesin e arritur në të gjitha ciklet e studimeve të cilat i ka përfunduar kandidati.

Procedura të filluara

Neni 111

(1) Procedurat për nëpunës shtetërorë të cilat kanë të bëjnë me punësim, me dhe pa punë provuese, procedurat disiplinore dhe procedurat për vlerësim, të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, përkatësisht ankesat dhe kundërshtimet e parashtruara te Agjencia deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të përfundohen sipas Ligjit për nëpunës shtetërorë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 dhe 106/13).

(2) Procedurat për nëpunës publikë të cilat kanë të bëjnë me punësim, me dhe pa punë provuese, procedurat disiplinore dhe procedurat për vlerësim, të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, përkatësisht ankesat dhe kundërshtimet e parashtruara te Agjencia deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të përfundohen sipas Ligjit për nëpunës publikë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 52/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 dhe 106/13).

(3) Pikët e rrogës në pjesën e arsimit për nëpunës administrativ me nivel të kualifikimeve VI B, përkatësisht 180 kredi të marra sipas SETK, i cili ka themeluar marrëdhënie pune në institucion përfundimisht me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji, do të vazhdojnë të vlerësohen në pajtim me Ligjin për nëpunës shtetërorë, përkatësisht me 200 pikë.

(4) Nëpunësit shtetëror të cilit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, i paguhet shtesë për shkallë të karrierës në pajtim me Ligjin për nëpunës shtetërorë, shuma e shtesës për shkallë të karrierës do t'i përllogaritet si pikë plotësuese në vlerë të shtesës së paguar, në pjesën e rrogës për nivelin nga neni 87 paragrafi (3) i këtij ligji.

Shfuqizimi

Neni 112

(1) Me ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji shfuqizohen Ligji për nëpunës shtetërorë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2000, 112/2000, 34/2001, 103/2001, 43/2002, 98/2002, 17/2003, 40/2003, 85/2003, 17/2004, 69/2004, 81/2005, 61/2006, 36/2007, 161/2008, 6/2009, 114/2009, 35/10, 167/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 dhe 106/13) dhe Ligji për nëpunës publikë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 52/10, 36/11, 6/12, 24/12, 15/13, 82/13 dhe 106/13).

(2) Me fillimin e zbatimit të këtij ligji shfuqizohen dispozitat nga Kreu IX-a nenet 39-a, 39-b dhe 39-v të Ligjit për Qeverinë e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/10 dhe 51/11).

Hyrja në fuqi dhe zbatimi

Neni 113

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", ndërsa do të fillojë të zbatohet një vit nga dita e hyrjes në fuqi.

Службен весник на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. „Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2014 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622
2014027